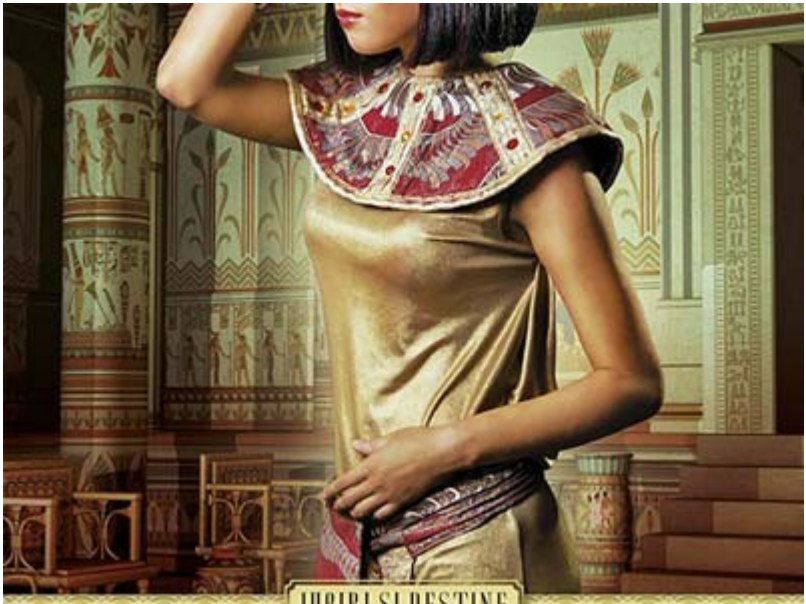

IUBIRI ȘI DESTINE

NEFERTITI

Regina Nilului

MICHELLE MORAN

Michelle Moran

Nefertiti

Regina Nilului

Traducere din limba engleză
Laura Berteanu

EDITURA ALMA
2014

Michelle Moran

Nefertiti

Copyright © 2007, 2008

Alma este marcă înregistrată a Grupului Editorial Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, Bucureşti, România
tel.: 021 319 63 93; 0752 101 777

Ne puteţi vizita pe
www.litera.ro

Michelle Moran

Nefertiti
Regina Nilului

Copyright © 2015 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidraşcu şi fiii
Redactori: Gabi Trăşculescu, Mariana Mitroi
Copertă: Florentina Tudor
Tehnoredactare şi prepress: Ofelia Coşman

ISBN ePUB: 978-606-33-0484-2
ISBN PDF: 978-606-33-0485-9
ISNN Print: 978-606-686-626-2

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

Tatălui meu, Robert Francis Moran, care mi-a dăruit dragostea lui pentru limbă şi cărţi. Ai plecat atât de devreme şi nu ai apucat să o vezi publicată, dar cumva cred că ai ştiut întotdeauna. Îţi mulţumesc pentru încredere şi pentru viaţa ta minunată care m-a inspirat atât de mult.

Când rosteşti numele morţilor, îi readuci la viaţă.

Proverb egiptean

DINASTIA A XVIII-A

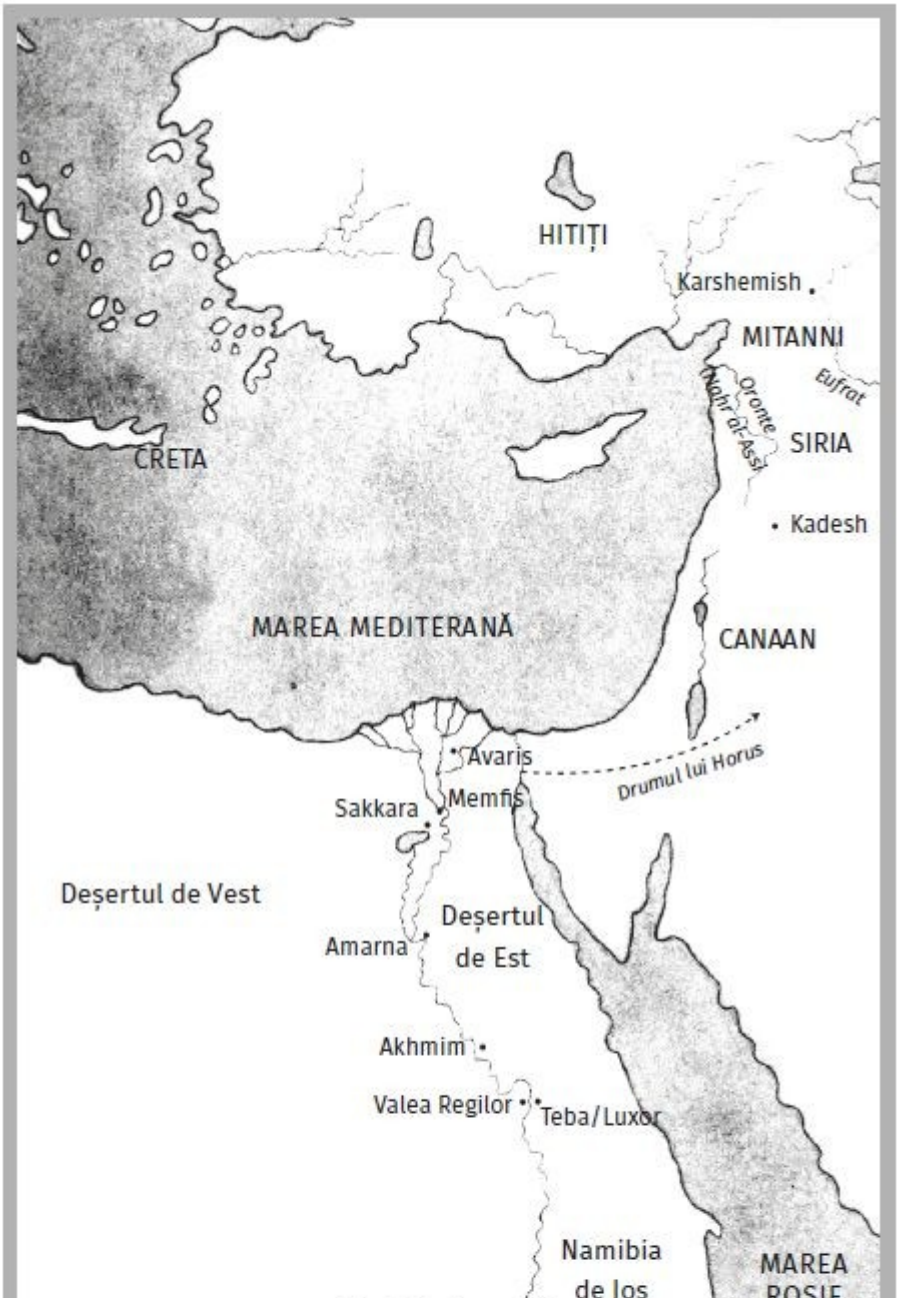
HITIȚI
Karshemish
MITANNI
Eufrat
Nahr al-Asi
Oronte
SIRIA
CRETA
Kadesh
MAREA MEDITERANĂ
CANAAN
Avaris
Drumul lui Horus
Memfis
Sakkara
Deșertul de Vest
Deșertul de Est
Amarna
Akhmim
Valea Regilor
Teba/Luxor
Namibia
de los
MAREA

NOTA AUTOAREI

A fost o călătorie lungă pentru mine în antica lume a lui Nefertiti, o călătorie care a început cu o vizită la Neues Museum din Berlin, unde este găzduit celebrul ei bust. Sculptura are o istorie lungă, începând cu crearea sa în oraşul Amarna şi continuând cu sosirea în Germania, unde a devenit imediat principala atracţie a expoziţiei din 1923.

Chiar şi după trei mii de ani de la moartea ei, farmecul lui Nefertiti încă mai atrage zeci de mii de vizitatori în fiecare an. Bustul este protejat de o vitrină de sticlă, iar ceea ce m-a atras pe mine a fost zâmbetul ei misterios şi privirea pătrunzătoare, care m-au făcut să mă întreb cine a fost şi cum a ajuns o figură atât de importantă în Egiptul antic.

Povestea mea începe în anul 1351 î.Hr. Printre marii faraoni ai Egiptului s-au numărat Khufu, Amosis şi Hatşepsut, în vreme ce Ramses şi Cleopatra aveau să urmeze. Nefertiti are cincisprezece ani. Sora ei are treisprezece, şi întregul Egipt li se întinde la picioare.

PROLOG

Dacă e să dai crezare vizirilor, atunci Amenhotep şi-a ucis fratele pentru coroana Egiptului.

În a treia lună a lui Akhet, prinţul moştenitor Tutmes stătea întins în camera lui din palatul Malkata. Un vânt cald făcea să fluture perdelele încăperii, aducând cu el miros de deşert, de zatar şi smirnă. Fiecare adiere făcea bucăţile lungi, din pânză fină, să danseze, să se înfăşoare în jurul coloanelor palatului, să mângâie dalele scăldate în lumina soarelui. Dar, în loc să călărească în fruntea carelor de luptă ale faraonului, conducând armata spre victorie, prinţul Egiptului, în vârstă de douăzeci de ani, zăcea întins în camera lui, cu piciorul drept ridicat pe perne, umflat şi zdrobit. Carul care cedase sub el fusese ars numaidecât, însă răul fusese deja făcut. Avea febră mare şi umerii îi zvâcneau. Şi, în timp ce zeul morţii cu cap de şacal se apropia tiptil, Amenhotep stătea în cealaltă parte a camerei, într-un jilţ aurit, fără să tresară măcar atunci când fratele lui scuipa flegma de culoarea vinului, care-i avertiza pe viziri că sfârşitul era aproape.

Când Amenhotep nu mai putu suporta agonia fratelui său, se retrase pe furiş din încăpere şi ieşi într-un balcon de la care se vedea toată Teba. Îşi încrucişă braţele peste placa de aur de pe piept şi rămase să privească ţăranii care coseau grâul, trudind în căldura înăbuşitoare. Umbrele lor se mişcau pe zidurile templelor lui Amon, cea mai mare contribuţie adusă de tatăl său acestui ţinut. Stătea deasupra oraşului, gândindu-se la mesajul care-l chemase din Memfis pentru a fi lângă fratele său şi, în timp ce soarele cobora, viziunile a ceea ce se putea întâmpla acum începură să-l năpădească.

Amenhotep cel Mare. Amenhotep Întemeietorul. Amenhotep Magnificul. Îşi putea imagina totul şi abia când

luna nouă se ridicase deasupra orizontului, sunetul unor sandale pe dalele de marmură îl făcu să se întoarcă.

— Fratele tău te-a chemat înapoi în camera lui.

— Acum?

— Da.

Regina Tiye îi întoarse spatele fiului ei, iar el îi urmă paşii iuţi şi apăsaţi până în camera lui Tutmes. Înăuntru îi găsi adunaţi pe vizirii Egiptului.

Amenhotep îşi roti privirea în jurul încăperii. Erau oameni bătrâni, loiali tatălui său, oameni care întotdeauna îl iubiseră pe fratele lui mai mare mai mult decât pe el.

— Puteţi pleca, îi anunţă el şi vizirii se întoarseră spre regină, cu o expresie şocată.

— Puteţi pleca, repetă aceasta.

Însă, după ce bătrânii ieşiră din cameră, îşi avertiză tăios fiul:

— Nu îi vei trata pe înţelepţii Egiptului ca pe nişte sclavi!

— Dar sunt sclavi! Sclavi ai preoţilor lui Amon, care au mai mult pământ şi mai mult aur decât noi. Dacă Tutmes ar fi trăit cât să apuce să fie încoronat, s-ar fi închinat preoţilor, la fel ca toţi faraonii dinaintea lui...

Ecoul palmei pe care regina Tiye i-o dădu fiului răsună puternic în încăpere.

— Nu vei vorbi aşa cât timp fratele tău este încă în viaţă!

Amenhotep trase adânc aer în piept şi îşi privi mama ducându-se lângă Tutmes.

Regina mângâie cu mâna obrazul prinţului. Fiul ei favorit, cel care avea curaj atât în luptă, cât şi în viaţă. Semănau atât de mult! Aveau chiar şi acelaşi păr castaniu-roşcat şi ochii de culoare deschisă.

— Amenhotep a venit să te vadă, îi şopti ea, atingându-i faţa cu codiţele perucii.

Tutmes dădu semne că vrea să se ridice în capul oaselor şi regina vru să-l ajute, însă fiul ei o îndepărtă.

— Lasă-ne. Vom discuta singuri.

Tiye ezită.

— E-n regulă, îi promise Tutmes.

Cei doi prinţi ai Egiptului îşi priviră mama plecând şi numai Anubis, care cântăreşte inimile morţilor punându-le în balanţă cu pana adevărului, ştie cu siguranţă ce s-a petrecut după ce regina a părăsit încăperea. Însă sunt mulţi viziri care cred că, atunci când va sosi judecata, inima lui Amenhotep va fi mai grea decât pana. Cred că a fost îngreunată de fapte rele şi că Ammit, zeul crocodil, i-o va devora, condamnându-l la uitare eternă. Oricare ar fi adevărul, în acea noapte, prinţul moştenitor, Tutmes, muri şi un nou prinţ moştenitor îi luă locul.

CAPITOLUL 1

1351 Î.HR.

Peret, anotimpul revărsării

Când soarele apuse deasupra Tebei, răsfirându-şi ultimele raze pe deasupra stâncilor calcaroase, pornirăm pe nisip, într-o procesiune lungă. Într-un şir răsucit care se încolăcea printre dealuri, vizirii Egiptului de Sus şi de Jos veneau primii, apoi preoţii lui Amon, urmaţi de sute de bocitori. Nisipul se răcea repede la adăpostul umbrelor. Îl simţeam printre degete, în sandale, şi, când vântul bătea pe sub roba mea din pânză subţire, tremuram. Am ieşit din rând ca să pot vedea sarcofagul, tras pe o sanie de o pereche de boi, pentru ca poporul egiptean să ştie cât de bogat şi de măreţ fusese prinţul nostru moştenitor. Ştiam că Nefertiti va fi geloasă că a ratat toate astea.

„O să-i povestesc totul când voi ajunge acasă”, mi-am zis. „Dacă e drăguţă cu mine.”

Preoţii cu capetele pleşuve veneau în urma familiei noastre, pentru că eram mai importanţi chiar şi decât reprezentanţii zeilor. Vasele rotunde, din aur, în care legănau tămâia, mă trimiteau cu gândul la nişte cărăbuşi uriaşi, care îmbâcsesc aerul oriunde se duc. Când cortegiul funerar ajunse la gura văii, zumzetul *sistrelor*[1] se opri şi bocitorii amuţiră. Pe fiecare stâncă se adunaseră familii pentru a-l vedea pe prinţ şi acum îl urmăreau pe Marele Preot al lui Amon îndeplinind procesiunea de Deschidere a Gurii, care să-i redea lui Tutmes simţurile în viaţa de apoi. Preotul era mai tânăr decât vizirii Egiptului, dar, chiar şi aşa, bărbaţi asemenea tatălui meu se dădură la o parte în semn de respect atunci când atinse cu un ankh de aur gura figurinei de pe sarcofag şi spuse cu voce puternică:

[1] Sistrum – vechi instrument muzical de percuţie egiptean (n.tr.).

— Şoimul regal şi-a luat zborul spre ceruri. Amenhotep cel Tânăr se ridică în locul lui.

O rafală de vânt şuieră printre stânci şi mi s-a părut că aud fâlfâitul aripilor şoimului în clipa în care spiritul prinţului moştenitor se eliberă din trup şi se înălţă spre cer. Mulţimea începu să se agite, copiii se uitau printre picioarele părinţilor pentru a-l vedea pe noul prinţ. Şi eu, la rândul meu, îmi întindeam gâtul.

— Unde este? am întrebat în şoaptă. Unde este Amenhotep cel Tânăr?

— În mormânt, mi-a răspuns tata. Capul lui pleşuv lucea trist în lumina soarelui la apus şi, cum stătea cufundat în umbră, chipul îi părea ca de şoim.

— Dar nu-şi doreşte să-l vadă oamenii? am întrebat.

— Nu, *senit.* (Aşa spune el la *fetiţă.*) Nu înainte de a primi ceea ce i-a făgăduit fratele său.

M-am încruntat.

— Adică ce?

Tata strânse din dinţi.

— Coregenţa, îmi răspunse.

Când ceremonia luă sfârşit, soldaţii se împrăştiară ca să-i oprească pe oamenii de rând să ne urmeze în vale, iar micul nostru grup trebui să meargă de acum singur. În urma noastră, cei doi boi pufăiau, trăgând pe nisip povara de aur. În jurul nostru, stâncile se înălţau pe un cer din ce în ce mai întunecat.

— Avem de urcat, ne preveni tata şi mama păli uşor.

Eram pisici, eu şi ea, temătoare de locurile pe care nu le puteam înţelege, de văi ai căror faraoni adormiţi priveau din încăperi secrete. Nefertiti ar fi traversat valea fără să se oprească, plină de o neînfricare de şoim, la fel ca tata.

Păşeam în ritmul straniu al *sistrelor* şi îmi priveam sandalele de aur reflectând ultimele raze de lumină. În

timp ce urcam stâncile, m-am oprit pentru a privi pământul de sub mine.

— Nu te opri! mă avertiză tata. Mergi mai departe.

Am continuat să ne târâm printre dealuri, în vreme ca animalele urcau stâncile pufăind. Preoţii mergeau acum înaintea noastră, cu torţe în mână, pentru a ne lumina drumul în timp ce înaintam. Apoi Marele Preot ezită şi m-am întrebat dacă nu cumva îşi pierduse povara în noapte.

— Dezlegaţi sarcofagul şi eliberaţi boii, porunci el.

Atunci am văzut, cioplită în stâncă, intrarea în mormânt.

Copiii se foiră sub colierele lor de mărgele şi brăţările zornăiră la braţele femeilor în timp ce acestea schimbau priviri îngrijorate. Apoi am văzut scara îngustă care cobora sub pământ şi le-am înţeles teama.

— Nu-mi place asta, şopti mama.

Preoţii despovărară boii şi sprijiniră sarcofagul cel greu pe umerii lor. Apoi tata mă strânse de mână ca să îmi dea curaj şi l-am urmat cu toţii pe prinţul nostru mort în camera lui, trecând din soarele muribund în beznă desăvârşită.

Cu băgare de seamă, ca să nu alunecăm pe pietre, am coborât în măruntaiele alunecoase ale pământului, ţinându-ne aproape de preoţi şi de torţele lor de trestie. Înăuntrul mormântului, lumina arunca umbre peste pereţii pictaţi cu scene din cei douăzeci de ani de viaţă ai lui Tutmes în Egipt. Erau femei care dansau, nobili bogaţi la vânătoare, regina Tiye servindu-i fiului ei cel mare lotus înmuiat în miere şi vin. I-am strâns mâna mamei ca să mă liniştesc şi, când nu a spus nimic, mi-am dat seama că se ruga în tăcere lui Amon.

Sub noi, aerul apăsător deveni umed şi mormântul începu să miroasă a pământ săpat. Imagini apăreau şi dispăreau în lumina torţelor: femei pictate în galben şi

bărbaţi râzând, copii care puneau flori de lotus să plutească pe Nil. Însă cel mai teribil era zeul lumii de dincolo, cu faţa albastră, ţinând în mână cârligul şi biciul Egiptului.

— Osiris, am şoptit, însă nu mă auzi nimeni.

Am mers mai departe, până în cele mai ascunse tainiţe ale pământului, apoi am intrat într-o încăpere cu tavanul boltit şi nu mi-am putut stăpâni un strigăt. Aici fuseseră adunate toate averile lumeşti ale prinţului: bărci pictate, care de luptă din aur, sandale tivite cu blană de leopard. Am trecut prin această încăpere şi am ajuns în camera mortuară, cea mai ascunsă dintre toate. Tata s-a aplecat spre mine şi mi-a şoptit:

— Ţine minte ce ţi-am spus.

În încăperea goală, faraonul şi regina lui stăteau unul lângă celălalt. În lumina torţelor, era imposibil să mai vezi şi altceva în afară de siluetele lor umbrite şi de sarcofagul cel lung al prinţului ce părăsea această lume. Mi-am întins braţele în semn de supunere şi mătuşa mea mi-a răspuns cu o înclinare solemnă a capului, amintindu-şi chipul meu din rarele vizite făcute familiei noastre în Akhmim. Tatăl meu nu ne dusese niciodată pe mine şi pe Nefertiti la Teba. Ne ţinuse departe de palat, de intrigile şi de fastul curţii. Acum, în lumina pâlpâitoare a mormântului, constatam că regina nu se schimbase în cei şase ani de când o văzusem ultima oară. Rămăsese la fel de micuţă şi de palidă. Ochii ei deschişi la culoare mă măsurau cum stăteam aşa, cu braţele întinse, şi m-am întrebat ce părere avea oare despre pielea mea măslinie şi statura mea, neobişnuit de înaltă. Mi-am îndreptat spatele şi Marele Preot al lui Amon a deschis Cartea Morţilor, intonând cuvintele muritorilor către zei.

— Lasă-mi sufletul să vină la mine de oriunde s-ar afla! Veniţi după sufletul meu, oh, voi Paznici ai cerurilor!

Fie ca sufletul meu să-mi vadă leşul, să se odihnească pe trupul meu mumificat, ce nu va fi nicicând distrus şi nu va pieri niciodată...

M-am uitat prin încăpere după Amenhotep cel Tânăr. Stătea la distanţă de sarcofag şi de canopele[2] care aveau să-i poarte organele lui Tutmes în viaţa de apoi. Era mai înalt decât mine, chipeş în ciuda părului cârlionţat deschis la culoare şi m-am întrebat dacă ne puteam aştepta la lucruri măreţe din partea lui, având în vedere că fratele lui fusese întotdeauna cel menit să domnească. S-a îndreptat spre o statuie a zeiţei Mut şi mi-am amintit că Tutmes iubise pisicile în timpul vieţii. Împreună cu el avea să plece mult iubita lui Ta-Miw, închisă în propriul ei sarcofag micuţ, din aur. I-am atins uşor braţul mamei şi ea s-a întors spre mine.

— Au omorât-o? am întrebat-o în şoaptă şi mama mi-a urmărit privirea îndreptată spre sicriul micuţ, de lângă prinţ.

Mama a clătinat din cap şi, când preoţii au ridicat *sistrele,* mi-a răspuns:

— Au spus că a refuzat să mai mănânce din clipa în care prinţul moştenitor a murit.

Marele Preot începu să intoneze Cântecul pentru Suflet, un bocet înălţat către Osiris şi zeul şacal, Anubis. Apoi închise dintr-un gest Cartea Morţilor şi anunţă:

— Binecuvântarea organelor!

Regina Tiye veni în faţă. Îngenunche în ţărână, sărutând pe rând fiecare canopă. Apoi faraonul făcu acelaşi lucru şi l-am văzut întorcându-se brusc, uitându-se după fiul său cel mic, în întuneric.

— Vino! îi porunci.

Mezinul său nu se mişcă.

---

[2] Vase funerare în care erau puse măruntaiele morţilor în Antichitate (n.red.).

— Vino! strigă faraonul şi vocea îi răsună de o sută de ori mai puternică în ecoul încăperii.

Nimeni nu mai respira. M-am uitat la tata şi l-am văzut clătinând cu asprime din cap.

— De ce să mă plec lui? întrebă Amenhotep. Ar fi dat Egiptul pe tavă preoţilor lui Amon, ca toţi faraonii de dinaintea lui!

Mi-am dus mâinile la gură şi, preţ de câteva clipe, am crezut că Bătrânul va străbate camera mortuară ca să-l ucidă. Dar Amenhotep era singurul fiu care-i mai rămăsese, singurul moştenitor legitim al tronului Egiptului şi, aşa cum se întâmplase cu toţi prinţii moştenitori de şaptesprezece ani din istoria noastră, oamenii s-ar fi aşteptat să-l vadă numit coregent. Bătrânul avea să fie faraonul Egiptului de Sus şi al Tebei, iar Amenhotep avea să domnească peste Egiptul de Jos, din Memfis. Dacă-i murea şi acest fiu, seminţia Bătrânului s-ar fi sfârşit. Regina se duse repede lângă fiul ei cel mai tânăr.

— Vei binecuvânta organele fratelui tău! îi porunci ea.

— De ce?

— Pentru că este un prinţ al Egiptului.

— Şi eu la fel! spuse sălbatic Amenhotep.

Ochii reginei Tiye se îngustară.

— Fratele tău a servit acest regat alăturându-se armatei Egiptului. Era Mare Preot al lui Amon, dedicat zeilor.

Amenhotep râse.

— Aşa că îl iubeai mai mult pentru că putea căsăpi ce binecuvânta?

Regina Tiye trase furioasă aer în piept.

— Du-te la tatăl tău. Roagă-l să te facă soldat. Atunci vom vedea ce fel de faraon vei deveni.

Amenhotep se răsuci pe călcâie, aplecându-se grăbit în faţa faraonului în mijlocul înmormântării fratelui său.

— Voi deveni războinic, asemenea fratelui meu! jură el.

Tivul mantiei lui albe se târa în ţărână şi vizirii clătinară din cap.

— Împreună, noi doi îl putem ridica pe Aton deasupra lui Amon, promise el. Putem domni aşa cum a visat cândva tatăl tău.

Faraonul se sprijini în toiagul lui, ca şi cum acesta i-ar fi putut susţine viaţa care începea să-l părăsească.

— A fost o greşeală să te creştem în Memfis, spuse el. Ar fi trebuit să creşti alături de fratele tău. Aici, în Teba.

Amenhotep se ridică grăbit şi-şi îndreptă umerii.

— Nu mă mai ai decât pe mine, tată.

Îi întinse mâna bătrânului care cucerise zeci de teritorii.

— Ia-o. Poate că nu sunt eu războinic, însă voi clădi un imperiu care va rămâne în eternitate.

Când fu limpede că faraonul nu avea de gând să-i ia mâna lui Amenhotep, tata făcu un pas în faţă pentru a-l scoate pe prinţ din situaţia jenantă.

— Lasă-ţi fratele să fie îngropat, îi sugeră el, încet.

Privirea pe care Amenhotep i-o aruncă tatălui său i-ar fi dat fiori până şi lui Anubis.

Nimeni nu a îndrăznit să vorbească decât abia după ce ne-am întors la bărci şi am început să traversăm Nilul, vuietul valurilor ridicându-se deasupra vocilor noastre.

— Este prea tulburat, declară tatăl meu pe drumul de întoarcere spre Akhmim. De trei generaţii, faraonii Egiptului îşi aleg soţii din familia noastră. Însă nu voi da una din fiicele mele acelui om!

Mi-am înfăşurat mantia de lână în jurul umerilor. Nu la mine se referea. Se gândea la sora mea, Nefertiti.

— Dacă Amenhotep va fi numit coregent alături de tatăl său, va avea nevoie de o Mare Soţie, spuse mama. Va fi Nefertiti sau Kiya. Şi dacă este Kiya...

Lăsă fraza neterminată, însă toţi ştiam ce voia să spună. Dacă era Kiya, vizirul Panahesi ar fi avut mână liberă în Egipt. Ar fi fost uşor şi logic să-şi facă fiica regină: Kiya era deja căsătorită cu Amenhotep şi însărcinată în aproape trei luni cu copilul acestuia. Dar dacă ea ar fi devenit Mare Soţie, familia noastră i s-ar fi plecat lui Panahesi, iar aşa ceva era de neconceput.

Tata se foi pe perna lui, măcinat de gânduri în timp ce servitorii vâsleau spre nord.

— Lui Nefertiti i s-a spus că va fi soţie de rege, adăugă mama. Tu i-ai spus.

— Când trăia Tutmes! Când aveam stabilitate şi credeam că Egiptul va fi condus de...

Tata închise ochii.

Am privit luna ridicându-se deasupra bărcii şi, după ce trecu destul timp, am îndrăznit să întreb:

— Tată, ce este Aton?

Tata deschise ochii.

— Soarele, răspunse el, privind-o fix pe mama.

Schimbau gânduri între ei, dar nu şi cuvinte.

— Dar Amon-Ra este regele soarelui.

— Iar Aton este însuşi soarele, spuse el.

Nu înţelegeam.

— Dar de ce vrea Amenhotep să ridice temple unui zeu al soarelui de care nu a auzit nimeni?

— Pentru că, dacă-i ridică temple lui Aton, nu va mai fi nevoie de preoţii lui Amon.

Eram şocată.

— Şi vrea să se descotorosească de ei?

— Da, spuse tata, încuviinţând din cap. Şi să se împotrivească tuturor legilor lui Maat.

Am tras aer în piept. Nimeni nu se împotrivea zeiţei adevărului.

— Dar, de ce?

— Pentru că prinţul moştenitor este slab, îmi explică tata. Pentru că e slab şi superficial şi ar trebui să înveţi să recunoşti bărbaţii care se tem de alţi bărbaţi puternici, Mutnodjmet.

Mama îi aruncă o privire tăioasă. Ceea ce spusese tata era trădare, însă nu îl putea auzi nimeni de plescăitul vâslelor.

Nefertiti ne aştepta. Îşi revenea după un episod de febră, dar chiar şi aşa, stătea în grădină, întinsă lângă iazul cu lotuşi, cu luna scăldându-i braţele subţiri în lumina ei. Se ridică de îndată ce ne văzu şi simţii o oarecare satisfacţie la gândul că eu mersesem la înmormântarea prinţului, iar ea fusese prea bolnavă ca să participe. Remuşcările luară însă locul acestui sentiment, în clipa în care i-am zărit tristeţea de pe chip.

— Ei, cum a fost?

Intenţionasem să o las să scoată cu cleştele povestea de la mine, dar eu nu puteam fi atât de crudă pe cât putea fi ea.

— Absolut magnific, am explodat. Iar sarcofagul...

— De ce te-ai dat jos din pat? o certă mama.

Nu era mama lui Nefertiti. Doar a mea. Mama lui Nefertiti murise când fiica ei avea doi ani; fusese o prinţesă din Mitanni şi prima soţie a tatălui meu. Ea îi dăduse numele de Nefertiti, care însemna *Frumoasa care vine.* Şi, deşi eram surori de tată, nu încăpea comparaţie între noi: Nefertiti era micuţă, cu pielea arămie, cu părul negru şi ochii căprui închis şi cu pomeţi pe care îi puteai prinde în podul palmei, în vreme ce eu am pielea închisă şi o faţă îngustă, care nu s-ar remarca niciodată în mulţime. La naştere, mama mea nu mi-a dat un nume pentru

frumuseţe. Mi-a spus Mutnodjmet, ceea ce înseamnă *Dulce copil al zeiţei Mut.*

— Nefertiti ar trebui să fie în pat, spuse tata. Nu se simte bine.

Şi, cu toate că sora mea ar fi trebuit să fie cea pe care să o certe, mi se adresa mie.

— O să fiu bine, promise Nefertiti. Vezi? Deja mi-e mai bine.

Îi zâmbi şi m-am întors să văd reacţia tatălui meu. Ca întotdeauna, avea o privire caldă pentru ea.

— Oricum ar fi, se amestecă mama, mai devreme ardeai, aşa că o să te duci înapoi în pat.

Ne-am lăsat amândouă duse înăuntru şi, când stăteam întinse pe saltelele de trestie, Nefertiti se întoarse pe spate, cu profilul bine conturat în lumina lunii.

— Ei? Cum a fost?

— Înfricoşător, am mărturisit. Mormântul era uriaş. Şi întunecat.

— Şi lumea? Câţi oameni au fost?

— Oh, câteva sute. Poate chiar mii.

Oftă. Ratase o ocazie de a se face văzută.

— Şi noul prinţ moştenitor?

Am ezitat.

— El...

Se ridică în şezut, făcându-mi semn să continui.

— Este ciudat, am şoptit.

Ochii negri ai lui Nefertiti străluciră în lumina lunii.

— În ce sens?

— Este obsedat de Aton.

— De ce?

— De o imagine a soarelui, i-am explicat. Cum poţi să cinsteşti o imagine a soarelui, şi nu pe Amon-Ra, care conduce soarele?

Nu răspunse.

— Asta e tot?

— Şi e înalt.

— Ei, nu poate fi mult mai înalt decât tine.

Nu i-am luat în seamă replica răutăcioasă.

— E mult mai înalt. Cu două capete mai înalt decât tata.

Îşi cuprinse genunchii cu braţele şi răspunse:

— Atunci, ar trebui să fie interesant.

M-am încruntat.

— Poftim?

Nu-mi explică.

— Ce ar trebui să fie interesant? am repetat.

— Căsătoria, spuse ea încet, întinzându-se la loc şi trăgându-şi cuvertura de pânză peste piept. Având în vedere că încoronarea este atât de aproape, Amenhotep va trebui să aleagă o Mare Soţie, şi de ce nu pe mine?

De ce nu pe ea? Era frumoasă, educată, fiica unei prinţese Mitanni. Am simţit o înţepătură puternică de gelozie, dar şi teamă. Nu stătusem niciodată fără Nefertiti.

— Fireşte, o să vii şi tu cu mine, spuse ea, căscând. Până când vei fi suficient de mare pentru măritiş, vei fi Prima mea Doamnă.

— Mama nu mi-ar permite să merg singură la palat.

— Nu ai fi singură. Ar veni şi ea.

— La palat? am exclamat.

— Mutny, când eşti Mare Soţie, familia vine cu tine. Tatăl nostru este cel mai mare vizir din ţinut. Mătuşa noastră este regină. Cine ar îndrăzni să spună nu?

În mijlocul nopţii, o umbră prelungă se ivi în faţa camerei noastre, apoi intră o servitoare, care ridică o lampă cu ulei deasupra capului lui Nefertiti. M-am trezit şi am văzut chipul surorii mele în lumina aurie, perfect chiar şi în somn.

— Domniţă? i se adresă servitoarea, dar Nefertiti nici nu clinti. Domniţă? spuse ea mai tare.

Se uită la mine şi eu o zgâlţâii pe Nefertiti, ca să o trezesc.

— Domniţă, vizirul Ay doreşte să vă vorbească.

M-am ridicat repede în capul oaselor.

— S-a întâmplat ceva?

Însă Nefertiti nu spuse nici un cuvânt. Îşi puse halatul şi luă o lampă cu ulei de pe perete, acoperind flacăra cu mâna.

— Ce se întâmplă? am întrebat, însă nu îmi răspunse.

Uşa se închise fără zgomot în urma ei. Am rămas să o aştept pe sora mea şi, când aceasta veni înapoi, luna era deja un disc galben în înaltul cerului.

— Unde ai fost? am întrebat-o, ridicându-mă repede din aşternut.

— Tata a vrut să vorbească cu mine.

— Singuri? am provocat-o. În toiul nopţii?

— În ce alt moment mai dorm servitorii curioşi?

Atunci, mi-am dat seama pe dată.

— Nu vrea să te măriţi cu Amenhotep, am spus.

Nefertiti ridică din umeri, făcând pe sfioasa.

— Nu mi-e frică de Kiya.

— Vizirul Panahesi e cel care îl îngrijorează.

— Vreau să fiu Mare Soţie, Mutnodjmet. Vreau să fiu regina Egiptului, aşa cum bunica mea a fost regină în Mitanni.

Se aşeză pe salteaua ei de paie şi am stat amândouă aşa, fără ca vreuna să spună ceva, luminate doar de flacăra lămpii pe care o adusese cu ea.

— Şi ce a spus tata?

Nefertiti ridică iar din umeri.

— Ţi-a spus ce s-a întâmplat la morminte?

— A refuzat să sărute vasele funerare, ei şi? zise ea nepăsătoare. Ce mai contează dacă, la final, stau pe tronul lui Horus? Amenhotep va fi faraonul Egiptului, adăugă ea, ca şi cum asta ar fi pus punct oricărei discuţii. Iar tata a acceptat deja.

— A acceptat?!?

Am aruncat cuvertura la o parte.

— Dar nu avea cum să accepte. A spus că prinţul este nestatornic. A jurat că nu va da niciodată pe una din fiicele lui acestui om!

— Şi s-a răzgândit.

În lumina pâlpâitoare a candelei, am văzut-o întinzându-se şi trăgând cuvertura peste ea.

— Îmi aduci nişte suc de la bucătărie? mă rugă.

— E noapte! i-am răspuns, pe o voce deloc plăcută.

— Dar sunt bolnavă, îmi aminti ea. Am febră.

Am ezitat.

— Te rog, Mutny. Te rog!

M-am dus, dar numai pentru că avea febră.

A doua zi dimineaţa, tutorii au terminat lecţiile mai devreme. Nu se mai vedea nici urmă de boală pe chipul lui Nefertiti.

— Dar nu trebuie să o suprasolicităm, spuse tata.

Mama nu era de aceeaşi părere.

— Sunt singurele lecţii pe care le va primi vreodată, dacă se va căsători în curând. Ar trebui să înveţe cât poate mai mult.

Mama mea, care nu fusese crescută printre nobili asemenea primei soţii a tatei, cunoştea importanţa educaţiei, pentru că în tinereţe trebuise să lupte pentru a ei ca fiică a unui simplu preot de ţară. Însă tata ridică palma în sus.

— Ce mai are de învăţat? Stăpâneşte perfect limbile şi e mai pricepută la scris decât scribii de la palat.

— Nu ştie ierburile tămăduitoare la fel de bine ca Mutny, îi atrase mama atenţia.

Mi-am ridicat bărbia, însă tata se mulţumi să răspundă:

— Ăsta e harul lui Mutnodjmet. Nefertiti are alte talente.

Am privit cu toţii spre sora mea, devenită centrul atenţiei în cămaşa ei scurtă şi albă şi bălăngănindu-şi picioarele în bazinul cu lotuşi. Ranofer, fiul unui medic din partea locului, îi adusese flori, un buchet de crini albi, legat cu fir împletit. Se presupunea că este tutorele meu şi ar fi trebuit să mă înveţe secretele leacurilor şi ale ierburilor, însă petrecea mai mult timp uitându-se după sora mea.

— Nefertiti farmecă oamenii, spuse tata aprobator, iar cei pe care nu îi farmecă îi întrece cu uşurinţă prin isteţime. La ce-i trebuie ierburi şi prafuri când ea vrea să conducă o naţiune?

Mama se încruntă.

— Dacă regina va fi de acord.

— Regina este sora mea, spuse simplu tata. Va fi de acord ca Nefertiti să fie Mare Soţie.

Însă îi puteam vedea îngrijorarea din privire. Un prinţ moştenitor care pângărise camera mortuară a fratelui său, un bărbat care nu-şi putea controla emoţiile? Ce fel de faraon avea să fie? Ce fel de soţ?

Am rămas uitându-ne la ea, până când Nefertiti ne văzu pe toţi trei privind-o. Îmi făcu semn cu degetul să mă apropii. M-am apropiat de iazul lângă care râdeau sora şi tutorele meu.

— Bună ziua, Mutnodjmet, îmi spuse Ranofer zâmbindu-mi şi, preţ de-o clipă, am uitat ce voiam să îi spun.

— Am încercat aloea astăzi, am zis în cele din urmă. A vindecat arsurile servitorului nostru.

— Aşa? spuse Ranofer, ridicându-se. Ce altceva?

— Am amestecat-o cu lavandă şi rana s-a umflat mai puţin.

Îmi zâmbi şi mai larg.

— Ai ajuns să depăşeşti învăţăturile mele, domniţă.

Am zâmbit larg, mândră de ingeniozitatea mea.

— Acum cred că vreau să încerc...

— Să vorbeşti despre ceva interesant? oftă Nefertiti şi se întinse din nou la soare. Spune-mi, ce zicea tata adineauri?

— Adineauri?

Nu mă pricep deloc să mint.

— Da. În timp ce stăteaţi acolo şi mă spionaţi.

M-am înroşit.

— A vorbit despre viitorul tău.

S-a ridicat în şezut şi capetele şuviţelor negre îi atingeau bărbia.

— Şi?

M-am oprit, întrebându-mă dacă era bine să-i spun şi restul. Aştepta.

— Şi că s-ar putea să vină regina, am zis în cele din urmă.

Zâmbetul lui Ranofer dispăru pe dată.

— Dar dacă vine ea – vocea i se ridică – tu vei pleca din Akhmim.

Nefertiti se încruntă la mine, peste capul lui Ranofer.

— Nu-ţi face griji, îi promise ea încet. Nu se va întâmpla nimic.

Urmară câteva momente tensionate între ei, apoi Ranofer îi luă mâna şi se ridicară amândoi.

— Unde vă duceţi? am strigat, dar Nefertiti nu îmi răspunse, aşa că am strigat după tutorele meu. Şi lecţia noastră?

— Mai târziu!

Îmi zâmbi, dar nu avea cu adevărat ochi decât pentru sora mea.

Sosi vorbă că regina avea să facă o vizită la vila noastră din Akhmim. Pentru asta se rugase în secret Nefertiti în altarul familiei noastre, aşezând vase cu cel mai bun vin al nostru îndoit cu miere la picioarele lui Amon şi făcând tot soiul de promisiuni, doar să vină regina în vizită în oraşul nostru. Acum că Amon părea să-i fi îndeplinit dorinţa, entuziasmul lui Nefertiti era de nesuportat. În vreme ce sora mea se gătea, mama dădea zor prin casă, răstindu-se la servitori şi la sclavi deopotrivă.

— Mutny, ai grijă să fie curate prosoapele. Nefertiti, bolurile, te rog. Vezi ai grijă să le spele servitorii. Pe toate!

Servitorii ştergeau de praf tapiseriile de pe pereţi în timp ce mama aranja scaunele cele mai bune în Camera de Audienţă, care avea să fie prima încăpere în care intra regina. Regina Tiye era sora tatălui meu. Era o femeie dură şi ar fi privit dezaprobator o gospodărie prost întreţinută. Dalele din bucătărie fură frecate până începură să lucească, deşi regina nu avea nici măcar să se apropie de ele, şi bazinul cu lotuşi fu umplut cu peşti portocalii. Până şi Nefertiti făcu ceva, inspectând cu adevărat bolurile, în loc să se prefacă doar. Peste şase zile, Amenhotep cel Tânăr urma să fie încoronat la Karnak şi numit coregent, alături de tatăl său. Până şi eu ştiam ce însemna vizita asta. Regina nu mai venise la Akhmim de mai bine de şase ani. Singurul motiv care explica vizita de acum era o căsătorie.

— Munty, du-te şi ajut-o pe sora ta să se pregătească, spuse mama.

În camera noastră, Nefertiti stătea în faţa oglinzii. Îşi dădu la o parte părul negru de pe faţă, imaginându-şi cum ar arăta coroana Egiptului pe capul ei.

— Asta este, şopti ea. Voi fi cea mai mare regină pe care a avut-o vreodată Egiptul.

M-am strâmbat.

— Nici o regină nu va fi mai mare ca mătuşa noastră.

Se răsuci spre mine.

— A fost Hatşepsut. Şi mătuşa noastră nu poartă coroana *pschent*[3].

— Doar un faraon poate să o poarte!

— Iar ea, care comandă armate şi se întâlneşte cu demnitari străini, cu ce se alege? Cu nimic! Soţul ei culege toată gloria. Când voi fi eu regină, numele meu va fi cel care va rămâne în eternitate.

Ştiam că nu era cazul să mă cert cu Nefertiti când se purta aşa. Am amestecat *kohlul*[4] şi i-am întins-o într-un borcan, apoi am privit-o cum o aplică. Şi-a conturat ochii şi şi-a înnegrit sprâncenele, iar vopseaua o făcea să pară mai matură decât cei cincisprezece ani pe care îi avea.

— Chiar crezi că vei fi Mare Soţie? am întrebat-o.

— Pe cine ar prefera mătuşa noastră să vadă dând naştere unui moştenitor? Pe o fată din popor – îşi încreţi nasul – sau pe nepoata ei?

Eu eram o fată din popor, însă săgeata nu era îndreptată spre mine. Era îndreptată spre fata lui

[3] Coroana dublă purtată de faraonii Egiptului antic, formată din două coroane distincte, semnificând Egiptul de Sus (*Hedjet*) şi Egiptul de Jos (*Decheret*). (n.red.).

[4] Khol sau kohol, pudră minerală de culoare neagră sau gri, folosită în vechime pentru machiaj şi îngrijirea ochilor. Era un amestec de galenă sau malachit, sulf şi grăsime animală. (n.red.)

Panahesi, Kiya, care era fiica unei aristocrate, în vreme ce Nefertiti era nepoata unei regine.

— Poţi să-mi găseşti o rochie de pânză şi o centură de aur? spuse ea.

Am făcut ochii mici.

— Doar pentru că eşti pe cale să te măriţi, nu înseamnă să mă transformi pe mine într-o sclavă.

Îmi zâmbi larg.

— Te rog, Mutny! Ştii că nu pot face asta fără tine.

Continuă să se privească în oglindă în timp ce eu îi cotrobăiam prin cufere, căutând rochia pe care o purta doar la ocazii festive. I-am scos centura de aur, dar protestă:

— Cea cu onix, nu cu turcoaze!

— Nu ai servitori pentru asta? am întrebat-o.

Mă ignoră şi întinse mâna după centură. Mie personal îmi plăcea mai mult cea cu turcoaze. Se auzi o bătaie în uşă şi apăru servitoarea mamei mele, cu faţa strălucindu-i de entuziasm.

— Mama ta spune să vă grăbiţi! strigă fata. A fost zărită caravana.

Nefertiti se uită la mine.

— Gândeşte-te, Mutny. Vei fi sora reginei Egiptului.

— Dacă te place, i-am răspuns sec.

— Sigur c-o să mă placă!

Se admiră încă o dată în oglindă, privindu-şi umerii mici de culoarea mierii şi părul des şi negru.

— Voi fi dulce şi încântătoare şi gândeşte-te numai câte vom putea face odată ce ne vom muta la palat!

— Facem destul de multe şi aici, am protestat eu. Ce nu-ţi convine în Akhmim?

Luă peria şi-şi termină de aranjat părul.

— Nu vrei să vezi Karnakul şi Memfisul şi să faci parte din palat?

— Tata face parte din palat. Spune că îl oboseşte, că se vorbeşte prea mult despre politică.

— Ei, aşa e tata. El se duce la palat în fiecare zi. Noi aici ce avem de făcut? se plânse ea. Nimic! Doar să aşteptăm să moară un prinţ ca să putem să ieşim şi să vedem lumea.

Am tras aer în piept.

— Nefertiti!

Nefertiti râse veselă. Apoi mama apăru în pragul uşii, cu răsuflarea tăiată. Îşi pusese bijuteriile bune şi avea nişte cercei rotunzi şi grei pe care nu îi mai văzusem până atunci.

— Eşti gata?

Nefertiti se ridică. Rochia era foarte subţire şi am simţit o înţepătură de invidie văzând cum materialul i se strângea în jurul coapselor şi îi scotea în evidenţă subţirimea taliei.

— Stai!

Mama ridică o mână în aer.

— Îţi trebuie ceva la gât. Mutny, du-te şi adu colierul de aur.

— Colierul tău? am strigat.

— Desigur. Hai, grăbeşte-te! Paznicul o să te lase să intri în trezorerie.

Eram şocată că mama o lăsa pe Nefertiti să poarte colierul pe care tata i-l dăruise în ziua nunţii lor. Însemna că subestimasem cât de importantă era vizita mătuşii pentru ea. Pentru noi toţi. Am dat fuga la trezoreria din spatele casei şi paznicul mă privi cu un zâmbet. Eram mai înaltă cu un cap decât el. Am roşit.

— Mama vrea colierul pentru sora mea.

— Colierul de aur?

— Mai avem şi altul?

Bărbatul îşi dădu capul pe spate.

— Ei, înseamnă că e pentru ceva important. Am auzit că regina soseşte azi.

Mi-am pus mâinile în şolduri, ca să-şi dea seama că aştept.

— Bine, bine...

Coborî în încăperea subterană şi reapăru cu bijuteria mamei mele, care avea să fie a mea, într-o zi.

— Înseamnă că sora ta se măritǎ, spuse el.

Am întins mâna.

— Colierul!

— Va fi o regină bună.

— Aşa spune toată lumea.

Zâmbi ca şi cum mi-ar fi ştiut părerea despre asta, bătrân băgăcios ce era, apoi îmi întinse colierul pe care îl înşfăcai pe dată. Am dat fuga înapoi în camera mea şi am ridicat bijuteria grea, din aur masiv, ca pe un trofeu. Nefertiti se uită la mama.

— Eşti sigură?

Privi aurul şi lumina preţiosului metal se reflectă în ochii ei.

Mama dădu din cap. Îl prinse în jurul gâtului surorii mele, apoi ne dădurăm amândouă înapoi. Aurul se revărsa la gâtul ei în formă de lotus, alunecându-i printre sâni în picături de diverse lungimi. Mă bucuram că era cu doi ani mai mare decât mine. Dacă eu ar fi trebuit să mă mărit prima, nici un bărbat nu m-ar fi ales pe mine, când ar fi putut-o aştepta pe ea.

— Acum suntem gata, spuse mama.

Ne conduse în Camera de Audienţă, unde aştepta regina. O puteam auzi discutând cu tata, cu voce joasă, aspră şi poruncitoare.

— Veniţi când sunteţi chemate, ne spuse mama repede. Pe masă sunt daruri din trezoreria noastră.

Aduceţi-le când intraţi. Cel mare trebuie să îl aducă Nefertiti.

Apoi dispăru înăuntru, iar noi rămaserăm în holul micuţ, aşteptând să fim chemate.

Nefertiti nu-şi găsea locul.

— Şi de ce nu m-ar alege pe mine să mă mărit cu fiul ei? Sunt copilul fratelui ei şi tatăl nostru deţine cea mai înaltă poziţie din ţinut.

— Sigur că te va alege.

— Dar să fiu Mare Soţie? Nu aş accepta altceva, Mutny. Nu voi fi o soţie de mai mică importanţă, aruncată într-un palat pe care faraonul să îl viziteze doar o dată la două anotimpuri. Mai degrabă mă mărit cu fiul unui vizir.

— O să te vrea pe tine.

— Desigur, totul depinde de fapt de Amenhotep.

Se opri din mers şi mi-am dat seama că vorbea singură.

— În cele din urmă, el va fi cel care va alege. El este cel care va trebui să obţină un fiu de la mine, nu de la ea.

Am tresărit la auzul exprimării ei grosolane.

— Dar la el nu am cum să ajung, decât dacă o cuceresc mai întâi pe maică-sa.

— O să te descurci.

Se uită la mine, ca şi cum abia atunci ar fi observat că eram de faţă.

— Crezi?

— Da.

M-am aşezat pe scaunul de abanos al tatălui meu şi am chemat la mine una dintre pisicile casei.

— Dar de unde ştii că o să-l iubeşti? am întrebat-o.

Nefertiti îmi aruncă o privire tăioasă.

— Pentru că e pe cale să devină faraonul Egiptului, spuse ea. Şi m-am plictisit de Akhmim.

M-am gândit la Ranofer cu zâmbetul lui seducător şi m-am întrebat dacă se plictisise oare şi de el. Apoi servitoarea mamei apăru prin uşile Camerei de Audienţă şi pisica îmi sări din braţe.

— Trebuie să venim? întrebă Nefertiti, nerăbdătoare.

— Da, domniţă.

Nefertiti se uită la mine. Avea obrajii îmbujoraţi.

— Vino în spatele meu, Mutny. Trebuie să mă vadă prima şi să se îndrăgostească de mine.

Am intrat în Camera de Audienţă cu darurile din trezoreria noastră, iar încăperea îmi păru mai mare decât îmi aminteam. Pajiştile pictate pe pereţi şi râurile de pe dalele pardoselii păreau mai strălucitoare. Servitorii făcuseră treabă bună, reuşiseră chiar şi să scoată pata de pe tapiseria de deasupra capului mamei. Regina arăta la fel cum o văzusem la morminte. Un chip auster încadrat de o perucă nubiană mare. Dacă Nefertiti va deveni vreodată regină, va purta o astfel de perucă. Ne-am apropiat de podiumul unde regina stătea în scaunul cu cele mai largi braţe din casă, pe o pernă mare, de puf. O pisică neagră i se odihnea în braţe. Regina îşi ţinea mâinile pe spatele pisicii şi pe zgarda ei din lapislazuli şi aur.

Vestitorul reginei făcu un pas în faţă şi îşi deschise braţele într-un gest larg.

— Maiestate, nepoata voastră, domniţa Nefertiti.

Sora mea întinse darul şi un servitor luă vasul de aur. Mătuşa mea atinse un loc liber la stânga ei, făcându-i semn lui Nefertiti să se aşeze lângă ea. În timp ce sora mea urca pe podium, ochii reginei nu-i părăsiră nici o clipă chipul. Nefertiti avea o frumuseţe care le făcea şi pe regine să o privească admirativ.

— Maiestate, nepoata voastră, domniţa Mutnodjmet.

Am făcut un pas în faţă şi mătuşa clipi, surprinsă. Se uită la cutia de turcoaze pe care i-o întindeam şi-mi zâmbi,

cerându-şi parcă scuze că, în prezenţa lui Nefertiti, uitase de mine.

— Te-ai făcut înaltă, comentă ea.

— Da, dar nu la fel de graţioasă ca Nefertiti, maiestatea voastră.

Mama dădu aprobator din cap. Îndreptasem conversaţia înspre motivul pentru care regina venise la Akhmim şi ne uitarăm cu toţii spre sora mea, care încerca să-şi ascundă încântarea.

— Este foarte frumoasă, Ay. Seamănă mai mult cu mama ei, cred, decât cu tine.

Tata râse.

— Şi e şi talentată. Poate să cânte. Şi să danseze.

— Dar este isteaţă?

— Desigur. Şi are putere.

Îşi coborî vocea cu subînţeles.

— Va putea să-i canalizeze pasiunea şi să-l controleze.

Mătuşa mea se uită din nou la Nefertiti, întrebându-se dacă era adevărat.

— Dar trebuie să fie Mare Soţie dacă se va căsători cu el, adăugă tata. Atunci îl va îndepărta de Aton şi îl va întoarce către Amon şi către o politică mai puţin periculoasă.

Regina se întoarse direct spre sora mea.

— Tu ce ai de spus în legătură cu toate astea? o întrebă ea.

— Voi face ceea ce mi se va cere, maiestatea voastră. Îl voi delecta pe prinţ şi îi voi dărui copii. Şi voi fi o servitoare supusă a lui Amon.

Privirea ei o întâlni pe a mea şi am plecat capul ca să-mi ascund zâmbetul.

— A lui Amon, repetă gânditoare regina. Dacă ar avea şi fiul meu atâta minte...

— Este cea mai încăpăţânată dintre copiii mei, spuse tata. Dacă cineva îl poate convinge să se schimbe, Nefertiti este aceea.

— Iar Kiya e slabă, conchise regina. Nu poate face asta. A vrut să o facă pe ea Mare Soţie, însă nu am fost de acord.

— Odată ce o va vedea pe Nefertiti, o va uita pe Kiya, îi promise tata.

— Tatăl Kiyei este vizir, îi atrase atenţia mătuşa. Nu va fi mulţumit să o aleg pe fiica ta în faţa fiicei lui.

Tata ridică din umeri.

— E de aşteptat. Suntem rude.

Urmă un moment de ezitare, apoi regina se ridică.

— Aşadar, rămâne stabilit.

Am auzit-o pe Nefertiti înăbuşindu-şi un strigăt de încântare. Totul se terminase la fel de repede cum începuse. Regina coborî de pe podium, o siluetă micuţă, dar îndârjită, şi pisica veni după ea, la capătul unei lese de aur.

— Sper să fie aşa cum ai promis, Ay, îl preveni cu un aer sumbru. Este în joc viitorul Egiptului.

Timp de trei zile, servitorii zoriră dintr-o cameră într-alta, împachetând ţesături şi haine şi bijuterii mici în coşuri. Oriunde priveai, vedeai cufere pe jumătate pline cu vase de alabastru, sticlă şi ceramică, aşteptând să fie înfăşurate şi băgate înăuntru. Tata supraveghea mutarea cu evidentă plăcere. Căsătoria lui Nefertiti însemna că aveam să ne mutăm cu toţii în palatul Malkata din Teba, şi că astfel va putea să ne vadă mai mult.

— Mutny, nu mai sta degeaba! mă dojeni mama. Găseşte-ţi ceva de făcut.

— Şi Nefertiti stă degeaba, am pârât-o repede.

Sora mea era în celălalt capăt al camerei, probând haine şi ridicând în faţa ochilor podoabe mici, din sticlă.

— Nefertiti! pufni mama. O să ai destul timp să stai în faţa oglinzii în Malkata.

Nefertiti oftă dramatic, apoi înşfăcă un braţ de rochii şi făcu efortul de a le arunca într-un coş. Mama clătină din cap şi sora mea ieşi să supravegheze încărcarea celor şaptesprezece cufere ale ei. O auzeam din curte, spunându-i unui sclav să aibă grijă, că lucrurile ei valorau mai mult decât plătisem pentru el. M-am uitat la mama care oftă. Încă nu ne obişnuisem cu ideea că sora mea va fi regină.

Asta avea să schimbe totul.

Puteam lăsa Akhmimul în urmă. Păstram vila, dar cine ştie dacă aveam să o mai vedem vreodată.

— Crezi că ne vom mai întoarce? am întrebat.

Mama îşi îndreptă spatele. Am văzut-o privind bazinele în care eu şi sora mea ne jucaserăm în copilărie, apoi uitându-se la altarul lui Amon al familiei noastre.

— Sper că da, îmi răspunse. Am fost o familie aici. E casa noastră.

— Dar acum Teba va fi casa noastră.

Trase adânc aer în piept.

— Da. Asta vrea tatăl tău. Şi sora ta.

— Asta vrei şi tu? am întrebat-o încet.

Privirea i se întoarse spre camera pe care o împărţea cu tatăl meu. Îi era cumplit de dor de el când pleca. Acum avea să fie lângă el.

— Vreau să fiu cu soţul meu, recunoscu ea, şi vreau cât mai multe şanse pentru copiii mei.

Ne uitarăm amândouă la Nefertiti, care le dădea ordine servitorilor din curte.

— Va fi regina Egiptului, spuse mama, parcă nevenindu-i să creadă. Nefertiti a noastră, la doar cincisprezece ani.

— Şi eu?

Mama zâmbi şi toate cutele feţei i se îmbinară.

— Iar tu vei fi sora Marii Soţii a regelui. Asta nu e chiar puţin.

— Dar cu cine mă voi căsători?

— Ai doar treisprezece ani! exclamă mama şi o umbră îi apăru pe chip.

Eram singurul copil pe care i-l dăduse zeiţa Tawaret. După ce mă măritam, nu-i mai rămânea nici unul. Numaidecât, mi-a părut rău că spusesem ceva.

— Poate că n-o să mă mărit, am zis repede. Poate că voi fi preoteasă.

Dădu din cap, dar mi-am dat seama că se gândea la clipa în care avea să rămână singură.

CAPITOLUL 2

TEBA

19 Pharmuthi

Barca noastră era pregătită pentru a porni spre Teba la numai patru zile după vizita mătuşii mele în Akhmim. În timp ce soarele răsărea deasupra templelor oraşului nostru, eu stăteam în faţa micuţei mele grădini de ierburi şi rupeam o frunză de smirnă, ridicând-o în dreptul nasului şi închizând ochii. Avea să-mi lipsească atât de mult Akhmimul!

— Mai lasă mutra asta tristă! am auzit în spate vocea surorii mele. O să ai suficiente grădini în Malkata.

— De unde ştii?

Am mângâiat cu privirea plantele pe care le îngrijisem cu atâta drag. Albăstrele, mătrăgună, maci, un rodiu micuţ pe care îl plantasem împreună cu Ranofer.

— Păi, o să fii sora Marii Soţii a regelui. Dacă nu sunt grădini, voi porunci să se construiască!

Am râs şi ea la fel. Îmi luă braţul într-al ei.

— Şi cine ştie? Poate că o să construim un templu întreg şi-o să te facem zeiţa grădinilor.

— Nefertiti! Nu spune asemenea lucruri!

— Peste două zile, voi fi măritată cu un zeu, iar asta mă va face zeiţă. Şi pe tine, fiind sora mea, la fel. Vei deveni divină prin legătura ta cu mine.

Glumea, însă eu eram şocată.

Familia noastră era prea apropiată de faraonii Egiptului ca să creadă în divinitatea lor, aşa cum credeau oamenii de rând, aşa cum erau învăţaţi să creadă, pentru a nu se răzvrăti. Ne explicase tata totul într-o noapte şi mă temusem ca nu cumva să ne spună apoi că nici Amon-Ra nu exista cu adevărat, însă nu o făcuse. Erau lucruri pe

care le credeai pentru că aşa se cuvenea şi altele prea sacre pentru a le tăgădui.

În ciuda promisiunilor lui Nefertiti, mi-a părut rău că-mi părăsesc mica mea grădină. Am luat cu mine cât mai multe plante am putut, în ghivece mici, şi le-am spus servitorilor să aibă grijă de restul. Mi-au promis că vor avea, dar mă îndoiam că vor acorda prea multă atenţie jujubului sau că vor pune suficientă apă mătrăgunei.

Călătoria spre Teba din oraşul Akhmim nu era prea lungă. Barca noastră îşi făcu loc printre trestii şi stufăriş, apoi plonjă în apele tulburi ale Nilului, îndreptându-se spre sud, înspre Oraşul Faraonilor. Tata îi zâmbea surorii mele de la prora, iar ea îi zâmbea la rândul ei de pe scaunul aşezat sub o tendă[5]. Apoi tata îmi făcu semn să mă apropii.

— Ai ochi de pisică în lumina soarelui, îmi spuse. Verzi ca smaraldele.

— La fel ca ai mamei, i-am răspuns.

— Da, aprobă el.

Însă nu mă chemase la el ca să-mi vorbească despre ochii mei.

— Mutnodjmet, sora ta va avea nevoie de tine în zilele care urmează. Sunt vremuri periculoase. Ori de câte ori un nou faraon urcă pe tron, apare nesiguranţă, acum mai mult decât oricând. Vei fi Prima Doamnă a surorii tale, însă trebuie să fii foarte atentă la ce faci şi ce spui. Ştiu că eşti sinceră.

Zâmbi.

— Atât de sinceră, încât uneori poate deveni un defect. Iar curtea nu este un loc prielnic pentru sinceritate. Trebuie să fii cu băgare de seamă în preajma lui Amenhotep.

---

[5] Apărătoare de soare sau ploaie făcută din pânză la o luntre (n.red.).

Îşi trecu privirea pe deasupra apei. Plasele pescarilor atârnau pleoştite în soare. La această oră, orice muncă fusese abandonată.

— Şi trebuie să o ţii în frâu pe Nefertiti.

L-am privit surprinsă.

— Cum?

— Dându-i sfaturi. Tu ai răbdare şi te pricepi la oameni.

M-am înroşit. Nu-mi mai spusese niciodată asta.

— Nefertiti se aprinde repede. Şi mă tem că...

Clătină din cap, însă nu-mi spuse de ce anume se temea.

— I-ai spus mătuşii Tiye că Nefertiti îl va putea controla pe prinţ. De ce are nevoie un prinţ să fie controlat?

— Pentru că şi el se aprinde repede. Şi este ambiţios.

— Şi ăsta nu-i un lucru bun?

— Nu în felul ăsta.

Îmi acoperi mâna cu a lui.

— Vei vedea. Ţine-ţi ochii deschişi, pisicuţo, şi simţurile în alertă. Dacă e vreo problemă, vino la mine înainte să te duci la oricine altcineva.

Tata îşi dădu seama în ce direcţie mi se îndreptau gândurile şi zâmbi.

— Nu fi aşa de îngrijorată! N-o să fie chiar atât de rău. La urma urmei, este un preţ mic pentru coroana Egiptului.

Privi înspre ţărm.

— Aproape am ajuns.

Am privit peste prora. Erau mai multe corăbii acum că începeam să ne apropiem de palat, bărci lungi, cu vele triunghiulare, la fel ca a noastră. Femeile dădeau fuga la parapete ca să zărească barca noastră şi să vadă cine era în ea. După steagurile aurii care fluturau pe catarg îşi dădeau seama că tata era un Mare Vizir al Bătrânului şi cu

siguranţă toată lumea ştia că ambarcaţiunea o are la bord pe viitoarea regină a Egiptului. Nefertiti dispăruse în cabină şi reapăru acum într-o rochie nouă. Bijuteriile rare pe care i le lăsase mătuşa noastră îi atârnau la gât şi străluceau în lumina soarelui. Veni şi se aşeză lângă mine, la prora, lăsând stropii fini să-i răcorească pielea.

— Mărite Osiris! am exclamat, arătând cu degetul. Uite!

Pe ţărm erau cincizeci de soldaţi şi cel puţin două sute de servitori, toţi aşteptând sosirea noastră.

Tata coborî primul, urmat de mama, apoi de Nefertiti şi de mine. Aceasta era ordinea importanţei în familia noastră. M-am întrebat în ce fel se va schimba această ierarhie după încoronarea surorii mele.

— Priviţi lecticile! am exclamat.

Erau din aur şi lapislazuli, cu suporţi pentru cărat confecţionaţi din abanos.

— Trebuie să fie ale Bătrânului, spuse Nefertiti, impresionată.

Am fost ridicaţi fiecare în lectica noastră cu draperii şi am dat perdelele la o parte ca să pot vedea Teba pentru a doua oară, strălucind în soarele după-amiezii. Mă întrebam cum putea răbda Nefertiti să stea relaxată în litiera ei, când nu mai văzuse niciodată Teba. Însă îi vedeam umbra, mândră şi dreaptă, stăpânindu-se în timp ce străbăteam oraşul în care tatăl nostru nu ne dusese niciodată. Doisprezece flautişti ne însoţeau în timp ce treceam pe lângă casele de la ale căror ferestre ne urmăreau sute de priviri. Aş fi vrut să pot fi în aceeaşi lectică cu mama, să-i împărtăşesc bucuria în timp ce acrobaţii şi muzicienii distrau mulţimea din ce în ce mai mare. Am trecut de templul lui Amenhotep Magnificul şi de cei doi coloşi care îl înfăţişau ca pe un zeu. Apoi, în mijlocul deşertului, un lac se zări lucind la orizont. Aproape că am răsturnat lectica,

atât de entuziasmată eram să îl văd. Era un bazin artificial, săpat în formă de semilună, care înconjura palatul. Bărci cu vele mici pluteau pe apă într-un loc în care nu ar fi trebuit să fie decât nisip şi palmieri şi mi-am amintit că tata spusese că Amenhotep Magnificul construise lacul ca un semn al iubirii pentru regina Tiye şi că nu mai exista altul ca el în tot Egiptul. Strălucea în soare de parcă ar fi fost făcut din lapislazuli lichid şi argint, iar mulţimea se dădea la o parte pe măsură ce ne apropiam de porţile palatului.

M-am întins repede pe perne şi am lăsat draperiile să cadă la loc. Nu voiam să par o fetişcană de la ţară, care nu ieşise în viaţa ei din Akhmim. Totuşi, chiar şi cu perdelele coborâte, mi-am dat seama când am intrat în curtea palatului. Drumul devenise umbrit de copaci şi puteam întrezări nişte mici sanctuare, vilele oficialilor publici, un atelier regal şi casele mici şi înghesuite ale servitorilor. Bărbaţii care purtau lectica urcară un şir de trepte şi ne aşezară în capătul acestora. Când am dat la o parte perdelele, Teba se întindea la picioarele noastre: lacul în semilună, casele din cărămidă, pieţele şi fermele şi, dincolo de ele, Nilul.

Tata îşi scutură tunica de praf şi le spuse servitorilor intenţiile sale:

— Dorim să fim duşi în camerele noastre ca să ne aranjăm. După ce ne vom spăla şi ne vom schimba hainele, îl vom întâlni pe Bătrân.

Servitorii se înclinară adânc în semn de respect şi am ştiut că mama era impresionată de puterea pe care o avea soţul ei în Teba. În Akhmim era doar tatăl nostru, un bărbat căruia îi plăcea să citească lângă havuzurile cu lotuşi şi să viziteze templul lui Amon ca să privească soarele apunând peste câmpuri. Dar în palat era vizirul Ay, unul dintre cei mai respectaţi oameni din regat.

Apăru un servitor, cu codiţe laterale, aşa cum purtau tinerii. Era zvelt şi îmbrăcat într-o tunică tivită cu aur. Doar servitorii faraonului aveau voie să poarte aur.

— Vă voi conduce la încăperile voastre.

Începu să meargă.

— Mult stimatul vizir Ay şi soţia lui vor fi găzduiţi în curtea de la stânga faraonului. La dreapta lui este prinţul, alături de care vor sta domniţele Nefertiti şi Mutnodjmet.

În spatele nostru, servitorii se îngrămădeau să ne adune zecile de cufere. Palatul era construit în formă de ankh, în centru aflându-se faraonul. Împrăştiaţi în jurul lui în diverse curţi erau vizirii şi, în timp ce treceam prin aceste pieţe deschise, femeile şi copiii se opreau pentru a ne privi. „Aşa va fi viaţa noastră de acum înainte”, mi-am zis. Sub ochii întregii lumi!

Călăuza noastră traversă mai multe curţi cu dale viu colorate, cu picturi înfăţişând câmpuri de papirus, apoi ne conduse într-o încăpere în care toată lumea se opri.

— Camerele vizirului Ay, anunţă el ceremonios.

Dădu de perete uşile şi nişte statui de granit apărură privindu-ne din fiecare colţ al încăperii. Era un spaţiu plin de lux şi de lumină, cu coşuri de trestie şi mese de lemn cu picioare sculptate în fildeş.

— Du-le pe fiicele mele în camerele lor, îi spuse tata, apoi condu-le în Sala Mare la ora cinei.

— Mutny, să te îmbraci cum se cuvine în seara asta, mă preveni mama, făcându-mă de ruşine în faţa servitorilor. Nefertiti, prinţul va fi acolo.

— Cu Kiya? întrebă ea.

— Da, răspunse tata. Am aranjat să ţi se aducă în cameră haine şi bijuterii. Ai timp până la apus. Mutny te va ajuta cu orice vei avea nevoie.

Tata se uită la mine şi aprobai din cap.

— Am aranjat să aveţi şi servitoare personale, care să se ocupe de corpul vostru. Sunt cele mai bine pregătite femei din palat.

— Pregătite în ce? am întrebat, cu totală ignoranţă.

Nu avusesem niciodată astfel de servitoare în Akhmim. Nefertiti se făcu roşie la faţă, de parcă i-ar fi venit să intre în pământ.

— În cosmetică şi frumuseţe, îmi răspunse tata.

În camera noastră era un pat adevărat. Nu o saltea de trestie sau o saltea de paie cum aveam noi în vila de acasă, ci o platformă mare, din abanos sculptat, acoperită până la refuz cu aşternuturi pe care aveam să le împart cu Nefertiti. În podeaua cu gresie era săpată o vatră pentru nopţile mai reci, când aveam să sorbim bere caldă şi să ne înfăşurăm în pături groase lângă foc. Şi, într-o cameră separată, folosită doar pentru schimbat, era o toaletă din piatră de var. Am ridicat capacul şi Nefertiti se uită peste umăr, oripilată. Ghidul nostru mă privea amuzat. Dedesubt era un vas de ceramică, plin cu apă parfumată cu rozmarin. Nu mai trebuia să folosim niciodată un scaun de toaletă cu vas. Era o cameră demnă de o prinţesă a Egiptului. Ghidul nostru ne întrerupse ca să ne explice că aveam să fiu tovarăşa de pat a lui Nefertiti până când se va mărita, moment în care putea alege să aibă propriul ei pat.

Pretutindeni erau reprezentări ale naturii şi ale vieţii eterne. Coloanele de lemn fuseseră sculptate cu flori, apoi pictate în nuanţe de albastru şi verde, galben închis şi roşu. Egrete şi ibişi îşi luau zborul pe pereţi, desenaţi de un artist talentat. Până şi podeaua de sub picioarele noastre prindea viaţă, mozaicul redând un iaz cu lotuşi atât de realist, încât aveam senzaţia că, asemenea zeilor, puteam şi noi păşi pe apă. Călăuza noastră dispăru şi Nefertiti mă strigă:

— Vino să vezi!

Atinse o oglindă mai mare decât noi două la un loc şi rămaserăm una lângă cealaltă, privindu-ne. Micuţa şi subţirica Nefertiti şi eu. Nefertiti îşi zâmbi în bronzul lustruit.

— Aşa vom arăta în faţa posterităţii, şopti ea. Tinere şi frumoase.

„Eh, tinere cel puţin”, mi-am zis.

— În seara asta trebuie să fiu splendidă, spuse Nefertiti, răsucindu-se pe călcâie. Trebuie să o umbresc pe Kiya din toate punctele de vedere. Mare Soţie este doar un titlu, Mutnodjmet. Amenhotep m-ar putea trimite în fundul unui harem, dacă nu reuşesc să-l farmec.

— Tatăl nostru nu ar permite niciodată aşa ceva, am protestat eu. Vei avea întotdeauna o cameră în palatul ăsta.

— Palat sau harem, mă opri ea, întorcându-se la oglindă, ce contează? Dacă nu îl impresionez, voi fi regină doar cu numele. Îmi voi petrece zilele în camera mea, fără să ştiu vreodată ce înseamnă să conduci un regat.

Mă speria să o aud pe Nefertiti vorbind astfel. Preferam încrederea ei sălbatică în locul temerii, oricât de întemeiate, faţă de ceea ce se putea întâmpla dacă nu reuşea să devină favorita prinţului. Apoi am zărit în oglindă ceva mişcându-se în spatele nostru şi am înlemnit. Două femei intraseră în cameră. Nefertiti se întoarse brusc şi una dintre femei făcu un pas în faţă. Era îmbrăcată după ultima modă de la curte, cu sandale din mărgele şi cercei mici, de aur. Când zâmbi, două gropiţe îi apărură în obraji.

— Ni s-a spus să vă ducem la baie, ne comunică ea, întinzându-ne prosoape de pânză şi halate moi. Era mai în vârstă decât Nefertiti, dar nu cu mult.

— Eu sunt Ipu.

Ochii ei negri ne cercetau, cântărindu-ne, remarcând părul meu răvăşit şi silueta suplă a lui Nefertiti. Arătă spre femeia de lângă ea şi zâmbi.

— Ea este Merit.

Buzele lui Merit se curbară uşor şi mi s-a părut că expresia ei era mai mândră decât a lui Ipu. Totuşi, ţinea fruntea plecată şi, când o ridică, întinse mâna spre uşă, făcând să-i zornăie brăţările de la încheietură, arătându-ne curtea.

— Băile sunt pe aici.

Mi-am amintit de căzile reci, de alamă, din Akhmim şi am simţit cum mă părăseşte entuziasmul. Cu toate astea, Ipu pălăvrăgea veselă în timp ce mergeam.

— Vom fi servitoarele personale ale domniilor voastre, ne informă ea. Înainte să vă îmbrăcaţi şi să părăsiţi camera, trebuie să ne asigurăm că totul este în ordine. Prinţesa Kiya are propriile ei doamne. Servitoare intime, dar şi ajutoare. Toate femeile de la curte se iau după ea. Dacă-şi vopseşte ochii într-un fel, toate şi-i vopsesc aidoma. Aşa cum îşi aranjează ea părul şi-l aranjează toate femeile din Teba. Deocamdată, adăugă ea, zâmbind.

Doi paznici dădură ceremonios la o parte uşile duble ale băii şi, când aburul mi se risipi din faţa ochilor, am scos un strigăt de uimire. Din nişte potire uriaşe, apa curgea într-un bazin lung, îmbrăcat în faianţă, care era înconjurat de bănci de piatră încălzite de soare. Plante luxuriante, care coborau din vasele lor şi se înfăşurau pe coloane, creşteau înspre lumină.

Nefertiti examină încăperea cu o privire aprobatoare.

— Poţi să crezi că tata ştia că există toate astea şi a ales să ne crească în Akhmim?

Îşi aruncă la o parte prosopul subţire.

Ne-am aşezat pe băncile de piatră şi noile noastre servitoare personale ne rugară să ne întindem.

— Aveţi umerii încordaţi, domniţă.

Ipu apăsă ca să-mi elibereze tensiunea din spate.

— Ştiu femei bătrâne cu umerii mai moi.

Râse şi mă surprinse familiaritatea ei. Dar, sub mâinile ei, am simţit cum umerii mi se relaxează.

Mărgelele din peruca lui Ipu se loveau uşor una de cealaltă şi puteam simţi parfumul rochiei ei de pânză, aroma florilor de lotus. Am închis ochii şi, când i-am redeschis, în piscină era o altă femeie. Apoi, aproape numaidecât, Merit o înfăşură pe sora mea în halatul ei.

M-am ridicat în capul oaselor.

— Unde...?

— Şşşt! făcu Ipu, apăsându-şi mâna pe spatele meu.

Le-am urmărit plecând, uluită.

— Unde se duc?

— Înapoi în camera voastră.

— Dar, de ce?

— Pentru că a venit Kiya, spuse Ipu.

M-am uitat înspre piscina în care o femeie îşi cufunda în apă părul prins în şuviţe cu mărgele. Avea faţa mică şi îngustă, nasul uşor coroiat, însă chipul ei avea ceva ce îţi tăia respiraţia.

Ipu plescăi din limbă.

— Am rămas fără lavandă. Rămâneţi aici şi să nu spuneţi nimic. Mă întorc.

În timp ce Ipu se îndepărta, Kiya se apropie de mine. Îşi înfăşură o pânză în jurul taliei. Numaidecât, m-am ridicat şi am făcut acelaşi lucru.

— Aşadar tu eşti cea căreia i se spune Ochi de Pisică, zise ea.

Se aşeză în faţa mea şi mă privi fix.

— Presupun că e prima oară când vii la baie?

Se uită în spatele băncii mele şi, când i-am urmărit privirea, am văzut ce făcusem. Îmi lăsasem halatul de baie pe jos şi acum apa îi udase marginile.

— La palat, avem dulapuri pentru astfel de lucruri, îmi spuse, zâmbind răutăcios.

M-am uitat unde era atârnat halatul ei şi am roşit.

— N-am ştiut.

Îşi ridică sprâncenele.

— Aş fi crezut că ţi-a spus servitoarea. Ipu e renumită în Teba. Toate femeile de la curte o vor pentru măiestria ei în aplicarea vopselei, însă regina ţi-a dat-o ţie.

Făcu o pauză, aşteptând răspunsul meu. Când văzu că nu avea să mai obţină nimic altceva de la mine, se aplecă în faţă.

— Ia spune-mi, era sora ta?

Am dat din cap.

— E foarte frumoasă. Cred că a fost floarea tuturor grădinilor din Akhmim.

Mă privi pe sub genele lungi.

— Sunt sigură că a avut mulţi admiratori. Cred că i-a fost greu să renunţe la iubitul ei, spuse ea imediat, mai ales dacă era îndrăgostită.

— Nefertiti nu se îndrăgosteşte, am răspuns. Bărbaţii se îndrăgostesc de ea.

— Bărbaţii? Mai mult decât unul?

— Nu, doar tutorele nostru, i-am răspuns repede.

— Tutorele?

Se dădu în spate.

— Nu tutorele ei. Era al meu.

Paşii lui Ipu răsunară în curte şi, numaidecât, Kiya se ridică în picioare, cu un zâmbet larg.

— Sunt sigură că o să mai vorbim, surioară.

Ipu ne văzu şi o expresie de alarmare îi apăru pe dată pe chip. Apoi Kiya ieşi pe uşă, fără nimic altceva pe ea în afară de pânza udă.

— Ce s-a întâmplat? mă întrebă Ipu, venind spre mine. Ce ţi-a spus adineauri prinţesa Kiya?

Am ezitat.

— Doar că Nefertiti este frumoasă.

Ipu făcu ochii mici.

— Nimic altceva?

Am dat vehement din cap.

— Nu.

Când m-am întors în camera noastră, Nefertiti era deja înăuntru, îmbrăcată într-o rochie care-i lăsa sânii expuşi. Rochia mea era identică, dar, când am îmbrăcat-o, nu s-ar fi putut găsi două surori mai diferite în întreaga lume. Pe mine, pânza era lungă şi largă, însă rochia lui Nefertiti i se strângea în jurul taliei înguste, ridicându-se până sub sâni, ca să-i împingă şi mai sus.

— Stai! exclamă Nefertiti în clipa în care Merit îi ridică peria deasupra capului. Unde este uleiul de şofran?

Merit se încruntă.

— Domniţă?

— Uleiul de şofran, îi explică Nefertiti, uitându-se la mine. Sora mea mi-a spus să îl folosesc. Ca să-mi fac părul mai sănătos.

— Nu folosim ulei de şofran aici, domniţă. Doriţi să vă găsesc?

— Da.

Nefertiti se lăsă pe spate şi o privi pe Merit plecând. Aprobă cu o înclinare a capului rochia mea.

— Vezi? Poţi să arăţi drăguţ atunci când încerci.

— Mulţumesc, i-am răspuns sec.

Soarele apusese deja când am fost în sfârşit gata. Ipu şi Merit erau cu adevărat talentate, aşa cum ne promisese

tata şi, cu mâini sigure, ne-au rujat meticulos buzele şi ne-au dat cu kohl la ochi, hena pe sâni şi în cele din urmă ne-au aşezat peruci nubiene pe cap.

— Peste părul meu? am protestat.

Nefertiti îmi aruncă o privire aspră, însă peruca părea grea şi călduroasă, plină de codiţe şi mărgeluţe.

— Toată lumea face asta?

Ipu îşi stăpâni râsul.

— Da, domniţă Mutnodjmet. Chiar şi regina.

— Dar cum o să stea fixă?

— Cu ceară şi răşină.

Îmi legă părul lung într-un nod şi-mi aşeză peruca pe cap cu grijă de expert. Efectul fu uimitor de atrăgător. Codiţele îmi încadrau chipul şi mărgelele verzi îmi scoteau în evidenţă culoarea ochilor. Probabil că Ipu alesese intenţionat această culoare pentru mine, fiindcă am văzut că mărgelele lui Nefertiti erau argintii. Am stat nemişcată în timp ce servitoarea îmi aplică o cremă pe sâni apoi, cu băgare de seamă, înlătură capacul unui borcan. Turnă o mână de particule strălucitoare în palmă, apoi suflă uşor şi, dintr-o dată, eram acoperită în praf de aur. M-am zărit în oglindă şi am exclamat. Eram drăguţă!

Apoi Nefertiti se ridică în picioare.

Nu trăda nici cea mai mică urmă de oboseală după călătoria cu barca pe care o făcusem din Akhmim. Emoţiile acestei seri o ţineau cât se poate de trează şi radia de încântare. Peruca i se termina în dreptul umerilor şi în spatele urechilor, scoţându-i în evidenţă pometii şi gâtul subţire. Fiecare şuviţă cânta armonios în clipa în care mărgelele se loveau între ele şi mi-am spus că nu exista nici un bărbat în tot regatul care ar fi putut-o refuza. Întregul trup îi strălucea, acoperit în aur, chiar şi degetele de la picioare.

Cele două servitoare se dădură înapoi.

— Este magnifică.

Făcură schimb de locuri ca să-şi examineze reciproc munca şi Merit murmură în semn de aprobare când îmi privi chipul.

— Ochi verzi, spuse ea. Nu am mai văzut niciodată ochi atât de verzi.

— I-am conturat cu malahit, răspunse Ipu, mândră de treaba făcută.

— Foarte frumos.

Mi-am îndreptat spatele şi sora mea îşi drese vocea, întrerupându-mi momentul.

— Sandalele mele! ceru ea.

Merit îi aduse nişte sandale încrustate cu aur, apoi Nefertiti se întoarse spre mine.

— În această seară îl întâlnesc pe prinţul Egiptului, spuse ea.

Îşi întinse braţele şi brăţările îi zornăiră melodios la încheieturi.

— Cum arăt?

— Ca Isis, i-am răspuns, sinceră.

Am fost conduse în Sala Mare la apus. Zarva festivităţii se auzea de la câteva curţi distanţă. Invitaţii erau anunţaţi pe măsură ce soseau şi, în timp ce aşteptam la rând, Nefertiti mă strânse de braţ.

— Tata e înăuntru deja? întrebă ea, gândindu-se că, doar pentru că eram înaltă, puteam să văd peste capetele a zeci de oameni.

— Nu-mi dau seama.

— Ridică-te pe vârfuri, îmi ceru.

Tot nu puteam vedea.

— Nu te teme, toată lumea îţi va observa intrarea, am asigurat-o.

Am mai înaintat cu câteva locuri şi puteam vedea acum că Bătrânul şi regina Tiye erau amândoi înăuntru. La

fel şi prinţul. Bărbaţii din rând întorceau întruna capetele pentru a se uita la sora mea şi mi-am dat seama că tata alesese bine momentul când ne sfătuise să sosim după toţi ceilalţi.

Rândul înainta repede şi, curând, întreaga sală se întindea în faţa noastră. Dintre toate încăperile pe care le văzusem în Malkata aceasta era, de departe, cea mai mare şi mai frumoasă. Uşierul îşi drese glasul şi întinse un braţ.

— Domniţa Nefertiti, anunţă el pe un ton impunător. Fiica lui Ay, vizir al Egiptului şi supraveghetor al Marilor Lucrări ale regelui.

Nefertiti făcu un pas în faţă şi am observat cum zumzetul Sălii Mari se domoleşte.

— Domniţa Mutnodjmet, sora lui Nefertiti, fiică a lui Ay, vizir al Egiptului şi supraveghetor al Marilor Lucrări ale regelui, continuă vestitorul.

Era rândul meu să vin în faţă şi am văzut cum toţi oaspeţii se întorceau să le vadă pe cele două fiice ale lui Ay, proaspăt venite din oraşul Akhmim.

Femeile îşi ţineau privirile aţintite asupra noastră în timp ce străbăteam sala. Tata, aşezat la o masă lungă, se ridică să ne întâmpine şi furăm conduse la cele trei tronuri egiptene ale lui Horus, unde ne-am înclinat, cu braţele întinse. Bătrânul se aplecă în scaun şi am remarcat că sandalele lui erau cioplite din lemn şi că pe tălpi erau pictate imaginile duşmanilor lui. Privea fix sânii lui Nefertiti, rotunzi şi vopsiţi cu hena, deşi erau suficiente perechi în Sala Mare cât să-l ţină ocupat întreaga seară.

— Ridicaţi-vă! ne spuse regina.

În timp ce făceam cum ni se poruncise, privirea lui Amenhotep o întâlni pe a surorii mele. Nefertiti îi zâmbi şi am observat că, lângă el, Kiya ne urmărea cu mare atenţie. Apoi, pentru că Nefertiti nu era încă regină, furăm

conduse la o masă aflată chiar lângă podium, unde mâncau vizirii şi unde stătea tata.

Nefertiti şuieră printre buzele curbate într-un zâmbet perfect:

— Este o insultă să fiu nevoită să stau sub ea.

Tata mângâie braţul auriu al surorii mele.

— Peste câteva zile, ea va sta aici, iar tu vei fi regina Egiptului.

Bărbaţii de la masa noastră vorbeau unul peste celălalt, întrebând-o pe Nefertiti cum fusese călătoria până la Teba, dacă vremea fusese bună, dacă am oprit în vreun oraş de pe drum. Eu îl priveam pe Amenhotep, ai cărui ochi nu părăsiră nici o clipă chipul surorii mele. Probabil că era şi ea conştientă de asta, pentru că râdea şi flirta, dându-şi pe spate gâtul lung atunci când fiul unui alt vizir veni lângă ea ca să o întrebe cum îşi petrecea timpul în Akhmim. Am văzut-o pe Kiya încercând să vorbească cu prinţul, să dezlipească privirea soţului ei de sora mea, însă Amenhotep nu se lăsă perturbat. Mă întrebam cum i se părea oare viitoarea lui soţie în timp ce studiam modul în care Nefertiti reuşea să subjuge bărbaţii din jurul ei. Vorbea încet, obligându-i să se aplece ca să o poată auzi şi era zgârcită cu zâmbetele astfel încât, atunci când râdea, orice bărbat se simţea scăldat în lumina ei.

Când fu adusă mâncarea şi începu ospăţul, nu mai ştiam încotro să mă uit mai întâi. Spre podiumul de unde Bătrânul privea pofticios femeile dezbrăcate ale căror trupuri mlădioase se aplecau pe spate în timpul dansului, sau spre prinţ, care părea ager şi controlat, cu totul alt om decât cel pe care mi-l aminteam de la morminte. M-am uitat la Panahesi, care stătea de cealaltă parte a mesei. Vizirul purta inelul cu pecetea regelui şi era la fel de înalt ca tata. Însă, din toate celelalte privinţe, erau complet diferiţi. În timp ce tata avea ochi albaştri, ai lui Panahesi

erau negri. În timp ce tata avea pometii înalți pe care-i moștenise Nefertiti, chipul lui Panahesi era mai lung și mai plin. Inele de aur îi străluceau la fiecare deget, în vreme ce tata își purta foarte rar bijuteriile. L-am studiat pe rivalul familiei noastre până când muzicanții au început să interpreteze o melodie și toată lumea s-a ridicat de la mese ca să danseze, femeile într-un cerc, bărbații în altul. Tata îi luă mâna mamei și o conduse de-a lungul sălii, iar Kiya o urmări cu o privire critică pe Nefertiti, care se ridică și se alătură femeilor.

— Tu nu vii? mă întrebă Nefertiti.

— Sigur că nu!

M-am uitat lung la zecile de fiice frumoase ale curtenilor, toate crescute în Teba, toate bune cunoscătoare ale dansurilor de la curte.

— Nu știu nici o mișcare. Tu cum o să faci?

Ridică din umeri.

— O să mă uit și o să învăț.

Poate că Merit o instruise în particular, pentru că am rămas uimită să-mi văd sora sărind și învârtindu-se în ritm cu celelalte, într-o feerie de lapislazuli și aur. Doar câteva femei mai rămăseseră pe scaune și am remarcat cu o oarecare neliniște că nu eram singură la masa noastră. Panahesi era și el acolo. M-am uitat la el, la felul în care își proptise barba neagră și scurtă în degetele lungi. Era singurul vizir de la curte care-și lăsase părul să-i crească lung. Apoi mă surprinse privindu-l și-mi spuse:

— Trebuie să fie o experiență senzațională pentru tine. O tânără fată din Akhmim care vine la palatul plin de atâta fast și de aur... De ce nu dansezi?

M-am foit în scaun.

— Nu știu dansurile, am mărturisit.

Își ridică sprâncenele.

— Şi totuşi, sora ta pare să se descurce cu atâta naturaleţe! îmi atrase atenţia.

Ne-am uitat amândoi la Nefertiti, care dansa ca şi cum am fi trăit la curte întreaga viaţă. Panahesi se uită de la ea la mine şi zâmbi.

— Probabil că sunteţi surori doar de tată.

Speram ca rujul lui Ipu să-mi ascundă consternarea şi mi-am muşcat limba ca să nu-i dau o replică tăioasă.

— Ei, spune-mi, continuă Panahesi. Cu o soră în haremul regelui, tu cu cine o să te măriţi?

Am simţit că mă-nfurii.

— Am doar treisprezece ani.

— Sigur, eşti încă micuţă.

Privirea îi alunecă pe pieptul meu şi, dintr-o dată, Nefertiti era lângă mine. Muzica se terminase.

— Da, dar mai bine o femeie abia îmbobocită decât un bărbat veştejit.

Privirea îi coborî cu subînţeles spre tunica lui Panahesi. Apoi apăru şi tata şi-şi ocupă locul la masă.

Panahesi îşi împinse scaunul.

— Fiicele tale sunt încântătoare, pufni el. Sunt sigur că prinţul le va îndrăgi.

Se îndepărtă cu mantia albă fluturându-i în urmă şi tata ne întrebă:

— Ce s-a întâmplat?

— Vizirul... am început eu, însă Nefertiti mă întrerupse.

— Nimic.

Tata o privi lung pe Nefertiti.

— Nimic, repetă aceasta.

— Te-am prevenit să fii atentă. Amenhotep apleacă urechea la vizirul Panahesi.

Nefertiti îşi încleştă falca şi mi-am dat seama că ar fi vrut să-i răspundă: Nu şi când voi deveni eu regină!, însă nu spuse nimic. Apoi, privi în jur şi deveni agitată.

— Unde e prinţul?

— În timp ce tu îl fermecai pe vizir, a părăsit sala.

Nefertiti rămase ca trăsnită.

— Nu-l voi cunoaşte în seara asta?

— Doar dacă se întoarce, spuse tata cu o voce adâncă şi aspră pe care nu i-o mai auzisem niciodată.

Aici nu eram în Akhmim. Eram la curtea Egiptului, unde nu exista îngăduinţă pentru greşeli.

— Poate că o să se întoarcă, am sugerat eu încrezătoare, însă atât tata, cât şi Nefertiti mă ignorară.

Aroma de mosc a vinului umplu întreaga sală. Kiya rămase înconjurată de femeile ei, doamne de la curte, aranjate toate, aşa cum ne spusese Ipu, după moda dictată de ea: părul lung, rochii fără mâneci şi picioarele pictate cu hena. Se agitau în jurul ei ca nişte molii. Stomacul ei uşor umflat era dovada că ea, şi nu sora mea, era viitorul Egiptului.

— E prea cald aici, spuse Nefertiti, luându-mi braţul. Vino cu mine!

— Nu plecaţi departe! ne avertiză sever tata.

Nefertiti porni cu paşi furioşi de-a lungul sălii, iar eu o urmai.

— Unde mergem?

— Oriunde în altă parte.

Se plimba fără ţintă prin palat.

— A plecat, Mutnodjmet. Chiar a plecat fără să mă întâlnească. Pe mine, viitoarea lui regină. Viitorul Egiptului!

Am ieşit în grădină şi ne-am trezit lângă o fântână. Ne-am băgat mâinile sub jet, lăsând apoi apa să ne picure de pe degete pe sâni. Mirosea a caprifoi şi iasomie. În clipa

în care Nefertiti îşi scoase peruca, o voce cunoscută străpunse întunericul.

— Aşadar, tu eşti cea pe care mama mi-a ales-o drept soţie.

Nefertiti ridică privirea. Prinţul stătea lângă noi, cu platoşa de aur pe piept. Îşi alungă orice urmă de surpriză de pe chip şi redeveni pe dată Nefertiti cea cochetă şi încântătoare.

— De ce? Eşti mirat? îl întrebă ea.

— Da.

Însă răspunsul lui Amenhotep nu părea să lase nimic nespus. Se aşeză şi o studie pe Nefertiti în lumina lunii.

— Să înţeleg că prinţul Egiptului s-a plictisit de dans?

Îi reuşea perfect – îşi ascundea emoţia în spatele flirtului.

— M-am plictisit să o văd pe mama închinându-se Marilor Preoţi ai lui Amon.

Când Nefertiti zâmbi, Amenhotep o săgetă cu privirea.

— Ţi se pare amuzant?

— Da. Crezusem că ai venit să-ţi curtezi viitoarea soţie. Dar, dacă vrei să discutăm politică, te ascult.

Amenhotep făcu ochii mici.

— O să mă asculţi aşa cum ascultă tatăl meu? Sau poate aşa cum ţi-ai ascultat tutorele când ţi-a declarat iubirea în Akhmim?

Cu tot întunericul, am văzut-o pe sora mea albindu-se la faţă şi mi-am dat seama atunci ce făcuse Kiya.

Credeam că o să mi se facă rău, însă Nefertiti îşi reveni repede.

— Se spune că eşti un mare credincios al lui Aton, zise ea. Că intenţionezi să-i ridici temple, odată ce vei ajunge faraon.

Amenhotep se dădu în spate.

— Văd că tatăl tău te informează bine, remarcă el.

— Mă informez singură, răspunse ea.

Era isteaţă şi încântătoare şi nici măcar el nu putea rezista sincerităţii privirii ei în lumina lămpilor cu ulei. Veni mai aproape de ea.

— Vreau să fiu cunoscut drept Faraonul Oamenilor, recunoscu el. Vreau să clădesc cele mai mari monumente din Egipt, pentru a le arăta oamenilor ce poate face un conducător cu viziune. Preoţilor lui Amon n-ar fi trebuit să li se îngăduie niciodată să aibă o asemenea putere. Puterea asta a fost menită pentru faraonii Egiptului.

Se auziră paşi pe pietriş şi toţi trei întoarserăm capul la unison.

— Amenhotep!

Kiya păşi în lumină.

— Toată lumea se întreabă unde este prinţul Egiptului.

Îi zâmbi drăgăstos, ca şi cum dispariţia lui ar fi fost pe cât de ciudată, pe atât de încântătoare. Îi întinse braţul.

— Ne întoarcem?

Nefertiti dădu din cap.

— Pe mâine atunci, îi promise ea, cu voce joasă şi fierbinte, ca şi cum ar fi fost un mare secret între ei doi.

Braţul Kiyei se încordă pe al lui Amenhotep.

— L-am simţit pe copilul tău mişcând în seara asta. E băiat, îi promise ea, destul de tare încât Nefertiti să o poată auzi în timp ce îl îndepărta de lângă noi. Deja pot să îl simt.

Îi privirăm îndepărtându-se în întuneric şi am observat cât de strâns îl ţinea Kiya pe Amenhotep, ca şi cum s-ar fi temut că putea să dispară în orice clipă.

Nefertiti fierbea în timp ce sandalele ei loveau gresia pe aleea ce ducea la camera noastră.

— Ce va face peste două zile, când vom fi uniţi în faţa lui Amon? Şi atunci o să o ia după el pe Kiya şi o să mă ignore?

Tata se ridică şi închise uşa.

— Trebuie să vorbeşti mai încet. Sunt spioni prin tot palatul.

Nefertiti se prăbuşi pe o pernă de piele şi-şi puse capul pe umărul mamei.

— Am fost umilită, *mawat.* Mă vede doar ca pe o altă soţie.

Mama mângâie părul negru al surorii mele.

— O să-şi schimbe părerea

— Când, spuse Nefertiti ridicându-se. Când?

— Mâine, spuse tata cu convingere. Şi dacă nu mâine, îl vom face să înţeleagă că eşti mai mult decât o soţie aleasă de mama lui.

CAPITOLUL 3

20 Pharmuthi

Încoronarea noului faraon al Egiptului şi a soţiei sale trebuia să aibă loc pe 21 Pharmuthi şi tata făcu tot ce-i stătu în putinţă să o aducă pe Nefertiti în faţa ochilor lui Amenhotep.

De dimineaţă, am intrat pe porţile largi, de bronz, în arena cu turnuri pe care Amenhotep al III-lea o construise în cinstea lui Amon.

Nefertiti îmi strânse mâna, pentru că nici una dintre noi nu mai văzuse vreodată ceva atât de înalt şi atât de magnific. O pădure de coloane încercuia o groapă cu nisip şi zidurile pictate se înălţau înspre cer. Nobilimea se adună pe locurile de pe rândurile de jos, în timp ce servitorii cărau tăvi cu băuturi şi prăjituri cu miere. Aici îi plăcea lui Amenhotep să călărească dimineaţa, aşa că eram şi noi prezenţi, privindu-l pe prinţ învârtindu-se prin arenă în carul lui de aur. Dar Kiya era şi ea acolo, la fel şi vizirul Panahesi, astfel că, o oră mai târziu, după ce prinţul se săturăsă se joace de-a războinicul, Kiya fu cea pe care o sărută şi râse împreună cu ea, în vreme ce Nefertiti trebui să zâmbească şi să adopte o mină mulţumită în faţa rivalei sale.

La amiază, eram din nou în Sala Mare, aşezate sub podium, mâncând şi sporovăind veseli, ca şi cum totul ar fi decurs întocmai conform planurilor familiei mele. Nefertiti râdea şi flirta şi am observat că Amenhotep, cu cât îşi vedea mai mult viitoarea soţie, cu atât îi era mai greu să-şi dezlipească privirile de ea. Kiya nu avea nimic din farmecele subtile ale lui Nefertiti. Nu putea întoarce capetele unei întregi încăperi, aşa ca Nefertiti. Dar, când masa de după-amiază luă sfârşit, nici un alt cuvânt nu fusese schimbat între prinţ şi sora mea şi, când ne-am

întors în camera noastră, Nefertiti se cufundă în tăcere. Ipu şi Merit alergau de colo colo în jurul nostru şi o priveam pe sora mea cu crescândă nelinişte. Amenhotep încă vedea în ea alegerea mamei lui şi nu-mi dădeam seama cum avea de gând tata să schimbe asta.

— Ce-o să faci? am întrebat-o în cele din urmă.

— Mai spune-mi o dată ce a zis la morminte.

Merit înlemni în poziţia în care era, aplecată pentru a sufla aur peste pieptul lui Nefertiti. Aducea ghinion să vorbeşti despre ce se întâmplase sub pământ.

Am ezitat.

— A spus că nu se va pleca niciodată în faţa fratelui său. Că nu se va pleca niciodată în faţa lui Amon.

— Iar lângă fântână a spus că vrea să fie iubit de oameni, îşi aminti Nefertiti. Că vrea să fie Faraonul Poporului.

Am dat încet din cap.

— Mutnodjmet, du-te şi găseşte-l pe tata, îmi zise.

— Acum?

Ipu îmi punea kohl pe sprâncene.

— Nu poate să mai aştepte până când...?

— Până când ce? întrebă ea încordată. Până când Kiya îi naşte un fiu?

— Şi ce ai de gând să-i spui? am întrebat-o.

Nu plecam până nu eram convinsă că era ceva pentru care merita să-l deranjez pe tata.

— O să-i spun cum îl putem face pe prinţ să-şi schimbe poziţia.

Am oftat, ca să-şi dea seama că nu eram deloc încântată, apoi am ieşit pe coridor, dar nu l-am găsit pe tata. Nu era nici în camera lui, nici în Sala de Audienţă. Am căutat în grădini, prin labirintul bucătăriilor, apoi am dat fuga în curtea din faţa palatului, unde m-a oprit un servitor care m-a întrebat ce doream.

— Îl caut pe vizirul Ay.

Bătrânul îmi zâmbi.

— Este în acelaşi loc unde poate fi găsit întotdeauna, domniţă.

— Unde anume?

— În Per Medjat.

— Unde?

— În Sala Pergamentelor.

Îşi dădu seama că nu ştiam unde se afla această sală, aşa că mă întrebă:

— Să vă conduc acolo, domniţă?

— Da.

L-am urmat în grabă în palat, am trecut pe lângă Sala Mare, înspre Sala de Audienţe. Se mişca repede pentru un bătrân. Se opri brusc în faţa unor uşi de lemn şi mi-am dat seama că nu avea voie să intre.

— Acolo?

— Da, domniţă. Per Medjat.

Aşteptă să vadă dacă bat la uşă sau dacă intru. Am deschis uşile şi am rămas înmărmurită în faţa celei mai uluitoare încăperi din întreg palatul Malkata. Nu mai văzusem niciodată o sală de pergamente. Două scări spiralate din lemn lustruit se răsuceau înspre tavan şi pretutindeni erau pergamente legate în piele şi strânse cu fir împletit – probabil că în ele era păstrată toată înţelepciunea faraonilor. Tata stătea la o masă din lemn de cedru. Regina era şi ea acolo, la fel şi mama, şi vorbeau toţi trei repede şi încordat. Când am intrat, s-au oprit cu toţii. Apoi două perechi de ochi de culoare albastru intens se aţintiră asupra mea. Nu remarcasem până atunci cât de puternică era asemănarea dintre tatăl meu şi sora lui.

Mi-am dres vocea şi m-am adresat direct tatălui meu.

— Nefertiti vrea să-ţi vorbească, i-am spus.

Ay se întoarse spre sora lui.

— Discutăm despre asta mai târziu. Poate că ziua de azi va schimba lucrurile.

Se uită apoi la mine.

— Ce vrea?

— Să-ţi spună ceva în legătură cu prinţul, i-am spus în timp ce ieşeam din Per Medjat şi intram în hol. Crede că a găsit o modalitate să-l facă să-şi schimbe atitudinea.

În camera noastră, Ipu şi Merit terminaseră îmbrăcatul lui Nefertiti. Două brăţări late, din aur masiv, îi străluceau la încheieturi şi avea cercei în urechi. M-am oprit înmărmurită, apoi am exclamat şi am dat fuga să văd ce făcuseră servitoarele. Îi găuriseră lobii urechilor nu o dată, ci de două ori!

— Cine-şi dă două găuri?

— Eu, spuse Nefertiti, ridicându-şi bărbia.

M-am întors spre tata, care însă o privea aprobator.

— Ai veşti în legătură cu prinţul? întrebă el.

Nefertiti arătă cu o privire întrebătoare înspre servitoare.

— De acum înainte, servitoarele voastre personale vă sunt cele mai bune prietene. Kiya are femeile ei, acestea sunt ale tale. Atât Merit, cât şi Ipu au fost alese cu mare atenţie. Sunt loiale.

M-am uitat la Merit, care stătea în celălalt capăt al încăperii. Zâmbea foarte rar şi eram bucuroasă că tata o alesese pentru mine pe Ipu, care era mai veselă.

— Ipu, îi spuse tata cu voce joasă, stai lângă uşă şi vorbeşte încet cu Merit.

O trase de-o parte pe Nefertiti şi nu am putut auzi decât frânturi din ceea ce-şi spuneau. La un moment dat, tata păru extrem de mulţumit. O bătu pe umăr pe Nefertiti şi-i spuse:

— Foarte bine. M-am gândit la acelaşi lucru.

Apoi se îndreptară spre uşă şi i se adresă lui Merit.

— Vino. Am o treabă cu tine.

Şi toţi trei părăsiră încăperea.

Am rămas uitându-mă la Ipu.

— Ce se întâmplă? Unde s-au dus?

— Să-l îndepărteze pe prinţ de lângă Kiya, spuse ea.

Îmi arătă taburetul de piele pe care trebuia să mă aşez ca să-mi termine machiajul şi am ascultat-o.

— Sper să reuşească, îmi mărturisi ea.

Eram curioasă.

— De ce?

Îşi scoase peria şi dădu la o parte capacul unei fiole de sticlă.

— Înainte să se mărite cu prinţul, Kiya şi Merit erau bune prietene.

Mi-am ridicat sprâncenele şi Ipu dădu din cap.

— Au crescut împreună, amândouă erau fiice de scribi. Dar Panahesi a devenit Mare Vizir şi a mutat-o pe Kiya la palat. Aşa l-a cunoscut pe prinţ. Apoi, şi tatăl lui Merit a fost numit vizir la palat, deşi de o mai mică importanţă. Bătrânul a vrut să-i dea o funcţie mai importantă. Dar Panahesi i-a spus că nu era demn de încredere.

Am tras aer în piept.

— Câtă răutate!

— Kiya se temea că, dacă Merit venea la palat, prinţul şi-ar fi pierdut interesul faţă de ea. Însă Merit a avut întotdeauna un alt bărbat în inimă. Trebuia să se mărite cu fiul vizirului Kemosiri, cu Heru, de îndată ce tatăl ei primea promovarea. Când asta nu s-a întâmplat, Heru i-a spus tatălui său că era încă îndrăgostit de Merit, fiică de scrib sau nu. Au continuat să-şi scrie, sperând ca Bătrânul să-şi dea seama în cele din urmă că se înşelase. Apoi, într-o bună zi, scrisorile nu au mai sosit.

M-am ridicat în scaun.

— Ce s-a întâmplat?

— Merit nu a ştiut. Mai târziu, a aflat că i-l furase Kiya.

Nu înţelegeam.

— I-l furase?

— Îl făcuse să se îndrăgostească de ea. Chiar dacă ştia că urma să se mărite cu prinţul.

— Câtă cruzime!

Însă mi-o puteam imagina pe Kiya zâmbind dulce, în acelaşi fel în care-mi zâmbise şi mie la băi. „Cred că toate fetele sunt îndrăgostite de tine.” Asta trebuie să-i fi spus.

Ipu plescăi uşor din limbă, întinzând pasta de rodii.

— Desigur, odată ce Kiya s-a măritat, ce mai conta dacă Merit venea şi ea la palat?

— Şi tatăl ei?

— Oh!

Gropiţele din obrajii lui Ipu dispărură.

— A rămas tot scrib.

Vocea-i coborî şi deveni aspră.

— De-asta Merit încă o urăşte pe Kiya.

— Dar cum poate Nefertiti să-i ia locul Kiyei?

Ipu zâmbi.

— Cu ajutorul bârfelor.

CAPITOLUL 4

21 Pharmuthi

În dimineaţa nunţii şi încoronării lui Nefertiti, zvonuri începură să se împrăştie prin palat cum că o frumuseţe cum nu se mai văzuse niciodată în Egipt venise în Teba şi avea să devină regină. Ipu bănuia că zvonurile plecaseră de la tatăl meu şi că fuseseră însoţite de cantităţi considerabile de *debeni,* inele de metal cu valoare, pentru că, până la apus, nu mai exista loc în care Nefertiti să se ducă fără ca servitorii să o privească de la ferestre. Doamne nou sosite la curte pentru încoronare începură să apară dintr-o dată în camera noastră, cu tot felul de pretexte, întrebând dacă Nefertiti avea nevoie de parfum, de pânză, sau de vin cu mirodenii. În cele din urmă, mama ne baricadă în camera ei şi trase perdelele pe toate cele patru laturi.

Nefertiti era ţâfnoasă; nu dormise toată noaptea. Se foise întruna, furându-mi cuvertura şi strigându-mă din când în când în şoaptă, să vadă dacă eram trează.

— Stai potolită că nu pot să-ţi prind colierul, am spus.

— Şi fii fermecătoare, o sfătui mama. Oamenii aceştia şuşotesc în urechea prinţului chiar în aceste momente, povestindu-i despre tine.

Nefertiti dădu din cap, în timp ce Merit îi întindea cremă pe faţă.

— Mutnodjmet, găseşte-mi sandalele, cele cu chihlimbar. Şi poartă-le şi tu pe ale tale. Nu contează că sunt incomode, spuse ea, anticipându-mi reacţia. N-ai decât să le arunci după aceea.

— Dar nici măcar n-o să-mi vadă nimeni sandalele! am protestat.

— Ba sigur c-o să le vadă, răspunse Nefertiti. O să-ţi vadă sandalele, rochia şi peruca strâmbă.

Se încruntă, întrerupând-o pe Merit ca să se aplece şi să-mi aranjeze părul.

— Pe toţi zeii, Mutny! Ce te-ai face fără mine?

I-am întins sandalele încrustate cu chihlimbare.

— Aş avea grijă de grădina mea şi aş trăi liniştită.

Nefertiti râse şi m-am trezit zâmbind, chiar dacă era insuportabilă.

— Sper să meargă bine, i-am spus cu sinceritate.

Chipul surorii mele deveni serios.

— Trebuie! Altfel înseamnă că familia noastră a venit la Teba şi şi-a dat viaţa peste cap pentru nimic.

Se auzi o bătaie în uşa încăperii şi mama se ridică să deschidă. Tata stătea în prag, cu şase gărzi. Bărbaţii priviră curioşi înăuntru şi mi-am îndreptat repede peruca, încercând să arăt ca sora Marii Soţii a regelui. Nefertiti, pe de altă parte, îi ignoră cu desăvârşire, închizând ochii în timp ce Merit îi aplica ultimele linii de kohl.

— Suntem gata?

Tata intră în cameră în timp ce gărzile rămaseră la uşă, studiind reflexia lui Nefertiti în oglindă. Nici măcar nu observaseră că eram şi eu acolo.

— Da, suntem aproape gata, i-am spus eu.

Gărzile se uitară spre mine pentru prima oara şi mama mă privi încruntată.

— Hai, nu sta degeaba! mă dojeni tata gesticulând. Ajut-o pe sora ta.

M-am înroşit.

— Cu ce?

— Cu orice. Scribii aşteaptă şi, curând, bărcile vor pleca spre Karnak şi vom avea cu toţii un nou faraon.

M-am întors spre el fiindcă vocea îi era încărcată de o adâncă ironie, însă el îmi făcu semn să mă mişc.

— Grăbeşte-te!

Apoi Nefertiti fu gata. Se ridică şi rochia cu mărgele i se revărsă pe podea în timp ce soarele i se reflecta în aurul colierului şi al brăţărilor. Se uită spre gărzi, iar eu privii reacţia bărbaţilor. Îşi îndreptară umerii şi-şi umflară piepturile. Nefertiti făcu un pas în faţă, strecurându-şi braţul pe după al tatei în timp ce-i spunea cu voce triumfătoare:

— Mă bucur că am venit în Malkata.

— Nu te obişnui prea tare, o avertiză el. Amenhotep va rămâne în Malkata doar până când Tiye va hotărî că este pregătit să plece. Apoi vom merge să conducem din capitala Egiptului de Jos.

— Din Memfis? am strigat. Plecăm la Memfis pentru totdeauna?

— Totdeauna este un cuvânt mare, Mutny, spuse tata.

Am ieşit în holul pavat cu gresie şi am trecut printre coloane.

— Poate că nu pentru totdeauna.

— Atunci, pentru cât timp? Şi când ne vom întoarce?

Tata se uită la mama şi se înţeleseră fără cuvinte să îmi explice ea.

— Mutny, sora ta va fi regina Egiptului, îmi spuse pe tonul cu care te adresezi unor copilaşi, nu unei fete de treisprezece ani. Când Bătrânul va trece în viaţa de apoi, Amenhotep se va întoarce în Teba, ca să domnească şi peste Egiptul de Sus. Însă nu ne vom întoarce aici până când nu moare Bătrânul.

— Şi asta când o să fie? Faraonul poate să mai trăiască încă douăzeci de ani!

Nimeni nu spuse nimic şi mi-am dat seama din expresia mamei că gărzile auziseră probabil ce spusesem.

— Acum că se va împărţi curtea, vor începe nişte jocuri periculoase, spuse tata cu voce joasă. Cine va rămâne lângă bătrânul rege şi cine va miza pe cel tânăr?

Panahesi va merge cu Kiya la Memfis, pentru că fiica lui poartă copilul lui Amenhotep. Noi, desigur, vom merge tot acolo. Îndatorirea ta va fi să o previi pe Nefertiti când vor apărea pericole.

Intrarăm în curtea deschisă din faţa palatului, unde aştepta procesiunea, şi mama o duse pe Nefertiti lângă regina Tiye. I-am strâns mâna tatei înainte să plece şi el.

— Dar dacă n-o să vrea să mă asculte? l-am întrebat.

— Te va asculta. Te-a ascultat întotdeauna.

Mă strânse blând de umăr.

— Şi te va asculta pentru că eşti singura care vei fi sinceră cu ea.

Procesiunea trebuia să înceapă la amiază. Bătrânul şi regina Tiye aveau să vină în care. În urma lor, restul curtenilor erau căraţi în lectici deschise, umbrite de baldachine subţiri de pânză. Doar Amenhotep şi Nefertiti veneau pe jos, aşa cum cerea tradiţia, străbătând oraşul până la barca faraonului, care avea să-i aştepte pe cheiul Tebei. De acolo, barca avea să-i ducă la Karnak, unde mirele şi mireasa păşeau pe porţile templului pentru a fi încoronaţi faraon şi regină a Egiptului de Jos.

Pe măsură ce curtea se umplea de nobili, gărzile noastre deveneau din ce în ce mai încordate. Se foiau de pe un picior pe celălalt ştiind că, dacă s-ar fi întâmplat ceva în timpul procesiunii, vieţile lor erau ca şi pierdute. Am remarcat îndeosebi un soldat, un general cu părul lung şi tunică în pliuri. Ipu observă direcţia în care mă uitam şi spuse:

— Generalul Nakhtmin. Doar douăzeci şi unu de ani. Aş putea să ţi-l prezint...

— Să nu îndrăzneşti! am şuierat.

Ipu râse.

— O diferenţă de opt ani nu e aşa de mare.

Nefertiti ne auzi râzând şi se încruntă.

— Unde este Amenhotep? întrebă ea.

— Nu-ţi face griji, spuse tata încercând să pară sigur pe el. N-o să lipsească de la propria lui încoronare.

Când apăru, prinţul era însoţit de Kiya de o parte, şi de tatăl ei, Panahesi, de cealaltă parte. Amândoi şuşoteau în urechea prinţului, vorbind repede şi, când ajunseră lângă noi, Panahesi îl salută cu răceală pe tata. Apoi o zări pe Nefertiti cu diadema de regină şi ai fi zis că a muşcat pe neaşteptate din ceva acru. Însă Kiya zâmbi, atingându-i uşor mâna lui Amenhotep, pregătindu-se să-şi ia rămas-bun.

— Binecuvântări asupra Alteţei Voastre în această norocoasă zi! spuse cu o dulceaţă care-mi întorcea stomacul pe dos. Aton fie cu tine!

Nefertiti schimbă o privire cu tata. Kiya îl binecuvântase pe Amenhotep cu numele lui Aton. Aşadar, aşa îl ţinea lângă ea.

Ochii tatălui meu se îngustară.

— Stai aproape, mă avertiză el. Când ajungem la Karnak, vom merge pe jos până la templu şi vor fi mai mulţi egipteni pe străzi decât ai văzut vreodată.

— Au venit pentru încoronare? l-am întrebat, însă nu m-a auzit.

Vocea mi se pierdu în vacarmul creat de cai şi care şi gărzi.

— Da. Şi pentru că străzile vuiesc de zvonuri cum că ar fi apărut reîncarnarea lui Isis.

M-am întors şi l-am văzut pe tânărul general zâmbindu-mi.

— O frumuseţe care poate vindeca doar printr-o atingere, dacă e să-i crezi pe servitorii de la palat.

Îmi întinse mâna şi mă ajută să urc în lectică.

— Şi ce servitor ar spune asta?

— Vrei să zici, de ce ar plăti cineva un servitor să spună asta? mă întrebă. Pentru că dacă sora ta reuşeşte să câştige inimile oamenilor, îmi explică el, miza familiei tale va creşte considerabil în acest regat.

Lecticile fură ridicate şi, în marea de oameni, generalul dispăru.

În vreme ce alaiul înainta prin oraş, oamenii începură să scandeze numele prinţului şi, în clipa în care intram în câte-o piaţă, eram copleşiţi de entuziasmul a mii de egipteni care se îngrămădeau pe străzi, strigând numele surorii mele, implorând binecuvântarea lui Isis şi scandând:

— Trăiască regina! Trăiască Nefertiti!

În timp ce oamenii se izbeau în lecticile noastre, am încercat să-mi imaginez mulţimea de susţinători pe care se părea că o mobilizase tata şi abia atunci mi-am dat seama cât de puternic era vizirul Ay. Gărzile împingeau întruna oamenii la o parte şi, când m-am întors în lectică, l-am văzut pe Amenhotep privind-o uluit pe femeia care era atât de iubită în regatul lui. Am văzut cum Nefertiti îi ridică mâna lui Amenhotep cu a ei, iar răcnetul mulţumii fu de-a dreptul asurzitor. Se întoarse spre el triumfătoare, cu ochii spunând: Sunt mai mult decât alegerea mamei tale.

Când am ajuns la barcă, mulţimea scanda:

— AmEn-HOTEP. NEFER-TITI.

Chipul prinţului strălucea, îmbătat de dragostea mulţimii. Nefertiti îi ridică braţul lui Amenhotep pentru a doua oară şi strigă suficient de tare cât să o audă şi Osiris:

— FARAONUL POPORULUI!

Apoi mulţimea ce sufoca malurile fluviului deveni de nestăpânit. Gărzile ne aduseră cu dificultate până pe chei. Am coborât repede din lectici şi am urcat în barcă, însă oamenii de rând înconjuraseră deja corabia. Gărzile erau nevoite să îi împingă jos de pe parâme şi de pe parapet.

Când barca se îndepărtă de chei, lăsă mii de oameni în urmă. Mulţimea începu numaidecât să vină după noi pe ţărm, intonând binecuvântări şi aruncând în apă flori de lotus.

Amenhotep o privea pe Nefertiti cu expresia unui bărbat luat prin surprindere.

— Acesta este motivul pentru care vizirul Ay a ales să-şi crească fiicele în Akhmim?

Nefertiti era îmbujorată de triumf, dar îi răspunse cu prefăcută sfială:

— Pe de-o parte. Pe de altă parte, vizirul nu a vrut să credem în puterile preoţilor lui Amon, aşa ca sora lui.

Mi-am strâns buzele de teamă. Dar mi-am dat seama ce făcea. Învăţase de la Kiya.

Amenhotep clipi surprins.

— Atunci, crezi că am dreptate?

Nefertiti îi atinse braţul şi am avut senzaţia că-i simt căldura palmei în clipa în care am auzit-o şoptindu-i apăsat:

— Faraonii hotărăsc ce e drept şi ce nu. Şi când această barcă va ajunge în Karnak, tu vei fi faraon, iar eu voi fi regina ta.

Am ajuns repede la Karnak, fiindcă templul lui Amon era la mică distanţă de palatul Malkata. Puteam merge pe jos, însă tradiţia cerea să venim pe Nil, iar flota noastră de ambarcaţiuni cu steguleţe aurii era un spectacol impresionant în soarele amiezii. Când fu coborâtă scândura, mii de egipteni se îmbulziră în jurul bărcii. Strigătele lor răsunau cu putere deasupra apei şi se zbăteau să-şi facă loc printre gărzi şi să vadă noul cuplu regal al Egiptului. Amenhotep şi Nefertiti nu se temeau. Trecură pe lângă soldaţi, direct în mijlocul mulţimii.

Eu însă am stat de-o parte.

— Pe aici! spuse generalul, apărând lângă mine. Stai aproape de mine.

M-am luat după el şi ne-am trezit prinşi într-un cortegiu care înainta repede. În faţă, vedeam cele patru care de aur ale familiei regale. Tatălui şi mamei mele li se permisese să meargă cu faraonul şi cu regina. Noi, restul, trebuia să ajungem pe jos la templul lui Amon. Pretutindeni în jur strigau femei şi copii, întinzându-se să ne atingă robele şi perucile, ca să poată deveni şi ei nemuritori.

— Eşti bine? mă întrebă generalul.

— Da, aşa cred.

— Nu te opri!

De parcă aveam de ales. Templul se zărea în faţa noastră şi puteam vedea frumoasa statuie de calcar, aproape terminată, a lui Senusret I, precum şi altarele înalte ale Bătrânului. Soarele scălda curtea în lumina lui şi, în clipa în care am pătruns înăuntrul templului, vuietul mulţimii rămase în urmă şi furăm dintr-o dată învăluiţi de tăcere şi răcoare. Câteva gâşte se plimbau printre coloane şi apărură nişte băieţi cu capetele rase şi robe largi, care ţineau în mână tămâie şi lumânări. Am ascultat mulţimea de dincolo de zid – încă-i mai striga numele lui Nefertiti. Dincolo de urale, singurele sunete erau susurul apei şi zgomotul sandalelor pe piatră.

— Ce se întâmplă acum? am întrebat în şoaptă.

Generalul se dădu în spate şi am observat că ochii lui erau de culoarea schimbătoare a nisipului.

— Sora ta va fi dusă pe malul lacului sacru şi numită coregentă de către Marele Preot al lui Amon. Apoi ea şi prinţul vor primi cârja şi îmblăciul Egiptului şi vor domni împreună.

Apăru tata.

— Mutnodjmet, du-te şi stai lângă sora ta, îmi spuse el.

M-am dus lângă Nefertiti. În lumina difuză a templului, pielea îi strălucea asemenea chihlimbarului, iar lămpile îi luminau aurul din jurul gâtului. Se uită la mine şi am înţeles amândouă că sosise cel mai important moment din vieţile noastre: după această ceremonie, ea avea să fie regina Egiptului de Jos, iar familia noastră dobândea nemurirea odată cu ea. Numele noastre aveau să fie scrise în cartuşe şi pe clădirile publice din Luxor până la Kush. Aveam să fim imortalizaţi în piatră şi ni se asigura un loc printre zei pentru eternitate.

Amenhotep urcă podiumul cu mâna lui Nefertiti într-a lui. Era mai înalt decât orice alt faraon dinaintea lui, iar pe braţele lui era mai mult aur decât se găsea în toată vistieria părinţilor mei din Akhmim. Preoţii lui Amon înaintau prin mulţime, ocupându-şi locurile pe podium, lângă mine, capetele rase strălucindu-le în soare asemenea alamei proaspăt lustruite. L-am recunoscut pe Marele Preot după roba din blană de leopard şi în clipa în care veni şi se aşeză lângă noul rege, sora mea îi adresă lui Amenhotep o privire plină de subînţelesuri.

— Priviţi! Amon ne-a chemat laolaltă pentru a-l ridica pe Amenhotep cel Tânăr în faţa pământului, anunţă Marele Preot. L-a numit pe Amenhotep conducătorul Egiptului de Jos şi administrator al legilor poporului său începând de acum şi până la sfârşitul vieţii lui.

De unde stăteam, îl puteam vedea pe general. O privea pe sora mea şi, în mod ciudat, m-am simţit dezamăgită.

— De la Egiptul de Sus la cel de Jos au venit. Faraonul Egiptului a decretat ca fiul lui să fie făcut faraon alături de el. Oamenii s-au adunat pentru a-l slăvi pe noul faraon şi pe protectorul său, Amon. De la răsărit la apus, toţi se vor

bucura. De la miazănoapte la miazăzi va fi sărbătoare. Veniţi!

Marele Preot ridică un vas de aur plin cu ulei.

— Amon îşi revarsă binecuvântarea asupra ta, faraon al Egiptului.

Turnă uleiul pe capul lui Amenhotep.

— Amon îşi revarsă binecuvântarea asupra ta, regină a Egiptului.

Uleiul alunecă pe peruca cea nouă a lui Nefertiti şi se impregnă în rochia ei cea mai bună. Însă sora mea nu tresări. Era regină. O aşteptau multe alte rochii.

— Amon vă ia de mână şi vă conduce la apele sacre care vă vor spăla şi vă vor face ca noi.

Îi conduse în lacul sacru, unde-i culcă pe spate şi lăsă uleiul să fie luat de apă. Nobilii cărora li se permisese să intre în templu stăteau nemişcaţi, fără să scoată nici un cuvânt. Până şi copiii ştiau că asistau la un moment cu care poate că n-aveau să se mai întâlnească niciodată.

— Regele Amenhotep şi regina Nefertiti! proclamă Marele Preot. Fie ca Amon să le dea viaţă lungă şi prosperitate.

Soarele era încă sus pe cer când ne-am strâns în bărci, pentru a ne întoarce la Malkata de la Templul lui Amon. Pe drumul de întoarcere dinspre Karnak, Amenhotep o studie pe sora mea cu o fascinaţie făţişă: felul în care vorbea, felul în care zâmbea, felul în care îşi dădea capul pe spate şi râdea...

— Mutny, vino! mă strigă veselă sora mea. Amenhotep, ea este sora mea, Mutnodjmet.

— Chiar ai ochi de pisică, remarcă el. Sora ta mi-a spus, însă nu am crezut-o.

M-am înclinat, întrebându-mă oare ce altceva mai avusese sora mea timp să-i spună.

— Sunt încântată să vă cunosc, maiestatea voastră.

— Soţul meu mi-a vorbit despre templele pe care le vom construi, spuse Nefertiti.

M-am uitat la noul nostru rege ca să-mi dau seama dacă era adevărat şi Amenhotep îşi îndreptă spatele.

— Într-o bună zi, Mutnodjmet, când voi fi faraon atât peste Egiptul de Jos, cât şi peste cel de Sus, îl voi ridica pe Aton deasupra tuturor celorlalţi zei. Îi voi construi temple care le vor umbri pe toate cele înălţate vreodată pentru Amon şi voi scăpa Egiptul de preoţii care-i iau aurul pentru propria lor glorie.

I-am aruncat o privire lui Nefertiti, însă ea îl lăsă să continue.

— Astăzi, un faraon al Egiptului nu poate lua nici o hotărâre fără preoţii lui Amon. Nu poate pleca la război, nu poate ridica un templu, nu poate construi un palat fără aprobarea Marelui Preot.

— Vrei să spui fără banii Marelui Preot, îi sugeră Nefertiti.

— Da. Însă asta se va schimba.

Se ridică şi privi dincolo de prora.

— Mama crede că veneraţia mea pentru Aton va trece. Dar se înşeală. Până şi tata va vedea, cu timpul, că Aton este zeul care a condus Egiptul spre glorie.

Am plecat de lângă ei şi m-am aşezat mai aproape de mătuşa mea, care-şi privea noua noră cu ochi critic. Îmi făcu semn cu degetul să vin lângă ea – era o femeie formidabilă – şi îmi zâmbi.

— Eşti o fată curajoasă dacă i-ai vorbit generalului Nakhtmin în faţa fiului meu, spuse ea, apoi bătu uşor cu mâna un fotoliu de lângă ea şi mă aşezai.

— Sunt duşmani? am întrebat-o.

— Fiului meu îi displace armata, iar generalul numai pentru asta a trăit şi a respirat încă de când era mic.

Aş fi vrut să o întreb mai multe despre generalul Nakhtim, însă regina căuta altceva, ceva ce avea legătură cu Nefertiti.

— Spune-mi, Mutnodjmet, întrebă ea cu prefăcută nepăsare, ce discută fiul meu cu sora ta?

Ştiam că trebuie să-mi aleg cu grijă cuvintele.

— Vorbesc despre viitor, maiestatea voastră, şi despre planurile lui Amenhotep.

— Sunt curioasă, aceste planuri includ temple pentru Aton?

Mi-am plecat capul şi Tiye zise:

— Mă gândeam eu.

Se întoarse către servitorul care era cel mai aproape.

— Găseşte-l pe vizirul Ay şi adu-l la mine.

Am rămas pe fotoliu şi, când sosi tata, i se aduse un alt scaun cu braţe de piele. Toţi trei o priveam pe Nefertiti discutând relaxată cu soţul ei, la prora. Era imposibil de crezut că, nu mai târziu de azi dimineaţă, nu se cunoşteau aproape deloc.

— Vorbeşte despre Aton, spuse mătuşa, furioasă. Se întoarce de la templul lui Amon şi îi dă înainte cu prostiile pe care bunicul lui le-a sculptat odinioară pe stâlpii patului şi pe scuturile lui!

Nu o văzusem niciodată pe mătuşa mea atât de furioasă.

— Va duce la pierzanie ţara asta, Ay. Soţul meu nu va trăi la nesfârşit. Fiica ta trebuie să-l controleze înainte să devină faraon şi peste Egiptul de Sus.

Tata îmi aruncă o privire.

— Şi Nefertiti ce spune?

— Îl ascultă, i-am răspuns.

— Atât?

Mi-am muşcat limba şi am dat din cap, ca să nu fiu nevoită să mint.

— Lasă-i timp, spuse Ay, întorcându-se spre sora lui. N-a trecut decât o zi.

— Într-o zi, Ptah a creat lumea, zise ea şi cu toţii ştiam ce voia să spună.

Că într-o zi, fiul ei o putea distruge.

*

În palatul Malkata, eu şi Nefertiti furăm dezbrăcate şi ni se dădură rochii noi pentru ospăţul de sărbătorire a încoronării. Ipu şi Merit se agitau ca nişte pisici, găsind sandale care să se asorteze cu mantiile şi vopsindu-ne ochii în negru şi verde. Merit luă cu veneraţie coroana lui Nefertiti şi i-o puse pe cap în timp ce toţi priveam cu respiraţia tăiată. Am încercat să-mi imaginez cum e să fii regina Egiptului şi să porţi o cobra pe frunte.

— Cum te simţi? am întrebat.

Nefertiti închise ochii.

— Ca o zeiţă.

— O să te duci la el înainte de ospăţ?

— Desigur. Voi intra la braţul lui. Doar nu crezi c-o să risc să apară cu Kiya? E şi aşa destul de rău c-o să se întoarcă în patul ei.

— Aşa e obiceiul, Nefertiti. Tata a spus că va fi cu ea o dată la două săptămâni. Nu poţi face nimic.

— Ba pot face o mulţime!

Ochii ei aruncau săgeţi prin încăpere.

— De acum înainte, nu vom sta în camerele astea.

— Cum?

Îmi aranjasem toate ghivecele pe pervazul ferestrei. Îmi scosesem lucrurile din cufere.

— Dar rămânem în Teba doar până când Tiye va anunţa că trebuie să plecăm la Memfis. Va trebui să strâng iar.

— O să-ţi strângă Ipu lucrurile. De ce să doarmă faraonul şi regina lui separat? Părinţii noştri dorm în aceeaşi cameră, îmi atrase atenţia.

— Dar ei nu sunt...

— Putere!

Îşi ridică degetul în timp ce servitoarele se prefăceau că nu ascultă.

— Ăsta este motivul. Nu vor ca regina să aibă prea multă putere.

— Asta e o prostie! Regina Tiye este faraon din toate punctele de vedere, mai puţin cu numele.

— Da.

Nefertiti începu să-şi perie nervos părul, îndepărtându-le cu un gest pe Merit şi pe Ipu.

— Mai puţin cu numele. Şi ce altceva avem în viaţă, în afară de nume? Ce îşi va aminti eternitatea? Rochia pe care am purtat-o sau numele pe care l-am avut?

— Realizările tale. Ele vor rămâne.

— Şi oare lumea îşi va aminti de realizările lui Tiye, sau vor fi considerate ale soţului ei?

— Nefertiti!

Am clătinat din cap. Ţintea prea sus.

— Ce?

Îşi aruncă peria cât colo, ştiind că Merit avea să o ridice mai târziu.

— Hatşepsut a fost faraon. S-a încoronat singură.

— Ţi s-a spus să îl descurajezi, i-am zis. Pe barcă, vorbeaţi despre Aton!

— Tata mi-a spus să îl controlez.

Zâmbi, plină de sine.

— Nu mi-a spus în ce fel. Vino!

— Unde să vin?

— În camera faraonului.

Ieşi în hol şi am urmat-o degrabă. În faţa camerei faraonului, două gărzi se dădură la o parte. Am păşit în anticamera lui Amenhotep şi ne-am trezit în faţa intrărilor a două încăperi separate. Una era, în mod clar, dormitorul lui Amenhotep. Nefertiti privi spre a doua încăpere şi dădu din cap.

— Asta va fi a ta, după ospăţ.

Am privit-o uluită.

— Şi tu unde o să stai?

— Aici.

Dădu la o parte uşile camerei private a faraonului şi am auzit strigătul de surpriză a lui Amenhotep. Am zărit nişte pereţi îmbrăcaţi în faianţă şi lămpi de alabastru, apoi uşile se închiseră şi m-am trezit singură în anticameră. Urmară câteva clipe de tăcere, apoi, de cealaltă parte a zidului, răsunară râsete. Am aşteptat-o pe Nefertiti să iasă, gândindu-mă că, în cele din urmă, râsetele vor înceta, însă soarele cobora din ce în ce mai jos pe cer şi cei doi nu dădeau nici un semn că ar fi pe cale să iasă.

M-am aşezat şi am privit în jur. Pe o masă joasă, nişte poeme încropite în grabă fuseseră scrise pe papirus. Am aruncat o privire înspre uşa faraonului, care era bine închisă, apoi am citit în timp ce aşteptam. Erau psalmi închinaţi soarelui. *Cel ce dai suflare animalelor... Razele tale se scaldă în verdele mării.* Teancuri peste teancuri de poezii, fiecare diferită, toate lăudându-l pe Aton. Preţ de câteva ore, am citit, în timp ce, înăuntru, Nefertiti vorbea. Vocea lui Amenhotep se auzea prin zid şi nu îndrăzneam să-mi imaginez despre ce anume vorbeau cu atâta pasiune. În cele din urmă se lăsă seara şi am început să mă întreb dacă o să mai mergem la ospăţ. Când cineva bătu în uşă, am ezitat, însă vocea lui Nefertiti se auzi veselă:

— Poate să răspundă Mutny!

Ştia că o să aştept.

De cealaltă parte a uşii era generalul Nakhtmin.

Se dădu în spate, şocat să mă găsească în anticamera faraonului şi mi-am dat seama din felul în care privirea lui se îndreptă spre uşă că se întreba dacă nu cumva Amenhotep luase amândouă surorile în patul lui.

— Domniţă...

Privirea i se opri asupra camerei cu uşile închise.

— Îmi dau seama că faraonul este... ocupat.

M-am făcut roşie ca focul.

— Da, e ocupat acum.

— Atunci, poate îi transmiţi că tatăl şi mama lui îi solicită prezenţa în Sala Mare. Ospăţul în cinstea lui a început de câteva ore.

— Nu îi poţi da tu mesajul? am spus. Eu... nu aş vrea să îi întrerup.

Îşi ridică sprâncenele.

— Bine.

Bătu la uşă şi auzii vocea surorii mele strigându-i dulce:

— Intră!

Generalul dispăru şi reapăru peste câteva momente.

— Au spus că vor veni când vor fi gata.

Am făcut eforturi ca să-mi ascund dezamăgirea, dar generalul îmi întinse braţul.

— Asta nu înseamnă că trebuie să pierzi şi tu petrecerea.

Am privit înspre uşa închisă şi am ezitat. Dacă plecam, Nefertiti s-ar fi supărat. M-ar fi acuzat că am abandonat-o. Dar examinasem mozaicurile din anticameră preţ de ore întregi, iar soarele apusese deja...

I-am luat repede braţul generalului şi acesta îmi zâmbi.

Pe un podium din Sala Mare erau acum patru jilţuri de aur. Sub ele fusese aranjată o masă lungă, unde stăteau mama şi tatăl meu. I-am văzut vorbind şi mâncând cu vizirii de la curtea Bătrânului. Generalul mă conduse la ei şi am simţit privirea tăioasă a mătuşii urmărindu-ne.

— Vizire Ay, spuse generalul, înclinându-se politicos. A sosit domniţa Mutnodjmet.

Am simţit un mic fior de încântare să constat că-mi ştia numele. Tata se ridică şi, privind încruntat peste umărul meu, întrebă aspru:

— Asta e bine, dar unde e cealaltă fiică a mea?

Eu şi generalul schimbarăm o privire.

— Au spus că vor veni când vor fi gata, am răspuns eu.

Îmi simţeam obrajii arzându-mi şi cineva de la masă trase aer în piept. Era Kiya.

— Mulţumesc, spuse tata şi generalul dispăru.

De cum m-am aşezat, vase cu mâncare apărură în faţa mea: gâscă friptă în usturoi, bere de hamei şi miel uns cu miere. Se cânta şi, peste zdrăngănitul vaselor, era greu să-mi dau seama despre ce discutau părinţii mei. Însă Kiya se aplecă peste masă şi vocea ei se auzi clar:

— E o proastă dacă-şi închipuie că o să mă uite. Amenhotep mă adoră. Îmi scrie poezii.

Mi-am amintit de psalmii din anticamera lui Amenhotep şi m-am întrebat dacă-i aparţineau.

— Însărcinată încă din primul an şi ştiu deja că va fi băiat, jubilă ea. Amenhotep i-a ales chiar şi un nume.

Mi-am muşcat limba ca să nu întreb ce nume, însă nu era nevoie.

— Tutankhamon, zise Kiya. Sau poate Nebnefer. Nebnefer, prinţul Egiptului, spuse, imaginându-şi cum va fi.

— Şi dacă e fată?

Ochii negri ai Kiyei se măriră brusc. Conturaţi cu kohl, păreau de trei ori mai mari decât erau.

— Fată? De ce ar fi...

Răspunsul ei fu întrerupt de sunetele trompetelor care anunţau sosirea surorii mele. Ne-am întors cu toţii şi am văzut-o pe Nefertiti intrând la braţul lui Amenhotep. Numaidecât, doamnele Kiyei începură să şuşotească, aruncând priviri în direcţia mea, apoi spre Nefertiti.

De pe podium, regina Tiye îşi întrebă aspru fiul:

— Să dansăm, acum că seara e pe sfârşite?

Amenhotep se uită la Nefertiti.

— Da, să dansăm, spuse sora mea, iar mătuşa mea observă respectul pe care fiul ei îl acorda noii sale soţii.

Mulţi curteni rămaseră în amorţeala beţiei lor întreaga noapte, până dimineaţa, când fură luaţi în lecticile lor, la răsăritul soarelui. Pe holul cu faianţă ce ducea spre încăperile regale, stăteam lângă părinţii mei şi tremuram.

— Tremuri! spuse mama, încruntându-se.

— Sunt doar obosită, am recunoscut. Nu stăteam niciodată până atât de târziu în Akhmim.

Mama zâmbi cu nostalgie:

— Da, multe lucruri vor fi altfel acum.

Îmi cercetă chipul cu privirea.

— Ce s-a întâmplat?

— Amenhotep a fost cu Nefertiti înainte de ospăţ. S-a dus la el şi Nefertiti mi-a spus că i-a cerut să petreacă noaptea cu el.

Mama îmi cuprinse bărbia în mâna ei, văzându-mă cât sunt de tristă.

— Nu ai de ce să te temi, Mutnodjmet. Sora ta va fi la doar o curte distanţă.

— Ştiu. Doar că nu am mai stat nici o noapte fără ea.

Îmi tremura buza şi am încercat să o potolesc muşcând-o.

— Poţi să dormi în camera noastră, se oferi mama.

Am clătinat din cap. Aveam treisprezece ani, nu mai eram un copil.

— Nu, va trebui să mă obişnuiesc.

— Aşadar i-a luat locul Kiyei, remarcă mama. Panahesi va fi furios.

— În cazul ăsta, va fi furios multe nopţi de aici înainte, am spus în timp ce tata şi Nefertiti ni se alăturau.

— Du-o pe Nefertiti în camerele voastre, îmi spuse tata. Merit vă aşteaptă.

Îi strânse umărul surorii mele, pentru a-i da curaj.

— Înţelegi ce ai de făcut?

Nefertiti se înroşi.

— Desigur.

Mama o îmbrăţişă călduros, şoptindu-i la ureche sfaturi înţelepte pe care nu le puteam auzi. Apoi i-am lăsat pe părinţii noştri şi am păşit pe coridoarele pictate ale palatului. Servitorii dansau la ospăţ şi paşii noştri răsunau cu ecou pe coridoarele goale din Malkata. În acea seară, copilăria noastră avea să se sfârşească.

— Deci, te duci în patul lui Amenhotep, am spus.

— Şi am de gând să stau acolo până dimineaţa, îmi mărturisi ea, pornind înainte.

— Dar nimeni nu petrece o noapte întreagă cu un faraon! am exclamat, grăbind pasul. Doarme singur.

— Iar la noapte, asta se va schimba.

În camera noastră fuseseră aprinse lămpile cu ulei. Picturile cu câmpurile de papirus se legănau în lumina pâlpâitoare. Merit era acolo, aşa cum promisese tata, iar ea şi Nefertiti începură să vorbească în şoaptă. Ipu era şi ea în camera noastră.

— O vom îmbăia amândouă pe sora ta şi o vom pregăti, îmi spuse ea. Nu te voi putea asista în seara asta.

Am înghiţit.

— Desigur.

Merit şi Ipu o conduseră pe Nefertiti la baie. După ce se întoarseră, o schimbară într-o cămaşă simplă. Îi pudrară din abundenţă picioarele şi-i parfumară părul, asigurându-se că Amenhotep nu va întâlni decât mirosuri dulci.

— Să port perucă?

Nefertiti mă întreba pe mine, deşi ar fi trebuit să o întrebe pe Merit, care se pricepea la lucruri de genul ăsta.

— Du-te fără, i-am răspuns. Lasă-l să te vadă aşa cum eşti în seara asta.

Lângă mine, Ipu dădu din cap şi privirăm împreună cum Merit punea cremă pe faţa lui Nefertiti şi-i stropea părul cu apă cu lavandă. Apoi sora mea se ridică şi servitoarele noastre se dădură în spate. Toate trei se întoarseră ca să vadă reacţia mea.

— Eşti frumoasă, am spus, zâmbind.

Sora mea mă luă în braţe şi am tras cu putere aer în piept, ca să fiu eu prima care-i simţea mirosul, şi nu Amenhotep. Stăteam una lângă cealaltă în lumina palidă a încăperii.

— Îmi vei lipsi la noapte, am spus, încercând să-mi ascund frica. Sper că ţi-ai frecat dinţii cu mentă şi mir, am adăugat, oferindu-i singurul sfat de care eram în stare.

Nefertiti îşi dădu ochii peste cap.

— Desigur!

M-am dat înapoi ca să o privesc.

— Dar nu ţi-e frică?

Ridică din umeri.

— Nu chiar.

— Şi Ranofer? am întrebat încet.

— Nu am făcut nimic cu el.

I-am aruncat o privire cu subînţeles.

— Doar ne-am atins. Niciodată...

Am dat repede din cap.

— Nu că ar conta. Tot ce contează este să-i rămân credincioasă de acum înainte.

Îşi dădu capul pe spate şi părul negru îi căzu pe umeri. Se privi în bronzul lustruit.

— Sunt pregătită. Sunt pregătită să fiu o regină aşa cum a jurat mama că voi fi. S-a măritat cu tata în speranţa că într-o zi voi ajunge pe tron, iar acea zi a sosit.

— De unde ştii?

Nu mă gândisem niciodată în felul ăsta la prima căsătorie a tatălui meu. Nu-mi imaginasem că o prinţesă din Mitanni s-ar fi putut căsători cu fratele unei regine doar pentru şansa de a-şi urca fiica pe tron.

Nefertiti îmi întâlni privirea în oglindă.

— Mi-a spus tata.

— Că nu l-a iubit?

— Sigur că l-a iubit. Însă în primul rând şi cel mai important era viitorul copilului ei.

Se întoarse spre Merit cu o privire hotărâtă.

— Sunt gata.

CAPITOLUL 5

22 Pharmuthi

Nefertiti veni în patul meu a doua zi dimineaţa. Mă trezi scuturându-mă dintr-un somn adânc, în care căzusem din cauza epuizării şi m-am ridicat repede, temându-mă că ceva mersese prost.

— Ce e? Ce s-a întâmplat?

— Am făcut dragoste cu regele.

M-am frecat la ochi ca să-mi alung somnul. Am privit partea ei de pat. Era neatinsă.

— Şi am petrecut toată noaptea cu el.

Am dat cuvertura la o parte.

— Ei? Cum a fost?

Se aşeză pe pat şi-mi răspunse ridicând unul din umerii ei cafenii.

— Dureros. Dar după aia te obişnuieşti.

Mi-am înăbuşit un strigăt.

— Dar de câte ori aţi făcut-o? am exclamat.

Îmi zâmbi răutăcioasă.

— De mai multe ori.

Apoi privi în jur.

— Trebuie să schimbăm numaidecât camerele. Regina Egiptului nu doarme în pat cu sora ei. Voi dormi cu Amenhotep de acum înainte.

M-am dat jos repede din pat.

— Dar suntem în Teba doar de patru zile. Iar mâine Tiye va anunţa curţii când vom pleca. Ar putea fi chiar peste o lună.

Nefertiti nu mă luă în seamă.

— Spune-le servitorilor să-ţi strângă ierburile. Vor creşte la fel de bine în lumina soarelui de la câteva camere depărtare.

Nefertiti nu anunţă nimănui mutarea noastră şi nu aveam de gând să fiu eu cea care să îl informeze pe tata. Îmi spusese să îl anunţ imediat ce se întrezărea un pericol, însă, din punctul meu de vedere, nu era nici un pericol în faptul că ne mutam în curtea alăturată. În plus, întreg palatul avea să afle cât de curând.

— Kiya o să-şi iasă din fire, spuse Nefertiti cu un zâmbet răutăcios, dansând prin noile noastre încăperi, arătând înspre tapiseriile pe care le voia înlăturate.

— Ai grijă cu Kiya, i-am spus. Tatăl ei ne poate crea probleme. Şi, dacă va naşte un băiat, atunci Panahesi va fi bunicul moştenitorului tronului Egiptului.

— Până se termină anotimpul recoltei[6], cu siguranţă voi fi şi eu însărcinată.

Ne uitarăm amândouă la abdomenul ei. Nefertiti era micuţă şi subţire. Dar, până în luna Pachons[7], ar fi putut purta în pântece moştenitorul Egiptului.

— Iar fiii mei vor avea întotdeauna întâietate la tron. Dacă-i pot face cinci fii lui Amenhotep, familia noastră va avea cinci şanse.

Şi doar dacă toţi fiii ei ar fi murit, copiii Kiyei ar fi avut o speranţă de a moşteni coroana.

Am privit-o luând o perie şi începând să şi-o treacă peste părul care-i încadra faţa în unduiri mătăsoase de negru intens. Apoi se deschise uşa anticamerei şi Amenhotep năvăli înăuntru.

— Regină a Egiptului şi a mea...

---

[6] *Shemu* („ape mici”) în original, al treilea şi ultimul anotimp al calendarului egiptean, corespunzând intervalului dintre începutul lunii mai şi începutul lunii septembrie (n.red.).

[7] Pachon sau Pakhon, a noua lună a calendarului nilotic, ultima lună a anotimpului shemu (n.red.).

Se opri când mă văzu în încăpere. Starea lui de spirit se schimbă brusc.

— Despre ce bârfiţi voi, surioarelor?

— Despre tine, desigur!

Nefertiti deschise braţele şi-i transformă bănuielile într-o glumă, cuprinzându-l în îmbrăţişarea ei.

— Ei, spune-mi, zise ea pe ton intim, ce se aude?

Chipul faraonului se lumină.

— Mâine mama va anunţa când ne vom muta la Memfis, unde vom construi temple cum nu s-au mai pomenit în lume.

— Ar trebui să începem de îndată, îl aprobă sora mea. Apoi, cu timpul, vei fi cunoscut drept Amenhotep Întemeietorul.

— Amenhotep Întemeietorul!

O expresie visătoare trecu peste ochii lui Amenhotep.

— Îl vor uita pe Tutmes când vor vedea ce voi face eu. Când plecăm la Memfis, spuse Amenhotep hotărât, arhitectul tatălui meu trebuie să vină cu noi.

Se eliberă din îmbrăţişarea surorii mele.

— Îi voi scrie lui Maya ca să fiu sigur că înţelege alegerea pe care o are de făcut. Să urmeze viitorul, continuă el, traversând încăperea, ori să se îngroape în trecut.

Uşa se închise în urma lui şi m-am uitat la Nefertiti. Îşi feri privirea. Când răsună o bătaie în uşă, se ridică repede să răspundă.

— Vizire Panahesi! spuse ea încântată. De ce nu intraţi?

Panahesi se dădu un pas înapoi, şocat să o găsească pe Nefertiti în anticamera particulară a faraonului. Intră cu băgare de seamă, de parcă s-ar fi aşteptat să se trezească dintr-un vis. Vocea surorii mele nu mai era dulce când îl întrebă:

— Ce doriţi?

— Am venit să-l văd pe faraon.

— Faraonul e ocupat.

— Nu te pune cu mine, copilă. Îl voi vedea. Eu sunt vizirul Egiptului, iar tu nu eşti decât una dintre multele sale soţii. Ai face bine să ţii minte asta. O fi el încântat de tine acum, dar focul se va stinge până la sfârşitul anotimpului recoltei.

Mi-am ţinut respiraţia, aşteptând să văd ce va face Nefertiti. Apoi, ea se răsuci pe călcâie şi se duse să-l găsească pe Amenhotep, lăsându-mă singură. Vizirul arătă din cap spre cea de-a doua încăpere.

— E camera ta acum?

— Da.

— Interesant.

Amenhotep reapăru împreună cu sora mea şi, numaidecât, Panahesi i se înclină până la pământ.

— V-aţi descurcat bine ieri, maiestate.

Se duse repede lângă faraon şi adăugă:

— Nu mai rămâne decât să vă duceţi la Memfis şi să vă ocupaţi tronul.

— Şi să aştept să moară Bătrânul, spuse Amenhotep, cu o sinceritate brutală. El nu vede lăcomia preoţilor lui Amon.

Panahesi se uită la Nefertiti, apoi la mine.

— Nu credeţi că ar fi poate mai bine să discutăm despre asta în altă parte?

Nefertiti spuse repede:

— Soţul meu are încredere în mine, vizire. Orice ai de spus, poate fi spus în prezenţa tuturor celor de faţă.

Îi zâmbi dulce lui Amenhotep, însă ochii ei păreau să-l prevină: Pot înceta să te iubesc şi atunci adoraţia oamenilor va dispărea şi ea. Îl atinse uşor pe umăr:

— Nu-i aşa?

Amenhotep dădu din cap.

— Desigur. Am tot atâta încredere în soţia mea pe câtă am în Aton.

Panahesi se înfurie.

— Atunci poate că maiestatea voastră nu îşi doreşte ca anumite informaţii privilegiate să fie auzite de femei mai tinere, uşor impresionabile.

— Sora mea nu este nici tânără, nici uşor de impresionat, spuse dulce Nefertiti. Poate că te gândeşti la propria dumitale fiică, atunci când era de vârsta ei?

Amenhotep râse.

— Haide, vizire. Spune ce ai de spus!

Dar Panahesi îşi pierduse deja din entuziasm.

— Am venit doar să o felicit pe maiestatea voastră.

Se întoarse să plece, apoi, ca şi cum i-ar fi venit brusc o idee, adăugă:

— Deşi se poate ca mulţi să-l fi regretat ieri pe fratele vostru, sunt sigur că veţi domni cu mai multă înţelepciune şi putere decât el.

— Cine l-a regretat pe fratele meu? Cine şi-a dorit ca Tutmes să fie cel de pe tron?

Panahesi găsise o cale să se strecoare pe lângă Nefertiti.

— Sunt anumite persoane, stăpâne, care şi l-ar fi dorit pe Tutmes. Cu siguranţă le vedeţi. Desigur, când vom pleca spre Memfis, vom vedea cine alege să vină cu noi şi cine să rămână.

— Arhitectul Maya va veni cu noi? întrebă Amenhotep.

— Posibil.

Panahesi îşi desfăcu larg braţele.

— Dacă ajungem la el.

— Şi armata?

— Se va împărţi în două.

Amenhotep tăcu preţ de câteva clipe, apoi spuse cu venin în glas:

— Ai grijă ca toţi cei de la curte să ştie că, odată plecat la Memfis, vor fi sau cu mine sau împotriva mea. Şi să facă bine să-şi aducă aminte care dintre faraoni va trăi mai mult!

Panahesi ieşi cu plecăciuni din încăpere.

— Voi face cum îmi porunciţi, maiestate.

Nefertiti închise uşa în urma lui şi Amenhotep se prăbuşi într-un scaun de aur şi piele.

— De ce nu vine tatăl tău să mă felicite pentru încoronare?

— Tatăl meu nu oferă felicitări atunci când nu sunt necesare. Toată lumea ştie că ai fost ales de zei pentru a domni ca faraon.

Amenhotep o privi pe sub genele lungi. Era un copil. Un băieţandru, fără pic de încredere în el.

— Atunci de ce a spus Panahesi...

— Minte! exclamă Nefertiti. Cine ar fi atât de nesăbuit încât să şi-l dorească pe fratele tău, când poate sluji un faraon ca tine?

Însă un licăr se aprinse în ochii lui Amenhotep şi faraonul întoarse capul.

— Dacă n-ar fi murit fratele meu, ai fi fost soţia lui.

— Nu aş fi fost niciodată soţia lui Tutmes! spuse repede Nefertiti.

Era periculos felul în care se învârteau gândurile acestui faraon. Amenhotep se întoarse spre mine.

— Se spune că sora lui Nefertiti nu minte niciodată. Tatăl tău a vorbit vreodată despre Tutmes în casa voastră?

Nefertiti se făcu albă ca varul şi am dat încet din cap.

— Şi avea de gând să o mărite pe sora ta cu el?

Aveam destulă minte cât să-mi dau seama că, dacă nu minţeam acum, Kiya avea să devină favorită în Memfis,

iar sora mea doar una dintre multele soţii ale regelui. Amenhotep se aplecă spre mine, cu o expresie întunecată pe chip. Nu era nevoie decât de o minciună pentru a schimba eternitatea, pentru a asigura dăinuirea veşnică a numelor noastre pe glorioasele monumente ale Tebei. M-am uitat la Nefertiti, care aştepta să vadă ce voi face. Apoi am privit în ochii lui Amenhotep şi am răspuns aşa cum ar fi vrut tata să răspund, aşa cum spera Nefertiti că o voi face:

— Vizirul Ay a sperat întotdeauna că tu vei fi cel care va ocupa tronul Egiptului. Ţie ţi-a fost menită sora mea, încă de pe vremea când erai doar un copil.

Amenhotep mă privi fix.

— Soarta, şopti el, lăsându-se la loc pe spătarul scaunului. A fost soarta! Tatăl tău a ştiut că eu voi ocupa tronul Egiptului.

— Da, şopti Nefertiti, uitându-se la mine.

Mi-am înghiţit nodul din gât. Minţisem pentru ea. Făcusem asta împotriva conştiinţei mele, de dragul familiei noastre.

Faraonul de şaptesprezece ani al Egiptului se ridică în picioare.

— Ay va servi ca Mare Vizir peste întreg ţinutul! proclamă el. Va fi supraveghetor al relaţiilor noastre cu alte regate în Memfis şi îl voi ridica deasupra tuturor celorlalţi viziri.

Amenhotep se uită iar la mine.

— Poţi să pleci, spuse cu nepăsare. Eu şi regina avem planuri de făcut.

Nefertiti întinse mâna ca să mă oprească, însă am dat vehement din cap şi am trecut pe lângă ea, îndreptându-mă spre uşă. Lacrimile îmi umpluseră ochii şi mi le-am şters cu dosul palmei. Îl minţisem pe faraonul Egiptului, trimisul lui Amon pe pământ. Lui Maat i-ar fi ruşine de

mine, am şoptit destul de tare, însă nu era nimeni pe coridorul cu coloane care să mă audă.

M-am gândit să mă duc să o văd pe mama, însă ea mi-ar fi spus că făcusem ceea ce trebuia să fac. M-am îndreptat spre grădini şi m-am aşezat pe cea mai îndepărtată bancă de piatră. Zeii aveau să mă pedepsească pentru ce făcusem. Maat va dori răzbunare.

— Nu se întâmplă adesea ca sora unei regine să vină singură în grădini.

Era generalul Nakhtmin.

Am clipit, ca să-mi ascund lacrimile.

— Dacă faraonul te vede cu mine, nu va fi mulţumit, am spus hotărâtă, încercând să-mi revin.

— Nu contează. Curând, noul faraon va fi în Memfis.

Am ridicat privirea.

— Tu nu vii?

— Nu vor pleca decât cei care aleg să plece. O mare parte din armată va rămâne la Teba.

Generalul se aşează lângă mine, fără să-mi ceară voie.

— Ei, de ce eşti aici, singură, printre sălcii?

Lacrimile îmi umplură din nou ochii. Adusesem ocară zeilor.

— Ce? Vreun băiat ţi-a frânt inima? mă întrebă el. Vrei să-l izgonesc de la palat?

Am râs, în ciuda situaţiei.

— Nu e nici un băiat interesat de mine, am spus.

Tăcurăm preţ de câteva momente.

— Şi atunci de ce plângi?

— Pentru că am minţit, am mărturisit în şoaptă.

Generalul mă privi preţ de câteva clipe, apoi un zâmbet începu să i se formeze în colţurile gurii.

— Asta e tot?

— Poate că nu e mare lucru pentru tine, însă pentru mine e foarte important. Eu nu am minţit niciodată.

— Niciodată? Nici măcar în legătură cu o farfurie spartă sau cu vreun lănţişor pe care l-ai găsit?

— Nu. Din clipa în care am fost destul de mare cât să înţeleg legile lui Maat.

Generalul nu spuse nimic şi mi-am dat seama că în ochii lui eram probabil un copil. El era un soldat care văzuse războaie şi vărsare de sânge.

— Nu contează, am mormăit.

— Ba contează, spuse el serios. Preţuieşti adevărul. Însă acum ai minţit.

Nu i-am răspuns.

— Nu te teme, nu voi spune nimănui secretul tău.

M-am ridicat, furioasă.

— N-ar fi trebuit să-ţi spun.

— Crezi că vei pierde respectul meu din cauza unei minciuni?

Râse blând.

— Curtea Egiptului este clădită pe minciuni. Vei vedea asta în Memfis.

— Atunci, o să închid ochii! am şoptit, copilăreşte.

— Pe riscul tău. Eu te-aş sfătui să îi ţii larg deschişi, domniţă. Tatăl tău depinde de asta.

— De unde ştii tu de ce anume depinde tata?

— Păi, dacă nu reuşeşti tu să dai dovadă de raţiune, atunci cine? Frumoasa ta soră? Faraonul Amenhotep cel Tânăr? Ei vor fi prea ocupaţi să construiască morminte şi temple, răspunse. Poate chiar, adăugă el, deşi însemna trădare, poate chiar vor desfiinţa preoţia ca să poată controla aurul pe care îl aduce tagma lor.

Probabil că păream scandalizată, fiindcă generalul mă întrebă:

— Crezi că familia ta e singura care vede asta? Noul faraon i-a pus pe fugă pe toţi. Dacă vor cădea preoţii lui Amon, multe familii bogate îi vor urma.

— Sora mea nu are nici o legătură cu asta, am spus hotărâtă şi am început să mă îndrept înapoi spre palat.

Nu-mi plăcea felul în care îmi implica familia în planurile lui Amenhotep. Însă veni în urma mea, ţinând pasul cu mine.

— Te-am supărat, domniţă?

— Da, m-ai supărat.

— Îmi pare rău. Voi fi mai atent în viitor. La urma urmei, vei fi una dintre cele mai periculoase femei de la curte.

M-am oprit din mers.

— Vei afla secrete pentru care vizirii şi preoţii oferă bani grei spionilor.

— Nu ştiu despre ce vorbeşti.

— Informaţii, domniţă Mutnodjmet, spuse el şi-şi continuă drumul înspre grajduri.

— Şi ce crezi că se poate face cu informaţii? am strigat în urma lui.

— Dacă ajung la cine nu trebuie, îmi răspunse el peste umăr, se poate face cu ele orice.

În acea seară, m-am pregătit de culcare în încăperea de lângă camera personală a faraonului, ştiind că sora mea era alături, dar fără să pot să o văd sau să mă duc la ea. Am privit spre pervazul ferestrei pe care îmi aranjasem plantele care înduraseră drumul de la Ahmim, apoi fuseseră mutate dintr-o cameră în alta. A doua zi, regina urma să anunţa data plecării noastre la Memfis şi plantele mele aveau să fie nevoite să supravieţuiască unei noi replantări.

Când apăru să mă dezbrace, Ipu îmi văzu expresia tristă şi plescăi din limbă.

— Ce este, domniţă?

Am ridicat din umeri, ca şi cum ar fi fost ceva lipsit de importanţă.

— Ţi-e dor de casă? încercă ea să ghicească şi am dat din cap.

Îmi scoase cămaşa peste cap şi îmi puse una curată. M-am aşezat cuminte pe pat, ca să-mi poată împleti părul.

— Ţie nu-ţi este niciodată dor de casă? am întrebat-o încet.

— Doar când mă gândesc la fraţii mei, spuse ea zâmbind. Am crescut lângă şapte fraţi. Ăsta e motivul pentru care mă înţeleg aşa de bine cu bărbaţii.

Am râs.

— Tu te înţelegi bine cu toată lumea. Te-am văzut la ospeţe. Nu există persoană în Teba pe care să nu o cunoşti.

Ridică nepăsătoare din umeri, însă nu negă.

— Aşa suntem noi, cei din Fayyum. Foarte prietenoşi.

— Deci, te-ai născut lângă lacul Moeris?

Dădu din cap.

— Într-un sat mic de fermieri, de lângă Nil.

Îmi descrise întinderi vaste de sol argilos, care se ridicau înspre dealuri înverzite. Şi culturile de viţă-de-vie de lângă apele verzi-albăstrui ale Nilului.

— Nu există în tot Egiptul loc mai bun pentru a creşte legume, pentru recolte de grâne sau papirus.

— Şi familia ta cu ce se ocupa? am întrebat-o.

— Tata era podgoreanul personal al faraonului.

— Şi ai lăsat grădinile lui ca să lucrezi la palat?

— Doar după ce a murit. Aveam doisprezece ani, eram cea mai mică dintre cinci fete şi şapte băieţi. Mama nu avea nevoie de mine şi-i moştenisem talentul de a lucra cu vopselurile.

I-am studiat ochii încărcaţi de machiaj în oglinda de deasupra capetelor noastre. Erau vopsiţi în dungile de malahit care nu se întind niciodată în soare.

— Bătrânul mi-a găsit un loc printre femeile reginei. În cele din urmă, am devenit favorita ei.

Şi regina o lăsase să plece ca să fie cu mine. M-am gândit la mătuşa mea şi la toate gesturile generoase pe care le făcuse şi care trecuseră neobservate. Iar cel care-i aprecia cel mai puţin bunătatea era chiar fiul ei, egoist şi preocupat numai de sine.

— Viaţa la palat este mai bună decât cea la podgorii, continuă ea. Să fii într-un oraş unde femeile îşi pot cumpăra tot ce le trebuie...

Scoase un oftat recunoscător.

— Kohl, parfum, peruci din păr adevărat, mâncăruri din alte ţări... Corăbiile vin pe Nil şi se opresc la Teba. În Fayyum nu opreşte nici o barcă.

Am oftat în timp ce-mi aducea roba şi şosetele. Fără bărci. Fără oameni. Fără politică. Doar grădini. Mi-am pus papucii şi m-am aşezat lângă foc. Ipu rămăsese în picioare şi i-am făcut semn să se aşeze pe un taburet.

— Spune-mi, Ipu...

Am coborât vocea, deşi Nefertiti nu ar fi putut niciodată să mă audă.

— Ce se vorbeşte prin palat?

Ipu se înseninã la faţă. Îi plăcea să asculte bârfele.

— Despre tine, domniţă?

Am roşit.

— Despre sora mea şi despre rege.

Îşi ridică sprâncenele şi spuse cu băgare de seamă.

— Ah... am auzit că noul faraon este îndărătnic.

M-am aplecat în faţă.

— Şi?

Aruncă o privire scurtă către uşa ce dădea în anticameră, dincolo de care era încăperea privată a faraonului.

— Şi că noua regină este frumoasă. Ceilalţi servitori îi spun Neferet.

Femeia cea frumoasă.

— Şi în legătură cu Memfis? am întrebat-o. Li s-a spus servitorilor când să se pregătească de drum?

— Oh! făcu ea şi gropiţele i se înroşiră. Asta doriţi...

Se apropie de mine, cu părul negru căzându-i în cascade pe umeri.

Era o femeie frumoasă, plină de rotunjimi şi de mărgele din faianţă, cu malahit strălucitor pe pleoape.

— Regina Tiye a comandat astăzi trei lectici noi, iar responsabilul grajdurilor a spus că au fost deja cumpăraţi şase cai noi.

M-am lăsat pe spate.

— Când vor fi gata?

— Peste şase zile.

A doua zi, am fost chemată devreme în Camera de Audienţe, înainte să se umple cu toţi cei ce aveau să vină pentru a afla despre plecarea lui Amenhotep la Memfis. În clipa în care am intrat prin uşile duble, privirea mi-a fost mai întâi atrasă de pădurea de coloane sculptate în formă de papirusuri închise şi culminând într-un podium pictat. Pe măsură ce mă apropiam de tronurile de aur, bobocii din vârful coloanelor se deschideau încet, ultimii fiind sculptaţi şi pictaţi complet înfloriţi. Un simbol, am presupus, al faraonului care-şi deschidea braţele pentru a îmbrăţişa întregul Egipt.

Sub podium, unde stăteau mătuşa şi tatăl meu, erau înfăţişaţi prizonieri legaţi, hitiţi şi nubieni, astfel ca faraonul să-şi calce în picioare inamicii ori de câte ori urca pe podium. Noi trei eram singurele persoane din Camera de Audienţă şi tata stătea lângă sora lui pe o bancă de abanos, cu suluri de papirus împrăştiate în faţa lor.

— Maiestatea voastră, am spus, înclinându-mă. Tată...

Regina Tiye nu mă aşteptă să mă aşez.

— Sora ta s-a mutat în camera privată a fiului meu.

Chipul ei nu trăda nimic, aşa că am răspuns cu grijă:

— Da. L-a sedus pe noul rege, maiestate.

— A sedus întregul palat, mă corectă regina. Servitorii doar despre ea vorbesc.

M-am gândit la Ipu, care o numise pe sora mea *Neferet,* şi la ceea ce-mi spusese generalul Nakhtmin.

— Este îndrăzneaţă, Înălţimea Voastră, dar e foarte loială.

Regina Tiye mă studie cu atenţie.

— Loială, da, dar cui?

Tata îşi drese vocea.

— Vrem să ştim ce s-a spus la micul dejun azi dimineaţă.

Mi-am dat seama ce se întâmpla şi am înţeles că mă foloseau drept spion. M-am foit stânjenită şi am răspuns:

— Nu au luat micul dejun. Servitorii le-au pregătit tăvi cu mâncare în anticameră şi, după ce am mâncat eu, mâncarea a fost trimisă înapoi.

— Atunci, ei ce-au făcut? întrebă regina.

Am şovăit şi tata îmi spuse apăsat:

— Este important să ştim aceste lucruri, Mutnodjmet. Fie le aflăm noi, fie altcineva.

De pildă Panahesi.

— Au făcut planuri să-i construiască temple lui Aton, le-am spus.

— Desene? întrebă repede Ay.

Am dat din cap.

Se întoarse spre sora lui şi se grăbi s-o asigure:

— Amenhotep nu poate face nimic până nu moare Bătrânul. Nu are nici aurul nici resursele necesare pentru a ridica temple. Sunt doar vorbe...

— Vorbe periculoase! se înfurie regina. Vorbe care vor continua până când va ajunge faraon al Egiptului de Sus.

— Până atunci, va înţelege că nu este uşor să conduci fără ajutorul preoţilor. Nu va putea nici măcar să ridice o armată fără aurul lor. Nici un faraon nu poate domni de unul singur.

— Fiul meu crede că el poate. Crede că îi va sfida pe zei şi-l va ridica pe Aton deasupra tuturor, mai presus chiar decât Osiris. Mai presus chiar decât Ra. Fiica ta trebuia să schimbe asta...!

— Va schimba.

— E prea sălbatică şi ambiţioasă! strigă regina.

Ieşi pe balcon şi-şi strânse degetele în jurul balustradei.

— Poate că nu am ales fiica potrivită pentru a fi Mare Soţie, zise ea.

Tata privi peste umăr, la mine, însă nu i-am putut descifra expresia.

— Trimite-l la Memfis, o încurajă tata. Acolo va vedea că nu este atât de simplu să te pui contra lui Maat.

În Camera de Audienţă, la amiază, regina anunţă plecarea noastră la Memfis. Urma să plecăm pe 28 Pharmuthi. Aveam cinci zile ca să ne pregătim.

CAPITOLUL 6

24 Pharmuthi

De această dată, când am mers din nou să-l vedem pe Amenhotep mânându-şi carul în arenă, tânărul rege ne chemă la grajduri şi o întrebă pe Nefertiti ce cal îi plăcea mai mult. Kiya ar fi fluturat din gene şi ar fi răspuns că îi plăcea calul cu cea mai frumoasă coamă. Însă Nefertiti le măsură crupa, forţa muşchilor sub piele şi focul din ochi, apoi răspunse cu voce hotărâtă:

— Cel maro-roşcat. Acela de culoarea castanei, care muşcă frâul, lângă porţi.

Amenhotep dădu din cap.

— Aduceţi-mi calul ăla!

Kiya se întoarse spre cele trei doamne care erau întotdeauna cu ea, femei înalte, cu mult mai înalte decât sora mea, şi una dintre ele spuse tare, astfel încât familia mea să audă:

— Urmează să o lase să-i aleagă şi tunicile!

Chicotiră toate, însă Nefertiti se duse cu paşi apăsaţi la Amenhotep, care stătea între Panahesi şi tatăl nostru, şi-l privi cum leagă chingile de piele.

— Ai călărit dintotdeauna? îl întrebă ea.

Panahesi pufni:

— Faraonul călăreşte încă de când era copil, în Memfis.

Nefertiti privi către un grup de bărbaţi care aşteptau, fii de viziri care se antrenau cu regele. Amenhotep văzu direcţia privirii ei şi adăugă hotărât:

— Bărbaţii aceştia nu pierd în faţa mea în fiecare dimineaţă pentru că sunt nevoiţi să o facă. Pot conduce carul mai repede decât orice soldat din armata tatălui meu.

Nefertiti păşi mai aproape.

— Şi spui că faci asta de când erai copil?

Amenhotep îşi puse coiful şi răspunse:

— Am condus carul din clipa în care am învăţat să merg.

— Şi dacă aş vrea şi eu să învăţ? îl întrebă ea.

Din cealaltă parte a grajdurilor, Kiya i-o întoarse ascuţit:

— Femeile nu călăresc în arenă!

— Am călărit în Akhmim, spuse Nefertiti.

I-am aruncat o privire tatei, a cărui expresie era reţinută. Nu spuse nimic şi Nefertiti luă un coif de pe un raft din apropiere şi îl puse fără pic de ruşine pe cap.

— Vreau să mă înveţi.

Amenhotep făcu o pauză, pentru a-şi da seama dacă vorbea serios.

Nefertiti adăugă, plină de entuziasm:

— Vreau să simt încântarea de a conduce cei mai buni armăsari din Egipt. Şi vreau să învăţ de la cel mai bun vizitiu din Egipt.

Amenhotep râse.

— Aduceţi-l pe mai-marele cailor! strigă el.

Însă Panahesi şi Kiya săriră numaidecât:

— O să fie ucisă! strigă Panahesi.

Desigur, adevărata lui supărare era aceea că fiica lui nu fusese îndeajuns de isteaţă sau îndeajuns de iute încât să sugereze ea acest lucru. Acum, arena avea să fie plină pentru Nefertiti. Nici măcar tatăl nostru nu se gândise la asta, dar era, într-adevăr, perfect. O mişcare excelentă. Dacă-şi putea înfige ghearele în camera lui Amenhotep, în politica lui şi acum şi în distracţiile lui, unde nu ar mai fi fost împreună?

— Dar, Alteţa Voastră... spuse Panahesi.

Amenhotep se întoarse spre el cu o expresie întunecată.

— Nici un alt cuvânt, vizire. Regina mea vrea să mâne carul şi o voi învăţa.

De pe scaunele de lemn de sub un paravan de pânză, în timp ce-i priveam conducând carul, Kiya îmi şuieră la ureche.

— Ce-şi închipuie că face?

M-am uitat la sora mea care râdea şi strălucea de încântare, aruncându-şi în soare părul negru şi lung. Amenhotep râdea împreună cu ea şi i-am răspuns:

— Îl distrează pe rege. Ce altceva i-a mai rămas acum, dacă tutorele nu mai este?

*

— Foarte bună mişcare, o lăudă tata.

Nefertiti se aşează în fotoliu, foarte încântată de sine, aşteptând ca Merit să-i termine de împletit mărgelele în perucă. O pereche de mănuşi roşii pentru ţinut hăţurile sosiseră în camera ei, un dar de la Amenhotep.

— A fost amuzant, spuse.

— De data asta, o preveni tata.

— De ce? Mi-a plăcut. De ce să nu învăţ să conduc carul?

— Pentru că e periculos! am exclamat eu. Nu ţi-e frică?

— De ce să-mi fie frică?

— De cai. Sau că s-ar putea răsturna carul. Aminteşte-ţi ce a păţit Tutmes, prinţul moştenitor!

Tata şi Nefertiti schimbară o privire. Ipu şi Merit întoarseră amândouă capetele.

— Tutmes a murit în război, spuse Nefertiti, ca pentru a pune capăt discuţiei. Şi aici nu e război.

Merit legă ultimele mărgele în peruca lui Nefertiti şi, când sora mea se ridică în picioare, mărgelele de sticlă se loviră între ele, scoţând un clinchet înăbuşit.

Tata se ridică odată cu ea.

— Voi fi în Per Medjat, compunând scrisori către naţiunile străine. Trebuie să ştie unde-l pot găsi pe soţul tău şi unde-şi pot adresa petiţiile.

Aruncă o privire în jurul camerei, unde nimic nu se schimbase faţă de ziua precedentă, când primiserăm vestea.

— Plecăm în cinci zile, ne aminti el încet, şi amândouă ar trebui să supravegheaţi împachetările.

După ce plecă tata, Nefertiti întinse braţul spre mine, fără să-i pese câtuşi de puţin de naţiunile străine.

— Vino!

M-am încruntat.

— Ai auzit ce-a spus tata. A zis să ne strângem lucrurile.

— Nu acum!

Mă luă de braţ şi mă trase după ea.

— Opreşte-te! am protestat. Unde mergem?

— În locul tău preferat.

— De ce în grădini?

— Pentru că ne vom întâlni cu cineva acolo.

— Cu Amenhotep? am încercat să ghicesc.

— Şi cu încă cineva.

Străbăturăm coridoarele şi intrarăm în grădinile palatului, cu aleile lor mărginite de copaci şi lacurile întinse. Cineva priceput pusese o fântână a lui Horus în iazul cu lotuşi, pe care o înconjurase cu papură şi irişi indigo. Băncile de piatră erau umbrite de ramuri grele de sicomori şi o cărare mărginită cu iasomie ducea către băi. Dincolo de acestea era haremul, unde trăiau femeile de rang inferior ale Bătrânului. În timp ce mergeam, priveam libelulele ţâşnind din iarbă, apoi plonjând la loc, soarele reflectându-se în aripile lor albastre-aurii.

— Primul lucru pe care îl vom face când vom ajunge în Memfis va fi să ridicăm cel mai mare templu construit vreodată în Egipt. Odată ce oamenii vor vedea măreţia lui Aton, nu va mai fi nevoie de preoţii lui Amon.

— Tata spune că este un echilibru. Puterea faraonului este contrabalansată de puterea preoţilor. Chiar şi tutorii noştri ne-au învăţat asta.

— Ne-au învăţat oare şi că preoţii controlează baierele pungii faraonului? Ăsta mai e echilibru?

Ochii lui Nefertiti se înnegriră la umbra unui sicomor.

— Mutny, faraonii Egiptului sunt nişte marionete. Dar Amenhotep va schimba asta. Va distrage privirile de la Amon şi-l va ridica pe Aton în locul acestuia. Faraonul şi regina vor fi mai-marii templelor. Noi vom controla calendarul, vom declara zilele de sărbătoare şi vom avea controlul...

— ... asupra aurului care curgea cândva liber în templele lui Amon.

Mi-am amintit de general şi am închis ochii, dându-mi seama cât de adevărate erau vorbele lui. Când i-am deschis la loc, privirea surorii mele era neînduplecată.

— Da.

— Nefertiti, mă sperii. Nu erai aşa în Akhmim.

— În Akhmim nu eram regina Egiptului.

La capătul potecii, m-am oprit ca să o întreb:

— Nu te temi că îi vei mânia pe zei?

Nefertiti se scuturã.

— Acesta este visul lui Amenhotep, spuse ea, apărându-se. Cu cât fac mai multe pentru Amenhotep, cu atât mai apropiat va fi de mine şi nu de altcineva.

Privi peste iazul cu lotuşi şi vocea-i deveni o şoaptă:

— Se duce în patul Kiyei mâine seară.

I-am citit îngrijorarea pe chip şi am spus, încurajatoare:

— Poate că nu o să...

— Oh, ba sigur că da! Aşa e tradiţia. Chiar tu ai spus. Însă copiii mei vor fi cei care vor moşteni aceste pământuri.

— Tata crede că ai devenit prea ambiţioasă, am avertizat-o.

Nefertiti îmi aruncă o privire aspră:

— Aţi avut o întrunire de familie fără mine?

Nu i-am răspuns.

— Despre ce-aţi discutat? mă întrebă ea.

— Despre tine, firește.

— Şi ce a spus tata?

— Nu prea multe. Mătuşa noastră e cea care vorbeşte mai mult.

— Nu mă place. Pune la îndoială alegerea făcută. Sunt sigură că aşa este. Să vadă o altă femeie frumoasă ridicându-se la palat...

— Da, şi mai ales modestă!

Mă săgetă cu privirea şi pornirăm mai departe.

— Nu-mi spune că nu-mi poartă pică.

— Mai degrabă regretă. Ai fost adusă aici ca să-l ţii în frâu, nu să dai jeratic calului.

— Şi cum anume se aşteaptă să fac asta? întrebă ea furioasă. Nu pot să-i spun că e greşit ceea ce crede. Ar da fuga la Kiya şi totul ar fi pierdut.

În cel mai îndepărtat capăt al grădinilor, dădurăm peste un umbrar. I-am auzit vocea lui Amenhotep, joasă şi intensă, de cealaltă parte a viţei-de-vie. Am avut intenţia de a mă retrage, însă Nefertiti îmi aruncă o privire, apoi mă apucă de braţ şi păşi printre copaci, direct în poiană. Pe dată, Amenhotep îşi îndreptă spatele. Era împreună cu un general şi amândoi întoarseră capetele.

— Nefertiti! exclamă Amenhotep cu încântare în glas.

Apoi mă zări pe mine şi zâmbetul îi păli.

— Surorile de nedespărţit.

Generalul se înclină. Era tânăr, la fel ca Nakhtmin, însă avea o seriozitate care lui Nakhtmin îi lipsea şi o asprime a ochilor.

— Regină Nefertiti, spuse el, ca şi cum vorbele nu i-ar fi adus prea multă bucurie. Domniţă Mutnodjmet.

— Generalul Horemheb va veni cu noi la Memfis, ne anunţă Amenhotep. Vrea să-i împingă înapoi pe hitiţi şi să revendice teritoriul pe care Egiptul l-a pierdut de când tata s-a retras din armată. I-am promis o campanie în nord, de îndată ce ajungem în Egiptul de Jos. Şi i-am spus că toată prada pe care o vor aduna soldaţii lui poate fi păstrată de el şi de armata mea, atâta vreme cât ne recâştigă pământurile.

— Foarte generos, răspunse Nefertiti, urmărindu-l cu atenţie pe Amenhotep.

Am văzut că generalul îl privea pe Amenhotep cu aceeaşi expresie rezervată.

— Alţi soldaţi n-au decât să rămână lângă tata şi să-şi ia adio de la cariere, însă Horemheb mă va urma către glorie!

I-am aruncat o privire generalului Horemheb, care nu era impresionat de vorbe.

— Şi s-a gândit Alteţa Voastră de unde vor veni banii pentru aceste campanii? a întrebat el deschis. Recâştigarea unor teritorii pierdute poate fi costisitoare.

— Atunci voi pune taxe pe templele lui Amon, răspunse Amenhotep.

Nefertiti îmi aruncă o privire rapidă, însă generalul nu clipi.

— Templele lui Amon nu au plătit niciodată taxe. Ce vă face să credeţi că vor renunţa acum la aurul lor?

— Fiindcă vei fi tu acolo, ca să ai grijă că se va face cum spun eu, contraatacă Amenhotep.

Atunci mi-am dat seama ce se întâmpla: încheiau o înţelegere.

Generalul Horemheb îşi încleştă maxilarul.

— Şi de unde ştiu că, odată ce am strâns taxele de la temple, aurul va fi folosit pentru a finanţa o campanie în nord?

— Nu poţi şti. Însă fie vei avea încredere în mine, fie îţi vei petrece zilele slujind un faraon care este prea bătrân ca să mai lupte. Însă ţine minte – vocea lui Amenhotep căpătă acum o notă de avertizare – că în cele din urmă tot eu voi fi faraon şi în Egiptul de Sus.

Horemheb se uită la Nefertiti, apoi la mine.

— Atunci, trebuie să vă cred pe cuvânt.

Amenhotep îi întinse mâna generalului.

— Nu-ţi voi uita loialitatea, îi promise el.

Horemheb îi luă mâna faraonului, însă ochii lui erau plini de neîncredere.

— Atunci, vă cer permisiunea să plec, Alteţa Voastră.

Se înclină şi am simţit un fior pe şira spinării gândindu-mă la ce s-ar întâmpla dacă Amenhotep nu şi-ar ţine făgăduiala. Nu mi-aş fi dorit un duşman ca Horemheb.

Amenhotep îl privi îndepărtându-se şi se întoarse spre Nefertiti.

— Nu mă voi mai pleca niciodată în faţa preoţilor lui Amon.

— Vei fi cel mai mare faraon al Egiptului! îi făgădui Nefertiti.

— Cu cea mai minunată regină a Egiptului, adăugă el, şi împreună vom aduce pe lume faraoni ce vor ocupa tronul pe vecie.

Îşi aşeză mâna pe stomacul ei mic şi tare.

— Chiar acum, s-ar putea ca o micuţă regină să crească acolo.

— Vom şti în curând. Sunt sigură că va începe să se vadă până când vom ajunge la Memfis.

Dar se uită la mine când rosti aceste cuvinte, ca şi cum eu aş fi putut influenţa zeii pentru că mă rugam în fiecare seară şi puneam ofrande pe altarul lui Amon în fiecare dimineaţă.

CAPITOLUL 7

25 Pharmuthi

— Dacă nu sunt însărcinată şi Kiya naşte un băiat peste şase luni?

Nefertiti păşea agitată dintr-un capăt al anticamerei în celălalt. Soarele apusese, însă Amenhotep nu era cu Nefertiti. Se dusese să o viziteze pe Kiya.

— Şi cine ştie cât o să stea în camera ei în noaptea asta? Şi dacă rămâne până dimineaţa? adăugă ea, începând să intre în panică.

— Nu spune prostii, am încercat să o liniştesc. Faraonii nu dorm în pat cu nevestele lor.

— Doarme în pat cu mine! strigă ea şi se opri din mers. Dar nu vine la mine în seara asta. Crede că poate să treacă de la o nevastă la alta? Că sunt la fel ca una dintre sclavele lui?

Îşi ridică vocea:

— Aşa crede?

Se aşeză în faţa oglinzii.

— Kiya nu este mai frumoasă decât mine.

Era o întrebare.

— Sigur că nu.

— E mai vicleană?

Nu puteam spune.

Nefertiti se răsuci înspre mine şi am văzut sclipirea unei noi idei în ochii ei.

— Trebuie să te duci să afli ce fac! hotărî ea.

— Ce? Vrei să mă duc să-ţi spionez soţul?

Am scuturat vehement din cap.

— Dacă sunt prinsă, gărzile mă vor duce în faţa faraonului.

— Trebuie să ştiu ce fac împreună, Mutnodjmet!

— De ce? Ce contează?

— Pentru că trebuie să fiu mai bună decât ea!

Îşi ridică bărbia.

— Toţi trebuie să fim. Nu doar pentru mine, pentru toată familia noastră. Pentru viitor.

Veni şi mă apucă de umeri.

— Te rog! Află cumva ce-i spune.

— E prea periculos! am protestat.

— Îţi pot spune cum să ajungi la fereastra lor.

— Cum? Afară? Vrei să mă târăsc prin ţărână? Şi dacă sunt prinsă?

— Nu sunt gărzi sub ferestrele celei de-a doua soţii, pufni Nefertiti. Te rog! Pune-ţi o pelerină, mă încurajă ea.

Cu un presentiment sumbru, mi-am pus o cămaşă groasă şi m-am aşezat la oglindă ca să-mi leg părul la spate. Nefertiti mă urmărea din spate.

— E bine că ai pielea închisă la culoare, remarcă ea. Nu te va observa nimeni.

I-am aruncat o privire, însă deja nu se mai uita la mine. Toate gândurile îi erau acum îndreptate către Kiya şi privea în lungul holului, ca şi cum deja ar fi putut vedea ce face soţul ei. După ce am terminat, m-am ridicat şi m-am dus lângă uşă. Tata ar fi vrut să fac asta. Era pentru binele familiei. Iar legile lui Maat nu spuneau că spionarea ar fi rea. Nu furam, doar ascultam.

— Trebuie să ştiu tot ce îi spune, zise ea.

Îşi înfăşură mantia lungă în jurul umerilor, tremurând uşor.

— Te aştept aici. Şi, Mutny...

M-am încruntat.

— Ai grijă.

Mi-am simţit inima urcând în gât în clipa în care am ieşit în curte. Aerul era cald şi la ferestrele palatului fluturau încet rogojini de trestie, mişcate de adierea vântului. Nu era nimeni afară. Luna strălucea argintie pe

cer şi, în mod normal, nu aveam nici un motiv să ies pe uşile palatului în toiul nopţii. Am trecut prin mai multe curţi, numărându-le pe rând. Mergeam pe lângă ziduri, printre tufişuri şi iederă. Când am ajuns în curtea Kiyei, m-am oprit să ascult, dar nu se auzea nimic. M-am furişat până când am ajuns în dreptul celei de-a treia ferestre. Am cercetat curtea cu privirea şi, nevăzând pe nimeni, m-am aplecat să ascult. Acum se auzeau voci; m-am lipit de zid, încercând să aud ce spunea faraonul.

*

Când apui în lumina amurgului, pământul se întunecă, murind parcă. Toţi leii ies din bârloguri. Toţi şerpii muşcă. Întunericul pluteşte ameninţător, pământul tace în timp ce făuritorul lor se odihneşte în ţinutul lui de lumină.

Recita poezii.

Pământul străluceşte când apari în lumina răsăritului. Când radiezi, oh, Aton! în timpul zilei, aruncându-ţi razele, cele Două Ţinuturi sunt în sărbătoare. Treze, stau în picioare. Tu le-ai ridicat!

— Lasă-mă pe mine să citesc restul.

Era vocea Kiyei. Am auzit foşnet de papirus, apoi a început să citească.

Drumurile se deschid când răsari. Peştii din râuri îţi sar ca săgeata în cale. Razele tale sunt în mijlocul mării. Tu eşti cel ce face seminţele să crească pentru a da viaţă, care hrăneşte fiul în pântecul mamei, care-l alină ca să-i oprească lacrimile. Oh, maică şi pântec, oh, tu, cel ce dai viaţă! Hrăneşti tot ce creezi.

Aşadar, asta era vraja pe care Kiya, cu picioarele ei lungi ca de salcie, o aruncase asupra lui... magia sanctuarului liniştit. Departe de politică şi neîncetatele

planuri ale lui Nefertiti, Amenhotep şi Kiya citeau împreună poezii. De sub salcie, simţeam miros de tămâie arzând. Am aşteptat să aud despre ce o să mai vorbească şi Amenhotep începu să-i descrie cum va fi viaţa în Memfis, oraşul în care îşi petrecuse el copilăria.

— Camerele mele vor fi în centrul palatului, spuse el, iar la dreapta mea te voi aşeza pe tine şi-ţi voi da tot ce e mai bun din toate.

Am auzit-o chicotind ca un copil. Nefertiti nu chicotea niciodată; râdea, adânc şi puternic, ca o femeie.

— Vino!

Probabil că o prinsese, pentru că i-am auzit căzând cu greutate pe pat şi mi-am dus mâna la gură, îngrozită. Cum putea să ia o femeie însărcinată? Îi făcea rău copilului!

— Aşteaptă! şopti ea, cu voce aspră. Şi tatăl meu?

— Vizirul Panahesi? Sigur că va veni şi el cu noi, în Memfis, hotărî el, ca şi cum nu ar fi existat niciodată vreo altă opţiune. Şi îi voi da cea mai înaltă poziţie de la curte.

— Adică?

— Adică orice îşi doreşte, îi promise el. Nu trebuie să-ţi faci nici o grijă. Tatăl tău este loial mie şi cauzei mele. Nu există vizir în Egipt în care să am mai mare încredere decât în Panahesi.

Am privit în celălalt capăt al curţii şi acolo, în lumina argintie, l-am văzut pe vizir, ascultând fiecare cuvânt pe care tocmai îl auzisem şi eu. Stătea nemişcat şi cred că, în acea clipă, inima mi s-a oprit în piept. Când văzu că l-am recunoscut, îmi zâmbi.

Apoi am luat-o la fugă şi nu m-am oprit până în camera lui Nefertiti. Am uitat de poeziile lui Amenhotep şi de întrebările Kiyei. Nefertiti veni repede lângă mine, din clipa în care am intrat pe uşă.

— Ce s-a întâmplat? exclamă ea, văzându-mi chipul, dar nu-i puteam răspunde. Mutny, ce s-a întâmplat? Ai fost prinsă?

Respiraţia îmi reveni în gâfâieli rapide. Gândurile îmi năvăleau în minte şi m-am întrebat dacă era cazul să-i spun despre Panahesi. Fusesem amândoi conspiratori prinşi în noapte. Eu nu spusesem nimic şi nici el.

Mă zgâlţâi de umeri.

— Ai fost prinsă?

— Nu, am spus respirând greu. Citeau poezii.

— Şi-atunci, de ce alergai? Ce s-a întâmplat?

— A spus că are încredere în Panahesi mai mult decât în orice alt vizir din Egipt. I-a spus Kiyei că-i va da tatălui ei cea mai înaltă poziţie de la curte.

Numaidecât, Nefertiti era la uşă, ordonându-i uneia dintre gărzi să îl aducă pe vizirul Ay. Tata veni de îndată şi ne aşezarăm toţi trei în cerc, în jurul căminului din camera privată a faraonului. Dacă s-ar fi întors, ne-ar fi prins conspirând în legătură cu el.

Sora mea îşi îndreptă spatele.

— Îi voi spune lui Amenhotep că nu poate avea încredere în Panahesi, hotărî ea.

— Şi să rişti să-l înfurii?

Tata clătină din cap.

— Nu. Panahesi poate fi evitat, răspunse el. Ameninţarea mai mare este copilul care creşte în burta Kiyei.

— Atunci, poate c-ar trebui să-l omorâm, spuse sora mea.

— Nefertiti!

Şi ea şi tatăl meu se uitară deodată la mine.

— Cu un amestec corect de plante strecurat în vin... gândi tata cu voce tare.

Nu voiam să aud. Nu voiam să iau parte la aşa ceva.

— Însă va rămâne însărcinată din nou, fu concluzia la care ajunse tata.

— Iar vizirul ar fi suspicios, răspunse Nefertiti. I-ar spune lui Amenhotep, şi asta ar însemna sfârşitul pentru noi. Va trebui pur şi simplu să fiu mai isteaţă decât ea.

— Tu fă mai departe ceea ce faci, o aprobă tata. Este vrăjit de tine.

Nefertiti ridică o sprânceană.

— Adică, să-l slăvesc în continuare pe Aton?

Tata avea o expresie aspră.

— Numai aşa îl pot păstra, spuse repede Nefertiti.

— Şi asta face Kiya, i-am atras şi eu atenţia.

— Kiya nu face nimic, răspunse Nefertiti, aprigă.

— Îi ascultă poeziile. Pe care nu ţi le citeşte ţie!

— Când va ajunge la Memfis, va trebui să aibă grijă cu preoţii lui Amon, ne întrerupse tata. Nu se poate băga peste ei. Nefertiti, trebuie să ai grijă de asta.

Mă aşteptam ca sora mea să-i povestească despre înţelegerea pe care Amenhotep o încheiase cu Horemheb în grădini, însă ea nu spuse nimic.

— Dacă vrea dintr-o dată prea multă putere, ne-ar putea nimici pe toţi. Bătrânul are şi alţi fii care i-ar putea lua locul, dacă ar fi să moară subit.

Respiraţia mi se opri în gât.

— Preoţii lui Amon ar omorî un rege?

Sora şi tatăl meu mă săgetară din nou cu privirea, apoi continuară, fără să-mi ia în seamă izbucnirea.

— Dar dacă ar putea să le ia puterea preoţilor? întrebă Nefertiti.

— Să nu crezi asta.

— De ce nu? vru ea să ştie.

— Pentru că atunci faraonul ar avea controlul total asupra Memfisului, iar soţul tău nu este destul de înţelept pentru a deţine o asemenea putere.

— Atunci, ai putea domni tu! Ai putea fi puterea din spatele tronului, îl tentă ea. Ai fi de neatins.

Ei, asta era ceva nou. Un vizir al faraonului putea avea mai multă influenţă, dacă nu trebuia să-i dea socoteală decât faraonului, nu şi preoţilor şi nobililor. L-am văzut pe tata gândindu-se la propunerea ei şi sora mea continuă:

— Asta îşi doreşte. El va fi ocupat să-i ridice temple lui Aton. Şi cine ar domni mai bine, tu sau Marele Preot al Tebei?

Mi-am dat seama că tata era de părerea ei. Dacă tot avea să se producă o schimbare în balanţa puterii, de ce să nu aibă de câştigat din povestea asta? El cunoştea mai bine situaţiile interne şi externe complicate decât un preot baricadat într-un templu al lui Amon.

— Tiye nu va fi încântată, o avertiză tata. Este riscant, spuse el. Totul s-ar putea întoarce împotriva noastră.

— Cum altfel aş putea rămâne eu favorita?

Nefertiti se ridică cu un gest dramatic.

— Să-i spun că va da greş? Va face cum vrea el cu sau fără susţinerea mea.

— Nu-l poţi face să-şi schimbe poziţia în legătură cu Aton?

— Numai la asta se gândeşte.

Tata se ridică şi se duse spre uşă.

— Vom acţiona cu băgare de seamă, hotărî el. Sunt oameni la curtea asta pe care nici tu, nici soţul tău nu vreţi să vi-i faceţi duşmani.

I-am ascultat paşii lovind gresia în timp ce se întorcea în camera lui.

Nefertiti se prăbuşi într-un scaun.

— Aşadar, în timp ce Amenhotep îi recită poezii târfei ăleia, regina Egiptului îşi petrece noaptea cu sora ei.

— Nu fi supărată, altfel ţi-o va lua în nume de rău, i-am spus.

Mă săgetă cu privirea, însă nu-mi luă în râs sugestia.

— Voi dormi cu tine în noaptea asta, spuse ea.

Nu m-am plâns. Nici eu nu mi-aş fi dorit ca soţul meu să urce în pat, lângă mine, după o noapte petrecută cu o altă femeie.

A doua zi dimineaţa, m-am trezit la răsăritul soarelui şi m-am îmbrăcat repede, ca să mă duc să mă închin la altarul lui Amon. Am făcut cât mai puţin zgomot cu putinţă, însă chiar şi aşa Nefertiti se rostogoli pe-o parte, mormăind.

— Doar nu te duci la altar? mă întrebă, nevenindu-i parcă să creadă. Nu trebuie să te închini în fiecare zi! zise ea.

— Îmi place să vorbesc cu Amon, am spus apărându-mă, iar ea îmi răspunse cu un mormăit dezaprobator. Tu când ai fost ultima oară? am întrebat-o, şi Nefertiti închise ochii, prefăcându-se că doarme. Ştii măcar unde este altarul lui Amon? am provocat-o.

— Sigur că ştiu. În grădină.

— Ei, nu ţi-ar strica să vii. Eşti regina Egiptului.

— Iar tu te duci în fiecare zi. Depui tu ofrande în numele meu. Sunt prea obosită.

— Ca să-i mulţumeşti lui Amon?

— Ştie că îi sunt recunoscătoare. Hai, lasă-mă în pace.

Aşa că m-am dus singură în grădini, cum făcusem în fiecare dimineaţă de când sosisem în Teba, şi am cules un buchet de flori pe care să le aşez la picioarele lui Amon. Am ales numai cele mai frumoase flori: irişi violeţi ca nopţile adânci de vară şi hibiscuşi cu petalele ca nişte stele însângerate. Când am terminat la altar, era încă destul de devreme şi doar servitorii erau ieşiţi în grădini, udând tamarinzii cu vasele lor grele, de lut. Cu siguranţă Nefertiti mai dormea încă, aşa că m-am dus în curtea

părinţilor mei. Ştiam că aveam să o găsesc pe mama treză, aşezând ofrande la picioarele lui Hathor.

În timp ce înaintam prin palat, mă bucuram de liniştea din jur. Pisicile se strecurau pe coridoare, cu blană neagră, strălucitoare, şi ochi de bronz, însă nu mă băgau în seamă. Vânau rămăşiţele cinei de seara trecută, o smochină cu miere pe jumătate mâncată, aruncată de vreun servitor, sau o îmbucătură delicioasă de gazelă friptă. Am ajuns la curtea mamei şi am găsit-o în grădină, citind un pergament cu un sigiliu cunoscut.

— Veşti din Akhmim! mă anunţă veselă când mă văzu.

Soarele dimineţii făcea să îi strălucească noul colier pe care îl purta.

M-am apropiat nerăbdătoare de banca ei şi m-am aşezat.

— Şi ce spune supraveghetorul? am întrebat-o.

— Grădina ta e bine.

M-am gândit la jujubul meu cu florile lui portocalii-roşcate şi la frumoşii hibiscuşi pe care îi plantasem în primăvară. Nu aveam să fiu acolo să îi văd înflorind.

— Şi altceva?

— Strugurii cresc repede. Supraveghetorul spune că, la recoltă, via ar putea produce şaizeci de butoaie.

— Şaizeci? O să le trimită la Memfis?

— Cu siguranţă. Şi am cerut să-mi fie trimise şi aşternuturile de pânză. Am uitat să le împachetez, cu toată graba.

Ne-am zâmbit una alteia în lumina palidă a curţii, gândindu-ne amândouă la Akhmim. Dar zâmbetul ei era mai larg şi mai inocent, pentru că pe ea tata o ferea de lucruri pe care nu le putea ascunde de mine şi mama nu-şi dădea seama că lăsăm în urmă o viaţă sigură pentru una plină de griji.

— Povesteşte-mi despre Nefertiti, zise ea. E fericită?

Înfăşură pergamentul şi îl băgă în mânecă.

— Atât de fericită pe cât poate fi. Faraonul s-a dus la Kiya aseară.

M-am aşezat pe banca rece, de piatră, şi am oftat.

— Aşadar, plecăm la Memfis.

Mama dădu din cap.

— Amenhotep ar deveni nerăbdător aici, aşteptând să moară Bătrânul. Poate că nici nu ar vrea să aştepte, adăugă ea, pe un ton sumbru.

I-am aruncat o privire aspră.

— Doar nu crezi că i-ar grăbi moartea Bătrânului!

Mama cercetă curtea cu privirea, dar eram singure.

— Se spune că şi pe Tutmes tot el l-a trimis prea devreme în mormânt. Dar sunt doar vorbe, se grăbi să adauge. Bârfe de servitori.

— Doar că servitorii au de obicei dreptate, am şoptit eu.

Am văzut cum chipul îi devine o idee mai palid.

— Da.

În acea seară am luat masa în Sala Mare, însă mulţi nobili lipseau, participând la înmormântarea emisarului din Rodos. Şi regina Tiye şi tata plecaseră, în vreme ce Bătrânul rămăsese la palat cu vinul şi cu femeile lui. În acea seară, Bătrânul era într-o dispoziţie mai vulgară decât de obicei, cântând şi râgâind cu nepăsare. L-am văzut prinzând o servitoare de sâni în clipa în care femeia se aplecă să-i toarne vin şi, când Nefertiti se aşeză la stânga soţului ei, îi sugeră că ar vrea poate să se aşeze lângă el. Sora mea îl refuză fără nici un cuvânt şi eu roşii în locul ei, aşa că faraonul se întoarse spre mine.

— Atunci, poate că mă voi bucura în această seară de compania surorii cu ochi verzi.

— Ajunge! izbucni Amenhotep, lovind cu pumnul în masă.

Curtenii se întoarseră să vadă ce se întâmplă.

— Sora Marii Soţii a faraonului stă foarte bine acolo unde este.

Bătrânul îşi coborî ameninţător pocalul cu vin şi se ridică în picioare, lăsând scaunul să se prăbuşească cu zgomot sub el.

— Nu-i permit unui fiu cu stomacul sensibil să-mi dea mie ordine! strigă el, întinzând mâna după sabie.

Însă, în clipa în care făcu un pas, picioarele îi cedară sub el. Se prăbuşi pe gresie, ameţit de vin, şi o mulţime de servitori îi săriră în ajutor.

— Nu-i permit fiului meu să-mi dea lecţii despre bunele maniere! tună faraonul.

Amenhotep sări în picioare şi le porunci servitorilor:

— Luaţi-l de aici! I s-a făcut rău de la vin.

Servitorii priviră de la Bătrân la fiul lui.

— Luaţi-l acum! strigă Amenhotep.

Servitorii se grăbiră să facă aşa cum li se poruncise. Începură să-l care pe faraon înspre uşă. Însă Bătrânul se eliberă din mâinile lor şi se năpusti cu violenţă înspre podium.

Amenhotep duse mâna la sabia scurtă de la brâu şi inima începu să-mi bată nebuneşte în piept.

— Nefertiti! am strigat.

Gărzile se năpustiră să-l oprească pe faraon şi Bătrânul strigă:

— Nu voi lăsa regatul să-mi fie condus de un prinţ care scrie poezii în loc să lupte! Ai auzit? Tutmes a fost prinţul ales al Egiptului!

Gărzile începură să-l zorească spre uşă, în timp ce Bătrânul striga din toate puterile:

— El a fost cel ales!

Uşile se închiseră şi, dintr-o dată, se făcu linişte. Toţi cei ce luau masa în Sala Mare se uitară la Amenhotep,

care-şi băgă sabia în teacă şi dădu cu pocalul de gresie. După ce acesta se făcu bucăţi, îi întinse mâna lui Nefertiti.

— Vino!

Cina în Sala Mare luase sfârşit.

În anticamera noastră, Amenhotep era într-o dispoziţie sumbră.

— E ca un porc! Se îmbuibă cu mâncare şi femei. Nu voi fi niciodată ca el! strigă. Îl interesa mai mult servitoarea decât îl interesam eu. Dacă Tutmes ar mai fi fost în viaţă, ar fi tras de el să-i povestească. Ce ai vânat azi? îl imită el. Un mistreţ? Nu! Te-ai luptat cu un crocodil?

Amenhotep era din ce în ce mai agitat. De atâta mers dintr-o parte în alta mai avea puţin şi tocea gresia.

— De ce a fost Tutmes cel ales? tună regele. Pentru că eu nu mă duc să omor animale aşa ca el?

— Nimănui nu-i pasă dacă vânezi sau nu, spuse Nefertiti.

Îi mângâie obrazul, trecându-şi mâna prin cârlionţii lui.

— Lasă-l, îi sugeră ea. De mâine începem să ne pregătim plecarea şi la Memfis vei fi cu adevărat faraon, fără ca nimeni să te mai poată sfida.

CAPITOLUL 8

27 Pharmuthi

Ziua următoare sosi cu agitaţie şi pregătiri în palat. Părinţii mei se ocupau de lectici şi de măgari, iar Nefertiti năvălea în camera mea de câte ori voia ceva de la mine. Să-şi ia perucile, sau să-şi facă altele noi? Ce să poarte pe drumul spre Memfis şi o să vină şi Ipu şi Merit cu noi? Nimeni nu stătea locului în palat. Până şi în armată era învălmăşeală, fiindcă Bătrânul alegea cine să stea şi cine să plece. Generalii erau liberi să hotărască singuri.

M-am dus în grădinile palatului, unde era linişte, şi am coborât pe aleea umbrită de sicomori, ale căror coroane strălucitoare se întindeau deasupra drumului pietruit. M-am plimbat fără ţintă pe potecă, oprindu-mă să admir tufele înflorite de smirnă, care se îngrămădeau lângă pâlcurile de măslini, ale căror flori albe şi bătute puteau fi folosite pentru a trata tusea, respiraţia urât mirositoare şi răcelile. Pretutindeni în jurul palatului creşteau plante care puteau vindeca sau face rău. M-am întrebat dacă grădinarul regal ştia că iasomia e bună în cazuri de oboseală extremă şi dacă plantase din întâmplare lujerii lângă florile de muşeţel, galbene cu petale albe, sau pentru că ştiuse că muşeţelul era folosit şi de doctorul curţii pentru a domoli bătăile inimii.

Aş fi putut rămâne în grădini întreaga zi şi nimeni nu ar fi observat, până când Nefertiti nu ar fi avut nevoie de ceva. Am luat de jos o pietricică şi am aruncat-o în apă şi, odată cu pleoscăitul, am auzit un mieunat ascuţit. Mai întâi unul, apoi un al doilea pisoi ţâşniră ca săgeţile dintr-un tufiş, speriaţi de zgomotul făcut de piatră. Una dintre pisicile palatului tocmai fătase şi pisoii se îngrămădeau pe lângă mama lor, cu blana neagră şi lucioasă, muşcându-se unul pe altul de coadă şi rostogolindu-se prin iarbă. Am

chemat pe unul la mine, o pisicuţă cu ochii verzi care semăna cu mama ei, şi animalul mi s-a încolăcit în poală mieunând şi cerând mâncare.

— Sunt sigură că-ţi place aici, în grădină, am spus eu cu nostalgie. Nu e nimeni care să te deranjeze sau să te-ntrebe ce tunică să poarte.

Pisoiul nu mă luă în seamă şi mi se urcă pe cămaşă, îngropându-şi căpşorul în gâtul meu. Am râs şi l-am dat de-o parte.

— Vino aici!

Îşi încordase picioruşele şi scosese gheruţele, căutând un loc stabil.

— Uite!

Am îndoit braţul şi am aşezat pisoiul acolo, unde a rămas privind fascinat libelule.

— Mutny?

Nefertiti mă striga din celălalt capăt al grădinii. Ca întotdeauna, vocea ei era foarte nerăbdătoare.

— Mutny, unde eşti?

Apăru printre copaci, ocolind iazul cu lotuşi ca să ajungă la mine. Avea lacrimi în ochi, însă nu plângea. Nefertiti nu plângea niciodată.

— Ce s-a întâmplat?

Am sărit ca arsă, abandonând pisoiul.

— Ce este?

Mă luă de braţ şi mă conduse spre o bancă de piatră.

— Am sângerat, îmi mărturisi ea.

Am privit-o întrebătoare.

— Dar nu eşti soţia lui decât de...

I-am simţit unghiile înfigându-mi-se în braţ.

— Kiya este însărcinată în aproape patru luni! strigă ea. Patru! Trebuie să ai tu ceva ce poţi să-mi dai, Mutny. Ai studiat ierburile cu Ranofer.

Am clătinat din cap.

— Nefertiti...

— Te rog! Aminteşte-ţi ce ţi-a spus. Tu îl ascultai întotdeauna când vorbea.

Deşi Ranofer fusese îndrăgostit de Nefertiti, eu eram cea care îl ascultase răbdătoare înşirând numele plantelor medicinale. Aş fi zâmbit, însă citeam teama în ochii lui Nefertiti şi mi-am dat seama cât de gravă ar fi fost situaţia, dacă Kiya ar fi avut un fiu şi Nefertiti nu ar fi fost încă însărcinată. Am încercat să mă gândesc.

— Poţi să foloseşti mătrăgună, am spus.

— Bun.

Îşi îndreptă spatele şi culoarea începu să-i revină în obraji.

— Ce altceva?

— Miere şi ulei.

Dădu repede din cap.

— De astea pot face rost. Cu mătrăguna, sigur, o să fie mai greu.

— Încearcă cu miere, i-am sugerat, dându-mi seama că era inutil să-i atrag atenţia că trecuse aproape un an până când Kiya rămăsese însărcinată.

Pe douăzeci şi opt ale lui Pharmuthi, toate curţile palatului erau înţesate de lectici. Măgari încărcaţi cu poveri grele răgeau zgomotos în vreme ce sclavi agitaţi se ciocneau unul de altul, mormăind tot felul de blestemăţii. Pentru că Shemu era aproape, apele erau scăzute şi călătoria până la Memfis avea să dureze multe zile. I-am cerut lui Ipu să caute prin pieţe tratate despre plante vindecătoare, ca să am ce citi pe corabie.

— Pe corabie? Vreţi să citiţi pe corabie?

Stătea în pragul uşii mele şi coborî coşul gol pe care-l ţinea în mână. Până după-amiaza avea să fie plin cu tot ce-i cerusem. Era ultima noastră zi în Teba şi cine ştie ce fel de pieţe erau în Memfis? Toată lumea intrase în panică,

toţi dădeau zor prin oraş ca să cumpere ulei de lotus, kohl şi balsam de nucă de cocos.

— Dar cum o să puteţi citi pe apă? Nu vi se face rău?

— O să iau ghimbir.

M-am ridicat de pe pat şi i-am pus în mână câţiva debeni de aramă. Am ieşit împreună, ca să mă pot alătura surorii mele.

— Tomuri legate în piele sau pergamente bune despre orice în legătură cu plantele, i-am dat eu ultimele instrucţiuni.

Bătrânul venise în curtea noastră pentru a supraveghea împachetarea bunurilor lui Amenhotep şi privea scena cu suspiciune. De două ori văzu ceva ce-i plăcu şi le porunci servitorilor să descarce.

— Vasul de aur cu turcoaze a fost un tribut din partea nubienilor. Va rămâne în Malkata.

Aşa că servitorul se luptă cu vasul uriaş şi îl duse înapoi în camera pe care o ocupase Amenhotep. Când Bătrânul văzu o sclavă la care ţinea în mod deosebit, o nubiană cu părul lung şi sânii mici, ceru să fie şi ea adusă înapoi la palat. Regina îl privea cu dispreţ.

— Eu nu voi tolera niciodată un soţ afemeiat, spuse Nefertiti printre dinţi. Stăteam împreună sub un umbrar, privind spectacolul.

— Îi permite pentru că asta-l ţine ocupat, i-am spus, dându-mi seama de adevărul vorbelor mele chiar în timp ce le rosteam. Dacă e în dormitor, nu poate fi în acelaşi timp şi în Camera de Audienţe.

Mama veni şi se aşeză lângă noi şi privirăm împreună scena haotică din jurul nostru. Evantaiele mânuite de sclavi ne răcoreau în căldura înăbuşitoare, care pe Nefertiti nu părea să o deranjeze. Plecă de la locul nostru umbrit pentru a supraveghea încărcarea tuturor lucrurilor care aveau să fie cât de curând ale ei, după ce ajungeam

la Memfis, dând ordine aspre în timp ce servitorii priveau năuciţi. Încă nu se obişnuiseră cu rara ei frumuseţe, cu ochii ei de forma migdalei, cu genele lungi care fluturau mereu. Şi îi luau frumuseţea drept o dovadă a mulţumirii de sine, nedându-şi încă seama că Nefertiti avea o energie nelimitată şi o permanentă nevoie de mişcare.

Regina Nefertiti, mi-am spus, *conducătoare a Egiptului de Jos şi, într-o bună zi, a Egiptului de Sus de asemenea. Regina Mutnodjmet,* mi-am imaginat, apoi m-am cutremurat, străbătută de un fior. Nu mi-aş fi dorit niciodată asta. O voce joasă mă trezi din visare şi mi-am dat seama că Amenhotep stătea lângă umbrarul nostru. Purta o tunică lungă, cu centură de aur şi brăţări de argint. Machiajul din jurul ochilor era proaspăt. Generalul Horemheb stătea lângă el, la o lungime de braţ distanţă, însă îmi lăsa impresia că între cei doi se întindea o adevărată prăpastie şi, nu cu mare surprindere, mi-am dat seama: Generalul nu îl respectă pe acest nou faraon.

— Şaptezeci de oameni vor veni în urma mea şi încă cincizeci vor merge înainte. Nu vreau să risc un asasinat. Dacă vreun ţăran se suie pe corabie fără a fi văzut, va fi omorât pe loc.

Se întâmpla uneori ca sclavii fugari să se alăture caravanei unui faraon, ca să poată ajunge la palat, unde să slujească în lux.

Generalul nu spuse nimic.

— Şi vom călători din zori până la amurg, porunci Amenhotep. Până când va fi prea întuneric pentru a vedea curenţii. Vom merge direct la Memfis, fără să ne oprim în nici un port.

Prima umbră de emoţie apăru pe chipul lui Horemheb.

— Maiestatea voastră, îl întrerupse el ferm, oamenii vor avea nevoie de odihnă.

— Atunci pot face cu schimbul la vâsle.

— În arşiţa zilei, ar putea să moară. Preţul ar fi prea mare...

— Indiferent cât de mare, preţul va fi plătit! strigă Amenhotep.

Zumzetul din curte încetă. Amenhotep îşi dădu seama că erau ascultaţi şi sângele îi năvăli în obraji. Făcu un pas înspre Horemheb, care nici nu clinti.

— Îţi pui la îndoială faraonul? îl întrebă, pe ton ameninţător.

Horemheb îi susţinu privirea.

— Niciodată, maiestate.

Amenhotep strânse din ochi.

— Asta e tot?

O clipă, am crezut că Amenhotep nu va răspunde. Apoi zise:

— Asta e tot.

Generalul se îndreptă cu pas apăsat spre oamenii lui, iar Amenhotep o luă în direcţia opusă. Nefertiti se uită la mama, apoi la mine.

— Ce s-a întâmplat?

— Amenhotep era supărat pe general, am spus. Vom merge direct la Memfis, fără să ne oprim. Generalul spune că oamenii ar putea muri din cauza căldurii.

— Atunci pot face cu schimbul la vâsle, răspunse ea, iar eu şi mama schimbarăm o privire.

Nu urma să aibă loc nici un ospăţ de rămas-bun înainte de plecarea noastră la Memfis. Soarele se ridica tot mai sus pe cer, iar ora plecării noastre se apropia. Panahesi apăru în curte, iar sora mea şi cu mine îl văzurăm şoptind ceva în urechea lui Amenhotep. Stăteau împreună la marginea agitaţiei, departe de măgarii care răgeau şi de forfota servitorilor. Nefertiti traversă curtea, trăgându-mă după ea, iar Panahesi se înclină şi se grăbi să se retragă.

— Ce voia? întrebă Nefertiti.

Amenhotep se foi oarecum fâstâcit.

— O lectică.

Sora mea îşi dădu seama numaidecât.

— Pentru Kiya?

— Este însărcinată. Va avea nevoie de şase oameni să o care.

Degetele lui Nefertiti se încleştară în braţul meu.

— S-a îngrăşat aşa de tare că e nevoie de şase bărbaţi să o care?

Am roşit. Ridica vocea în faţa faraonului Egiptului.

— Trebuie să-i creez condiţii lui Panahesi...

— Panahesi o să meargă în lectică sau ea? Numai reginele sunt cărate de şase bărbaţi. Ea e regina acum? Am fost înlocuită?

Îmi dădeam seama că hărmălaia din jur începea din nou să se potolească şi cu coada ochiului l-am zărit pe generalul Nakhtmin.

— O să... O să-i spun lui Panahesi că nu poate folosi decât cinci, cedă Amenhotep.

Am scos o exclamaţie de surprindere, însă Nefertiti dădu din cap şi îl privi pe Amenhotep ducându-se să-i spună lui Panahesi că fiica lui însărcinată va trebui să folosească mai puţini oameni.

După ce faraonul plecă, generalul Nakhtmin îşi făcu loc prin curtea aglomerată.

— Am venit să-mi iau rămas-bun de la regina Egiptului, spuse el, şi să-i urez sorei Marii Soţii o călătorie fără peripeţii. Îţi doresc să găseşti tot atât de multă bucurie în grădinile din Memfis pe cât ai găsit în cele din Teba, domniţă Mutnodjmet.

Nefertiti îşi ridică sprâncenele. Mi-am dat seama că era intrigată de general. Îi plăcea contrastul pe care ochii lui de culoare deschisă îl făceau pe pielea tuciurie.

Nakhtmin se uită la Nefertiti şi am simţit o înţepătură bruscă de gelozie.

— Se pare că o cunoşti pe sora mea, generale.

Nefertiti îi surâse şi generalul îi răspunse cu un zâmbet până la urechi.

— Ne-am întâlnit de câteva ori. Odată chiar în grădină, unde i-am prezis viitorul.

Zâmbetul lui Nefertiti se lărgi.

— Să înţeleg că eşti şi prezicător, generale?

Am tras brusc aer în piept. Doar preoţii lui Amon cunoşteau voinţa zeilor.

— Nu aş îndrăzni să merg atât de departe, Alteţa Voastră. Sunt doar un fin observator.

Nefertiti veni lângă el, şi era acum atât de aproape încât, dacă ar fi vrut, i-ar fi putut atinge obrazul cu buzele. Făceau un joc care nu-mi plăcea. Privirea lui îi măsură trupul micuţ, dar puternic şi se opri în cele din urmă asupra părului ei negru ca cerneala, care îi încadra obrazul. Nefertiti nu ar fi permis oricui să o privească în acest fel. Generalul se dădu înapoi, ameţit de parfumul ei. Apoi apăru Amenhotep şi jocul lor periculos luă sfârşit. Nefertiti se îndreptă.

— Aşadar, vii cu noi la Memfis, generale?

— Din păcate, nu, răspunse el şi se uită la mine când spuse asta. În schimb, vă voi aştepta aici, să vă întoarceţi. Voi însoţi însă caravana alteţelor voastre până pe chei.

Nefertiti ridică din umeri într-un gest jucăuş.

— În cazul ăsta, ne vedem curând.

Se duse să îl interogheze pe Amenhotep în legătură cu purtătorii de lectică, iar privirea generalului se opri lung asupra mea.

— La revedere, generale, am spus rece, apoi m-am întors la mama, sub umbrar.

Caravana era gata. Animalele se foiau în curtea încinsă şi se simţea agitaţia în aer. Caii nechezau nerăbdători şi servitorii le mângâiau boturile ca să-i calmeze. Îmi împachetasem plantele într-un cufăr pregătit cu grijă, aşezând pânză între ghivece ca să nu se ciocnească pe scurtul drum de la palat până la chei. Pe corabie, le puteam scoate din cufăr şi aşeza într-un loc unde să aibă soare. Dar nu mai erau decât douăsprezece. Pe celelalte le lăsasem în palat, luând din ele doar câteva frunze pe care le pusesem într-o cutie de fildeş. Din astea aveam o mulţime şi, în nişte săculeţe de pânză strâns legate la gură, îmi făcusem rezerve din cele mai folositoare plante.

Generalul Horemheb inspectă armata, apoi Amenhotep îngenunche în faţa tatălui său, primind binecuvântarea Bătrânului.

— Vei fi mândru de mine, jură Amenhotep. Zeii se bucură astăzi.

L-am văzut pe Bătrân întorcându-se spre Tiye şi mi-am dat seama că se gândeau amândoi la Tutmes, care ar fi trebuit să îngenuncheze acolo, în locul lui Amenhotep. Amenhotep remarcă şi el acest lucru şi se ridică.

— Poate că îl regretaţi pe Tutmes, şuieră el, însă eu sunt fiul care domneşte în Egiptul de Jos. Eu sunt cel ales de zei, nu el.

Regina Tiye îşi îndreptă umerii.

— Fie ca zeii să te aibă în pază, spuse ea cu răceală.

Faraonul dădu din cap, însă în ochii lui nu se citea nici un pic de dragoste.

Amenhotep îşi îndreptă stângaci tunica şi, când se văzu privit de soldaţi şi de servitori, exclamă violent:

— Plecaţi!

Servitoarea mea apăru şi strigă:

— În lectică!

Am urcat în grabă înăuntru. Caravana se porni la drum. Veneam după Nefertiti şi Amenhotep, care mergeau împreună. Am dat perdeaua la o parte şi i-am făcut cu mâna mătuşii. Mi-a răspuns la fel. Am observat că Bătrânul arăta foarte solemn. Am plecat într-un nor de praf, străbătând scurta distanţă până la golful care înconjura palatul. Am văzut luciul apei prin fâşiile de pânză care mă protejau de soare, apoi caravana se opri pe chei, unde era acostată o impresionantă flotă de corăbii egiptene. Lecticile fură coborâte şi familia regală fu condusă pe corăbii. Pentru că făceam acum parte din familia regală, mama, tata şi cu mine aveam să călătorim pe corabia faraonului, cu fanioane aurii fluturând pe catarg. Panahesi şi familia lui aveau corabia lor. Eram bucuroasă de această separare. Nu exista corabie pe care Nefertiti şi Kiya să poată călători împreună.

Pe corăbii aveau loc câte cincizeci şi doi de soldaţi care să tragă la vâsle şi încă douăzeci de pasageri pe sau sub punte. În mijlocul ambarcaţiunilor erau cabine cu câte două camere. Cabinele erau din lemn, cu tapiserie de pânză.

— Ca să ne apere de căldură, spuse tata.

— Şi soldaţii unde vor dormi? l-am întrebat.

— Pe punte. Este destul de cald acum.

Corăbiile arătau foarte frumos pe apă. Vâslele de abanos, încrustate cu argint, străluceau în soare şi în aer răsunau strigătele unui ibis care-şi căuta perechea. Priveam de pe trepte cum erau încărcate comori din palatul Bătrânului: vase de alamă, cufere din lemn de cedru, statui de alabastru şi un altar de granit încrustat cu perle. Sclavii se încovoiau sub greutatea coşurilor, cărând pe corăbii cele mai frumoase bijuterii ale Egiptului în timp ce gărzile îi supravegheau.

După ce corăbiile porniră la drum, m-am dus să-mi găsesc părinţii, în cabina noastră. Mama juca senet[8] cu soţia celui mai mare arhitect din Egipt. Aşadar, Amenhotep l-a convins în cele din urmă să părăsească Teba, mi-am zis.

— Unde e tata? am întrebat-o.

Mama îmi arătă din cap înspre pupa, însă nu-şi luă ochii de la joc. La fel ca Nefertiti, era bună la senet. M-am dus la pupa şi i-am auzit vocea tatei, înainte să-l văd.

— De ce nu mi-ai spus mai înainte? întrebă el.

— Fiindcă am ştiut că o să te superi. Dar Horemheb este de partea noastră. Înţelege ce facem.

M-am uitat pe după uşa cabinei şi l-am văzut pe tata scuturând din cap.

— Faci duşmani pentru familia asta mai repede decât apucăm să ne facem aliaţi! Nisipurile din Memfis o să ne înghită cu totul, şi dacă oamenii se răscoală împotriva voastră...

— Dar oamenii o să ne iubească! îi promise Nefertiti. Le vom construi temple mai mari decât au văzut vreodată. Vom ţine mai multe sărbători şi vom da oamenilor pâine şi aur. Ăsta e visul lui Amenhotep.

— Şi al tău?

Ezită.

— Tu nu vrei ca lumea să-şi amintească de tine?

— Pentru ce? Pentru taxele impuse templelor?

Urmară câteva momente de tăcere între ei.

— Vei fi cel mai puternic om din regat, îi promise ea. Voi avea eu grijă de asta. În timp ce el va construi temple, tu vei conduce. Pe el nu îl interesează politica. Totul va fi lăsat în seama ta, iar Panahesi va fi bronz, în timp ce tu vei fi aur.

---

[8] „Jocul trecerii” în egipteană. Joc din Egiptul antic, atestat prin hieroglife încă din jurul anului 3100 î.Hr. (n.red.).

CAPITOLUL 9

Shemu, anotimpul recoltei

Până în cea de-a doua zi, începusem deja să îi recunosc pe marinarii de pe corabia noastră. Mă salutau dând din cap când treceam pe lângă ei, dar erau obosiţi şi cu umerii plecaţi, siliţi să muncească toată ziua în soare, fără altceva în afară de apă şi supă ca să le susţină forţele. Cu toate astea, aveau întotdeauna timp pentru Ipu. Când apărea pe punte cu cerceii ei mari de aur şi şoldurile unduitoare, bărbaţii îi vorbeau aşa cum vorbeşte un frate cu o soră şi încet, când nu se uita nimeni, râdeau. Însă mie nu-mi vorbeau niciodată, decât ca să mormăie un politicos: „Domniţă...”.

În a treia zi a călătoriei noastre, deja mă plictisisem. Am încercat să citesc, să aflu despre copacii care creşteau în regatul Mitanni, la nord de Egipt, un ţinut scăldat de apele Khaburului[9] şi Eufratului. După şapte zile petrecute pe corabie fără nici o oprire, citisem toate cele şapte tratate pe care Ipu mi le cumpărase din pieţele Tebei. Apoi, în cea de a opta seară, oboseala călătoriei neîntrerupte îl ajunse până şi pe Amenhotep, şi am poposit la ţărm, ca să facem focuri şi să ne dezmorţim picioarele.

Servitorii au strâns lemne ca să frigă gâştele sălbatice pe care le prinseseră pe fluviu şi am mâncat cu toţii din cele mai bune vase de faianţă ale Bătrânului. Era o schimbare binevenită faţă de pesmeţii şi smochinele pe care le mâncasem pe corabie, iar Ipu veni şi se aşeză lângă foc, alături de mine, ţinând în mână o cupă cu cel mai bun vin al faraonului. În faţa noastră, la zeci de alte focuri, soldaţii se îmbătau şi curtenii jucau senet. Ipu privi în cupa ei şi zâmbi.

---

[9] Afluent al Eufratului (n.red.).

— Unul dintre cele mai bune vinuri pe care le-am gustat, spuse ea.

Am ridicat sprâncenele.

— Mai bun decât vinul tatălui tău?

Dădu din cap şi se aplecă spre mine.

— Cred că au deschis butoaiele cele mai vechi.

Am tras aer în piept.

— În seara asta? Şi faraonul nu se supără?

Ipu se uită la Amenhotep şi i-am urmărit privirea. În timp ce curtenii râdeau şi Nefertiti vorbea şoptit cu tatăl nostru, Amenhotep privea în foc. Buzele îi erau trase într-o linie subţire şi oasele feţei îi erau scoase în evidenţă de lumina flăcărilor.

— Pe el nu îl interesează decât să ajungem acolo, îmi răspunse Ipu. Cu cât ajunge mai curând la Memfis, cu atât mai repede va putea lua cârja şi îmblăciul Egiptului.

Panahesi se apropie de cercul nostru, însoţit de Kiya, a cărei sarcină devenise evidentă. Când ajunseră lângă foc, Nefertiti se întoarse şi mă pişcă tare de braţ.

— Ce caută ea aici? întrebă.

— Vine cu noi la Memfis, ai uitat? i-am răspuns, frecându-mi braţul.

Însă Nefertiti nu sesiză sarcasmul răspunsului meu.

— E însărcinată. Ar trebui să se întoarcă pe corabie!

„Şi să plece de lângă Amenhotep”, ar fi vrut să adauge.

Una dintre însoţitoare întinse o pernă de puf pe nisip şi Kiya se aşează în faţa lui Amenhotep, punându-şi mâna pe abdomenul rotund, vopsit cu hena. Era plăcută şi proaspătă şi îşi purta cu naturaleţe sarcina, în vreme ce, de cealaltă parte a focului, Nefertiti strălucea acoperită de malahit şi aur.

— Suntem la jumătatea drumului spre Memfis, anunţă Panahesi. Curând, vom ajunge şi faraonul îşi va ocupa locul pe tron, în palatul lui.

Micul grup strâns în jurul focului dădu din cap, toţi murmurând între ei. Tata îl observă cu atenţie pe vizir.

— Planurile pentru construcţie merg bine, Alteţa Voastră?

Amenhotep se întinse, trezit din apatia lui.

— Planurile sunt magnifice! Regina mea are un talent senzaţional pentru arhitectură. Am schiţat deja un templu cu trei altare şi o curte.

Panahesi zâmbi indulgent.

— Dacă Alteţa Voastră are nevoie de ajutor...

Îşi întinse palmele şi Amenhotep îi aprobă loialitatea, dând din cap.

— Am deja planuri pentru tine, zise el.

La focurile din apropiere, curtenii îşi întrerupseră jocul de senet.

— Când vom ajunge la Memfis, anunţă Amenhotep, vreau să te asiguri că generalul Horemheb reuşeşte să strângă taxele de la preoţii lui Amon.

Focul trosnea şi şuiera şi Panahesi îşi ascunse şocul, aruncându-i repede o privire lui Nefertiti, ca să vadă dacă ea ştiuse şi să-şi dea seama cât de multă încredere avea acum faraonul în ea. Apoi toţi vizirii începură să vorbească deodată.

— Dar, maiestatea voastră, exclamă unul dintre ei. Este oare prudent?

Panahesi îşi drese vocea.

— Desigur că e prudent. Templele lui Amon nu au plătit niciodată taxe. Strâng bogăţiile Egiptului şi le cheltuiesc ca şi cum ar fi ale lor.

— Întocmai! exclamă Amenhotep.

Lovi cu pumnul în palmă şi mulţi dintre soldaţi se întoarseră ca să audă ce spunea faraonul. M-am uitat la tata, care-şi pusese masca impasibilă de curtean, însă ştiam ce gândeşte: „Acest rege nu are decât şaptesprezece ani. Ce se va întâmpla peste zece ani de acum, când puterea va sta pe umerii lui ca o mantie uşoară şi călduţă? Ce munţi va mai răsturna atunci?”

Panahesi se aplecă şi îi spuse regelui:

— Fiica mea v-a simţit lipsa în aceste opt zile de drum.

Amenhotep se uită repede la Nefertiti.

— Nu mi-am uitat prima soţie, spuse el. Voi veni la ea din nou... când vom fi în Memfis.

Se uită dincolo de foc, la Kiya, care se prefăcea că nu auzise ceea ce tocmai spusese tatăl ei. Îi zâmbi drăgăstos regelui. „Ce vicleană e!” mi-am zis. „Ştie foarte bine ce face tatăl ei.”

— Vrei să ne plimbăm pe plajă? spuse brusc Nefertiti, apucându-mi braţul şi smucindu-mă de jos.

Mi-am ţinut respiraţia în timp ce ne îndepărtam. Aş fi crezut că sora mea va fi furioasă. Dar, în timp ce păşeam pe malurile umede ale Nilului, urmate de două gărzi, Nefertiti era chiar veselă. Privi cerul plin de stele şi trase cu nesaţ în piept aerul curat.

— Kiya nu mai este stăpână pe inima lui Amenhotep. Nu o s-o mai viziteze până când ajungem la Memfis.

— Asta nu e atât de mult, i-am atras atenţia.

— Dar eu sunt cea care desenează templul împreună cu el. Eu sunt cea care va domni alături de el. Nu ea. Şi, curând, eu voi fi cea care-i va purta copilul.

Am privit-o printre gene.

— Eşti însărcinată?

Chipul i se întristă.

— Nu, nu încă.

— Ai luat miere?

— Mai bine chiar.

Râse ca şi cum ar fi fost beată.

— Servitorii mei au găsit mătrăgună.

— Şi au făcut sucul?

Era un proces dificil. Nu îl văzusem pe Ranofer făcându-l decât o singură dată.

— Da. L-am băut aseară. Şi acum, se poate întâmpla în orice clipă.

În orice clipă. Sora mea, însărcinată cu moştenitorul Egiptului. Am privit-o lung, în lumina argintie şi m-am încruntat.

— Dar nu te temi niciodată de planurile lui?

— Sigur că nu. De ce m-aş teme?

— Pentru că preoţii s-ar putea ridica împotriva voastră. Sunt puternici, Nefertiti. Dacă vor încerca să vă asasineze?

— Cum ar putea, fără armată? Armata este de partea noastră. Îl avem pe Horemheb.

— Dar dacă oamenii n-o să vă ierte? Este aurul lor. Este argintul lor.

— Pe care îl vom scoate din buzunarele preoţilor lui Amon. Vom da înapoi oamenilor ce le-au luat preoţii.

— Cum?

Vocea-mi suna sceptică până şi mie.

Nefertiti privi de-a lungul apei.

— Prin Aton.

— Un zeu pe care numai voi îl înţelegeţi.

— Un zeu pe care întreg Egiptul va ajunge să îl cunoască.

— Pentru că acel zeu este de fapt Amenhotep?

Îmi aruncă o privire străpungătoare, însă nu-mi răspunse.

A doua zi dimineaţă, marinarii nu se grăbiră să pornească la drum. Băuseră prea mult vin aşa că, din

ordinul lui Amenhotep, nimeni nu mai avea de acum înainte voie să meargă la ţărm. Mama şi tata nu spuseră nimic, dezmorţindu-şi picioarele în plimbări pe punte, dar trei nopţi mai târziu, pe corăbii se răspândi zvonul că şase dintre oamenii lui Horemheb muriseră. Servitorii şopteau că moartea le fusese provocată de apa stătută şi mâncarea stricată.

— Ce se aşteaptă faraonul? şuieră un vizir în urechea tatălui meu. Dacă nu ne dă voie să coborâm regulat pe ţărm şi să găsim apă proaspătă, atunci oamenii vor muri.

Dizenterie, o numi cineva, o boală ce ar fi putut fi vindecată de orice medic, dacă oamenilor li s-ar fi permis numai să coboare la ţărm.

Două nopţi mai târziu, am primit veşti cum că muriseră încă unsprezece oameni. Apoi generalul încălcă ordinul lui Amenhotep. Seara, veni lângă corabia regală aflată în fruntea flotei şi urcă la bordul ambarcaţiunii noastre, solicitând o audienţă urgentă cu faraonul.

Am ridicat privirea de la jocul de senet şi tata se ridică pe dată.

— Nu ştiu dacă te va primi, generale.

Horemheb nu se lăsă întors din drum.

— Mor din ce în ce mai mulţi oameni şi dizenteria se întinde.

Tata ezită.

— Să văd ce pot face.

Dispăru în cabină. Când se întoarse, clătină posac din cap.

— Nu vrea să vadă pe nimeni.

— Sunt oameni! spuse Horemheb, cu dinţii încleştaţi. Sunt oameni care au nevoie de ajutor! Au nevoie de un doctor! Vrea să sacrifice vieţi omeneşti doar ca să ajungă mai repede la Memfis?

— Da.

Uşa cabinei interioare se deschise şi Amenhotep apăru îmbrăcat în tunică şi purtând pe cap coroana cu *nemes*.

— Faraonul nu se răzgândeşte.

Se năpusti înspre general, strigând:

— Ai auzit ce am hotărât!

O fulgerare cu adevărat periculoasă apăru în ochii lui Horemheb. M-am temut că îi va reteza gâtul lui Amenhotep cu o singură lovitură de pumnal. Apoi Horemheb îşi aminti care-i era locul şi se îndreptă spre uşă.

— Stai! am strigat, surprinzându-mă şi pe mine.

Generalul se opri.

— Am eu mentă şi busuioc. S-ar putea să-i vindece pe oamenii tăi, fără a mai fi nevoie să meargă la ţărm după un doctor.

Amenhotep se încordă, însă Nefertiti apăru în uşa cabinei, în spatele lui.

— Las-o să se ducă, îi spuse ea.

— Aş putea folosi o pelerină, am zis repede. Nimeni nu va şti că am plecat.

Am privit spre Amenhotep.

— Atunci oamenii vor crede că porunca ţi-a fost ascultată, fără a fi nevoie să sacrifici vieţile soldaţilor.

— A studiat ierburile în Akhmim, îi explică Nefertiti. S-ar putea să reuşească să-i vindece. Şi dacă se va extinde dizenteria?

Generalul Horemheb se uită la faraon, aşteptând hotărârea.

Faraonul îşi ridică bărbia, cu un prefăcut aer de generozitate.

— Sora Marii Soţii se poate duce.

Pe chipul mamei era o expresie de dezaprobare, în ochii tatei nu puteam citi nimic. Dar era vorba de vieţile

unor oameni. Să-i las să moară când aş fi putut să-i salvez ar fi fost împotriva legilor lui Maat. Ce-ar zice zeii dacă, în drum spre Memfis, spre începutul unei noi domnii, am lăsa oameni nevinovaţi să moară? Am dat fuga la salteaua mea de paie şi mi-am luat cutia cu ierburi. Apoi mi-am aruncat pe umeri o pelerină şi, ascunsă de întuneric, am ieşit pe punte în urma lui Horemheb. Afară, briza Nilului îmi făcea mantia să fluture. Eram speriată. Aş fi vrut să mă pot închina lui Bast, zeul călătoriilor, pentru un drum în siguranţă. Dar îl urmam pe general care mergea în faţa mea, fără nici un cuvânt. Am urcat pe corabia lui, unde oamenii sufereau şi unde duhoarea bolii era copleşitoare. Mi-am tras mantia peste nas.

— Un vindecător pe care-l scârbeşte boala? întrebă generalul, şi am dat la o parte pelerina, într-un gest sfidător.

Mă conduse în cabina lui.

— De ce ai nevoie?

— De apă fierbinte şi vase. Putem înmuia menta şi busuiocul ca să facem ceai.

Generalul dispăru ca să-mi aducă ceea ce-mi trebuia şi, în timp ce-l aşteptam, i-am studiat camera. Cabina era mai mică decât cea pe care o împărţeau faraonul şi Nefertiti şi nu atârna nimic pe pereţi, deşi pluteam pe fluviu de mai bine de douăzeci de zile. Salteaua era netedă şi frumos împăturită şi patru scaune fără braţe erau aranjate în jurul unei table de senet. Am privit piesele. Cel care jucase cu negru câştigase ultima partidă. Am bănuit că acesta fusese Horemheb, altfel nu ar fi lăsat piesele pe poziţie.

— Apa a fost pusă la fiert, spuse el când se întoarse.

Nu-mi oferi un loc, aşa că am rămas în picioare.

— Joci senet, am remarcat.

Dădu din cap

— Ai jucat cu negru.

Mă examină cu o expresie interesată.

— Mi-au spus că tu eşti cea înţeleaptă.

Nu adăugă dacă-i credea sau nu, însă îmi arătă cu mâna către un scaun. Se aşeză şi el pe unul, încrucişându-şi braţele la piept în timp ce aşteptam să fiarbă apa.

— Câţi ani ai?

— Paisprezece, am răspuns.

— La paisprezece ani, eu luptam pentru Bătrân împotriva nubienilor. Asta era acum opt ani, adăugă gânditor.

Aşadar, avea douăzeci şi doi de ani. Aceeaşi vârstă ca generalul Nakhtmin.

— Vârsta de paisprezece ani e o vârstă importantă, adăugă el. Este un moment în care se hotărăsc destine.

Mă privi fix, într-un mod care nu mă făcea să mă simt tocmai în largul meu.

— Vei fi cea mai apropiată sfătuitoare a surorii tale, în Memfis.

— Eu nu o sfătuiesc nimic, am zis repede. Nu face decât ce crede ea.

Îşi ridică sprâncenele şi, dintr-o dată, mi-a părut rău că spusesem ceva. Apoi un soldat intră în cameră cu un vas cu apă aburindă. Urmă un al doilea, cu o mulţime de boluri.

— Câţi bolnavi sunt? am întrebat surprinsă.

— Douăzeci şi patru. Iar mâine vor fi şi mai mulţi.

— Douăzeci şi patru?

Ce permisese Amenhotep să se întâmple? Asta însemna jumătate de corabie. M-am mişcat repede, mărunţind frunzele de mentă şi punându-le în fiecare cană. Generalul mă urmărea, cântărindu-mă parcă în timp ce lucram, dar, când am terminat, nu spuse nimic. Luă bolurile cu licoarea fierbinte şi mă conduse afară, pe

acelaşi drum pe care venisem. Credeam că nu se va mai întâmpla nimic altceva între noi, dar, când am ajuns la corabia regelui, generalul se înclină adânc:

— Mulţumesc, domniţă Mutnodjmet.

Apoi se întoarse şi dispăru în noapte.

Corăbiile noastre pluteau destul de aproape, astfel că un marinar putea sta în picioare la pupa şi vorbi cu un altul aflat la prova navei din faţă. Aşa s-a dus vorba despre ce am făcut pentru oamenii lui Horemheb, iar de fiecare dată când bărcile acostau peste noapte, veneau la mine femei care încercau să-şi aline durerile menstruale, răul de mare sau să prevină urmările nedorite ale unei întâlniri accidentale cu vreun marinar.

— Cine să fi ştiut, zise Nefertiti, lungindu-se în uşa mea, că vorbăria interminabilă a lui Ranofer despre ierburi va fi de folos?

Mi-am aranjat cutia, întinzându-i lui Ipu ghimbirul pentru rău de mare şi frunze de zmeur pentru dureri menstruale. Prevenirea sarcinilor nedorite era mult mai problematică. Am încercat combinaţia de acacia şi miere cu Ranofer, dar prepararea ei s-a dovedit mai complicată. Ipu a împachetat cu grijă plantele în fâşii mici de pânză de in şi a scris numele femeii cu un condei de trestie şi cerneală, urmând să le dea celor care le-au cerut.

Nefertiti a continuat să ne urmărească.

— Ar trebui să iei bani pentru asta. Ierburile nu se cultivă singure.

Ipu se uită dând din cap.

— Şi eu i-am sugerat acelaşi lucru, domniţă.

Am oftat.

— Poate dacă aveam propria mea grădină ...

— Şi ce se întâmplă când astea se vor termina? dori să ştie Nefertiti.

M-am uitat în cutie. Menta aproape că se terminase, iar într-o zi sau două nu vor mai fi nici frunze de zmeur.

— Le voi înlocui la Memfis.

Când am ajuns în sfârşit în capitala Egiptului de Jos, femeile dădură fuga pe punte şi bărbaţii se îmbulziră lângă ele, ca să zărească Memfisul pentru prima oară. Era frumos! Un oraş cu pieţe aglomerate care străluceau în soarele dimineţii. Apele Nilului udau treptele Templului lui Amon şi puteam auzi strigătele negustorilor care-şi descărcau corăbiile la chei. Templele lui Apis şi Ptah se înălţau chiar deasupra celor mai înalte clădiri, acoperişurile lor de aur strălucind în soare. Nefertiti privea cu ochi mari.

— E magnific!

Amenhotep tresări.

— Am crescut aici, zise el. Cu resturile comorilor bunicului meu şi soţiile pe care nu le mai dorea.

Servitorii descărcară cuferele de pe corăbii şi fură aduse care pentru ca faraonul şi curtea lui să poată străbate distanţa scurtă până la palat. Mii de egipteni aşteptau, se îmbulzeau pe străzi, aruncând petale, fluturând ramuri înfrunzite şi scandând numele faraonului şi al reginei până când vuietul deveni atât de puternic, încât acoperi zgomotul cailor şi al carelor.

Amenhotep era îmbătat de dragostea oamenilor.

— Te adoră, îi spuse Nefertiti la ureche.

— Aduceţi-mi două cufere cu aur! strigă Amenhotep, însă vizirii nu-l puteau auzi peste hărmălaia cailor şi aclamaţiile mulţimii.

Îi făcu semn lui Panahesi şi acesta opri carele. Apoi, strigă pentru a doua oară:

— Două cufere cu aur!

Panahesi coborî din carul lui şi dădu fuga înapoi la corabie. Se întoarse cu şapte gărzi şi două cufere şi, când

oamenii înţeleseră ce urma să se întâmple, frenezia de pe străzi deveni de nestăpânit.

— Pentru gloria Egiptului!

Amenhotep luă doi pumni de debeni pe care îi aruncă înspre mulţime. Urmară câteva clipe de tăcere, apoi egiptenii se îmbulziră în jurul lui, strigătele lor devenind acum aproape animalice. Nefertiti îşi dădu capul pe spate şi râse, luând la rândul ei aur din cufere şi aruncându-l oamenilor.

Mulţimea începu să alerge în urma carului regal, dar soldaţii lui Horemheb le blocară calea cu suliţe. Când trecurăm prin porţile palatului, mulţimea devenise de necontrolat. Erau mii de oameni acum, dar cuferele erau goale.

— Mai vor! strigă Nefertiti, văzând femei îngrămădindu-se la poartă.

— Atunci, să le dăm! strigă şi Amenhotep.

Fu adus un al treilea cufăr, dar tata îşi ridică braţul.

— E oare înţelept, alteţă?

Se uită direct la Nefertiti.

— Oamenii vor ajunge să se omoare în străzi.

Panahesi făcu un pas în faţă.

— Eu zic să aducem şi un al patrulea cufăr, maiestate. Vă vor iubi.

Amenhotep râse, jubilând.

— Al patrulea cufăr! strigă el.

Un al patrulea cufăr fu adus lângă al treilea, şi debenii de aur fură împrăştiaţi peste porţi. Horemheb dădu ordine oamenilor lui, strigându-le să aresteze orice sclav sau cetăţean care încerca să escaladeze zidurile.

— Se bat!

Am prins fusta mamei, îngrozită.

— Da, spuse Amenhotep, zâmbind. Dar vor şti că îi iubesc.

Trecu prin grădini şi intră în holurile palatului, cu servitorii pe urmele lui.

— Nu puteţi cumpăra dragostea oamenilor, spuse tata furios. Vor ajunge să vă dispreţuiască.

Amenhotep se opri brusc şi Nefertiti îi puse o mână pe braţ, încercând să-l împace.

— Tata are dreptate. Uneori, poate fi prea mult.

Panahesi se strecură lângă faraon.

— Dar oamenii vor vorbi despre Marele Faraon Amenhotep timp de luni de zile.

Amenhotep nu luă în seamă îngrijorarea tatălui meu.

— Du-ne în camerele noastre, porunci el şi furăm cu toţii conduşi în încăperile noastre.

Ca întotdeauna, camera faraonului era în mijlocul palatului. Hainele lui Nefertiti fură duse în încăperea lui şi, deşi servitorii din Memfis priveau cu vădită uimire, cei veniţi din Malkata ştiau cum stă treaba. Vizirul Panahesi şi părinţii mei fură aşezaţi într-o curte la stânga faraonului, iar eu la dreapta lui Nefertiti, într-o cameră separată, despărţită doar de un hol micuţ. O armată de aproape trei mii de oameni avea să sosească peste zece zile, urmând ca soldaţii să fie adăpostiţi în propriile lor apartamente şi camere situate în afara palatului, dar chiar sub zidurile acestuia. Zeci de soldaţi dintre cei care plecaseră la drum cu noi muriseră pe corăbii.

În noua mea cameră de la curtea regelui, mi-am privit patul aurit, sculptat cu imagini ale lui Bes, zeul pitic, care ţine demonii la distanţă. Era o cameră mare, cu perne umflate, de puf, în fiecare colţ şi vase din lut, vesel colorate, aşezate pe cufere joase, din cedru. Plafonul era susţinut de coloane în forma florilor de lotus şi, într-un colţ, Ipu începuse deja să îmi aranjeze lucrurile. Văzuse cum îmi aşezasem cutia cu ierburi într-un colţ răcoros al camerei în Malkata şi făcuse acum la fel, ba chiar atârnase frunzele

arămii de smirnă aşa cum făcusem eu, ca să îndulcească atmosfera. Cânta în timp ce muncea şi Nefertiti apăru în uşă, zâmbind.

— Vino să vezi ceva! spuse ea.

Îmi prinse braţul într-al ei şi mă duse în camera regală. Se dădu la o parte, rânjind, şi am scos o exclamaţie de uimire.

Nu aveam să mai văd nicicând o asemenea încăpere. Pardoseala şi pictura de pe pereţi erau splendide, fiind împodobită cu statui de aur în onoarea celor mai puternici zei egipteni. De la o fereastră mare şi boltită se vedeau grădinile palatului, îngrijite până în cele mai mici detalii şi o alee străjuită de pomi, ce cobora spre Nil. Era şi o cameră pentru peruci, parfumată cu lotus, şi o întreagă încăpere unde Merit putea lucra. Am intrat în această a doua încăpere, unde totul aştepta pregătit: bile de tămâie pentru ţinut sub braţ, bigudiuri, pensete, borcane de parfum şi vase cu kohl deja amestecat cu ulei de palmier şi curmale. O oglindă de mână fusese ingenios montată în formă de ankh şi cuferele de machiaj umpleau fiecare spaţiu disponibil. Fiecare lampă era încrustată cu fildeş şi obsidian.

Amenhotep stătea într-un colţ, privindu-mi expresia.

— Sora Marii Soţii a faraonului aprobă? întrebă el, ridicându-se şi luându-i braţul lui Nefertiti, ca ea să fie nevoită să-l lase pe al meu.

— Eşti prima persoană la care a dat fuga sora ta.

M-am înclinat.

— E foarte frumos, Înălţimea Voastră.

Se aşează şi o trase pe Nefertiti pe genunchii lui. Ea râse şi-mi făcu semn să mă aşez în faţa lor.

— Mâine, arhitectul, Maya, va începe templul, spuse ea veselă.

M-am aşezat.

— Pentru Aton?

— Fireşte că pentru Aton, pufni Amenhotep. Pe douăzeci şi şase ale lui Pachon, vom începe să strângem taxe de la preoţi. Pe întâi Payini[10], construim. Odată terminat templul, nu vom mai avea nevoie de marii preoţi. Noi vom deveni mari preoţi.

Se întoarse spre sora mea cu un aer triumfător.

— Tu şi cu mine... iar zeii vor vorbi prin noi.

M-am cutremurat. Era blasfemie.

Dar Nefertiti nu spuse nimic şi-şi feri privirea.

Cina în Sala Mare fu de-a dreptul haotică. Deşi încăperea era la fel ca cea din Teba, din cauza confuziei totul se desfăşura într-o învălmăşeală şi-o hărmălaie cum nu mai văzusem până atunci decât în pieţe. Servitorii se înclinau în faţa scribilor şi îi priveau de sus pe curteni, pentru că nu apucaseră să înveţe chipurile nobililor veniţi din Teba. Nu erau prezenţi decât puţini viziri ai Egiptului şi până şi Panahesi lipsea, probabil încă ocupat să-şi aranjeze robele şi camerele. Veneau la mine femei care-mi mulţumeau pentru ierburile mele, femei pe care nu le văzusem niciodată, şi toate voiau să ştie dacă voi păstra în continuare acacia, adăugând că erau dispuse să plătească pentru ea, şi pentru frunzele de zmeur, dacă mai puteam face rost de ele.

— Aşa ar trebui să faci, mă încurajă Ipu. Îţi pot face rost de orice fel de ierburi din port. Poate că nu ai grădină, dar, dacă-mi spui mie ce-ţi trebuie...

M-am gândit preţ de câteva clipe. N-avea să fie doar acacia şi frunze de zmeur. Femeile îmi ceruseră şi alte ierburi. Ulei de şofrănel pentru dureri musculare şi pentru păr sănătos, smochine şi salcie pentru dureri de dinţi, smirnă pentru vindecarea rănilor. Puteam scoate câte ceva

[10] În Egiptul antic, a zecea lună a calendarului nilotic – corespunzând lunilor aprilie-mai – lună a anotimpului Shemon (n.red.).

de la florile mele din ghiveci, dar Ipu ar fi trebuit să-mi facă rost de restul.

— Bine, am spus, cu o uşoară ezitare.

— Şi o să le ceri bani?

— Ipu! am exclamat.

Dar continua să mă privească fix.

— Femeile din haremul faraonului cer bani pentru ţesăturile lor. Iar tatăl tău nu munceşte pe gratis doar pentru că este în slujba familiei regale.

M-am foit, stingherită.

— Poate c-o să cer bani.

Îmi zâmbi şi-mi trase scaunul.

— Revin cu mâncarea voastră, domniţă.

Părinţii mei erau prezenţi la masa regală. Nefertiti avea să mănânce de acum încolo împreună cu Amenhotep, în vârful podiumului, de unde se vedea întreaga sală. Iar în această seară, pentru că locurile nu fuseseră încă aranjate, arhitectul, Maya, stătea cu noi sub tronurile lui Horus. Soţia lui părea croită după acelaşi tipar, amândoi erau egipteni înalţi, cu ochi vigilenţi.

— Faraonul doreşte să înceapă construirea unui templu pentru Aton, ne preveni Maya şi tata oftă.

— Ţi-a spus el lucrul ăsta?

Arhitectul aruncă o privire nervoasă peste umăr. Nefertiti şi Amenhotep urmăreau totul fără entuziasm, mai interesaţi de discuţiile lor despre temple şi taxe. Maya îşi coborî vocea:

— Da. Şi peste două zile armata va începe să strângă taxe de la templele lui Amon.

— Preoţii nu vor da de bună voie ceva ce le aparţine de secole, spuse tata vehement.

— În cazul ăsta, faraonul îi va ucide, răspunse Maya.

— A poruncit asta?

Cel mai mare arhitect al Egiptului dădu solemn din cap.

Tata se ridică, îndepărtându-şi scaunul de masă.

— Bătrânul trebuie prevenit.

Ieşi ca vijelia din Camera de Audienţe, cu mama pe urmele lui, şi pentru prima oară, perechea regală de pe podium observă şi altceva în afară de propriile persoane. Nefertiti îmi făcu semn cu degetul să mă apropii de tronuri.

— Unde s-a dus tata? întrebă ea.

— A auzit că aveţi de gând să începeţi construcţiile curând, am zis cu băgare de seamă. S-a dus să se organizeze, să pregătească drumul.

Amenhotep se lăsă pe spate în tron.

— Am ales corect în ceea ce-l priveşte pe tatăl tău, îi spuse el lui Nefertiti. O dată la şapte zile, hotărî el, vom ţine curtea în Camera de Audienţe. În restul timpului îl vom lăsa pe Ay să se ocupe de emisarii străini şi de jalbe.

Sora mea mă privi aprobator.

CAPITOLUL 10

Memfis

25 Pachons

În prima mea dimineaţă în Memfis, tata şi Nefertiti se strecurară în camera mea şi închiseră uşa. Ipu, care dormea de cealaltă parte a holului, fiind atât servitoarea, cât şi paznicul meu, nici măcar nu se clinti.

M-am ridicat repede de sub cuvertură.

— Ce se întâmplă?

— De acum înainte, aici ne întâlnim, spuse tata.

Nefertiti se aşeză pe patul meu şi m-am frecat la ochi, ca să-mi alung somnul.

— De ce aici?

— Pentru că Panahesi este în aceeaşi curte cu tata şi dacă încep să mă duc prea des la el în vizită, va începe şi el să trimită spioni.

Am privit în jur.

— Unde e mama?

Tata se aşeză.

— La băi.

Se pare că nu urma să ia şi ea parte la întâlnirile noastre. Cu atât mai bine. Şi-ar fi pierdut nopţi întregi făcându-şi griji.

— Mâine, Amenhotep începe să strângă taxe de la temple, spuse tata, şi avem nevoie de un plan, în caz că lucrurile merg prost.

M-am aplecat în faţă.

— Ce anume să meargă prost?

— În caz că Horemheb se întoarce împotriva faraonului şi preoţii se revoltă, spuse scurt sora mea.

Am simţit frica ridicându-mi-se ca un nod în gât.

— Dar de ce s-ar întâmpla asta?

Nefertiti nu-mi răspunse.

— Dacă merge prost mâine, hotărî tata, întreaga noastră familie se va întâlni în spatele templului lui Amon. Luaţi care din nordul palatului, unde porţile nu sunt păzite, şi mergeţi cu ele la docuri. Dacă armata se întoarce împotriva noastră, soldaţii vor ataca palatul dinspre sud. La treptele din apă, va aştepta o corabie, gata să ridice pânzele. Dacă faraonul va fi ucis, ne vom întoarce în Teba.

Nefertiti aruncă o privire spre uşă, ca să se asigure că nu asculta nimeni.

— Şi dacă nu e mort? întrebă ea, coborând vocea.

— Atunci urcăm toţi pe corabie.

— Şi dacă va refuza să vină?

— Atunci va trebui să pleci fără el.

Vocea tatei era neînduplecată.

— Pentru că va fi însemnat şi nu va mai apuca să vadă apusul soarelui.

M-am cutremurat şi până şi Nefertiti părea neliniştită.

— *Dacă* ceva merge prost, repetă ea. Nu avem nici un motiv să credem că se va întâmpla asta.

— Ne vom pregăti în orice caz. Amenhotep nu are decât să ia câte hotărâri pripite doreşte, nu-i voi permite să tragă familia noastră după el.

Tata se ridică, însă Nefertiti nu se clinti.

— Înţelegeţi amândouă ce aveţi de făcut?

Se uită la noi şi dădurăm amândouă din cap.

— Mă găsiţi în Per Medjat.

Deschise uşa şi dispăru în Sala Pergamentelor.

Nefertiti mă privi în lumina soarelui la răsărit.

— Mâine se va hotărî domnia lui Amenhotep, spuse ea. I-a făcut tot felul de promisiuni lui Horemheb. Război cu hitiţii. Care de luptă noi, scuturi mai mari.

— Şi i le va da?

Nefertiti ridică din umeri.

— Odată ce va fi strâns taxele, ce mai contează?

— Nu mi-aş dori să-l am duşman pe Horemheb.

— Aşa e, mă aprobă Nefertiti, dând încet din cap. Şi nu sunt într-atât de nesăbuită încât să cred că suntem invincibili. Dar Tutmes nu ar fi avut niciodată curajul să-i provoace pe preoţi. Dacă m-aş fi măritat cu Tutmes, am fi în continuare în Teba, aşteptând să moară Bătrânul. Amenhotep vede un Egipt nou, mai măreţ.

— Dar ce nu-i bine la Egipt, aşa cum e acum?

— Priveşte în jur! Dacă hitiţii ne-ar ameninţa regatul, cine ar avea bani să începem un război?

— Preoţii. Dar dacă un faraon are toată puterea, i-am răspuns, cine-i va spune ce războaie merită purtate? Dacă vrea să ducă războaie inutile? Nu vor mai fi preoţii care să-l oprească.

— Ce război a fost vreodată inutil? mă întrebă sora mea. Toate au fost purtate pentru gloria Egiptului.

Ne-am întâlnit în Camera de Audienţe, a doua zi la amiază. Kiya era şi ea acolo şi abdomenul rotund i se contura sub cămaşă. O servitoare o ajută să se aşeze într-un scaun în faţa mea, pe prima treaptă de sub tron, şi mi-am dat seama că avea mai puţin de cinci luni de aşteptat până la naşterea copilului. Avea o perucă nouă şi-şi vopsise cu hena mâinile şi sânii grei. Am observat privirea lui Amenhotep aţintită asupra lor şi am strâns din ochi, gândindu-mă că nu ar fi trebuit să se uite decât la sora mea.

Panahesi şi tatăl meu se aşezară pe cel de-al doilea nivel, în vreme ce oficialii de mai mică importanţă se aranjară într-un mic cerc în Camera de Audienţe. Maya, arhitectul, era în mijlocul curţii. Nu vorbisem cu el, dar auzisem că era deştept. Nu exista nimic ce să nu poate face, spusese tata cândva. Când Bătrânul dorise un lac în mijlocul deşertului, i-l făcuse. Când îşi dorise statui

sculptate după imaginea lui, mai mari decât orice se făcuse până atunci, Maya găsise o soluţie. Acum avea să-i construiască un templu lui Aton, un zeu de care nu auzise nimeni, un protector al Egiptului pe care numai Amenhotep îl înţelegea.

— Eşti gata? întrebă Amenhotep de pe tron.

Maya arătă spre papirusul şi creionul din stuf pe care le ţinea în mână.

— Da, Înălţimea Voastră.

— Să-ţi notezi totul, spuse Amenhotep, iar arhitectul dădu din cap. Vreau ca intrarea în templu să fie flancată de două şiruri de sfincşi cu cap de berbec.

Arhitectul dădu din cap şi notă ce spusese faraonul.

— Să fie şi o curte în aer liber, încadrată de coloane în formă de lotuşi.

— Şi iazuri pline de peşti, adăugă Nefertiti.

Tata se încruntă, însă Nefertiti nu-l luă în seamă.

— Şi o grădină. Cu un lac. Ca cel pe care l-ai făcut pentru regina Tiye.

— Dar să fie mai mare, insistă Amenhotep, iar arhitectul ezită.

— Dacă acest templu va fi construit lângă templul actual al lui Amon...

Maya făcu o pauză.

— S-ar putea să nu fie loc pentru un lac.

— Atunci vom dărâma templul lui Amon ca să facem loc! jură Amenhotep.

Curtea izbucni într-o frenezie de şoapte. M-am uitat la mama, care se făcuse albă la faţă ca un cadavru, şi am văzut-o aruncându-i o privire lui Nefertiti, care se făcu însă că nu o observă. Cum putea dărâma templul lui Amon? Unde avea să se mai odihnească zeul? Unde să-l mai venereze oamenii?

Maya îşi drese vocea.

— Demolarea templului ar putea dura câţiva ani, îl preveni el.

— Atunci lacul poate veni ultimul. Dar vreau să fie stâlpi de piatră înalţi cât nişte turnuri şi coloane masive. Şi fresce la fiecare intrare.

— Care să redea viaţa noastră în Memfis, îşi imagină Nefertiti. Sclavii cu evantaiele şi paznicii, vizirii şi scribii, purtătorii de sandale, purtătorii de umbrele, servitorii care străbat sălile şi noi.

— Pe fiecare coloană, faraonul şi regina Egiptului.

Amenhotep se întinse şi-i luă mâna lui Nefertiti, uitând de soţia însărcinată care stătea dedesubt, şi se lăsară amândoi purtaţi de o viziune întrezărită doar de ei.

Maya lăsă de-o parte creionul de trestie şi privi înspre podium.

— Asta e tot, Înălţimea Voastră?

— Deocamdată.

Amenhotep lovi cu sceptrul în podea.

— Aduceţi-l pe general!

Uşile se dădură la o parte şi generalul Horemheb fu condus în Camera de Audienţe. În timp ce arhitectul ieşea şi generalul intra, am remarcat o încordare punând stăpânire pe vizirii Egiptului. „De ce se tem de el?” m-am întrebat.

— Totul e pregătit? întrebă Amenhotep.

— Soldaţii sunt gata, răspunse Horemheb. Aşteaptă ordinele voastre.

„Şi se aşteaptă să fie răsplătiţi pe măsură.” Citeam această completare pe chipul lui Horemheb. Soldaţii aşteptau un război cu hitiţii, ca să-i împiedice să ne acapareze teritoriile străine.

— Atunci dă-le ordinele mele şi du-te.

Horemheb se îndreptă spre uşă, însă Amenhotep se aplecă în faţă, oprindu-l înainte să ajungă la uşi.

— Nu mă vei dezamăgi, generale.

Toţi curtenii îşi înălţară gâturile şi Horemheb se răsuci pe călcâie.

— Eu nu dezamăgesc niciodată, Înălţimea Voastră. Sunt un om de cuvânt. Cum ştiu că va fi şi maiestatea voastră.

Când uşile masive, de metal, se închiseră, Amenhotep se ridică brusc de pe tron, speriindu-i pe viziri.

— Întrunirea a luat sfârşit!

Oficialii din Camera de Audienţe ezitară.

— Afară! strigă faraonul, şi toţi se grăbiră să se ridice în picioare. Ay şi Panahesi să mai rămână, adăugă Amenhotep.

M-am ridicat la rândul meu să plec, însă Nefertiti ridică o mână, oprindu-mă. Camera de Audienţe se goli şi m-am aşezat la loc. Şi Kiya rămase unde era. Sub noi, Amenhotep păşea nervos.

— Nu pot avea încredere în general, hotărî el. Nu îmi este loial.

— Nu l-aţi testat încă, îi atrase atenţia tata.

— Este loial doar oamenilor din armata lui!

Panahesi dădu din cap.

— Sunt de acord, Înălţimea Voastră.

Şi, cu această încurajare, Amenhotep se decise:

— Nu îl voi trimite la război. Nu îl voi trimite în nord să lupte cu hitiţii şi să se întoarcă apoi cu care pline de arme şi de bogăţii pe care să le poată folosi pentru a porni o răscoală.

— O hotărâre înţeleaptă, spuse pe dată Panahesi.

— Panahesi, te trimit să supraveghezi templele, spuse Amenhotep. Vei merge cu Horemheb ca să te asiguri că nimic nu este furat. Absolut tot ce strânge armata trebuie să ajungă la mine. Pentru gloria lui Aton.

Se întoarse spre tata.

— Ay, tu ocupă-te de ambasadorii străini. Orice chestiune adusă în faţa tronului lui Horus va fi soluţionată de tine. Am încredere în tine mai mult decât în oricine altcineva.

Ochii lui negri îl străpungeau cu privirea pe tata, care se înclină respectuos.

— Desigur, Înălţimea Voastră.

În a treia noastră seară la Memfis, cina din Sala Mare se desfăşura în tăcere. Faraonul era în toane proaste şi bănuia pe toată lumea. Nimeni nu îndrăznea să rostească numele generalului Horemheb, iar vizirii şuşoteau tainic între ei.

— Ai apucat să vezi grădinile? mă întrebă mama.

Îşi coborî mâna sub masă ca să dea o bucăţică de friptură de raţă uneia dintre pisicile palatului, stârnind invidia servitorilor. La masa noastră, numai mama era veselă. Ea vizitase pieţele în vreme ce Amenhotep jura să-i întoarcă spatele generalului de îndată ce Horemheb termina razia la templele lui Amon.

Am clătinat din cap.

— Nu. Am avut de despachetat.

Am oftat.

— Atunci, mergem împreună după cină, spuse ea veselă.

După ce Sala Mare se goli, străbăturăm curţile aglomerate, ieşind în cele din urmă în liniştea serii. Din capul scărilor ce coborau spre grădină, puteam vedea dunele Memfisului, suflate de vânt. Nisipul fremăta în lumina palidă şi praful se ridica într-o ceaţă strălucitoare. Soarele era la apus, dar era cald încă şi în acea noapte cerul era senin deasupra noastră. Am întins mâna şi am rupt o frunză dintr-un copac.

— Smirnă.

Am frecat frunza între degete, apoi i le-am întins mamei să le miroasă. Îşi dădu numaidecât capul pe spate.

— Oribil!

— Nu şi când ai dureri.

Mă privi în lumina ce începea să se stingă.

— Poate că era mai bine ca noi două să fi rămas în Akhmim, spuse ea dintr-o dată. Ţi-e dor de grădina ta. Ai avut întotdeauna un har pentru ierburi.

Am privit-o nedumerită, întrebându-mă ce anume o făcea să spună asta acum.

— Ranofer a fost un profesor bun, am răspuns.

— Ranofer s-a căsătorit, zise mama.

M-am uitat numaidecât la ea.

— Cu cine?

— Cu o fată din partea locului. Sunt sigură că nu e la fel de frumoasă ca Nefertiti, dar îi va fi credincioasă şi îl va iubi.

— Crezi că Nefertiti l-a iubit? am întrebat-o.

Privirăm cerul schimbându-se din purpuriu în violet. Mama oftă.

— Sunt mai multe feluri de iubire, Mutnodjmet. Iubirea pe care o simţi pentru părinţii tăi, iubirea pentru copiii tăi, iubirea care e de fapt dorinţă.

— Crezi că la Nefertiti a fost dorinţă?

Mama râse.

— Nu, are prea mult autocontrol pentru aşa ceva. Nefertiti este dorită de bărbaţi. Dar cred că l-a iubit pe Ranofer în felul ei. Era acolo, era chipeş şi se ţinea după ea.

— Ca Amenhotep.

Zâmbi uşor.

— Da. Dar Ranofer a ştiut întotdeauna că Nefertiti îi era hărăzită faraonului. Este fiica unei prinţese.

— Şi acum s-a căsătorit.

— Da. Presupun că i s-au vindecat rănile.

Am zâmbit amândouă. Mă bucuram pentru Ranofer. Se căsătorise cu o fată de pe la noi. O soţie bună, probabil, care să-i ude plantele şi să-i aducă masa când se întorcea acasă de la pacienţii lui din sat. M-am întrebat dacă viitorul meu soţ avea să ştie ceva despre plantele medicinale sau despre cum se îngrijeşte o grădină. Ne-am întors la palat sub lumina stelelor. Mama veni în camera mea, speriind-o pe Ipu, care făcu grăbită o plecăciune în timp ce aprindea lămpile.

— Minunat!

Mama îşi trecu degetele peste pictura care îi înfăţişa pe Isis şi pe Osiris. Pe perete era o imagine a patroanei mele.

— Mut, zise mama, privind capul de felină în flacăra lumânărilor.

Se uită la ochii mei verzi, apoi din nou la zeiţă.

— Mă întreb dacă numele ne hotărăsc destinul sau destinul ne determină să alegem anumite nume.

Mă întrebasem şi eu acelaşi lucru. Oare ştiuse mama că voi avea ochi de felină, înainte să îmi dea numele Mutnodjmet? Şi era posibil ca prima soţie a tatălui meu să fi ştiut cât de încântătoare avea să devină Nefertiti, atunci când o numise Cea Frumoasă?

Mama îşi lăsă mâinile să-i cadă pe lângă corp.

— Mâine va fi o zi grea, spuse ea cu subînţeles. Va fi hotărât viitorul Memfisului.

„De către un om pe care faraonul are intenţia să-l trădeze.” M-am întrebat dacă aflase asta de la tata. Nu am spus nimic şi mama mi-a zâmbit blând.

— Ar trebui să dormi.

Asemenea unui copil, am ascultat-o şi m-am urcat în pat. Apoi m-a sărutat pe frunte, aşa cum făcea în Akhmim.

A doua zi dimineaţa, am fost trezită de razele soarelui care pătrundeau în camera mea prin rogojinile de trestie. Lumea din jur era ciudat de tăcută. M-am ridicat şi m-am dus la uşă, dar Ipu nu era acolo. M-am uitat în curte şi nu am văzut nici un servitor. M-am îmbrăcat repede, gândindu-mă că sigur se întâmplase ceva rău. Oare ne trădase Horemheb? Fugiseră corăbiile? Am străbătut în goană coridorul. Plecaseră fără mine? Cum de dormisem atât de mult? Am grăbit pasul şi, când am văzut un servitor, l-am întrebat:

— Unde e toată lumea?

Servitorul se îndepărtă de mine, îngropat sub un munte de pergamente.

— În Sala Mare, domniţă.

— De ce în Sala Mare?

— Pentru că nu a încăput în Camera de Audienţe!

În dreptul Sălii Mari, două gărzi se dădură la o parte ca să mă lase să trec şi, în clipa în care am intrat în încăpere, mi-am înăbuşit un strigăt de uimire. Ferestrele fuseseră deschise de perete ca să lase să pătrundă lumina dimineţii, dar nu faianţa strălucitoare şi dalele aurite mă uimiseră pe mine. În faţa mea se afla o comoară, cufere peste cufere de sceptre de argint şi podoabe de aur, aşa cum faraonii Egiptului nu mai văzuseră de secole. Erau aruncate la nimereală prin întreaga încăpere: statui străvechi ale lui Ptah şi Osiris, scaune de aur, piei lăcuite şi cufere pline cu alamă şi aur. Nefertiti şi Amenhotep stăteau pe podium în vreme ce soldaţii aduceau bogăţiile înăuntru. Familia mea era adunată în jur, supraveghind întreaga scenă.

— Cu siguranţă e aici tot aurul din Egipt! am exclamat, şi generalul Horemheb, care trecea pe lângă mine, îmi aruncă o privire ascuţită.

Tata se desprinse din mulţimea de dregători şi îmi luă braţul.

— A mers bine.

— Şi de-asta m-aţi trezit şi pe mine? am întrebat, simţindu-mă jignită că nimeni nu se gândise să mă includă şi pe mine într-un moment de o asemenea importanţă.

— Mama ta a dat instrucţiuni clare să nu fii trezită decât în caz că ceva ar fi mers prost.

Mă mângâie pe spate într-un gest părintesc.

— Nu ne gândim decât la ce e mai bine pentru tine, pisicuţo. Nu fi supărată.

Măsurarăm amândoi încăperea cu privirea, şi tata adăugă, prevenindu-mă:

— Dacă e să înceapă o luptă, va avea loc înainte de căderea nopţii. Nu au ajuns încă la Marele Preot al lui Amon.

— Nu ştie că vin?

— A fost prevenit.

Am coborât vocea:

— Şi tu crezi că vor fi scene de violenţă?

— Doar dacă Marele Preot este atât de nesăbuit încât să nu-şi dea seama că s-a întors roata.

L-am privit şocată.

— Aşadar, tu eşti de acord cu povestea asta?

Tata îşi închise ochii preţ de câteva clipe.

— Nu poţi schimba deşertul. Nu poţi decât să alegi cel mai scurt drum pentru a-l străbate. Doar pentru că ne dorim să se schimbe într-o oază, nu înseamnă că asta o să se şi întâmple, Mutnodjmet.

Dintr-o dată, în jurul nostru se lăsă tăcerea şi am băgat de seamă că oamenii lui Horemheb plecaseră. Nefertiti coborî de pe podium şi veni lângă mine şi lângă tata.

— Soldaţii au plecat la templul lui Amon, spuse ea entuziasmată.

Am privit comoara care strălucea în soare. Erau atât de multe bogăţii, încât m-am întrebat dacă soldaţii se mulţumiseră doar să colecteze taxele sau luaseră tot ce găsiseră în trezoreriile templelor.

— Nu se poate să fie doar taxe aici, am spus cu voce tare. Uitaţi-vă numai! E mult prea mult.

— Oh, sunt zeci de temple în Memfis, spuse veselă Nefertiti.

Tata o privi lung şi Nefertiti adăugă pe un ton defensiv:

— Ordinele soldaţilor au fost să ia un sfert din ce găseau în vistierii.

— Şi respectă aceste ordine? întrebă tata.

— Desigur, răspunse Amenhotep.

Nici unul dintre noi nu-l auzise când se apropiase. Se aşeză între mine şi sora mea şi-i cuprinse cu braţul talia subţire.

— Panahesi e acolo şi are grijă ca treaba să fie făcută cum trebuie.

Privi în ochii negri ai lui Nefertiti şi ea îşi sprijini capul de umărul lui.

— Cum se face că, de când ai apărut tu în viaţa mea, toate planurile mele încep să prindă viaţă?

Nefertiti ridică din umeri într-un gest provocator, ca şi cum ar fi ştiut răspunsul, dar n-ar fi vrut să-l spună.

„Marele preot al lui Amon nu s-a despărţit încă de comoara lui”, m-am gândit eu, posacă.

Am aşteptat în Sala Mare. Preţ de câteva ore nu veni nici o veste de la Marele Templu al lui Amon şi în aer începu să plutească neliniştea. Amenhotep se fâţâia de colo-colo, în vreme ce Nefertiti juca o partidă de senet cu mama. Când în sfârşit uşa se dădu de perete şi Horemheb

năvăli înăuntru, toţi cei prezenţi în Sala Mare îşi ţinură răsuflarea. Generalul se apropie de podium, îmbrăcat în piele şi înarmat, dar cu mâna goală.

— Unde este? strigă Amenhotep. Unde e aurul lui Amon?

— Marele Preot nu este de acord cu taxele cerute templelor, spuse simplu generalul.

Furia creştea treptat în vocea lui Amenhotep.

— Atunci de ce eşti aici? Ştii cum am hotărât. Dacă refuză să se închine faraonului, va plăti pentru asta!

Un vuiet se porni dintr-o dată pretutindeni în jur, vizirii lui Amenhotep discutând aprins între ei.

— Linişte! strigă faraonul.

Tăcerea se lăsă numaidecât în Sala Mare.

— Trebuie să dăm un exemplu cu Marele Preot, veni sfatul lui Panahesi.

Tata se ridică în picioare.

— Moartea lui ar putea atrage o răzmeriţă. Oamenii îl consideră vocea zeilor. Ar fi mai prudent să îl arestăm.

Amenhotep se uită la Nefertiti şi fu evident pentru întreaga curte câtă influenţă dobândise sora mea. Coborî de pe podium.

— Trebuie să faci cum consideri că este bine. Poate că e mai înţelept să-l arestăm, recunoscu ea, dar dacă refuză să vină de bună voie...

Îşi ridică palma. Îi împăcase pe toţi şi îl condamnase pe Marele Preot dintr-o singură suflare.

Amenhotep se întoarse spre Horemheb.

— Arestează-l! Dacă refuză să vină de bună voie, curmă-i viaţa.

Horemheb nu se clinti.

— Oamenii mei nu sunt ucigaşi, Alteţa Voastră.

— Este un trădător al coroanei, şuieră Amenhotep. Un parazit în calea gloriei lui Aton!

— Atunci îl voi aresta şi îl voi aduce aici. În linişte.

Îi vedeam dorinţa lui Amenhotep de a se năpusti la gâtul generalului, dar avea nevoie de Horemheb. Treaba nu era încă terminată. Nefertiti făcu un pas în faţă şi-şi lipi gura de urechea lui Horemheb. Am putut citi pe buzele ei ce-i spunea: „Aton veghează acum asupra Egiptului.” Se uitară unul la celălalt şi zeci de cuvinte erau cuprinse în acea privire. Horemheb se înclină, apoi se răsuci pe călcâie, pregătindu-se să plece.

Amenhotep se uită la Panahesi.

— Du-te după el! îi porunci.

În acea seară avu loc o întâlnire în camera mea.

— L-ai lăsat să-l omoare pe Marele Preot al lui Amon! tună tata.

Se plimba nervos dintr-un capăt al dormitorului în celălalt şi mantia i se răsucea în jurul călcâielor.

Nefertiti stătea pe marginea patului meu. Era vizibil zdruncinată.

— A refuzat să plătească taxele, spuse ea. Dacă ar fi venit de bună voie...

— Panahesi nu i-a dat ocazia să vină de bună voie! Fapta aceasta o va supăra pe Maat, ne avertiză tata, iar Nefertiti păli.

— Zeiţa înţelege...

— Oare? întrebă tata. Eşti dispusă să-ţi rişti *ka*-ul pentru asta?

Ne-am uitat amândoi la Nefertiti.

— Nu se mai poate face nimic acum, zise ea. Preotul e mort şi... şi Amenhotep mă aşteaptă să mă întorc în camera lui.

Vocea păru să i se piardă.

— Va avea loc un ospăţ diseară.

Îi aruncă o privire tatei.

— Te aşteaptă să vii, zise repede. Şi Panahesi va fi acolo.

Tata nu răspunse. Horemheb nu îl trădase pe rege, însă se petrecuse ceva mult mai rău, cu consecinţe mult mai grave. Poveştile despre ceea ce făcuse Amenhotep nu aveau să se audă doar pe pământ, aveau să răsune şi printre zei. Tata ieşi vijelios din cameră şi Nefertiti îmi aruncă o privire pătrunzătoare. Apoi dispăru în urma tatei, lăsându-mă singură în cameră.

Când Merit sosi cu instrucţiunile de a-mi pune cele mai frumoase bijuterii la ospăţ, am scuturat furioasă din cap.

— Dar aşa a cerut regina, spuse servitoarea.

— Atunci spune-i reginei că va trebui să fie singura fiică a lui Ay care să arate senzaţional în această seară. Dacă nu mă înşel, curtea ar trebui să fie în doliu, nu să sărbătorească.

Merit avea o expresie nedumerită.

— Marele Preot a fost ucis!

Se dădu în spate, înţelegând.

— Oh. Da. Fie ca Osiris să-i îmbrăţişeze sufletul, mormăi ea. Voi transmite reginei răspunsul vostru, domniţă. Dar veţi veni măcar? vru ea să se asigure.

— Fireşte! am pufnit. Dar numai pentru că nu am de ales.

Mă privi într-un mod ciudat, însă nu îmi păsa. Nu îmi păsa cine ştia ceea ce credeam: că nu ar fi trebuit să sărbătorim moartea lui Maat. Oricum, îmi dădeam seama că până şi tata va fi prezent la ospăţul faraonului. Nimeni nu era mai presus de faraon.

M-am dus în mijlocul camerei şi am închis ochii.

— Ipu! am strigat.

Nici un răspuns.

— Ipu?

Servitoarea apăru.

— Domniţă?

— Trebuie să particip diseară la festivităţi.

I-am putut vedea expresia şocată, deşi, de data asta, se abţinu de la comentarii. Marele Preot al lui Amon, cel mai sfânt dintre sfinţi, era mort de doar şapte ore şi faraonul dădea un ospăţ. Am stat în tăcere în timp ce Ipu îmi aranja părul şi unghiile, permiţându-i chiar şi să-mi dea cu hena tălpile şi sânii. Când uşa camerei mele se trânti de perete, am ştiut că ea era, chiar înainte să apară.

Avea o perucă mai scurtă decât cele pe care le purta de obicei. Părul i se curba pe după urechi, arătându-i cele două rânduri de cercei, apoi cobora în linie dreaptă spre bărbie. Era frumoasă şi feroce. Se aşeză lângă mine, însă nu i-am adresat nici măcar o privire.

— Sper că nu eşti îmbufnată, nu? Am făcut ce trebuia să facem, mă asigură ea.

— Să ucideţi? am exclamat. Zeii ne vor pedepsi familia, am avertizat-o.

— Am dat un exemplu!

— Şi ce mesaj aţi transmis? Că oamenii trebuie să se teamă de faraon?

— Desigur că trebuie să se teamă! spuse Nefertiti, îndreptându-se. Este faraon peste cel mai măreţ regat din lume şi nu există decât două feluri de domnie: cu teamă sau cu răzvrătire.

Îşi întinse braţul.

— Construcţia templului nostru va începe mâine. Este o noapte de sărbătoare, indiferent ce crezi.

Zâmbi şi-mi făcu semn cu bărbia să mă ridic şi să vin cu ea.

— Ştiai că Bătrânul şi-a trimis generalul aici, ca să afle ce se întâmplă?

Respiraţia îmi deveni mai agitată.

— Pe generalul Nakhtmin?

— Da.

Înaintam repede pe holurile palatului.

— Dar ce se aşteaptă Bătrânul să facă generalul?

— Nu poate face nimic, spuse Nefertiti veselă. Ai auzit, desigur, că Bătrânul s-a căsătorit din nou. Cu o mică prinţesă din Nubia. Are doisprezece ani.

M-am cutremurat.

— Dar ce-mi pasă mie? A răsărit un nou soare, care va pârjoli toate celelalte stele de pe cer. Inclusiv pe Bătrân.

Eram şocată de agresivitatea ei.

— Şi mătuşa noastră?

— Tiye e puternică. Poate să-şi poarte singură de grijă.

Am traversat în pas grăbit holurile pictate, până la vasta încăpere pe care o împărţea cu regele. Amenhotep apăru din camera interioară şi înfăţişarea lui îmi tăie respiraţia. Purta o tunică lungă, strânsă pe corp, iar placa de aur de pe piept era una pe care nu o mai văzusem până atunci. Poate că o luase din comorile lui Amon. Se sărutară şi am întors capul.

— Ţi-am spus că vei reuşi, zise încet Nefertiti. Iar acesta este doar începutul.

Sala Mare îşi deschise uşile în faţa noastră şi răsunară trompetele.

Ospăţul se întrerupse, pentru ca toată lumea să poată vedea intrarea faraonului. Am intrat după sora mea, iar în spatele nostru veneau Ipu şi Merit, cu mărgele de lapis şi aur în păr. Am cercetat chipurile, însă nu l-am văzut pe general în mulţime. Părinţii mei erau la masa lor, sub tronurile duble. Arhitectul era şi el acolo, cu Kiya şi Panahesi. Am constatat cu dezamăgire că era şi Horemheb printre meseni.

Mi-am ocupat locul la masa mea şi Amenhotep o conduse pe sora mea la tronul ei. Oamenii îi priviră urcând împreună pe podium, arătând ca doi zei abia coborâţi pe pământ. Nu existase nicicând în Egipt o pereche atât de impunătoare, cu mărgelele lor de aur şi faianţă şi cu sceptrele încrustate cu nestemate. Curtenii clătinară din cap şi se auziră murmure de uimire. Cina fu reluată şi toată lumea discuta vesel, ca şi cum nu ar fi avut loc o crimă cu doar câteva ore mai devreme. Mi-am privit farfuria goală şi i-am întins-o lui Ipu, ca să-mi pună de mâncare. Eu şi Horemheb eram singurele persoane tăcute de la masă.

— Sunteţi tăcut în seara asta, generale.

Kiya stătea lângă el, cu sânii frumoşi expuşi şi cu stomacul conturându-i-se sub ei.

— Nu vă place ospăţul?

Horemheb o privi parcă fără a-i veni a crede.

— Am venit pentru că aşa am primit ordin. Altfel, m-aş pregăti pentru lupta cu hitiţii, care ne atacă provinciile şi profită de pământurile noastre.

Kiya râse.

— Hitiţii? Ai prefera să te baţi cu hitiţii în loc să te ospătezi împreună cu faraonul?

Generalul o privi fără să mai adauge vreun cuvânt.

— Chiar e adevărat că hitiţii fură pământul Egiptului? l-am întrebat eu.

— În fiecare zi în care îi lăsăm, răspunse Horemheb.

— Crezi că vom avea război? am întrebat încet.

— Dacă faraonul îşi va ţine promisiunea. Ce crede sora Marii Soţii?

Kiya scoase un sunet dispreţuitor din gât.

— Ce ştie o fetiţă despre război?

Horemheb o fixă pe Kiya cu privirea.

— Mai mult decât soţiile faraonului, s-ar părea.

Se ridică de la masă şi se îndepărtă. Apoi m-am ridicat şi eu, fără să o mai aştept pe Ipu să-mi aducă cina, şi am anunţat că simţeam nevoia să mă plimb prin grădini.

Afară, luna plină se ridicase deasupra grădinii lui Horus. Făcliile palatului luminau noaptea şi susurul unei fântâni răsuna ca o muzică în depărtare. Dinăuntru, se auzeau râsete şi zumzetul oamenilor petrecând fericiţi.

— M-am gândit că ai putea fi aici.

Am înlemnit. Un bărbat apăru din umbră şi primul meu gând a fost să fug. Fusese o nesăbuinţă să vin singură în grădini. Dar, când păşi în lumină, am văzut cine era. Mi-am amintit ultima noastră conversaţie şi i-am zâmbit rece.

— Bună seara, generale Nakhtmin.

— Nu eşti surprinsă să mă vezi? întrebă el.

Purta o tunică lungă şi o mantie scurtă, din ţesătură grea. L-am privit în lumina palidă a lunii.

— Nu. Ar trebui să fiu?

— Abia am sosit în Memfis. Nici măcar faraonul nu ştie că sunt aici.

— Dar Nefertiti a spus...

Ridică din umeri.

— Au fost înştiinţaţi că urmează să vin.

— Atunci, ar trebui să mergi înăuntru, am spus, arătând spre palat. Vor dori să-ţi vorbească numaidecât.

Generalul râse.

— Crezi că faraonului îi pasă ce părere are mama sa despre politica lui?

M-am gândit o clipă.

— Nu.

— Atunci, ce contează dacă sunt acolo, prefăcându-mă că mă simt bine, sau aici, cu o frumoasă *miw-sher,* unde mă simt bine cu adevărat?

Am roşit până în vârful urechilor. Tata îmi spunea *miw-sher.* Era un cuvânt cu care să te adresezi unui pisoi, nu unei femei.

— Nefertiti este înăuntru. Aşa că vezi, te-ai putea bucura şi acolo de compania unei femei frumoase.

— Aşadar de-asta eşti supărată pe mine. Chiar mă-ntrebam...

— Nu sunt câtuşi de puţin supărată pe tine, am sărit eu, apărându-mă.

— Foarte bine. În acest caz, nu ai de ce să-mi refuzi o plimbare prin grădină.

Îmi oferi braţul şi l-am luat, ezitând.

— O să-mi creezi mari probleme dacă sora mea ne găseşte aici, l-am prevenit, dar îmi plăcea să-i simt braţul sub al meu, aşa că nu m-am tras de lângă el.

— N-o să vină ea aici.

Am ridicat privirea spre el.

— Şi de unde ştii?

— Pentru că, în acest moment, este mai preocupată de ridicarea unui templu pentru Aton.

Era adevărat. Mă îndoiam că cineva de la ospăţ avea să-mi simtă lipsa.

— Şi cum mai e în Teba? am întrebat posacă.

— La fel ca în Memfis. Multă politică, zise el. Într-o bună zi, voi lăsa totul în urmă şi mă voi retrage undeva, într-un sat liniştit.

Mă privi în lumina lunii.

— Şi tu? Ce planuri are sora Marii Soţii a faraonului?

Aveam paisprezece ani, eram destul de mare ca să mă căsătoresc şi să am propria mea familie. Mi-am strâns buzele.

— Ceea ce va hotărî tata pentru mine.

Generalul nu spuse nimic. Cred că îl dezamăgise răspunsul meu.

— Se spune că eşti o tămăduitoare, spuse el, schimbând subiectul.

Am scuturat cu putere din cap.

— Am învăţat doar să folosesc câteva ierburi în Akhmim.

Zâmbi.

— Atunci, ce-i asta? mă întrebă, aplecându-se şi rupând o frunză dintr-o plantă mică şi verde.

N-aş fi vrut să-i răspund, dar o ridică şi mai sus, aşteptând.

— Cimbru. Amestecat cu miere, poate vindeca tusea.

Nu mă puteam abţine şi Nakhtmin râse. Eram la marginea grădinii. Câţiva paşi şi ajungeam la palat.

— Nu-i aici locul tău, spuse el, privind prin uşile deschise ale Sălii Mari. Locul tău e printre oameni mai buni.

Vocea mi se ridică, indignată:

— Vrei să spui...

— Nu spun nimic de genul ăsta, *miw-sher.* Dar jocurile astea nu sunt de tine.

Ne-am oprit la marginea curţii.

— Plec mâine dimineaţă, spuse el.

Făcu o pauză, apoi adăugă încet.

— Ai mare grijă, domniţă. Lasă istoria să-ţi uite numele. Căci, pentru ca faptele tale să rămână în eternitate, ar însemna să ajungi exact ceea ce îşi doreşte familia ta să facă din tine.

— Adică ce? am întrebat.

— O sclavă supusă tronului.

Stăteam în camera lui Nefertiti, pentru că ea mă chemase acolo, şi o priveam cum se dezbracă, aruncându-şi pe jos cămaşa scumpă. Îşi întinse braţele ca să îi pun halatul şi m-am întrebat dacă eram într-adevăr o sclavă

supusă tronului. Cu siguranţă eram o sclavă pentru Nefertiti.

— Mutny? Mutny, mă asculţi?

— Desigur.

— Atunci, de ce nu spui nimic? Tocmai am zis că mâine vom merge să vedem templul şi tu...

Trase aer în piept.

— Te gândeai la general! mă acuză ea. Te-am văzut aseară, când ai intrat în Sala Mare împreună cu el.

Am întors capul, ca să nu mă vadă roşind.

— Ei bine, scoateţi-l din minte, răbufni ea. Nu este în graţiile lui Amenhotep şi nu vreau să fii văzută cu el.

— Poftim?

M-am ridicat, dintr-o dată furioasă.

— Am paisprezece ani. Ce-ţi dă dreptul să-mi spui cu cine să mă văd?

Ne privirăm în ochi şi am văzut cute formându-i-se în colţurile gurii.

— Sunt regina Egiptului! Nu mai e ca în Akhmim, unde eram doar nişte copile. Sunt conducătoarea celui mai bogat regat din lume şi nu vei fi tu cauza prăbuşirii mele!

Mi-am luat inima în dinţi şi am scuturat cu putere din cap.

— Atunci, nu mă amesteca în povestea asta!

M-am îndreptat spre uşă, dar mi se aşeză în drum.

— Unde te duci?

— Înapoi în curtea mea.

— Nu-ţi dau voie! exclamă ea.

Am râs.

— Şi ce? Ai de gând să stai aici toată noaptea?

— Da.

Ne-am privit lung, apoi ochii i se umplură de lacrimi. Am întins mâna, dar mi-o dădu la o parte. Se duse şi se aruncă pe pat.

— Vrei să rămân singură? Asta vrei?

M-am dus şi m-am aşezat lângă ea.

— Nefertiti, îl ai pe Amenhotep. Îl ai pe tata...

— Tata! Tata mă iubeşte pentru că sunt fiica ambiţioasă şi vicleană. Dar pe tine te respectă. Cu tine vorbeşte.

— Vorbeşte cu mine pentru că eu îl ascult.

— Şi eu îl ascult!

— Nu. Tu nu asculţi. Aştepţi până când cineva spune ce vrei să auzi, şi abia atunci eşti atentă. Şi nu asculţi sfaturile tatei. Nu asculţi sfaturile nimănui.

— Şi de ce-aş face-o? De ce să fiu o oaie?

N-am mai spus nimic.

— Îl ai pe Amenhotep, i-am atras din nou atenţia.

— Amenhotep... repetă ea. Amenhotep este un visător ambiţios. Iar în seara asta va fi cu Kiya, a cărei viziune nu-i depăşeşte vârful nasului ăla strâmb.

Am râs pentru că era adevărat, iar Nefertiti întinse mâna şi-mi atinse genunchiul.

— Rămâi cu mine, Mutny.

— Rămân în seara asta.

— Nu-mi face favoruri!

— Nu. Nu vreau să fii singură, am spus cu sinceritate.

Zâmbi mulţumită şi turnă două cupe cu vin. I-am ignorat expresia satisfăcută şi m-am aşezat alături de ea lângă foc, acoperind cu o pătură atât genunchii mei, cât şi pe-ai ei.

— De ce nu-l place Amenhotep pe general? am întrebat-o.

Nefertiti ştiu pe dată la care general mă referam.

— A ales să rămână în Teba în loc să vină în Memfis.

Focul îi arunca umbre aurii pe chip. Era frumoasă chiar şi fără bijuterii şi fără coroană.

— Dar nu puteau veni toţi generalii cu noi, am protestat.

— Ei bine, Amenhotep nu are încredere în el.

Amestecă vinul în cupă.

— Şi din acest motiv nu poţi fi văzută cu el. Cei care i-au fost devotaţi l-au urmat în Memfis.

— Dar ce se va întâmpla dacă va muri Bătrânul? Armata nu se va reuni la Teba?

Nefertiti clătină din cap.

— Nu cred că ne vom mai întoarce la Teba.

Era să scap cupa din mână.

— Ce vrei să spui? am exclamat. Într-o zi, Bătrânul o să moară... Poate că nu curând, dar într-o zi...

— Şi, când va muri, Amenhotep nu se va întoarce.

— A zis el asta? Şi lui tata i-ai spus?

— Nu, nu a zis asta. Dar am ajuns să-l cunosc.

Privi în flăcări.

— Îşi va dori oraşul lui. Unul dincolo de Memfis, care să rămână mărturie a domniei noastre.

Nu-şi putu stăpâni un zâmbet.

— Dar nu vrei să te întorci la Teba? am întrebat-o. E centrul Egiptului. E centrul lumii!

Zâmbetul lui Nefertiti se întinse.

— Nu, Mutny. Noi suntem centrul lumii. După ce va muri Bătrânul, curtea va veni după noi, oriunde am fi.

— Dar Teba...

— E doar un oraş. Imaginează-ţi cum ar fi dacă Amenhotep ar construi o capitală şi mai mare.

Ochii i se măriră.

— Ar fi cel mai mare întemeietor din istoria Egiptului. Ne-am putea scrie numele la fiecare intrare. Fiecare templu, fiecare altar, fiecare bibliotecă, fiecare monument ar fi o mărturie a vieţii noastre. Şi a vieţii tale.

Părul negru îi strălucea în lumina focului.

— Ai putea avea propria ta clădire în care să-ţi imortalizezi numele, iar zeii nu te-ar uita niciodată.

Cuvintele lui Nakhtmin îmi răsunară în minte, cum că uitarea era cel mai mare dar pe care îl putea oferi istoria. Dar nu putea fi adevărat. Cum ar mai fi ştiut zeii ce am făcut? Rămaserăm amândouă în tăcere, cufundate în gânduri. Focul din adâncul ochilor lui Nefertiti se stinse şi pe chip îi apăru o expresie întristată.

— Noi două suntem atât de diferite! Probabil pentru că eu semăn mai mult cu mama mea şi tu cu a ta.

M-am foit, stingherită. Nu-mi plăcea când vorbea despre trecutul nostru diferit.

— Mă întreb cum era oare mama. Imaginează-ţi, Mutny, nu am nimic de la ea. Nici o imagine, nici haină, nici măcar un pergament. Doar câteva inele.

— A fost o prinţesă din Mitanni. În ţara ei, este pictată pe mormântul tatălui său.

— Chiar şi aşa, nu am nici o imagine a ei în Egipt.

Privirea îi era din ce în ce mai hotărâtă.

— Nu voi lăsa să se întâmple asta cu mine. Îmi voi ciopli chipul în fiecare colţ al acestui ţinut. Copiii mei îşi vor aminti de mine până când nisipurile vor dispărea din Egipt şi piramidele se vor cufunda în pământ.

Am privit-o pe sora mea în lumina focului şi am simţit o adâncă tristeţe. Nu ştiusem niciodată lucrul ăsta despre ea.

Comorile lui Amon fuseseră închise în cufere cu lacăte grele, apoi aranjate cu grijă pe lângă pereţii Camerei de Audienţe. Încă mai erau sandale de aur, piei de leopard şi coroane cu nestemate de mărimea pumnului meu adunate grămezi prin colţuri sau aruncate pe mese. Unde aveau să ajungă toate? Nu puteau fi păstrate în siguranţă în această încăpere publică, nici măcar sub paza a treizeci şi şase de gărzi.

— Ar trebui să-l chemăm pe Maya, sugeră Nefertiti, ca să ne facă o vistierie.

Lui Amenhotep îi plăcu ideea numaidecât.

— Regina are dreptate. Vreau o vistierie care să reziste asediului timpului. Panahesi, găseşte-l pe Maya.

Panahesi se grăbi să se ridice.

— Desigur, Înălţimea Voastră. Şi, dacă faraonul doreşte, aş fi încântat să supervizez construcţia.

Tata îi aruncă lui Nefertiti o privire cu coada ochiului şi sora mea spuse degajat:

— Va fi suficient timp pentru asta, vizire.

Se uită la Amenhotep.

— Mai întâi, să găsim un sculptor care să-ţi redea chipul la fiecare colţ. Amenhotep Întemeietorul, care păzeşte comorile şi avuţia Egiptului.

Panahesi se încruntă.

— Înălţimea Voastră...

Dar Amenhotep era deja purtat de viziunea lui.

— Poate să te înfăţişeze şi pe tine. Vom fi cei mai puternici cârmuitori ai Egiptului, având la picioare comorile lui cele mai de preţ.

Panahesi se albi la faţă imaginându-şi chipul lui Nefertiti în vistieria Egiptului.

— Doriţi să chemăm un sculptor? întrebă tata.

— Da, porunci Amenhotep. Şi chiar de îndată.

CAPITOLUL 11

1350 Î.HR.

Akhet, anotimpul inundaţiei

Vistieria avu prioritate chiar şi în faţa templului lui Aton.

Până la începutul lunii Thoth, un pavilion maiestuos, cu două etaje, se înălţa în splendoarea lui de granit, lângă palat. Praful nu se aşezase încă în curte când Maya dădu la o parte uşile masive, lăsându-ne pe toţi uluiţi de ceea ce reuşise să realizeze într-un timp atât de scurt. Din toate cele patru colţuri ale vistieriei ne priveau Amenhotep şi Nefertiti, mai mari decât în viaţa reală, mai mari decât cele mai impunătoare statui ale Bătrânului din Teba.

— Cine le-a făcut? am întrebat eu, cu gura căscată.

Maya îmi răspunse rânjind:

— Un sculptor pe nume Tutmes.

Era magnific. Statuile erau atât de înalte, atât de impunătoare, încât păream nişte bieţi lăstari într-o pădure de sicomori. Grupul de viziri şi de curteni din spatele nostru amuţi. Nici măcar Panahesi nu avea nimic de spus. Nefertiti se apropie de una dintre statui. Capul îi ajungea până la piciorul de piatră. Asemănarea era uimitoare. Nasul subţire, gura mică şi ochii mari şi negri, sub nişte sprâncene foarte arcuite. Îşi trecu mâna peste fusta de piatră şi îmi spuse, mişcând doar din buze: „Păcat că nu e Kiya aici.”

Apoi Amenhotep anunţă vesel:

— Acum vom începe construirea templului lui Aton!

Tata îl privea ca şi cum ar fi spus ceva de necrezut, însă Maya nu părea surprins.

— Desigur, Înălţimea Voastră.

— Iar vizirul Panahesi va supraveghea lucrările.

Avu loc o altă întâlnire în camera mea. Acum că vistieria fusese construită, nu ne puteam asuma riscul ca Panahesi să fie însărcinat cu administrarea aurului. Construcţia templului lui Aton avea să înceapă în Thoth, dar odată ce sarcina de supraveghetor a lui Panahesi lua sfârşit, avea să ceară din nou funcţia de vistiernic.

— Va trebui să faci ceva să împiedici asta, spuse tata simplu.

— Putem să-i dăm altă funcţie. Ceva care să-l scoată din nou din palat. Ce zici de ambasador? Ar putea călători în Mitanni...

Tata clătină dezaprobator din cap.

— Nu va fi niciodată de acord.

— Cui îi pasă dacă va fi de acord sau nu? şuieră Nefertiti.

Tata ezită.

— L-am putea face Mare Preot al lui Aton, gândi el cu voce tare.

Nefertiti se dădu înapoi.

— În templul meu? strigă ea.

— Ai prefera să-l ai vistiernic, i-o întoarse tata, cu toate bogăţiile Egiptului pe mână, când ştii că se prea poate să se nască un prinţ, care să fie nepotul lui? Nu, îl vom face Mare Preot al lui Aton, hotărî tata, ridicându-se grăbit. Nefertiti, ai avut un vis. Ai avut un vis în care l-ai văzut pe Panahesi ca Mare Preot al lui Aton.

Nefertiti îşi dădu numaidecât seama ce făcea tata.

— Era îmbrăcat în blănuri de leopard. O lumină aurie îl înconjura. Cu siguranţă, a fost un semn.

Tata zâmbi şi Nefertiti râse. Erau ca o pereche de hiene.

În acea după-amiază, Nefertiti aşteptă să se umple Camera de Audienţe, ca să anunţe curţii că avusese un vis.

— Un vis foarte viu, zise ea.

Panahesi aruncă o privire tăioasă înspre podium. Sora mea continuă:

— Un vis ce părea atât de real încât, atunci când m-am trezit, am crezut că totul se întâmplase aievea.

Amenhotep se aplecă în faţă, pe tron, intrigat.

— Să chemăm un preot? Avea legătură cu mine?

Sub podium, Kiya şi doamnele ei se strânseră laolaltă, şuşotind.

Nefertiti făcu pe sfioasa.

— Avea legătură cu întregul Egipt, explică ea.

— Chemaţi un preot! strigă Amenhotep.

Tata fu la uşă înainte ca Panahesi să aibă vreme să se ridice.

— Doriţi un preot anume, maiestatea voastră?

Buza lui Amenhotep se încreţi. Până avea să fie construit templul lui Aton, trebuia să-şi caute preoţi în templul lui Amon.

— Unul care să interpreteze vise.

Când tata dispăru, Panahesi mârâi, simţind că se petrece ceva:

— Înălţimea Voastră, spuse el, n-ar fi mai înţelept să auzim mai întâi visul?

Nefertiti râse, degajată.

— De ce, vizire? Te temi oare că aş putea visa ceva care să-l facă de ruşine pe faraon?

Flutură din genele ei lungi în direcţia lui Amenhotep şi soţul ei îi zâmbi.

— Am încredere în soţia mea întru totul, vizire. Chiar şi în visele ei.

Dar Kiya, cu burta ei din ce în ce mai mare, nu se lăsa întrecută de Nefertiti.

— Poate că alteţa sa ar dori să asculte muzică în timp ce aşteptăm?

Dacă Nefertiti îl putea mulţumi pe faraon cu un vis, ea se putea face plăcută prin muzică. Îşi flutură mâna încărcată cu brăţări înspre muzicienii care urmau curtea pretutindeni, şi numaidecât începu un cântec. Nimeni nu spunea nimic despre oamenii care aşteptau cu plângeri în faţa palatului sau despre vizirii care voiau să ştie ce să facă cu Horemheb sau cu hitiţii care înaintau în teritoriile Egiptului. Visul lui Nefertiti avea întâietate. Visul lui Nefertiti şi muzica Kiyei. „Singurele momente în care nu se face nimic”, mi-am zis în sinea mea, „sunt cele în care faraonul se hotărăşte să domnească din Camera lui de Audienţe”.

Amenhotep stătea pe tron în timp ce harpiştii cântau, apoi uşile Camerei de Audienţe se dădură la o parte şi tata se întoarse. În spatele lui, un preot al lui Amon mătura dalele de marmură cu poalele robei.

— Interpretul de vise, anunţă tata.

Bătrânul se aplecă.

— Sunt preotul Menkheperre.

— Am avut un vis, vorbi Nefertiti. Pe care aş vrea să îl interpretezi.

— Vă rog să mi-l povestiţi, maiestate, împreună cu toate detaliile pe care vi le amintiţi.

Nefertiti se ridică.

— Am visat robe din blană de leopard sub soare, zise ea.

I-am aruncat o privire nervoasă lui Panahesi, care mă surprinse şi citi numaidecât în ochii mei că era prins în mijlocul unui complot.

— L-aţi visat pe Marele Preot al lui Aton, anunţă solemn Menkheperre, şi pretutindeni în jur se auziră şoapte.

— Am visat apoi că un vizir lua de jos aceste robe şi, în clipa în care le-a îmbrăcat, soarele a început să

strălucească mai tare. Atât de tare, încât lumina a devenit aproape orbitoare.

Toţi curtenii erau transfiguraţi şi Menkheperre strigă triumfător:

— Un semn! Cu siguranţă, un semn!

Amenhotep se ridică de pe tron.

— Bărbatul din visul tău este acum aici?

Ne uitarăm cu toţii la Nefertiti, a cărei privire se opri asupra lui Panahesi, apoi se îndreptă din nou spre preot.

Menkheperre îşi depărtă mâinile şi m-am întrebat oare cât din aurul tatălui meu se afla acum sub robele lui. Apoi preotul anunţă:

— Semnificaţia este limpede, Înălţimea Voastră. Aton a ales.

— Nu!

Panahesi se ridică de pe scaun, împiedicându-se.

— Maiestatea voastră, este doar un vis. Nimic mai mult decât un vis!

Amenhotep coborî de pe podium, punându-şi drăgăstos mâinile pe umerii lui Panahesi.

— Aton a ales.

Panahesi se uită mai întâi la mine, apoi la tata, al cărui chip era o mască perfectă.

— Felicitări, sfinţia voastră, spuse tata cu o ironie pe care numai Panahesi o înţelese. Zeul a ales.

Odată ieşiţi din Camera de Audienţe, Kiya mi se adresă, jubilând:

— Tatăl meu este Mare Preot al lui Aton, zise ea, fără să vadă mâna familiei mele în întreaga poveste. Când se va naşte şi un prinţ, nu va mai exista poziţie în Egipt pe care să nu o ocupe familia mea. Şi Marele Preot al lui Aton strânge dijmele, adăugă ea. Sora ta tocmai ne-a ajutat să mai urcăm o treaptă pe podium, înspre tron.

— Nu, tocmai v-a împins mai jos, i-am răspuns. Poate că tatăl tău va strânge taxele, am spus, dar tatăl meu le va număra.

Kiya mă privi, fără să înţeleagă.

— Înaintea acestei întruniri, vizirul Ay a fost numit vistiernic.

CAPITOLUL 12

7 Thoth

Stăteam în vârful unui deal sterp, de unde vedeam Nilul străbătând Memfisul. Un vânt cald trecea prin ţesătura subţire a cămăşilor, făcându-ne pelerinele să ne fluture în aer.

— Templul va fi înalt de două etaje şi se va întinde peste două dealuri.

Maya arătă înspre dunele scăldate de soare. Crestele lor răsăreau una după cealaltă, conuri de nisip alb strălucind în razele arzătoare.

— De unde vor veni materialele? întrebă Nefertiti.

— Oamenii vor folosi pietre din cariera de est.

Amenhotep era nerăbdător.

— Cât o să dureze?

Vântul se înteţi, acoperind cuvintele arhitectului. Panahesi şi tata veniră mai aproape.

— Şase anotimpuri, dacă oamenii pot munci în fiecare zi.

Chipul lui Amenhotep se întunecă.

— În şase anotimpuri, aş putea fi asasinat! strigă el.

De când îl executase pe Marele Preot al lui Amon, trăia cu această frică. Oriunde se ducea, era însoţit de gărzi de mercenari, din Nubia. Stăteau în faţa uşii lui când dormea şi planau ca nişte corbi în spatele lui atunci când mânca. Erau prezenţi şi acum, îngrămădiţi la poalele dealului, cu suliţele pregătite să oprească orice duşman al faraonului. Pe holurile palatului, Nefertiti îmi şoptise că Amenhotep se temea că oamenii nu îl iubeau.

— De ce? o întrebasem, iar privirea cu care îmi răspunsese fusese grăitoare.

Din cauza a ceea ce se întâmplase cu Marele Preot al lui Amon. Acum Amenhotep simţea furia oamenilor pe

străzi şi nici unul din vizirii lui nu avea curajul să-i spună că, într-adevăr, aşa era. Însă tata o prevenise pe Nefertiti.

— De unde ştii tu? strigase ea în camera mea şi tata îi arătase un desen pe care îl găsise în piaţă: un şarpe care avea capul faraonului înghiţea o statuie a măritului zeu Amon.

Acum Amenhotep păşea nervos în vârful dealului şi vocea îi era severă.

— Şase anotimpuri nu este acceptabil! tună el.

— Ce-aţi vrea să fac, maiestatea voastră? Numărul muncitorilor pricepuţi în construirea templelor este limitat.

Amenhotep strânse din dinţi.

— Atunci, vom folosi armata.

Nefertiti ţâşni în faţă şi spuse plină de entuziasm:

— Dacă ar ajuta şi soldaţii la construirea templului, cât de repede ar putea fi gata?

Maya se încruntă.

— Despre câţi soldaţi vorbim, Înălţimea Voastră?

— Trei mii, răspunse pe dată Amenhotep, fără să se gândească la războiul pe care i-l promisese lui Horemheb sau la graniţele Egiptului, care trebuiau apărate.

— Trei mii?

Maya încercă să-şi ascundă mirarea.

— S-ar putea să dureze...

Făcu o scurtă pauză ca să calculeze.

— Cu atât de mulţi oameni, s-ar putea să dureze doar trei anotimpuri.

Amenhotep dădu hotărât din cap.

— Atunci, toţi soldaţii care au venit în Memfis vor fi angajaţi încă din această seară.

— Şi graniţele Egiptului? întrebă ferm tata. Vor trebui apărate. Şi palatul va avea nevoie de pază. Luaţi o mie, spuse el, deşi ştiam că îl durea sufletul să facă până şi acest compromis.

Îi aruncă o privire de avertizare surorii mele, care dădu din cap.

— Da. O mie. Nu vrem ca graniţele Egiptului să rămână nepăzite.

Amenhotep se supuse, apoi se uită la Maya.

— Dar îi vei anunţa pe soldaţi în această seară.

— Şi Horemheb? îl avertiză tata. Nu va fi mulţumit.

— Atunci, să fie nemulţumit! pufni Amenhotep.

Tata clătină din cap.

— Ar putea întoarce armata împotriva voastră.

Panahesi trecu numaidecât de partea lui Amenhotep.

— Plătiţi-le soldaţilor mai mult decât ar putea obţine vreodată ca pradă din războiul cu hitiţii, sugeră el. Îmbrăcaţi-i în aur. Avem suficienţi bani din taxele strânse.

— Bine. Bine!

Amenhotep rânji.

— Oamenii n-o să mă părăsească, la cât o să-i plătesc.

— Şi generalul? întrebă tata din nou.

Amenhotep miji ochii.

— Care general?

A doua zi, Camera de Audienţe era aglomerată de oameni veniţi cu tot felul de jalbe să-l vadă pe faraon. Construcţia celui mai mare templu ridicat vreodată începuse deja şi soseau mesageri cu pergamente de pe şantier. În vreme ce Kiya se plimba ca o raţă pe holurile palatului, mutându-se de pe un scaun pe altul, servitorii veneau şi plecau cu detalii şi măsurători trimise de arhitectul Maya. Apoi, uşile Camerei de Audienţe se dădură de perete şi Amenhotep se încordă. Gărzile se strânseră în jurul lui şi Horemheb râse.

— Am luptat cu nubienii pe când eram doar un băietan, pufni el. Credeţi că cincisprezece gărzi mă pot opri?

Avansă înspre tron.

— Mi-ai jurat că vom avea război. Ţi-am dat templele lui Amon!

Amenhotep zâmbi.

— Şi îţi sunt foarte recunoscător.

„Dacă aş fi eu faraon, nu l-aş enerva pe acest general”, mi-am zis.

La baza podiumului, Horemheb înţepeni.

— Cât timp ai de gând să foloseşti soldaţii Egiptului pe post de muncitori?

— Trei anotimpuri, răspunse Nefertiti de pe tronul ei.

Privirea lui Horemheb se mută de la Amenhotep la sora mea. Eu m-am cutremurat, însă ea îi susţinu neclintită privirea.

— Graniţele Egiptului trebuie apărate în întregime. Pentru asta e nevoie de fiecare soldat, ne avertiză Horemheb. Hitiţii...

— Nu-mi pasă de hitiţi!

Amenhotep coborî de pe podium şi se opri în faţa lui Horemheb, ştiindu-se în siguranţă într-o încăpere plină de gărzi.

Horemheb trase aer în piept şi vesta de piele i se întinse pe pectorali.

— M-ai minţit.

— Le-am dat soldaţilor tăi o îndeletnicire mai bună şi mai puţin periculoasă.

— Să-i construiască templul lui Aton? Îl pângăreşti pe Amon!

— Nu.

Amenhotep zâmbi periculos.

— Tu l-ai pângărit pe Amon.

Furia îi umflă venele lui Horemheb, pe braţe şi pe gât.

— Vom fi atacaţi, îl preveni el. Hitiţii vor veni în Egipt, şi când oamenii tăi vor fi mai mult constructori decât soldaţi, o să-ţi pară rău.

Amenhotep se apropie de Horemheb şi numai eu, care stăteam pe cea mai joasă treaptă a podiumului, am auzit ce şi-au spus.

— Oamenii te urmează în acelaşi fel în care îl urmau pe fratele meu. Nu ştiu de ce. Dar tu îl vei urma pe Aton. Îl vei sluji pe el, îţi vei sluji faraonul, sau îţi voi lua funcţia şi te vei trezi fără un singur prieten în tot Egiptul. Horemheb cel fără de prieteni, aşa ţi se va spune. Şi toţi cei prinşi în compania ta vor fi ucişi.

Îşi îndreptă spatele.

— Înţelegi?

Horemheb nu spuse nimic.

— Înţelegi? strigă Amenhotep şi vocea lui îmi bubui în urechi.

Horemheb îşi încleştă dinţii.

— Vă înţeleg prea bine, maiestatea voastră.

— Atunci pleacă!

Întreaga adunare îl privi pe general ieşind din încăpere şi mi-am spus în sinea mea: „A făcut un lucru foarte nesăbuit astăzi”.

Amenhotep se uită la agitaţia stârnită în Camera de Audienţe şi spuse cu glas tare:

— Am terminat!

Aruncă o privire tăioasă grupului de viziri adunaţi la baza podiumului.

— Unde e Panahesi? întrebă el.

— La şantierul noului templu, spuse tata, ascunzându-şi satisfacţia.

— Foarte bine.

Amenhotep se întoarse spre sora mea şi-i zâmbi drăgăstos.

— Vino! Hai să ne plimbăm prin grădini. Tatăl tău se poate ocupa de toate astea.

Arătă cu braţul încărcat de brăţări înspre şirul lung de oameni strânşi în faţa încăperii, veniţi cu tot felul de probleme.

Nefertiti se uită la mine şi am înţeles fără nici un cuvânt că trebuia să vin şi eu cu ei.

Am străbătut curtea până la sicomorii mari, ale căror fructe erau gata de cules.

— Ştiai că Mutny poate să numească orice plantă din grădină? întrebă Nefertiti.

Amenhotep mă privi suspicios.

— Eşti tămăduitoare?

— Am învăţat puţin în Akhmim, maiestatea voastră.

Nefertiti râse.

— Nu chiar puţin. Este un mic vraci. Ţi-aminteşti ce s-a întâmplat pe corabie?

Amenhotep se încordă şi m-am întrebat de ce-i amintea Nefertiti tocmai această întâmplare.

— Când voi avea un copil, va fi una dintre persoanele care o să mă asiste, zise Nefertiti şi ceva din vocea ei ne făcu atât pe mine, cât şi pe faraon să ne întoarcem.

— Eşti însărcinată? şopti Amenhotep.

Nefertiti zâmbi larg.

— Primul fiu al Egiptului.

Am exclamat şi mi-am dus mâna la gură, iar Amenhotep scoase un strigăt de bucurie şi o strânse pe Nefertiti la piept.

— O familie! Şi nu va exista copil mai adorat ca al nostru, îi jură el.

Îşi aşeză blând mâna pe stomacul surorii mele. M-am gândit, nevenindu-mi să cred, că la şaptesprezece ani Nefertiti va fi mama unui faraon al Egiptului.

Mă privi, radiind.

— Ei?

Nu ştiam ce să spun.

— Zeii te-au binecuvântat, am izbucnit.

Dar simţeam şi teamă. De-acum înainte urma să aibă o familie, un soţ şi copii de care să se îngrijească.

— Tatei i-ai spus? am întrebat-o.

— Nu.

Încă zâmbea.

— Dar vreau să-mi binecuvântez copilul în templul lui Aton, spuse ea nerăbdătoare.

Am privit-o şocată.

Expresia lui Amenhotep deveni serioasă.

— Atunci, templul va trebui terminat în nouă luni, zise el. Trebuie să-l termine până în luna Pachons.

În palat, servitorii începuseră deja să şoptească. Nu se găsise sânge pe aşternuturile lui Nefertiti şi nici o pată pe cămăşile ei. Desigur, eu nu ştiam. Eram la o curte distanţă de ea acum, dar Ipu nu părea surprinsă.

— Ştiai şi nu mi-ai spus nimic? am strigat eu.

Ipu îmi ridică peste cap cămaşa şi-mi puse în schimb o rochie pentru sărbătoarea din acea seară.

— Nu ştiam dacă vreţi să vă împărtăşesc bârfele, domniţă.

— Sigur că vreau!

Ipu zâmbi larg şi i se văzură gropiţele.

— Atunci, domniţa nu trebuia decât să întrebe.

Pregătirile pentru o sărbătoare în Sala Mare începură după ce Nefertiti îi spuse în mod oficial lui Amenhotep că era însărcinată cu copilul lui, dar zecile de mese şi de lămpi cu ulei păreau că fuseseră aranjate dinainte. Cu siguranţă o armată de servitori muncise întreaga după-amiază ca să împodobească sala şi toţi bucătarii din Memfis se puseseră pe treabă din clipa în care vestea sosise la palat. Podiumul, cu cele trei trepte care urcau spre tronurile lui Horus, era acoperit de flori. Pe fiecare treaptă, servitorii puseseră câte două scaune, cu spătar

înalt şi cu multe perne, pentru cei mai de seamă membri ai curţii regale. Eu aveam să stau pe unul dintre aceste scaune, la fel mama şi tata, marele preot Panahesi şi, dacă avea să vină, prinţesa Kiya. Ultimul scaun era rezervat pentru o persoană de onoare aleasă.

Când va fi sosit momentul mesei, aveam să urcăm la masa regală, în vârful podiumului strălucitor unde, în majoritatea serilor, cuplul regal mânca singur. În această seară însă, stăteam şi noi lângă Nefertiti şi Amenhotep. Această seară era o sărbătoare a familiei noastre. Familia regală a Egiptului.

Trompetele ne anunţară intrarea şi am traversat împreună sala, asigurându-ne că toţi vizirii puteau vedea câte brăţări de aur purtam şi câte inele îşi pusese tata. Kiya îşi folosise sarcina pentru a-şi scuza absenţa, însă Panahesi păşea alături de noi înspre podium şi, de sub tronurile lui Horus, mama pur şi simplu radia de fericire.

— Sora ta poartă în pântec moştenitorul tronului Egiptului, zise ea, minunându-se. Va fi faraon într-o bună zi.

— Dacă este băiat, i-am răspuns.

Tata zâmbi tăios.

— Ar fi cazul să fie. Moaşele spun că pruncul Kiyei va fi băiat şi familia noastră nu-şi poate permite un pretendent la tron.

Sala Mare era plină de oameni care vorbeau şi râdeau. Toţi nobilii din Memfis erau prezenţi. Nefertiti coborî de pe podium şi îmi întinse braţul, invitându-mă să merg prin încăpere împreună cu ea. Strălucea, triumfătoare.

— Nu poţi să mergi singură? am întrebat-o.

— Ba sigur că pot. Dar am nevoie de tine.

Nu avea cu adevărat nevoie de mine, dar mi-am ascuns satisfacţia şi i-am dat braţul. Capetele se întorceau ca să le vadă pe fiicele lui Ay şi pentru prima oară am

simţit acea veselie copilărească de a fi atât frumoasă, cât şi puternică. Bărbaţii se uitau vrăjiţi la Nefertiti, însă privirile lor zăboveau şi asupra mea.

— Ce fetiţă frumoasă! spuse Nefertiti, prinzând între degete bărbia unui copil gras.

M-am uitat lung la sora mea. Cu siguranţă nu putea crede că este un copil frumos. Dar mama fetiţei zâmbi mândră şi se înclină mai adânc decât orice altă femeie de la curte.

— Mulţumesc, regina mea. Mulţumesc!

— Nefertiti! am protestat eu.

Mă ciupi de braţ.

— Zâmbeşte mai departe! îmi spuse ea.

Apoi am văzut că Amenhotep ne urmărea de pe tron. Nefertiti şi sora lui Nefertiti, frumoase şi încântătoare, atrăgătoare şi dorite. Faraonul coborî. Se săturase să o vadă revărsându-şi favorurile asupra tuturor în afară de el.

— Cea mai frumoasă femeie din Egipt! declară el, trăgând-o de lângă mine.

O conduse înapoi la tronul ei de abanos şi Nefertiti nu-şi mai încăpea în piele de încântare.

Nu se mai vorbea decât despre copil.

La băi, în arenă, în Sala Mare, Nefertiti le amintea tuturor că purta moştenitorul tronului Egiptului. După ceva timp, cred că şi mama se săturase de refrenul ăsta.

— Numai despre asta vorbeşte, i-am spus, aplecându-mă pe banca de piatră din grădină, privind pisicile care vânau şoareci în iarba înaltă.

— Pentru asta a venit aici, spuse mama. Ca să dea Egiptului un fiu.

— Şi să-l controleze pe prinţ, i-am atras atenţia.

Privirăm amândouă lacul, admirând florile de lotus ce dansau pe suprafaţa apei, golindu-şi în unde petalele ce se strângeau în forma unei cupe.

— Să sperăm doar că va fi băiat, fu tot ce zise mama. Oamenii ne vor ierta orice dacă vor avea un prinţ care să moştenească la un moment dat coroana, fără să se ajungă la vărsare de sânge. S-ar putea chiar să uite că, în vreme ce familia regală construieşte temple în Memfis, hitiţii invadează teritoriile egiptene de la Kadesh.

I-am aruncat o privire surprinsă, însă mama nu mai spuse nimic pe această temă.

— Îmbracă-te, Mutny! Mergem la templu.

Somnoroasă încă, m-am ridicat din aşternuturi.

— La templul lui Amon?

Nefertiti pufni dispreţuitor.

— La templul lui Aton. Au terminat curtea şi vreau să o văd.

— Au terminat în cincisprezece zile?

— Desigur. Muncesc acolo câteva mii de oameni. Grăbeşte-te!

Am dat fuga să-mi găsesc cămaşa, sandalele şi o curea.

— Şi tata?

— Va rămâne în Camera de Audienţe ca să aplice legile Egiptului. Suntem un trio perfect, adăugă cu mândrie sora mea. Faraonul, regina lui şi vizirul competent.

— Şi mama? am întrebat, punându-mi tunica.

— Ea vine.

— Dar ce va spune Tiye?

Sora mea ezită. Mi s-a părut că observ un regret sincer în vocea ei când recunoscu:

— Tiye e supărată pe mine.

Ruşinea îi colora obrajii. La urma urmei, regina Tiye fusese cea care-i pusese coroana lui Horus pe cap. Dar acum, Nefertiti avea datoria de a-i fi devotată lui Amenhotep, nu lui Tiye. Ştiam că aşa vedea ea lucrurile,

însă nu vorbea niciodată cu mine despre preţul acestei alegeri, despre nopţile nedormite, petrecute cu capul în palme, privind luna şi întrebându-se care va fi ecoul hotărârii ei în eternitate. Stătea acum pe patul meu şi mă privea cum mă îmbrac. Într-o vreme, râdea de picioarele mele lungi şi de pielea mea tuciurie. Dar acum nu avea vreme pentru insulte copilăreşti.

— A mers până acolo încât să trimită mesageri ca să-l ameninţe. Dar ce poate face? A fost încoronat. Va fi faraon peste Egiptul de Sus şi Egiptul de Jos de îndată ce va muri Bătrânul.

— Ceea ce ar putea să dureze ani buni, i-am atras atenţia, sperând că zeii nu auziseră speranţa din glasul ei în clipa în care vorbise despre moartea faraonului.

Am urmat-o de-a lungul holului şi, când am ieşit în curte, m-am întors mirată spre Nefertiti.

— Cine sunt aceşti bărbaţi înarmaţi?

Amenhotep apăru prin porţile de gresie sculptată şi îmi răspunse:

— Trebuie să fiu protejat şi sora ta la fel. Nu am încredere în armata tatălui meu.

— Dar oamenii ăştia fac parte din armată, i-am atras eu atenţia. Dacă nu te poţi încrede în armată...

— Nu mă pot încrede în generali, sări Amenhotep. Soldaţii, soldaţii aceştia, vor face ce li se va spune.

Urcă în carul lui poleit cu aur, întinzând mâna ca s-o ajute pe sora mea. Apoi plesni cu biciul în aer şi caii o luară din loc.

— Nefertiti! am strigat, apoi m-am întors spre mama. Nu e periculos să meargă aşa de repede?

Auzeam râsul lui Nefertiti peste tropotul cailor şi am privit-o amândouă dispărând în depărtare.

— Sigur că e periculos. Dar cine să o oprească?

Gărzile înarmate ne-au urcat repede în carul nostru şi în scurt timp am ajuns la locul în care se construia noul templu al lui Aton. Când ne-a apărut în faţa ochilor, am avut senzaţia că păşisem în mijlocul unui oraş care tocmai ieşise de sub un asediu. Blocuri de cărămidă erau împrăştiate pretutindeni şi soldaţii îşi croiau drum printre construcţii pe jumătate terminate, mârâind şi pufăind şi strigând ordine. Panahesi, cu mantia lungă umflată de vânt, stătea cu braţele la piept, dând comenzi aspre oamenilor. Aşa cum îmi spusese sora mea, curtea fusese deja ridicată şi acum se înălţau coloanele, sculptate după chipurile lui Nefertiti şi Amenhotep. Perechea regală coborî din car şi Panahesi veni repede lângă faraon, făcând plecăciuni.

— Alteţa voastră!

O văzu apoi pe sora mea şi încercă să-şi ascundă dezamăgirea.

— Maiestate... Ce bună sunteţi să veniţi tocmai până aici.

— Avem de gând să supraveghem lucrul până când se va termina construcţia, spuse cu hotărâre Nefertiti, privind în jur.

Deşi pretutindeni părea să domnească haosul, dacă te uitai mai bine, terenul părea împărţit în patru secţiuni diferite: pictorii, sculptorii, cei care mutau obiectele şi constructorii.

Amenhotep îşi dădu la o parte mantia şi privi în jur.

— Oamenii nu au remarcat sosirea noastră?

Panahesi ezită.

— Alteţă?

— Nu au băgat de seamă că am sosit? strigă faraonul. Nimeni nu se închină!

Muncitorii din jurul nostru se opriră şi Panahesi îşi drese vocea.

— Credeam că Înălţimea Voastră îşi doreşte ca templul gloriosului Aton să fie terminat cât mai repede cu putinţă.

— Nimic nu este mai important decât faraonul!

Ecoul vocii îi răsună în curtea aglomerată. L-am văzut pe generalul Horemheb undeva în spate, cu chipul încruntat într-o tăcută ameninţare. Apoi ciocanele se opriră şi soldaţii se lăsară pe dată într-un genunchi. Un singur om rămase în picioare. O furie roşie ca focul îi aprinse chipul lui Amenhotep. O porni către cel care îl sfida şi mulţimea se dădea la o parte împleticindu-se din calea lui. Nefertiti trase aer în piept şi m-am apropiat de ea.

— Ce-o să facă?

— Nu ştiu.

Amenhotep se apropia cu paşi grăbiţi de Horemheb. Erau de aceeaşi înălţime, însă numai unul era iubit de soldaţi.

— De ce nu îngenunchezi în faţa trimisului lui Aton?

— Îi pui pe aceşti oameni în pericol, Înălţimea Ta. Cei mai buni dintre soldaţii noştri sunt aici. Oameni antrenaţi să mâne care în luptă îţi sculptează chipul în piatră, când ar trebui să ne apere graniţele împotriva hitiţilor. Nu e un mod înţelept de a folosi oameni bine instruiţi.

— Eu hotărăsc ce e înţelept şi ce nu! Tu nu eşti decât un biet soldat, iar eu sunt faraonul Egiptului!

Amenhotep se încordă.

— Te vei pleca în faţa mea!

Horemheb rămase în picioare şi mâna lui Amenhotep se îndreptă numaidecât spre pumnalul de la brâu. Făcu un pas ameninţător în faţă.

— Spune-mi, zise el, scoţând cuţitul din teacă, crezi că oamenii tăi s-ar răscula împotriva mea dacă ar fi să te omor pe loc?

Aruncă o privire neliniştită în jur.

— Eu cred că ar rămâne în genunchi în timp ce sângele tău ar uda nisipul.

Horemheb trase aer în piept.

— Atunci încercaţi, Alteţa Voastră.

Amenhotep ezită. Privi în jur la miile de soldaţi puternici, dar neînarmaţi. Apoi îşi băgă pumnalul la loc şi se îndepărtă.

— De ce nu mi te supui? întrebă el.

— Am avut o înţelegere, îi răspunse Horemheb. Am fost supus alteţei sale, iar alteţa sa a trădat Egiptul.

— Nu am trădat pe nimeni! spuse cu răutate Amenhotep. Tu eşti cel care m-ai trădat. Tu şi această armată. Crezi că nu ştiu că ai fost prieten cu Tutmes? Că lui i-ai fost credincios?

Horemheb nu spuse nimic.

— Ai fi îngenuncheat în faţa fratelui meu! strigă Amenhotep. Spune-mi că nu ai fi îngenuncheat în faţa lui Tutmes.

Horemheb păstră tăcerea şi, dintr-o dată, pumnul lui Amenhotep se înfipse în stomacul generalului. Horemheb trase aer în piept, însă picioarele nu i se clintiră. Amenhotep se uită repede la soldaţii din jur, care aşteptau încordaţi, pregătiţi să-şi apere generalul. Apoi îl apucă de umăr pe Horemheb şi şopti sălbatic:

— Te eliberez din funcţie. Întoarce-te la tatăl meu. Dar ai face bine să-ţi aminteşti că, după moartea Bătrânului, tot eu voi fi faraon şi în Egiptul de Sus.

Mulţimea se dădu la o parte, lăsându-l pe Horemheb să se ducă la carul lui. Apoi, toţi soldaţii se întoarseră la unison înspre Amenhotep.

— Reluaţi lucrul! strigă Panahesi. Reluaţi lucrul!

Deşi era dimineaţa devreme, un foc ardea în vatra din camera mea. Nefertiti stătea într-un scaun aurit, cel mai aproape de foc, lumina flăcărilor reflectându-se în ochiul

de lapis dintre sânii ei. Tata se lăsă pe spate, cu degetele sub bărbie. Restul palatului dormea.

— Nu poţi face nimic ca să-l mai liniştească?

Focul trosnea şi şuiera. Nefertiti oftă.

— Fac tot ce pot. Urăşte armata.

— Dar armata îl ţine la putere, spuse aspru tata. Horemheb nu va uita ce a făcut.

— Horemheb este în Teba, răspunse Nefertiti.

— Şi când va muri Bătrânul?

— Asta ar mai putea dura încă zece ani.

Folosea cuvintele mele, deşi ştiam că nu era ceea ce spera să se întâmple.

— Fără armată, Egiptul este slab. Ai noroc că în Teba mai există încă generali care îşi pregătesc soldaţii pentru război.

— Nu vom construi decât trei anotimpuri, se apără Nefertiti.

— Trei?

Tata se ridică furios.

— Înainte erau şase, acum sunt trei? Cum poate o armată să termine un templu într-un an?

— Sunt însărcinată, spuse Nefertiti, apăsându-şi mâna pe burtă. Fiul meu va fi sfinţit pe altarul lui Aton.

Tata o privi lung.

— Este dorinţa lui Amenhotep, adăugă ea. Şi dacă nu o fac eu, o va face Kiya. Dacă naşte un băiat? întrebă ea cu disperare în glas.

— Va sta la pat peste şapte zile, o avertiză tata. Dacă se va naşte un prinţ, faraonul va sărbători. Vor fi festivităţi şi ospeţe.

Nefertiti închise ochii, impunându-şi să fie calmă, însă tata clătină din cap.

— Pregăteşte-te. Următoarele zile îi vor aparţine Kiyei.

Puteam vedea înverşunarea de pe chipul surorii mele.

— Mă duc cu el în arenă în dimineaţa asta, hotărî ea.

Se îndreptă spre dulapul în care îşi ţinea hainele de călărie şi o strigă pe Merit.

— Vrei să călăreşti cu el? am exclamat. Dar nu ai mai călărit de zile întregi!

— Şi voi călări acum. A fost o greşeală să cred că mă pot relaxa, bazându-mă pe sarcină.

Îşi răscoli dulapul până când veni Merit. Chiar şi la această oră a dimineţii, kohl-ul servitoarei era perfect trasat şi pânza rochiei întinsă.

— Mănuşile şi coiful meu! îi porunci aspru Nefertiti. Repede! Înainte să se trezească Amenhotep şi să vrea să călărească.

Tata o întrebă pe Merit:

— Pune în pericol copilul?

Nefertiti o străpunse pe Merit cu privirea din spatele tatălui meu şi Merit spuse numaidecât:

— E devreme, vizire. Doar câteva luni.

Nefertiti îşi strânse centura în jurul taliei.

— Poate că, dacă voi călări, mi se va iuţi sângele şi voi naşte un băiat.

*

Pe douăzeci şi opt ale lui Thoth, Ipu veni în fugă în camera mea, unde eu şi Nefertiti jucam senet.

— A început! strigă ea. Kiya naşte!

Ne-am ridicat amândouă repede, împiedicându-ne în scaune, şi am dat fuga în camera părinţilor noştri. Mama şi tata stăteau împreună, vorbind repede, pe ton şoptit.

— O să aibă un băiat, şopti Nefertiti.

Tata se uită la mine, ca şi cum eu îi spusesem ceva ce n-ar fi trebuit să spun.

— De ce spui asta?

— Pentru că am visat noaptea trecută. Va da naştere unui prinţ al Egiptului.

Mama se ridică şi închise uşa. Palatul era plin de mesageri care aşteptau să facă un anunţ regatului.

Nefertiti intră în panică.

— Nu pot permite aşa ceva. Nu voi permite aşa ceva.

— Nu poţi face nimic, spuse tata.

— Întotdeauna pot face ceva, spuse ea apăsat.

Apoi Nefertiti adăugă, pe un ton calculat.

— Când se întoarce Amenhotep, spuneţi-i că nu mă simt bine.

Mama se încruntă, însă tata îi înţelese pe dată jocul.

— Cât e de grav? întrebă el repede.

— Atât de grav...

Nefertiti ezită.

— Atât de grav încât s-ar putea să mor şi să pierd copilul.

Tata se uită la mine.

— Trebuie să-i confirmi povestea când te va întreba.

Se răsuci pe călcâie şi-i dădu instrucţiuni lui Merit:

— Du-o în camera ei şi adu-i fructe. Nu pleca de lângă ea până nu-l vezi pe faraon.

Merit se înclină.

— Desigur, vizire.

Mi s-a părut că văd un zâmbet în colţul buzelor ei. Se înclină apoi în faţa lui Nefertiti.

— Să mergem, Alteţa Voastră?

Eu rămăsesem la uşă.

— Dar eu ce să fac?

— Ai grijă de sora ta, îmi spuse tata, cu subînţeles. Şi fă precum îţi cere.

Ne întoarserăm cu toţii în camera lui Nefertiti, încet, astfel încât, dacă ne-ar fi văzut cineva, să ştie că ceva era

în neregulă cu regina. În camera ei, Nefertiti se întinse în pat, neputincioasă.

— Cuvertura mea, spuse ea. Întinde-o.

Am privit-o lung.

— Peste picioare şi de-o parte şi cealaltă a patului.

— E îngrozitor ce faci, i-am spus. Deja i-ai luat locul Kiyei în inima lui Amenhotep. Nu e îndeajuns?

— Mă simt rău! protestă ea.

— Îi răpeşti singurele clipe de fericire pe care le mai are.

Ne privirăm una pe cealaltă, însă nu era nici un pic de ruşine în ochii lui Nefertiti.

M-am aşezat lângă patul ei în vreme ce Ipu stătea de pază la uşă, cerându-le servitorilor veşti din camera de naştere a Kiyei. Am aşteptat întreaga seară. Apoi, în cele din urmă, Ipu veni în fugă şi, când deschise uşa, chipul îi era grav.

— Ei? Ce este?

Nefertiti se ridică în capul oaselor.

— Ce este?

Ipu îşi coborî capul.

— Un prinţ. Prinţul Nebnefer al Egiptului.

Nefertiti se lăsă să cadă pe perne şi paloarea care-i acoperi chipul de data asta era reală.

— Trimite vorbă faraonului că Marea lui Soţie este bolnavă, spuse ea numaidecât. Spune-i că e posibil să mor. Că risc să pierd copilul.

Am strâns buzele.

— Nu face faţa asta! îmi porunci ea.

Amenhotep veni de îndată ce primi vestea.

— Ce este? Ce se-ntâmplă cu ea? strigă el.

Credeam că minciunile o să-mi înţepenească în gât, însă năvăliră numaidecât pe gură, de îndată ce i-am văzut teama.

— Nu ştiu, Înălţimea Voastră. I s-a făcut rău azi dimineaţă şi de atunci doarme întruna.

Groaza îi întunecă faţa şi bucuria de a i se fi născut un fiu dispăru.

— Ce ai mâncat? Ceva pregătit de servitoarea ta?

Nefertiti îi răspunse cu voce înceată şi slabă.

— Da... Da, sunt sigură că a fost pregătit de ea.

Amenhotep îşi puse mâna pe obrazul ei, apoi se întoarse spre mine:

— Ce s-a întâmplat? Trebuie să ştiu. Voi două sunteţi nedespărţite. Spune-mi ce s-a întâmplat!

Mi-am dat seama că nu încerca să fie crud. Se temea. Se temea sincer pentru soţia lui.

Inima începu să-mi bată repede.

— Se poate să fi fost de la vin, am spus repede. Sau de la frig. E foarte frig afară.

Amenhotep se uită la ferestrele din celălalt capăt al încăperii, apoi la aşternuturile de pe pat.

— Daţi-mi pături! strigă el şi femeile veniră în grabă. Pături şi lână. Găsiţi-l pe vizirul Ay. Spuneţi-i să aducă doctorul.

— Nu! spuse Nefertiti, ridicându-se în şezut. Mutny e tot ce-mi trebuie.

— Sora ta nu este doctor!

Se aplecă peste patul ei şi-i luă braţele într-un gest de disperare.

— Nu poţi să fii bolnavă. Nu poţi să mă părăseşti.

Închise ochii şi genele ei negre îi fluturară pe obrajii palizi.

— Am auzit că ai un fiu, spuse ea încet şi zâmbi, punându-şi mâna mică pe stomac.

— Tu eşti tot ce contează pentru mine. Vom ridica monumente în cinstea zeilor împreună, jură el.

— Da. Un templu pentru Aton.

Zâmbi slab. Îşi juca rolul atât de bine, încât în ochii lui Amenhotep năvăliră lacrimi.

— Nefertiti!

Strigătul lui de durere era atât de sincer, încât mi se făcu milă de el. Se aruncă peste ea în pat şi am intrat în panică.

— Opriţi-vă! Răniţi copilul!

Se auzi o bătaie în uşă şi tata apăru cu doctorul lângă el. Nefertiti îi aruncă o privire îngrijorată.

— Nu te teme, zise tata cu subînţeles. O să te ajute.

Se înţeleseră din priviri şi Nefertiti îi permise doctorului să-i ia sânge din braţ. Bărbatul învârti lichidul într-un vas ca să-i vadă culoarea în timp ce-l urmăream cu toţii, aşteptând interpretarea. Bătrânul îşi drese glasul. Îi aruncă o privire tatei şi dădu scurt din cap, apoi se uită la faraon.

— Ce este? întrebă Amenhotep.

Doctorul îşi coborî privirea.

— Mă tem că este foarte bolnavă, Înălţimea Voastră.

Sângele se scurse de pe chipul lui Amenhotep. Tovarăşa lui, soţia lui, susţinătoarea lui cea mai înfocată, bolnavă acum din cauza sarcinii. Amenhotep îi aruncă o privire mult-iubitei sale Nefertiti, al cărei păr se revărsa pe perne asemenea cernelii negre. Arăta frumoasă şi eternă, sculptată parcă şi lipsită de viaţă. Faraonul se întoarse înspre medic.

— Vei face tot ce este cu putinţă! îi porunci el. Vei face tot ce-ţi stă în putere ca s-o aduci înapoi.

— Desigur, spuse repede doctorul. Dar trebuie să se odihnească. Nimic nu trebuie să o deranjeze. Nici o veste proastă, nici...

— Fă-o bine!

Medicul dădu repede din cap şi-şi scoase repede sacul, din care apărură mai mute sticluţe şi o fiolă cu

unguent. M-am uitat mai cu atenţie, ca să văd dacă-mi puteam da seama ce erau. Dacă erau periculoase? Dacă ar fi îmbolnăvit-o cu adevărat? I-am aruncat o privire tatei, al cărui chip rămânea lipsit de orice expresie şi mi-am dat seama ce trebuia să fie. Apă de rozmarin.

Medicul îi administră licoarea şi am aşteptat cu toţii întreaga noapte lângă sora mea, privind-o cum adoarme. Veni şi mama, apoi Ipu şi Merit ne aduseră sucuri proaspete şi pături. Târziu în noapte, mama se întoarse în camera ei încălzită în timp ce Amenhotep, tata şi cu mine rămaserăm lângă Nefertiti. Dar, în timp ce o priveam, a început să-mi fie ciudă. Dacă nu ar fi fost atât de egoistă, eu şi tata nu am fi fost nevoiţi să luăm parte la o asemenea şaradă. N-ar fi trebuit să stăm ca nişte străjeri lângă patul ei, încălzindu-ne mâinile lângă foc în timp ce ea se cuibărea frumuşel sub cuverturi şi Amenhotep îi mângâia obrazul. Când plecă până şi tata, se întoarse spre mine şi-mi spuse cu subînţeles:

— Ai grijă de ea, Mutnodjmet.

Închise uşa şi Amenhotep se duse lângă patul lui Nefertiti.

— Cât de bolnavă este? întrebă faraonul.

Chipul îi era lung şi ascuţit în umbrele aruncate de flăcări.

Mi-am înghiţit nodul de teamă care mi se pusese în gât:

— Mă tem pentru ea, Înălţimea Voastră.

Nu era o minciună.

Amenhotep îşi privi regina adormită. Era de o frumuseţe perfectă şi ştiam că eu, cât voi trăi, nu aveam să fiu niciodată iubită cu asemenea obsesie.

— Tămăduitorii o vor aduce înapoi, jură faraonul. Poartă copilul nostru. Viitorul Egiptului.

Înainte să mă pot abţine, m-am trezit întrebându-l:

— Şi Nebnefer, maiestate?

Mă privi ciudat, ca şi cum ar fi uitat de moştenitorul Kiyei.

— Kiya e Soţia a Doua. Nefertiti e regina mea şi îmi este credincioasă. Înţelege viziunea pe care o am pentru un Egipt mai măreţ. Un Egipt condus de atotputernicul Aton. Copiii noştri vor îmbrăţişa soarele şi vor deveni cei mai puternici conducători pe care zeii i-au binecuvântat vreodată.

Vocea mi se opri în gât:

— Şi Amon?

— Amon e mort, răspunse el. Dar voi readuce la viaţă visul bunicului meu de a avea faraoni care să nu se lase conduşi de puterea preoţilor lui Amon. Îi voi cinsti numele şi eternitatea îşi va aminti ce am făcut. Ce am făcut noi, spuse apăsat, uitându-se la Nefertiti, tovarăşa lui de luptă, aliatul lui neclintit.

La fiecare sfat pe care îl primea de la Kiya, Nefertiti se grăbea să sugereze o statuie nouă, o altă curte, un nou templu strălucitor.

Amenhotep rămase lângă patul ei întreaga noapte. Îl priveam întrebându-mă ce l-ar fi putut determina pe un om să distrugă zeii poporului său şi să aducă în locul lor un protector de care nu auzise nimeni. „Lăcomia”, mi-am zis. „Ura pe care o are faţă de tot ce ţine de tatăl lui şi lăcomia de putere. Fără preoţii lui Amon, el va controla totul.” M-am aşezat pe un scaun cu multe perne şi l-am privit mângâindu-i obrazul surorii mele. Era tandru, abia atingându-i faţa, trăgând în piept mirosul de lavandă al părului ei. Când am adormit, el era încă lângă ea, rugându-se lui Aton pentru o minune.

Când m-am trezit, a doua zi dimineaţă, ochii mă dureau şi îi simţeam grei. La uşă era deja un mesager cu

veşti din Teba, îmbrăcat în lapis şi aur. Totuşi, Amenhotep nu voia să audă nimic.

— Nimeni nu are voie să o deranjeze pe regină! spuse el apăsat.

Panahesi apăru în spatele mesagerului.

— Înălţimea Voastră, este în legătură cu prinţul.

Amenhotep traversă încăperea.

— Ce este? Regina e bolnavă.

Panahesi se încruntă şi intră în încăpere.

— Îmi pare rău să aflu că maiestatea sa nu se simte bine.

Privi prin anticameră spre patul surorii mele şi ochii i se îngustară.

— Regina Tiye şi Bătrânul îşi trimit binecuvântarea fiului vostru, continuă el. Ospăţul pentru naştere, cu permisiunea înălţimii voastre, va fi diseară.

Amenhotep privi spre camera lui Nefertiti. Uşa era deschisă şi Panahesi o putea vedea întinsă pe pat, cu Ipu şi Merit agitându-se în jurul ei.

— Du-te, îl încurajă sora mea din încăperea alăturată. Este fiul tău.

Amenhotep se întoarse lângă patul ei şi îşi puse mâna pe a lui Nefertiti.

— Nu plec de lângă tine.

— Zeii ţi-au dăruit un fiu, spuse ea cu un zâmbet slab. Du-te şi mulţumeşte-le.

Îi zâmbi candid, întruchiparea frumuseţii şi altruismului, şi mi-am dat seama cu câtă măiestrie pusese la cale întreaga scenă: ea era cea care îi dădea voie să plece şi nu faraonul cel care o informa că se va duce să sărbătorească.

— Du-te! şopti ea.

— Mă voi gândi la tine întreaga seară, îi promise el.

În anticameră, Panahesi mă privea fix.

— Îmi pare rău să aflu că regina este bolnavă. Când s-a întâmplat?

Mi-am simţit obrajii înfierbântându-se de ruşine.

— Noaptea trecută.

— Odată cu naşterea prinţului, observă el.

N-am spus nimic. Apoi Amenhotep apăru din camera lui Nefertiti şi Panahesi încercă să zâmbească.

— Să mergem la ospăţ, Înălţimea Voastră?

— Da, dar să ştii că nu am chef de sărbătorit, îl preveni el.

De îndată ce plecară, Nefertiti se ridică în pat.

— Panahesi ştie, i-am spus.

— Ce ştie? întrebă ea veselă, ridicându-se şi periindu-şi părul.

— Ştie că minţi.

Se întoarse atât de repede că tivul halatului i se răsuci în jurul gleznelor.

— Cine zice că mint? Cine zice că nu sunt bolnavă?

N-am mai spus nimic. Putea păcăli întreaga curte din Memfis, dar pe mine niciodată. Am urmărit-o schimbându-se într-o cămaşă curată şi strigându-i lui Merit să-i aducă fructe.

— Cât o să continui cu povestea asta? am întrebat-o.

Un zâmbet îi apăru în colţul buzelor.

— Până când entuziasmul naşterii unui nou prinţ o să pălească.

Ridică nepăsătoare din umeri.

— Şi eu voi fi din nou centrul interesului.

Entuziasmul nu dură prea mult – nu când construcţia templului lui Aton avea prioritate faţă de orice altceva. Şi, în trei zile, Nefertiti îşi reveni ca prin minune. Medicul susţinu sus şi tare că era un miracol. Tata îi aduse *shedeh* din pivniţa de vinuri şi mama vărsă câteva lacrimi cu

această ocazie. Începeam să cred că eram mai degrabă nişte măscărici decât familia care guverna Egiptul.

— Şi care-i diferenţa? întrebă Nefertiti când i-am împărtăşit acest gând. Pentru ambele e nevoie de măşti.

— Dar e o minciună! Ai minţit! Nu-l iubeşti chiar deloc?

Se opri în mijlocul curţii, unde carele aşteptau să ne ducă la locul de construcţie al noului templu. Cobra de pe coroana ei, cuibărită în părul ei negru, strălucea în soare.

— Îl iubesc atât cât îl va iubi vreodată o femeie. Tu nu înţelegi. Ai doar paisprezece ani. Însă iubirea presupune să minţi.

Amenhotep apăru printre arcade, escortând-o pe mama la braţ. Râdeau împreună şi am rămas cu gura deschisă.

— Mama ta este o femeie încântătoare, spuse călduros Amenhotep şi Nefertiti îi adresă mamei cel mai drăgăstos zâmbet.

Mamei mele.

— Da, aprobă ea. Zeii mi-au binecuvântat familia.

Faraonul o ajută pe mama să urce în car şi am văzut-o îmbujorându-se de mândrie. Apoi îi întinse braţul lui Nefertiti şi convoiul se puse în mişcare. Un grup de soldaţi înarmaţi până în dinţi venea alături de noi şi vântul rece al lunii Phaophi le umfla tunicile. Am vrut să mă aplec şi s-o întreb pe mama ce îi spusese Amenhotep de o făcuse să râdă. Apoi m-am gândit că era poate mai bine să nu ştiu.

Începurăm să urcăm dealul, ridicându-ne mult deasupra Nilului şi a întinderii golaşe de pământ. Amenhotep dorea să-şi vadă construcţia din cel mai bun punct de observaţie şi, când carele se opriră brusc, gărzile ne înconjurară pe dată.

Am coborât şi mama a şoptit uluită:

— Mărite Osiris!

Am rămas înlemnită, privind cu uimire peisajul care se întindea în faţa noastră, presărat cu stâlpi ce străpungeau cerul.

— Cred că nu se opresc niciodată.

Mii de constructori gemeau sub greutatea apăsătoare a coloanelor, ridicându-le cu frânghii. Curtea cu coloane a templului lui Aton fusese terminată, la fel o capelă şi un altar de granit. De data aceasta, fiindcă se muncea atât de intens, Amenhotep nu mai ceru să i se arate supunere.

Panahesi apăru şi se aplecă până la pământ.

— Înălţimea Voastră...

Zâmbi, linguşitor ca întotdeauna. Se întoarse spre sora mea.

— Regina mea, zise el, cu mai puţin entuziasm. Doriţi să faceţi un tur al templului?

Nefertiti îi aruncă lui Amenhotep o privire triumfătoare, ca şi cum acesta ar fi fost darul ei pentru el, şi am coborât cu toţii dealul micuţ, ca să ne plimbăm prin haosul şantierului. Nefertiti voia să se uite la fiecare stâlp, la fiecare mozaic, la fiecare piatră cioplită.

În atelierele artiştilor, Amenhotep se opri.

— Ce este asta? întrebă el, rece.

Un servitor se ridică şi-şi şterse sudoarea de pe frunte. Arăta ca un soldat care mână carul în luptă, cu braţe groase şi pieptul lat.

— Lucrăm la nişte statui ale înălţimii voastre, spuse el, cu o plecăciune.

Amenhotep se aplecă pentru a privi mai îndeaproape şi văzu trăsăturile dăltuite pe care artizanii le foloseau de secole pentru a-i reprezenta pe faraoni. Maxilarul perfect, barba lungă, ochii încercuiţi cu linii groase de kohl. Amenhotep se îndreptă, cu o expresie întunecată.

— Ăsta nu-s eu.

Bărbatul înlemni. Îl înfăţişase pe faraon aşa cum erau redaţi toţi faraonii de o mie de ani încoace.

— Ăsta nu sunt eu! strigă Amenhotep. Dacă mă reprezintă pe mine, ar trebui să semene cu mine, nu crezi?

Meşterul îl privi cu groază, apoi se lăsă într-un genunchi, plecându-şi capul. Pretutindeni în jur, munca încetase.

— Desigur, Înălţimea Voastră.

Amenhotep se răsuci pe călcâie, cu faţa la Panahesi.

— Crezi că vreau ca zeii să mă confunde cu tatăl meu? Sau cu Tutmes? şuieră el.

Nefertiti făcu un pas în faţă.

— Restul sculpturilor vor fi făcute după asemănarea noastră, porunci ea.

Panahesi trase aer în piept.

— Meşterii folosesc şabloane. Va trebui să...

— Atunci aşa să faci! spuse Nefertiti.

Îşi puse braţul peste al lui Amenhotep şi faraonul aprobă dând din cap. Apoi Nefertiti îl scoase de acolo şi-l conduse printre pietre şi praf. Panahesi privea mânios în urma ei. Apoi se uită la bărbatul cu braţele groase:

— Fă cum a zis!

— Dar cum, sfinţia voastră?

— Du-te şi găseşte cei mai buni sculptori din Memfis, strigă el furios. Acum!

Meşterul schimbă o privire cu celălalt bărbat.

— Dar noi suntem consideraţi cei mai buni, răspunse el.

— Atunci veţi fi toţi concediaţi! răcni Panahesi. O să-mi găseşti un artist care să-l poată sculpta pe faraon aşa cum îşi doreşte, sau nu vei mai lucra niciodată!

Bărbatul intră în panică.

— Există un sculptor în oraş, sfinţia voastră. E bine-cunoscut. Este cam extravagant, dar lucrările lui...

— Găseşte-l şi adu-mi-l! şuieră Panahesi.

Privi imaginea în piatră a faraonului Amenhotep, cu nimic diferită de toţi ceilalţi faraoni, şi o lovi cu piciorul, răsturnând statuia pe jos.

— Să nu-l mai sculptezi niciodată aşa pe faraonul nostru! Nimeni nu e ca el. Nici un alt faraon al Egiptului nu se poate compara cu el.

M-am grăbit să-i ajung din urmă pe Nefertiti şi Amenhotep. Oamenii munceau într-o curte exterioară, ridicând coloane în a căror piatră galbenă fusese sculptat zeul soarelui. Câtă muncă şi câţi oameni care munceau! Am privit curtea – în capătul cel mai îndepărtat era generalul Nakhtmin. Se uita la mine. Apoi Amenhotep o porni înspre el şi Nakhtmin îşi mută privirea. „Ce căuta în Memfis? Locul lui era lângă Bătrân, în Teba.” Mama, cu privirea ei ageră, nu ratase nimic.

— Generalul se uita la tine? întrebă ea.

Am scuturat repede din cap.

— Nu. Nu ştiu.

Mă privi în ochi.

— Generalul Nakhtmin nu e plăcut de rege.

— Mi s-a mai spus.

— Nu te gândi să te îndrăgosteşti de un soldat.

Am plecat repede privirea.

— Dar nu sunt îndrăgostită!

— Bine. Când va veni timpul, te vei căsători cu un nobil care să aibă aprobarea faraonului. Este preţul pe care îl plătim cu toţii pentru coroană, spuse ea.

I-am aruncat o privire pătimaşă, amintindu-mi cum râsese cu Amenhotep, şi aş fi vrut să-i spun: „Chiar toţi?” Dar am strâns din dinţi.

A doua zi dimineaţa, Amenhotep dădu buzna în Camera de Audienţe, speriindu-i pe viziri şi pe emisarii din Mitanni, care stăteau aşezaţi în jurul mesei tatălui meu.

Panahesi şi Nefertiti veneau în urma lui şi sora mea îi adresă tatei o privire de avertizare. Tata se ridică numaidecât.

— Înălţimea Voastră, credeam că sunteţi la călărit, în arenă.

Amenhotep urcă în salturi podiumul şi se aşeză pe tron.

— Caii din Babilon nu au sosit încă şi m-am plictisit de armăsarii egipteni. În plus, Marele Preot al lui Aton ne-a găsit un sculptor.

Privi de jur împrejur, uitându-se la demnitarii străini, cu bărbile lor creţe.

— Cine sunt aceştia? întrebă el.

Tata se înclină.

— Sunt emisari din Mitanni, Înălţimea Voastră.

— Ce ne pasă nouă de Mitanni? Spune-le să plece!

Bărbaţii îşi aruncară unul celuilalt priviri nervoase.

Amenhotep repetă tare:

— Spune-le să plece!

Bărbaţii se ridicară numaidecât şi tata le şopti calm:

— Ne vom reîntâlni.

Amenhotep se aşeză confortabil pe tron. Acum că era prezent faraonul, mulţimea se strânsese în Camera de Audienţe: fiice de viziri şi trupe de muzicanţi. Panahesi, care venise de la locul construcţiei pentru a i-l prezenta faraonului pe noul sculptor, păşi în faţa podiumului.

— Să aducem artistul, Înălţimea Voastră?

— Da. Adu-l!

Uşile Camerei de Audienţă se dădură de perete şi toţi curtenii întoarseră capetele. Sculptorul intră. Era îmbrăcat ca un rege, cu o perucă lungă de mărgele de aur şi cu mai mult kohl decât era considerat potrivit pentru un bărbat. Veni în faţa podiumului şi se aplecă până la pământ.

— Prealuminată maiestate!

Era frumos, dar aşa cum este frumoasă o femeie care-şi poartă cele mai frumoase bijuterii şi e pictată cu hena.

— Marele Preot al lui Aton mi-a spus că palatul înălţimilor voastre are nevoie de un sculptor. Numele meu este Tutmes şi, cu voia maiestăţilor voastre, vă voi face chipurile să strălucească în eternitate.

În jur se auziră murmure entuziasmate şi Nefertiti îşi îndreptă spatele, pe tronul ei.

— Vreau să fie nişte sculpturi cum nu a mai avut nimeni până acum, îl avertiză Nefertiti.

— Nu vor fi ca ale nimănui altcuiva, promise Tutmes. Căci nici o regină nu a mai fost până acum dăruită cu asemenea frumuseţe şi nici un faraon nu a dovedit vreodată atâta curaj.

Îmi dădeam seama că Amenhotep era neîncrezător vizavi de acest bărbat, care era mai frumos decât el. Dar Nefertiti era cucerită.

— Vrem să ne sculptezi chiar azi, anunţă ea.

Apoi Amenhotep adăugă pe un ton rece ca gheaţa.

— Şi vom vedea dacă eşti atât de bun pe cât se spune.

Curtea se ridică şi Panahesi se apropie sfios de Amenhotep, în timp ce străbăteam holurile palatului.

— Cred că Înălţimea Voastră va ajunge la concluzia că este cel mai bun sculptor din Egipt, prezise el.

Un atelier improvizat fusese pregătit pentru sosirea lui Tutmes. Panahesi deschise uşile încăperii cu ferestre largi şi mese aglomerate cu vopseluri şi lut. Toate uneltele de care un artist ar fi putut avea nevoie erau acolo: creioane de trestie şi papirus, vase cu pudră albă şi lapis zdrobit pentru vopsea. Fusese de asemenea construit un podium minuţios lucrat.

Tutmes îi întinse mâna lui Nefertiti şi o escortă până la tron. Vizirii schimbară şoapte în faţa acestei familiarităţi,

însă gestul nu avea nimic din dorinţa de flirtare a unui bărbat.

— Cu ce să începem, Alteţa Voastră? Cu o gravură în piatră – pocni din degetele mâinii libere – sau cu o sculptură pictată?

— O sculptură! hotărî Nefertiti şi Tutmes îşi exprimă aprobarea, dând elegant din cap.

Aproape cincizeci de curteni luară loc în atelier, pregătindu-se parcă să privească o trupă de dansatori sau o interpretă la liră.

Artistul se întoarse cu o privire întrebătoare:

— Şi cum ar dori înălţimile voastre să fie înfăţişate?

Urmă un moment de ezitare, apoi Amenhotep răspunse:

— Ca întruchiparea lui Aton pe Pământ.

Sculptorul ezită.

— Viaţă şi moarte deopotrivă?

— Femeie şi totodată bărbat. Început şi sfârşit. O putere atât de mare încât nimeni să nu-i poată atinge divinitatea. Şi vreau să mi se recunoască chipul.

Tutmes făcu o pauză.

— Aşa cum este, Înălţimea Voastră?

— Mai puternic.

Se auziră şoapte. De o mie de ani, orice faraon, fie el gras, scund sau bătrân, fusese înfăţişat pe temple şi pe morminte tânăr şi zvelt, cu kohl-ul perfect desenat, cu părul aranjat impecabil. Acum Amenhotep îşi dorea să privească veacurile cu propriul său chip, cu ochii lui oblici şi oasele înguste, cu buzele pline şi părul creţ.

Tutmes îşi înclină capul, gânditor.

— Vă voi face o schiţă pe un papirus. După ce termin, puteţi hotărî dacă sunteţi de acord cu asemănarea. Dacă Alteţa Voastră este mulţumită, vă voi sculpta în piatră.

— Şi pentru mine? întrebă Nefertiti, nerăbdătoare.

— În cazul domniei voastre voi fi fidel realităţii, spuse Tutmes zâmbind, căci nici o îmbunătăţire nu s-ar putea aduce unei asemenea frumuseţi.

Nefertiti se lăsă pe spătarul tronului anume pregătit, cu un aer satisfăcut.

Îl urmărirăm pe sculptor desenând cu tubul de trestie pe papirus, cu zeci de perechi de ochi analizându-i fiecare mişcare pe şevaletul mare, din bronz, din centrul încăperii. În timp ce aşteptam ca silueta să apară pe hârtie, Tutmes ne delectă cu povestea vieţii lui. Începuse cu o copilărie tristă în Teba, o viaţă de trudă. Tatăl lui fusese brutar şi, după ce mama lui murise, îi luase locul lângă cuptoarele tatălui său, scoţând pâinile şi frământând aluatul. Femeile care veneau îl priveau lung pe băiatul cu părul negru şi ochii verzi şi îl priveau şi bărbaţii, în special tinerii preoţi ai lui Amon. Apoi, într-o zi, un sculptor renumit intră în brutăria tatălui său şi, când îl văzu pe Tutmes lângă cuptoare, îl alese drept viitorul model pentru Amon.

— Renumitul sculptor Bek m-a rugat să pozez pentru el. Mă plătea, desigur, aşa că tata m-a trimis cu el. Mai avea încă şapte fii. Ce nevoie avea de mine? Şi, odată ajuns în atelierul lui, mi-am găsit chemarea. Bek m-a făcut ucenicul lui şi m-a învăţat meserie, iar peste doi ani aveam propriul meu atelier în Memfis.

Se dădu la o parte din dreptul papirusului şi văzurăm cu toţii că terminase.

Vizirii din faţă se aplecară toţi deodată, iar eu mi-am înălţat gâtul ca să văd ce desenase. Era o imagine cu chipul lui Amenhotep, cu trăsăturile lui de leu pe jumătate ascunse în umbră. Ochii îi erau mai mari decât în realitate, bărbia mai lungă şi mai ameninţătoare. Avea ceva acest chip, ceva ce-l făcea să pară atât femeie, cât şi bărbat, atât mânios, cât şi milostiv, atât gata să hotărască, cât şi

gata să asculte. Era un chip care să-ţi rămână în memorie, puternic şi frapant. Chipul unui bărbat fără egal.

Tutmes întoarse şevaletul înspre faraon, care se aplecă în tron. Întreaga curte îşi ţinu răsuflarea în aşteptarea verdictului.

— Este magnific, şopti Nefertiti.

Amenhotep se uită de la imaginea de pe şevalet la chipul tânărului sculptor care o schiţase.

— Pot începe să umplu imaginea cu vopsea, dacă Înălţimea Voastră doreşte.

— Nu! spuse ferm faraonul şi întreaga curte îşi ţinu răsuflarea.

Ne uitarăm cu toţii la Amenhotep, care se ridicase de pe tron.

— Nu e nevoie să o pictezi. Sculpteaz-o în piatră.

Murmurele entuziasmate umplură atelierul şi sora mea comandă, jubilând:

— Două busturi. Şi le vom aşeza în templul lui Aton.

CAPITOLUL 13

Peret, anotimpul revărsării

Oriunde se ducea Nefertiti, Tutmes trebuia să o urmeze. I se spusese să schiţeze toate aspectele vieţii cuplului regal, iar mamei i se părea şocant că i se permitea chiar şi să stea lângă podium, în Camera de Audienţă.

— De unde ştim că putem avea încredere în el? întrebă tata.

Nefertiti râse.

— Este artist. Nu spion!

Până şi faraonul era fermecat de acest tânăr şi suplu artist. Întotdeauna cu pergamentele în poală, Tutmes îl studia pe Amenhotep în timp ce regele juca senet sau alerga pe pista arenei din Memfis. Am privit din tunelul arenei cum Tutmes se aşază lângă mama mea şi ea îi zâmbeşte când artistul îi complimentează ochii.

— Există vreun loc în care să nu-i fie permis accesul? am întrebat indignată şi Nefertiti îmi urmări direcţia privirii.

Merit prinse în chingi o pereche de apărătoare de piele pe picioarele surorii mele, deşi era acum însărcinată în câteva luni.

— Doar în camera noastră, recunoscu Nefertiti. Dar cred că Amenhotep o să se răzgândească.

— Nefertiti! Doar nu vorbeşti serios!

Îşi încreţi nasul.

— În camera voastră?

— De ce nu? întrebă ea cu neruşinare. Ce avem de ascuns?

— Atunci, ce mai rămâne intim?

Se gândi preţ de câteva clipe, apoi îşi puse coiful.

— Nimic. Nimic nu e ascuns în timpul domniei noastre şi aşa îşi vor aminti oamenii de noi, până în ultimele zile ale Egiptului.

Am urmat-o pe sora mea prin tunelul arenei. Un car la care fuseseră înhămaţi doi armăsari masivi o aştepta deja. Tutmes întinse braţul ca să mă ajute să urc în lojă. Am ezitat, apoi i-am luat mâna. Era fină, pentru un artist care lucra cu dalta în calcar.

— Sora Marii Soţii a faraonului, remarcă el şi am crezut că va continua prin a-mi complimenta ochii.

Însă nu spuse nimic, doar rămase privindu-mă. Pentru prima oară, nu era înconjurat de zeci de femei. Amenhotep dorise să călărească devreme în această dimineaţă, iar restul curtenilor erau cuibăriţi în paturile lor, la căldură. Am tremurat şi Tutmes dădu din cap.

— Aşadar ai venit şi tu să o vezi pe Alteţa Sa.

Privi cu subînţeles în jur, la lojele goale.

— Eşti o soră devotată.

— Sau fără minte, am murmurat eu.

Râse, apoi se aplecă spre mine şi-mi mărturisi:

— Până şi eu m-am întrebat dacă să mă ridic din pat azi dimineaţă.

Ne uitarăm amândoi la Amenhotep, în carul lui strălucitor, întrecându-se cu Nefertiti şi gărzile lui nubiene. Strigătele lor de bucurie puteau fi auzite peste fornăielile cailor şi tropotul copitelor şi răsunau cu mult dincolo de zidurile arenei. Respiraţiile noastre se ridicau în aburi în aerul rece al dimineţii. Un car se opri brusc în faţa zidului jos, lângă Tutmes.

Amenhotep strigă vesel:

— În dimineaţa asta, vreau o schiţă cu mine în arenă!

Îşi scoase coiful. Buclele lui negre erau ude de sudoare şi lipite de cap.

— Vom sculpta imaginea acestei dimineţi într-un basorelief de calcar.

Tutmes luă o foaie de papirus şi se ridică repede:

— Desigur, Înălţimea Voastră.

Arătă spre coloanele semeţe ale Arenei.

— Vă voi schiţa carele aurite de razele soarelui de iarnă. Vedeţi cum pătrund printre coloane, formând un ankh[11]?

Ne-am întors cu toţii şi, pentru prima oară, am remarcat forma unui ankh conturându-se pe pământul prăfuit.

Amenhotep se prinse cu mâinile de marginea carului.

— Viaţa eternă, şopti el.

— Gravată în nisip. Şi carele din electrum[12], îşi imaginã Tutmes. Şi, în spatele lor, aruncându-şi razele, ankhul vieţii.

L-am privit lung pe Tutmes, ale cărui vorbe nu erau doar linguşeli în vânt. M-am uitat din nou la simbolul vieţii eterne creat din jocul soarelui cu umbrele şi nu-mi puteam da seama cum de nu îl observasem mai devreme.

În Sala Mare în acea seară, Tutmes fu aşezat la masa regală, iar Kiya stătea lângă el cu cârdul ei de însoţitoare, toate femei care fuseseră crescute în confortul haremului Bătrânului. Nefertiti şi Amenhotep priveau cu satisfacţie cum întreaga curte îl ridica în slăvi pe sculptorul lor, care trăia acum la palat doar pentru a-i sluji pe ei doi.

— Putem vedea ce ai desenat azi? îl rugau femeile.

Însă Kiya era într-o dispoziţie ursuză.

---

[11] Hieroglifă egipteană simbolizând viaţa eternă (n.red.).

[12] Aliaj compus din aur şi argint în stare naturală, în diferite proporţii, folosit de egipteni în Antichitate atât pentru a-şi orna podoabele, obiectele funerare sau statuile, precum şi pentru decorarea vârfului obeliscurilor şi al piramidelor (n.red.)

— De ce nu mi-a spus nimeni că se duc în arenă?

Tutmes încercă să o împace:

— Era prea devreme, doamna mea. V-ar fi fost frig.

— Nu mă deranjează puţină vreme rece! răbufni ea.

— Dar v-ar fi pălit obrajii şi ar fi fost păcat. Au o culoare mult prea frumoasă.

Îşi continuă complimentele pe un ton intim:

— Aveţi pielea de culoarea pământului roditor.

Kiya se mai potoli niţel.

— Ei? Şi unde sunt schiţele?

În timp ce ne aşteptam servitorii să ne aducă mâncarea, Tutmes scoase foaia de papirus pe care o văzusem în arenă. Printre desene apăruse acum imaginea faraonului, umbrită pentru a scoate în evidenţă ankhul vieţii de sub el, în timp ce ţinea în frâu caii puternici. Tutmes arătă schiţa tuturor celor de la masă şi urmară câteva clipe de tăcere, chiar şi din partea vizirilor şi a tatălui meu.

Kiya ridică privirea:

— E foarte bună.

— Este excelentă, îl lăudă tata.

Tutmes înclină din cap, şi mărgelele din peruca lui scoaseră clinchete de clopoţei.

— Maiestăţile lor sunt modele uşor de redat.

— Eu cred că lăudabil este talentul tău, spuse tata şi o strălucire caldă îi coloră obrajii lui Tutmes.

— Este o plăcere. Şi ieri alteţa sa mi-a dat permisiunea de a folosi atelierul şi pentru alte comenzi.

Urmară pe dată sumedenie de întrebări interesate, iar Kiya spuse cu multă importanţă:

— Atunci îţi dau şi eu o comandă, un bust al meu şi al primului fiu al Egiptului.

Urmară câteva momente de tăcere apăsătoare. Tata se uită la mama. Apoi, Tutmes spuse, cu multă diplomaţie:

— După orice copil al Înălţimii Sale va ieşi un bust frumos.

— Şi tu? întrebă mama, lângă mine. Să comandăm un portret pentru tine? Ar putea fi un bust sau chiar un basorelief pentru mormântul tău. Ar trebui să începi să te gândeşti la felul în care zeii îşi vor aminti de tine.

Tutmes era copleşit de cereri şi toată lumea vorbea deodată, chiar şi vizirii. În mijlocul harababurii, Tutmes îmi observă tăcerea şi-mi zâmbi.

— Poate mai târziu, i-am răspuns mamei. Poate că, mai târziu, o să-mi doresc o pictură cu o grădină frumoasă.

Femeile de la curte se agitau în jurul lui Tutmes asemenea fluturilor în jurul unei flori. Chiar şi după două luni petrecute la palat, Tutmes era ca un oaspete nou, invitat la toate festivităţile şi plimbat prin grădini.

— Nu ştiu de ce îşi mai dau osteneala, spuse Ipu într-o dimineaţă, în timp ce-mi împletea părul. Se vede că nu îl interesează femeile.

Am privit-o lung, fără să pricep.

— Ce vrei să spui?

Ipu luă un borcan de tămâie şi mă privi cu coada ochiului.

— Îi plac bărbaţii, domniţă.

Am rămas nemişcată pe marginea patului, încercând să înţeleg.

— Atunci, de ce îl plac atât de mult toate femeile?

Ipu îmi aplică uleiul pe faţă, cu gesturi largi.

— Probabil pentru că este tânăr şi frumos şi poate modela piatra ca nimeni altul. Mi-a lăudat şi mie talentul, adăugă ea, plină de sine. A spus că auzise de mine până şi în Memfis.

— Toată lumea a auzit de tine, i-am răspuns.

Chicoti.

— Toate doamnele vor să le facă portretele. Până şi Panahesi i-a comandat unul.

În vatră era foc. Vremea se răcise şi toţi purtam acum tunici şi robe lungi. M-am cuibărit în blana caldă a pelerinei mele, gândindu-mă la această nouă achiziţie a curţii lui Amenhotep.

— Ei bine, pe Nefertiti o urmează oriunde se duce, i-am răspuns. Îi sugerează locuri în care să-i sculpteze imaginea. Va fi prezent în dimineaţa asta în arenă, sunt sigur.

— Se duce în fiecare dimineaţă?

Am oftat.

— Ca noi toţi.

Dar în această dimineaţă nu voiam să merg să-l văd pe faraon călărind. Ştiam cum va fi în arenă, cu toţi vizirii, şi Panahesi, şi Kiya îmbulzindu-se să-i atragă atenţia lui Amenhotep, să-l vadă cum călăreşte alături de Nefertiti, deşi ea era acum însărcinată în cinci luni. Ştiam că bate vântul rece şi că îmi va fi frig, chiar dacă servitorii ne vor aduce *shedeh* fierbinte de băut. Iar mama îşi va face în tăcere griji pentru Nefertiti, gândindu-se că n-ar fi trebuit să călărească în starea ei, că purta în pântece viitorul Egiptului. Şi totuşi nimeni nu va spune nimic, nici măcar tata, fiindcă înţelegea că aşa reuşea Nefertiti să-şi ţină soţul departe de Kiya.

— Gata!

Ipu îşi puse de-o parte pensula şi kohlul. Dar, când am ieşit pe hol, picioarele nu mi se îndreptară spre curte. Dacă tot era să îngheţ, am hotărât, preferam să îngheţ în grădini. Poate că, în toată agitaţia, aveam să fiu uitată şi nimeni nu mi-ar fi observat absenţa.

M-am aşezat sub un salcâm bătrân, apoi am auzit vocea ascuţită a lui Nefertiti, strigându-mă.

— Mutny? Mutny, eşti aici?

Mi-am ridicat picioarele pe bancă şi n-am spus nimic.

— Mutnodjmet?

Vocea surorii mele era din ce în ce mai neliniştită.

— Mutny?

Înconjură iazul cu lotuşi şi mă văzu pe bancă.

— Ce faci? Mergem la arenă.

Stătea în picioare, lângă mine, cu părul negru atingându-i obrajii.

— Mă gândeam să rămân aici.

Vocea i se ridică dramatic.

— Şi să nu mă vezi călărind?

— Sunt obosită azi. Şi e frig.

— Şi aici e frig.

— Poate să vină Ipu, am spus. Sau Merit.

Nefertiti ezită, gândindu-se dacă să continue cearta sau să renunţe.

— Tutmes a terminat busturile, spuse în schimb.

Însemna că îmi dădea voie să rămân în grădini.

— Acum le pictează.

Mi-am coborât picioarele.

— Cât timp va mai rămâne la palat?

Nefertiti mă privi ciudat.

— Pentru totdeauna.

— Dar ce va picta toată ziua?

— Pe noi.

— Tot timpul?

— E liber să primească şi alte comenzi, de la ceilalţi curteni.

Se întoarse.

— Vezi? mă întrebă, răsucindu-se într-o parte ca să-i observ burtica, ridicată deasupra unei centuri de scarabei de aur. Băieţelul deja a început să crească.

Am ezitat.

— Şi dacă e fetiţă?

— Amenhotep va iubi orice copil de la mine! zise ea, pătimaşă.

M-am încruntat, pentru că eu o cunoşteam mai bine:

— Dar tu?

Îşi strânse buzele, muşcându-le cu dinţii de jos, aşa cum făceam eu adeseori.

— Dacă e fetiţă, Kiya va fi mama celui dintâi prinţ al Egiptului.

— Dar e a Doua Soţie. Dacă tu îi vei da faraonului un fiu, chiar dacă va fi la anul, tot el va ajunge faraon.

Nefertiti privi în depărtare, peste lacul cu lotuşi, de parcă ar fi putut vedea până la Teba.

— Dacă nu am un băiat, Nebnefer va avea mai mult timp să-şi adune susţinători.

— Are doar patru luni!

— Dar va creşte.

Se aplecă spre mine.

— O să mă ajuţi, nu-i aşa? O să fii lângă mine, când va sosi timpul. Şi te vei ruga zeiţei să nasc un băiat.

Am început să râd, dar m-am oprit pe dată, după ce i-am văzut expresia.

— De ce crezi că m-ar asculta zeiţa?

— Pentru că eşti sinceră, răspunse Nefertiti. Iar eu sunt... eu nu sunt ca tine.

Nefertiti se plimba prin palat cu mâna pe burtă şi nimeni nu îndrăznea să sufle un cuvânt despre prinţul de patru luni care sugea la sânul Kiyei în Sala Mare, deşi toată lumea îl vedea. Şi era un prinţişor dulce şi drăgălaş, chiar dacă mama lui era acră ca o lămâie. Amenhotep o ajuta pe Nefertiti la fiecare pas, de câte ori urca în car sau chiar pe tron. Se agita întruna pe lângă ea şi lăuda copilul care-i creştea în pântec, chiar în timp ce-şi ignora fiul deja născut.

În luna lui Mechyr, Amenhotep anunţă în pergamente oficiale şi pe clădirile publice că Aton era zeul suprem în Memfis. Fu trimisă şi o proclamaţie în care le poruncea egiptenilor să se închine în faţa preoţilor lui Aton aşa cum o făcuseră în faţa preoţilor lui Amon.

Căci Aton îmbrăţişează Egiptul. Este atotputernic.
Este cel mai frumos. Atotştiutor şi înţelept.

Pergamentul nu se sfârşea cu cuvântul *Amon.* Nu exista pergament oficial în Egipt care să se fi încheiat vreodată altfel decât cu cuvântul *Amon.* De-acum nici un document din Memfis nu avea să se mai sfârşească cu numele zeului.

Tata îşi coborî pergamentul în poală.

— Asta e blasfemie şi Bătrânul va afla cu siguranţă. Şi nu va fi mulţumit.

Tata se uită lung la sora mea, dar Nefertiti ridică din umeri. Nu se plecă sub greutatea privirii lui, aşa cum aş fi făcut eu.

— Doar faraonul hotărăşte ce este blasfemie, răspunse ea.

— Iar soţul tău nu este singurul faraon!

Tata se ridică şi aruncă pergamentul în vatră.

— Bătrânul este încă în viaţă. Şi ascultă-mă, Nefertiti, şi ţine minte ce-ţi spun. Dacă soţul tău nu este atent, să nu te mire dacă sora mea va trimite oameni care să-l asasineze.

Mi-am dus mâinile la gură şi Nefertiti se făcu albă ca varul.

— Amenhotep poartă deja coroana Atef! N-ar îndrăzni!

Tata nu-i spuse nimic.

— Nu ai permite tu aşa ceva!

— S-a mers prea departe.

— Dar îi port copilul!

Tata se apropie de ea.

— Ascultă-mă şi ascultă-mă bine! Ar putea avea loc un asasinat. Fiţi siguri că oamenii pe care i-aţi angajat sunt dispuşi să moară.

Toată culoarea se scurse de pe chipul lui Nefertiti.

— Trebuie să o opreşti! E sora ta! strigă ea.

— Şi este totodată regina Egiptului, în vreme ce eu sunt doar un vizir.

Nefertiti păru că e gata să leşine.

— Dar pe mine o să mă aperi, nu-i aşa?

Tata nu-i răspunse.

— Nu-i aşa? şopti ea.

Părea atât de mică şi de speriată, încât aş fi vrut să traversez încăperea şi să o strâng în braţe.

Tata închise ochii.

— Sigur. Pe tine o să te apăr.

— Şi pe copilul meu? Şi pe Amenhotep?

— Asta nu-ţi pot promite. Tu trebuie să-l ţii în frâu. Trebuie să găseşti o cale. Altfel, protecţia mea nu va fi niciodată îndeajuns.

Trăiam ca nişte pisici, mirosind mâncarea înainte să o ducem la gură, chiar şi după ce fusese gustată de servitori, şi dormind cu urechile ciulite întreaga noapte, de teama vreunui intrus. Ipu începu să-şi facă griji pentru sănătatea mea.

— Toată noaptea vă perpeliţi. Nu vă face bine, domniţă.

— Am primit veşti, Ipu, care mă îngrijorează.

Servitoarea, care îmi împăturea aşternuturile, se opri şi se uită la mine.

— Veşti rele?

— Da, am recunoscut, punându-mi capul între genunchi. Mi-ai spune dacă s-ar vorbi prin palat, nu-i aşa?

Gropiţele lui Ipu dispărură:

— Despre ce să se vorbească, domniţă?

— Despre asasinat.

Ipu sări ca arsă.

— Nu e chiar atât de şocant, am şoptit. Amenhotep şi-a făcut duşmani. Dar mi-ai spune dacă ai auzi ceva, nu-i aşa?

— Sigur că da, mă asigură ea şi îi puteam citi sinceritatea pe chip.

Nefertiti mă luă de o parte în acea după-amiază, înainte să mergem la locul de construcţie al noului templu.

— Cred că am auzit ceva azi noapte, îmi spuse.

Am înlemnit.

— I-ai spus tatei?

— Nu. Nu sunt sigură că am auzit. Chiar în spatele ferestrei.

Un fior mi se ridică pe şira spinării, atât de violent încât m-am cutremurat.

— I-ai spus faraonului?

Clătină din cap, cu mâna pe stomac.

— Nu. Vreau să dormi cu mine la noapte.

Apoi mi-am amintit că era noaptea pe care Amenhotep şi-o petrecea cu Kiya şi m-am dat în spate, măsurând-o din priviri.

— Ce? izbucni ea violent. Crezi că aş minţi?

Am privit-o o clipă, întrebându-mă dacă era posibil.

— Te rog, insistă ea şi părea că teama din ochii ei era sinceră. Nu doar pentru mine. Pentru copil.

Copilul de şase luni din pântecul ei.

În acea seară, îmi făcu loc în patul cel mare pe care îl împărţea cu Amenhotep şi am ezitat.

— Vino!

— Dar este patul faraonului.

Nefertiti îşi îngustă privirea.

— Nu în seara asta. În seara asta m-a lăsat singură.

Dar refuzam să mă întind acolo.

— Nu mai pierde timpul şi treci în pat! strigă ea.

Sarcina o făcea irascibilă.

— Nu. Vino tu la mine în pat, i-am răspuns.

Îmi aruncă o privire tăioasă, punându-şi mâna pe burtă.

— Sunt însărcinată!

— E mai sigur acolo, am încurajat-o.

Făcu o pauză şi mi-am dat seama că o câştigasem. Dădu la o parte cuverturile şi îmi întinse mâna. I-am luat-o şi am ajutat-o să traverseze încăperea. În camera mea, se aşeză cu atenţie între perne.

— Patul tău nu e la fel de confortabil ca al meu, se plânse ea.

— Nu, dar este mult mai sigur.

Am zâmbit, mulţumită de triumful meu, iar Nefertiti nu spuse nimic. I-am aranjat pernele la spate.

— Tu crezi că cineva chiar ar putea încerca să mă omoare? şopti ea.

Am râs, destul de forţat.

— Nu şi dacă ar trebui să treacă de cei doisprezece nubieni postaţi la uşă.

Încercam să iau totul în glumă ca să o liniştesc, însă Nefertiti era într-o dispoziţie sumbră şi insistă.

— Dar de ce să vrea cineva să mă omoare? întrebă ea.

Gândul mă umplu de fiori.

— Pentru că eşti măritată cu faraonul şi îi porţi copilul. Ce cale mai bună de a ajunge la Amenhotep, dacă nu prin tine?

— Dar oamenii mă iubesc!

— Oamenii, i-am răspuns. Nu şi preoţii. Nu şi bărbaţii care şi-au închinat vieţile lui Amon şi ale căror temple sunteţi pe cale să le distrugeţi...

— Asta este ideea lui Amenhotep! spuse ascuţit Nefertiti.

Apoi pe coridor răsună sunetul unor paşi şi amândouă înlemnirăm. Persoana de la uşă se hotărî probabil să se retragă, pentru că sunetul paşilor se îndepărtă numaidecât. Îmi ţineam răsuflarea.

— Nu mai suport! exclamă Nefertiti. Mi-e frică de orice.

— Ei bine, aşa ţi-ai aşternut, aşa dormi! i-am spus, cu cruzime.

Însă o ţineam încă de mână, şi în acea noapte am adormit cu lampa încă arzând. De dimineaţă ne-am trezit amândouă în zori, încolăcite una în cealaltă ca nişte pisici.

CAPITOLUL 14

Shemu, anotimpul recoltei

Copilul lui Nefertiti urma să se nască în luna lui Pachons. Refuză să dea naştere moştenitorului Egiptului în acelaşi pavilion pe care îl folosise Kiya, aşa că Amenhotep le porunci muncitorilor de la templu să înceapă construcţia unui pavilion de naştere lângă lacurile cu lotuşi.

— Să fie ferestre în toate cele patru direcţii!

Sora mea îşi depărtă braţele, ca muncitorii să-i poată înţelege viziunea, un palat de lumină şi aer.

— Ferestre de la tavan până-n podea, îi instrui ea.

Soldaţii se înclinară ascultători şi sculptorii se puseră pe treabă, încrustând frunze în stâlpii patului şi pictând peşti pe dalele ce se întindeau albastre şi verzi.

Când nu superviza construcţia pavilionului ei, Nefertiti se ducea împreună cu Amenhotep la templu ca să-i urmărească progresul, deşi lucrările mergeau mai încet acum că forţa de lucru fusese împărţită.

— Mutny, găseşte-ţi pelerina! îmi strigă. Mutny, ne ducem la templu!

L-am văzut pe generalul Nakhtmin pe şantier, dând instrucţiuni constructorilor, şi m-am întrebat din nou ce căuta în Memfis când fusese atât de hotărât să rămână la Teba. Îmi zâmbi în clipa în care am trecut pe lângă el şi am întors capul, ca Nefertiti să nu creadă că era ceva între noi, dar Ipu, care mergea în carul meu, îmi şopti încetişor:

— Faraonul a făcut o ofertă pe care soldaţii să nu o poată refuza. Douăzeci de debeni de argint pentru o lună de construcţii în Memfis.

M-am întors spre ea, şocată.

— Generalul Nakhtmin a venit aici pentru argint?

Privi înspre locul în care stătea generalul şi îmi zâmbi, scoţându-şi la iveală gropiţele.

— Sau pentru altceva.

Apoi, într-o dimineaţă, sora mea se simţi prea rău ca să mai meargă la templu şi îmi ceru să mă duc eu în locul ei.

— Nu vreau ca Amenhotep să se ducă cu Kiya, spuse ea, cu pizmă. O şi văd ducându-se pe şantier şi dedicând o poezie noii lui construcţii strălucitoare. Pe care Amenhotep să pună apoi să fie inscripţionată pe unul din zidurile templului.

Poate că aş fi râs, însă ceea ce îmi cerea mă speria.

— Vrei să mă duc eu la locul de construcţie al templului? Singură*?*

— Fireşte că nu singură. Ia-o pe Ipu!

— Dar ce să fac acolo?

Îşi puse mâna pe burtă, agasată de nepriceperea mea.

— O să faci ce-am făcut eu de fiecare dată! pufni ea. Îţi vei face apariţia la templu, ca să te asiguri că muncitorii nu lenevesc. O să te asiguri că nu fură aur sau alabastru sau calcar.

— Şi dacă fură?

— N-o să fure, zise ea sec. N-ar îndrăzni, ştiind că îi priveşti.

În timp ce mai marele grajdurilor îmi pregătea carul, Ipu mă întrebă:

— Unde e faraonul? El nu vine?

— Sora mea nu se simte bine şi îl vrea lângă ea.

— Deci, mergem singure? Fără pază?

— Fără nici un fel de pază.

Când mai-marele grajdurilor termină, am ieşit prin spatele palatului şi ne-am dus la locul de construcţie. Soldaţii spărgeau bolovani şi sculptau în piatră. Nici unul nu părea să fure alabastru, însă vreo câţiva îi făcură

semne vesele lui Ipu, când trecurăm pe lângă ei. Mi-am ridicat sprâncenele şi Ipu zâmbi.

— Am prieteni în cele mai ciudate locuri, domniţă. Şi pentru că tu nu-ţi poţi face prieteni printre soldaţi, îmi fac eu pentru tine.

I-am urmărit privirea către un bărbat din mijlocul drumului, care ne opri carul întinzând braţul. Caii se opriră ca la comandă şi Nakhtmin ne zâmbi.

— Generale, l-am salutat, înclinând protocolar din cap.

— Domniţă Mutnodjmet, spuse el.

Ipu rânjea.

— Şi cum decurge lucrul la templu? l-am întrebat.

M-am prefăcut că mă uit cu mult interes la oamenii lui. Gemeau sub soarele arzător, ridicând o coloană grea, de piatră.

Un zâmbet juca în colţurile gurii generalului.

— După cum vezi, muncesc din greu pentru marea ambiţie a Alteţei Sale. Dar nu mă întrebi ce caut eu aici?

Soarele dăduse pielii generalului o nuanţă adâncă de bronz, mai închisă decât părul lung şi ochii de culoare deschisă.

— Ştiu deja pentru ce eşti aici, i-am răspuns. Faraonul a făcut o ofertă căreia nici un soldat nu-i poate rezista. Douăzeci de debeni de argint pe lună.

Generalul Nakhtmin clipi în faţa soarelui nemilos.

— Aşa crezi? Că m-am vândut pentru o mână de arginţi?

L-am privit deschis:

— Altfel, de ce ai fi venit?

Se dădu în spate şi expresia îi deveni gânditoare.

— Când eram mic, am economisit aurul pe care îl câştigam în armată ca să-mi cumpăr o fermă în Teba, iar când a murit tata i-am moştenit pământul. Aşa că nu, nu am venit pentru un pumn de debeni.

Simţeam că îl jignisem întrucâtva, dar continuă să se uite fix la mine, până când am fost nevoită să-i pun întrebarea pe care o aştepta:

— Atunci, pentru ce ai venit?

Se uită la Ipu.

— Poate că o să găseşti răspunsul până la urmă, domniţă. Cât despre mine, trebuie să mă întorc la soldaţii mei până nu încep să fure calcar.

Îmi zâmbi ştrengăreşte:

— Sau alabastru.

L-am privit îndepărtându-se, apoi m-am întors spre Ipu.

— De ce-i place să se joace cu mine?

— Pentru că te place. Te place, însă nu este sigur dacă şi tu îl placi pe el.

N-am răspuns.

— Doar să nu te vadă sora ta uitându-te aşa, mă avertiză Ipu. Altfel o să fie mai multă zarvă la palat decât dacă regina va naşte un prinţ.

Templul lui Aton fu terminat devreme, înainte ca Nefertiti să nască. Copilul o apăsa acum cu greutate, şi sora mea stătea într-un pavilion special, împodobit cu imaginile lui Hathor şi Bes, cu picioarele ridicate pe perne de puf, în timp ce muzicanţii cântau din harpă în anticameră. Sclavi cu evantaie stăteau în toate cele patru colţuri. Surorii mele i se făceau toate mofturile şi ea nu contenea să se răstească la toţi cei din preajmă, inclusiv la tatăl nostru.

— De ce nu mi-a spus nimeni că s-a dus Kiya cu el la şantier? Ce, mi-a luat locul acum?

Vocea i se ridică, indignată.

— Spuneţi-mi!

— Închide uşa, Mutnodjmet, îmi spuse tata.

Se uită la sora mea.

— Timp de câteva zile, va trebui pur şi simplu să accepţi situaţia. Nu poţi face nimic.

— Sunt regina Egiptului!

Făcu un efort să se ridice în capul oaselor şi servitoarele veniră repede lângă ea.

— Trimiteţi după Amenhotep! porunci ea.

Cele două fete se uitară la tata.

— Am spus să trimiteţi după faraon! repetă Nefertiti, cu voce ascuţită.

Tata se întoarse spre femeia care era mai aproape de el şi dădu din cap. Fata ieşi repede.

— Ai face mai bine să te preocupi de soarta acestui imperiu, zise el. Te-ai obosit măcar să afli ce se petrece la Teba?

Nefertiti ridică din umeri.

— De ce-aş face-o?

Chipul tatălui meu se întunecă.

— Pentru că Bătrânul este bolnav.

Servitorii făcură tot posibilul să nu se uite unul la altul, dar aveau să bârfească în acea seară. Nefertiti se ridică între perne.

— Cât de bolnav?

— Se zvoneşte că Anubis l-ar putea chema în curând la el.

Nefertiti făcu eforturi să se ridice.

— Şi eu de ce n-am aflat asta?

— Pentru că nu ai mai vrut să afli nimic, decât dacă avea legătură cu templul lui Aton, îi reproşă tata. Când a fost Amenhotep ultima oară în Camera de Audienţe? Când a corespondat cu prinţii naţiilor străine? În fiecare zi eu stau sub tronul lui Horus şi vorbesc în numele faraonului.

— Nu asta ţi-ai dorit? Regatul Egiptului, întins la picioarele tale?

— Nu când soţul tău se joacă de-a faraonul timp de o zi şi trimite aliaţilor săi statui suflate cu aur, în loc de aur masiv. După care eu sunt cel care trebuie să îndrepte lucrurile. Eu trebuie să îi explic mai-marelui din Qiltu de ce armata nu este pregătită să îi vină în apărare, când armata hitiţilor îi atacă regatul.

— Mai este o armată în Teba. Să-i ceară ajutorul Bătrânului.

Furia tatălui meu crescu.

— Şi cât va mai dura până când Amenhotep va folosi şi soldaţii acelei armate pentru construcţiile lui? Ce urmează? Un palat? Un oraş?

I-am aruncat repede o privire lui Nefertiti.

— Egiptul este împărţit, o avertiză el. Preoţii lui Amon se pregătesc de revoltă.

— Nu se vor răscula niciodată! spuse Nefertiti, strângând din dinţi – o regină de şaptesprezece ani.

— De ce nu? i-o întoarse tata. Cu Horemheb de partea lor?

— În cazul ăsta, Horemheb ar fi un trădător şi Amenhotep ar pune să fie ucis.

— Şi dacă armata i s-ar alătura? Atunci ce-aţi face?

Nefertiti se dădu în spate, cu mâinile pe burtă, ca şi cum ar fi vrut să-şi apere copilul de astfel de vorbe. Apoi uşa camerei de naştere a lui Nefertiti se deschise şi apăru Amenhotep.

— Cea mai frumoasă regină din Egipt! spuse el.

— Singura regină din Egipt, i-o tăie scurt Nefertiti. Unde ai fost?

— La templu, spuse Amenhotep zâmbind. Altarul este gata.

— Şi l-ai sfinţit împreună cu Kiya? şuieră ea.

Amenhotep înlemni.

— Spune-mi! strigă ea. Acum că sunt viţica faraonului, pe cale să făt un prinţ, nu mai prezint interes?

Amenhotep privi în jur, ezitând, apoi se duse repede lângă ea şi îşi puse mâna peste a ei.

— Nefertiti...

— Imaginea mea îi priveşte din templu pe egipteni. Eu sunt cea care veghează asupra acestui regat. Nu Kiya!

Amenhotep îngenunche pe dată.

— Îmi pare rău.

— Nu te vei mai duce împreună cu ea. Spune-mi că n-o să te mai duci cu ea.

— Promit...

— O promisiune nu e îndeajuns. Jură-mi. Pe Aton.

Văzu pe chipul ei cât era de serioasă şi spuse:

— Îţi jur pe Aton.

Eu şi tata schimbarăm o privire şi sora mea îl ridică pe faraon.

— Ştiai că tatăl tău este bolnav? întrebă ea, lăsându-se pe perne, creând cu măiestrie iluzia că atunci când ea era fericită, totul se aranja în favoarea lui Amenhotep.

Faraonul se ridică de îndată.

— Bătrânul e bolnav?

Se uită la tata.

— E adevărat?

Tata se înclină.

— Da, Alteţa Voastră. Am primit asemenea veşti din Teba.

Amenhotep privi în jur şi, pentru prima oară, păru să le observe pe femeile din încăpere.

— Plecaţi! strigă.

Ipu şi Merit le scoaseră afară pe femei. Amenhotep se întoarse spre tata.

— Cât mai are până moare?

Tata se încordă.

— Faraonul Egiptului ar mai putea trăi încă un an.

— Ai spus că e bolnav. Ai spus că ai primit vestea.

— Zeii ar putea să-l mai ţină o vreme.

— Zeii l-au abandonat! strigă Amenhotep. De mine au ei grijă, nu de un bătrân ramolit.

Amenhotep traversă încăperea din două salturi, apoi deschise uşa şi li se adresă gărzilor:

— Găsiţi-mi-l pe Maya, arhitectul! porunci el.

Apoi se întoarse spre tata:

— Te vei întoarce în Camera de Audienţe şi vei scrie o scrisoare regilor tuturor naţiunilor. Avertizează-i că, într-un anotimp, voi fi faraonul Egiptului de Sus.

Culoarea ce invadă obrajii tatei îi trădă starea de spirit.

— S-ar putea să nu moară până atunci, maiestate.

Amenhotep se apropie atât de mult de tata încât, preţ de câteva clipe, am crezut că vrea să-l sărute. În schimb, îi şopti în ureche:

— Te înşeli. Domnia Bătrânului s-a sfârşit.

Se duse la uşă şi chemă din nou gărzile.

— Găsiţi-l pe Panahesi!

Se întoarse spre tata.

— Marele Preot al lui Aton va călători la Teba, anunţă el. Du-te acum şi scrie o scrisoare regilor naţiunilor străine.

Arătă spre uşă, iar eu şi tata furăm conduşi pe hol. Apoi Amenhotep închise uşa în urma noastră şi-i auzirăm vocea, înaltă şi entuziasmată. Am urmat paşii furioşi ai tatei până în Per Medjat.

— Ce face?

— Se pregăteşte, şuieră tata.

— Să ce?

— Să grăbească trecerea Bătrânului în viaţa de apoi.

Am tras aer în piept.

— Atunci, de ce i-ai dat voie lui Nefertiti să-i spună?

Tata nu se opri din mers.

— Fiindcă i-ar fi spus altcineva.

— Naşte regina!

O servitoare mă găsi în grădinile palatului şi vorbele i se rostogoliră dintr-o suflare pe gură. M-am ridicat de îndată şi mi-am făcut loc prin mulţimea adunată în jurul camerei lui Nefertiti. Mesageri şi doamne de la curte se îngrămădeau în faţa pavilionului ei, acoperiţi cu umbrare, vorbind în şoaptă despre ce avea să se întâmple dacă Nefertiti năştea un băiat. Oare Nebnefer ar fi fost trimis să crească într-un alt palat? Şi dacă era fată? Cât de repede ar fi putut regina rămâne din nou însărcinată? Am intrat în camera de naştere, închizând uşa bârfelor din spatele meu.

— Unde ai fost? strigă Nefertiti.

— În grădini. Nu ştiam că a început.

Mama îmi aruncă o privire aspră, ca şi cum ar fi trebuit să ştiu.

— Adu-mi suc, gemu Nefertiti.

Am dat fuga la cea mai apropiată servitoare şi i-am spus să aducă.

— Repede!

M-am întors la sora mea.

— Unde sunt moaşele?

Nefertiti strânse din dinţi.

— Pregătesc scaunul de naştere.

Două moaşe îşi făcură apariţia.

— Este gata, Alteţa Voastră.

Pe scaunul lui Nefertiti fuseseră pictate cele trei zeiţe ale naşterii. Hathor, Nekhbet şi Tawaret îşi întindeau braţele pe tronul de abanos. Trupul surorii mele se lupta să scoată afară greutatea din pântecul ei. Respira din ce în ce mai greu.

Femeile o aşezară cu grijă pe scaunul moale cu gaură la mijloc, prin care copilul să coboare în lume. Mama îi aşeză o pernă la spate şi Nefertiti întinse mâna după a mea, ţipând atât de tare încât l-ar fi trezit şi pe Anubis. Zarva din faţa pavilionului se opri şi nu se mai auzeau acum decât ţipetele lui Nefertiti. Mama se uită la mine, în loc să se adreseze moaşelor.

— Chiar nu poţi să-i mai dai nimic?

— Nu, am spus cu sinceritate şi moaşele mă aprobară, dând din cap.

Femeia mai în vârstă clătină din buclele cărunte.

— I-am dat deja *kheper-wer.*

Îi dăduse surorii mele licoarea de plantă *kheper-wer,* miere şi lapte ca să ajute naşterea. Acum, bătrâna îşi deschise larg palmele:

— E tot ce putem face.

Nefertiti gemea. Sprâncenele îi erau ridicate şi sudoarea îi curgea pe gât, făcându-i părul să i se lipească de faţă. I-am poruncit uneia dintre femei să i-l tragă pe spate. Ipu şi Merit aduseră un vas cu apă fierbinte lângă scaunul de naştere şi îl aşezară între picioarele surorii mele, pentru ca aburul să uşureze travaliul. Apoi Nefertiti îşi dădu capul pe spate şi strânse cu putere marginile scaunului.

— Vine! strigă mama. Prinţul Egiptului!

— Împinge mai tare, o încurajă moaşa bătrână.

Merit aşeză o cârpă rece pe fruntea lui Nefertiti şi moaşa trecu numaidecât sub scaun, întinzând mâinile înspre capul copilului, care începea să se vadă. Sora mea se arcui cu un strigăt de agonie, apoi trupul ei micuţ se cutremură şi copilul ieşi într-un val de apă.

— O prinţesă! strigă moaşa, uitându-se după eventuale diformităţi. O prinţesă sănătoasă.

Nefertiti privea din scaunul ei.

— E fată? şopti ea, încleştându-şi degetele pe marginea scaunului. E fată? repetă întrebarea, într-un şuierat.

— Da.

Moaşa ridică ghemotocul, iar eu şi mama schimbarăm o privire.

— Cineva să meargă să-i spună vizirului Ay, zise mama, bucuroasă. Şi trimiteţi-i vorbă faraonului.

Ipu dădu fuga să anunţe în palat că regina supravieţuise. Clopotele aveau să sune de două ori pentru o prinţesă a Egiptului. Moaşele o înveliră pe Nefertiti şi o cuibăriră înapoi în patul ei, iar pântecul îi fu înfăşurat în fâşii de pânză, pentru a opri sângerarea.

— O prinţesă, repetă ea.

Fusese atât de sigură că va fi un prinţ. Fără umbră de îndoială.

— Dar este sănătoasă, i-am răspuns. Şi e a ta. Propria ta legătură cu eternitatea.

— Dar, Mutny, spuse ea şi privirea i se pierdu în depărtare, este fată!

Moaşa veni şi i-o întinse surorii mele pe prima prinţesă a Egiptului. Nefertiti îşi luă copilul în braţe. Ochii mamei mele se umeziră. Era bunică acum.

— Seamănă cu tine, îi spuse ea lui Nefertiti. Are aceleaşi buze şi acelaşi nas.

— Şi la fel de mult păr, am adăugat eu.

Mama mângâie părul moale şi pufos. Copilul scoase un ţipăt ascuţit şi moaşa cu părul cărunt veni în grabă.

— Trebuie hrănită, anunţă ea. Unde e doica?

O femeie înaltă şi dolofană fu adusă în camera de naştere. Moaşa examină cu ochii mijiţi faţa rotundă a tinerei. Nu era cu mult mai în vârstă decât Nefertiti. Şaptesprezece ani, poate optsprezece, şi avea un aer sănătos şi voinic.

— Tu eşti cea aleasă de vizirul Ay?

— Da, răspunse fata.

Se vedea după sânii ei umflaţi că şi ea devenise recent mamă.

— Atunci vino şi aşează-te lângă regină, o instrui moaşa.

Fu aranjat un scaun şi doica îşi scoase un sân. Privirăm cu toţii cum micuţa prinţesă suge cu lăcomie în timp ce Nefertiti îşi studia copia în miniatură în braţele femeii.

Moaşa zâmbi.

— Este la fel de frumoasă ca Maiestatea Voastră. Faraonul va fi mulţumit.

— Dar nu este băiat.

Nefertiti se uită la prinţesa căreia îi dăduse naştere: prinţesa care ar fi trebuit să fie prinţ.

— Ce nume o să-i dai? am întrebat-o.

— Meritaton, spuse numaidecât Nefertiti.

Mama tresări.

— Iubită de Aton?

— Da.

Nefertiti se îndreptă şi pe chip îi apăru o expresie hotărâtă.

— Îi va aminti lui Amenhotep ce este important.

Mama se încruntă şi Nefertiti îi răspunse pătimaş:

— Devotamentul!

Se auzeau clopotele bătând în depărtare, de câte două ori, pentru ca Memfisul să ştie că se născuse o prinţesă. Nefertiti strânse marginea cearceafurilor.

— Ce-i asta?

— Clopotele, începu mama, dar Nefertiti o întrerupse.

— De ce bat doar de două ori?

— Pentru că de trei ori se trag pentru un prinţ, am spus şi Nefertiti izbucni furioasă.

— De ce? Pentru că o fiică e mai puţin importantă decât un fiu? Clopotele au bătut de trei ori pentru Nebnefer şi vor bate tot de trei ori pentru prinţesa Meritaton!

Eu şi mama ne uitarăm una la cealaltă, şi mica prinţesă începu să plângă.

Merit rupse tăcerea.

— Să vă ducem la băi, Alteţa Voastră?

— Nu! Cineva trebuie să oprească clopotele, porunci Nefertiti. Aduceţi-l pe Amenhotep!

— Mai întâi spală-te, apoi poţi să-l vezi pe faraon şi să-i spui, o încurajă mama.

— Nefertiti, nu poţi să primeşti pe nimeni acum, am rugat-o şi eu.

Cămaşa de pe ea era pătată şi, deşi picioarele îi fuseseră şterse şi erau curate şi părul îi fusese periat pe spate, nu era o regină în aceste momente. Era o femeie care tocmai născuse şi care mirosea greu a sânge.

— Spală-te repede, apoi îl vom chema pe faraon şi îi vom spune.

Făcu aşa cum îi sugerasem şi nimeni nu mai spuse nimic în camera de naştere, în timp ce era înfăşurată în cearceafuri curate şi dusă de acolo.

— A născut un copil frumos, spuse mama în cele din urmă.

Doica o hrănea în continuare pe prinţesă în timp ce moaşa începuse să scoată din încăpere scaunul de naştere. Avea să mai treacă cel puţin un an până să putem spera din nou la un prinţ. Poate chiar mai mult.

— Crezi că o să facă aşa cum vrea ea? am întrebat.

Mama strânse din buze.

— Nu s-a mai făcut niciodată.

— Dar nici n-a mai fost vreo altă regină care să locuiască în camera faraonului.

Când Nefertiti se întoarse, îmbăiată şi îmbrăcată în alb, mama dădu aprobator din cap.

— Mult mai bine, zise ea, dar Nefertiti nu avea chef de linguşeli.

— Aduceţi-l pe Amenhotep.

Merit deschise uşa camerei de naştere şi îl strigă pe faraon. Apăru de îndată şi Nefertiti sări cu gura pe el imediat ce îl văzu:

— Vreau să bată de trei ori clopotele! comandă ea.

Amenhotep veni repede lângă patul ei şi-i puse o mână pe obraz.

— Eşti bine? Eşti...?

— Clopotele trebuie să bată de trei ori azi!

— Dar naşterea...

Se uită la Meritaton, care adormise.

— Uite ce frumoasă e...

— Eu vorbeam despre clopote! strigă Nefertiti, trezind-o pe prinţesă.

Amenhotep şovăi.

— Dar clopotele bat de trei ori doar dacă...

— Prinţesa noastră este mai puţin importantă decât un prinţ?

Amenhotep privi chipul fiicei lui şi lacrimi neprefăcute i se rostogoliră pe obraji. Îi moştenise ochii întunecaţi şi părul creţ. Se uită apoi la Nefertiti, al cărei chip era împietrit într-o neclintită hotărâre, şi se întoarse spre Merit.

— Spune-le oamenilor să bată clopotele de trei ori. Prinţesa...

Se uită la Nefertiti.

— Meritaton s-a născut, spuse Nefertiti şi Amenhotep se aşează lângă ea.

— Meritaton, repetă el, privind chipul fiicei sale. Iubită de Aton.

Nefertiti îşi ridică mândră bărbia.

— Da. După zeul cel mare al Egiptului.

— O prinţesă!

Amenhotep luă copila din braţele doicii şi o strânse la piept.

Tata intră şi-i aruncă mamei o privire grăitoare.

— O fată, spuse el încet.

— Dar, totuşi, o moştenitoare, şopti mama.

Tata rămase doar atât cât să-şi ia în braţe nepoata, prima prinţesă regală a Egiptului, apoi plecă pentru a trimite un mesaj regilor naţiunilor străine.

Am privit-o pe Nefertiti, în patul ei. Era trasă la faţă şi palidă, afişând o mină veselă pentru Amenhotep, când ar fi trebuit să doarmă.

— Ţi se pare că arată bine? am întrebat-o pe mama.

— Fireşte că nu. Tocmai a născut.

Apoi Merit apăru lângă Nefertiti, înarmată cu nelipsita cutie de fildeş, cu cosmetice.

Sora mea se ridică ascultătoare, deşi, în locul ei, le-aş fi poruncit tuturor să iasă din cameră. M-am uitat la prinţesa Meritaton, lipită de sânul surorii mele, şi am simţit în inimă o durere care era probabil invidie. Nefertiti avea un soţ, un regat, o familie. La cincisprezece ani, eu ce aveam?

Ospăţul în cinstea naşterii fu ţinut la sfârşitul lunii Pachon. Vase din metale preţioase, frumos confecţionate, fuseseră trimise din regatele străine şi aranjate pe mesele care se întindeau dintr-un capăt al Sălii Mari în celălalt. Pretutindeni erau statui sculptate în aur şi cufere de abanos. Regele din Mitanni trimisese o ceată de ogari, în vreme ce brăţări din argint şi fildeş sosiseră din partea familiilor nobile din Teba.

În camera lui Amenhotep, Nefertiti mă întrebă ce rochie să poarte la festivităţi.

— Cea care-mi lasă pieptul gol sau ceva care se închide la gât?

I-am studiat sânii pictaţi cu hena, mari şi foarte frumoşi. Abdomenul îi era atât de micuţ încât n-ai fi crezut că născuse cu doar paisprezece zile în urmă.

— Cea cu pieptul liber, i-am spus.

Am privit-o îmbrăcându-şi rochia micuţă, apoi am urmărit-o fascinată cum îşi trece câte doi cercei de aur prin găurile duble din urechi. „Eu nu voi fi nicicând atât de frumoasă”, mi-am zis. Apoi ne-am privit în oglindă: Pisica şi Frumoasa.

În Sala Mare, nici un bărbat nu-şi putea lua ochii de la ea.

— Este strălucitoare, spuse Ipu în timp ce sora mea trecea printre coloane şi urca pe podiumul pictat.

Naşterea îi umpluse golurile de sub pometi şi-i adusese culoare în obraji. Sute de lumânări îi pâlpâiau în cale şi sala amuţi preţ de câteva clipe în momentul în care se aşează pe tron.

Părea că toţi membrii curţii egiptene veniseră să celebreze naşterea prinţesei Meritaton. M-am dus afară şi m-am apropiat de locul în care tata stătea împreună cu mama, bucurându-se de câteva clipe de linişte înainte să fie adusă mâncarea şi să fim nevoiţi să ne ocupăm cu toţii locurile la masă. M-am uitat din nou la oamenii care umpleau până la refuz curtea, care intrau şi ieşeau din Sala Mare ţinând în mână cupe cu vin, îmbrăcaţi cu cele mai bune haine şi purtând cele mai frumoase bijuterii. Doar Panahesi lipsea.

— De ce sunt atât de mulţi oameni? am întrebat.

Veniseră să sărbătorească până şi nobili din Teba, care-şi începuseră călătoria pe Nil cu o lună mai devreme, atunci când primiseră veste că se apropia ziua când Nefertiti urma să nască.

— Au venit să-şi prezinte omagiile noului faraon, spuse tata.

Nu înţelegeam, aşa că tata mi-a explicat.

— Bătrânul este pe moarte.

L-am privit lung.

— Dar ai spus că o să mai trăiască încă un anotimp. Mi-ai spus...

M-am oprit, înţelegând abia acum ce voia să zică tata. M-am aplecat spre el şi vocea mi s-a transformat într-o şoaptă:

— Doar nu a fost otrăvit?

Tata nu spuse nimic.

— Nu a fost otrăvit, nu? am insistat eu, dar pe chipul tatălui meu nu se putea citi nimic. Acolo s-a dus Panahesi?

Părinţii mei schimbară o privire şi tata se ridică.

— Indiferent ce s-a petrecut la Teba, Bătrânul nu va mai apuca sfârşitul lunii.

Un clopot sună în Sala Mare, chemând oaspeţii la masă. Tata luă braţul mamei şi dispărură amândoi în mulţime, în vreme ce eu am rămas nemişcată, încă şocată de cele aflate.

— După expresia de pe faţa ta, s-ar zice că tocmai ai gustat ceva cât se poate de acru.

M-am întors şi generalul Nakhtmin îmi întinse o cupă cu vin.

— Mulţumesc, generale. Şi mie îmi pare bine să te revăd.

Râse şi arătă cu mâna înspre Sala Mare.

— Mergem?

Am intrat împreună pe uşile cu arcade ale Sălii Mari, cu coloanele ei magnifice şi plină de sute de invitaţi. El stătea la masa generalilor, eu cu familia regală. Dar, înainte să ajungem la podium, l-am oprit.

— Spune-mi, generale, ai auzit ceva despre soarta Bătrânului, la Teba?

Nakhtmin mă privi gânditor, apoi mă trase de lângă mese într-o firidă, unde puteam vorbi ceva mai feriţi.

— De ce întrebi?

Am ezitat.

— Eu... Mă gândeam că poate tu ştii.

Nakhtmin mă privi cu suspiciune.

— Probabil că va ajunge curând în braţele lui Osiris.

— Dar are doar patruzeci de ani! Ar mai putea trăi încă zece ani, am şoptit. Nu a fost otrăvit, nu?

I-am privit atent chipul, ca să-mi dau seama cât este de sincer.

Generalul dădu grav din cap.

— Se vorbeşte. Şi dacă se vorbeşte până şi în familia regelui...

— Nu se vorbeşte! am spus repede.

Mă privi lung.

— Dar dacă... dacă faraonul moare...

— Da?

— Ei, ce se întâmplă atunci?

— Sora ta va deveni regină a Egiptului, iar regina văduvă se va pleca în faţa nurorii ei. Şi cine ştie, adăugă Nakhtmin pe un ton conspirativ, ar putea ajunge chiar faraon până se termină toată povestea.

— Faraon? am repetat eu, nevenindu-mi să cred.

— Te surprinde atât de mult?

— Nu, asta e o prostie. Doar foarte puţine femei au condus vreodată Egiptul.

— Şi de ce nu şi ea?

Privirăm amândoi prin pădurea de coloane către sora mea, care-şi ţinea părul strălucitor pe spate, prins într-un inel gros, de aur, făcând astfel ca ochii să-i pară mai mari.

De pe tronul ei, putea vedea întreaga sală, însă ea se uita la Amenhotep.

— Are încredere absolută în ea, adăugă Nakhtmin. Împart chiar şi aceeaşi cameră.

— Cine ţi-a spus?

— Sunt general. E datoria mea să ştiu. Dar chiar dacă aş fi doar servitor într-un palat mai mic, tot aş şti un amănunt atât de bine cunoscut.

— Dar ar trebui să fie văduvă ca să poată deveni faraon.

M-am uitat la el şi Nakhtmin nu mă contrazise, ca şi cum nu l-ar fi mirat dacă şi Amenhotep ar fi murit brusc. Am simţit un fior urcându-mi pe şira spinării, îngheţându-mi tot spatele, în ciuda nopţii calde. Oaspeţii îşi ocupau locurile şi râsetele umpleau Sala Mare. Ospăţul în cinstea naşterii avea să dureze întreaga noapte, dar era posibil să nu mai am ocazia să vorbesc cu generalul. Am ezitat.

— Credeam că o să rămâi la Teba şi o să duci o viaţă mai liniştită.

— Oh, nu este linişte la Teba. Niciodată nu este linişte în jurul unui palat. Dar într-o zi sper să găsesc pe cineva cu care să împart o viaţă liniştită. Departe de Teba şi de Memfis şi de orice oraş prin care să treacă un drum regal.

Privirăm amândoi sala aglomerată şi am dat din cap, înţelegându-i pe deplin dorinţa.

— Dar acum că templul este gata, soldaţii se întreabă ce va urma. Faraonul se teme de armată. Refuză să ne trimită la luptă, chiar dacă hitiţii intră din ce în ce mai mult pe teritoriile noastre cu fiecare anotimp, fără ca Egiptul să se opună în vreun fel. Cu Panahesi slujindu-l pe Aton şi Amenhotep ridicând temple pentru gloria zeului, tatăl tău ocupă de fapt tronul Egiptului. Poate că nu are titlul, dar este faraon din toate celelalte puncte de vedere, *miw-*

sher. Acum este momentul să hotărăşti ce vrei în viaţă. Numele gravat în calcar pentru eternitate sau fericire?

— Şi de unde ştii tu că nu sunt fericită aici?

— Pentru că stai într-un colţ şi vorbeşti cu mine în timp ce sora ta stă pe tronul lui Horus şi tatăl tău îi netezeşte drumul. Dacă ai fi mulţumită, ai fi acolo.

Arătă înspre masa familiei regale, în capul căreia stăteau mama şi tatăl meu, înconjuraţi de bărbaţi chei, cu haine fine.

— Spune-mi, ce eşti tu în toată povestea asta, pisoiaş?

— Domnişoara de onoare a lui Nefertiti, am spus ascuţit.

— Asta poţi s-o schimbi oricând.

Nakhtmin mă privi cu vădit interes şi adăugă cu subînţeles:

— Măritându-te cu cineva.

— Mutny, vrei să-mi găseşti halatul?

Am ridicat privirea de la jocul de senet, dar am rămas pe scaun.

— Unde e Merit? Nu poate să-ţi aducă ea halatul?

Nefertiti mă privi cu ochii ei mari, înrămaţi cu kohl, de lângă fata care o alăpta pe Meritaton. Stătea lângă doică şi mângâia părul pufos al prinţesei.

— Nu pot să plec de lângă Meritaton. Nu vrei să-l aduci tu? E în camera cealaltă.

— Du-te, Mutny, zise mama mea. Ea are treabă.

— Mereu are treabă!

Mama îmi aruncă o privire care-mi spuse să fac pur şi simplu ce mi se cerea şi m-am întors cu halatul surorii mele. M-am oprit o clipă să privesc chipul micuţ al lui Meritaton. Avea culorile mamei ei, nuanţa deschisă a nisipului, dar ochii îi erau cenuşii, ca ai lui Amenhotep. Era imposibil să-ţi dai seama dacă va moşteni maxilarul

mamei ei sau înălţimea tatălui său. Dar nasul îi era subţire şi lung, ca al lui Nefertiti.

— Seamănă cu tine, am spus şi sora mea îmi zâmbi.

Umerii mamei mele se încordară.

— Aţi auzit? întrebă ea repede, ridicându-şi privirea de pe placa de senet.

Am înlemnit toate, chiar şi doica tânără, care o ţinea pe Meritaton în braţe. Îmi dădeam seama la ce se referă. Se auzeau bocetele unei femei şi clopotele bătând în templu.

Nefertiti se ridică.

— Ce este?

Apoi uşa camerei se deschise de perete, iar rânjetul larg al lui Amenhotep ne spuse tot ce era de spus. Mama îşi duse mâna la gură.

— S-a dus la Osiris, şopti Nefertiti.

Amenhotep o îmbrăţişă.

— Bătrânul e mort. Eu sunt faraonul Egiptului.

Tata intră în încăpere, cu Panahesi pe urmele lui. În bucuria ei, Nefertiti nici nu băgă de seamă că în camera ei de naştere intraseră bărbaţi.

Tata se înclină.

— Să ne pregătim pentru mutarea la Teba, Înălţimea Voastră?

— Nu ne mutăm la Teba! anunţă Amenhotep. Vom începe de îndată construcţia oraşului Amarna.

Camera de naştere se cufundă brusc în tăcere.

— Vreţi să mutaţi capitala de la Teba? întrebă tata.

— Pentru gloria lui Aton, spuse triumfător Amenhotep.

Tata se uită fix la Nefertiti, care îşi feri privirea.

CAPITOLUL 15

TEBA, 1349 Î.HR.

Cincisprezece ale lui Thoth

Amenhotep se plimba agitat dintr-o parte în alta.

— Mama mea este în Camera de Audienţe. Poartă coroana de regină a Egiptului. Este a ta acum. Vrei să i-o iau şi să ţi-o aduc?

Stăteam în cerc în cea mai luxoasă încăpere din Malkata: sora mea, tata, Ipu şi eu. Venisem pe Nil la Teba pentru înmormântarea faraonului şi acum camera Bătrânului îi aparţinea lui Amenhotep IV. O urmăream pe Merit pictându-i ochii lui Nefertiti. Era dincolo de noi acum. Mai puternică decât Tiye. Mai puternică chiar şi decât tata. Cât Bătrânul mai fusese încă în viaţă, existase întotdeauna posibilitatea de a-i cere ajutorul, dacă apăreau probleme. Acum nu mai era decât Nefertiti.

— Las-o să-şi păstreze coroana, hotărî sora mea. Eu voi avea o coroană cum n-a mai purtat nici o regină a Egiptului. Ceva creat de mine.

Se uită la Tutmes, care venea pretutindeni după noi.

Dar Amenhotep nu era mulţumit.

— Ar trebui să luăm coroana, insistă el, cu cruzime. Ar putea fi un pericol pentru noi.

Privirea tatălui meu o întâlni pe a lui Nefertiti, care se ridică pe dată.

— Nu este necesar, îi răspunse ea.

— A fost soţia tatălui meu! strigă Amenhotep, cu voce ameninţătoare.

— Şi este sora tatălui meu. Va avea el grijă de ea.

Amenhotep îl privi lung pe tata, apoi ridică din umeri, ca şi cum mama lui era o chestiune la care era dispus să renunţe.

— Vreau să plecăm din acest oraş imediat ce vom găsi un loc de construcţie.

— Aşa vom face, îi promise Nefertiti, ducându-se lângă el şi mângâindu-i obrazul. Dar trebuie să punem lucrurile în ordine.

— Da, fu de acord faraonul. Trebuie să ne descotorosim de preoţii lui Amon înainte să încerce un asasinat...

— Înălţimea Voastră, îl întrerupse tata.

— Nu permit să-mi tulbure somnul! tună Amenhotep. Îi visez în timpul nopţii. Îmi apar în vise! Dar îi voi trimite pe toţi la carierele de piatră!

Mi-am ţinut răsuflarea şi până şi Nefertiti înmărmuri la auzul unei asemenea sugestii. Era vorba de nişte bărbaţi care nu trudiseră o zi în viaţa lor, reprezentanţi ai lui Amon, care-şi petreceau timpul în rugăciune.

— Poate că ar fi îndeajuns să-i trimitem undeva departe, sugeră ea.

— Ca să poată complota de acolo? întrebă Amenhotep. Nu. Îi voi trimite pe toţi la cariere.

— Dar o să moară! am strigat, înainte să mă pot opri.

Amenhotep îşi întoarse privirea aprinsă spre mine.

— Foarte bine.

— Dar cei care se vor pleca în faţa lui Aton? Ei pot fi salvaţi, îl imploră Nefertiti.

Amenhotep ezită.

— Le vom oferi această şansă. Dar cei ce refuză vor fi închişi şi condamnaţi.

Ieşi din încăpere, strigându-le soldaţilor să păstreze o distanţă de şapte paşi.

— Bătrânul nu e nici de o lună în mormânt şi deja puneţi la cale distrugerea Tebei? întrebă tata, furios. Oamenii îşi vor da seama că acţionaţi împotriva legilor lui Maat. Nu vor uita niciodată.

— Atunci, le vom oferi altceva să-şi amintească, promise Nefertiti.

Avea ochii pictaţi şi în jurul gâtului purta simbolul de aur al vieţii.

— Aduceţi-mi coroana!

Tutmes dispăru. Apoi Nefertiti îşi scoase peruca şi toţi cei prezenţi scoaseră un strigăt de uimire.

— Ce ai făcut? exclamă mama.

Nefertiti îşi răsese părul. Cosiţele negre şi frumoase care-i încadraseră faţa nu mai erau.

— A trebuit să îl rad, pentru coroană.

Mama îşi puse mâna pe inimă.

— Ce fel de coroană este?

— Coroana ce va ajunge să fie asociată Egiptului, spuse Nefertiti.

În timp ce vorbea, mi-am dat seama că rămăsese tot frumoasă, chiar şi fără păr. Era ameninţătoare, puternică şi uluitoare. Se privi în oglindă în timp ce Tutmes apăru în spatele ei. Ridică preţ de câteva clipe coroana cu vârful plat, ca s-o putem vedea cu toţii, apoi o potrivi cu grijă în jurul capului lui Nefertiti. Nimeni altcineva n-ar fi putut-o purta. Fusese creată pentru ea, înaltă şi subţire, cu o cobră pregătită să scuipe venin în ochii duşmanilor. Nefertiti se răsuci pe călcâie şi, dacă aş fi fost o ţărancă pe câmp, aş fi crezut că privesc chipul unei zeiţe.

Camera de Audienţe era plină până la refuz. Scribi, negustori, curteni, diplomaţi, viziri şi preoţi stăteau umăr lângă umăr în magnifica încăpere, cu ferestre înalte şi presărată cu mozaicuri. Camera de Audienţe din Teba o întrecea cu mult pe cea din Memfis. Se auziră strigăte de uimire în clipa în care intrarăm în încăpere. Nefertiti urcă scările până la tronul ei, iar regina Tiye, aşezată pe cea de a doua treaptă a tronului, nu mai era, dintr-o dată, regina conducătoare a Egiptului. De-acum avea să fie Regina

Văduvă. Am auzit şoapte în timp ce-mi ocupam locul pe cea de a treia treaptă, lângă tatăl meu, căci nimeni nu ştia ce însemna coroana surorii mele. Era Nefertiti regină? O regină-faraon? Coregentă? Cui să-şi adreseze oamenii petiţiile? Vizirii se uitară de la Amenhotep la Nefertiti, apoi la tata. Eram cea mai puternică familie din Egipt. Din lume.

Generalul Nakhtmin stătea lângă Horemheb, îmbrăcat în uniforma completă de gală. Examinau cu ochi critic gărzile nubiene din spatele tronurilor noastre. Ştiam ce gândesc: Amenhotep are atât de puţină încredere în propria armată, încât a angajat străini ca să-l apere. Şi mai ştiam ceva ce nici măcar ei nu ştiau. Că Amenhotep avea să anunţe construirea unui nou oraş capitală, cu numele de Amarna. Nu avea să fie nici un război cu hitiţii care ne ocupau teritoriile. În schimb, armata avea să construiască oraşe pentru Aton.

Panahesi se ridică de pe scaunul lui şi anunţă:

— Faraonul Egiptului a hotărât ca Aton să fie slăvit mai presus decât toţi ceilalţi zei în Egipt!

Se auziră murmure furioase printre preoţi.

Panahesi îşi ridică vocea ca să-i acopere:

— Aton va avea temple în fiecare oraş, iar preoţii lui Amon se vor pleca în faţa lui; de nu, vor fi luaţi din Teba şi trimişi la carierele de piatră.

Strigăte de indignare răsunară în jur.

— La carierele din Wadi Hammamat, continuă Panahesi.

Murmurele se înteţiră, şi Amenhotep se ridică de pe tron.

— De azi înainte, răsună vocea lui, umplând întreaga sală, voi fi cunoscut drept faraonul Akhenaton. *Iubit de Aton.* Iar faraonul lui Aton nu va domni din Teba. Îi voi construi lui Aton un oraş mai mare, un oraş mai frumos, iar acesta se va numi Amarna.

Acum, un adevărat haos izbucni în Camera de Audienţe. Toţi erau şocaţi că Amenhotep îşi schimba numele şi că intenţiona să construiască o nouă capitală care să înlocuiască cel mai mare oraş de la răsărit. Akhenaton se uită la Panahesi, care ceru linişte. Dar mulţimea devenise violentă. Preoţii strigau, vizirii încercau să-i calmeze pe preoţi, iar negustorii care aprovizionau templele lui Amon cu ierburi scumpe şi aur începuseră tocmeala cu noii preoţi ai lui Aton. M-am uitat la mama, al cărei chip pălise sub perucă.

— Gărzi! strigă nou-intitulatul Akhenaton. Gărzi!

Douăzeci şi patru de nubieni înarmaţi se împrăştiară în mulţime. Akhenaton se ridică şi-i luă mâna lui Nefertiti într-a lui. Se întoarse spre generalii armatei şi strigă, acoperind hărmălaia:

— Veţi goli toate templele şi veţi transforma statuile lui Amon, Isis şi Hathor în aur. Le veţi da preoţilor şi preoteselor o şansă de a i se închina lui Aton.

Akhenaton se uită la Nefertiti, care aprobă din cap.

— Dacă refuză, legaţi-i în lanţuri şi trimiteţi-i la Hammamat.

La cuvântul *lanţuri,* sala amuţi. Gărzile aşteptau postate lângă fiecare fereastră şi fiecare intrare, în caz că s-ar fi iscat vreo agitaţie, doar că acum cei prezenţi înţelegeau. Akhenaton nu voia să-l ridice pe Aton deasupra lui Amon: voia să distrugă până şi ultima statuie a tuturor zeilor şi zeiţelor care protejaseră Egiptul timp de două mii de ani.

Un vizir se ridică de pe scaunul lui de sub tronul lui Horus.

— Dar preoţii lui Amon provin din familii nobile. Sunt fundaţia pe care s-a ridicat Egiptul! strigă el.

Un murmur de aprobare răsună în jur.

— Preoţii lui Amon, spuse Akhenaton apăsat, vor primi o şansă. Pot deveni preoţi ai lui Aton sau îşi pot da viaţa pentru un zeu care nu mai are nici o putere în Egipt. Nu este faraonul vocea zeilor pe pământ?

Bătrânul îl privi înmărmurit, nemaiştiind ce să spună.

— Nu este faraonul vocea zeilor pe pământ? repetă Akhenaton, de data aceasta strigând.

Bătrânul căzu într-un genunchi.

— Desigur, Înălţimea Voastră.

— Atunci, cine cunoaşte mai bine voia zeilor? Ei sau eu? Îi voi clădi lui Aton un oraş mai măreţ decât orice oraş care a existat vreodată până acum.

Regina Tiye îşi închise ochii şi generalul Horemheb păşi în faţă.

— Hitiţii au pus stăpânire pe Qatna, iar guvernatorul din Kadesh ne-a cerut de trei ori să-i venim în ajutor. Scrisorile lui nu au primit răspuns decât din partea vizirului Ay, care nu poate face nimic fără consimţământul faraonului.

Îl străpungea cu privirea pe Akhenaton.

— Dacă nu-i trimitem oameni de data asta, Înălţimea Voastră, vom pierde teritoriile pe care Bătrânul le-a câştigat cu preţul vieţii a trei mii de soldaţi egipteni.

Sângele năvăli în obrajii lui Akhenaton. Privi chipurile celor din sală, ca să vadă cine era de acord cu generalul.

— Spui că doreşti să lupţi cu hitiţii? întrebă el.

Generalul Horemheb sesiză ameninţarea din vocea faraonului.

— Dorinţa mea este să apăr Egiptul de invadatori şi să salvez teritoriile pentru care eu şi tatăl meu am luptat din greu.

— Cine dintre cei de faţă este de acord cu generalul? strigă Akhenaton.

Nimeni nu mişcă în Camera de Audienţe.

— Cine? urlă el.

Cinci soldaţi din cavalerie ieşiră din rând şi priviră în jur. Akhenaton zâmbi larg.

— Prea bine. Iată-ţi armata, generale.

Cei din sală începură să se foiască, nereuşind să-şi dea seama care era jocul lui Akhenaton. Faraonul se întoarse spre tatăl meu.

— Trimite-i pe linia de front din Kadesh, căci aceasta este armata care va salva Egiptul de hitiţi! Cine mai vrea să plece în acest război? întrebă el, ameninţător.

Mi-am ţinut respiraţia, temându-mă că se va oferi şi Nakhtmin.

Akhenaton rânji.

— Atunci, cinci războinici. Să ne ridicăm cu toţii în faţa eroilor care vor apăra Kadeshul de invazia hitiţilor.

Începu să aplaude în bătaie de joc şi, când nimeni nu i se alătură, aplaudă şi mai tare. Camera de Audienţe erupse în aplauze forţate.

— Eroii voştri!

Akhenaton se întoarse spre gărzile lui nubiene.

— Luaţi-i! Însoţiţi-i tot drumul până la frontul de la Kadesh!

Curtenii care umpleau sala priviră cu înmărmurită tăcere cum generalul Horemheb şi cei cinci oameni ai săi erau conduşi afară din încăpere. Nimeni nu mişcă. Nu cred că cineva mai îndrăznea măcar să respire.

Panahesi îşi netezi mantia.

— Faraonul îi va primi acum pe cei veniţi în audienţă.

Panahesi mărşălui în locurile sfinte cu armata lui de nubieni şi măreţele temple ale Tebei fură dezbrăcate de statuile lor. Imagini ale lui Isis fură sparte sau arse. Hathor fu dărâmată de la locul ei de deasupra fluviului, iar chipul lui Amon fu spart. Oamenii se ascundeau în case şi preotesele lui Isis plângeau pe străzi. Noua armată de

gărzi nubiene a lui Akhenaton sfâşia robele de pe piepturile preoţilor lui Amon, dându-le în schimb robe noi, cu imaginea soarelui. Cei care se împotriveau erau trimişi la moarte sigură.

Şi înainte ca Bătrânul să apuce să se răcească în mormânt, Akhenaton şi Nefertiti îngenuncheară în faţa altarului ce fusese cândva al lui Amon, iar Panahesi îi unse faraon şi regină a Egiptului. Eu stăteam în primul rând, îmbrăcată în lapislazuli şi aur şi, în timp ce coruri de băieţi îşi înălţau vocile dulci înspre soare, pretutindeni în Teba armata faraonului desfigura chipurile celor mai mari zei ai noştri.

În acea seară, Nefertiti ceru să ne întâlnim. Stăteam în cerc în jurul patului meu, vorbind în şoaptă. Aveam o cameră nouă în Teba. Prinţesa Meritaton îmi ocupase vechea cameră, de lângă faraon. I-am deschis uşa tatei şi l-am lăsat să intre, aşteptându-mă să-l văd furios, însă vizirul Ay era de un calm de nepătruns.

— Spune ceva! îi porunci Nefertiti.

— Ce anume doreşti să spun? întrebă liniştit tata. Tu ai cerut această întâlnire.

— Pentru că vreau sfatul tău.

— Ce nevoie ai de sfatul meu? Oricum nu-l urmezi.

— Şi ce-aş putea să fac? întrebă ea.

— Salvează-l pe Amon! sări tata.

Ochii îi aruncau flăcări în lumina focului.

— Salvează ceva! Ce va mai rămâne din Egipt după ce soţul tău va termina cu el?

— Crezi că eu nu ştiu?

Vocea îi tremura uşor.

— Construieşte un oraş şi vrea să-l ridice în deşert!

— În deşert?

— Între Memfis şi Teba.

— Nimeni nu poate construi acolo. E pustietate...

— Asta i-am spus şi eu! Dar Panahesi l-a convins că aceasta e voia lui Aton.

Vocea i se ridică isteric.

— Tu l-ai ridicat în funcţia de Mare Preot al lui Aton, şi acum Akhenaton crede că Panahesi vorbeşte cu vocea zeului.

— Mai bine vocea zeului decât vistiernic. În cele din urmă, nu Akhenaton va hotărî cine va fi următorul faraon al Egiptului. Dacă moartea îl va răpi pe soţul tău, oamenii şi consilierii vor fi cei care vor alege. Poate că Panahesi controlează templul, însă eu îi controlez aurul, iar aurul va câştiga mai multe inimi decât un zeu pe care nimeni nu-l poate vedea.

— Dar Akhenaton vrea să aleagă locul până la sfârşitul lunii Athyr[13]. Şi vrea să o ia pe Kiya!

Tata se uită la ea. Aşadar, aceasta era adevărata criză. Nu că oraşul avea să fie ridicat în mijlocul deşertului, ci că Akhenaton se ducea cu Kiya ca să aleagă locul.

Panica lui Nefertiti crescu.

— Ce să fac?

— Lasă-l.

— Să-l las pe Akhenaton să meargă cu Kiya ca să aleagă locul nostru?

— Nu poţi face nimic.

— Sunt regina Egiptului, îi aminti ea.

— Da, şi una dintre cele două sute de alte femei pe care Akhenaton le-a moştenit din haremul tatălui său.

— Akhenaton nu va avea nimic de a face cu ele! Au fost femeile tatălui său.

— Aşadar, tot ce a atins vreodată tatăl lui este acum pătat? Inclusiv acest oraş?

---

[13] De la numele Hathor. A treia lună a anotimpului Akhet, corespunzând intervalului dintre jumătatea lunilor septembrie şi octombrie (n.red.).

Nefertiti nu răspunse.

— Unde va găsi muncitori ca să construiască Amarna? o întrebă el.

— În armată.

— Şi cum ne vom apăra teritoriile străine, când vor fi invadate de hitiţi?

— Hitiţi! Hitiţi! Cui îi pasă de hitiţi? Lasă-i să ocupe Rodosul, sau Lakisa, sau Babilonul. Pentru ce avem nevoie de aceste provincii?

— Pentru mărfuri, am întrerupt-o şi toată lumea se uită la mine. Primim ceramică şi faianţă din Rodos, caravane de aur vin din Nubia şi, în fiecare an, o mie de coşuri de sticlă sosesc pe corăbiile din Babilon.

Nefertiti se încruntă.

— Şi tu de unde ştii?

— Ascult.

Se ridică şi-şi îndreptă cuvintele către tatăl nostru:

— Trimite mesageri în numele lui Akhenaton şi ameninţă-i pe hitiţi cu război.

— Şi dacă totuşi ne invadează teritoriile? întrebă el.

— Atunci, vom cere taxe templelor şi le vom trimite aurul ca să ridice o armată! îi răspunse ea. Akhenaton a jurat deja că armata noastră va construi oraşul Amarna. Crede că în felul ăsta ne va scrie numele în eternitate. Nu pot face nimic ca să-l împiedic.

— Şi tu? întrebă cu viclenie tata. Tu crezi că îţi va scrie numele în eternitate?

Se opri deasupra focului. Furia îi dispăruse de pe chip.

— S-ar putea.

— Akhenaton s-a întâlnit cu Maya? întrebă tata.

— Maya spune că va dura şase ani. Vor construi mai întâi un drum principal şi un palat. Akhenaton vrea să ne mutăm până în luna Tybi[14].

— Atât de curând? întrebă tata.

— Da. Vom monta corturi ca să putem urmări construcţiile şi ca să fim acolo la fiecare etapă.

Ne-am uitat amândoi lung la ea.

— Tu? am întrebat-o cu brutală francheţe. Tu, care adori întreg confortul palatului?

— Şi bătrânii? o întrebă tata. Ce vor face ei atunci când se va lăsa frigul, în timpul inundaţiei?

— Ei pot să rămână aici şi să vină când va fi terminat palatul.

— Bun. Atunci, aşa voi face.

Nefertiti îl privi uluită.

— Tu trebuie să vii! Tu eşti vistiernic.

— Şi va exista o vistierie? Un loc destul de sigur, încât să poată adăposti tot aurul?

Nefertiti se zbârli.

— Lui Akhenaton nu-i va plăcea dacă vei rămâne la vistierie, în Teba, îl avertiză ea. Şi nu numai tu, dar şi mama lui.

Tata se ridică.

— Atunci, va trebui pur şi simplu să înveţe să accepte situaţia, spuse el şi ieşi nervos din cameră.

---

[14] Ofrandă. Prima lună a anotimpului Peret şi a cincea lună a calendarului egiptean antic, care corespunde intervalului dintre jumătatea lunilor noiembrie şi decembrie (n.red.).

CAPITOLUL 16

Peret, anotimpul revărsării

Corăbiile regale fură pregătite pentru călătoria spre sud. Panahesi şi Kiya primiră propria lor ambarcaţiune, *Strălucitorul Aton,* în care să călătorească. Stăteam pe chei şi am întrebat-o pe sora mea de unde avea să ştie Akhenaton care este locul potrivit pentru construirea oraşului.

— Evident, va trebui să fie lângă Nil, pufni ea. Între Memfis şi Teba, pe un pământ pe care nu a mai construit nici un alt faraon.

Era supărată pe mine pentru că refuzasem să merg cu ea şi tata nu mă obligase.

În timp ce corăbiile ridicau ancora, fanioanele cu imaginea lui Aton fluturau în bătaia vântului. Plecau sute de soldaţi şi de muncitori. Aveau să fie lăsaţi în deşert, pentru a începe construcţia oraşului Amarna. I-am făcut cu mâna lui Nefertiti de pe chei şi ea mă urmări doar cu privirea, refuzând să-mi răspundă cu acelaşi gest. Când corăbiile dispărură dincolo de orizont, m-am dus în grădini, ca să caut seminţe. Trebuiau începute grădinile pentru noul oraş...

Un muncitor de la palat mă privea de la umbra unui sicomor.

— Pot să vă ajut, domniţă?

Bătrânul veni lângă mine. Avea tunica pătată şi murdară. Unghiile îi erau negre de pământ. Un adevărat grădinar.

— Sunteţi sora Marii Soţii, zise el. Cea la care vin femeile pentru leacuri.

L-am privit surprinsă.

— De unde...?

— Am văzut plantele pe care le creşteţi în ghivece, recunoscu el. Toate sunt tămăduitoare.

Am dat din cap.

— Da. Din când în când, femeile vin să-mi ceară ajutorul.

Zâmbi, ca şi cum ar fi ştiut că nu se întâmpla doar din când în când. Că, uneori, femei diferite veneau de şase, chiar şapte ori pe zi, după plantele pe care mi le aducea Ipu din pieţe. Ghivecele mele nu erau suficient de mari ca să încapă în ele toate ierburile pe care mi-aş fi dorit să le plantez, dar Ipu găsea ce-mi lipsea la negustorii de pe chei. Am cuprins cu privirea grădinile regale şi am oftat. Nu avea să fie nimic verde în vastul deşert ce se întindea între Teba şi Memfis. Şi cine ştie cât timp avea să treacă până să apară pieţele în care să se vândă frunze de rozmarin sau acacia... Am privit florile de solidago şi frunzele de moringa. În Amarna, doar buruienile şi tamarinzii sălbatici aveau să-mi ţină companie.

— Pot să iau nişte lăstari cu mine, când o să plec?

— În noul oraş Amarna, domniţă?

M-am dat înapoi, ca să-l pot vedea mai bine pe acest servitor.

— Auzi multe în grădinile astea.

Bătrânul ridică din umeri.

— Generalului îi place să se plimbe pe aici din când în când şi mai stăm de vorbă.

— Generalului Nakhtmin? am întrebat repede.

— Da. Vine de la barăci, domniţă.

Îşi îndreptă privirea spre sud şi, urmărind-o, am zărit nişte construcţii joase.

— Îi place să stea aici, sub salcâmi.

— De ce? Ce face?

— Uneori, cred că se uită.

Bătrânul servitor îşi fixă privirea ageră asupra mea, ca şi cum ar fi ştiut ceva ce nu spunea.

— Dar mai puţin în ultima vreme. Generalul a fost foarte ocupat în ultimul timp.

„Ocupat să închidă templele lui Amon”, mi-am zis în gând, întrebându-mă dacă la asta se referea grădinarul. I-am studiat chipul, dar anii de experienţă îl făcuseră de nepătruns.

— Cum te numeşti? l-am întrebat.

— Ahmose.

— Şi ştii unde este generalul acum?

Ahmose îmi zâmbi larg.

— Cred că generalul este cu soldaţii lui, domniţă. Sunt în faţa palatului, primesc petiţionarii.

— Dar faraonul a plecat.

— Petiţionarii se adresează marelui vizir Ay. Domniţa doreşte să o duc să-i vadă?

M-am gândit preţ de-o clipă, imaginându-mi reacţia lui Nefertiti dacă ar fi ştiut că m-am dus să-l văd pe general.

— Da. Du-mă la ei.

— Şi lăstarii? întrebă el.

— Poţi să-i dai lui Ipu, servitoarea mea.

Grădinarul îşi lăsă de-o parte uneltele şi mă conduse la porţile palatului. Ne apropiarăm de o arcadă mare, din capătul grădinii şi, când am trecut prin ea, am avut senzaţia că intru în piaţa de păsări din Akhmim. Tot felul de oameni veniseră să ceară o favoare noului faraon. Erau femei cu copii, bătrâni călare pe măgari, un băiat care se juca de-a prinselea cu sora lui, intrând şi ieşind din rândurile mulţimii.

M-am dat înapoi, surprinsă.

— Aşa e întotdeauna?

Grădinarul îşi scutură pământul de pe tunică.

— De cele mai multe ori. Desigur, adăugă el, sunt mai mulţi petiţionari acum, de când a murit Bătrânul.

Am traversat curtea aglomerată şi am văzut că mulţimea se întindea cât vedeai cu ochii. Erau deopotrivă femei bogate, cu brăţări de aur care le zornăiau pe braţe, şi femei sărace, în straie simple şi ponosite, care se răţoiau la copiii ce alergau în jurul lor. Ahmose mă conduse într-un colţ umbrit sub acoperişul palatului, unde băieţii năzdrăvani ai nobilelor se luaseră la trântă în ţărână. Nu ne acordară nici o atenţie. Un băiat se rostogoli peste sandala mea, murdărind-o de praf.

Ahmose strigă, speriat:

— Rochia voastră, domniţă!

Am râs.

— Nu mă deranjează.

Grădinarul mă privi lung, însă eu nu eram Nefertiti. M-am scuturat de praf şi am privit în jur.

— De ce bogaţii stau la o coadă şi săracii la alta?

— Săracii vor lucruri simple, îmi explică Ahmose. O fântână nouă, un baraj mai bun. Dar cei bogaţi cer să-şi păstreze poziţiile de la curte.

— Din nefericire, faraonul tot îi va alunga pe cei mai mulţi dintre ei, îmi spuse cineva la ureche.

M-am întors şi l-am văzut pe general în spatele meu.

— Şi de ce să-i alunge? am întrebat, cu sinceră nedumerire.

— Pentru că toţi aceşti oameni au lucrat cândva pentru tatăl lui.

— Şi nu poate tolera nimic din ce a fost al tatălui său, am spus, înţelegând. Nici măcar capitala lui.

— Prin urmare, construieşte Amarna, spuse Nakhtmin, privindu-mă intens. Vizirii spun că vrea ca noul palat să fie ridicat într-un an.

— Da.

Mi-am muşcat limba ca să nu spun nimic împotriva ambiţiilor familiei mele, apoi m-am apropiat de el.

— Şi ce se aude de la temple? am întrebat în şoaptă.

— Templele lui Amon din întregul Egipt au fost închise.

Am încercat să-mi imaginez: temple ce dăinuiau încă de pe vremea lui Hatşepsut închise cu scânduri şi apele lor sfinte lăsate să sece. Ce avea să se aleagă de statuile lui Amon şi de preoţii care îl slujiseră cândva? Cum avea să mai ştie zeul că încă mai voiam îndrumarea lui? Am închis ochii şi am trimis în gând o rugăciune către zeul care veghease asupra noastră vreme de două mii de ani.

— Şi templele lui Isis? Şi ale lui Hathor? l-am întrebat.

— Distruse.

Mi-am dus mâinile la gură.

— Au fost ucişi mulţi oameni?

— Nu de mine, spuse el apăsat în timp ce un soldat se apropia de noi.

— Generale, strigă el şi, când mă văzu, ochii i se măriră, surprinşi.

Execută o plecăciune grăbită.

— Domniţă Mutnodjmet, tatăl domniei voastre este în Camera de Audienţe. Dacă îl căutaţi...

— Nu îl caut.

Soldatul îi adresă lui Nakhtmin o privire curioasă.

— Ce doreşti? îl întrebă generalul.

— O femeie pretinde că ar fi verişoara Bătrânului, dar nu poartă nici aur, nici argint, şi nu are nici un document cu care să se identifice. Am pus-o în rând cu ceilalţi, dar spune că locul ei...

— Că locul ei e printre nobili. Dacă minte, va plăti pentru asta când i se va revoca petiţia. Spune-i asta, înainte să o muţi.

Soldatul se înclină.

— Mulţumesc, generale. Domniţă...

Plecă şi abia atunci am observat că dispăruse şi Ahmose, grădinarul.

— Să te conduc înapoi la palat? întrebă Nakhtmin. O curte încinsă, murdară şi aglomerată nu e un loc potrivit pentru sora Marii Soţii.

Am ridicat din sprâncene.

— Atunci, unde e locul meu?

Îmi luă braţul şi pornirăm împreună prin umbra grădinilor.

— Lângă mine.

Ne-am oprit sub salcâmi.

— Te-ai săturat să fii servitoarea surorii tale. Altfel, ai fi cu ea acum, ca să alegeţi locul unde să ridicaţi Amarna.

— Nu există nici un viitor pentru noi, generale...

— Nakhtim, mă corectă el, luându-mi mâinile.

Nu l-am oprit.

— Vom pleca în deşert curând, l-am avertizat. Vom trăi în corturi.

Mă trase înspre el.

— Am locuit în corturi şi barăci de când aveam doisprezece ani.

— Dar nu vom avea libertatea de care ne bucurăm aici.

— Cum? zise el râzând. Crezi că vreau să mă văd cu tine la întâlniri secrete?

— Atunci, ce vrei?

— Să mă căsătoresc cu tine, spuse el simplu.

Am închis ochii, simţind cu plăcere căldura pielii lui pe a mea. Nu ne vedea nimeni.

— Nu mă va lăsa niciodată să plec, l-am prevenit.

— Sunt unul dintre generalii cu cel mai înalt rang din armata faraonului. Înaintaşii mei au fost viziri şi, înainte de asta, scribi. Nu sunt un mercenar de rând. Până şi faraonii

şi-au căsătorit fiicele şi surorile cu generali de armată, pentru a proteja familia regală.

— Nu şi acest faraon, am spus, gândindu-mă la teama pe care Akhenaton o nutrea faţă de armată. Această familie regală nu seamănă cu nici o alta.

— Atunci, locul tău nu e lângă ei.

Buzele lui le atinseră pe ale mele şi, undeva departe în spatele nostru, sutele de petiţionari dispărură.

Nu părăsirăm grădinile decât după ce soarele aproape că apusese, colorând cerul în flăcări roşii şi violet. Când m-am întors târziu în camera mea, am găsit-o pe Ipu foarte îngrijorată.

— Era să trimit gărzile după tine, domniţă!

Am zâmbit prosteşte, aruncându-mi pe pat pelerina de pânză.

I-am surprins privirea.

— Domniţă! Doar nu ai fost cu generalul!?!

Mi-am înăbuşit un chicot.

— Ba da.

Apoi, când mi-am dat seama ce însemna asta, întreg entuziasmul îmi pieri.

— Şi faraonul? şopti Ipu.

— Nefertiti va trebui să-l convingă, am spus.

Ipu găsi un halat curat într-un coş şi mi-l puse pe umeri, privindu-mă îngrijorată.

— La urma urmei, am cincisprezece ani.

Ipu mă privea în continuare. Se aşeză pe marginea unui scaun de abanos încrustat cu aur, cu mâinile împreunate în faţă.

— Nu cred că o iasă bine, domniţă.

Am simţit cum mi se scurge sângele din obraji, amintindu-mi de braţele puternice ale lui Nakhtmin în jurul meu.

— Nu pot fi servitoarea ei la nesfârşit! am exclamat. Are un soţ şi o familie şi sute de servitori devotaţi! Are nenumărate femei nobile care abia o aşteaptă să apară ca să dea fuga şi să-şi facă haine ca ale ei, să-şi aranjeze părul la fel ca ea şi să-şi comande cercei ca ai ei. Ce nevoie are de mine?

— Întotdeauna va avea nevoie de tine.

— Dar eu nu asta vreau! Eu nu am nevoie de toate astea!

Mi-am rotit braţul, cuprinzând cu gestul tapiseriile grele şi lămpile strălucitoare, din fildeş.

— Nu! am strigat, scuturând din cap. Va trebui să accepte. Va trebui să-l convingă.

Ipu strânse din buze.

— Ai grijă. Gândeşte-te la poziţia generalului.

— Vom aştepta până se face mutarea. Abia atunci îi voi spune.

— Şi dacă îl dă afară din funcţie?

Dacă s-ar fi întâmplat asta, aş fi ştiut cât de mult valoram pentru familia mea.

Când Nefertiti se întoarse la Teba, era furioasă. Se fâţâia agitată prin camera mea, lovind cu piciorul o bucată de cărbune care căzuse din vatră şi privind cu plăcere urma neagră pe care o lăsase pe podea. Era seara pe care Akhenaton o petrecea cu Kiya şi soţul ei nu se întorsese devreme, cum făcea de obicei.

— Vrea să-i construiască un palat! şuieră Nefertiti.

— Şi tu o să-i dai voie, răspunse tata.

O fixă cu ochii lui albaştri şi pătrunzători.

— Un palat!

Se întoarse spre noi.

— Un palat întreg?

— Lasă-l să-i construiască un palat, spuse tata. Cine spune că trebuie să fie în oraş?

Ochii lui Nefertiti se lărgiră.

— Ar putea fi în nord. Ar putea fi chiar în afara oraşului.

— Dar înăuntrul zidurilor, sublinie tata.

— Bine. Dar zidurile vor fi mari, îl preveni ea.

Se prăbuşi în scaun şi privi flăcările tot mai mari din vatră.

— Armata va fi trimisă la Amarna, spuse ea, pe un ton nepăsător.

Am simţit cum mi se pune un nod în gât.

— Poftim? Şi când pleacă?

Vorbisem cu prea mare grabă şi Nefertiti mă privi suspicioasă.

— Mâine, răspunse ea. Şi, cum termină servitorii de împachetat, vom porni în urma soldaţilor. Nu am încredere în Panahesi. Vreau să mă asigur că fiecare ban din trezorerie ajunge la construcţie şi nu în buzunarul lui.

— Atunci eu şi Tiye vom rămâne în Teba, spuse tata. Nu putem asculta petiţiile...

— Lasă petiţiile! Am nevoie de tine.

— Imposibil. Vrei o naţiune îndeajuns de bogată încât să construiască un oraş sau o naţiune în pragul foametei?

Nefertiti se ridică. Purta coroana în cameră, chiar şi când era cu noi, familia ei.

— Egiptul nu va fi niciodată în pragul foametei. Lasă-i pe petiţionari să aştepte. Lasă guvernele străine să ne găsească în Amarna, dacă ţin neapărat.

Tata clătină din cap şi Nefertiti se prăbuşi deloc elegant pe scaun.

— Şi eu pe cine o să am? întrebă ea, morocănoasă.

— Îi vei avea pe servitorii tăi. O vei avea pe Mutnodjmet.

Nefertiti se uită la mine.

— Ai văzut planurile pentru vile? Una e pentru tine, spuse ea. Desigur, îţi vei petrece cea mai mare parte a timpului în palat. Voi avea nevoie de ajutor. Mai ales acum.

Îşi privi abdomenul cu candoare.

— Acum că este pe drum un fiu.

Eu şi tată ne ridicarăm deodată întrebând:

— Eşti însărcinată?

Nefertiti îşi ridică mândră bărbia.

— În două luni. I-am spus deja mamei. Chiar şi Akhenaton ştie.

Îşi încruntă privirea.

— N-are decât să se ducă la Kiya o noapte în fiecare lună, dar eu sunt cea care îi poartă fiul. Doi copii. Iar Kiya nu i-a dat decât unul.

M-am uitat la tata, care nu spuse nimic în legătură cu Kiya, deşi eram sigură că-i auzisem pe servitori şuşotind şi mirându-se cât de ciudat era că, de când familia noastră venise la curte, Kiya nu mai rămăsese însărcinată. Dar chipul tatei nu trăda nimic altceva decât mulţumire.

Table de senet şi tronuri grele, mese din cedru cu câte douăsprezece scaune şi lămpi – toate au fost încărcate în corăbiile ce pluteau adâncite în apă înspre nord, înspre oraşul care nici măcar nu era oraş. Priveam cum palatul Malkata e golit de cele mai de preţ comori ale lui şi am încercat să-mi imaginez cum se simţea mătuşa mea văzând cum încăperile decorate de ea împreună cu soţul ei erau pustiite la toanele unui tânăr faraon. Stătea împreună cu tata în balconul Sălii Pergamentelor, urmărind amândoi haosul în tăcere. Privirea ei fixă şi albastră îmi dădea fiori.

— Să înţeleg că nu veniţi cu voi, Maiestatea Voastră?

— Nu. Refuz să aştept într-un cort să se ridice un palat din nisip. Poate să vină tatăl vostru.

Eram surprinsă.

— Aşadar, vii cu noi? l-am întrebat pe tata.

— Doar ca să văd ce s-a făcut până acum, îmi răspunse el.

— Dar a trecut doar o lună.

— Şi mii de muncitori au început deja lucrul. Cu siguranţă au construit deja drumuri şi case.

— Când ai întreaga armată la dispoziţie, spuse aspru mătuşa mea, este uimitor cât de multe poţi face.

— Şi hitiţii? am întrebat, temătoare.

Tiye îi aruncă o privire tatei.

— Va trebui pur şi simplu să sperăm că noua noastră regină îl va convinge pe fiul meu că este un lucru înţelept să-ţi aperi teritoriile.

Era clar din tonul ei că nu se aştepta ca acest lucru să se întâmple.

„Nefertiti nu a făcut ce trebuia să facă”, mi-am zis. „În loc să-şi rişte poziţia de Mare Soţie ca să-l convingă pe faraon să se răzgândească, şi-a asigurat-o ţinându-i isonul.” Ne uitarăm toţi trei în jos, la Akhenaton, care dădea instrucţiuni gărzilor nubiene, şi am auzit-o pe mătuşa mea oftând adânc. M-am întrebat în ce măsură exprima regretul că o alesese pe Nefertiti ca Mare Soţie în ziua în care venise în vizită în casa noastră din Akhmim. Ar fi putut-o alege pe oricare dintre fetele de la palat. Chiar şi pe Kiya. Tata se întoarse spre mine.

— Du-te, îmi spuse el. Strânge-ţi lucrurile, Mutnodjmet.

M-am întors în camera mea şi m-am aşezat pe pat, privind pervazul pe care fuseseră micile mele ghivece cu plante. Mă însoţiseră în atâtea locuri! Mai întâi la Teba, apoi la Memfis, apoi înapoi la Teba. Şi curând aveau să mă urmeze în oraşul din deşert, Amarna.

Locul pe care Akhenaton îl alesese pentru a-şi construi capitala era înconjurat de dealuri. În partea de nord se ridicau stânci înalte, iar la sud se întindeau dune arămii. Nilul curgea în partea de vest a noului nostru oraş, pe unde puteau fi aduse bunuri din Memfis şi Teba. În mijlocul întinderilor nesfârşite de nisip fusese construit un drum, atât de lat încât trei care de luptă puteau încăpea unul lângă altul. Era Drumul Regal, ne spuse Nefertiti, şi, când avea să fie terminat, avea să străbată oraşul dintr-o parte în cealaltă. Era un drum cum nu mai făcuse nimeni niciodată, o nestemată pe malul de răsărit al Nilului, care avea să scrie numele familiei mele în eternitate.

— Când generaţiile viitoare vor vorbi despre Amarna, jură ea, vor vorbi despre Nefertiti şi Akhenaton Întemeietorul.

Satul muncitorilor era la est. Aşa cum bănuise tata, fuseseră deja construite sute de case pentru muncitori, iar barăcile soldaţilor fuseseră ridicate la marginea oraşului. În partea de sud se construiau vilele pentru nobili, în jurul începuturilor unui palat, şi chiar în mijloc, înconjurat de palmieri şi de stejari uriaşi, se înălţa templul lui Aton, pe jumătate construit. O alee străjuită de sfincşi, pe care sora mea avea să o străbată în fiecare dimineaţă pentru a-i aduce ofrande lui Aton, conducea spre porţile templului. Chiar şi cu ajutorul armatei, nu-mi puteam da seama cum reuşiseră să facă atât de mult.

— Cum au putut face asta într-un timp atât de scurt?

— Uită-te la construcţii, spuse tata scurt.

M-am uitat chiorâş.

— Ieftine?

— Cărămidă de lut şi *talatat*[15] din gresie. Şi, în loc să aştepte ca să creeze reliefuri ridicate, au tăiat totul în stâncă.

M-am întors, ţinându-mi cu mâna roba, ca să nu mi-o ia vântul.

— Şi tu ai permis asta? l-am întrebat.

— Cine-i poate interzice ceva lui Akhenaton? Este oraşul lui.

Am privit amândoi oraşul în construcţie şi am spus, gânditoare:

— Nu, este oraşul nostru acum. Numele noastre vor fi amintite alături de al lui.

Tata nu îmi răspunse. În acea seară urma să plece înapoi la Teba, de unde avea să se întoarcă numai după ce palatul era terminat. Şi cine ştia când avea să fie asta? Peste cinci luni? Peste un an?

Convoiul nostru de viziri, urmaţi de nobili şi de mii de servitori, intră între zidurile oraşului de corturi. Apoi străbăturăm pe jos drumul denivelat până la pavilioanele frumos colorate ale curţii regale. Corturile soldaţilor erau aşezate în afara zidului, în cercuri pe câte trei rânduri, şi, în timp ce intram pe poartă, m-am întrebat care era cortul lui Nakhtmin. Ne-am oprit în faţa Pavilionului Mare, unde avea să ia masa curtea din Amarna.

— Ei, ce ziceţi? întrebă Nefertiti în cele din urmă.

— Soţul tău are aspiraţii mari, spuse tata şi eu eram singura care înţelegea ce voia cu adevărat să zică.

Era un oraş ieftin şi ridicat în grabă, o umbră palidă în faţa Tebei.

Doi soldaţi dădură la o parte pânza de la intrarea Marelui Pavilion. Mese proaspăt lustruite se întindeau pe podeaua acoperită de covoare şi gresie. Pereţii fuseseră

---

[15] Piatră de construcţie din gresie, un bloc având de trei ori lăţimea mâinii, tipică perioadei amarnene din timpul lui Akhenaton (n.red.).

acoperiţi cu tapiserii. La masa cea mai lungă, Akhenaton îşi turna vin. Era încrezător şi plin de el în clipa în care ridică cupa.

— Ei, cum i se pare marelui vizir noul oraş?

Tata era curteanul perfect.

— Drumurile sunt foarte largi, răspunse el.

— Trei care de luptă pot merge unul lângă celălalt, se lăudă faraonul, aşezându-se. Maya spune că, dacă facem eforturi, palatul va fi gata până la începutul lunii Mesore[16].

Tata ezită.

— Veţi avea construcţii de proastă calitate şi monumente neterminate.

— Ce contează, şuieră Akhenaton, atâta vreme cât templul şi palatul vor dăinui? Muncitorii pot să-şi reconstruiască locuinţele. Vreau acest oraş înainte să mor.

— Alteţă, îi atrase atenţia tata, aveţi doar nouăsprezece ani...

Akhenaton lovi cu pumnul în masă în faţa lui.

— Şi sunt vânat în fiecare clipă! Chiar crezi că sunt în siguranţă printre soldaţi? Crezi că generalul Nakhtmin n-ar încerca să întoarcă oamenii împotriva mea, dacă ar avea ocazia? Şi preoţii lui Amon? continuă Akhenaton. Câţi ar putea să scape din cariere şi să vină să mă omoare în somn? În propriul meu pavilion? În sălile propriului meu palat?

Nefertiti râse nervos.

— Spui prostii, Akhenaton! Ai cele mai bune gărzi din tot Egiptul.

— Pentru că sunt gărzi nubiene! Singurii oameni care îmi sunt devotaţi vin din afara Egiptului!

---

[16] Naşterea lui Ra. Ultima lună a anotimpului Shemu din calendarul nilotic, corespunzând intervalului dintre jumătatea lunii iunie şi jumătatea lunii iulie (n.red.)

Ochii lui Akhenaton aruncau fulgere şi m-am uitat la tata. Lăsase să-i cadă masca de curtean perfect şi-mi puteam da seama ce gândeşte. Faraonul Egiptului înnebunise.

— În cine pot să am încredere? întrebă Akhenaton. În soţia mea. În fiica mea. În Marele Preot al lui Aton şi în tine.

Se apropie de tata.

— În cine altcineva?

Tata îi susţinu privirea.

— O armată de oameni aşteaptă să îi conduceţi. Au încredere în Maiestatea Voastră şi cred în dorinţa voastră de a izbândi şi de a-i ţine la distanţă pe hitiţi. Vor face orice le cereţi.

— Iar eu le cer să construiască cel mai măreţ oraş din Egipt. Nefertiti mi-a spus că te întorci la Teba. Când?

— În seara asta. Până va fi gata palatul, e cel mai înţelept aşa, Înălţimea Voastră.

Akhenaton lăsă vinul de-o parte.

— Nu-i mama mea în Teba?

Nefertiti se uită la tata.

— Nu-mi place ideea de a vă şti pe amândoi acolo, recunoscu Akhenaton. În fosta capitală a Egiptului. Singuri.

Nefertiti înconjură în grabă masa.

— Akhenaton, e mai bine aşa. Vrei ca ţinuturile străine să-şi trimită solii să discute cu noi în pavilioane? Ce vor spune ambasadorii? Dacă vin la Amarna înainte să fie gata, imaginează-ţi ce le vor povesti regilor lor!

Akhenaton se uită la soţia lui, apoi la vizirul de încredere.

— Ai dreptate, spuse el încet. Nici un demnitar nu trebuie să vadă Amarna înainte de a fi gata.

Însă privirea lui întunecată o întâlni pe a tatălui meu.

— Nu o vei lua şi pe Mutny.

Tata zâmbi uşor.

— Nu, răspunse el. Mutny rămâne aici.

Akhenaton se temea că tata mă va lua la Teba ca moştenitoare şi că apoi se va încorona faraon şi va domni alături de Tiye. „Aşadar, sunt ostatica lui”, mi-am zis. Nefertiti roşi la gândul că tata m-ar fi putut alege pe mine în detrimentul ei. Trecu pe lângă Akhenaton, îl luă de braţ pe tata şi spuse tăios:

— Vino. Te conduc.

Akhenaton se ridică şi veni spre noi, dar Nefertiti îl potoli din priviri.

Stăteam pe chei şi ochii mi se umpluseră de lacrimi. Era posibil ca tata să lipsească luni de zile şi dintr-o dată m-am trezit dorindu-mi la fel de mult ca şi Akhenaton ca palatul să fie terminat cât mai repede.

— Nu fi tristă, pisicuţă, spuse tata, sărutându-mă pe creştet. Eşti cu mama şi cu sora ta.

— Şi tu te vei întoarce, spuse mama, cu voce sugrumată. De îndată ce va fi terminat palatul?

Tata îi prinse bărbia în palmă, dându-i la o parte părul de pe frunte cu degetul mare.

— Promit. Mă duc cu treburi. Dacă n-aş fi nevoit...

Nefertiti veni între ei, întrerupându-le momentul.

— La revedere, tată.

Tata îi adresă o privire de rămas-bun mamei, apoi se întoarse spre Nefertiti. O îmbrăţişă.

— Vei fi aproape de soroc când mă voi întoarce.

Nefertiti îşi puse mâna pe burtă.

— Un moştenitor pentru tronul Egiptului, spuse ea mândră.

Am urmărit corabia îndepărtându-se. Când pânzele dispărură la orizont, Akhenaton veni şi se aşeză lângă mine.

— Este un vizir devotat.

Mă cuprinse cu braţul pe după umeri şi trupul mi se încordă.

— Nu-i aşa, Mutnodjmet?

Am dat din cap.

— Să sperăm, şopti el. Pentru că, dacă va încerca cumva să ia coroana, nu soţia mea va fi cea care va suporta consecinţele.

— Domniţă! strigă Ipu. Domniţă, stai jos. Tremuri!

M-am aşezat pe pat şi mi-am pus mâinile sub picioare.

— Îmi faci un ceai?

Ipu aprinse focul în vatră. Când apa începu să fiarbă, o turnă într-o cană şi puse nişte frunze în ea.

— Nu arăţi bine, spuse ea încet, dându-mi ceaiul şi invitându-mă să-i spun ce mă supăra.

Am ridicat cana la buze şi am băut.

— Nu-i nimic, am spus.

Erau doar ameninţări deşarte. Tata nu era trădător.

— A venit cineva în vizită azi? am întrebat-o.

— Cum ar fi generalul?

Privirea îmi zbură către uşă şi Ipu coborî vocea.

— Nu. Îmi pare rău. Poate că nu are cum să intre în tabăra regală cu atâtea gărzi.

O umbră apăru în faţa pavilionului nostru. Cineva dădu pânza la o parte, apoi Merit intră în cortul meu.

— Domniţă, regina doreşte să vă vadă, spuse ea. Pe tânăra prinţesă o doare urechea şi regina nu se simte bine. Faraonul a cerut un doctor, dar spune că nu vă vrea decât pe Alteţa Voastră.

— Spune-i că vin, am zis de îndată.

Merit dispăru şi am început să cotrobăi prin cutii. Am scos menta pentru Meritaton. Dar pentru Nefertiti?

— Nu văd de ce s-ar simţi rău, am bombănit eu.

Era însărcinată în doar două luni. Pe Meritaton o purtase timp de cinci luni înainte să înceapă să se simtă rău.

— Poate că e băiat, spuse Ipu.

Am dat din cap. Da. Poate că era un semn. Am luat frunze de schinduf, îndesând ierburile uscate în mai mulţi săculeţi.

Gărzile nubiene se dădură la o parte ca să mă lase să intru în Pavilionul Regal, unde dormeau regele şi regina. Lângă pat, Akhenaton stătea aplecat deasupra lui Nefertiti, ţinându-i capul în timp ce sora mea vomita într-un vas. Era o scenă ciudat de emoţionantă – acest bărbat, care nu se gândea de două ori înainte de a condamna oameni la moarte, îşi ţinea în braţe regina căreia îi era rău.

— Mutny, ierburile! gemu Nefertiti.

Akhenaton mă privi cum scoteam frunzele.

— Ce sunt?

— Schinduf, Alteţa Voastră.

Pocni de două ori din degete, fără să-şi ia privirea de pe chipul meu, şi două gărzi intrară în pavilion.

— Gustaţi-le!

Am privit-o înmărmurită pe Nefertiti, care spuse aspru:

— E sora mea. N-o să mă otrăvească.

— Este o rivală la coroană.

— E sora mea şi am încredere în ea!

Tonul lui Nefertiti nu accepta vreo împotrivire.

— Şi, după ce termină aici, se va duce în camera copilului şi se va ocupa de Meritaton.

Gărzile se dădură la o parte. Akhenaton nu spuse nimic în timp ce fierbeam apa şi făceam infuzia de plante pentru ceai. I-am dus licoarea surorii mele, care bău până la ultima picătură. Akhenaton ne privea din celălalt capăt al pavilionului.

— Nu e cazul să stai cu ochii pe noi! pufni Nefertiti. Du-te şi găseşte-l pe Maya şi uită-te la planurile pentru vile.

Akhenaton îmi aruncă o privire încărcată de ură, apoi ieşi mânios şi pânza cortului coborî în urma lui.

— N-ar trebui să ţipi la el când sunt eu aici, i-am spus. Va crede că eu te întorc împotriva lui.

— Obsesia asta a lui că va fi asasinat mă scoate din sărite! Bănuieşte pe toată lumea.

— Chiar şi pe propria ta soră?

Sesiză tonul critic din vocea mea şi spuse, apărându-se:

— E faraonul Egiptului. Se află în pericol mai mult decât oricine altcineva, pentru că şi viziunea lui este mai mare decât a oricui.

Am ridicat din sprâncene.

— Şi mai costisitoare.

— Ce contează costurile? Clădim un oraş care va dăinui în eternitate. Cu mult mai mult decât tine sau decât mine.

— Clădiţi un oraş din materiale ieftine, i-am răspuns. Un oraş la fel de ieftin pe cât de repede se înalţă.

— Asta a spus-o tata? mă întrebă ea. Crede că oraşul acesta e ieftin?

— Da. Şi dacă suntem invadaţi? De unde vom lua aur ca să ne apărăm?

Se ridică în capul oaselor.

— Nu vreau să aud. Port în pântec viitorul Egiptului, iar cine te-ar auzi pe tine ar crede că totul e sortit pieirii. Eşti invidioasă! Eşti invidioasă pentru că eu am o fetiţă frumoasă şi voi avea în curând şi un fiu, iar tu ai aproape şaisprezece ani şi tata nici măcar nu a hotărât încă cu cine o să te măriţi!

M-am dat înapoi, rănită.

— Nu a hotărât cu cine mă voi căsători din cauza ta! Mă vrea aici, lângă tine, ca să te servesc zi şi noapte, ca să-ţi dau sfaturi. Dacă aş avea un soţ, asta n-ar mai fi cu putinţă, nu crezi?

Privirăm una în ochii celeilalte.

— Pot să plec? am întrebat-o.

— Doar ca să te duci la Meritaton. După care vei lua cina cu noi, răspunse Nefertiti.

Nu era o rugăminte. Era o poruncă.

— Ce cauţi, domniţă?

— Pelerina. Vreau să ies.

— Dar e aproape noapte. Nu poţi ieşi acum! strigă Ipu. Ar putea fi periculos.

— Sora mea are suficiente gărzi. Voi lua una din ele.

Mi-am luat coşul în care adunam ierburi şi Ipu veni după mine.

— Să vin eu, mai bine?

— Doar dacă ai chef de-o plimbare.

Nu m-am uitat în urmă să văd dacă venea sau nu, dar îi puteam auzi paşii. Mă ajunse din urmă la porţi.

— Nu poţi intra în tabăra bărbaţilor...

— Sunt sora Marii Soţii a faraonului, am răspuns. Pot să fac tot ce vreau.

— Domniţă!

Vocea lui Ipu era disperată.

— Domniţă!

Întinse mâna ca să mă oprească.

— Te rog, lasă-mă să mă duc eu. Să-i transmit un mesaj.

Dincolo de ziduri ardeau focuri care luminau tabăra soldaţilor. Unul dintre aceste focuri era al generalului. M-am oprit, întrebându-mă ce mesaj aş fi putut să-i trimit.

— Spune-i...

Mi-am muşcat buza, gândindu-mă.

— Spune-i că accept.

— Ce anume accepţi? întrebă ea, precaută.

— Spune-i doar că accept şi să vină la noapte.

Ochii lui Ipu se lărgiră cât farfuriile.

— În pavilionul tău?

— Da. Poate să spună că vine să-l vadă pe faraon.

— Dar nu vor şti? spuse Ipu, aruncând o privire unui soldat din apropiere.

— Poate. Dar gărzile de la porţi sunt oamenii lui şi îl dispreţuiesc pe Akhenaton. Vor întoarce capul. Asta ţi-o garantez.

Probabil că Amon veghea asupra mea în acea noapte, pentru că muzica şi dansurile ce acompaniau în mod obişnuit mesele noastre fuseseră oprite. Nefertiti mă ignora în timp ce toată lumea râdea, spunând poveşti despre Memfis şi imaginându-şi cum va arăta Amarna, după ce va fi terminată. Cu toate acestea, am condus-o pe Nefertiti până la Pavilionul Regal şi, când ne-am oprit în răcoarea nopţii, tremura. Patru gărzi se dădură la o parte şi două ridicară pânza de la intrarea în Pavilionul Regal. Am mers cu Nefertiti până la patul ei imens, acoperit de cuverturi.

— Vino să-mi masezi spatele, îmi ceru ea.

Mi-am scos pelerina şi am început cu umerii. Erau încordaţi, chiar şi pentru o femeie însărcinată.

— Aş vrea să fie tata aici, se plânse ea. El ar înţelege cât de grea e toată povestea asta. Construcţiile şi planurile... el mă înţelege.

— Şi eu nu?

— Tu nu ştii cum e să fii regină.

— Dar tata ştie?

— Tata conduce acest regat. Chiar dacă fără cârjă şi îmblăciu, el este faraonul Egiptului.

— Iar eu sunt doar servitoarea surorii mele, am spus tăios.

Se încordă.

— De ce eşti atât de pornită?

— Pentru că am şaisprezece ani şi nimeni nu se gândeşte la viitorul meu!

Am încetat să-i mai masez ulei pe spate.

— Viitorul tău este aranjat. Eşti regină. Într-o zi, vei fi mama unui faraon. Dar eu ce voi fi?

— Sora Marii Soţii a faraonului!

— Dar pe cine voi iubi?

Se ridică în capul oaselor, uluită.

— Pe mine!

Am privit-o lung.

— Şi familia mea?

— Eu sunt familia ta.

Se întinse din nou, aşteptându-mă să reiau masajul.

— Încălzeşte uleiul. E rece.

Am închis ochii şi am făcut cum îmi ceruse. Nu avea rost să mă vait, ar fi însemnat doar să rămân şi mai mult în pavilionul ei. Am aşteptat până când Nefertiti a adormit, apoi mi-am spălat mâinile şi am ieşit din cort, în aerul rece al nopţii lunii Phamenoth[17]. În pavilionul meu, Ipu aştepta. Se ridică de îndată ce mă văzu.

— Eşti sigură? şopti ea. Tot mai vrei să vină?

Niciodată nu fusesem mai sigură de ceva.

— Da.

Ipu începu să dea agitată din mâini.

— Atunci, ar trebui să-ţi împletesc părul.

---

[17] A şaptea lună a calendarului nilotic şi a treia a anotimpului Peret, corespunzând intervalului dintre jumătatea lunii ianuarie şi jumătatea lunii februarie (n.red.).

M-am aşezat pe pernuţa de puf, dar nu puteam sta locului. Îi povestisem deja lui Ipu ce-mi spusese generalul. Acum i-am spus că îmi doream o viaţă liniştită.

— O viaţă departe de orice palat, într-un loc unde să pot avea grijă de grădina mea şi...

Se auziră paşi pe pietriş şi amândouă ne întoarserăm deodată. Ipu lăsă codiţele din mână.

— A venit!

Am luat oglinda şi m-am uitat în ea.

— Cum arăt?

Ipu îmi cercetă chipul.

— Ca o tânără care aşteaptă să-şi întâlnească iubitul, spuse ea, cu uşoară consternare. Dacă tatăl tu...

— Şşşt! am certat-o. Nu acum!

Am lăsat oglinda din mână.

— Să intre!

Ipu se duse la intrare şi vocea generalului se auzi încet de după pânză.

— Eşti sigură că a trimis după mine?

— Desigur. Te aşteaptă înăuntru.

Nakhtmin intră în cort. Apoi Ipu dispăru, aşa cum îi cerusem, şi mi-am ţinut răsuflarea. Generalul se opri în faţa mea şi se înclină.

— Domniţă...

Dintr-o dată, m-am simţit copleşită de emoţie.

— Nakhtmin...

— Ai cerut să mă vezi?

— M-am gândit la propunerea ta, i-am spus.

Ridică din sprâncene.

— Şi ce a hotărât domniţa mea? întrebă el.

— Am hotărât că m-am săturat să fiu servitoarea lui Nefertiti.

Mă privi în lumina focului. În strălucirea flăcărilor, părul lui era ca arama.

— I-ai spus tatălui tău?

Obrajii mi se aprinseră.

— Nu încă.

Se gândi la Nefertiti.

— Şi bănuiesc că regina va fi furioasă.

— Ca să nu mai vorbim de Akhenaton, am adăugat eu.

Am ridicat privirea spre el şi Nakhtmin mă cuprinse în braţele lui, zâmbind larg.

— Dar dacă ne alungă? l-am întrebat.

— Atunci, ne întoarcem la Teba. Voi vinde pământul pe care l-am moştenit de la tata şi vom cumpăra o fermă. Una numai a noastră, *miw-sher,* şi vom duce o viaţă liniştită departe de curte şi toate complicaţiile ei.

— Dar nu vei mai fi general, l-am prevenit.

— Iar tu nu vei mai fi sora Marii Soţii.

Stăteam liniştiţi, ţinându-ne de mână lângă foc.

— Nu m-ar deranja asta.

Mi-am dat seama că nu-mi puteam dezlipi privirea de a lui.

Nakhtmin rămase cu mine până la primele ore ale dimineţii. La fel se întâmplă întreaga lună Phamenoth, până la începutul lui Pharmuthi. Gărzile întorceau capetele şi zâmbeau când generalul venea în cortul meu. Uneori, când venea, vorbeam lângă vatră şi îl întrebam ce spuneau oamenii despre Akhenaton.

— Rămân cu el pentru că sunt foarte bine plătiţi, zise el. Este singurul lucru care îi opreşte să se răscoale. Vor să lupte. Dar sunt dispuşi să construiască, atâta vreme cât vor primi aur.

— Şi Horemheb?

Nakhtmin oftă din greu.

— Presupun că Horemheb e undeva departe, în nord.

— Crezi că a fost ucis?

— Sau luptă. În orice caz, spuse uitându-se în flăcările micuţului nostru foc, Horemheb nu mai este, iar faraonul a obţinut ce şi-a dorit.

Nu am mai zis nimic, o vreme.

— Şi ce spun oamenii despre sora mea?

Mă privi cu coada ochiului, ca să-şi dea seama cât de multe voiam să ştiu.

— Sunt vrăjiţi de ea, la fel ca faraonul.

— Pentru că este frumoasă?

Mă privi atent.

— Şi captivantă. Se duce în satele muncitorilor şi le aruncă în stradă debeni de argint şi de aur. Dar ar face mai bine să le arunce pâine, pentru că nu prea au ce cumpăra, chiar şi cu tot aurul din Egipt.

— Nu mai avem alimente? l-am întrebat.

Mă privi lung.

— Nu ştiam.

În tabăra regală erau de toate, din belşug: carne de tot felul, fructe, pâine, vinuri...

— Până când populaţia Tebei se va muta la nord, vor fi în permanenţă lipsuri. Sunt puţini brutari şi n-am avea unde să-i punem, chiar dacă ar fi mai mulţi.

O umbră apăru în faţa cortului şi Nakhtmin se ridică. Îşi duse mâna la sabie.

— Domniţă?

Era doar Ipu. Dădu la o parte pânza şi se uită la Nakhtmin, roşind, deşi generalul era complet îmbrăcat.

— Vă cheamă regina, domniţă. Vrea ceaiul.

M-am uitat la Nakhtmin.

— Nu vrea ceai. Vrea doar să se laude că palatul este aproape terminat.

— Ar putea fi un aliat pentru noi, spuse el, cu simţ practic. Du-te, îmi sugeră, şi ne vedem mâine.

Se ridică şi ochii mi se umplură de lacrimi.

Nakhtmin îmi vorbi blând:

— Nu e pentru totdeauna, *miw-sher.* Chiar tu ai spus că palatul este aproape terminat. Înseamnă că peste câteva zile, tatăl tău va fi aici şi vom merge la el.

*

Nefertiti trebuia să nască abia în luna Thoth, dar se plimba prin tabără ca şi cum copilul ar fi putut veni în orice zi. Toţi trebuiau să stea la trei paşi distanţă când se aflau în prezenţa ei şi orice lucru înceta atunci când apărea ea, pentru ca zgomotul ciocanelor să nu-l deranjeze pe copilul încă nenăscut. Era convinsă că va fi un prinţ şi Akhenaton îi făcea toate mofturile, comandându-i lână din Sumer şi cele mai fine pânze de la ţesătoriile din Teba. Apoi Nefertiti îşi testă puterea, cerându-i să nu o mai viziteze pe Kiya în pavilionul de peste drum, pretextând că suferea prea tare şi astfel făcea rău copilului.

— E posibil? mă întrebă Akhenaton, venind lângă mine la fântână.

Deşi aveam servitori care aduceau apa, îmi plăcea mirosul de pământ umed. Am coborât găleata şi mi-am umbrit ochii.

— Ce să fie posibil, Maiestate?

Faraonul privi peste lacul cu lotuşi ce fusese construit în mijlocul taberei noastre.

— Ar putea pierde copilul dacă aş supăra-o?

— Orice este posibil, maiestate, dacă s-ar supăra îndeajuns de tare.

Ezită.

— Cât de tare?

„Îi este dor de Kiya”, mi-am zis. „Ea îi ascultă poeziile şi îl atrage în lumea ei liniştită, în timp ce lumea lui Nefertiti este în continuă mişcare.”

— Presupun că totul depinde de cât este de fragilă.

Privirăm amândoi spre Nefertiti, al cărei trup micuţ şi puternic se mişca prin tabără, încadrat de şapte gărzi.

Veni lângă noi şi Akhenaton zâmbi larg, ca şi cum n-ar fi vorbit până atunci despre Kiya.

— Regina mea...

Îi luă mâna şi i-o sărută tandru.

— Am veşti.

Ochii lui Nefertiti străluciră.

— Ce este?

— Maya mi-a trimis vorbă azi dimineaţă.

Nefertiti scoase un strigăt scurt.

— Oraşul e gata! ghici ea.

Akhenaton dădu din cap.

— Maya mi-a jurat că, în câteva zile, zidurile vor fi pictate şi vom lăsa în urmă pavilioanele.

Nefertiti strigă veselă, dar gândul meu se îndreptă numaidecât spre Nakhtmin. Cum aveam să ne mai întâlnim, după ce ne mutam? El avea să rămână la barăci, cu oamenii lui, în timp ce eu eram captivă în palatul lui Akhenaton.

— Să mergem să vedem? întrebă faraonul, nerăbdător. Să arătăm oamenilor oraşul nostru?

— Luăm pe toată lumea, hotărî Nefertiti. Pe toţi vizirii, pe toţi nobilii, pe toţi copiii din Amarna.

Se răsuci cu faţa spre mine.

— Am primit vreo veste de la tata?

— Nimic, i-am răspuns.

Nefertiti strânse din ochi.

— Nu ţi-a scris în secret?

Am privit-o lung.

— Fireşte că nu.

— Bine. Vreau să afle de la mine că oraşul Amarna este gata. Când va vedea palatul – chipul îi strălucea de

încântare – îşi va da seama că Akhenaton a avut dreptate. Am construit cel mai măreţ oraş din Egipt.

Anunţul fu făcut la amiază: porţile aveau să fie deschise şi oraşul Amarna avea să fie în sfârşit dezvăluit oamenilor. Entuziasmul cuprinse întreaga tabără. Din ordinul faraonului, doar nobilii şi muncitorii avuseseră acces dincolo de porţi în timpul construcţiilor. Acum avea să fie arătat palatul, împreună cu sutele de vile cocoţate pe dealurile înalte din spatele lui. Până la căderea serii, convoiul lung de care străbătea deşertul, ducând viziri şi nobili, străini şi oameni de rând. Ipu mergea în carul meu. Scoase un strigăt de uimire când porţile oraşului Amarna fură date la o parte.

Templul magnific, cu cheiul lui strălucitor şi grupurile mici de căsuţe fusese terminat. Sute de vile albe fuseseră construite pentru nobili şi se înşirau asemenea unor perle printre dealuri. Pretutindeni în jur încă se construia, peste tot erau muncitori, dar oraşul în sine se ridica strălucitor şi alb.

Procesiunea se duse mai întâi la templul lui Aton. În curtea înconjurată de coloane, preoţii aduceau sacrificii soarelui. Oamenii se plecară în faţa faraonului şi a surorii mele, dând la o parte fumul ca să putem vedea cât de frumos fusese realizată curtea. Pe lângă zid creşteau moringa şi rodii, însă cele mai frumoase erau florile de şofran, galbene şi vesele în lumina palidă a curţii deschise. Era clar că arhitectul acordase o importanţă deosebită luminii şi Akhenaton anunţă cu mândrie că el fusese cel care îi sugerase lui Maya cum să construiască lucarnele.

— Ce sunt alea lucarne? am întrebat în şoaptă.

Nefertiti zâmbi ştrengăreşte.

— Vino să vezi!

Trecurăm din curte în sanctuarul interior, unde lumina serii pătrundea prin tavan, filtrată de ferestre lungi. Nu mai văzusem niciodată aşa ceva.

— E un geniu! spuse Ipu cu uimire.

Mi-am strâns buzele, dar nu puteam nega. Aşa ceva nu mai fusese nicicând construit.

Vizirii şi nobilii intrară în templu, privind uimiţi tapiseriile şi mozaicurile mari, în timp ce restul procesiunii aştepta în curte.

Nefertiti era triumfătoare.

— Ce crezi că va spune tata? întrebă ea.

„Că este cel mai scump templu care s-a construit vreodată.” Dar i-am răspuns:

— Că este magnific.

Zâmbi; spusesem ce voia să audă. Dar nu aveam să-i spun că fusese construit cu aurul lui Amon şi sacrificase pentru el siguranţa Egiptului şi a statelor vasale. Akhenaton veni lângă noi.

— Maya va fi răsplătit regeşte, anunţă el.

Privi coloanele cu caneluri ale templului său şi scările largi ce urcau spre balcoane unde sanctuare mai mici erau scăldate în lumină. Aerul cald se ridica dinspre fluviu, mângâind curtea cu adierea lui.

— Când emisarii se vor întoarce în Asiria şi Rodos, vor şti ce fel de faraon conduce acum Egiptul.

— Şi când vor vedea podul – Nefertiti deschise o uşă masivă, din lemn – vor şti că cel ce a gândit aşa ceva este un vizionar.

Uşa se dădu la o parte, dezvăluind un pod ce se arcuia peste Drumul Regal, legând templul lui Aton de palat. Era mai înalt decât orice pod văzusem vreodată, mai lat şi mai complicat. În timp ce păşeam pe el, aveam senzaţia că mă îndrept spre viitor, că văd vieţile nepoţilor mei şi lumea lor, aşa cum avea ea să arate după ce eu nu voi mai fi.

În palat, constructorii nu se uitaseră la bani. Ferestrele se întindeau de la podea până în tavan şi fântâni parfumate clipoceau melodios în colţuri luminate de soare. Erau scaune de abanos şi fildeş şi paturi încrustate cu pietre preţioase. Mi s-a arătat camera care urma să fie a mea şi încăperea ce urma să fie ocupată de părinţii mei, cu dale smălţuite albastre şi mozaicuri ce înfăţişau scene de vânătoare.

— L-am numit Palatul de pe Mal, îmi spuse Nefertiti, în timp ce mă conducea să văd fiecare colţ şi fiecare nişă. Palatul Kiyei a fost construit la nord.

— În afara zidurilor? am întrebat, speriată.

Zâmbi.

— Nu, dar departe.

Ne plimbam prin grădina de ape cu fântânile ei din alabastru şi eram uimită să văd ce se putuse face. Nu-mi puteam imagina cum reuşiseră să construiască totul atât de repede sau la cât se ridicaseră costurile. Nefertiti mergea mai departe, arătându-mi statui pe care ar fi trebuit să le observ şi ziduri pictate în culori vii, de pe care ne privea imaginea ei. Curtenii veneau încântaţi în urma noastră, şoptind şi exclamând între ei.

— Iar aici va fi atelierul regal, spuse sora mea. Tutmes va sculpta fiecare aspect al vieţii noastre.

— Peste o mie de ani, oamenii vor şti ce am mâncat şi unde am băut, jură Akhenaton. Vor vedea chiar şi Garderoba Regală.

Deschise uşa unei camere cu perne roşii, de pluş, şi cutii pentru peruci. Erau acolo borcane de kohl, oglinzi de aramă, perii de argint şi borcane de parfum aranjate pe poliţe din lemn de cedru, aşteptând să fie folosite.

— Le vom oferi şansa de a privi în palatul nostru şi vor avea senzaţia că i-au cunoscut dintotdeauna pe conducătorii Egiptului.

Am privit camera bogată, întrebându-mă dacă eu una îi cunoşteam. Nefertiti adusese Egiptul în pragul sărăciei pentru un oraş în deşert. Era nou şi era uluitor, dar zidurile fuseseră ridicate şi pictate cu sudoarea soldaţilor, la fel şi statuile uriaşe ale lui Akhenaton şi Nefertiti, înălţate pentru ca poporul să ştie că era supravegheat în permanenţă.

— După ce Tutmes va termina, promise Nefertiti, Egiptul mă va cunoaşte mai bine decât pe orice altă regină. Peste cinci sute de ani, voi fi încă vie, Mutnodjmet. Voi trăi pe ziduri, în palat, în toate templele. Voi fi nemuritoare nu numai în viaţa de apoi, ci şi aici, în Egipt. Aş putea construi un altar, unde copiii mei şi copiii lor să vină să-şi amintească de mine. Dar când ei nu vor mai fi, ce s-ar întâmpla? Asta – Nefertiti ridică privirea, atingând pereţii cu picturile colorate – asta va dăinui în eternitate.

Trecurăm prin uşile Camerei de Audienţe şi am observat că pe jos nu erau imagini cu nubieni înlănţuiţi. În schimb, era desenat soarele, întinzându-şi razele înspre Nefertiti şi Akhenaton, binecuvântându-i cu sărutarea lui. Akhenaton urcă în vârful podiumului şi deschise larg braţele.

— Când vor veni oamenii din Teba, proclamă el, fiecare familie va primi o casă. Poporul îşi va aminti de noi ca de conducătorii care i-au făcut bogaţi şi vor binecuvânta oraşul Amarna.

— Domniţă, vă este rău?

Ipu alergă după un vas în timp ce-mi apăsam mâna pe stomac şi îl goleam de două, apoi de trei ori. Am gemut, odihnindu-mi obrazul pe pielea moale a scaunului cu braţe. Ipu îşi puse mâinile în şold.

— Ce ai mâncat?

— Nu am mâncat nimic de când am făcut turul palatului. Doar brânză de capră şi nuci.

Ipu se încruntă.

— Şi sânii?

Trase de colţul cămăşii mele.

— Sunt mai închişi la culoare?

Îşi apăsă degetele în carnea mea.

— Dor?

Ochii mi se lărgiră şi m-am simţit cuprinsă de o spaimă bruscă. Erau simptomele lui Nefertiti. Nu mi se putea întâmpla mie. Nu după tot ajutorul pe care îl dădusem femeilor din tabăra asta. Ipu clătină din cap şi mă întrebă în şoaptă:

— Când ai sângerat ultima dată?

— Nu ştiu. Nu-mi amintesc.

— Şi ceaiul de acacia? mă întrebă.

— L-am băut.

— Tot timpul?

— Nu ştiu. Cred că da. S-au întâmplat atâtea...

Ipu îşi ţinu respiraţia.

— Tatăl tău va fi furios.

Buzele începură să-mi tremure şi mi-am îngropat capul în mâini pentru că, instinctiv, ştiam că era adevărat. Nu sângerasem.

— Şi sunt singura fiică a mamei mele, am explicat. Va fi atât de supărată, atât de singură dacă...

Am început să plâng şi Ipu mă luă în braţe, mângâindu-mi părul lung.

— Poate că nu va fi atât de rău, mă consolă ea. Nimeni nu ştie mai bine ca tine că există metode de a scăpa de asta.

I-am aruncat o privire tăioasă.

— Nu!

Mi-am cuprins stomacul cu mâinile. „Să omor copilul lui Nakhtmin?”

— Niciodată!

— Atunci, ce? Dacă naşti copilul ăsta, tatăl tău nu-ţi va aranja niciodată o căsătorie.

— Cu atât mai bine, am spus, cu sălbăticie. Atunci singurul bărbat care mă va dori va fi generalul.

Dar vocea lui Ipu deveni disperată.

— Dar faraonul?

— Am făcut destule pentru Nefertiti. Acum e rândul ei. Va trebui să-l convingă.

Expresia lui Ipu era tristă, ca şi cum nu credea că aşa ceva se va întâmpla.

— Trebuie! am spus.

M-am plimbat întreaga după-amiază dintr-o parte în alta a cortului. Două femei au venit să-mi ceară acacia şi miere şi stomacul mi s-a întors pe dos în timp ce le pregăteam amestecul. Cum putusem să fiu atât de neatentă? Apoi apăru Merit. Regina trimisese după mine.

— Vrea să ştie dacă veniţi la cină.

— Nu, am spus, prea supărată ca să pot da ochii cu sora mea. Du-te şi spune-i că nu mă simt bine.

Merit dispăru şi, câteva minute mai târziu, Nefertiti dădea pânza la o parte, fără să-şi anunţe intrarea.

— Mereu ţi-e rău în ultima vreme.

Se duse şi se aşeză pe un scaun, examinându-mă. Îmi sortam ierburile şi mâinile au început să-mi tremure când am ajuns la floarea de acacia.

— Mai ales noaptea, adăugă ea, bănuitoare.

— Nu mă simt bine de câteva zile.

Nu minţeam.

Mă privi lung.

— Sper că nu te-ai îndrăgostit de generalul ăla!

Probabil că sângele mi se scurse din obraji, pentru că sora mea adăugă aspru:

— Familia noastră nu poate avea încredere în nici un om din armată!

— Mi-ai mai spus.

Nefertiti mă studie.

— Nu a venit la tine, nu? mă întrebă ea.

Am coborât privirea.

— A venit la tine? strigă ea. În tabără?

— Ce mai contează?

Am trântit capacul cutiei cu ierburi.

— Tu ai o familie, un soţ, un copil...

— Doi copii!

— Şi eu ce am?

Se dădu în spate, ca şi cum aş fi plesnit-o.

— Mă ai pe mine.

Mi-am rotit privirea în jurul pavilionului meu singuratic, ca şi cum ea ar fi putut înţelege.

— Şi asta e tot?

— Sunt regina Egiptului.

Se ridică repede.

— Iar tu eşti sora Marii Soţii a faraonului. Serveşti dinastia noastră.

— Cine spune?

— Legile lui Maat! exclamă ea.

— Tot din vrerea lui Maat aţi dărâmat templele lui Amon?

— Nu spune asta! şuieră ea.

— De ce? Pentru că te temi să nu-i mânii pe zei?

— Nu există zeu mai mare decât Aton! Şi ai face bine să accepţi asta. Peste o lună, templul lui Aton va fi terminat şi oamenii îl vor venera pe Aton la fel cum îl venerau înainte pe Amon.

— Şi cine va strânge banii pe care îi vor aduce drept ofrandă?

— Tata, răspunse ea.

— Şi el cui îi va da banii?

Privirea lui Nefertiti se întunecă.

— Am construit acest oraş pentru gloria domniei noastre. E dreptul nostru.

— Dar oamenii nu vor să se mute în Amarna. Au case în Teba.

— Au cocioabe în Teba! Aici, vom face ce nu a mai făcut nicicând vreun faraon. Orice familie care se va muta în Amarna va primi o casă...

Am râs răutăcios.

— Şi tu ai văzut casele astea?

Nefertiti amuţi.

— Ai văzut casele? Ţi-ai vizitat palatul tău, dar n-ai văzut că locuinţele muncitorilor sunt făcute din lut şi talatat. Când va veni inundaţia, nimic nu va mai rămâne din ele.

— De unde ştii?

Nu i-am răspuns. Nu-i puteam spune că aşa zisese tata că se va întâmpla sau că Nakhtmin îmi spusese acelaşi lucru, când eram în pat împreună.

— Nu ştii! concluzionă ea, triumfătoare. Vino. Mergem la masă.

O poruncă. Nu o rugăminte.

Apoi, înainte să iasă, îmi spuse peste umăr:

— Şi nu vom mai discuta despre general. Vei rămâne nemăritată şi în slujba mea, până când eu sau tata vom alege un soţ pentru tine.

Mi-am muşcat limba, ca să nu-i dau o replică usturătoare.

— Şi când ai fost ultima oară să o vezi pe prinţesă? mă întrebă.

— Ieri.

— Eşti mătuşa ei, spuse apăsat. Este de la sine înţeles că vrea să te vadă mai des.

„Vrei să spui că tu vrei să mă vezi mai des.” Nefertiti dispăru şi m-am aşezat pe scaun, privindu-mi stomacul plat.

— Oh, pe toţi zeii, ce va spune tatăl tău când va afla despre tine, micuţule? Şi cum îl va convinge Nefertiti pe Akhenaton că nu eşti o ameninţare pentru acest regat?

Cina din Marele Pavilion părea să nu se mai termine şi nu aveam dispoziţia să-l ascult pe Tutmes, care vorbea despre hena şi despre coafuri şi despre bărbile, deloc la modă, pe care le purtau trimişii din Ugarit. Singurul lucru la care mă puteam gândi era că, peste câteva zile, Nakhtmin nu avea să mai poată veni în pavilionul meu. Ar fi fost nevoit să se strecoare în palat, dacă era posibil aşa ceva, riscând în orice clipă să fie prins.

M-am uitat la Nefertiti, care stătea în capul mesei. Copilul ei va fi un prinţ. Fără consimţământul tatălui meu sau al regelui, al meu avea să fie un copil fără tată, fără nici o moştenire. Un bastard. Priveam servitorii învârtindu-se pe lângă Nefertiti şi am simţit o durere adâncă în adâncul meu în clipa în care Akhenaton a cuprins-o de după umeri şi a şoptit *„Micul meu prinţ”* aplecat peste stomacul ei rotund.

M-am ridicat şi am cerut să mi se permită să plec.

— Acum? pufni Nefertiti. Aşa devreme? Dacă mă apucă vreo durere? Dacă...

Îmi văzu expresia şi schimbă tactica.

— Rămâi măcar la un joc de senet.

— Nu.

— Nici măcar la unul singur? insistă sora mea.

Curtenii din pavilion se întoarseră să se uite la mine.

Am rămas doar pentru un singur joc în pavilionul lui Nefertiti, iar sora mea câştigă şi nu pentru că o lăsasem.

— Ar trebui să faci un efort, se plânse ea. Nu e amuzant să câştig de fiecare dată.

— Încerc, am răspuns sec.

Râse, apoi se ridică şi-şi întinse spatele.

— Doar tata e un adversar pe măsura mea, zise ea, apropiindu-se de foc.

Flăcările îi întindeau umbra pe pereţii pavilionului.

— Va veni curând, spuse ea veselă.

— Ai primit vreo veste?

Nefertiti îmi sesiză nerăbdarea din voce şi ridică din umeri.

— Va fi aici peste şase zile. Desigur, nu ne va vedea când ne vom muta în palat...

Dar nu o mai ascultam. Peste şase zile, puteam să-i spun că va mai avea un nepot.

— Un copil, pisicuţa mea. Copilul nostru!

Nakhtmin era copleşit de bucurie. Mă trase în braţele lui şi mă strânse cu putere la piept, dar nu atât de tare cât să facă vreun rău copilului.

— I-ai spus reginei? mă întrebă el şi, când îmi văzu expresia abătută, se încruntă. Dar, cu siguranţă, se va bucura pentru tine?

— Să se bucure că sunt însărcinată în acelaşi timp cu ea şi că vom împărţi amândouă atenţia tatălui nostru?

Am clătinat din cap.

— Nu o cunoşti pe Nefertiti.

— Dar va accepta. Ne vom căsători şi, dacă faraonul va mai fi încă furios, vom pleca din oraş şi ne vom cumpăra o fermă pe dealuri.

L-am privit neîncrezătoare.

— Nu-ţi face griji, *miw-sher.*

Mă strânse mai tare.

— E un copil! Cine poate urî un copil?

A doua zi dimineaţă, m-am dus la Nefertiti. Ştiam că se va supăra, dar ar fi fost furioasă de-a dreptul dacă-i spuneam tatei înaintea ei. Era în Pavilionul Regal. Razele

dimineţii pătrundeau prin deschizăturile din tendă şi luminau haosul din jurul ei: servitorii mutau coşuri, bărbaţii încărcau cufere grele şi femeile adunau cutii întregi de cosmetice şi ţesături.

— Trebuie să vorbesc cu tine, am spus.

— Nu acolo! strigă ea.

Toţi cei prezenţi încremeniră. Arătă nervoasă înspre un servitor cu braţele încărcate de ţesături.

— Acolo!

— Unde e Akhenaton? am întrebat.

— E deja la palat. Ne mutăm în seara asta. Să fii gata şi tu, adăugă ea, ceea ce însemna că discuţia devenise acum şi mai urgentă.

Odată ce ne mutam, Nakhtmin nu mai putea veni în cortul meu. Palatul era păzit. Păzit de soldaţii nubieni ai lui Akhenaton, care erau invidioşi pe armată.

— Nefertiti!

— Ce?

Nu-şi lua ochii de la agitaţia din jurul ei.

— Ce este?

Am privit în jur ca să văd dacă asculta cineva, dar servitorii făceau prea multă hărmălaie ca să ne poată auzi, aşa că i-am spus:

— Sunt însărcinată.

Rămase complet nemişcată preţ de câteva clipe, în asemenea măsură încât am crezut că nu mă auzise. Apoi îşi înfipse unghiile în braţul meu şi mă trase într-o parte.

— Ce ai zis?

Cobra de pe coroana ei mă privea cu ochii ei roşii.

— Nu e copilul generalului, spuse ea, cu voce ameninţătoare. Spune-mi că nu e copilul generalului!

Nu i-am răspuns şi Nefertiti mă trase şi mai departe, în camera ei, care era separată de anticameră de o pânză atârnată.

— Tata ştie despre asta? şopti ea cu sălbăticie.

— Nu, am spus, clătinând din cap. Am venit prima oară la tine.

Ochii i se umplură de venin.

— Faraonul va fi în culmea furiei.

— Nu suntem o ameninţare pentru el. Nu vrem decât să fim împreună şi să ne căsătorim...

— Ai primit în patul tău un soldat de rând! strigă ea. Ai primit în patul tău un bărbat, fără permisiunea mea? Ai vrut să mă insulţi?

Veni ameninţător de aproape.

— Tot ce faci afectează această familie şi acum ne-ai pus familia în pericol!

— E doar un copil. Copilul meu!

— Care va ajunge să fie o ameninţare la tron. Un copil regal. Fiul unui general!

Am privit-o şocată.

— Bunicul nostru a fost general şi a păstrat armata mereu pregătită şi devotată faraonului. Doar soţul tău poate vedea în asta o ameninţare. Generalii s-au căsătorit întotdeauna cu femei de la curtea regală!

— Nu şi în Amarna! şuieră Nefertiti. Akhenaton nu va accepta niciodată!

— Te rog, Nefertiti, trebuie să îl convingi. Copilul ăsta nu e o ameninţare...

Tăie aerul cu mâna.

— Nu! Cum ai ştiut să rămâi însărcinată, aşa să ştii să scapi de copil. Doar ştii mai bine decât oricine ce trebuie făcut.

Am privit-o cu ochii măriţi de groază. Mâinile mi se aşezară protectoare pe burtă.

— M-ai pune să fac asta? am şoptit.

— Tu singură ţi-ai creat probleme, ştiind foarte bine în ce te bagi când ţi-ai desfăcut picioarele, zise cu răutate. Ar fi trebuit să te ţin mai aproape.

M-am ridicat cât eram de înaltă.

— Tu ai un soţ, o fiică şi în curând vei avea un al doilea copil. Şi mie îmi interzici unul? Un singur copil?

— Nu ţi-am interzis nimic!

Era turbată de furie şi acum, în spatele pânzei, hărmălaia împachetatului şi mutatului încetase aproape cu desăvârşire.

— M-am măritat cu Akhenaton ca să-ţi pot da totul, iar tu renunţi la asta pentru un bărbat de rând? Eşti cea mai egoistă soră din Egipt!

— Pentru că am îndrăznit să iubesc pe altcineva în afară de tine?

Adevărul era prea mult. Traversă încăperea spre ieşire, apoi îmi spuse peste umăr.

— Vei fi diseară la banchet, în palat.

Mi-am înghiţit mândria.

— O să-i spui că vrem să ne căsătorim?

Se opri, forţându-mă să o întreb din nou.

— O să-i spui?

— În această seară, s-ar putea să primeşti răspunsul, zise ea.

Pânza coborî în urma ei şi am rămas singură în camera faraonului.

M-am întors în pavilionul meu, simţindu-mă din ce în ce mai rău. Mă întrebam dacă trebuia oare să-l caut pe Nakhtmin pe şantier şi să-l previn.

— Şi ce să-i spuneţi, domniţă? mă întrebă Ipu, întotdeauna practică. Şi cum să ajungeţi acolo?

Îşi puse mâna peste a mea.

— Aşteptaţi hotărârea reginei. Vă va chema. Sunteţi sora ei şi aţi slujit-o cu credinţă.

Ipu îmi întinse haine pentru festivităţile din acea seară.

— Veniţi! mă încurajă ea. Voi avea eu grijă ca lucrurile să vă fie trimise la palat.

— Vreau să o văd mai întâi pe mama, i-am spus. Vreau să o aduci aici.

Ipu stătu o clipă să cântărească hotărârea mea, apoi dădu din cap şi ieşi în linişte.

Mi-am pus tunica lungă şi centura de aur, apoi mi-am aranjat la gât un colier din mărgele, repetând în minte ce aveam să-i spun mamei, când va veni. Singura ei fiică. Singurul copil pe care Tawaret găsise de cuviinţă să i-l dea. M-am studiat în oglindă – o tânără cu părul negru şi ochi mari şi verzi. Cine era această fată care-şi dăduse voie să rămână însărcinată cu generalul? Am suflat încet aerul din plămâni şi am observat că-mi tremurau mâinile.

— Mutnodjmet?

Mama privi în jur cu dezaprobare.

— Mutnodjmet, de ce nu ţi-ai strâns lucrurile? Ne mutăm în seara asta.

— Ipu a spus că se ocupă ea după ce plecăm.

M-am dat mai încolo pe băncuţa din piele, ca să se poată aşeza lângă mine.

— Dar mai întâi, vreau să stai aici.

Am ezitat.

— Pentru că... pentru că am ceva să-ţi spun şi nu suferă amânare.

A ştiut ce voiam să spun, înainte să rostesc cuvintele. Privirea îi coborî înspre talia mea şi-şi acoperi gura cu mâinile.

— Eşti însărcinată!

Am dat din cap şi ochii mi s-au umplut de lacrimi.

— Da, *mawat.*

Mama stătea nemişcată, la fel cum stătuse Nefertiti, şi m-am întrebat dacă avea să mă lovească pentru prima oară în viaţa mea.

— Te-ai culcat cu generalul, spuse ea sec.

Ochii mi se umplură de lacrimi.

— Vrem să ne căsătorim, am spus, dar mama nu mă asculta.

— Îl vedeam în fiecare seară intrând în tabără şi credeam că îl chemase Akhenaton. Ar fi trebuit să-mi dau seama. Când l-a interesat pe faraon armata?

Mama îmi cercetă chipul.

— Şi gărzile au închis ochii pentru voi?

Ruşinea îmi coloră obrajii.

— S-ar fi întâmplat şi fără ajutorul lor. Ne iubim...

— Vă iubiţi? Doar oamenii de rând se căsătoresc din dragoste. Şi se despart la fel de repede! Tu eşti sora Marii Soţii a faraonului. Te-am fi căsătorit cu un prinţ. Un prinţ, Mutnodjmet. Ai fi putut fi o prinţesă a Egiptului.

— Dar nu vreau să fiu prinţesă.

Lacrimile mi se rostogoliră şuvoi pe obraji.

— Ăsta e visul lui Nefertiti. Sunt însărcinată, *mawat.* Însărcinată cu nepotul tău, iar bărbatul pe care îl iubesc vrea să mă treacă pragul într-o casă nouă şi să mă ia de soţie.

Am ridicat privirea spre ea.

— Nu te bucuri nici măcar puţin, în sufletul tău?

Mama strânse din buze. Apoi îndârjirea i se spulberă şi mă luă în braţe.

— Oh, Mutnodjmet! Micuţa mea Mutnodjmet! O să fii mamă!

Începu să plângă încet.

— Dar ce fel de copil vei avea?

— Un copil iubit.

— Un copil care îl va speria pe faraon şi o va înfuria pe sora ta. Nefertiti nu va accepta niciodată.

— Trebuie, am spus cu hotărâre, trăgându-mă din braţele ei. Sunt femeie. Am dreptul de a-mi alege soţul. Suntem încă în Egipt...

— Dar este Egiptul lui Akhenaton! Poate că dacă ai fi fost în Akhmim...

Mama îşi coborî privirea.

— Dar acesta este oraşul regelui. Orice alegere îi aparţine.

— Lui şi lui Nefertiti, i-am atras atenţia. Până va sosi tata, vilele vor fi terminate. Nefertiti îl poate convinge pe Akhenaton să ne lase să locuim acolo.

— Va fi furioasă.

— Va trebui să accepte situaţia.

Mama îmi luă mâna şi mi-o strânse.

— Tatăl tău va fi şocat când va veni. Amândouă fiicele lui, însărcinate!

— Va fi bucuros. Amândouă fiicele lui sunt fertile.

Mama zâmbi amar.

— Ar fi fost mai fericit dacă te-ai fi măritat cu un prinţ.

În acea noapte s-a sărbătorit în tot oraşul Amarna. Pretutindeni răsunau râsete şi, în timp ce o ajutam pe mama să urce în car, mă gândeam: „Nefertiti a făcut asta într-adins. Mi-a spus că îmi va da un răspuns în seara asta, sperând că nu voi putea ajunge la ea printre atâţia oameni.”

Curţile din jurul palatului erau pline de servitori care cărau platouri cu nuci coapte în miere, smochine mari şi rodii. Mii de soldaţi din armată beau în stradă cu o abandonare totală, cântând despre război, sex şi iubire. M-am uitat după Nakhtmin când am intrat în palat, căutându-i umerii largi şi părul strălucitor în mulţime.

— Nu va fi aici, îmi spuse mama. Va fi cu oamenii lui.

Am roşit când mi-am dat seama cât de transparente îmi erau gândurile. Un servitor ne conduse în Sala Mare, unde mese peste mese erau pline de viziri care se ospătau şi de fete ale nobililor bogaţi care flirtau şi o imitau pe sora mea, îmbrăcându-se în ţesături dintre cele mai transparente şi vopsindu-şi cu hena mâinile, picioarele şi sânii. Dar cele două tronuri ale lui Horus de pe podium erau goale.

— Unde este regina? am întrebat, miratã.

— În stradă, domniţă! îmi strigă un servitor care trecea pe lângă noi. Aruncă aur.

Rânji.

— Tuturor!

— Vino! spuse mama, luându-mă de braţ.

Am urmat-o până la masa de onoare din faţa podiumului. Panahesi era acolo, lângă Kiya. La fel şi sculptorul Tutmes şi arhitectul Maya şi m-am întrebat când oare deveniseră aceştia doi parte din familie. Un bătrân cu inele de aur pe degete o strigă pe mama din celălalt capăt al sălii, iar ea schimbă direcţia pentru a se duce la el. Un servitor îmi trase un scaun cu braţe şi doamnele Kiyei mă priviră cu ochi ameninţători pe sub bretonul perucilor. După ce m-am aşezat, Kiya mi se adresă veselă:

— Vai, domniţă Mutnodjmet, ce plăcere să te văd. Credeam că nu vei participa la sărbătoare.

— Şi de ce s-ar fi întâmplat asta?

— Am crezut că-ţi este rău.

Sângele mi se scurse din obraji şi vizirii schimbară priviri întrebătoare.

— Oh, nu e cazul să fii modestă. Trebuie să împărtăşeşti vestea cea bună cu toată lumea.

Apoi Kiya anunţă întregii mese:

— Domniţa Mutnodjmet poartă copilul generalului.

Parcă timpul s-ar fi oprit în loc. Douăzeci şi patru de chipuri se întoarseră înspre mine, iar ochii pictorului Tutmes se căscară cât cepele.

— Este adevărat? întrebă el.

Am zâmbit, ridicându-mi bărbia.

— Da.

Preţ de câteva clipe, vizirii nu spuseră nimic, prea şocaţi ca să mai poată vorbi, apoi începură să şuşotească frenetic între ei.

De cealaltă parte a mesei, Kiya zâmbea satisfăcută.

— Două surori însărcinate în acelaşi timp. Mă întreb, spuse ea aplecându-se spre mine, ce a zis faraonul despre asta?

Nu i-am răspuns.

— Vrei să spui, exclamă Kiya, că nu ştie?

— Sunt sigur că va fi fericit, se amestecă Tutmes.

— Fericit? strigă Kiya, pierzându-şi orice urmă de decenţă. S-a culcat cu un general. Un general! ţipă ea.

— Eu cred că faraonul ar trebui să fie mândru, îşi dădu cu presupusul Tutmes. Are şansa de a-l atrage pe general de partea lui, fiindcă Osiris ştie că Nakhtmin nu îşi doreşte cu adevărat să construiască.

— Atunci ce-şi doreşte? întrebă sec Kiya.

Tutmes se gândi o clipă.

— Să lupte în nord, cu hitiţii, presupun.

— Atunci, poate se va duce după Horemheb.

Doamnele Kiyei râseră şi Tutmes îşi puse împăciuitor mâna peste a ei.

— Ei, haide! Nimeni nu-şi doreşte soarta lui Horemheb.

Expresia Kiyei se înmuie şi sculptorul se întoarse spre mine.

— Tawaret să te aibă în pază, spuse el încet. Ai ajutat multe femei la curte, ai dreptul la puţină fericire.

Mama se întoarse şi răsunară trompetele, anunţând sosirea surorii mele şi al lui Akhenaton. Străbătură strălucitori Sala Mare, zâmbindu-le tuturor, dar când ajunse lângă mine, sora mea întoarse capul şi refuză să mă privească. Vocea Kiyei îmi răsună în minte: „Surori, însărcinate în acelaşi timp”.

Toată noaptea, dansatoarele se învârtiră prin Sala Mare din Amarna în unduiri de pânză şi rochii împletite din mărgele strălucitoare. Aruncătorii de flăcări veniseră să îl distreze pe Akhenaton, dar el nu avea ochi decât pentru sora mea. Cu siguranţă că pe Kiya o rodea până în adâncul sufletului să vadă cum femeile se îngrămădiră în jurul lui Nefertiti când aceasta coborî de pe podium, binevoind să discute cu o nobilă sau cu alta. Am văzut-o pe sora mea vorbind cu soţia lui Maya.

— Scuzaţi-ne, am spus, luând-o pe Nefertiti de braţ.

— Ce faci? strigă ea, aprinzându-se la faţă.

— Vreau să ştiu dacă ai vorbit cu faraonul.

Nefertiti se înfurie.

— Te-am avertizat! Ţi-am spus să...

— Ai vorbit cu el?

Vorbisem prea tare. Mama, de la masa de sub podium, se uită la noi. Expresia lui Nefertiti împietri.

— Da. Nakhtmin a fost trimis în nord, să lupte cu hitiţii împreună cu Horemheb.

Dacă m-ar fi lovit peste faţă, nu aş fi fost atât de şocată. Respiraţia mi se opri în gât.

— Ce?

Nefertiti se înroşi.

— Te-am prevenit, Mutnodjmet. Ţi-am spus să nu te apropii de el...

Se întrerupse în clipa în care apăru Akhenaton. Probabil că îşi dădu seama despre ce vorbeam, pentru că veni lângă mine, cu cel mai luminos zâmbet.

— Mutnodjmet.

M-am întors spre el cu o privire acuzatoare.

— L-ai trimis pe general să lupte cu hitiţii?

Zâmbetul îi dispăru.

— Dacă te joci cu focul, te arzi. Sunt sigur că tatăl tău ţi-a spus asta, pisicuţo.

Întinse mâna ca să-mi mângâie obrazul şi m-am cutremurat. Apoi se aplecă spre mine şi-mi şopti:

— Data viitoare, te-aş sfătui să-ţi alegi un amant mai devotat. Generalul tău a cerut să plece.

M-am dat înapoi, refuzând să cred.

— Niciodată!

Privirea mi se îndreptă spre Nefertiti.

— Şi tu nu ai făcut nimic? am întrebat-o. Nu ai făcut nimic ca să împiedici asta?

— El a cerut, spuse ea încet.

— Nu a cerut nimic! am spus pătimaşă.

Sugeram că faraonul minţise, dar nu îmi păsa de pericolul la care mă expuneau cuvintele mele.

— Sunt însărcinată. Port în pântec copilul lui şi tu ai permis să fie trimis către moarte sigură! am strigat.

Orice conversaţie în Sala Mare încetase.

Am ieşit ca o nebună prin uşile mari, în noapte. Dar nu aveam unde să mă duc. Nu ştiam nici unde anume în palat era camera mea. Am început să plâng, strângându-mi braţele în jurul stomacului. „Ce mă fac acum?” Am simţit cum mi se înmoaie genunchii şi dintr-o dată mi s-a făcut rău şi nu m-am mai putut ţine pe picioare.

— Mutny! strigă mama.

Se întoarse spre Ipu. Veniseră amândouă după mine când ieşisem din Sala Mare.

— Găseşte-i un doctor! Acum!

Mai multe voci strigau în jurul meu. Eram foarte bolnavă, spunea cineva, şi ar fi trebuit să mă mute în

templu, unde preotesele se puteau ruga pentru viaţa mea. Altă voce întrebă dacă să fie templul lui Amon sau al lui Aton. Am alunecat în întuneric şi am auzit pe cineva vorbind despre puterile tămăduitoare ale preoţilor. Am auzit numele *Panahesi* şi răspunsul aspru al mamei. Cineva a adus o pânză şi am simţit o greutate între picioare. Stomacul mi se încordă. Apoi apă. Apă cu lămâie şi lavandă. Cineva spuse că sosise tata. Trecuseră atâtea zile? De câte ori mă trezeam era întuneric, iar Ipu era în permanenţă lângă mine. Când gemeam, îmi amintesc cum simţeam degetele reci ale mamei pe frunte. Am strigat-o de multe ori. Asta îmi amintesc clar. Dar nu îmi amintesc să o fi strigat vreodată pe sora mea. Am aflat mai târziu că, timp de zile întregi, mă trezeam doar ca să îmi pierd din nou cunoştinţa. Primul lucru pe care mi-l amintesc cu claritate este cum m-am trezit în miros de floare de lotus.

— Mutnodjmet?

Am clipit, orbită de lumina dimineţii, şi m-am încruntat.

— Nakhtmin?

— Nu, Mutnodjmet.

Era tata. M-am ridicat într-un cot şi am privit în jur. Rogojinile de stuf erau ridicate deasupra ferestrelor, lăsând să pătrundă soarele dimineţii, iar gresia de pe podea strălucea în culori de roşu şi albastru. Totul era mare. Taburetele cu picioare încrucişate acoperite cu piei de animale, cuferele cu bijuterii şi cutiile cu peruci, felinarele din onix cu turcoaze încrustate în coloane. Dar nu înţelegeam.

— Unde este Nakhtmin?

Mama şovăi. Se aşeză pe un colţ al patului meu, schimbând o privire cu tata.

— Ai fost foarte bolnavă, spuse ea în cele din urmă. Nu-ţi aminteşti ce s-a întâmplat la ospăţ, scumpa mea?

Atunci, totul mă izbi dintr-o dată. Condamnarea lui Nakhtmin, egoismul lui Nefertiti, senzaţia de rău care mă cuprinsese. Respiraţia mi se înteţi.

— Ce s-a întâmplat? De ce sunt bolnavă?

Tata se aşeză lângă mine şi-şi puse mâna mare peste a mea.

Mama şopti:

— Mutnodjmet, ai pierdut copilul.

Eram prea îngrozită ca să pot vorbi. Pierdusem copilul lui Nakhtmin. Pierdusem singura mea legătură cu el, acea parte din el ce avea să rămână cu mine pentru totdeauna.

Mama îmi dădu la o parte părul de pe faţă.

— Multe femei pierd prima sarcină, mă consolă ea. Eşti tânără. Vei avea alţi copii. Să fim recunoscători zeilor că te-au cruţat.

Ochii i se umplură de lacrimi.

— Am crezut că te-am pierdut. Am crezut că o să...

Am scuturat din cap.

— Nu, nu e posibil! am spus, dând la o parte cuverturile. Unde este Nefertiti? am întrebat.

Tata îmi răspunse solemn.

— Se roagă pentru tine.

— În templul lui Aton? am strigat.

— Mutnodjmet, este sora ta, spuse el.

— Este o regină invidioasă şi egoistă, nu e soră!

Mama tresări şi tata se dădu înapoi.

— L-a izgonit pe general! am strigat.

— Asta a fost hotărârea lui Akhenaton.

Dar nu aveam de gând să-i permit tatei să o apere. Nu şi de data asta.

— Şi ea i-a permis, am acuzat-o. Un singur cuvânt din partea lui Nefertiti şi Akhenaton ar fi fost dispus să treacă cu vederea orice am fi făcut. Am fi putut să ne batem joc de zei în stradă şi, dacă aşa ar fi vrut Nefertiti, faraonul ne-

ar fi lăsat în pace. E singura de care ascultă. E singura care îl poate controla. A văzut şi sora ta, ai văzut şi tu. Şi a permis ca Nakhtmin să fie alungat. A permis! am strigat.

Mama îmi puse mâna pe umăr, ca să mă liniştească, dar m-am scuturat cu furie.

— E mort? am întrebat.

Tata se ridică.

— E mort? am spus din nou.

— Este un soldat puternic, Mutnodjmet. Gărzile aveau ordin să-l ducă în nord, pe frontul cu hitiţii, şi să-l lase acolo. Va şti el ce să facă.

Am închis ochii, imaginându-mi-l pe Nakhtmin aruncat hitiţilor ca o halcă de carne unei haite de câini înfometaţi. Am simţit lacrimile, calde şi amare, alunecându-mi pe obraji, apoi braţul împăciuitor al tatei în jurul umerilor.

— Ai suferit o mare pierdere, spuse el încet.

— Nu se va mai întoarce. Şi Nefertiti nu a făcut nimic.

Durerea mă copleşi şi am simţit din nou apăsarea din stomac.

— Nimic! am urlat cu disperare.

Mama mă cuprinse în braţe, legănându-mă uşor.

— Şşşt, nu putea face nimic, îmi garantă ea.

Dar era o minciună.

Tata se duse lângă patul meu şi ridică un cufăr foarte frumos, încrustat cu lapislazuli şi perle.

— A fost aici în fiecare zi. Ţi-a adus asta, pentru ierburile tale.

Am examinat cufărul. Părea, într-adevăr, ceva ales de Nefertiti. Complicat şi costisitor.

— Crede că o să mă cumpere cu o cutie?

Se auziră paşi în faţa camerei mele, apoi un servitor deschise uşa.

— Vine regina!

Dar nu aveam să o iert niciodată.

Intră în camera mea şi tot ce am putut vedea fu abdomenul care i se contura rotund sub robă. Când văzu că eram trează, se opri şi clipi repede.

— Mutny?

Venise cu un ankh din turcoaze, probabil binecuvântat la templul lui Aton.

— Mutny?

Alergă înspre mine şi mă cuprinse în braţele ei micuţe şi i-am simţit lacrimile pe obraz. Sora mea, care nu plângea niciodată...

Nu m-am mişcat şi s-a dat înapoi ca să-mi vadă faţa.

— Mutny, spune ceva! mă rugă ea.

— Blestem ziua în care zeii au hotărât să te facă sora mea.

Mâinile începură să-i tremure.

— Retrage-ţi cuvintele.

Am privit-o, fără să spun nimic.

— Retrage-ţi cuvintele! strigă ea, dar am întors capul.

Părinţii mei se uitară unul la celălalt. Apoi tata spuse blând:

— Du-te, Nefertiti. Las-o un timp.

Gura surorii mele se căscă. Se întoarse spre mama şi, când nici ea nu îi veni în apărare, se răsuci pe călcâie şi trânti uşa în urma ei.

M-am uitat la părinţii mei.

— Vreau să fiu singură.

Mama şovăi.

— Dar ai fost atât de bolnavă! protestă ea.

— Ipu este aici. Va avea ea grijă de mine. Deocamdată, vreau să fiu singură.

Mama se uită la tata şi plecară împreună. M-am întors către Ipu care se agita în jurul meu, neştiind prea bine ce să facă.

— Vrei să-mi aduci cutia cu ierburi? am rugat-o. Cea veche, am spus. Vreau muşeţelul.

Îmi aduse cutia şi am ridicat capacul greu. Am îngheţat.

— Ipu, a umblat cineva în cutia asta? am întrebat repede.

Se încruntă.

— Nu, domniţă.

— Eşti sigură?

Am verificat din nou pacheţelele, dar acacia dispăruse. Seminţele de acacia, înfăşurate în pânză, nu mai erau!

— Ipu, am spus, chinuindu-mă să mă ridic în capul oaselor. Ipu, cine ar fi putut intra aici?

— Ce vrei să spui?

— Acacia!

Ipu se uită în cutie, apoi îşi duse mâna la gură. Privirea i se pierdu undeva în depărtare, înţelegând. Am înşfăcat cutia şi am dat de perete uşile duble ale camerei. Părul lung îmi flutura sălbatic în urmă şi nu îmi strânsesem tunica cu o centură.

— Unde e Nefertiti? am strigat.

Unii dintre servitori se dădură de-o parte. Alţii îmi şoptiră:

— În Sala Mare, domniţă. Ia cina cu vizirii.

Am strâns şi mai tare cutia, cuprinsă de o furie atât de puternică, încât nici măcar nu am mai văzut lumea din sală când am trântit de perete uşile, speriind mesenii.

— Nefertiti! am strigat.

Zumzetele din încăpere amuţiră. Muzicanţii de lângă podium se opriră şi gura lui Tutmes se deschise puţin. Doamnele lui Nefertiti îşi duseră mâinile la gură.

Am ridicat cutia, ca să o poată vedea întreaga sală.

— Cine mi-a furat acacia?

M-am apropiat de podium, uitându-mă fix la sora mea. Panahesi scoase un sunet gutural şi tata se ridică.

— Cineva mi-a furat seminţele de acacia şi m-a otrăvit ca să-mi omoare copilul. Tu ai fost?

Nefertiti devenise albă ca alabastrul. Se uită la Akhenaton cu ochii măriţi de groază şi îmi îndreptai atenţia asupra faraonului.

— Tu? am ţipat. Tu mi-ai făcut asta?

Akhenaton se foi, stânjenit.

Tata îmi apucă braţul.

— Mutnodjmet!

— Vreau să ştiu cine mi-a făcut asta!

Vocea îmi răsuna în întreaga sală şi până şi Kiya şi doamnele ei amuţiseră. Dacă mi se putuse întâmpla mie, i se putea întâmpla oricăreia dintre ele. Cine erau duşmanii lor? Cine erau ai mei?

— Să mergem, spuse tata.

L-am lăsat să mă ia de acolo, dar în uşa Sălii Mari, m-am întors:

— Nu te voi ierta niciodată! am jurat şi Nefertiti ştia că mă adresam ei. Nu te voi ierta niciodată, cât timp soarele va continua să apună peste Amarna! am urlat.

Sora mea se lăsă pe spătarul tronului, arătând ca şi cum cineva tocmai îi furase regatul.

CAPITOLUL 17

AMARNA

Douăzeci şi opt Payni

— Mă tem că va rămâne aici, cu grădina ei de ierburi, până la sfârşitul vieţii. Fără un soţ, fără copii...

Auzeam din grădină cuvintele servitoarei mele. Cu trei luni în urmă, în ziua în care descoperisem că cineva mă otrăvise pentru a ucide copilul lui Nakhtmin, găsisem singură această vilă, nou construită şi aşteptând goală pe terasele aurii de lângă oraş. Nici o familie nu o cumpărase încă de la palat, aşa că m-am mutat în camerele ei şi am luat-o pentru mine. Nimeni nu ar fi îndrăznit să-mi sugereze să mă mut.

Fusese nevoie de trei luni de însămânţări şi de plantări, dar acum puteam să întind mâna şi să simt frunzele sicomorilor mei, calde şi moi. Vocea servitoarei se auzi mai aproape.

— Este afară, ca întotdeauna, spuse ea cu voce îngrijorată. Îşi îngrijeşte ierburile, ca să le poată vinde femeilor.

I-am simţit prezenţa în spatele meu asemenea unui stâlp de piatră. Nu aveam nevoie să-i aud vocea ca să ştiu cine era. În plus, îi simţeam mirosul de crin şi cardamom.

— Mutnodjmet?

M-am întors şi mi-am dus mâna la ochi. Nu mai purtam peruci de când plecasem de la palat. Părul îmi crescuse lung şi sălbatic. În soare, Ipu spunea că ochii mei erau ca smaraldele – duri şi neînduplecaţi.

— Maiestatea Voastră...

M-am aplecat până la pământ.

Regina Tiye clipi, surprinsă.

— Te-ai schimbat.

Am aşteptat să îmi spună în ce fel.

— Pari mai înaltă. Şi parcă pielea ţi-e mai închisă la culoare.

— Da. Petrec mai mult timp sub soare, unde mi-e locul.

Am lăsat săpăliga de-o parte şi regina îmi privi curioasă grădina, în timp ce mergeam.

— E impresionant ce ai făcut aici.

Observă curmalii şi arbuştii înfloriţi de glicină.

Am zâmbit.

— Mulţumesc.

Intrarăm în logie şi mătuşa mea luă loc. Eu mă schimbasem, dar ea era la fel: micuţă şi ageră, cu gura ţuguiată, cu ochii albaştri şi vicleni. M-am aşezat în faţa ei, pe o pernă micuţă, de puf. Sosise în Amarna cu tatăl meu, părăsind Teba la rugămintea lui. Lucrau împreună în Per Medjat până în orele dimineţii, studiau pergamente, scriau scrisori, negociau alianţe.

Ipu aşează nişte ceai fierbinte între noi şi regina luă bolul în mâini.

— Nu am venit ca să încerc să te aduc înapoi, spuse ea.

— Ştiu. Sunteţi mult prea raţională pentru asta. Înţelegeţi că nu mai am nici o legătură cu palatul. Cu Nefertiti şi cu statuile ei şi cu intrigile ei neîncetate.

Regina Tiye zâmbi vag.

— Întotdeauna am crezut că nu am ales sora care ar fi trebuit.

Am clipit, surprinsă că cineva m-ar fi putut prefera pe mine lui Nefertiti. Apoi am clătinat cu hotărâre din cap.

— Nu. Eu nu aş fi vrut niciodată să fiu regină.

— Şi tocmai de aceea ai fi fost o regină excelentă.

Îşi puse bolul jos.

— Dar spune-mi, Mutnodjmet, ce i-ai recomanda unei femei bătrâne, pe care o dor încheieturile?

Am privit-o întrebător.

— Aţi venit după ierburile mele?

— Cum ai spus-o şi tu, nu am venit ca să te conving să te întorci. Sunt prea raţională pentru asta. În plus, de ce să pleci din această vilă?

Privi în jur, admirând lujerii verzi şi coloanele înalte şi pictate.

— Este un sanctuar liniştit, departe de oraş şi de politica nesăbuită a fiului meu.

Îşi înclină capul şi bijuteriile de la gâtul ei, lapis încrustat în aur, se loviră melodios între ele. Apoi se aplecă numaidecât spre mine.

— Deci, spune-mi, Mutnodjmet, ce să iau?

— Dar medicii de la curte...

— Nu sunt atât de buni cunoscători ai plantelor cum eşti tu.

Privi prin uşile deschise către grădina mea, strat peste strat de siminichie şi crizanteme, cu frunzele strălucindu-le în soare în nuanţe de verde şi galben. Aveam ienupăr pentru dureri de cap, pelin pentru tuse. Pentru femeile care şi-o doreau cu disperare, încă mai cultivam acacia. Chiar ştiind că ierburile mele îmi omorâseră singurul copil, nu le refuzam acest leac.

— Femeile spun că ai devenit o adevărată tămăduitoare. Te numesc Sekem-Miw, spuse ea.

Însemna Pisica cea Puternică. Numaidecât, m-am gândit la Nakhtmin şi lacrimile îmi înceţoşară privirea. Mătuşa mă studie cu o expresie critică, apoi se întinse şi mă luă de mână.

— Haide! Arată-mi plantele.

Afară, soarele călduţ scălda grădina în lumina lui. Roua de pe frunze avea să se usuce pe măsură ce soarele

urca pe cer şi am tras cu nesaţ în piept mirosul puternic de pământ. M-am aplecat şi am cules o bobiţă verde, necoaptă, din ienupăr.

— Ienupărul este bun, am spus, întinzându-i bobiţa. Vă pot prepara un ceai, dar va trebui să-l beţi de două ori pe zi.

Strivi bobiţa între degetul mare şi arătător, apoi îşi duse degetele la nas.

— Miroase ca scrisorile din Mitanni, gândi ea cu voce tare.

Am privit-o în lumină. La patruzeci de ani, încă mai făcea alianţe cu naţiunile străine şi conspira împreună cu tata pentru a găsi cea mai bună cale de a conduce regatul.

— De ce mai faceţi asta? am întrebat-o şi îşi dădu seama pe loc la ce mă refeream.

— Pentru că este vorba despre Egipt.

Soarele se reflecta în ochii ei strălucitori şi în aurul de la încheieturi.

— Am fost cândva regina acestui pământ. Şi ce s-a schimbat? Da, am un fiu nesăbuit care ocupă tronul. Dar au rămas în continuare zeii mei, oamenii mei. Desigur, dacă Tutmes ar fi fost faraon...

Oftă şi am întrebat-o încet:

— El cum era?

Mătuşa mea îşi privi inelele.

— Inteligent. Răbdător. Un vânător neînfricat.

Clătină din cap, cu un regret doar de ea ştiut.

— Tutmes era soldat şi preot al lui Amon.

— Cele două lucruri pe care Akhenaton nu le poate tolera.

— Când sora ta s-a căsătorit cu el, m-am temut ca nu cumva să fie prea fragilă.

Mătuşa mea râse strident.

— Cine ar fi crezut că Nefertiti, micuţa Nefertiti, va fi atât de...

Căută cuvântul potrivit şi privirea i se opri asupra oraşului ce se întindea sub noi, o perlă albă aşezată pe nisip.

— Pasională, am răspuns eu.

Mătuşa clătină cu amărăciune din cap.

— Nu asta îmi doream.

— Nici eu.

Buza îmi tremură şi, când îmi văzu lacrimile, mătuşa mă luă de mână.

— Ipu crede că eşti singură.

— Am plantele mele. Şi mama vine dimineaţa să-mi aducă pâine. Pâine de susan şi *shedeh* bun de la palat.

Regina clătină încet din cap.

— Şi tatăl tău?

— Vine şi el şi îmi spune ce mai e nou.

Îşi arcui sprâncenele.

— Şi ţi-a dat cea mai recentă veste?

— Că regatul Qatna ne cere ajutorul pentru a se apăra împotriva hitiţilor? am întrebat.

Expresia lui Tiye împietri.

— Qatna este vasala noastră de o sută de ani. Să o pierdem acum ar fi ca şi cum le-am spune hitiţilor că nu vrem să luptăm. Este al doilea dintre statele noastre vasale care ne cere ajutorul. Eu scriu scrisori de pace şi, în spatele meu, fiul meu cere să i se aducă mai multă sticlă colorată. Ei vor soldaţi – vocea i se ridică – şi el le cere sticlă! Când aliaţii noştri vor cădea şi nimic nu va mai sta între noi şi hitiţi, ce va urma atunci?

— Egiptul va fi invadat.

Tiye închise ochii.

— Cel puţin avem armata din Kadesh.

Eram îngrozită.

— Sunt doar o sută de oameni!

— Da, însă hitiţii nu ştiu asta. Eu una nu i-aş subestima pe Horemheb şi pe Nakhtmin.

*

Refuzam să mă gândesc că Nakhtmin s-ar fi putut întoarce. Stăteam în grădină, sub umbrar şi îmi spuneam: „Ca să se întoarcă, ar trebui să iasă învingători la Kadesh, iar asta nu este cu putinţă”. Am lăsat să cadă o frunză de muşeţel în ceaiul meu de dimineaţă. Chiar şi după atâtea luni, nu dormeam niciodată bine şi când mă gândeam la Nakhtmin mâinile îmi tremurau necontrolat.

— Domniţă...

Ipu apăru pe terasă.

— A sosit un dar de la palat.

— Trimite-l înapoi, ca pe toate celelalte, am spus.

Nu mă lăsam cumpărată. Nu mai eram nişte copii. Nu putea să-mi strice jucăria preferată şi să-mi dea mai târziu una de-a ei. Tot credea că nu se întâmplase mare lucru, că Nakhtmin era doar un bărbat oarecare şi că aveau să urmeze alţii. Dar eu nu eram ca ea. Nu îl puteam săruta pe Ranofer într-o zi, doar ca să-l părăsesc ziua următoare.

Dar Ipu se uita în continuare la mine.

— De data asta, s-ar putea să fie ceva ce să doriţi să păstraţi.

M-am încruntat, dar am lăsat ceaiul de-o parte şi am intrat în casă. Pe masă, era un coş.

— Pe marele Osiris, ce-i înăuntru? am exclamat. Se mişcă!

Ipu râânji:

— Uitaţi-vă!

La îndemnul lui Ipu, am ridicat capacul. Ghemuit înăuntru, micuţ şi speriat, era un pisoiaş pătat, o rasă pe

care doar cei mai înstăriţi nobili din Egipt şi-o puteau permite.

— O *miw?*

Micuţul animal se uită la mine, plângând după mama lui şi, deşi ştiam că nu fac bine, l-am ridicat în braţe. Era atât de mic încât îmi încăpea în palmă şi când l-am adus la pieptul meu a început să toarcă.

— Vedeţi? spuse Ipu, mândră de ea.

Am lăsat pisicuţa jos.

— Nu o păstrăm!

— Este băiat! Şi de ce nu?

— Pentru că este un dar de la sora mea, care-şi închipuie că un pisoi poate înlocui un copil.

Ipu îşi ridică palmele.

— Dar sunteţi singură!

— Nu sunt singură. În fiecare zi vin femei la mine. Şi părinţii mei.

Am pus pisoiul înapoi în coş, aşezând cu grijă capacul deasupra. Mieunăturile subţirele se auzeau dinăuntru şi Ipu mă privi acuzator.

— Nu te uita aşa la mine. Doar nu-l omor. Îl trimit doar înapoi.

Nu spuse nimic. Nu se auzeau decât mieunăturile jalnice ale pisoiului.

Mi-am dat ochii peste cap.

— Bine, bine... Dar să ai tu grijă de el!

Când sosi tata, urmat de mama, erau însoţiţi de o servitoare care căra un coş plin de tot felul de bunuri scumpe de la palat, de care nu aveam nici o trebuinţă. Se încruntă când o văzu pe Ipu ghemuită pe divan, legănând o aţă şi chemând blând pe cineva de dedesubt.

— Ce face? întrebă el.

Servitoarea puse coşul pe masă, şi ne întoarserăm toţi trei spre Ipu. O lăbuţă gri se zări o secundă, apoi Ipu ţipă speriată în clipa în care aţa dispăru.

— Afurisenia aia mică nu vrea să iasă! strigă Ipu.

— Ce este? întrebă mama, venind mai aproape.

— Nefertiti mi-a trimis un pisoi, am spus pe un ton rece.

Tata îmi studie expresia.

— L-am păstrat doar pentru că l-a vrut Ipu, am zis.

Pisoiul străbătu în grabă coridorul.

Mama zâmbi larg.

— I-ai dat un nume?

— Este băiat. Şi îl cheamă Bastet.

— Patronul felinelor, spuse mama, aprobator.

Tata mă privi surprins.

— A fost ideea lui Ipu!

Mama începu să scoată tot felul de pânze din coş, iar eu şi tata ieşirăm să ne plimbăm prin grădină.

— Am auzit că sora mea a venit să te viziteze ieri.

— Crede că avem şanse de izbândă în Kadesh, i-am spus, aşteptând răspunsul lui.

Îşi puse mâna pe umărul meu.

— Este posibil, Mutnodjmet. Dar nu e ceva în care mi-aş pune speranţe. S-a dus. Cu toţii am avut oameni dragi care au plecat la Osiris.

Am făcut eforturi să nu izbucnesc în lacrimi.

— Dar nu aşa.

— Nefertiti nu a ştiut, mi-a explicat tata. Este devastată. Copilul trebuie să se nască la sfârşitul lunii Thoth şi medicii spun că, dacă nu se odihneşte şi nu începe să mănânce, o să-l piardă.

„Foarte bine. Să-l piardă!” mi-am zis. „Să vadă şi ea cum e să te trezeşti fără tot ce-ţi era drag.”

Numaidecât însă, m-am simţit copleşită de un sentiment de vinovăţie.

— Sper să-şi găsească liniştea, am spus, plecând capul. Dar, chiar dacă nu a ştiut despre ierburi, a permis ca Nakhtmin să fie luat de lângă mine.

Tata nu mai spuse nimic o vreme. Apoi mă avertiză:

— Va dori să o asişti la naştere.

Mi-am muşcat limba. Tata îşi dădea seama de ironia lucrului pe care mi-l cerea.

— Când va veni momentul, am şoptit.

Regina Tiye mă vizită pentru a doua oară. Urcă treptele vilei urmată de şapte doamne, fiecare dintre ele cărând coşuri mari, de trestie.

— Ipu, găseşte-l pe Bastet! am strigat. Nu-l putem lăsa să alerge bezmetic printre picioarele reginei.

Era noul joc al lui Bastet. Găsea o mobilă sub care să se ascundă, apoi sărea şi muşca de gleznă pe cei care treceau prin dreptul lui.

— Bastet! strigă Ipu. Vino aici, Bastet!

Le auzeam pe doamnele reginei apropiindu-se.

— Bastet! am strigat pe un ton poruncitor.

Micuţul ghemotoc de blană ieşi din ascunzătoare, apropiindu-se tacticos de mine ca şi cum m-ar fi întrebat ce doream de la el.

— Ipu, du-l în camera din spate! am spus, arătând cu degetul.

Pisoiul se uită la Ipu şi scoase un mieunat jalnic.

— Cum de vine la tine şi la mine nu?

M-am uitat la pisoiaşul cel mândru. Deşi Ipu îi dădea de mâncare, întotdeauna se aşeza sub scaunul meu şi în poala mea se ghemuia când stăteam lângă vatră. „Pisoi arogant”, mi-am zis.

O bătaie în uşă răsună în întreaga casă şi Ipu dădu fuga să deschidă. Afară, doi servitori ţineau un umbrar din

pene de păun deasupra capului mătuşii mele, ca să o apere de soare.

— Regină Tiye, am spus, înclinându-mă. Este o plăcere să vă văd.

Mătuşa îmi întinse mâna, ca să o conduc înăuntru. Inelele de pe degetele ei erau uluitoare, bucăţi mari de lapis montate în aur. Se aşeză pe o pernă de puf în logie, privind tapiseria zgâriată de pe perete. Atinse cu degetul fâşiile.

— Pisoiul de la Nefertiti?

Zâmbi surprinsă.

— S-a vorbit în palat când nu l-ai trimis înapoi.

Am simţit pe dată că mă cuprinde furia.

— Ce s-a vorbit?

— Cineva a sugerat că totul ar fi putut fi iertat.

Mă privea cu atenţie în timp ce sângele îmi năvălea în obraji.

— Şi cineva nu a spus şi că un dar nu poate cumpăra un copil? Că nu poate aduce înapoi viaţa unui om?

— Cine ar îndrăzni să-i spună aşa ceva surorii tale? Nimeni nu o contrazice pe Nefertiti. Nici măcar eu, nici măcar tatăl tău.

— Atunci, face doar ce vrea ea? am întrebat-o.

— Aşa cum au făcut toate reginele. Doar că ea are o pasiune mai mare pentru construcţii.

Am exclamat:

— Doar nu vor să construiască iar!

— Ba cum să nu. Vor construi şi iar vor construi până când armata va găsi un conducător care să o ducă spre revoltă.

— Dar cine ar putea fi destul de puternic încât să se ridice împotriva faraonului?

Ipu ne aduse ceai de mentă. Mătuşa îşi duse cana la buze.

— Horemheb, spuse ea direct.

— Şi tocmai de aceea Horemheb a fost trimis la Kadesh.

Mătuşa dădu din cap.

— Era mult prea iubit. Ca şi Nakhtmin. Fiul meu a văzut un pericol unde ar fi trebuit să vadă un avantaj. E prea neghiob ca să-şi dea seama că, dacă rămânea în patul tău, Nakhtmin nu s-ar fi revoltat niciodată.

— Nakhtmin nu ar fi condus niciodată o revoltă, am spus repede. Cu sau fără mine.

Tiye îşi ridică sprâncenele subţiri.

— Îşi dorea o viaţă liniştită.

— Nu ţi-a spus că la Teba, când Akhenaton se pregătea să ia coroana fratelui său, soldaţii au venit la el şi i-au cerut să-i conducă în răscoală? Şi că a acceptat?

Am coborât cana.

— Nakhtmin?

— Au fost viziri şi soldaţi care l-au convins că o revoltă era singura cale de a respecta legile lui Maat, după ce prinţul Tutmes fusese ucis.

Mi-am privit lung mătuşa, încercând să-mi dau seama dacă spunea cu adevărat ce mi se părea mie că spune. Că Tutmes nu murise pentru că ar fi căzut din carul de luptă, ci ucis de mâna propriului său frate. Îmi citi în ochi ce gândeam şi înlemni.

— Aud şi eu bârfele servitorilor, la fel ca toată lumea.

— Dar a căzut din car...

— Şi ar fi putut să moară oricum. Sau poate şi-ar fi revenit. Doar fiul care mi-a mai rămas în viaţă şi Osiris ştiu adevărul.

M-am cutremurat.

— Dar nu a fost nici o revoltă.

— A sosit Nefertiti şi curtea a crezut că ea va salva Egiptul de fiul meu.

M-am dat înapoi.

— De ce îmi spuneţi toate astea? am întrebat-o.

Mătuşa mea îşi lăsă jos ceaiul.

— Pentru că într-o zi te vei întoarce la palat, şi fie te întorci cu ochii larg deschişi, fie vei fi îngropată cu ei închişi.

Douăzeci de zile mai târziu, Tiye stătea pe un scăunel de fildeş între răzoarele din grădina mea, punându-mi întrebări despre plante, dorind să ştie la ce mai putea fi întrebuinţată rădăcina de lemn dulce, în afară de îndulcirea ceaiului. I-am spus că, dacă era folosită în loc de miere, putea preveni cariile şi că acelaşi lucru se întâmpla dacă mâncai ceapă în loc de usturoi. Tata apăru lângă noi, printre plantele înfrunzite şi verzi. Nici măcar nu o auzisem pe Ipu întâmpinându-l la uşă.

Tata se uită mai întâi la sora lui, apoi la mine.

— Ce faceţi?

Mătuşa se ridică.

— Nepoata mea îmi arată magia ierburilor. Ai o fată foarte isteaţă.

Îşi duse mâna la ochi, pentru a-i umbri de soare. Nu-mi puteam da seama dacă expresia de pe chipul tatălui meu era una de mândrie sau de dezaprobare.

— Şi ce anume te aduce aici?

— Am venit după tine.

Vocea tatălui meu era gravă, însă mătuşa trecuse prin multe momente de cumpănă şi nu era impresionată.

— Sunt probleme la palat, ghici ea.

— Akhenaton vrea să-şi construiască mormântul la răsărit.

Tiye îl străpunse cu privirea.

— Nici un faraon nu a fost vreodată îngropat la răsărit.

— Vrea să fie îngropat acolo unde soarele se ridică deasupra dealurilor şi vrea ca toţi curtenii din Amarna să renunţe la orice morminte şi-au pregătit deja la apus.

Vocea mătuşii mele se îngroşă de furie:

— Să renunţăm la mormintele pe care ni le-am construit deja la Teba? Să mutăm mormintele de la locul lor dintotdeauna, de la picioarele soarelui la apus, ca să fim îngropaţi la răsărit?

Nu o văzusem nicicând atât de furioasă.

— Nu va face niciodată asta!

Tata îşi desfăcu palmele.

— Nu îl putem opri. Dar putem construi un al doilea mormânt şi să ni le păstrăm şi pe cele pe care ni le-am făcut în Vale...

— Fireşte că o să le păstrăm! Nu voi fi îngropată în oraşul Amarna! jură ea.

— Nici eu, spuse tata, tot cu voce joasă.

Amândoi se întoarseră spre mine.

— Tu vei fi custodele acestei hotărâri, mă instrui Tiye. Dacă murim, trebuie să te asiguri că vom fi îngropaţi la Teba.

— Dar cum? Cum să mă opun voinţei lui Akhenaton?

— Îţi vei folosi viclenia, spuse tata repede.

Când am văzut că vorbeşte serios, am simţit că mi se înmoaie picioarele de frică.

— Dar eu nu sunt vicleană, am spus, îngrijorată. Nefertiti este. Ea vă poate ajuta.

— Dar n-o să vrea. Sora ta îşi construieşte mormântul lângă Akhenaton. I-au abandonat pe străbunii noştri pentru a risca o înmormântare la est.

Tata mă privea cu cea mai mare seriozitate.

— Tu va trebui să ai grijă să se facă precum am hotărât.

Vocea mi se ridică, cuprinsă de teamă:

— Dar cum?

— Cu mită, îmi răspunse mătuşa. Îmbălsămătorii sunt la fel de uşor de mituit ca oricine.

Când văzu că nu înţelegeam, privi adânc în ochii mei, ca şi cum nu ar mai fi întâlnit nicicând o fată atât de grea de cap.

— Nu ai auzit niciodată de femei care-şi dau copiii soţiilor infertile ale nobililor? Le spun soţilor că pruncul a murit, iar îmbălsămătorii iau o maimuţă şi o înfăşoară ca pe un copil.

M-am cutremurat de groază, dar Tiye ridică din umeri, ca şi cum era un lucru bine cunoscut.

— Oh, da! Se fac adevărate minuni în Oraşul Morţilor. Pentru un preţ.

— Dacă se va ajunge la asta, spuse tata, îi vei mitui pe îmbălsămători să îngroape un leş fals în oraşul Amarna.

Mâinile începură să-mi tremure.

— Şi pe voi să vă duc la Teba?

Nu mi se părea real. Nu mi se părea posibil. Tata şi regina n-aveau să moară niciodată. Dar tata mă bătu pe umăr ca şi cum aş fi fost un copil.

— Când va veni vremea...

— Dacă va veni, am spus eu apăsat.

— Dacă va veni.

Îmi zâmbi drăgăstos.

— Atunci vei şti ce să faci.

Se uită la Tiye.

— Ne vedem aici şi mâine?

— În grădina mea? am exclamat.

— Amarna s-a transformat într-o curte în care colcăie spionii, Mutnodjmet, îmi răspunse tata. Dacă dorim să vorbim, va trebui să o facem aici. Akhenaton nu are încredere în nimeni, iar femeile lui Panahesi sunt peste tot,

trag cu urechea prin tot palatul şi-i raportează tot ce aud. Are câteva chiar şi printre doamnele lui Nefertiti.

Mi-am imaginat-o pe Nefertiti singură în palat, înconjurată de prieteni falşi şi de spioni. Dar refuzam să-mi pară rău pentru ea. „Doarme aşa cum şi-a aşternut.”

Mi s-a poruncit să mă întorc la palat la sfârşitul lunii Epiphi[18]. Un emisar îmi aduse o scrisoare ce purta sigiliul greu al tatei, pe care mi-o îndesă cu grabă în mână.

— Regina, domniţă! Naşterea deja a început.

Am deschis scrisoarea şi am văzut că era adevărat. Nefertiti era pe cale să nască. Mi-am strâns buzele şi am împăturit pergamentul. Nu puteam suporta această veste. Emisarul continua să mă privească.

— Ei, ce doreşti? am pufnit.

Băiatul nu se clinti.

— Doresc să ştiu dacă veţi veni, domniţă. Regina v-a chemat special.

Mă chemase. Mă chemase, ştiind prea bine că ea năştea al doilea copil, în timp ce al meu fusese ucis! Am mototolit papirusul în mână în timp ce emisarul mă privea cu ochii măriţi.

— Vă aşteaptă un car...

Vocea băiatului era imploratoare.

L-am privit mai cu atenţie. Avea doisprezece, poate treisprezece ani. Dacă venea fără mine, ar fi putut însemna sfârşitul carierei lui. Mă privea cu ochi mari, plini de speranţă.

— Aşteaptă, mă duc să-mi iau lucrurile, i-am spus.

Ipu dădu buzna în bucătărie.

— Are doctori! Nu sunteţi obligată să mergeţi!

— Ba sigur că sunt.

---

[18] A unsprezecea lună a calendarului egiptean antic şi a treia din anotimpul Shemou, corespunzând intervalului dintre jumătatea lui mai şi jumătatea lui iunie (n.red.).

— Dar, de ce?

Bastet îşi frecă spinarea arcuită de piciorul meu, vrând parcă să mă mângâie.

— Pentru că e vorba de Nefertiti şi, dacă moare, n-o să mi-o iert niciodată.

Ipu veni după mine în cameră, urmată de Bastet.

— Vreţi să vin şi eu? se oferi ea.

— Nu. Mă întorc până diseară.

Mi-am luat cutia cu ierburi, dar, când mă pregăteam să plec, Ipu îmi strânse mâna:

— Nu uitaţi, vă duceţi acolo pentru copil.

Mi-am înghiţit amarul.

— Un copil care ar fi trebuit să fie al meu.

— Spune că nu a avut nici o legătură cu asta, îmi aminti ea.

— Poate că aşa e, i-am răspuns. Sau poate că a stat cu mâinile în sân şi a lăsat totul să se petreacă.

Emisarul mă duse la carul lui. Pocni din bici şi caii cu părul strălucitor, de culoarea castanei, o porniră în galop pe Drumul Regal. Pe fiecare stâlp, la fiecare intersecţie, erau statui ale surorii mele. În imagini pictate, îşi ridica braţele deasupra oraşului din deşert pe care ea şi soţul ei îl construiseră, îmbrăcată în hainele strălucitoare ale lui Isis, iar acolo unde ar fi trebuit să fie zeii, pe porţile templului, era chipul lui Akhenaton.

— Amon, iartă-le aroganţa, am şoptit.

*

La fel ca în Memfis, fusese construit un pavilion de naştere. Vedeam amestecul lui Nefertiti în arhitectura structurii: ferestrele care se ridicau din podea până în tavan, băncuţele moi, vasele din care se revărsau plante, în special crini, preferaţii ei. Zeci de scaune fuseseră

pregătite pentru doamnele de la curte şi aproape toate erau ocupate.

— Domniţa Mutnodjmet, anunţă emisarul, iar zarva şi râsetele care umpluseră până atunci încăperea încetară pe dată.

— Mutny!

Nefertiti le goni pe femeile de lângă ea, iar fiicele vizirilor care se buluceau în jurul patului se dădură la o parte, cu ochii măriţi de invidie.

M-am oprit lângă ea. Era sănătoasă şi frumoasă, ridicată pe o grămadă de perne, fără vreun semn de durere. Sângele îmi năvăli în obraji.

— Credeam că au început durerile!

— Doctorii spun că se va întâmpla astăzi sau mâine.

O furtună îmi întunecă privirea.

— Mesagerul tău a spus că este urgent.

Se întoarse spre doamnele ei, care îmi priveau părul, unghiile, faţa.

— Lăsaţi-ne! le porunci ea.

Le-am văzut îndepărtându-se ca nişte molii. Erau fete pe care nici nu le cunoşteam.

— Este urgent. Am nevoie de tine.

— Ai zeci de femei care să-ţi ţină companie. De ce ai nevoie de mine?

— Pentru că tu eşti sora mea, spuse ea tăios. Este firesc să fim împreună. Să avem grijă una de cealaltă.

Am râs cu răutate.

— Nu eu ţi-am luat copilul! strigă.

— Dar ştii cine a făcut-o.

Nu spuse nimic.

— Ştii cine m-a otrăvit. Ştii cine se temea prea mult că voi naşte un băiat, fiul unui general...

Îşi acoperi urechile.

— Nu vreau să mai aud!

N-am mai spus nimic şi am rămas privind-o.

— Mutny! mă imploră ea.

Mă privi cu ochii ei negri şi rugători, crezând că farmecul o va ajuta să obţină ce-şi dorea de la mine.

— Fii lângă mine când voi naşte acest copil!

— De ce? Pari destul de fericită.

— Şi ai vrea să merg pretutindeni cu teama morţii pe chip, ca să-l sperii pe Akhenaton şi să nu vrea să mai aibă copii cu mine? Ca doamnele de la curtea mea să dea fuga la Panahesi şi să-i spună că regina nu mai este puternică? Ce moment mai bun pentru Kiya să se ridice, dacă nu atunci când eu sunt la pământ? Cum altfel să arăt, dacă nu fericită?

M-am minunat că se putea gândi la toate astea când era pe cale să nască.

— Stai cu mine, Mutny. Doar în tine am încredere. Poţi să verifici ce-mi dau moaşele.

Am tresărit.

— Doar nu crezi că ar încerca să te otrăvească...

Mă privi cu o expresie obosită.

— Doctorii ar descoperi că ai fost otrăvită, i-am atras atenţia.

— Dar voi fi deja moartă! La ce-mi mai foloseşte?

— Panahesi şi-ar risca viaţa dacă ar încerca aşa ceva.

— Şi cine ar putea dovedi ceva? Pe cine oare ar crede Akhenaton? Pe o moaşă care nu ştie ce vorbeşte sau pe Marele Preot al lui Aton? Şi mai sunt şi preoţii lui Amon, spuse ea, temătoare, care şi-ar da viaţa ca să se asigure că Akhenaton nu are un moştenitor.

M-am gândit că cineva ar fi putut-o otrăvi aşa cum fusesem otrăvită eu. Mi-am imaginat-o chircită de durere, ţipând în timp ce Anubis se apropia tiptil, doar pentru că eu refuzasem să fiu lângă ea când născuse copilul.

— Voi rămâne. Dar numai pentru naştere.

Îmi zâmbi şi mă aşezai lângă ea, îmbufnată.

— Şi ce nume o să-i dai?

— Smenkhare, spuse ea.

— Şi dacă e fată?

Îmi aruncă o privire aspră de sub genele lungi.

— Nu va fi fată.

— Şi dacă este?

Ridică din umeri.

— Atunci, Meketaton.

Deşi Nefertiti era micuţă, probabil că Nekhbet îi binecuvântase pântecul, pentru că toţi copiii ei păreau să iasă fără dificultate. Moaşa prinse în braţe ghemotocul de om, plin de sânge şi plângând, şi celelalte moaşe din încăpere se îngrămădiră să îi vadă sexul. Nefertiti se aplecă în faţă.

— Ce este? strigă ea.

Moaşa privi în jos. Mama îşi împreună bucuroasă mâinile, dar, în timp ce servitoarele o ajutau pe Nefertiti să se întoarcă în pat, am văzut cum sângele i se scurge din obraji. Privirea ei o întâlni pe a mea din cealaltă parte a încăperii. „Tot o prinţesă.” Am respirat apăsat şi mi-am spus, cu ciudă: „Mă bucur că nu este băiat!” Mi-am luat coşul şi m-am îndreptat spre uşă.

Mama mă prinse de braţ.

— Trebuie să rămâi la binecuvântare.

Încăperea se aglomeră. Sosi un emisar, urmat de Tutmes, în timp ce servitoarele se agitau pe lângă Nefertiti, ca să o spele şi să-i aranjeze coroana. Mama mă luă de cot şi mă conduse la fereastră. Băteau clopotele, anunţând naşterea noii prinţese. Băteau de trei ori pentru o prinţesă a Egiptului, la fel ca pentru un prinţ.

— Aşteaptă măcar să-i dea numele, mă rugă mama.

Nefertiti se uită şi ne văzu împreună.

— Propria mea soră nu vine să îmi ureze viaţă lungă şi sănătate?

Întreaga încăpere se întoarse. Simţeam mâna mamei pe spate, împingându-mă înainte. Dacă tata ar fi avut voie să fie prezent în camera de naştere, ar fi strâns cu asprime din dinţi în faţa lipsei mele de respect. Am şovăit, apoi m-am apropiat de ea.

— Fie ca Aton să îţi zâmbească.

Toată lumea se dădu la o parte în clipa în care Nefertiti îşi deschise braţele ca să mă îmbrăţişeze. Doica era într-un colţ al pavilionului, dându-i deja să sugă micuţei prinţese.

— Vino şi bucură-te pentru mine, Mutny.

Toată lumea zâmbea. Toată lumea era încântată. Nu era un băiat, dar era un copil sănătos pe care îl născuse cu bine. Am ridicat coşul.

— Pentru tine, am spus.

Se uită nerăbdătoare în el şi ochii îi scânteiară. Se uită la mine, apoi din nou în coş.

— Mătrăgună?

— Nu au crescut decât puţine sezonul ăsta. Următorul ar trebui să fie mai bun.

Nefertiti se uită la mine.

— Următorul? Cum adică? Doar nu te întorci acolo!

Nu i-am răspuns.

— Trebuie să rămâi la palat. Familia ta e aici.

— Nu, Nefertiti. Familia mea a fost ucisă. Copilul în pântec şi soţul în Kadesh.

M-am întors cu spatele, înainte să apuce să mă dojenească.

— Vei fi aici la binecuvântare! ţipă ea.

Nu era o rugăminte.

— Dacă aşa doreşti.

Am ieşit din camera de naştere, lăsând uşile să se închidă în urma mea.

În faţa palatului, locuitorii din toată Amarna sărbătoreau. Naşterea unui moştenitor regal însemna o zi de odihnă, chiar şi pentru constructorii de morminte din vale. Am ieşit în curtea exterioară, unde aşteptau carele regale, gata să-i scoată pe demnitari din oraş şi să-i aducă înapoi.

— Du-mă la templul lui Hathor, am spus şi, înainte ca vizitiul să-mi spună că nu cunoştea un asemenea templu interzis, i-am pus în mână un deben de aramă. Dădu repede din cap.

Odată ajunşi, am privit amândoi curtea cu coloane săpată sub un deal.

— Sigur doriţi să fiţi lăsată aici, domniţă? E abandonat.

— Mai sunt câteva femei care se îngrijesc de altarul lui Hathor, am spus. Nu voi păţi nimic.

Dar vizitiul regal era tânăr şi îngrijorat.

— Pot să vă aştept, se oferi el.

— Nu.

Mi-am luat coşul şi am coborât.

— Nu are rost. Pot ajunge pe jos acasă, la nevoie.

— Dar sunteţi sora Marii Soţii a faraonului!

— Şi, ca majoritatea oamenilor, am şi eu două picioare.

Tânărul chicoti şi dispăru.

Pe dealul înconjurat de stânci şi de pietre sculptate era linişte. Cele câteva femei care se îngrijeau de altarul ascuns al lui Hathor petreceau cu siguranţă în satele de jos, închinându-se noului zeu al Egiptului în semn de mulţumire pentru că adusese pe lume noua prinţesă.

— Însă nu toţi te-am uitat.

Am îngenuncheat în faţa micuţei statui a lui Hathor de pe deal, lăsându-i la picioare o ofrandă de cimbru. Deşi altarele lui Amon erau interzise în Amarna, pe la marginea oraşului femeile ridicaseră în secret temple micuţe ca acesta. Iar în case precum a mea, statuile ei erau adesea ascunse în crăpături secrete unde se putea pune pâine şi ulei, ca zeiţa să-şi amintească de strămoşii noştri şi de copiii ce nu apucaseră să trăiască.

M-am înclinat, în semn de supunere.

— Îţi mulţumesc că ai ajutat-o pe Nefertiti să nască cu bine. Deşi ea nu îţi aduce nici vin, nici tămâie, aduc eu ofranda în numele ei. Fereşte-o întotdeauna de braţele morţii. Este recunoscătoare pentru darul noii vieţi pe care i l-ai adus şi se roagă pentru o refacere sănătoasă după naştere.

Aranjam ierburile în jurul unei carafe cu ulei adusă de o altă femeie, când am auzit în spate zgomot de paşi. Cineva vorbi:

— Te rogi vreodată pentru tine?

Nu m-am întors.

— Nu, am răspuns. Zeiţa ştie ce vreau eu.

— Nu poţi face asta la nesfârşit, spuse mătuşa mea.

Un vânt fierbinte îi ridică în spate marginea fustei.

— La un moment dat, va trebui să laşi *ka*-ul copilului să se odihnească. Nu se mai întoarce.

— La fel ca Nakhtmin.

Privirea mătuşii mele era solemnă. Îmi luă mâna într-a ei şi am rămas aşa pe cea mai înaltă treaptă a templului, privind peste deşert până la stuful de pe Nil. Fermieri cu tunici albe treierau câmpurile şi boii trăgeau după ei căruţe grele, încărcate cu grâu. Un şoim, întruparea sufletului, dădea târcoale deasupra noastră şi Regina Văduvă oftă.

— Lasă-i pe amândoi să se odihnească.

CAPITOLUL 18

1348 Î.HR.

Shemu, anotimpul recoltei

Zi după zi, femeile din sat trimiteau după ierburile mele şi uneori le duceam personal. În oraşul care se întindea sub stâlpii albi ai palatului, îmi croiam drum printre străzile întortocheate şi înguste şi mă găseam adesea în case în care câte o femeie abia născuse, iar mama nu mai avea nici o şansă de supravieţuire. Mă aplecam deasupra lor şi le examinam pântecul şi le făceam un ceai special, din ulei de urzică. Iar femeile îşi atingeau amuletele interzise ce o reprezentau pe zeiţa Hathor şi-i înălţau în şoaptă rugi zeiţei maternităţii. Prima oară când am văzut aceste amulete interzise, am fost surprinsă, apoi o servitoare a casei îmi explicase repede:

— A protejat Egiptul timp de o mie de ani.

— Şi Aton? am întrebat curioasă.

Servitoarea se încordă.

— Aton este soarele. Nu poţi atinge soarele. Dar Hathor poate fi ţinută în palme şi ei poţi să i te închini.

Aşa că, la vârsta de şaptesprezece ani, mi se spunea Sekem-Miw şi ajunsesem să îi cunosc pe toţi locuitorii din Amarna mai bine chiar decât faraonul.

— Unde mergem astăzi, domniţă?

Era soldatul care mâna carul de la palat. Nu era în timpul serviciului şi ajunsesem în capătul drumului lung către vila mea. Îmi zâmbi şi am încercat să nu mă gândesc la Nakhtmin.

— Să adunăm seminţe, i-am răspuns grăbind pasul, neţinând seama de bătăile iuţi ale inimii.

— Coşul pare greu. Nu preferaţi să mergeţi cu carul?

Încetini şi am rămas câteva clipe să mă gândesc. Nu aveam gărzi. Insistasem să nu mi se dea nici una când părăsisem palatul lui Nefertiti. Dar fără gărzi nu aveam nici car şi drumul era lung până pe chei. Bărbatul îmi observă şovăiala.

— Urcaţi!

Îmi întinse mâna şi urcai în carul lui.

— Eu sunt Djedefhor, spuse el, înclinându-se.

Djedefhor începu să-şi facă apariţia în fiecare dimineaţă.

— Mă aştepţi aici în fiecare zi? l-am întrebat.

Djedefhor zâmbi cu gura până la urechi.

— Nu, nu în fiecare zi.

— N-ar trebui, i-am spus, cu toată sinceritatea.

— De ce nu?

Îmi dădu braţul şi coborârăm pe chei, unde, o dată la câteva zile, căutam ierburi noi la neguţătorii străini.

— Pentru că sunt sora Marii Soţii a faraonului. E periculos pentru tine să fii văzut în compania mea. Nu mă număr printre favoriţii faraonului.

— Dar sunteţi printre favoriţii reginei.

„Când vrea ceva de la mine”, mi-am zis şi buzele mi se subţiară.

— Dacă ţii la locul pe care îl ocupi în palatul faraonului, i-am spus cu hotărâre, ai grijă să nu fii văzut cu mine. Nu îţi pot fi de nici un folos.

— E bine atunci, pentru că nu am de gând să mă folosesc de Domnia-Voastră. Vreau doar să vă însoţesc până la piaţă şi înapoi.

Am roşit.

— Ar trebui să ştii că bărbatul pe care îl iubesc este în Kadesh.

Era prima oară când vorbeam despre Nakhtmin cu cineva care nu făcea parte din familie.

Djedefhor îşi înclină capul.

— Cum am spus, nu vreau nimic de la Înălţimea Voastră. Doar plăcerea de a vă escorta de acasă la piaţă şi înapoi.

Prima oară când mă văzu cu Djedefhor, Ipu căscă ochii mari. Se ţinu după mine prin toată casa, mai rău ca Bastet, încercând să mă facă să vorbesc despre el.

— Unde v-aţi cunoscut? Te conduce în fiecare zi? E căsătorit?

— Ipu, nu este Nakhtmin!

Zâmbetul lui Ipu pieri.

— Dar e frumos...

— Da, este un soldat frumos şi plăcut. Atât.

Ipu îşi lăsă capul pe-o parte.

— Eşti prea tânără ca să fii singură, şopti ea.

— Dar aşa doreşte sora mea, am răspuns.

— Hitiţii înaintează în nord. Conducătorul din Lakisa ne-a cerut ajutorul azi dimineaţă.

Tata scoase un papirus de la cingătoare, iar Tiye întinse mâna după el, ca să-l citească.

Casa mea se transformase în loc de întâlnire. Tiye şi tata mă lăsau să ascult în timp ce dezbăteau cum era mai bine să cârmuiască Egiptul. Şi, în vreme ce regele hitit, Suppiluliumas, cotropea Palestina, apropiindu-se încetul cu încetul de Egipt, Akhenaton şi Nefertiti îşi făceau statui şi se plimbau pe străzi îmbrăcaţi ca nişte zei, aruncând bani mulţimii din carele lor.

Mătuşa lăsă pergamentul în poală.

— Încă un teritoriu al Egiptului este în pericol.

Ştiam că se gândea că Bătrânul şi-ar fi abandonat *ka*-ul lui Ammit înainte să permită ca picior de hitit să atingă pământ egiptean.

— La fel ca şi Qatna.

Tiye se uită la tatăl meu.

— Dar nu le putem trimite întăriri.

— Nu, spuse tata şi luă înapoi pergamentul. La un moment dat, Akhenaton va descoperi că din vistierie pleacă aur pentru a ajuta Kadeshul şi atunci...

— Se trimit bani din vistierie pentru apărarea Kadeshului? l-am întrerupt eu.

— Să scoatem şi mai mult pentru a apăra Lakisa ar fi periculos, îl aprobă Tiye, ignorându-mi izbucnirea.

Tata dădu din cap şi m-am întrebat ce s-ar fi întâmplat dacă Akhenaton ar fi descoperit că cel mai mare vizir al Egiptului sustrage aur pentru a apăra cea mai importantă fortăreaţă a regatului nostru împotriva hitiţilor. Tata îşi asuma un risc, conducea Egiptul aşa cum credea că şi-ar fi dorit Bătrânul să fie condus cel mai puternic regat din lume, dar era coroana lui Akhenaton, nu a lui, nici măcar a lui Nefertiti. Când Bătrânul îşi construise armata, Egiptul se întinsese de la Eufrat până în Nubia. Acum pământurile îi erau devorate treptat, fără ca Akhenaton să facă ceva pentru a împiedica acest lucru. Fără ca sora mea să facă ceva. Şi, dacă nu ar fi fost Nefertiti, dacă ar fi fost Kiya sau oricare altă soţie din harem, Tiye şi Ay ar fi nimicit-o – o crimă, otravă, un accident nefericit. Dar Nefertiti era fiica lui Ay. Era nepoata lui Tiye şi era singura mea soră şi pentru asta trebuia să îi iertăm orice.

Tiye îşi aranjă rochia.

— Şi ce facem cu Kadeshul? întrebă ea.

— Să sperăm că zeii sunt alături de Horemheb şi că el va ieşi victorios, spuse tata. Dacă va cădea Kadeshul, toate celelalte oraşe vor cădea în urma lui. Şi nimic nu îi va mai opri pe hitiţi să mărşăluiască spre sud.

A doua zi dimineaţa când m-am dus la piaţă, Djedefhor insistă să vină cu mine printre tarabele aglomerate de pe chei.

— E periculos ca sora Marii Soţii să fie singură, spuse el.

— Serios? i-am răspuns, cu un zâmbet viclean. Şi totuşi fac asta în fiecare zi din luna Mesore.

Credeam că vrea să mă flateze, dar Djedefhor făcu un pas în faţă şi îmi spuse cât se poate de serios:

— Nu. Nu e bine să fiţi singură în momentul ăsta.

Am privit în jurul meu piaţa încărcată de marfa străină care se cocea în soare. Nimic nu părea altfel decât de obicei. Copiii erau singurii care îmi acordau atenţie, uitându-se lung la sandalele mele şi la brăţările de aur de la mâini. Am dat să râd, însă expresia de pe chipul lui mă opri. Îmi luă braţul şi mă conduse prin mulţime.

— Faraonul a făcut astăzi un lucru nesăbuit, îmi explică el.

L-am privit printre gene.

— Familia mea este în pericol?

Mă trase la umbra unui pavilion ridicat de doi negustori de vase din lut.

— A răspuns cererii de ajutor venită din partea Lakisei cu maimuţe îmbrăcate în soldaţi.

I-am cercetat chipul, sperând că glumeşte.

— Nu vorbeşti serios!

— Foarte serios, domniţă.

Am clătinat din cap.

— Nu! Nu. Tatăl meu nu ar fi permis niciodată aşa ceva.

— Nu cred că tatăl tău a aflat încă. Dar va afla, când soldaţii furioşi din Lakisa vor începe marşul înspre palat.

Am privit în jur şi abia acum am observat că nici unul dintre neguţătorii cu pielea neagră din Lakisa nu era la taraba lui. Brusc, căldura deveni insuportabilă.

— Domniţă!

Djedefhor întinse mâna ca să mă susţină, apoi şi-o trase repede.

— Du-mă la vila mea, am spus repede şi, în timp ce străbăteam oraşul Amarna, mi-am dat seama cât de mulţi constructori erau pe străzi, în jurul templelor pe jumătate terminate ale lui Aton... şi toţi erau soldaţi. Toţi erau bărbaţi care, pe vremea Bătrânului, apăraseră statele noastre vasale, ţinându-i pe hitiţi la distanţă, în Qatna, Lakisa şi Kadesh. De îndată ce am ajuns la porţile vilei mele, Ipu veni în fugă şi inima mi se opri în gât.

— Vizirul Ay tocmai a plecat! strigă ea.

Am sărit din car.

— Ce a spus?

— Va fi mare agitaţie azi. A trimis soldaţi în piaţă, să te găsească.

M-am uitat la Djedefhor, simţind cum mă cuprinde panica.

— Îi găsesc eu, îmi promise, apoi se răsuci pe călcâie. Nu vă temeţi, domniţă. Nu-i vor face nici un rău surorii voastre. Soldaţii îi vor opri la porţi.

Nu mai călcasem în palat de la naşterea prinţesei Meketaton, care fusese cu unsprezece luni în urmă. Acum, sunetul sandalelor mele pe piatra palatului făcea servitorii să iasă şi să privească uimiţi. Avea să se bârfească în toate bucătăriile în seara asta. Până şi copiii se uitau la mine de după coloane. Mama mă strânse mai tare de braţ, de parcă s-ar fi temut să nu o iau la fugă.

— Sora ta a luat hotărâri foarte nesăbuite. Dar suntem legaţi de Nefertiti. În viaţă sau moarte, faptele ei vorbesc în numele nostru, al tuturor.

Două gărzi nubiene deschiseră uşile camerelor tatălui meu şi am văzut că Nefertiti era deja înăuntru, plimbându-se agitată, strângând sceptrul în mână. Când mă văzu,

gărzile se grăbiră să închidă uşile în spatele nostru. Se întoarse spre tata cu o privire acuzatoare.

— Întreab-o pe Mutnodjmet ce spun oamenii, îi porunci el.

Nefertiti mă privi fix şi am remarcat cu surprindere cât de mult o schimbase naşterea lui Meketaton. Trăsăturile ascuţite ale feţei i se înmuiaseră, însă ochii îi păstrau aceeaşi hotărâre neînduplecată.

— Ei, zise ea, spune-ne tuturor ce zic oamenii.

Nu mă mai temeam de dezaprobarea ei.

— Zic că Aton este un zeu prea îndepărtat pentru a-l putea venera. Vor zei pe care să-i poată vedea, pe care să-i atingă şi să-i simtă.

— Nu pot simţi soarele?

— Nu-l pot atinge.

— Zeii nici nu trebuie atinşi, mi-o întoarse ea.

Tata se grăbi să adauge:

— Oamenii sunt de altă părere.

— Se tem de hitiţi, am adăugat, făcând eforturi să nu mă gândesc la Nakhtmin. Primesc veşti de la negustori care le spun că hitiţii devastează nordul, unde iau femeile în sclavie şi măcelăresc bărbaţii, şi se întreabă cât va mai dura până când acelaşi lucru se va întâmpla aici.

— În Egipt? strigă ea, şi se întoarse spre tata, să vadă dacă şi el era de aceeaşi părere. Oamenii din Amarna cred că vom fi invadaţi de hitiţi?

Când nu întâlni decât o expresie dură pe chipul lui, se uită la mine:

— Nu avem de ce să ne temem de hitiţi, spuse ea cu îngâmfare. Akhenaton a încheiat un tratat cu ei.

Tata scăpă din mână pergamentele pe care le ţinea şi Nefertiti se foi, apărându-se:

— Cred că e o hotărâre înţeleaptă.

— Un tratat cu hitiţii? răcni tata.

— De ce nu? Ce ne pasă nouă de Lakisa sau de Kadesh? De ce să plătim pentru apărarea lor când am putea cheltui...

— Pentru că teritoriile astea au fost cumpărate cu sângele egiptenilor!

Tata tremura de furie.

— Este cel mai nesăbuit lucru pe care l-ai făcut vreodată! Dintre toate deciziile nefericite pe care l-ai lăsat pe soţul tău să le ia, asta...

— Am luat hotărârea împreună.

Îşi îndreptă spatele, sfidându-l cu privirea ei mândră.

— Am făcut cum am crezut că e mai bine pentru Egipt.

Întinse mâna.

— Credeam că tu, mai mult decât oricine, vei înţelege asta.

Tata mă privi, ca să-mi vadă reacţia.

— Nu te uita la Mutnodjmet! ţipă Nefertiti.

Tata clătină din cap.

— Sora ta n-ar fi fost niciodată atât de nesăbuită încât să cadă la înţelegere cu hitiţii. Să le dea Kadeshul pe tavă!

Ochii tatălui meu aruncau flăcări.

— Şi ce urmează, după ce vor ocupa Kadeshul? Ugaritul, Gazruul, regatul Mitanni?

Sora mea şovăi puţin.

— Nu ar îndrăzni.

— Odată ce cade Kadeshul, de ce nu? Regatul Mitanni li se va întinde în faţă, gata să fie luat. Şi după ce vor devasta ţinuturile din Mitanni, după ce vor pângări femeile şi vor înrobi oamenii, cine-i va opri să pornească spre sud, înspre Egipt? Kadesh este ultima fortăreaţă care mai apără regatul Mitanni. Când acesta va cădea – vocea tatei se ridică şi m-am întrebat câţi servitori îl puteau auzi de după uşă – va cădea şi Egiptul!

Nefertiti se duse la fereastră şi privi peste Amarna, care i se întindea la picioare, un oraş de soare şi lumină. Cât avea să reziste? Cât mai dura până când hitiţii aveau să apară la graniţele Egiptului şi să înceapă să se gândească la posibilitatea de a ataca cel mai puternic regat din lume?

— Pregătiţi armata, o avertiză tata.

— Nu pot. Pentru asta, ar trebui să oprim construcţiile în Amarna. Şi Amarna e casa noastră. Între aceste ziduri vom dobândi nemurirea.

— Vom fi îngropaţi între aceste ziduri dacă nu-i oprim pe hitiţi!

Nefertiti deschise fereastra înaltă şi ieşi pe balcon. O adiere fierbinte îi lipi de corp rochia subţire.

— Am semnat un tratat, spuse ea cu hotărâre.

A doua zi dimineaţa, pieţele erau calme, însă am simţit o oarecare tensiune în timp ce mă plimbam printre tarabe, ca ochii tăioşi ai unui crocodil care priveşte chiar de sub oglinda liniştită a apelor.

— Nimeni nu mai vorbeşte decât despre tratatul cu hitiţii, îmi spuse Ipu.

„Şi despre burta lui Nefertiti”, am adăugat înciudată în gând. La doar unsprezece luni de la venirea pe lume a lui Meketaton, Nefertiti era însărcinată pentru a treia oară.

Ipu se opri şi cercetă piaţa cu privirea.

— Djedefhor nu e aici, remarcă ea.

M-am uitat în jur. Djedefhor se plimba de obicei pe chei, însă astăzi nu recunoşteam pe nici unul dintre soldaţii prezenţi. Vânzătorul de carne o văzu pe Ipu şi o strigă:

— Bună dimineaţa, domniţă! Sora Marii Soţii a faraonului a venit să cumpere gazelă?

Ne-am croit drum până la taraba lui aglomerată, unde ucenicii fluturau frunze de palmier ca să ţină muştele la distanţă.

— Nu vrem gazelă azi.

Dar Ipu zâmbi şi se aplecă peste tejghea, invitându-l pe bărbat la bârfă.

— E linişte în piaţă.

Neguţătorul de carne îşi ridică sprâncenele groase şi dădu din cap, în timp ce-şi curăţa cuţitul.

— Sunt zvonuri, zise el. Zvonuri despre...

Fu întrerupt de ţipetele unor copii. Strigătele lor umplură strada. Femeile dădură navală de la tarabe, strigându-şi soţii, şi vânzătorul de carne scăpă din mână cuţitul, uluit.

— Ce se întâmplă? am exclamat.

Însă neguţătorul trăsese rogojinile şi începuse să închidă taraba, uitându-se după ucenicul său. Când îl găsi pe băiat, îi strigă entuziasmat:

— Ai grijă de tot! Eu mă duc să văd.

— Ce să vezi? strigă Ipu.

Dar vânzătorul de carne se făcu nevăzut. Sute de oameni treceau grăbiţi pe lângă noi. Ipu scăpă coşul din mână şi mă apucă de braţ, dar furăm luate pe sus de valul mulţimii. Nu mai văzusem niciodată ceva atât de haotic şi de sălbatic. Vânzătorii îşi abandonau tarabele, lăsându-şi fiicele să aibă grijă de ele. Femeile începură să rupă ramuri din palmierii pitici şi să fugă în stradă, strigând laude cât le ţinea gura, de parcă zeii înşişi coborâseră în Amarna.

— Ce se petrece? am strigat, încercând să acopăr hărmălaia din jur.

O femeie de lângă mine arătă cu mâna înspre mare.

— Vin Horemheb şi oamenii lui! I-au învins pe hitiţi la Kadesh!

Ipu se uită la mine şi mi-am simţit ochii mărindu-se cât cepele. Mă apucă de mână şi mă împinse în faţă, în mulţime. Aşa cum spusese femeia, Horemheb şi oamenii lui străbăteau străzile în care de aur, îmbrăcaţi încă în armură.

— E acolo? am strigat.

Ipu mă împinse şi mai în faţă, atât de aproape încât, dacă întindeam mâna, puteam atinge caii soldaţilor. Apoi, l-am văzut amândouă.

— Este aici, domniţă! strigă Ipu. E aici!

Convoiul trecu pe lângă noi şi i-am strigat numele, dar oamenii aclamau prea tare ca să mă poată auzi. Fiii li se întorceau acasă. Soldaţii Egiptului ieşiseră învingători. Erau eroi. Apoi m-am gândit la Akhenaton.

— Ipu! Trebuie să plec. Trebuie să ajungem la palat!

Dar mulţimea se mişca. Se umfla şi se legăna. Copiii alergau după cai şi femeile aruncau flori la picioarele lui Horemheb, venind în urma soldaţilor pe Drumul Regal.

— Trebuie să plecăm! Akhenaton o să-i omoare!

Am reuşit să ieşim din mulţime şi, la marginea ei, cercetând înnebunit cu privirea, era Djedefhor.

— Domniţă! strigă el.

— Djedefhor!

Aproape că plângeam de uşurare.

— Cum au reuşit? Cum i-au învins?

— Generalul Nakhtmin este un strateg fantastic. Şi, cu experienţa lui Horemheb, hitiţii au fost măcelăriţi. Horemheb a adus capul generalului hitit.

Am dat înapoi, şocată.

— Capul?

Djedefhor dădu din cap.

— Ca să-l aşeze la picioarele faraonului.

Mi-l imaginam pe Horemheb intrând triumfător în palat, cu soldaţii în urma lui, năvălind în Camera de

Audienţe şi aruncând capul generalului lângă sandalele lui Akhenaton. Îmi puteam imagina expresia îngrozită de pe chipul lui Akhenaton şi privirea lungă şi întunecată a lui Nefertiti, care nici nu s-ar fi cutremurat, nici n-ar fi întors capul. Apoi mi-am imaginat furia lui Akhenaton umplând sălile, l-am văzut poruncind moartea tuturor celor ce se întorseseră de pe frontul din Kadesh. Vocea mi se ridică, cuprinsă de frică.

— Djedefhor, poţi să mă duci la palat?

Îmi luă braţul şi ne conduse prin mulţime. Apoi mi-am ridicat fustele şi am fugit ca nişte hoţi pe aleile dosnice ale Amarnei, până când am ajuns la porţile palatului, păzite de douăzeci şi patru dintre gărzile nubiene ale lui Akhenaton. Convoiul de soldaţi era doar la mică distanţă în urma noastră, iar hărmălaia se auzea acum chiar şi din curtea lui Akhenaton, decorată cu şiruri de arbuşti minuţios îngrijiţi.

— Deschideţi porţile! am strigat, vârând sub nasul gărzilor inelul cu însemnele lui Nefertiti.

— Veniţi! le-am strigat lui Djedefhor şi lui Ipu, dar un nubian înalt păşi în faţa mea.

— Ei rămân afară.

M-am uitat la Djedefhor, iar acesta făcu semn din cap către Ipu.

— Ea ar trebui să se ducă la vilă, iar eu voi aştepta aici, în curte, zise el.

— Mă voi întoarce, i-am promis.

Dar cu ce fel de veşti, nu ştiam.

*

I-am auzit vocea tatei în Camera de Audienţe, chiar înainte ca gărzile să deschidă uşile masive. Înăuntru, Nefertiti era cu prinţesele Meritaton şi Meketaton. Akhenaton stătea în faţa tronurilor lui Horus. Era îmbrăcat în armură de aur şi înarmat cu o suliţă. Dădu de perete

uşile către balcon şi aclamaţiile mulţimii răsunară de dedesubt.

— HOR-EM-HEB! HOR-EM-HEB!

Vântul aducea scandările până în Camera de Audienţe, şi venele de pe gâtul lui Akhenaton se îngroşară.

— Arestaţi-i! porunci el.

Mantia albă îi se învolbură în jurul gleznelor.

— Arestaţi-i şi aveţi grijă ca nici unul dintre ei să nu mai vadă vreodată lumina zilei!

Ieşi din balcon, cu ochii întunecaţi precum cărbunele. Nu cred că m-a văzut când a trecut. Nu cred că mai vedea pe nimeni.

— Oamenii vor eroi? şuieră Akhenaton. Ay! strigă el. Adu un cufăr cu aur din vistierie.

— Înălţimea Voastră...

— Acum!

Tata se înclină şi plecă să facă precum îi ceruse faraonul.

Akhenaton se întoarse spre sora mea. Ochii îi sclipeau, reci ca ai unei vipere, şi o prinse pe Nefertiti de umeri cu atâta putere, încât am lăsat să-mi scape un strigăt.

— Când se întoarce tatăl tău, vom ieşi la Fereastra Apariţiilor! Oamenii îşi vor aminti cine îi iubeşte. Îşi vor aminti cine a ridicat un oraş din nisip, pentru gloria lui Aton.

Zarva de afară se înteţi şi am văzut că, sub balcon, Horemheb se urcase pe un bloc de granit. Era înconjurat de gărzi nubiene, care aşteptau să vadă ce o să facă. Apoi oamenii începură să aclame şi Horemheb ridică deasupra lor capul însângerat al generalului hitit pe care îl omorâse. Am tras aer în piept şi Nefertiti se apropie de balcon.

— A adus capul, spuse ea, într-o şoaptă îngrozită. A adus capul generalului!

Akhenaton năvăli pe balcon. În curtea de dedesubt, Horemheb ţinea ridicat capul retezat, în uralele mulţimii. Generalul se întoarse şi-l recunoscu pe Akhenaton. Aruncă trofeul însângerat pe balcon şi acesta se rostogoli lângă sandalele lui Akhenaton. Acesta se dădu îngrozit înapoi. Nu participase niciodată la o luptă şi nu văzuse nicicând o moarte atât de hidoasă. Mi-am acoperit gura în clipa în care sângele îi împroşcă picioarele lui Akhenaton. Panahesi dădu fuga să-l tragă în spate pe faraon în timp ce uşile Camerei de Audienţe se deschiseră de perete. Tata se întorsese cu şapte oameni, dintre care şase cărau un cufăr plin cu aur.

Akhenaton îi înşfăcă braţul lui Nefertiti.

— La Fereastra Apariţiilor!

Străbătu în goană palatul, cu întreaga curte pe urmele lui. Tata privi sângele de pe picioarele lui Akhenaton şi-mi zise:

— Stai aproape şi nu spune nimic.

Am străbătut sălile până când am ajuns la podul ce unea palatul cu templul lui Aton. De acolo, Fereastra Apariţiilor dădea în aceeaşi curte în care Horemheb aştepta cu oamenii lui. Dar, spre deosebire de balconul de la Camera de Audienţe, Fereastra Apariţiilor era oficială. Când se deschidea, întregul Egipt se oprea să asculte. Intrarăm în încăpere şi Panahesi se grăbi să deschidă fereastra. Scandările din curte se opriră numaidecât. Akhenaton se uită la Nefertiti, aşteptând sfatul ei. Sora mea păşi în faţă şi ridică braţele.

O mie de egipteni căzură în genunchi.

— Oameni ai Egiptului! strigă ea. Astăzi este o zi de sărbătoare. Căci astăzi, Aton i-a dăruit măritului faraon victoria împotriva hitiţilor!

Mulţimea explodă în urale şi Nefertiti continuă:

— Aton priveşte spre faraon cu mândrie şi ne dă tuturor binecuvântarea lui!

Akhenaton îşi afundă adânc mâinile în cufărul de lemn şi aruncă pumni de monede înspre mulţime. Femeile începură să ţipe şi copiii să strige de bucurie; bărbaţii săreau cât mai sus. Nimeni nu remarcă gărzile care-i înconjurau pe soldaţi, împingându-i spre temniţele din Amarna.

Am ţâşnit în faţă, dar tata mă ţinu cu putere.

— Nu poţi face nimic pentru Nakhtmin, şopti el.

Mi-am smuls braţul din strânsoarea lui. Dintr-o dată, Tiye fu lângă mine, vorbindu-mi încet, dar apăsat:

— Nu fi nesăbuită. Nu e momentul.

— Dar ce se va întâmpla cu el?

— Fie oamenii se vor răscula, prezise ea cu brutală sinceritate, fie toţi soldaţii vor fi executaţi, până la unul.

Stăteam de-o parte şi îl priveam pe Akhenaton aruncând aur de pe balcon. Oamenii uitaseră de soldaţi şi se călcau acum în picioare ca să apuce aurul. Gărzile le comandară soldaţilor să lase armele, să se îndepărteze de mulţime şi să-i urmeze în palat. Nici unul dintre ei nu se împotrivi.

Nici măcar Horemheb. Nici măcar Nakhtmin.

— De ce nu rezistă? am strigat, apropiindu-mă de Fereastra Aparţiilor.

— Ei sunt o sută, contra a cinci sute de gărzi nubiene, îmi spuse Tiye.

Tata se întoarse către mine:

— Du-te acum, spuse el încet. Du-te în camera lui Nefertiti şi aşteapt-o acolo.

Lumina pâlpâitoare strălucea din douăzeci şi patru de lămpi cu ulei, reflectându-se în picturile de pe pereţii lui Nefertiti. Un artist îi pictase pe Nefertiti şi pe Akhenaton înălţând braţele ca să-l cuprindă pe Aton, iar razele

soarelui se sfârşeau în mâini micuţe, ale căror degete îi mângâiau chipul surorii mele. Împreună, cei doi arătau ca nişte zei, în vreme ce Aton era de nerecunoscut, de neatins, un disc de foc ce dispărea în fiecare noapte şi reapărea în zori. Am privit în jur, însă nici unul din zeii care aduseseră măreţia Egiptului nu fusese înfăţişat. Nici măcar zeiţa Sekhmet, care adusese Egiptului victoria în Kadesh.

Am luat în mână una dintre figurinele lui Nefertiti şi am auzit pe cineva ţinându-şi răsuflarea în spatele meu. Expresia mea nu îngăduia nici un comentariu, dar gărzile continuau să mă privească, întrebându-se ce căutam în apartamentele faraonului. Am privit sculptura în miniatură din mâna mea şi am ridicat-o în dreptul lămpii cu ulei. Când lumina dezvălui chipul de felină, am exclamat. Nici un alt zeu în afară de Aton nu fusese primit în aceste încăperi, dar eu ţineam în mână zeiţa-pisică, doamna cerurilor, consoarta lui Amon, mărita mamă Mut. Mi-am strâns buzele. „Am fost crudă cu Nefertiti. Am acuzat-o, fără să fiu sigură cu adevărat că ştiuse de planurile lui Akhenaton.”

Uşa se deschise şi o siluetă înaltă apăru în lumina coridorului. Akhenaton? Inima îmi tresări şi gărzile întinseră braţele, în semn de supunere.

— Înălţimea Voastră!

Numaidecât, respiraţia mi se calmă. Coroana o făcuse să pară mai înaltă în lumina serii.

— Mutnodjmet?

Mă văzu şi se apropie, şovăind. Am pus statueta pe un cufăr în clipa în care Nefertiti păşi în cameră.

— Ce se întâmplă cu Nakhtmin?

Privirea îi căzu pe figurina din abanos. Arătă spre zeiţa Mut:

— Înlocuitorul meu.

— Pentru ce?

Nu îmi plăcea cum schimba subiectul.

— Pentru tine.

Nefertiti se întoarse înspre gărzi şi le porunci aspru:

— Plecaţi!

Bărbaţii ieşiră şi, când uşa fu închisă, Nefertiti se întoarse din nou spre mine.

— Sunt însărcinată pentru a treia oară şi nici unul dintre copiii mei nu îşi cunoaşte mătuşa. Şi acum încep să mă întreb dacă o vor cunoaşte vreodată.

Ochii mi se umplură de lacrimi. Era însărcinată din nou, dar refuzam să mă las ademenită în capcană.

— Nefertiti, unde este Nakhtmin?

Luă statuia lui Mut şi o aşeză la loc, pe masă.

— Îţi aminteşti când eram mici, zise ea, şi spuneam, râzând, că într-o zi ne vom creşte copiii împreună, iar tu vei fi mama categorică, iar eu cea care le va face toate poftele?

Îşi roti privirea prin încăpere, zăbovind asupra picturilor de pe pereţi.

— Mi-e dor de acele zile...

Am repetat:

— Unde este Nakhtmin, Nefertiti?

Sora mea îşi feri privirea.

— În temniţă.

I-am luat mâinile. Erau reci.

— Trebuie să îl scoţi de acolo. Trebuie!

Mă privi cu tristeţe.

— Am aranjat deja eliberarea lui. Ceilalţi vor fi executaţi. Doar Nakhtmin va fi cruţat.

Am clipit, şocată.

— Cum?

— Cum? repetă ea. I-am spus lui Akhenaton să-i dea drumul. Nu îmi refuză nimic, Mutnodjmet. Nimic! Sigur, a

dat fuga în iatacul Kiyei. Dar ce contează? Eu sunt cea care-i poartă copilul. Eu sunt regina Egiptului. Nu ea.

Părea o fetiţă care-şi cântă singură în întuneric, ca să se convingă că nu e speriată. Am îmbrăţişat-o cu putere şi am rămas amândouă aşa, în lumina lămpilor, sprijinindu-ne una de cealaltă.

— O să-mi lipseşti, îmi şopti ea. Am vrut să fiu eu singura pe care să o iubeşti.

Se dădu înapoi şi mă privi în ochi:

— Dar niciodată nu ţi-aş fi otrăvit copilul, şopti ea. Niciodată...

I-am strâns mâna, uitându-mă la micuţa zeiţă cu trup de felină.

— Ştiu, am spus.

M-am aplecat pe umărul ei şi am strâns-o din nou în braţe.

Nefertiti dădu din cap.

— Du-te! Pleacă în seara asta.

— Djedefhor, nu există altă cale?

— E singurul drum până sus pe deal, domniţă.

Străzile erau înţesate de oameni. Carele împărţeau drumul cu căruţele şi zeci de soldaţi mărşăluiau pretutindeni.

— Ce fac oamenii? l-am întrebat.

— Vorbesc, mi-a răspuns el. Au aflat că generalul Nakhtmin a evadat.

— Evadat? Dar nu! Sora mea...

Djedefhor îşi ridică mâna şi coborî vocea.

— Oamenii vor o evadare. Şi nu va trece mult până când soldaţii se vor duce la el, ca să-i ceară să conducă armata împotriva faraonului şi să ia tronul lui Horus.

— Nu ar face asta niciodată, am spus cu convingere.

Djedefhor nu spuse nimic şi carul îşi continuă drumul înspre vila mea de pe deal.

— Nu ar face asta niciodată, am repetat.

— Poate că nu. Dar faraonul va trimite oameni în seara asta.

Asasini. De-asta spusese Nefertiti că niciodată copiii ei nu aveau să-şi cunoască mătuşa. De-asta mă împinsese afară din camera ei şi îmi spusese să mă grăbesc.

— Chiar crezi că vor veni în seara asta?

M-am aplecat, pentru ca Djedefhor să mă audă, peste vuietul vântului.

Dădu din cap.

— Sunt sigur, domniţă.

Mi-am ţinut respiraţia în timp ce carul înainta către vila pe care o transformasem în casa mea. Ne oprirăm în curtea pe care o văzusem de atâtea ori scăldată în soare, dar care, în lumina palidă a serii, îmi părea dintr-o dată întunecată şi ameninţătoare. Djedefhor îmi luă mâna şi ne apropiarăm împreună de intrare. Dar, când deschise uşa vilei mele, m-am dat înapoi. Zeci de soldaţi îmi ocupaseră logia. Şi Nakhtmin era acolo. Se întoarse spre mine şi întreaga încăpere amuţi.

— Mutnodjmet!

Ochii i se umplură de lacrimi în clipa în care mă luă în braţe. Într-o cameră plină de străini, stăteam lipiţi unul de celălalt. Mirosea a căldură, a praf şi a luptă. M-am dat în spate, ca să-i privesc chipul. Era ars de soare şi pe obraz avea o cicatrice care nu i se vindecase încă. M-am gândit la sabia care îl tăiase şi lacrimi noi îmi podidiră ochii.

— Nu e nici un copil, am spus, plângând.

Îmi privi chipul, ştergându-mi lacrimile.

— Ştiu.

Akhenaton ne furase copilul şi pe el îl trimisese în temniţă.

Se uită la Djedefhor cu o privire ameninţătoare.

— Ce? am spus, intrând în panică. Ce vrei să faci?

— Nimic.

— Sora mea e regină. Nu te revolţi împotriva ei, nu-i aşa?

— Sigur că nu. Nici eu, nici altcineva, adăugă cu glas tare şi soldaţii se foiră nemulţumiţi. Zeii au găsit de cuviinţă să-l pună pe Akhenaton pe tronul lui Horus şi acolo va rămâne.

— Până când? strigă unul dintre soldaţi. Până când hitiţii vor cuceri Egiptul?

— Până când faraonul va vedea că acţiunile lui sunt greşite.

Tata apăru de undeva din umbră, atingând cu mantia dalele pardoselii.

— Fiica mea...

Îmi luă mâna.

Am privit în jur şi mi-am dat seama că oamenii erau îmbrăcaţi de luptă.

— Ce caută toţi aceşti oameni aici? În casa mea?

— Au venit să-l convingă pe Nakhtmin să ia tronul lui Horus, spuse tata. L-am adus pe Nakhtmin aici, pentru a fi în siguranţă, şi aceşti oameni au venit după el. Dacă ei au ştiut unde să-l găsească, va şti şi faraonul.

Tata veni spre mine.

— A sosit timpul să alegi, Mutnodjmet.

Mama apăru lângă tata şi, dintr-o dată, am simţit un nod în gât. O vedeam pe Ipu în pragul bucătăriei şi pe Bastet supraveghind întreaga scenă cocoţat pe un stâlp. M-am întors spre Nakhtmin.

— Va trebui să plec din Amarna, mă preveni el. Şi, până când faraonul nu îmi va garanta siguranţa, nu mă voi mai întoarce.

— Dar Nefertiti te-a eliberat. Ţi-ar putea-o garanta ea.

Tata clătină din cap.

— Sora ta a făcut tot ce putea în această seară. Dacă alegi această viaţă, dacă alegi să te măriţi cu Nakhtmin, va trebui să părăseşti Amarna.

M-am uitat mai întâi la Ipu, apoi la Bastet, apoi la frumoasa mea grădină.

— Tiye va avea grijă de ea până când te vei putea întoarce, îmi promise tata.

Am simţit panica apăsându-mi pieptul în clipa în care mi-am imaginat viaţa fără părinţii mei.

— Dar când va fi asta?

Ochii tatălui meu străluceau ca două pietre şlefuite de lapis, imaginându-şi un moment în care fiica lui avea să fie faraonul Egiptului din toate punctele de vedere, mai puţin cu numele. Poate chiar şi cu numele. Ultima treaptă pe care familia noastră o mai avea de urcat.

— Când Nefertiti va fi suficient de puternică încât să-ţi poruncească să te întorci, cu sau fără aprobarea soţului ei.

— Dar asta s-ar putea să nu se întâmple niciodată, mă preveni Nakhtmin.

M-am uitat la părinţii mei, apoi la Nakhtmin. Apoi mi-am strecurat mâna într-a lui. L-am simţit relaxându-se şi m-am întors spre mama.

— Vei veni să mă vezi? am întrebat-o în şoaptă.

Mama dădu repede din cap, dar lacrimile tot îi năpădiră ochii.

— Desigur.

— Şi Nakhtmin va fi în siguranţă?

— Akhenaton va uita de el, prezise tata. Nu va risca să o supere pe Nefertiti urmărindu-l dintr-un oraş într-altul. Nefertiti e cea pe care o urmează oamenii, spuse el. Iar Akhenaton nu va risca să o înfurie.

Ipu îndesa în coşuri braţe întregi de ţesături şi servitorii zoreau pe lângă ea. Soldaţii plecaseră, iar mama şi tata îl luaseră de-o parte pe Nakhtmin ca să vorbească

în şoaptă despre Teba. Teama şi entuziasmul îmi fremătau în stomac. Tiye privea din grădină cum bunurile mele erau încărcate pe măgari, apoi veni şi îmi întinse o floare de lotus.

— Sora care ar fi trebuit să fie regină, spuse ea.

— Nu, eu n-aş fi putut face niciodată ce a făcut Nefertiti.

— Să semneze un tratat cu hitiţii, să nască două fete la rând şi să-şi ridice statuia la fiecare răscruce?

Mătuşa mea se întoarse spre Nakhtmin. Pe tunica lui se mai vedeau încă semnele luptei, sângele duşmanilor pe care îi ucisese.

— Soarta ta a fost norocoasă, spuse Tiye.

Apoi se uită la mine şi adăugă:

— Poate că tu eşti sora norocoasă. Cea care va avea o viaţă liniştită.

În oraşul de sub noi, tensiunea plana asemenea unui nor. Când răcoarea serii coborî peste case, femeile deschiseră obloanele şi bărbaţii ieşiră pe Drumul Regal.

— Oamenii ies în stradă! am strigat, cuprinsă de panică, privind de la balcon.

— Au aflat de planul fiului meu de a-i executa pe Horemheb şi pe oamenii lui. Fireşte că ies în stradă.

— Atunci, de ce s-a întors Horemheb? Cu siguranţă, a ştiut că faraonul îl va întemniţa.

Tiye se uită la Nakhtmin şi-şi dădu cu presupusul:

— Poate că spera la o revoltă.

— Nu ştiu, recunoscu Nakhtmin, cu vocea mai blândă. Poate că din mândrie. Horemheb e plin de ambiţii îndrăzneţe. Eu ştiu doar pentru ce m-am întors eu.

Am simţit căldura aprinzându-mi obrajii. De la balcon, vedeam mulţimea din stradă, din ce în ce mai mare. Mătuşa observă direcţia privirii mele şi îşi arcui sprâncenele.

— Aşadar, începe.

M-am uitat la ea.

— Nu te temi?

Tiye îşi dădu capul pe spate, un gest pe care îl văzusem de sute de ori la Nefertiti, şi, dintr-o dată, m-am simţit copleşită de un regret fără margini la gândul că fugeam astfel în noapte, părăsindu-mi sora pentru totdeauna.

— Ăsta e preţul puterii, Mutnodjmet. Într-o zi, poate vei ajunge să înţelegi.

— Nu. Eu nu mi-aş dori niciodată să fiu regină.

După ce soarele coborî, eu şi Nakhtmin urcarăm pe cai. Djedefhor urma să vină cu o barcă plină cu servitori, în urma noastră.

— Vom veni să te vedem când vom putea, îmi promise mama, din pragul vilei.

Veni şi Ipu. Cu ochii roşii, îi îmbrăţişă pe toţi cei din gospodăria noastră: pe bucătar, pe grădinar, pe băiatul care curăţa piscina cu lotuşi. Apoi se apropie de Djedefhor, pentru că urma să vină cu el, cu barca.

— Nu eşti obligată să vii cu noi, i-am spus încă o dată lui Ipu. Poţi să rămâi aici şi să-l păstrezi pe Bastet.

— Nu, domniţă. Viaţa mea este lângă tine.

Nakhtmin îşi prinse arcul la spate.

— Trebuie să plecăm, spuse el încordat. Va fi periculos la noapte.

Tata îmi strânse mâna într-a lui.

— Dacă iau cu asalt palatul? l-am întrebat.

— Atunci, soldaţii îi vor trimite înapoi.

— Dar soldaţii nu sunt de partea lui Akhenaton.

— Sunt de partea oricui le dă mai mult aur şi argint, spuse el şi am înţeles dintr-o dată de ce nu se opusese tata căsătoriei mele cu Nakhtmin.

Cu generalul de partea noastră, soldaţii nu mai aveau pe cine să urmeze. Câtă vreme Horemheb rămânea în închisoare, tronul Egiptului era sigur pentru familia mea.

Am plecat la adăpostul întunericului şi, în timp ce străbăteam străzile în goană, puteam vedea începutul revoltei. Bărbaţi înarmaţi cu beţe şi pietre mărşăluiau în stradă, cerând eliberarea soldaţilor care îl opriseră din drum pe regele Suppiluliumas şi îi înfrânseseră pe hitiţi. Scandările erau din ce în ce mai puternice pe măsură ce străbăteam oraşul, apoi am auzit zgomotul armelor în luptă. Un foc izbucni pe dealul pe care era vila mea, cu grădina ei de ierburi, şi m-am întors pe cal, privind în noapte.

— Focul nu va ajunge până acolo, îmi promise Nakhtmin.

Încetini la trap în clipa în care ajunserăm în dreptul porţilor care ne deschideau drumul ce ne ducea departe de Amarna.

— Nu spune nimic, îmi zise el.

Întinse pergamentul pe care i-l dăduse tatăl meu. Puteam vedea sigiliul vizirului Ay în lumina torţei, negru ca sângele uscat, cu un sfinx şi cu ochiul lui Horus. Soldatul se uită la noi şi apoi făcu semn din cap să ne fie deschise porţile.

Şi, dintr-o dată, eram liberi.

CAPITOLUL 19

TEBA

11 Payni

Noua noastră casă se ridica pe malul Nilului, cocoţată pe o stâncă ca un bâtlan care-şi cloceşte ouăle. Clădirea părea rece şi goală în mijlocul nopţii şi proprietarul ne privi curios în clipa în care apărurăm la uşa lui spunându-i că am dori să-i cumpărăm casa de pe malul fluviului.

— A fost construită pentru fata mai-marelui, explică el, dar a spus că e prea mică pentru gusturile Înălţimii Sale.

Îmi măsură din priviri bijuteriile şi croiala hainelor, întrebându-se dacă nu cumva va fi prea mică şi pentru mine. Apoi zise:

— Ciudat moment să vă cumpăraţi o casă, aşa, în mijlocul nopţii.

— Cu toate astea, o luăm, îi răspunse Nakhtmin.

Proprietarul îşi ridică sprâncenele.

— De unde aţi ştiut că este de vânzare?

Nakhtmin scoase un pergament şi proprietarul îl ridică în lumina lămpii. După aceea, se uită la noi cu o expresie total diferită.

— Fiica vizirului?

Se uită din nou la hârtia pe care o ţinea în mână.

— Eşti sora Marii Soţii a faraonului?

Mi-am îndreptat umerii.

— Sunt.

Bărbatul ridică lumânarea, ca să mă vadă mai bine.

— Chiar ai ochi de pisică.

Nakhtmin se încruntă şi celălalt bărbat râse.

— Nu ştiai că am fost la aceeaşi şcoală cu Ay?

Rulă pergamentul şi i-l înapoie lui Nakhtmin.

— Am crescut amândoi la palat, în Teba.

— Nu ştiam asta, am zis.

— Udjai? spuse el. Fiul lui Shalam?

Am clipit. Numele nu îmi spunea nimic.

— Cum? Nu ţi-a povestit despre aventurile din copilăria noastră? Le făceam farse servitorilor Bătrânului, alergam dezbrăcaţi prin grădinile cu lotuşi, înotam în piscinele sacre ale lui Isis...

Îmi observă expresia scandalizată şi zise:

— Înţeleg că Ay s-a schimbat.

— Nu mi-l pot imagina pe vizirul Ay alergând fără haine prin grădinile cu lotuşi, recunoscu Nakhtmin, privindu-l cu suspiciune pe bătrân.

— Ah!

Udjai se bătu pe burtă şi râse.

— Dar astea au fost zilele tinereţii noastre, când aveam mai puţin păr pe burtă şi mai mult pe cap.

Nakhtmin zâmbi larg.

— E bine de ştiut că ne eşti prieten, Udjai.

— Pentru fiica lui Ay? Întotdeauna.

Părea că ar fi vrut să spună mai multe, dar se întoarse şi ne făcu semn cu mâna. Intrarăm după el într-un coridor, unde un câine îşi ciuli o ureche, dar nu catadicsi să se mişte.

— Presupun că este nevoie de discreţie, zise el. În toiul nopţii, fără coşuri sau servitori... Nu poate însemna decât că l-aţi înfuriat pe faraon.

Se uită la tunica lui Nakhtmin, brodată cu leul de aur.

— Care general eşti?

— Generalul Nakhtmin.

Udjai se opri brusc şi se întoarse spre noi.

— Generalul Nakhtmin care a luptat cu hitiţii la Kadesh?

Nakhtmin zâmbi obosit.

— Veştile circulă repede.

Udjai făcu un pas în faţă şi, când vorbi, în vocea lui se simţea cel mai adânc respect.

— Numai despre voi vorbesc oamenii. Dar aţi fost luaţi prizonieri...

Am împietrit.

— Sora mea l-a eliberat.

Dintr-o dată, Udjai înţelegea: de ce eram acolo în toiul nopţii, de ce venisem fără coşuri, fără haine, chiar şi fără mâncare măcar pentru o zi.

— Atunci, este adevărat, şopti el, că faraonul îl va executa pe generalul Horemheb?

Nakhtmin se încordă.

— Da. Eu sunt liber doar prin bunăvoinţa domniţei Mutnodjmet. Horemheb nu a avut un astfel de noroc.

— Doar dacă zeii sunt de partea lui, răspunse Udjai, ridicând privirea spre o pictură murală ce-l înfăţişa pe Amon.

Îmi văzu expresia şi se foi.

— Oamenii nu l-au uitat pe zeul care le-a dat viaţă şi a adus măreţia Egiptului.

Îşi drese vocea cu subînţeles, ca şi cum ar fi spus deja prea multe în faţa fiicei lui Ay.

— Aşadar, vreţi să vă ascundeţi de faraon?

— Nimeni nu se poate ascunde de faraon, spuse Nakhtmin. Am venit să întemeiem o familie şi să ne trăim viaţa departe de curte. Până mâine, vor şti că am plecat. Dar faraonul nu va trimite oameni după noi. Se teme prea mult de o răscoală.

Şi de Nefertiti, am adăugat în gând.

Udjai scoase o cheie dintr-o cutie aurie.

— Plata se face la fiecare întâi ale lunii. Sau puteţi plăti dinainte.

— Vom plăti totul odată, spuse Nakhtmin pe loc.

Udjai se înclină.

— Este o onoare să fac afaceri cu un general de care Bătrânul ar fi fost mândru.

Păşeam pe cărarea de piatră şi tremuram în răcoarea ce coborâse deasupra deşertului. Dar mâna lui Nakhtmin era caldă şi nu îi dădeam drumul. Odată ce am intrat în casa pustie, a aprins focul în vatră şi umbrele au început să danseze pe tavan.

Ochii mi s-au umplut de lacrimi. Trecusem împreună pragul unei case goale şi în orice familie din Egipt asta însemna acelaşi lucru. Am clipit, ca să-mi alung lacrimile.

— Suntem căsătoriţi, am spus. Acum câteva zile, credeam că eşti mort şi acum, dintr-o dată, în întunericul nopţii, suntem împreună, soţ şi soţie.

Nakhtmin mă strânse în braţe, mângâindu-mi părul.

— Zeii ne-au apărat, Mutnodjmet. A fost destinul nostru să fim împreună. Rugăciunile mele către Amon au fost ascultate.

Mă sărută şi m-am întrebat dacă fusese între timp cu vreo altă femeie. Ar fi putut alege orice femeie din Kadesh. Dar l-am privit în ochi şi dorinţa lui îmi spuse că mă înşelam. Îmi ridică rochia şi am făcut dragoste lângă căldura focului nostru micuţ, iar şi iar...

Către dimineaţă, Nakhtmin se rostogoli pe o parte şi se uită la mine.

— De ce plângi?

— Pentru că sunt fericită, am spus, râzând.

Dar simţeam şi tristeţe şi amărăciune.

— Credeai că n-o să mă mai întorc? mă întrebă el grav.

Rochia îmi zăcea aruncată lângă vatră, aşa că mă înveli cu mantia lui. Mi-am culcat obrazul pe pieptul lui cald şi am dat din cap.

— Toţi mi-au spus să te uit, am şoptit.

Un nod mi se ridică în gât în clipa în care m-am gândit la noaptea în care pierdusem copilul nostru.

— Şi otrava...

Soţul meu strânse din dinţi, ca şi cum ar fi vrut să spună ceva violent. Apoi însă, îmi spuse cu blândeţe:

— Vor fi alţi copii, îmi promise el, punându-mi o mână pe stomac. Şi nici o armată de hitiţi, oricât de mare şi de puternică, nu m-ar fi putut ţine departe de tine.

— Dar cum i-ai învins?

Îmi povesti despre noaptea în care gărzile nubiene ale lui Akhenaton îl urcaseră într-o barcă împreună cu alţi şapte bărbaţi ce fuseseră trimişi pe frontul din Kadesh.

— Sunt convins că faraonul a crezut că ne trimite la moarte sigură, dar a supraestimat forţele hitiţilor. Sunt împrăştiaţi prin toată partea de nord şi nu au fost destui cât să poată trece de o apărare coordonată. Aleseseră oraşul mizând pe faptul că Akhenaton nu va trimite soldaţi să îl apere. Dar s-au înşelat.

— Doar pentru că şi-a închipuit că soldaţii pe care-i trimisese acolo mergeau la moarte sigură!

— Dar hitiţii nu ştiau asta. Mai-marele Kadeshului nu ştia asta. Am salvat Egiptul de invazia hitiţilor, spuse Nakhtmin, dar vor încerca din nou.

— Şi data viitoare nu va mai fi nimeni ca să salveze Kadeshul şi atunci marşul lor către Mitanni, apoi către Egipt, nu va mai putea fi oprit.

— Am putea lupta, spuse Nakhtmin sigur pe el, amintindu-şi teama pe care armata egipteană o trezea în duşmani pe vremea Bătrânului. I-am putea opri acum.

— Dar Akhenaton nu va face asta!

Mi l-am imaginat pe Akhenaton, cu sandalele lui din piele albă şi cu mantia imaculată ce nu aveau să vadă vreodată o luptă.

— Akhenaton Întemeietorul! am spus cu dispreţ. În timp ce hitiţii mărşăluiesc spre sud, soldaţii Egiptului vor fi ocupaţi să cioplească piatră pentru oraşul lui etern, ridicat în cinstea lui Aton.

Nakhtmin tăcu preţ de câteva clipe, gândindu-se ce să spună mai departe.

— Când am intrat în oraş, soldaţii au fost şocaţi să vadă imaginea surorii tale pe fiecare templu, îmi spuse el. Chipul ei e pretutindeni.

— Le aminteşte oamenilor cine conduce Egiptul, am spus, luându-i apărarea.

Nakhtmin mă privi cu o expresie reţinută.

— Sunt oameni care spun că s-a ridicat chiar deasupra lui Amon.

Am tăcut şi, când văzu că nu aveam de gând să o vorbesc de rău, oftă.

— În orice caz, copiii noştri vor şti ce înseamnă să întoarcă brazda, să pescuiască în Nil şi să meargă pe stradă fără ca lumea să se plece în faţa lor, ca în faţa unor zei, şi asta mă bucură. Vor fi modeşti.

— Dacă voi avea un băiat – mi-am măsurat cuvintele – Nefertiti nu mă va ierta niciodată.

Nakhtmin clătină din cap.

— S-a terminat acum.

— Nu se termină niciodată. Cât timp Nefertiti va fi în viaţă şi vom fi surori, nu se va termina niciodată.

A doua zi dimineaţa, soarele urcase sus pe cer când în sfârşit ne-am rostogolit de pe salteaua noastră şi am privit în jur. Se auzea zarvă de afară.

— Soldaţi? am întrebat, încordându-mă.

Auzul lui Nakhtmin era mai ascuţit.

— Djedefhor. Şi, dacă-i recunosc vocea, Ipu.

Acum şi eu puteam auzi pălăvrăgeala necontenită a servitoarei mele. Ne-am îmbrăcat în grabă şi am deschis uşa.

— Ipu! am exclamat.

— Domniţă!

Lăsă jos un coş.

— Ce loc! strigă ea. Cât e de mare! Nu la fel de frumos ca o grădină, dar priviţi ce privelişte!

Coşul se rostogoli într-o parte şi Bastet ieşi supărat, cu un aer profund jignit. Când mă văzu, îmi sări în braţe.

— Oh, Bastet! Chiar aşa de groaznică a fost călătoria pe Nil?

L-am mângâiat sub bărbie.

— Zău dacă ştiu de ce se plânge. Djedefhor a prins doi peşti şi i-a dat lui pe amândoi.

M-am întors spre Djedefhor, care se înclină.

— Domniţă...

Nakhtmin îl îmbrăţişă călduros.

— Nu am avut ocazia să-ţi mulţumesc, spuse soţul meu.

M-am uitat la Nakhtmin.

— L-am rugat pe Djedefhor să aibă grijă de tine în lipsa mea, îmi explică.

Am dus mâna la gură şi Ipu chicoti înfundat.

Djedefhor ridică din umeri.

— Nu a fost greu. Câteva drumuri în sat.

— Câteva? Ai venit în fiecare zi!

M-am uitat din nou la Nakhtmin şi inima mi se umplu de un sentiment copleşitor de iubire. Chiar în timp ce era trimis pe front de propria mea familie, se gândise să găsească pe cineva care să vegheze asupra mea. M-am dus la Djedefhor şi i-am luat mâinile.

— Mulţumesc, am zis.

Djedefhor roşi.

— Cu plăcere, domniţă.

Privi casa şi spuse cu admiraţie:

— Aţi găsit un loc frumos aici.

Îşi trecu mâna peste pereţii netezi.

— O construcţie adevărată. Nu cărămidă de lut şi *talatat,* adăugă el.

— Da, am spus. Un oraş adevărat, de calcar şi granit.

Descărcarăm coşurile care veniseră cu barca şi ne petrecurăm după-amiaza întinzând covoraşe şi spălând ţesăturile. Vecinii veneau şi priveau prin ferestrele noastre, curioşi să vadă cine se mutase în casa ce fusese construită iniţial pentru fiica mai-marelui.

Ipu îşi dădu ochii peste cap.

— E a treia persoană care vine să-şi caute vaca pierdută! Toţi ţăranii din Teba îşi pierd astăzi vitele?

Am râs, în timp ce întindeam pernuţe în logie. Când sosi timpul ca Djedefhor să plece, l-am condus până în prag, de unde i-am făcut semne de rămas-bun. Mi-am pus braţul pe după talia lui Nakhtmin şi l-am întrebat dacă credea că-l vom mai vedea vreodată.

— Pe Djedefhor? făcu el. Desigur.

Am ezitat.

— Nu mai faci parte din armata faraonului, Nakhtmin.

— Dar vânturile vor sufla şi nisipurile se vor mişca. Akhenaton nu va fi faraon la nesfârşit.

M-am încordat în braţele lui.

— Nu vreau să o vorbesc de rău pe sora ta, *miw-sher,* dar nimeni nu este nemuritor.

— Familia mea a fost întotdeauna pe tronul Egiptului.

Nakhtmin îşi strânse buzele.

— Da. Şi asta mă îngrijorează.

Am intrat înapoi în casă şi l-am urmat în logie.

— Ce vrei să spui?

— Doar că, dacă alteţele lor ar fi să moară, ce legătură ar mai rămâne la tron? Akhenaton nu are alţi fraţi legitimi.

Se uită la mine.

— Doar tu rămâi, *miw-sher.*

Doar eu. Mi-am dat seama că era adevărat şi m-am înfiorat. Dacă se întâmpla ceva cu Nefertiti, dacă Akhenaton murea, noul faraon ar fi avut nevoie de o legătură cu tronul pentru a-şi legitima pretenţia. I-ar fi trebuit o soţie potrivită. Şi ce femeie din familia regală era la vârsta măritişului, dacă ceva s-ar fi întâmplat acum? Nu fetiţele lui Nefertiti. Doar eu.

— Nu te-ai gândit niciodată? mă întrebă el.

— Sigur că m-am gândit. Dar nu...

Am şovăit.

— Nu serios.

— Dacă Akhenaton moare fără a avea un fiu, unul dintre generalii lui este cel mai îndreptăţit să preia frâiele Egiptului, îmi explică Nakhtmin. Chiar în această clipă, oamenii ar putea să spună că te-am luat de soţie doar pentru a putea revendica tronul Egiptului.

L-am privit cu atenţie.

— Aşa este?

Mă cuprinse în braţele lui.

— Tu ce crezi?

Sărutul lui îmi coborî pe gât şi am închis ochii.

— Cred că ai făcut-o din dragoste.

I-am oprit mâinile care continuau să coboare şi ne-am retras în camera noastră.

Ipu ştia că nu era cazul să ne deranjeze.

*

În prima noastră lună în Teba nu am făcut altceva decât să ne bucurăm de liniştea vieţii lângă apă. Ascultam

pescăruşii căutând mâncare pe nisip şi dangătul talăngilor de alamă pe care fermierii le legau la gâtul vacilor ce păşteau pe malurile Nilului. Ne duceam la piaţă şi luam coşuri întregi cu cele trebuincioase pentru noua noastră casă, bucurându-ne de faptul că nimeni nu ştia cine suntem. Deşi purtam haine din pânză fină şi aur, nu mă deosebeam de fiicele preoţilor şi scribilor pe ale căror braţe zdrăngăneau brăţări din aur şi sticlă.

De două ori, bărbaţi în uniforma soldaţilor din Amarna au venit la Nakhtmin şi au discutat cu el în şoaptă. De fiecare dată s-au plecat foarte adânc, deşi Nakhtmin nu mai era general.

— Acesta este locotenentul Nebut, spuse Nakhtmin a doua oară când bărbatul veni să ne vorbească.

Locotenentul îşi umbri ochii cu mâna şi zâmbi.

— Ştiai că numai despre soţul tău se vorbeşte în Amarna?

— Sper atunci că nu se vorbeşte prea tare, i-am spus, altfel ne-ar pune în pericol vieţile amândurora.

Locotenentul dădu din cap.

— Desigur, domniţă. Nici unul dintre ai noştri nu a uitat ce s-a întâmplat cu Horemheb.

Îşi coborî vocea.

— Dar se zvoneşte că faraonul nu îl va executa până la urmă.

I-am aruncat o privire lui Nakhtmin.

— Ce vor face atunci?

— Îi vor ţine în închisoare, răspunse soţul meu.

— Da. Până când oamenii vor uita. Dar scandează în faţa porţilor palatului de o lună. Gărzile faraonului îi trimit înapoi, dar mulţimea vine întruna. Propriul lui oraş s-a întors împotriva lui.

Coborî vocea şi continuă, aproape în şoaptă:

— În noaptea în care am plecat eu, a declarat că orice om va scanda împotriva lui va fi considerat trădător. Deja au condamnat doisprezece oameni.

Nakhtmin clătina din cap.

— Acum oamenii stau la porţi, adunaţi într-o gloată tăcută.

Mi-am imaginat furia lui Akhenaton privind mulţimea de la Fereastra Înfiinţărilor, cu Panahesi lângă el, şoptindu-i nimicuri în ureche.

— Va trebui să rezolve problema curând, spuse Nakhtmin.

— Oh, o va face, l-am asigurat eu. Faraonul va organiza un festival în cinstea lui Aton. Va arunca aur din care şi oamenii vor uita.

Un festival în cinstea lui Aton fu anunţat chiar a doua zi.

Am simţit o strângere de inimă, ştiind că oameni precum Nebut credeau cu siguranţă că eram la fel ca ceilalţi din familia mea, vicleană şi ambiţioasă, şi că de aceea le putusem ghici planurile. Ştiam de asemenea că în sălile eternităţii numele meu va răsuna alături de al lui Nefertiti şi că dacă zeii aveau să-i şteargă numele din pergamentele vieţii, îl vor şterge şi pe al meu.

Întreaga Tebă ieşise în stradă şi ne-am plimbat prin oraş ca să vedem festivităţile. Dansatorii şi acrobaţii înţesau cheiul, alături de negustori care vindeau somn şi fazan copt. Am văzut oamenii închinându-se imaginii soarelui pe un stâlp.

— Mă întreb doar ce părere au zeii, spuse Nakhtmin, citindu-mi parcă gândurile în timp ce le privea pe femeile ce aduceau ofrande soarelui.

Festivităţile ţinură până noaptea târziu şi, din vila noastră cocoţată deasupra Nilului, auzeam zumzet de cântece şi clopote de petrecere. Am adormit în strigătele

chefliilor chercheliţi şi mi-am spus: „Aşa faci un popor să uite. Dându-i vin, dându-i pâine, o zi fără muncă şi uite-aşa, numele lui Horemheb este îngropat în nisip.”

A doua zi, sosi un sol din Amarna.

— De la vizirul Ay, spuse băiatul, rămânând în aşteptare.

Am citit pergamentul, apoi m-am dus în grădină să i-l citesc cu voce tare lui Nakhtmin.

— Veşti din Amarna, am spus.

Am desfăcut papirusul şi i-am citit:

Sper ca această scrisoare să te găsească bine, Mutnodjmet şi sper că ai avut înţelepciunea să-ţi aperi noul soţ de bârfele satului şi de femeile de la fântâni. Nu e cazul să-ţi spun cât de mult îţi simte lipsa mama ta. Dar în oraşul nostru este revoltă, o revoltă tăcută care îl macină pe faraon şi doar regina Neferneferuaton-Nefertiti îl mai poate linişti.

— Regina Neferneferuaton-Nefertiti? întrebă Nakhtmin

— Perfecte sunt frumuseţile lui Aton, am spus, nevenindu-mi să cred.

Dacă hitiţii pornesc invazia, nici tu nici Nakhtmin nu veţi fi în siguranţă. Akhenaton nu e prost. La primul semn real de revoltă îl va executa pe Horemheb şi va trimite oameni la Teba. Să nu credeţi că sunteţi în siguranţă doar pentru că trăiţi departe de curte. Dacă va porni răscoala, Udjai vă va da de veste şi veţi fugi în Akhmim. Nu ne scrie nimic şi nu trimite nimic în oraşul faraonului până când apele nu se vor linişti în Amarna. Sunt doar măsuri de siguranţă, pisicuţa mea, dar, chiar dacă inima ta îi aparţine soţului tău, datoria ta este faţă de familie, în cazul în care Akhenaton va cădea vreodată.

Nakhtmin ridică privirea la aceste cuvinte.

— Tatăl tău nu vorbeşte pe ocolite.
Am lăsat pergamentul pe genunchi.
— Este doar sincer.

CAPITOLUL 20

1347 Î.HR.

Întâi Mechyr

Nu avu loc nici o răscoală în Amarna, deşi o aşteptam cu fiecare mesaj ce venea de la tata. Horemheb fusese uitat, iar oamenii suportau taxele grele pentru gloria lui Aton aşa cum făceau şi în restul regatului. Mâncau mai puţin, munceau mai mult şi din ce în ce mai multe femei căutau acacia şi miere. Mai puţine guri de hrănit însemna mai puţină carne de cumpărat. Dar, în timp ce priveau clădirile lui Akhenaton ridicându-se stâlp după stâlp, se întâlneau în secret ca să se roage lui Amon. În Teba, ne-am făcut propriul nostru altar, ascuns în spatele unui tufiş de iasomie. Şi aşa trecură zilele de vară târzie şi întreaga toamnă. Ştiam că sarcina surorii mele înaintează. Apoi, într-o zi, în timp ce stăteam lângă Ipu şi-i explicam cum se întrebuinţează ierburile străine, sosi mesajul ce ştiam că avea să vină.

Mă aşteptasem să văd sigiliul tatălui meu pe pergament, cei doi sfincşi ridicaţi pe picioarele din spate, cu simbolul vieţii veşnice în ghearele lor. Dar mesajul fusese scris de mama.

A sosit luna Mechyr şi sora ta te cheamă în Amarna. Totuşi, nu poate garanta siguranţa lui Nakhtmin. Horemheb este încă în temniţă şi dorinţa cea mai mare a faraonului este să moară acolo. Tatăl tău i-a spus că, dacă ridică mâna pentru a-l lovi pe Horemheb, vom avea război civil. Dar toate acestea nu mai au nici o importanţă dacă Nefertiti va naşte un prinţ. Tatăl tău te roagă şi el să vii. Va trimite o barcă regală după tine.

— Trebuie să te duci, spuse simplu Nakhtmin. E sora ta. Dacă moare la naştere?

M-am tras înapoi. Nefertiti era puternică, neînfricată. Nu putea să moară.

— Dar tu nu poţi să vii! am protestat. Dacă oamenii te văd şi se revoltă, faraonul va pune să fii ucis.

— Atunci rămân aici şi aştept să te întorci. Ia-o pe Ipu. Eu voi fi bine, îmi promise el. În plus, trebuie să rezolv problema mormântului nostru.

Da, eram căsătoriţi acum şi trebuia să începem să ne construim mormântul. Mi-am amintit de mormântul lui Tutmes, de întunericul umed şi apăsător, şi m-am cutremurat. Nu voiam să aleg locul unde voi fi îngropată! Era mai bine să-l las pe el să găsească un loc de odihnă pentru noi pe dealurile Tebei, fără mine. Putea alege un loc stâncos lângă faraonii adormiţi ai Egiptului, în vale lângă strămoşii mei şi ai lui. M-am uitat la soţul meu în lumina schimbătoare şi m-am simţit copleşită de o nespusă tandreţe. Aştepta să-i răspund, aşa că am dat din cap.

— O să mă duc.

Am plecat pe barca regală împreună cu Ipu, suficient de devreme cât să scap de privirile curioase ale vecinilor care ar fi vrut să ştie ce căuta barca acolo, cine pleca cu ea şi unde se ducea. Am călătorit în aval şi m-am gândit câte se schimbaseră în cele opt luni de când părăsisem oraşul din deşert al faraonului. Eram femeie măritată acum, cu o casă şi propriul meu pământ. Aveam oi şi găini şi nu mai eram nevoită să stau în umbra lui Nefertiti. Nu trebuia să-i aduc hainele şi să-i pregătesc sucul ca să ştiu că mă iubeşte. Eram surori şi, în timp ce priveam în lungul fluviului, mi-am dat seama că ar fi trebuit să fie îndeajuns.

Mama şi tata ne întâmpinară în Sala Mare şi, când mă văzu, mama scoase un strigăt ascuţit şi mă cuprinse în braţele ei, sărutându-mi obrajii, părul, faţa.

— Mutnodjmet!

Tata zâmbi şi mă sărută călduros pe obraji.

— Arăţi bine.

Se întoarse spre Ipu.

— Şi tu la fel.

— Povesteşte-ne totul, exclamă mama.

Voia să ştie o sută de lucruri deodată. Cum trăiam, cum era vila mea şi dacă Nilul era umflat în acest anotimp al revărsării.

Tutmes, auzind că am sosit, veni şi mi se înclină până la pământ.

— Domniţa despre care vorbeşte toată Amarna!

Zâmbi.

— Şi Ipu, cea mai talentată în arta înfrumuseţării din Teba. Toată lumea va dori să vă vadă, îmi făgădui el.

Ipu chicoti.

— De ce? Nu le-au mai rămas alte subiecte de bârfă?

— Doar arena faraonului.

I-am aruncat o privire pătrunzătoare tatei, care spuse cu amărăciune:

— Noul lui dar pentru popor.

Am rămas nemişcată în Sala Mare din Amarna.

— Dar nu mai sunt constructori, am protestat.

Tata îşi ridică sprâncenele.

— Şi din acest motiv a angajat nubieni.

— Străini care lucrează alături de soldaţi? am întrebat şocată. Dar ar putea fi spioni!

— Categoric că ar putea, spuse tata, în timp ce ne îndreptam spre Camera de Audienţe. Dar Panahesi l-a convins pe Akhenaton că poate construi arena repede şi ieftin dacă angajează nubieni.

— Şi tu ai permis aşa ceva? Tiye nu a putut să-l oprească?

Mama şi Tutmes schimbară o privire amară.

— Tiye a fost alungată de la palat, spuse tata. Stă în vila ta.

— Ca o prizonieră?

Vocea îmi răsună puternic în sală şi m-am controlat.

— Ca o prizonieră în oraşul fiului ei?

Tata dădu din cap.

— Panahesi l-a convins pe Akhenaton că mama lui este un pericol. Că, dacă i se va ivi ocazia, va lua înapoi tronul.

— Şi Nefertiti?

— Ce poate face Nefertiti? întrebă tata.

Când am ajuns în dreptul Camerei de Audienţe, se întoarse să mă prevină:

— Când intri, să nu fii surprinsă.

Gărzile dădură la o parte uşile, înclinându-se adânc în faţa noastră, şi uşierul ne anunţă curtenilor.

Servitorii purtau pieptare de aur, iar încheieturile mâinilor le erau acoperite cu brăţări de lapis şi aur. Femeile care stăteau ca nişte statui în jurul tronului lui Nefertiti erau îmbrăcate în şiraguri de mărgele şi nimic altceva. Cântau la harpă, scriau poezii şi râdeau. Amarna, oraşul faraonului, strălucea aproape terminată asemenea unei nestemate şlefuite şi eram şocată. Am intrat în încăpere şi m-am simţit ca o străină într-un ţinut ce nu era al meu.

— Mutny!

Nefertiti fu ajutată să se ridice şi, când coborî de pe podium, toţi cei prezenţi se dădură la o parte în faţa noastră. Am tras în piept mirosul binecunoscut al părului ei, dându-mi seama dintr-o dată ce dor îmi fusese de ea. Deasupra noastră, Akhenaton îşi drese vocea.

— Soră! mă întâmpină el. Ce plăcere să te vedem.

— Întotdeauna este o plăcere să mă aflu în oraşul faraonului, i-am răspuns sec.

— De-asta ai fugit atât de repede la Teba?

Curtea amuţi.

— Nu, Înălţimea Voastră.

I-am adresat cel mai dulce şi mai prefăcut zâmbet.

— Am fugit pentru că am crezut că sunt în pericol. Dar, desigur, acum că sunt aici, în braţele surorii mele, asemenea sentimente au dispărut.

Furia îmbujoră chipul lui Akhenaton, dar sub privirea pe care i-o aruncă Nefertiti, soţul ei se făcu mic pe tron. Nu mai eram fata care fugise la Teba. Eram femeie măritată acum.

Tăcerea ce se lăsase în Camera de Audienţe se transformă pe dată în zumzete agitate. Nefertiti mă îmbrăţişă.

— Ştii că nu ai de ce să te temi, îmi făgădui ea. Aici e casa mea. Casa noastră, se corectă ea.

Îmi luă braţul într-al ei şi întreaga curte ne privi îndreptându-ne spre uşile duble ale Camerei de Audienţe. Sora mea îşi lipi obrazul de umărul meu şi puteam simţi privirea lui Akhenaton aţintită pe spatele nostru.

— Ştiam că o să vii. Ştiam! zise ea.

Curtea străbătu sala aurită în urma noastră, vorbind şi râzând în timp ce tata discuta cu faraonul.

— Am primit veste că hitiţii au intrat în Mitanni, maiestate.

Dar Akhenaton nu voia să audă nici o veste.

— Totul e rezolvat, răbufni el.

Nefertiti se întoarse şi expresia faraonului se îmblânzi. Akhenaton râse nervos.

— Tatăl tău crede că am subestimat puterea hitiţilor.

Intrarăm în Sala Mare şi Nefertiti spuse aspru:

— Tatăl meu te iubeşte. Încearcă să ne apere coroana.

— Atunci de ce crede că sunt mai puţin puternic decât regele Suppiluliumas? scânci Akhenaton.

— Pentru că regele Suppiluliumas este lacom în timp ce tu te mulţumeşti cu o viaţă în care să-ţi slujeşti poporul şi să-l preamăreşti pe Aton.

Perechea regală urcă pe podium, iar eu îmi ocupai fostul loc de la masa regală, lângă tata şi mama.

— S-a întors oaia rătăcitoare, comentă Kiya şi privi apoi spre talia mea. Nu eşti gravidă?

— Nu, dar după cum se vede nici tu.

Am coborât vocea:

— Am auzit că faraonul nu mai vine acum în camera ta decât de două ori pe *renpet*[19]*.* Aşa este?

Una din doamnele Kiyei zise repede:

— Nu o asculta! Vino!

Se duseră repede să-i salute pe oaspeţii din cealaltă parte a sălii.

— Povesteşte-ne despre Teba, insistă mama, veselă.

— Şi despre Udjai, adăugă tata.

I-am spus că Udjai era mult mai gras acum decât băiatul pe care şi-l amintea el.

— Nu, întotdeauna a fost masiv, zise tata. Iar acum e moşier.

Dădu aprobator din cap.

— Şi-a aranjat o viaţă frumoasă. Dar nu are copii?

— Trei, i-am răspuns. Şi o soţie din Mitanni. Găteşte biban cu chimen şi Bastet strănută ori de câte ori vine din grădina lor.

Mama râse şi mi-am dat seama că uitasem cât de frumos suna râsul ei.

---

[19] În mitologia egipteană veche desemna o zeiţă a eternităţii, fiind totodată şi termenul folosit pentru „an”. (n.red.).

— Şi casa ta?

— E a mea, am spus, zâmbind cu satisfacţie. A mea şi numai a mea. Am sădit o grădină şi ne aşteptăm să avem recoltă în luna Pachons. Ipu mi-a aranjat o cameră întreagă în care să pot lucra şi Nakhtmin mi-a promis că o să aibă grijă de grădină până mă voi întoarce.

Mama se întinse peste masă ca să-mi strângă mâna în timp ce acorduri vesele începură să răsune în jurul nostru.

— Ai primit binecuvântarea zeilor, spuse ea. De câte ori plâng, tatăl tău îmi aminteşte că ai ceea ce ţi-ai dorit întotdeauna.

— Aşa e, *mawat.* Singurul meu regret e că suntem atât de departe.

*

I-am masat tălpile lui Nefertiti cu ulei de cocos, frecându-i cu mişcări blânde călcâiele mici şi aspre în timp ce stătea întinsă în baie.

— Ce faci, mergi desculţă toată ziua? am întrebat-o.

— Atunci când pot, recunoscu ea, întinzându-şi spatele.

O cadă mare, de alamă, fusese construită în încăperile regale şi apa din ea era parfumată cu lavandă.

— Tu nu ştii cum este să fii însărcinată, se plânse ea.

Privirea mea o întâlni pe a ei şi Nefertiti se ridică repede în şezut.

— N-am vrut să spun asta! se grăbi ea să adauge.

I-am masat uleiul în piele.

— Încerc de opt luni, i-am spus.

Privirea ei coborî spre talia mea.

— Nimic. Nu cred că voi avea vreodată copii.

— Nu ai de unde să ştii asta, spuse Nefertiti, aprinzându-se. Depinde de Aton.

Am strâns din dinţi şi Nefertiti se lăsă din nou pe spate şi oftă.

— Ce-ar fi să-mi povesteşti despre Teba? Ce faci acolo toată ziua?

I-aş fi răspuns, dar furăm întrerupte de strigăte de copii şi de respiraţia îngreunată a unei femei adulte care alerga după ei.

— Meritaton, Meketaton! strigă râzând sora mea.

Cele două fete se năpustiră în braţele lui Nefertiti şi povestea mea fu uitată. Doica însă nu râdea, deşi făcu o plecăciune scurtă în clipa în care intră în camera faraonului.

Fetiţa mai mică plângea, ţinându-se cu mâna de ciuful din frunte.

— Meri m-a tras de păr, spuse ea printre sughiţuri.

— Nu m-am atins de părul ei. N-o crede!

I-am lăsat piciorul lui Nefertiti şi amândouă fetiţele se opriră pe dată şi se uitară la mine cu ochii măriţi de curiozitate. Fata mai mare veni lângă mine şi mă privi direct în ochi, cu aceeaşi încredere pe care o avusese şi Nefertiti în copilărie.

— Tu eşti mătuşa Mutnodjmet? întrebă ea.

I-am zâmbit lui Nefertiti.

— Da, eu sunt.

— Ai ochii verzi.

Mă scrută cu privirea, încercând să se hotărască dacă mă plăcea sau nu. Apoi Meketaton începu din nou să plângă.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat-o pe micuţa prinţesă întinzând braţele spre ea, dar fetiţa stătea lipită de mâna mamei ei.

— Meri m-a tras de păr, suspină ea.

M-am uitat la Meri.

— N-ai face tu una ca asta, nu-i aşa?

Fetiţa clipi din ochii negri.

— Sigur că nu!

Îi aruncă o privire tristă mamei ei.

— Altfel, *mawat* nu ne mai lasă să călărim.

M-am uitat lung la Nefertiti.

— În care de luptă, îmi răspunse ea.

— La doi şi trei ani? Dar Meketaton este prea mică...

Mi s-a părut că zăresc o expresie satisfăcută pe chipul doicii, care rămăsese în uşă şi se uita la cei doi copii pe care-i avea în grijă.

— Da de unde! spuse Nefertiti în timp ce o servitoare o ajuta să iasă din baie şi-i aducea halatul. Călăresc la fel de bine ca orice băiat de vârsta lor. De ce să nu se bucure şi copiii mei de asta, doar pentru că sunt fete?

Am privit-o uluită.

— Pentru că e periculos!

Nefertiti se aplecă spre Meritaton. „Aşadar, Meri e preferata”, mi-am zis.

— Îţi este frică în arenă? o întrebă şi parfumul de lavandă al săpunului ei învălui încăperea.

— Nu.

Prinţesa mai mare îşi dădu părul pe spate şi vârful codiţei în care era împletit se opri într-o buclă sub bărbie. Era un copil frumos.

— Vezi? spuse Nefertiti, îndreptându-se. Ubastet, du-le pe fete la lecţii!

— Nu, *mawat!* strigă Meritaton şi umerii i se pleoştiră. Chiar trebuie?

Nefertiti îşi puse mâinile în şolduri.

— Vrei să fii prinţesă sau o ţărancă fără educaţie?

Meri chicoti.

— Ţărancă, spuse ea, obraznică.

— Serios? întrebă Nefertiti. Fără cai, fără vopseluri şi fără bijuterii frumoase pe care să le porţi?

Meritaton o porni spre ieşire însă ezită la uşă, dorindu-şi o consolare înainte de a pleca.

— Mergem în arenă diseară? o rugă ea pe mama ei.

— Doar dacă vrea tatăl vostru.

În Garderoba Regală, Nefertiti îşi ridică braţele. Servitoarea se grăbi să o îmbrace, dar îi spuse:

— Nu tu. Mutny!

Am luat rochia de pânză şi i-am tras-o pe cap, geloasă pe felul în care i se aşeza pe corp, chiar şi acum când era însărcinată.

— Le dai voie să călărească în arenă diseară? Există ceva ce să le interzici?

— Când eram copii, aş fi dat jumătate din Akhmim ca să duc viaţa pe care o au fiicele mele.

— Când eram copii, noi înţelegeam ce înseamnă modestia, am spus.

Ridică din umeri şi se aşeză în faţa oglinzii. Îi crescuse părul. Îmi întinse peria.

— Tu faci asta mult mai bine decât Merit.

M-am încruntat.

— Ai putea să-mi scrii din când în când, i-am spus, luând peria şi trăgându-i-o uşor prin păr. Mama îmi scrie.

— A fost alegerea ta să fugi cu un soldat. Nu a mea.

Degetele mi se strânseră în jurul periei şi Nefertiti deschise larg ochii.

— Mutny, m-a durut!

— Îmi pare rău.

Se aşeză mai bine pe scaunul de abanos.

— Diseară mergem în arenă, hotărî ea. Nu ai văzut nestemata cea mai de preţ a oraşului nostru.

— Credeam că aceea eşti tu.

Îmi ignoră înţepătura.

— Cred că am reuşit, spuse ea. Cred că am construit ceva ce va dăinui până la sfârşitul veacurilor.

M-am oprit din pieptănat.

— Nimic nu e veşnic, i-am atras atenţia. Nimic nu durează o eternitate.

Nefertiti îşi studie imaginea în oglindă şi rânji cu neobrăzare.

— De ce? Crezi că zeii mă vor pedepsi fiindcă am îndrăznit prea mult?

— Nu ştiu, i-am răspuns.

Într-un alai gălăgios de gărzi şi care încrustate cu nestemate, am coborât pe Drumul Regal înspre arena ce se ridica deasupra oraşului. Era prima oară când vedeam Drumul Regal terminat. Era incredibil de lat şi se încolăcea prin oraş asemenea unei panglici lungi. Tutmes, care devenise la fel de important ca orice vizir de la curte, mergea în carul meu, şi l-am surprins privindu-mă în lumina serii.

— Semeni mai mult cu sora ta decât îmi aminteam, spuse el. Aveţi aceeaşi pometi, aceleaşi buze...

Artistul din el ezită.

— Dar nu şi aceeaşi ochi.

Se apropie de mine şi mă privi cu atenţie.

— S-au schimbat.

— Au ajuns să semene mai mult cu ai tatei. Prudenţi şi vicleni.

Am privit în faţa mea.

— Şi Nefertiti? am întrebat. S-a schimbat de când ai venit prima oară la curtea din Memfis?

Ne-am uitat amândoi la Nefertiti care mergea în carul din faţa noastră. Coroana îi strălucea în lumina palidă a serii şi mantia lungă şi argintie îi flutura în vânt. Tutmes spuse cu mândrie:

— Nu, regina este exact la fel.

„A rămas tot un copil răsfăţat”, mi-am zis. Dar oamenii o iubeau. În timp ce înaintam spre arenă, se

îngrămădeau în stradă, scandându-i numele şi aruncându-i flori de lotus la picioare. Pe măsură ce se răspândea vestea cum că regina coborâse în oraş, scandările deveneau din ce în ce mai înflăcărate. Gărzile nubiene o încercuiau în carele lor strălucitoare, ţinând la distanţă cu scuturile mulţimea entuziastă.

— Înapoi! strigau ei. Înapoi!

Dar egiptenii se călcau în picioare pe Drumul Regal, implorând-o pe sora mea să-l roage pe Aton să le aducă fericire.

— Vă rugăm! strigau oamenii. Vă rugăm, maiestate!

M-am uitat la Tutmes.

— Aşa e întotdeauna?

— Întotdeauna, domniţă. S-ar duce de bună voie în carierele din Aswan pentru ea. Se adună la porţile palatului doar ca să o vadă trecând prin dreptul ferestrei de la camera ei. Fiecare statuie din Amarna este altarul ei.

— Aşadar, e zeiţă?

— Pentru oameni, da.

— Şi faraonul?

Îmi era greu să-l văd. Era înconjurat de un zid gros de gărzi nubiene.

Tutmes se plecă la urechea mea şi-mi spuse:

— Aş fi crezut că o să fie invidios. Dar Nefertiti dirijează dragostea oamenilor către el şi ei îl laudă pentru că-l laudă ea.

Caii cotiră brusc la intrarea în arenă şi strigătele oamenilor rămaseră în urma noastră. Am scos un strigăt de uimire. Era mai mare decât orice văzusem vreodată. Tutmes îmi oferi braţul, ca să mă ajute să cobor din car.

— Priveşte coroana!

Îmi făcu semn spre partea de sus a arenei deschise, unde, cu mare efort, fuseseră sculptate imaginile lui

Nefertiti şi Akhenaton, cu braţele îndreptate înspre razele lui Aton.

— Tu ai făcut asta? am exclamat, neputând să cred.

— Sub îndrumarea lui Maya. Şi în doar şapte luni.

Fiecare statuie din gresie fusese pictată şi aurită. Mâinile lor împreunate formau o arcadă deasupra arenei. Era o privelişte magnifică. O construcţie ce rivaliza cu templele din Teba. Am pătruns înăuntru şi nemişcarea nopţii apăsa pe colonadele goale. Vocile noastre tulburară liniştea şi lungul nostru convoi umplu arena.

— Ce părere ai? mă întrebă Nefertiti, cercetându-mi chipul.

— E magnific, i-am spus. Tutmes este cu adevărat talentat.

Pe zidurile arenei, erau portrete ale tuturor curtenilor, mânând carele, dând lovituri hitiţilor, însă i-am căutat în zadar pe Kiya şi pe prinţul Nebnefer. Sora mea îi ştersese deja din Amarna. Ştia că rostirea numelui morţilor însemna readucerea lor la viaţă, dar şi că, într-o zi, când zeii aveau să se întoarcă în Egipt, nu vor găsi nici o urmă a existenţei Kiyei.

— Să o ducem să-i arătăm caii cei noi? întrebă Meri, nerăbdătoare. Sunt asirieni!

Akhenaton porni primul spre grajduri în timp ce Nefertiti îmi urmărea cu satisfacţie uimirea care mă copleşea în faţa a tot ceea ce era în jurul meu. Mi-am imaginat câte scrisori fusese nevoit tata să scrie pentru a face rost de atâţia cai de rasă pură.

— Aceea este perechea din Asiria, îmi arătă Nefertiti. Akhenaton a cumpărat doi pentru Meri şi Meketaton. Şi acum, cine ştie? Curând, poate vom avea nevoie de încă unul, pentru un băieţel. Este cea mai măreaţă arenă din Egipt, nu-i aşa?

— Cred că a fost nevoie de foarte multă muncă.

— Trei sute de nubieni, răspunse Nefertiti.

— Aş fi crezut că te temi să nu vă spioneze, i-am spus cu băgare de seamă.

— Nubienii sunt mai loiali decât cei mai mulţi dintre egipteni, pufni Akhenaton. Îmi sunt devotaţi nu doar mie, ci şi gloriei lui Aton. Există un singur zeu în Egipt.

Se uită la Nefertiti.

— Zeul care ne-a pus pe tronurile lui Horus.

Nefertiti îl avea acum pe deplin în puterea ei. Ne avea pe toţi.

Îşi sprijini capul pe braţul lui şi-şi puse mâna pe burtă.

Fu o naştere uşoară, la fel ca prima şi cea de a doua, şi m-am întrebat la câte oare urma să mai fiu prezentă înainte de a trece pragul propriului meu pavilion de naştere. Mi-am spus că aveam să plec de îndată ce venea copilul, dar nu am putut fi invidioasă pe fericirea surorii mele când am văzut copilaşul lipit de sânul ei.

O a treia prinţesă. Trei fete la rând.

Vestitorul anunţă numele copilei.

Ankhesenpaaton, însemnând *Cea care trăieşte pentru gloria lui Aton,* şi când am văzut lacrimile de bucurie din ochii lui Akhenaton nu am putut să-mi stăpânesc întrebarea amară care-mi străbătea gândurile: de ce el merita un copil şi Nakhtmin nu.

— La ce te gândeşti? mă întrebă încet mama.

Am privit-o pe Nefertiti înconjurată de familia ei. Akhenaton, Meritaton, Meketaton şi acum prinţesa nou-născută, Ankhesenpaaton. Toţi numiţi după zeul soarelui, un zeu pe care nimeni în afară de ei nu îl înţelegea.

— Cred că ştii, i-am răspuns, strângându-mi buzele.

— O să-ţi macine sufletul.

Tata şi Tiye veniră în spatele nostru şi mă îmbrăţişară compătimitor.

— Nu sunt eu cea care tocmai a născut? exclamă Nefertiti. Ea ce-a făcut, în afară că a stat să se uite?

Tiye îmi aruncă o privire, apoi se duse să o vadă pe noua prinţesă a Egiptului.

— Mărite Osiris!

Mătuşa se uită la mine.

— Are culoarea lui Mutnodjmet. Şi aceeaşi formă a ochilor.

Mama şi tata se duseră repede lângă pat să vadă dacă într-adevăr aşa era, dar eu am rămas nemişcată, prea supărată ca să vreau să văd ceva.

— Aşa este! exclamă mama.

Nefertiti radia de mândrie.

— Vino. Arată exact ca tine, zise ea.

Faraonul îşi încleştă maxilarul în clipa în care m-am aplecat deasupra celui de-al treilea copil al său şi i-am privit chipul. Apoi i-am zâmbit lui Akhenaton.

— Da! Exact cum ar fi arătat probabil fiica mea. Dacă nu ar fi fost ucisă.

— Este furios pe tine!

Mânia de pe chipul ei le făcu pe gărzi să împietrească. Dar refuzam să-mi pese.

— N-are decât să fie.

Nefertiti se ridică în capul oaselor şi şuieră:

— Nu trebuia să spui asta! Nimeni din Amarna nu crede aşa ceva.

— Pentru că nimeni în Amarna nu e atât de nesăbuit încât să-ţi spună adevărul. Dar eu refuz să mint! Mă duc acasă.

— La Teba? strigă ea, dându-se jos din patul din pavilionul de naştere.

N-ar fi trebuit s-o las. Se prinse de braţul meu, trăgându-mă înapoi.

— Nu pleca. Te rog, nu pleca, Mutnodjmet. Nu mă poţi lăsa aşa!

— Aşa cum? am întrebat-o.

Preţ de câteva clipe, am crezut că nu-mi va răspunde.

Apoi spuse:

— Atât de vulnerabilă. Akhenaton nu se duce niciodată la Kiya când sunt însărcinată. Se va duce la ea acum.

Nu mai puteam face asta. Nu mai puteam să fiu spionul ei, să-i fac jocul, să-mi doresc ce-şi dorea ea. Am vrut din nou să plec.

— Mutnodjmet, te rog!

Se târî după mine şi picioarele i se încurcară în aşternuturi.

— Nu pot face asta fără tine.

— Ce anume nu poţi face? am întrebat, cu dispreţ. Nu lucrezi pământul, nu pescuieşti în Nil, nu lupţi să-i ţii pe hitiţi la distanţă aşa cum făcea Tiye, atunci când Egiptul era cu adevărat un imperiu.

— Nu! Joc rolul de zeiţă pentru aceşti oameni, strigă ea. Sunt salvatoarea regatului atunci când masele de soldaţi egipteni vor să se revolte şi se opresc doar atunci când îi pot convinge că Aton a vorbit prin mine şi m-a asigurat că va fi prosperitate. Eu sunt cea care trebuie să tragă sforile păpuşilor în teatrul ăsta şi numai tata – buza de jos începu să-i tremure – numai tata ştie cât e de greu şi de obositor.

Închise ochii. Lacrimile îi atârnau la capătul genelor.

— Te rog. Rămâi cu mine. Doar o vreme.

— Nu pentru totdeauna, am prevenit-o.

— Doar o vreme.

De îndată ce Nefertiti se convinse că voi rămâne, făcu tot ce-i stătea în putinţă să se asigure că mă gândesc cât mai puţin la soţul meu din Teba care lucra la mormântul

nostru, sculptând chipurile noastre în piatră pentru ca zeii să ne recunoască atunci când aveau să se întoarcă. Avu grijă să fie mereu veselă şi plină de laude şi să mă copleşească cu daruri: pandantive cu smaralde care să-mi scoată în evidenţă ochii, brăţări late din aur pentru glezne, chiar şi mărgele de turcoaz pentru părul meu, care era des şi lucios – singura mea trăsătură pe care Nefertiti o invidiase vreodată. În fiecare dimineaţă mergeam la templul lui Aton, unde Nefertiti se pleca în faţa soarelui şi Akhenaton scutura sistrul către cel mai sfânt dintre sfinţi.

— Nu poţi sta fără să faci nimic în timp ce noi îl venerăm, mă dojeni Nefertiti.

Dar faraonul nu comentă când am refuzat, pentru că eu eram cea care reuşise să o tempereze pe Nefertiti, jucând senet cu ea, citindu-i mituri, săltând-o pe scumpa ei Meritaton pe genunchi în cele trei nopţi în care el se dusese la Kiya. Aşa că rămâneam în umbrele reci ale coloanelor şi priveam. Refuzam să mă închin unui disc de pe cer. Ascunse în cuferele mele, îmi adusesem statuete cu Hathor şi Amon şi aceştia erau zeii cărora mă închinam în fiecare dimineaţă.

— Cum? răsună o voce în sala mare şi goală. Sora Marii Soţii a faraonului nu-l venerează pe Aton?

Panahesi ieşi din umbră.

— Aton este zeul Egiptului, mă preveni el.

Dar nu mă mai temeam de vizirul Panahesi. Nu era nimic mai mult decât tatăl celei de-a doua favorite a faraonului.

— Tu crezi într-un zeu fără chip? l-am întrebat.

— Eu sunt Marele Preot al lui Aton.

Privirea îmi alunecă spre bijuteriile lui. Înţelese unde băteam şi veni mai aproape de mine.

— Ştii că faraonul a venit să o viziteze pe Kiya timp de trei nopţi, şuieră el. A venit la ea de îndată ce s-a născut

prinţesa. Credeam că te-ar putea interesa să ştii, surioară, că fiica mea e sigură că este însărcinată. Şi de această dată, ca şi data trecută, va fi băiat.

Am studiat chipul viclean al lui Panahesi şi l-am provocat:

— De unde ştii că este însărcinată? O femeie nu-şi dă seama decât după două luni, uneori chiar trei.

Panahesi îşi întoarse privirea spre curtea în care erau îngenunchiaţi Nefertiti şi Akhenaton. Rânji:

— Am primit un semn.

Nu i-am împărtăşit lui Nefertiti ce-mi spusese Panahesi, dar m-am dus la tata care mă sfătui să nu spun nimic.

— E încă slăbită după naştere. Nu o supăra pentru nişte bârfe. Avem destule probleme cu hitiţii atât de aproape de un război în Mitanni.

— Dar Akhenaton a fost la palatul ei timp de trei nopţi, m-am plâns.

Tata mă privi lung, ca şi cum nu înţelegea problema.

— Trei nopţi!

— Are nevoie de fii. Chiar şi în sminteala lui, Akhenaton ştie asta. Dacă Nefertiti nu-i poate dărui un băiat, se va îndrepta către altcineva.

M-am uitat la tata, îngrozită.

— Nu e lipsă de loialitate, îmi citi el gândurile. Aşa merg lucrurile în lumea zeilor.

Îmi puse o mână pe umăr ca să mă împace şi am observat atunci câte pergamente erau desfăcute pe masa lui, aşteptând un răspuns. Multe dintre ele aveau sigiliul regatului Mitanni.

— Chiar va fi război în Mitanni? l-am întrebat, privind pergamentele.

— Înainte de sfârşitul lunii.

— Şi apoi?

— Apoi, dacă Egiptul nu trimite soldaţi în ajutor, Mitanni va cădea, iar noi vom fi următorii.

Ne-am uitat unul la celălalt, înţelegând amândoi ce însemna asta pentru Egipt. Armata noastră nu era pregătită; cei mai buni generali ai noştri fuseseră fie întemniţaţi, fie alungaţi. Eram un regat bogat, cu o istorie măreaţă, dar ca forţă militară eram la pământ şi am fi fost zdrobiţi.

Ne-am întors la Nefertiti, în micuţul atelier pe care Akhenaton îl construise pentru prinţese. Faraonul era acolo şi se certau. De îndată ce auzi uşa deschizându-se, Nefertiti făcu semn furioasă spre mine:

— Întreab-o! îi ceru ea.

Akhenaton îmi aruncă o privire încărcată de ură.

— Întreab-o! îi ceru din nou Nefertiti, mai tare de această dată.

Akhenaton îi răspunse că nu avea nevoie să mă întrebe pe mine câte nopţi fusese să o vadă pe Kiya în Palatul de Nord. Nefertiti trecu vijelioasă pe lângă mine, îndreptându-se spre uşă, şi Akhenaton veni în fugă după ea.

— Stai! Voi fi cu tine în seara asta, îi promise el.

— Sper şi eu c-o să fii! şuieră Nefertiti. Sau poate ai uitat că eşti şi tatăl lor?

Arătă cu bărbia înspre Meritaton şi Meketaton, care se jucau cu vopselurile, dar se opriseră, ca să se uite la părinţii lor.

— Nu mă mai întorc în palatul ei, se scuză Akhenaton.

Nefertiti şovăi în uşă.

— Ieşim cu carele diseară? îl întrebă ea, cunoscând deja răspunsul.

— Da. Şi îl putem lua pe Tutmes cu noi, zise el.

— Bine.

Privirea i se mai îmblânzi.

— Şi venim şi noi? întrebă Meritaton.

Mi-am ţinut răsuflarea, aşteptând să văd cum va reacţiona faraonul luat la întrebări de un copil, dar Akhenaton o ridică pe Meri în braţele lui.

— Sigur că vii şi tu, prinţesa mea. Eşti fiica faraonului. Faraonul nu se duce nicăieri fără cei dragi lui.

Venea întreaga familie. Nefertiti insistă să îi însoţesc în incursiunea prin oraş, dar am refuzat-o.

— Sunt obosită.

— Mereu eşti obosită, se plânse ea. Ai crede că tu eşti regină, la felul în care te târăşti de colo până colo.

I-am aruncat o privire tăioasă şi Nefertiti râse, cuprinzându-mă cu braţul pe după talie.

— Glumeam doar.

— Cine-ţi masează tălpile, cine-ţi face sucul, cine-ţi perie părul?

Îşi dădu ochii peste cap.

— Ai doar optsprezece ani. Cum o să fii la patruzeci?

— Moartă, probabil, am spus pe un ton acru.

Ochii ei negri se îngustară.

— Nu spune astfel de lucruri! Vrei să te audă Anubis?

— Credeam că nu e decât Aton.

Cincisprezece zile mai târziu, sora mea ţipa:

— Un festival pentru ce?

Uşile Camerei de Audienţe fuseseră închise pentru toată lumea. Doar familia noastră era prezentă.

— Un festival în onoarea celui de-al doilea copil al Kiyei, mormăi Akhenaton.

Nefertiti îşi aruncă sceptrul la picioarele podiumului, ascultându-l cum se rostogoleşte cu zgomot pe dalele pardoselii. Explodă de furie:

— Asta înseamnă că o să şi mănânci, nu doar să dormi, în Palatul de Nord în seara asta?

Akhenaton îşi plecă privirea.

— Este o sărbătoare în cinstea ei şi nu pot refuza. Dar tu eşti regina Egiptului.

Întinse mâna spre ea.

— Eşti binevenită, desigur.

Preţ de câteva clipe, am crezut că va spune că se va duce. Apoi se ridică violent şi trecu pe lângă el. Uşile duble se dădură în lături şi, după ce-mi aruncă o privire poruncitoare, dispăru. Când uşile se închiseră cu zgomot, m-am uitat la mama.

— Du-te! îmi spuse ea numaidecât.

Am fugit după Nefertiti şi am găsit-o în anticamera ce conducea spre Fereastra Aparţiilor. Privea peste acoperişurile oraşului Amarna. Templele lui Aton se zăreau în depărtare, ca nişte santinele întunecate cocoţate pe coloanele lor. Nu ştiam dacă să o deranjez, dar îmi auzise deja paşii.

— Eu sunt cea pe care o vor, zise ea.

M-am apropiat ca să văd despre cine vorbea. Dedesubt, străini bogaţi cu turbane împodobite cu nestemate stăteau cu privirile aţintite înspre palat, ca şi cum i-ar fi putut zări silueta la fereastră. Dar întunericul nopţii o ascundea vederii.

— Îl iubesc doar datorită mie, zise ea.

— Trebuie să se ducă la Kiya, i-am răspuns. Îi trebuie fii.

Se răsuci pe călcâie.

— Şi crezi că eu nu-i pot da unul?

M-am dus lângă ea şi acum priveam amândouă oraşul.

— Altfel, crezi că nu te-ar mai iubi?

— Mă adoră! spuse ea pătimaşă. Cui îi pasă că e însărcinată Kiya? Se duce în seara asta doar pentru că l-a chemat Panahesi. Crede că Panahesi îi este devotat.

Se încordă.

— Aşa că, în timp ce tata trudeşte pe brânci, făcând rost de corăbii şi evitând războiul, Panahesi îi şopteşte la ureche şi Akhenaton se poartă de parcă i-ar fi vorbit Aton însuşi. Iar influenţa lui este din ce în ce mai mare.

— Dar nu mai mare decât a tatei.

— Niciodată mai mare decât a tatei. Am avut eu grijă de asta.

Privi în jos, la oamenii care nu o puteau vedea. Străbăteau oraşul cărând coşuri cu grâne pe drumuri care se răsuceau asemenea unor panglici albe.

— Doar Hatşepsut a mai avut vreodată influenţa pe care o am eu. Şi Kiya nu e regină. Poate avea cinci fii, regină nu va fi niciodată.

Furia reveni în ochii lui Nefertiti.

— Ar trebui să mă duc, spuse ea cu răutate. Ar trebui să mă duc la ospăţ şi să stric totul.

Vedeam din expresia ei că vorbea serios.

Se auzi un zgomot în spatele nostru şi tata intră în anticameră.

— Vino, Nefertiti!

O trase pe sora mea de la Fereastra Apariţiilor şi începură să discute cu voce joasă. În timp ce vorbeau, mi-am trecut degetele peste picturile care împodobeau pereţii palatului. M-am întrebat ce-ar fi zis oare Nakhtmin dacă ar fi văzut aurul din temple privindu-l de pe pereţi cu chipurile celor din familia mea, eu figurând printre ei – Tutmes pictase totul din memorie.

Am studiat una dintre gravuri – îl înfăţişa pe tata primind coliere de aur din partea faraonului. Era simbolic, desigur, având în vedere că tata nu primise niciodată astfel de daruri şi nu ar fi fost nevoie decât să ridice o mână pentru a şi le comanda. Dar, în scena de pe perete, Nefertiti îşi ţinea un braţ pe după talia lui, pe celălalt odihnindu-şi-l pe umerii lui Akhenaton. Cele două prinţese

erau acolo şi cineva începuse să picteze un al treilea copil, în braţele unei doici. Eu şi Tiye eram undeva în depărtare. Braţele noastre nu erau ridicate spre Aton, aşa ca ale tuturor celorlalţi. Eram îmbrăcate în tunici deschise şi sculptorul, Tutmes, scosese în evidenţă culoarea verde a ochilor mei. Familia mea era peste tot şi doar absenţa lui Panahesi şi a Kiyei era izbitoare în Amarna. Dacă Palatul de Nord s-ar fi prăbuşit vreodată, mormintele ar fi fost singura dovadă a existenţei lor.

— Vii? mă întrebă Nefertiti.

Am privit în jur.

— Unde e tata?

Nefertiti ridică din umeri, într-un gest viclean.

— Cu treabă.

Tăcerea ei satisfăcută îmi atrase atenţia:

— Ce se petrece? am întrebat-o. Ce se întâmplă?

— Mergem la ospăţ, spuse ea simplu.

— Nefertiti...

— De ce nu? exclamă ea.

— Pentru că este o cruzime.

— Puterea înseamnă cruzime, îmi răspunse ea. Şi puterea va fi ori a mea, ori a ei.

Sora mea se privi în oglindă.

— În seara asta, vreau să fiu la fel de frumoasă ca Isis. Nepământean de frumoasă.

Se ridică. Rochia împletită pe care o purta i se ridica într-un arc deasupra sânilor şi îi cădea pe spate. Argintul de pe genele şi de pe coapsele ei strălucea în lumina torţelor. Îşi înlocuise coroana cu mărgele de argint pe care şi le împletise în păr şi care se mişcau odată cu ea. Aproape că-mi părea rău pentru Kiya. Dar Kiya era la fel de vicleană ca şi sora mea şi, dacă Nefertiti nu îi dădea lui Akhenaton un prinţ, familia mea avea să se închine Kiyei, atunci când fiul ei ar fi urcat pe tron. Gândul acesta fu cel

care mă făcu să rămân aşezată şi să îndur procedura dureroasă de smulgere a părului de pe lângă sprâncene şi să aştept apoi nemişcată să mi se picteze cu migală obrajii şi buzele. Gândul că familia mea ar putea primi porunci din partea unui om ca Panahesi... am clătinat din cap, făcând mărgelele să zornăie. Aşa ceva nu putea să se întâmple.

În curtea deschisă, doamnele lui Nefertiti aşteptau, vorbind şi chicotind ca nişte fetişcane. Am păşit în mijlocul lor şi aveam sentimentul că eram nişte picături de argint într-un câmp de flori de lotus. Însoţitoarele lui Nefertiti se dădură la o parte, şi mi-am dat seama că toate erau fete pe care nu le cunoşteam. Fiice de scribi sau de preoţi ai lui Aton, a căror singură treabă era să o amuze pe sora mea. Dinspre grajduri apăru un escadron de gărzi. Un locotenent îi luă mâna lui Nefertiti şi o ajută să urce în car. Sora mea îi luă biciul din mână.

— Mâni tu caii? am exclamat.

— Desigur. Către Palatul de Nord! strigă ea.

Nefertiti plesni din bici şi carul ţâşni în faţă înspre lumina albă ce strălucea îndepărtat în noapte. Gărzile zoriră în urma ei. Îi auzeam râsul sălbatic şi pe femeile care veneau în goană în carele lor, în urma ei.

— Nu atât de repede! am strigat, îngrozită la gândul că ne-am putea răsturna, însă vocea mi se pierdu în vânt şi carul continuă să gonească spre nord. O să murim, Nefertiti!

Sora mea se întoarse spre mine cu privirea triumfătoare.

— Ce-ai zis?

Când carul ajunse la porţile palatului, trase de frâie şi caii se opriră brusc. Eram uluită să văd cât de maiestuos era palatul Kiyei. Conturul său delicat se unduia în oglinda Nilului, o fortăreaţă albă construită din dragoste şi devotament. Fiecare coloană fusese sculptată în forma

unei flori de lotus ce urca înspre cer, ca pentru a-l îmbrăţişa pe Aton. Prin deschiderea largă, cu stâlpi, de la intrarea palatului, puteam vedea curţile interioare şi grădinile luminate de torţe. Gărzile Kiyei se adunară într-o panică nebună în clipa în care văzură cine eram, îmbrâncindu-se ca să ni se închine şi să ne conducă.

— Maiestate, nu ştiam că veniţi.

— Anunţă-ne sosirea, porunci Nefertiti.

Servitorii în tunici aurite se năpustiră înspre sală în timp ce grupul nostru înainta încet şi hotărât printre lămpile cu ulei ce luminau scările de calcar. Oaspeţii se aplecau în faţa noastră, şoptind între ei. Când ajunserăm la Sala Mare, trompetiştii se adunară.

— Regina Nefertiti şi domniţa Mutnodjmet! anunţă uşierul.

Pătrunserăm înăuntru şi hărmălaia explodă pe dată în Sala Mare. Doamnele lui Nefertiti ne urmau îndeaproape. Se împrăştiară pentru a găsi mâncare şi locuri demne de o regină. Argintul colierelor şi brăţărilor noastre strălucea în lumină şi ştiam că eram mai frumoase decât oricare dintre femeile prezente, mai frumoase chiar decât fiicele drăguţe şi mândre ale vizirilor şi scribilor de la palat. Kiya se întoarse brusc şi începu să vorbească repede cu soţul ei, pentru a-i distrage atenţia, însă privirea lui Akhenaton era aţintită asupra surorii mele, care strălucea asemenea unui peşte de argint într-un iaz scăldat de lumina lunii.

— Duceţi-mă la masa de onoare, spuse Nefertiti.

Am fost conduse în capătul sălii, la masa unde stăteau Akhenaton şi Kiya, cea însărcinată. Nefertiti se aşeză în capul opus. Între noi erau cele mai apropiate doamne ale Kiyei. Ştiam că eu nu aş fi avut niciodată curajul să fac ceea ce tocmai făcuse Nefertiti: să intru în bârlogul leului ca şi cum aş fi fost capul familiei.

Panahesi, la dreapta lui Akhenaton, se înroşi de furie. La petrecerea Kiyei, Nefertiti ceru muzică şi toată lumea râse, cântă şi bău. Kiya nu putea face nimic. În orice alt moment, toate doamnele ei ar fi criticat-o pe sora mea. Dar acum, în Palatul de Nord, nici una dintre ele nu îndrăznea să o vorbească de rău pe Nefertiti în prezenţa lui Akhenaton, aşa că se gudurau pe lângă ea, povestindu-i diverse întâmplări, bârfind cu ea şi, pe măsură ce râsetele ameţite de vin creşteau în intensitate, la fel creştea şi furia Kiyei.

— Ce este? întrebă Akhenaton, îngrijorat.

Kiya îl privi lung, pe sub gene.

— Este sărbătoarea mea, nu a ei!

Akhenaton privi în jur, ca să fie sigur că Nefertiti nu era lângă el, şi îi promise:

— O să mă revanşez faţă de tine.

— Cum? ţipă ea.

Akhenaton îşi dezlipi cu greu privirea de sora mea, care-şi dăduse capul pe spate şi râdea la o glumă de-a lui Tutmes.

— Îi voi porunci lui Tutmes să te sculpteze, l-am auzit spunând.

— Şi, dacă voi naşte un fiu, îşi forţă Kiya norocul, îl vei numi în sfârşit pe Nebnefer moştenitorul tău?

M-am aplecat mai mult, ca să-i aud răspunsul.

— Asta depinde de Aton.

„Pentru Aton şi familia noastră!” mi-am spus, triumfătoare.

Când ospăţul luă sfârşit, am văzut în ochii lui Nefertiti efortul pe care îl făcuse în acea noapte. Când am ajuns în camera ei, îmi spuse pe un ton ce nu lăsa loc la comentarii:

— Rămâi cu mine până se întoarce!

M-am urcat lângă ea în pat şi i-am mângâiat părul, pentru a-i alina supărarea.

— Hitiţii sunt la graniţele cu Mitanni şi eu trebuie să mă joc de-a seducătoarea cu propriul meu soţ, şuieră ea.

Apoi cedă şi spuse, cu vocea tremurându-i:

— Nu poate să nască încă un băiat!

— Poate că nu. Poate că va fi o prinţesă.

— Dar eu de ce nu pot avea un fiu? strigă ea. Ce am făcut de l-am mâniat pe Aton?

„Ce ai făcut de l-ai mâniat pe Amon?” mi-am spus, dar nu am zis nimic.

— Ai luat miere?

— Şi mătrăgună.

— Şi te-ai dus la temple?

— Ale lui Aton? Desigur.

N-am răspuns, însă tăcerea mea era grăitoare.

— Crezi că ar trebui să merg să mă rog lui Tawaret? întrebă ea încet.

— N-are ce să strice.

Şovăi.

— Vii cu mine? Akhenaton nu trebuie să afle.

— Putem merge mâine, i-am promis şi Nefertiti îmi strânse drăgăstos mâna.

Se întoarse cu spatele şi-şi strânse la piept cearceafurile. După ce adormi, eu rămăsei trează, gândindu-mă unde oare în Amarna puteam găsi un altar ridicat zeiţei-hipopotam protectoare a naşterii.

Devreme a doua zi dimineaţa, înainte ca soarele să urce pe cer, Merit avea un răspuns pentru mine. Îmi spuse că unele dintre femeile din sat aveau statuete cu Tawaret pe care le păstrau pentru atunci când fiicele lor aveau să rămână însărcinate. I-am cerut să ne ducă la casa în care era cel mai mare altar şi, înainte ca Akhenaton să se

trezească, lectica noastră cu perdelele trase urca dealul, printre vilele bogate ce răsăreau ca ciupercile.

Soarele care urca pe cer era cald. Sub noi, oraşul se trezea în străluciri de cardamon şi aur. Am dat perdeaua la o parte şi am tras în piept mirosul de pâine de curmal proaspătă şi de vin fiert.

— Închide perdeaua! sări Nefertiti. Trebuie să terminăm repede.

— Tu ai vrut să vii, i-am spus apăsat.

— Tu te-ai rugat vreodată lui Tawaret? mă întrebă ea.

Ştiam ce mă întreba de fapt.

— Da.

În vârful dealului, purtătorii coborâră lectica şi o servitoare veni să ne întâmpine:

— Maiestate, spuse fata, cu o plecăciune adâncă. Doamna mea vă aşteaptă în logie.

Am urcat treptele în grabă: Nefertiti, Merit şi eu. Purtătorii lecticii rămaseră în curte, fără să cunoască motivul vizitei noastre, şi o femeie înveşmântată în ţesături fine veni să ne întâmpine:

— Vă mulţumesc că aţi venit în umila mea casă. Eu sunt doamna Akana.

Dar Nefertiti nu o asculta. Privea în jur, căutând statuia lui Tawaret.

— Zeiţa este pe aici, şopti doamna Akana. Ascunsă de ochi iscoditori.

Se uită neliniştită de la Nefertiti la mine.

Ajunserăm în dreptul unei încăperi din fundul vilei, cu ferestrele acoperite de rogojini de trestie. Pereţii albi fuseseră pictaţi cu imagini îndrăzneţe ale zeiţei-hipopotam. Doamna Akana simţi nevoia să explice:

— Mulţi oameni păstrează astfel de imagini, maiestate. Doar altarele publice au fost interzise. Mulţi oameni îşi ţin altarele particulare ascunse.

„Nu atât de ascunse încât să nu le găsească Merit”, mi-am zis şi Nefertiti dădu în tăcere din cap.

— Vă las atunci, spuse doamna Akana, retrăgându-se. Dacă aveţi nevoie de ceva, trebuie doar să mă chemaţi.

Nefertiti, trezită parcă dintr-un vis, se întoarse spre ea.

— Mulţumesc.

— Vrei să plec şi eu? am întrebat-o.

— Nu, vreau să te rogi cu mine. Merit, lasă ofrandele şi închide uşa.

Merit lăsă tămâia şi florile de lotus pe un scaun, apoi ieşi tot pe unde plecase şi doamna Akana. Rămăseserăm singure în încăpere. Zeiţa hipopotam ne zâmbea, cu burta mare din abanos lustruit strălucind în nuanţe albăstrui în razele ce pătrundeau prin rogojinile de trestie.

— Tu prima, mă îmboldi Nefertiti. Pe tine te cunoaşte, explică ea.

M-am dus şi am îngenuncheat în faţa zeiţei, cu o mână de flori de lotus.

— Tawaret, am murmurat, am venit în faţa ta ca să te rog să mă binecuvântezi cu un copil.

— Am venit pentru mine! spuse aspru Nefertiti.

I-am aruncat o privire încruntată peste umăr.

— Vin şi în numele reginei Egiptului.

Am lăsat florile de lotus la picioarele lui Tawaret.

— Am venit să te rog să îi mai dai un copil.

— Un fiu! clarifică Nefertiti.

— Nu poţi să faci asta singură? am întrebat-o.

— Nu! Pe mine s-ar putea să nu mă asculte.

Am înclinat din nou capul.

— Te rog, Tawaret. Regina Egiptului are nevoie de un fiu. A fost binecuvântată cu trei prinţese, însă acum te roagă să îi trimiţi un prinţ.

— Şi nu Kiyei! sări Nefertiti. Te rog, fă astfel încât Kiya să nu aibă un băiat.

— Nefertiti! am strigat.

Mă privi nedumerită:

— Ce?

Am clătinat din cap.

— Aprinde tămâia şi gata...

Făcu ce îi spusesem şi rămase uitându-se la zeiţa-hipopotam, învăluită în fum. Părea să ne zâmbească binevoitor, chiar dacă Nefertiti îi ceruse un lucru foarte răutăcios. M-am ridicat şi Nefertiti se ridică odată cu mine.

— Aşa te rogi întotdeauna? am întrebat-o.

— Ce vrei să spui?

— Nu contează. Să mergem!

A doua zi dimineaţa, un mesager sosi în Camera de Audienţe.

— Kiya, a doua soţie, este bolnavă.

Numaidecât, m-am gândit la rugăciunea lui Nefertiti şi m-am albit la faţă. Tata îmi aruncă o privire şi am început să-i spun:

— Ieri...

Dar tata ridică o mână, oprindu-mă.

— Du-te şi cheamă-i pe sora ta şi pe faraon. Sunt în arenă.

I-am adus pe Akhenaton şi pe Nefertiti şi, deşi Nefertiti mă întreba întruna ce se întâmplase, nu i-am putut şopti decât:

— Rugăciunile ţi-au fost ascultate.

Am intrat grăbiţi în Camera de Audienţe. Servitorii şi cei cu petiţii fuseseră scoşi afară. Tata se ridică numaidecât.

— Acest mesager a sosit cu veşti pentru faraon, zise el.

Mesagerul se înclină adânc.

— Am veşti din Palatul de Nord, raportă el. A doua soţie este bolnavă.

Akhenaton înmărmuri.

— Bolnavă? Ce vrei să spui? Cât de bolnavă?

Privirea mesagerului coborî în pământ.

— Sângerează, Înălţimea Voastră.

Akhenaton rămase nemişcat şi tata se apropie de el.

— Ar trebui să vă duceţi la ea, îi sugeră el.

Akhenaton se întoarse spre Nefertiti care dădu din cap.

— Du-te! Du-te şi ai grijă ca soţia ta să se facă bine.

Akhenaton ezită în faţa acestei neobişnuite dovezi de bunătate şi Nefertiti îi zâmbi dulce.

— Şi ea te-ar trimite la mine, dacă aş fi eu în locul ei, spuse ea.

Am mijit ochii înţelegând cât era de vicleană şi, după ce Akhenaton plecă, am întrebat cu asprime:

— Ce se întâmplă?

Nefertiti îşi dădu jos mantia de pe umeri.

— Tawaret mi-a ascultat rugăciunea, aşa cum ai spus.

Tata se încruntă.

— Nu s-a rezolvat încă nimic.

— E bolnavă, spuse repede Nefertiti. Şi va pierde cu siguranţă copilul.

Am privit-o îngrozită, apoi Nefertiti zâmbi:

— Vrei să-mi aduci un suc, Mutnodjmet?

Am înlemnit.

— Poftim?

— Adu-i un suc, spuse tata şi mi-am dat seama ce se întâmpla.

Voiau să plec, ca să poată discuta în linişte.

— De rodii! strigă Nefertiti în urma mea, dar ieşisem deja pe uşile Camerei de Audienţe.

— Domniţă, ce s-a întâmplat? mă întrebă Ipu, ridicându-se repede. De ce au dat pe toată lumea afară?

— Du-mă la vechea mea vilă, i-am răspuns. Găseşte-mi un car care să mă ducă la Tiye.

Făcurăm tot drumul în tăcere. Când am ajuns, casa arăta la fel ca în seara în care o părăsisem. Logia largă şi coloanele rotunde străluceau albe în soare şi albăstrelele creşteau vesele la picioarele lor.

— A plantat mai mult cimbru, remarcă încet Ipu.

Se duse la uşă şi o servitoare îi deschise. Furăm apoi conduse în casa ce fusese cândva a mea. Pe hol erau mai multe tapiserii şi o pictură murală recentă descria o vânătoare. „O întreagă viaţă pe tron şi iată cu ce a rămas Regina Văduvă a Egiptului.” Am intrat în logie şi regina sosi să mă îmbrăţişeze. Auzise că veneam.

— Mutnodjmet!

Brăţările grele îi zornăiau melodios pe braţe şi colierul lat de aur era încrustat cu perle. Mă îndepărtă cu braţul şi îmi cercetă chipul.

— Eşti mai slabă, remarcă ea. Dar mai fericită, adăugă, privind în ochii mei.

M-am gândit la Nakhtmin şi am simţit o adâncă mulţumire.

— Da, sunt mult mai fericită acum.

O servitoare ne aduse ceai în logie şi ne-am aşezat pe nişte perne groase de puf. Îi dădu voie şi lui Ipu să rămână. Făcea parte din familie acum. Însă ea nu spunea nimic.

— Povesteşte-mi totul despre tine, spuse veselă mătuşa mea.

Voia să-i povestesc despre Teba, despre grădina şi despre vila mea. Dar eu i-am vorbit despre naşterea lui Nefertiti şi sarcina Kiyei. I-am povestit apoi despre ospăţ şi despre boala celei de-a doua soţii.

— Se spune că va pierde copilul.

Tiye îmi aruncă o privire calculată.

— Sunt sigură că tata n-ar omorî niciodată un copil, am spus eu repede.

— Pentru coroana Egiptului? întrebă Tiye, lăsându-se pe spate. Pentru coroana Egiptului s-au comis fapte mult mai grave. Întreabă-l pe fiul meu.

— Dar e împotriva lui Amon, am protestat. Împotriva legilor lui Maat.

— Şi crezi că s-a gândit cineva la asta atunci când ai fost tu otrăvită?

Am tresărit. Nimeni nu mai vorbea despre asta.

— Dar există Nebnefer, i-am atras atenţia.

— Care-şi vede tatăl doar o dată la câteva luni, când Nefertiti îl scapă din mână pe Akhenaton. Şi chiar crezi că Akhenaton şi-ar lăsa un fiu să domnească? El, care cunoaşte mai bine decât oricine trădarea de care este capabil un fiu?

Am fost întrerupte de uşierul mătuşii mele. Se înclină adânc.

— O scrisoare de la generalul Nakhtmin. Pentru domniţa Mutnodjmet.

M-am uitat lung la Tiye. Servitorii ei încă îl mai numeau pe Nakhtmin general. Mi-am ascuns satisfacţia şi am răspuns:

— Dar cum de a ajuns aici?

— Mesagerul a auzit unde sunteţi şi a venit să vă caute.

Făcu din nou o plecăciune şi ieşi, iar mătuşa îmi studie chipul tot timpul cât citii scrisoarea.

— Mormintele noastre sunt gata. Muncitorii le-au sculptat şi au început deja să le picteze.

Mătuşa dădu din cap, încurajându-mă să spun mai multe.

— Şi grădina?

Am zâmbit. Ajunsese să iubească foarte mult grădinile. Mi-am coborât din nou privirea asupra papirusului, căutând veşti despre plantele mele.

— E bine. Iasomia a înflorit şi via a făcut struguri. Deja. Şi nu suntem nici măcar în Phamenoth[20].

Am ridicat privirea şi am văzut dorul de pe chipul lui Tiye, dorul de a avea o casă a ei. Apoi, mi-a venit o idee.

— Ar trebui să plecaţi din Amarna şi să veniţi să o vedeţi! am spus. Să plecaţi din Amarna şi să vă întoarceţi la Teba.

Dintr-o dată, mătuşa mea rămase nemişcată.

— Nu cred că voi mai pleca vreodată din Amarna, spuse ea. Nu mă voi mai întoarce la Teba decât în sicriu.

Am privit-o uluită.

Se aplecă spre mine şi îmi mărturisi:

— Doar pentru că nu mai locuiesc la palat, nu înseamnă că nu mai am putere acolo. Eu şi tatăl tău facem mari eforturi ca să nu ni se observe influenţa.

Zâmbi cu viclenie:

— Panahesi a reuşit să îl întoarcă pe Akhenaton împotriva mea. Dar de tatăl tău nu va reuşi niciodată să scape. Nu atâta timp cât Nefertiti va fi regină.

Am privit-o pe Tiye, scăldată în lumina razelor ce pătrundeau pe fereastră. De unde avea puterea să facă toate astea? Să rămână în Amarna şi să fie praful din spatele tronului în timp ce pe podium stătea fiul ei răsfăţat şi arogant?

— Nu e chiar atât de greu pe cât pare, răspunse ea întrebării mele nerostite. Într-o zi, poate vei înţelege şi tu.

— Unde ai fost?

---

[20] Luna lui Amenhotep. A şaptea lună a calendarului egiptean antic, şi a treia din anotimpul Peret, corespunzând intervalului cuprins între mijlocul lunii ianuarie şi mijlocul lunii februarie (n.red.).

Nefertiti traversă încăperea din câţiva paşi.

— La vila mea.

— Nu ai nici o vilă, mă provocă ea.

— Am fost să o văd pe Tiye.

Sora mea se dădu înapoi, ca şi cum aş fi lovit-o.

— În timp ce eu aşteptam veşti, tu ai fost să o vezi pe Tiye? În timp ce Kiya este bolnavă – vocea i se ridică de furie – m-ai părăsit?

Am râs.

— Ce? Atât de tare te-a afectat vestea că este bolnavă Kiya? Că ar putea pierde copilul?

Rămase nemişcată. Nu îi vorbisem niciodată în felul ăsta.

— Ce e aia?

Se uita la pergamentul din mâna mea.

— O scrisoare.

Mi-o smulse din mână şi începu să o citească.

— E o scrisoare de la soţul meu.

Am întins mâna şi am luat-o înapoi.

Chipul lui Nefertiti se întunecă.

— Cine a adus-o aici?

— De unde să ştiu eu?

— Când a venit?

— În timp ce vorbeai cu tata.

Apoi mi-am dat seama ce spunea şi vocea mi se ridică de indignare.

— De ce? am exclamat. Au fost şi altele?

Nu-mi răspunse.

— Au fost şi altele? am strigat. Le-ai ascuns de mine? Nakhtmin este soţul meu!

— Şi eu sunt sora ta!

Priveam fix una în ochii celeilalte.

— Voi veni la cină. După aceea, i-am jurat, plec la Teba.

Păşi în faţa mea.

— Nici măcar nu ştii ce s-a întâmplat cu Kiya.

— Fireşte că ştiu ce s-a întâmplat cu Kiya. Exact cum ai spus. A pierdut copilul.

— Panahesi va avea bănuieli...

— Fără îndoială că va avea. Dar va trebui să te fereşti singură de el.

— Nu mă poţi părăsi! strigă.

M-am întors cu faţa spre ea.

— De ce? Pentru că nimeni altcineva nu poate? Pentru că toţi ceilalţi sunt prea vrăjiţi de frumuseţea ta? Ai încă cincizeci de femei la curte dispuse să te urmeze ca nişte căţeluşe. Pune pe una din ele să vegheze asupra ta.

M-am dus la cină, aşa cum îi promisesem, şi Nefertiti dori să-mi pună la încercare loialitatea, poruncindu-mi să-i aduc un fruct special despre care ştia bine că se păstra doar în locul cel mai îndepărtat al bucătăriilor. M-am ridicat şi i-am spus servitoarei care era cel mai aproape să-i aducă surorii mele un platou de iuiuba.

— Poate fi otrăvită! strigă ea. Vreau să te duci tu.

Am privit-o lung, apoi am traversat furioasă Sala Mare. Când m-am întors, sora mea era înconjurată de o mulţime de fete tinere de la curte. Îşi dădu părul pe spate şi zâmbi când văzu platoul de fructe din mâinile mele.

— Mutny, l-ai adus!

De parcă s-ar fi îndoit vreo clipă că-l voi aduce.

Femeile se dădură la o parte, ca să îi pot da fructele.

— Eşti cea mai bună soră din Egipt, îmi spuse Nefertiti. Unde sunt muzicanţii?

Bătu din palme.

— Vreau muzică!

În timp ce fetele îşi ocupau locurile, m-am aşezat lângă mama la baza podiumului şi servitorii ne-au adus gazelă friptă şi miel copt în miere.

— Aşa îţi arată ea că te iubeşte, încercă mama să-i ia apărarea.

— Cum? Tratându-mă ca pe o servitoare?

Începu muzica şi Nefertiti bătu din palme în clipa în care apărură dansatoarele, îmbrăcate în rochii strălucitoare şi purtând brăţări cu clopoţei. O mulţime de femei priveau felul în care bea Nefertiti, ţinând cupa la fel ca ea, între degetul mare şi arătător.

— Cât timp trebuie să stau? am întrebat.

Mama se încruntă.

— Până se termină dansul.

— Am auzit că ai fost să o vezi pe Tiye, zise tata.

— I-am spus ce i s-a întâmplat Kiyei, am răspuns.

Tata dădu din cap.

— Desigur.

— Şi nu a fost mirată.

Mă privi într-un mod ciudat şi, preţ de câteva clipe, m-am întrebat dacă fusese oare într-adevăr vorba de otravă sau doar jocul sorţii. Nefertiti se uită la noi şi sprâncenele ascuţite îi coborâră. Arătă spre mine, cu degetul îndoit.

Tata îmi făcu semn din barbă.

— Te cheamă.

M-am ridicat şi Nefertiti bătu uşor cu mâna un scaun gol de pe podium, unde invitaţii aveau voie să se aşeze şi să stea de vorbă cu ea.

— Sper că nu discutai cu tata despre Kiya, mă avertiză ea.

— Sigur că nu.

— E un subiect mort.

— La fel şi copilul ei.

Ochii lui Nefertiti se măriră.

— Să nu cumva să te audă Akhenaton! mă avertiză ea.

Akhenaton se întoarse, ca să vadă despre ce vorbea. Nefertiti îi zâmbi, iar eu îl privii fără nici o expresie. Sora mea se întoarse spre mine.

— Uite ce ospăţ a trebuit să aranjez doar ca să-i iau gândul de la ea!

— Ce frumos din partea ta, am răspuns.

Furia îi ieşi la suprafaţă.

— De ce eşti aşa de supărată pe mine?

— Pentru că-ţi pui în pericol *ka*-ul nemuritor şi tot ce faci este împotriva legilor lui Maat! i-am răspuns. Şi pentru ce?

— Pentru coroana Egiptului, îmi zise ea.

— Crezi că va exista vizir care să nu creadă că a doua soţie a fost otrăvită?

— Atunci o să se înşele, spuse ea categoric, pentru că eu nu am otrăvit-o.

— Dar a acţionat altcineva, în numele tău.

Urmă o pauză între melodii şi conversaţia noastră se opri. Nefertiti zâmbi larg, ca Akhenaton să-şi închipuie că vorbeam despre nimicuri femeieşti, ca între surori. Când muzica începu din nou, se aplecă spre mine şi-mi spuse tăios:

— Am nevoie să afli ce spun doamnele Kiyei.

— Nu, am zis şi răspunsul meu era categoric. Mă întorc la Teba. Ţi-am spus că o să plec. Ţi-am spus asta, chiar înainte să se nască Ankhesenpaaton.

Muzicienii cântau mai departe în celălalt capăt al sălii, dar curtenii din primul rând de lângă tron puteau auzi ce spuneam. Am coborât podiumul şi Nefertiti se aplecă pe tronul ei.

— Dacă mă părăseşti, nu te mai poţi întoarce niciodată! mă ameninţă ea.

Întreaga curte se întoarse şi se uită la mine şi Nefertiti îşi dădu seama că era auzită.

Se înroşi la faţă.

— Alege! strigă.

Am văzut expresia aprobatoare care-i lumină chipul lui Akhenaton. Apoi m-am întors şi m-am uitat la tata, care stătea la masa regală. Chipul îi era o mască perfectă, refuzând să-i trădeze părerea despre faptul că cele două fiice ale lui se certau în public, ca nişte pisici.

Am tras adânc aer în piept.

— Am ales atunci când m-am măritat cu Nakhtmin, am răspuns.

Nefertiti se lăsă pe tron.

— Pleacă, şopti ea. Pleacă şi să nu te mai întorci! ţipă.

Am văzut hotărârea de pe chipul ei, amărăciunea care pusese stăpânire pe ea şi am lăsat uşile Sălii Mari să mi se închidă în urmă.

În camera mea, Ipu auzise deja ce se întâmplase.

— Plecăm, domniţă. Plecăm cu prima barcă, în seara asta. Am strâns deja.

Cuferele mele erau pregătite şi aşteptau pe pat şi am fost şocată de rapiditatea cu care se desfăşura totul.

Fusesem alungată.

Apoi, dintr-o dată, mama era acolo.

— Mutnodjmet, răzgândeşte-te! mă imploră ea.

Tata stătea ca o santinelă în uşă.

— Ay, te rog! Spune-i ceva fiicei tale! strigă mama.

Dar tata n-avea să încerce să mă convingă să rămân.

M-am dus lângă mama şi i-am luat faţa în mâinile mele.

— Nu mor, *mawat.* Mă întorc doar la soţul meu, la casa mea, la viaţa mea din Teba.

— Dar ai o viaţă aici!

Se uită la tata, care o luă de mână.

— Este alegerea ei. O fiică s-a întins după soare, cealaltă se mulţumeşte să-i simtă razele din grădina ei. Sunt diferite, atâta tot.

— Dar nu se mai poate întoarce! spuse mama, plângând.

— Nefertiti o să se răzgândească, îi promise el. Ai fost bună că ai venit chiar şi aşa, pisicuţo.

L-am îmbrăţişat pe tata, apoi am ţinut-o strâns pe mama, în timp ce servitorii mutau cuferele, cărându-le aranjate unul peste celălalt.

— Vom veni de două ori pe *renpet,* îmi făgădui tata. Şi voi aranja o întrevedere cu regele din Mitanni, cu ocazia asta.

— Dacă te lasă Akhenaton.

Tata nu răspunse şi ştiam că avea intenţia să facă asta, cu sau fără aprobarea faraonului. Apoi am auzit zgomot şi, când m-am întors, am văzut două fetiţe care trăgeau cu ochiul de după coloane. Le-am făcut semn cu degetul să se apropie.

— Pleci? mă întrebă cea mare.

— Da, Meri. Mă conduci pe chei ca să-ţi iei rămas-bun?

Dădu din cap, apoi începu să plângă.

— Dar eu vreau să rămâi aici.

Eram mişcată. Nu mă cunoştea decât de o lună.

— Nici măcar nu mi-ai văzut încă toţi caii. Voiam să ţi-i arăt pe toţi.

Am clipit în faţa acestui răspuns egoist, apoi m-am aplecat şi am sărutat-o pe frunte.

— Într-o zi mă voi întoarce şi o să-i văd atunci, i-am promis.

— Chiar şi templul meu? reuşi Meri să îngaime printre suspine.

— Chiar şi templul tău, am spus, muşcându-mi buza.

Propriul ei templu? Ce fel de regină va fi această fetiţă, dacă i se îngăduie orice lux? De unde va învăţa moderaţia şi răbdarea?

Am mers cu mama până pe chei şi nu mi-am putut stăpâni lacrimile când barca fu gata de drum. Cine ştie ce avea să urmeze, după ce ne luam rămas-bun? Aş fi putut muri la naştere sau mama se putea stinge într-una din molimele ce apăreau atât de des pe malurile Nilului. Ne ţineam de mână şi am simţit o puternică strângere de inimă dându-mi seama cât de mult o dezamăgisem. Îi adusesem numai tristeţe, când o fiică trebuia să aducă bucurie mamei ei.

— Îmi pare rău, i-am spus. Dacă aş fi fost o fiică mai bună, m-aş fi căsătorit cu un bărbat care să fie acceptat de faraon şi aş fi rămas lângă tine. Ţi-aş fi dat nepoţi pe care să-i salţi pe genunchi şi pentru care să fii recunoscătoare. În schimb, nu ţi-am adus decât amărăciune.

— Ai trăit viaţa pe care ţi-a hărăzit-o Amon. Nu ai ce regreta.

Se aplecă şi îmi şopti la ureche, ca tata să nu audă:

— Şi în fiecare seară mă consolez cu gândul că, dintre cele două fiice ale mele, tu eşti cea căreia îi va zâmbi eternitatea. Chiar şi fără aur, fără copii sau coroană.

Mă sărută pe creştet şi până şi tata păru mişcat când mă văzu îndepărtându-mă de Amarna, nestemata pe care familia mea o clădise din nisip. Era doar o rivală ieftină a Tebei, plină de praful strălucitor al noului, şi totuşi, în timp ce mă îndepărtam, am încercat un sentiment de pierdere: era moştenirea familiei mele şi o părăseam pentru totdeauna.

CAPITOLUL 21

TEBA

Paisprezece Phamenoth

Soţul meu sosi pe chei în clipa în care ambarcaţiunea intră în port. Mă duse în casă şi mă întinse pe patul nostru. Am privit pereţii care fuseseră albi şi opaci la sosirea noastră. Acum străluceau, animaţi de scene ce redau peisaje de lângă râu în plăci de faianţă colorată.

— Cine a făcut toate astea? l-am întrebat.

— Am angajat un pictor din oraş. A făcut totul în trei zile.

Am lăudat munca pictorului. Era frumos. Nu la fel de grandios precum cele ieşite din mâna lui Tutmes, dar totuşi frumos. Culorile pe care le alesese pentru râu erau profunde şi variate.

— Ei, spune-mi! zise el.

Am oftat şi i-am povestit despre naşterea lui Ankhesenpaaton, apoi despre Kiya şi despre cum fusesem alungată din Amarna. Mă cuprinse în braţe şi mă strânse lângă el.

— Ce ai tu, *miw-sher,* de le stârneşti oamenilor atâta pasiune? M-am gândit la tine în fiecare zi, întrebându-mă dacă sora ta ar fi fost în stare să trimită asasini, ca apoi să te mărite cu altcineva, odată ce eram mort.

— Nakhtmin! am exclamat.

— Eşti totul pentru ea, spuse el cu seriozitate.

— Şi tu eşti totul pentru mine. Nefertiti înţelege asta. Şi dacă ar auzi măcar o şoaptă împotriva ta, i-ar opri mâna faraonului...

— A devenit atât de puternică?

— Ar trebui să-i vezi pe oameni, în arenă şi pe străzi... Ar face orice pentru ea.

— Şi pentru el?

— Nu ştiu.

Îmi mângâie obrazul.

— Hai să ne gândim la altceva acum.

Am făcut dragoste toată după-amiaza. Mai târziu, Ipu ne aduse masa, smochine şi migdale cu felii de peşte şi pâine proaspătă de orz. Am mâncat şi am vorbit, iar Nakhtmin mi-a povestit despre mormântul nostru din dealurile Tebei, cât de solid fusese construit şi cât de frumos îl făcuseră deja muncitorii.

— I-am găsit pe cei pe care i-a concediat faraonul înainte să se mute în Amarna. Îşi oferă acum serviciile oricărui nobil dispus să plătească. Faraonul a greşit că nu i-a luat.

— Faraonul greşeşte în multe, am spus.

Uşa se deschise cu un scârţâit şi mâna lui Nakhtmin zbură pe dată spre cuţit. Am privit în jos şi am râs.

— E doar Bastet! Vino încoace, *miw* grăsan ce eşti!

Nakhtmin se încruntă.

— Şi uite-l ce mare s-a făcut.

L-am ridicat pe Bastet în poală şi motanul începu să toarcă, mulţumit de atenţia pe care i-o acordam.

— Mă mir că nu e supărat pe mine că am plecat.

Nakhtmin îşi ridică sprâncenele.

— Oh, n-ai grijă. A stat destul timp botos în lipsa ta.

M-am uitat la Bastet.

— Ai fost un *miw* cuminte?

— Întreabă-ţi cuvertura preferată.

Am făcut o pauză.

— Cea...

Nakhtmin dădu din cap.

— Mi-ai rupt cuvertura cea bună? am strigat şi urechile lui Bastet i se lipiră de cap, ca şi cum ar fi ştiut exact despre ce vorbeam.

— Nu cred că te înţelege, spuse Nakhtmin.

— Sigur că mă înţelege! Mi-a distrus cuvertura preferată.

— Poate aşa te-nveţi să nu mai pleci de-acasă, adăugă Nakhtmin, jucăuş.

Ne-am înfăşurat în cearceafurile subţiri şi Bastet se ghemui la picioarele patului nostru. Apoi Nakhtmin mă ascultă în timp ce-i descriam oraşul Amarna, Palatul de Nord şi arena pentru a căror construcţie fusese nevoie de mii de oameni. În cele din urmă, când se lăsă seara, am deschis uşile şi am ieşit pe balcon, privind luna ridicându-se deasupra fluviului. De cealaltă parte a apei, case mari străluceau luminate de sute de felinare pâlpâitoare.

— Cum crede că Amarna se va putea vreodată compara cu asta? am întrebat, peste măsură de recunoscătoare lui Amon că eram în viaţă şi că stăteam în braţele bărbatului pe care îl iubeam, într-un balcon din care vedeam cel mai frumos oraş al Egiptului.

A doua zi dimineaţa, când m-am întors în grădina mea, mi-am lăudat soţul pentru felul în care reuşise să ude mătrăguna şi să îngrijească hibiscuşii. Până şi Ipu era impresionată de ceea ce făcuse în lipsa noastră.

— Eram sigură că vom găsi doar pământ uscat şi buruieni, îmi mărturisi ea.

Am râs amândouă şi Nakhtmin vru să ştie ce anume ne amuza atât de tare.

— Vitejia ta în grădină, i-am spus.

Nu mi-a fost greu să mă întorc la viaţa mea din Teba. Nilul se învolbura, păsările cântau, bâtlanii se împerecheau şi Bastet se plimba prin casă de parcă ar fi fost stăpânul Egiptului.

Am mers cu Ipu la piaţă să cumpărăm peşte pentru Bastet şi mi-am amintit din nou ce oraş încântător era Teba. Dealurile roşiatice şi stâncile de un auriu întunecat

străluceau proaspete în lumina dimineţii. Între tarabe, bătrânele îşi aranjau marfa, mestecând nuci de betel şi făcând schimb de bârfe. Soarele de iarnă îşi arunca strălucirile aurii deasupra fluviului, unde bărbaţi cu plase grele descărcau bunurile de pe corăbiile negustorilor. În timp ce treceam prin mulţime, bărbaţii se uitau mai întâi la mine, atraşi de brăţările mele masive din aur şi argint, însă privirile le zăboveau mai mult asupra lui Ipu, care se legăna printre tarabe, zâmbind la toate glumele bărbaţilor.

Paser, tâmplarul, voia să ştie dacă faraonul era mulţumit de cutia pe care i-o făcuse cu şaptesprezece ani în urmă.

— Este încă în camera lui, aşezată în locul din care se vede cel mai bine, îi spuse Ipu.

Bătrânul vânzător se dădu înapoi, împreunându-şi palmele.

— Aţi auzit? Cutia lui Paser, tâmplarul, este în Palatul de lângă râu.

M-am uitat la Ipu, care zâmbea, mulţumită de minciuna ei. Paser se aplecă în faţă.

— Aş fi putut lucra la morminte. Sunt sigur că m-ar fi luat, dacă m-aş fi dus la Amarna. Aş fi putut face *ushabti*[21] pentru călătoria faraonului în viaţa de apoi.

— Dar ce ar fi făcut fiica ta fără tine? întrebă Ipu.

— Putea să vină şi ea, spuse bătrânul lăsându-se luat de val, apoi oftă adânc. Ah, dar astea sunt doar visele unui bătrân.

— Nu eşti aşa de bătrân, îl linguşi Ipu şi tâmplarul rânji.

---

[21] *Ushabti* sau *shabti*, „cei care răspund”, în egipteană; figurine funerare, în Egiptul antic, cu aspect mumiform, reprezentând slujitori care să-l înlocuiască pe defunct în muncile agricole în lumea de dincolo. (n.red.).

Am pornit mai departe şi i-am amintit lui Ipu de peştele pentru Bastet.

— Mergem la taraba lui Rensi, îmi spuse ea. El are peştele cel mai bun.

— E pentru Bastet. Mă îndoiesc că va observa diferenţa.

Ipu se uită la mine.

— Ştie tot, *miw*-ul ăsta.

Se duse hotărâtă până la ultima tarabă din piaţă, apoi se opri brusc în clipa în care văzu un tânăr în locul lui Rensi. Era înalt şi bine făcut, cu mâini ce nu păreau să aparţină unui vânzător de peşte.

— Ce vă pot da, doamnele mele?

— Unde e Rensi? întrebă Ipu.

— Tata are treburi în Memfis următoarele două luni. Mă ocup eu de tarabă până atunci.

Ipu îşi puse mâinile în şold.

— Rensi nu mi-a spus niciodată că are un fiu.

— Nici mie nu mi-a spus tata că are clienţi atât de fermecători.

Se uită la amândouă, dar îmi dădeam seama că îi adresase complimentul lui Ipu.

— În cazul ăsta, vrem biban. Biban proaspăt! Nu ceva ce ai prins acum două zile şi ai frecat cu cimbru.

Fiul părea profund jignit.

— Chiar crezi că aş vinde peşte vechi de două zile?

— Nu ştiu. Se ridică oare reputaţia fiului lui Rensi la cea a tatălui său?

Îi întinse un vas de lemn, cu biban proaspăt.

— Ia asta acasă şi să-mi spui dacă nu e cel mai bun peşte din Teba.

— Mă tem că nu-ţi va putea spune nimic, am zis eu sec. E pentru un *miw.*

Fiul se uită la Ipu de parcă ar fi fost nebună.

— Biban pentru o pisică?

Întinse mâna să ia peştele înapoi.

— L-ai vândut! exclamă Ipu. Prea târziu!

— E cel mai bun peşte din Teba!

Se uită la mine, încercând să găsească puţină susţinere.

— Şi i-l voi da celui mai frumos *miw* din Teba, promise Ipu.

— Nu poţi da biban unui *miw!*

— Cum te cheamă? îl întrebă ea.

Vânzătorul de peşte se încruntă.

— Djedi.

— Ei bine, Djedi, când se va întoarce tatăl tău – puse bine sub braţ bibanul împachetat – poţi fi sigur că doamna mea, aici de faţă, te va lăuda.

Bărbatul rămase privind cu gura căscată în timp ce eu şi Ipu ne îndepărtam, apoi mi se adresă mie.

— Am mai văzut-o prin piaţă. Întotdeauna e aşa de obraznică?

Am zâmbit.

— Întotdeauna.

În căldura neobişnuită pentru luna Pachon, am început să adun frunze uscate şi să strivesc coji de ouă ca să îmbogăţesc solul grădinii. Casa noastră fu năpădită de crini strălucitori şi de hibiscuşi înfloriţi cu câteva luni mai devreme, dar când m-am aplecat să culeg florile de lotus, mi-am amintit de Nefertiti şi m-am simţit copleşită de tristeţe. În furia mea, refuzasem să-mi cer scuze şi acum mi-o imaginam pe mama stând singură în camera ei în timp ce tata se închidea în Per Medjat, de unde trimitea spioni şi scria scrisori pentru a-şi da seama cât de mult înaintaseră hitiţii în regatul Mitanni. Cum stăteam aşa pe balcon, Ipu veni lângă mine şi-mi spuse.

— Tu ai vrut să fie aşa, domniţă.

Am dat cu tristeţe din cap.

— Ştiu.

— Nu e prima oară când îi părăseşti, spuse Ipu, neînţelegându-mi zbuciumul.

— Dar niciodată aşa. Acum suntem despărţiţi pentru că Nefertiti e furioasă şi mama îşi va face griji, iar tata va avea nevoie de mine dacă sora mea va deveni dificilă, numai că eu nu voi fi acolo.

Am privit peste balcon. „Dacă aş avea copii, ar fi altceva”, mi-am zis. Aş avea grijă de un fiu sau mi-aş învăţa o fiică tainele pământului. Nu aş căuta niciodată o doică pentru copilul meu. Ar fi numai al meu. Ar fi totul pentru mine. Şi nu aş avea o fiică preferată. Dar nu eu fusesem cea binecuvântată de Tawaret. Zeiţa alesese să-i zâmbească lui Nefertiti.

— Hai, spuse Ipu, încercând să mă scoată din melancolie. Mergem la piaţă să vedem înghiţitorii de flăcări.

— Pe soarele ăsta?

— Putem lua un umbrar, sugeră ea.

Am mers la piaţă pentru a doua oară în şapte zile şi ne-am pierdut în agitaţia din jur. Nu aveam nimic de cumpărat, însă negustorul de peşte al lui Ipu reuşi să ajungă la noi. Ne întinse două pachete învelite în papirus, suflându-şi părul de pe ochi.

— Pentru cele mai frumoase doamne din Egipt, spuse el.

— Eşti foarte drăguţ, spuse Ipu, uitându-se la peşte, dar ştii că sora Marii Soţii a faraonului nu poate accepta mâncare din partea unui străin.

Îi dădu înapoi peştele şi tânărul se prefăcu că se simte adânc jignit.

— Şi cine spune că sunt un străin, domniţă? Te-am văzut aici de două ori. Şi, înainte să plecaţi din Teba, te-

am mai văzut o dată. Poate că tu nu ai observat un bărbat simplu şi neînsurat aşa ca mine, dar eu te-am remarcat.

Ipu îl privi lung.

Am râs.

— S-ar părea că ai lăsat-o pe Ipu fără cuvinte, l-am felicitat. Cred că este o premieră.

— Ipu... negustorul de peşte îi repetă numele gânditor. Fata prietenoasă.

Puse peştele înapoi în mâinile ei.

— Ia-l. Nu e otrăvit.

— Dacă este, mă întorc din viaţa de dincolo după tine!

Djedi râse.

— Nu va fi nevoie. Mănânc şi eu diseară peşte din aceeaşi captură. Poate vii şi mâine să-mi spui cum a fost?

Ipu îşi aruncă părul peste umăr într-un gest cochet şi mărgelele se loviră, răsunând melodios.

— Poate.

După ce ieşirăm din piaţă, m-am întors spre Ipu la cotitura drumului.

— E interesat! am exclamat.

— Este doar un negustor de peşte, zise ea, respingând ideea.

— Nu e doar atât. Ai văzut cât aur are pe degete?

— Atunci, poate că e pescar.

— Cu asemenea inele?

Am clătinat din cap.

— N-ai spus tu că-ţi doreşti un soţ cu ceva avere? Dacă el este acela?

Ne-am oprit pe cărarea ce urca înspre grădina mea şi Ipu deveni serioasă.

— Te rog să nu spui nimănui despre asta, zise ea.

M-am încruntat.

— Cui, de pildă?

— De pildă vreuneia dintre femeile care vin să cumpere ierburi.

M-am dat în spate, jignită.

— Eu nu bârfesc!

— Vreau doar să fii cu băgare de seamă, domniţă. Ar putea fi însurat.

— A zis...

— Bărbaţii zic multe.

Însă i-am zărit o sclipire în ochi.

— Vreau doar să fiu atentă.

Nu m-am dus la piaţă cu Ipu a doua zi, dar am văzut-o plecând şi i-am şoptit lui Nakhtmin că purta o rochie mai frumoasă decât de obicei.

— Crezi că se duce să-l vadă? mă întrebă, strângându-mă la pieptul lui.

— Desigur! Avem carne destulă şi peşte nu ne trebuie. De ce s-ar duce?

Am zâmbit, gândindu-mă la Ipu în sfârşit îndrăgostită.

Acum că se aflase de întoarcerea mea la Teba, femeile începură să apară din nou la uşa mea. Cel mai mult vindeam acacia şi miere, un amestec pe care femeile din vilele din Teba se temeau să-l ceară medicilor lor. Aşa că servitoarele se strecurau pe cărarea mea la primele raze ale dimineţii, având întotdeauna grijă să ascundă numele doamnei care le trimisese, sosind cu săculeţi plin cu debeni pentru a se asigura că întâlnirile cu iubiţii secreţi sau căsătoriile nefericite nu se sfârşeau cu apariţia unui copil. Încercam să nu văd ironia situaţiei mele – le dădeam femeilor leacuri ca să nu rămână însărcinate, când eu numai pentru asta mă rugam.

Uneori, femeile veneau şi pentru altceva, după plante care să vindece negi sau răni căpătate în împrejurări pe care nu mi le împărtăşeau şi despre care nu le întrebam. O

astfel de femeie mi-a arătat vânătăile şi m-a întrebat în şoaptă:

— Există ceva ce ar putea ascunde asta?

Am tresărit în clipa în care am atins vânătaia umflată de pe braţul micuţ al femeii. Am traversat camera pe care Nakhtmin mi-o umpluse cu rafturi de lemn, unde să-mi ţin borcanele şi fiolele. Mi-am luat cartea despre boli şi leacuri şi am răsfoit paginile.

— Ai venit acum şase luni după acacia şi miere. Acum te-ai întors după ceva care să-ţi ascundă vânătăile?

Femeia dădu din cap.

N-am spus nimic; m-am dus doar la raftul din lemn de cedru lustruit, unde-mi ţineam uleiurile.

— Dacă aştepţi, îţi amestec nişte ulei de rozmarin cu pigment galben. Trebuie să îl aplici cu o pensulă, în mai multe straturi.

Se aşeză lângă masa mea şi mă privi folosind pistilul ca să fac pudra. Vedeam după culoarea pielii ei că avea nevoie de galben arămiu şi am încercat un sentiment de mândrie în clipa în care întinse braţul şi vânătaia dispăru chiar sub ochii mei. Îmi plăti cu un deben de aramă şi, văzându-i aurul pe care îl purta la gât, am întrebat-o dacă averea lui merita un asemenea preţ.

— Uneori, îmi răspunse ea.

Veniră servitoare întreaga după-amiază – pe unele le cunoşteam, altele-mi erau străine. Când se potoli agitaţia, am ieşit să îl privesc pe Nakhtmin în curtea deschisă a vilei noastre de unde apele fluviului se vedeau unduind albastre şi argintii printre coloane. Îşi scosese cămaşa şi, în căldura soarelui, spatele auriu îi strălucea, acoperit de sudoare. Se întoarse şi, când mă văzu privindu-l, îmi zâmbi.

— Ţi-au plecat toţi clienţii? îmi strigă el.

— Da, dar n-am văzut-o pe Ipu de azi dimineaţă, i-am spus, îngrijorată.

— Poate că au început s-o intereseze dintr-o dată peştii.

Mă gândeam cât de ciudat era ca eu să o ajut pe Ipu să se îmbrace pentru cina cu Djedi – care deţinea nu doar o corabie de mărfuri, ci trei. I-am pus pe cap cea mai bună perucă a mea şi fiecare codiţă fusese împletită cu fir de aur şi parfumată cu lotus. Purta o tunică strânsă pe corp şi o mantie tivită cu blană. Sandalele din papirus împletit erau ale mele şi, când am privit-o în oglindă, mi-am amintit de Nefertiti şi de nenumăratele ocazii în care o ajutasem pe sora mea să se îmbrace pentru cină. Am îmbrăţişat-o pe Ipu şi i-am şoptit vorbe de încurajare şi, când a plecat, mi-am zis cu părere de rău: „Dacă se mărită, n-o să mai am pe nimeni, în afară de Nakhtmin.” În fiecare noapte aşezam ulei la picioarele micuţului meu altar pentru Tawaret şi, în fiecare lună, sângerarea venea. Aveam douăzeci de ani şi nu aveam nici un copil. Era posibil să nu am niciodată unul. „Şi acum, n-o s-o mai am nici pe Ipu.”

Am roşit pe dată, îngrozită de faptul că puteam gândi la fel ca Nefertiti. „Poate că suntem mai asemănătoare decât credeam.”

Am intrat în bucătărie şi am găsit pâinea şi brânza de capră pe care mi le lăsase Ipu.

— Ipu ia cina cu negustorul de peşte în seara asta, i-am spus lui Nakhtmin.

Dar el privea încordat un pergament, în logie. Nu se uită la mine.

— Ce este? am întrebat, aducându-i mâncarea.

— O petiţie de la oamenii din oraş, spuse el grav.

Îmi întinse pergamentul. Era de la oamenii din Teba. Am recunoscut printre cei trecuţi pe listă numele unor

bărbaţi care deţinuseră funcţii importante înainte să moară Bătrânul. Vechi prieteni ai tatălui meu şi foşti preoţi ai lui Amon.

Mi-am înăbuşit un strigăt.

— Vor să preiei puterea în Amarna!

Nakhtmin nu-mi răspunse, privind peste balcon, către Nil.

— Trebuie să-i arătăm numaidecât tatei...

— Tatăl tău ştie deja.

M-am aşezat, privindu-l lung în lumina ce pătrundea prin rogojinile de trestie, coborâte.

— Cum ar putea să ştie deja?

— Ştie totul, urmăreşte totul. Dacă nu a venit încă cineva aici ca să-mi taie gâtul, este pentru că el a dat ordin ca nimeni să nu se atingă de mine. Are încredere că nu voi conduce o armată în Amarna pentru că ştie că tu însemni pentru mine mai mult decât orice coroană.

— Dar de ce nu-i arestează tata pe aceşti oameni? Sunt trădători!

— Doar dacă se răscoală sub conducerea mea. Până atunci, sunt prieteni şi dacă Amarna va fi să cadă vreodată şi Aton va întoarce spatele Egiptului, la cine va găsi tatăl tău ajutor?

L-am privit tăcut, înţelegând.

— La tine. Vei avea susţinerea oamenilor Bătrânului.

Nakhtmin dădu din cap şi, dintr-o dată, eram absolut uluită de tatăl meu.

— Îşi face planuri pentru cazul în care Akhenaton moare. În caz că oamenii se răscoală. Ăsta e motivul pentru care m-a lăsat să mă mărit cu tine...

Nakhtmin zâmbi.

— Sper că nu doar pentru atât. Nu e nevoie să îi trimitem scrisoarea asta.

Luă pergamentul şi îl mototoli în mână.

— Nu voi conduce revolta oamenilor şi el ştie asta.

— Dar Akhenaton nu ştie.

— Pe Akhenaton nu îl interesează nimic în afară de Amarna. S-ar putea prăbuşi tot Egiptul, dar, dacă Amarna ar rămâne în picioare, el ar fi mulţumit.

Am simţit căldura urcându-mi în obraji.

— Sora mea nu ar...

— Mutnodjmet, mă întrerupse el. Sora ta este fiica unei prinţese din Mitanni. Ştiai că regatul Mitanni a fost atacat acum douăsprezece nopţi?

Respiraţia mi se opri în gât.

— Hitiţii au invadat?

— Şi Egiptul nu a făcut nimic, spuse el posac. Dar istoria îşi va aminti că am stat de o parte şi am privit. Dacă Mitanni va cădea, noi suntem următorii. Dacă supravieţuieşte, va fi un regat care nu ne va ierta niciodată, cu sau fără prinţesa Mitanni de pe tron.

— Nefertiti nu şi-a cunoscut mama. N-o pot învinovăţi...

— Nimeni nu învinovăţeşte.

Expresia îi era sumbră în lumina lunii.

— Dar războaiele în faţa cărora închidem azi ochii ne-ar putea orbi în eternitate.

O adiere făcu perdelele să se mişte şi Nakhtmin se ridică.

— Vrei să mergem la o plimbare?

— Nu, am spus încet, cu inima strânsă. Du-te tu.

Îmi cuprinse bărbia între degete.

— Amon veghează asupra noastră. Ne vom avea mereu unul pe celălalt, indiferent ce se va întâmpla în Mitanni sau în Amarna.

Plecă. M-am dus în camera mea, dar nu puteam dormi. Era cald şi tot ce puteam face era să ies pe balcon, să stau şi să mă gândesc. Când se întoarse Ipu, m-am

ridicat, dornică să aflu cum fusese seara ei. La douăzeci şi patru de ani, arăta tânără şi radia de fericire. Grijile mă făceau uneori să uit că eram amândouă încă tinere.

— Uite! strigă ea.

Întinse braţul şi-mi arătă o brăţară.

— A cumpărat-o pentru mine. Parcă ne-am cunoaşte de o viaţă întreagă, domniţă. Am crescut amândoi lângă acelaşi oraş, lângă aceleaşi temple ale lui Isis. Bunica lui a fost preoteasă, la fel şi a mea!

I-am făcut semn să se aşeze lângă mine în logie şi am vorbit întreaga noapte.

CAPITOLUL 22

Paisprezece Pachon

— Te aşteaptă o surpriză pe chei, îmi şopti Nakhtmin a doua zi dimineaţa, când am deschis ochii.

M-am ridicat pe dată în capul oaselor, clipind ca să mă obişnuiesc cu lumina.

— Ce este?

— Ridică-te şi ai să vezi, mă tachină soţul meu.

L-am împins pe Bastet jos din pat şi m-am dus la fereastră, apoi am scos un ţipăt în clipa în care am recunoscut flamurile albastru-aurii ale ambarcaţiunii părinţilor mei.

— Ipu! am strigat, îmbrăcând repede rochia cea bună. Au sosit vizirul Ay şi mama. Pregăteşte casa şi adu vinul cel bun!

Ipu apăru în uşa camerei mele.

— Ce faci? Găseşte vinul! am exclamat.

Schimbă o privire încărcată de subînţelesuri cu Nakhtmin.

— E deja pregătit.

M-am uitat la soţul meu, care rânjea de parcă ar fi fost Bastet. Atunci am înţeles:

— Tu ştiai despre asta?

— Sigur că ştia! răspunse entuziasmată Ipu. Ţine ascunsă surpriza de mai bine de zece zile.

Îmi prindeam un lanţ de aur la gât, însă m-am oprit şi ochii mi s-au umplut de lacrimi.

— Du-te! mă îndemnă el. Te aşteaptă.

Am fugit să-mi întâlnesc părinţii aşa cum aleargă un copil să se întâlnească cu prietenii în piaţă. Când mă văzu, chipul mamei mele se lumină:

— Mutnodjmet! strigă ea, aruncându-şi braţele în jurul meu. Arăţi bine.

Mă dădu mai în spate, ca să mă poată vedea mai bine.

— Nu mai eşti chiar atât de slabă. Şi casa ta!

— Este o vilă frumoasă, o lăudă tata, studiind dalele de faianţă şi dealurile ce o înconjurau.

Imaginea vilei se reflecta în apele Nilului şi soarele la răsărit scălda totul în nuanţe aurii. Locuitori ai Tebei de pe ambele maluri ale fluviului priveau deja curioşi de la ferestre, recunoscând în flamurile de pe barcă culorile regale şi întrebându-se cine venise să viziteze oraşul.

— Ipu! Găseşte o coală de papirus şi scrie că nu primesc clienţi azi! am strigat. Atârn-o la uşă!

Servitorii rămaseră în spate, pe barcă, în timp ce eu îi conduceam pe mama şi pe tata prin grădini. Tata îl salută solemn pe Nakhtmin.

— Spune-mi ce se întâmplă în Teba, zise el.

Nu am ascultat ce discutau. Ştiam deja. Şi în timp ce ei vorbeau în logie, lângă o gâscă friptă şi vin cu mirodenii, eu şi mama ne-am aşezat în grădină. Mama privi în josul dealului, înspre fluviu, comparând în mintea ei această imagine cu Amarna.

— Cumva, parcă e mai multă bogăţie aici, spuse ea.

— Teba e mai veche. Are mai puţină strălucire şi e mai puţin grăbită.

— Da. Totul se face în grabă în Amarna, mă aprobă ea.

— Şi Nefertiti? am întrebat, ridicând cana.

Mama trase aer în piept.

— E încă puternică.

„Ambiţioasă, vrea să spună.”

— Şi nepoatele mele?

— N-ar putea fi mai răsfăţate nici dacă ar fi fiicele lui Isis. Nici un cal nu e destul de bun, nici un car prea strălucitor.

Mama plescăi din limbă.

— Le dă o educaţie proastă.

— Îi spun asta mereu lui Nefertiti, dar nu mă ascultă.

Mama îşi coborî vocea, deşi în grădină nu era nimeni care să o audă, în afară de mine.

— Ai auzit ce se întâmplă în Mitanni?

— Da, i-am răspuns, închizând ochii. Şi noi nu le-am trimis soldaţi în ajutor, am presupus.

— Nici măcar unul, şopti mama. Acesta este motivul pentru care a venit tatăl tău aici, Mutnodjmet.

M-am dat înapoi.

— Nu ca să mă vadă?

— Fireşte, şi ca să te vadă, spuse ea repede. Dar şi ca să discute cu Nakhtmin. Este un erou pentru oamenii de rând şi un aliat preţios pentru noi. Ţi-ai ales cu înţelepciune soţul.

— Pentru că acum ne poate ajuta? am întrebat cu amărăciune.

Am regretat numaidecât tonul pe care rostisem aceste cuvinte. Mama mea, care nu era cu nimic mai vicleană sau mai arogantă decât aş fi putut fi eu vreodată, se dădu înapoi, şocată.

— Egiptul va avea nevoie de el dacă tronul lui Akhenaton se va prăbuşi.

— Şi, când spui Egiptul, te referi la familia noastră.

Lăsă cana jos şi întinse braţul peste masă, luându-mi mâna.

— Este destinul tău, Mutnodjmet. Calea spre tronul lui Horus a fost aşternută cu mult înainte de a te naşte tu, înainte de a se naşte Nefertiti. A fost destinul bunicii tale, şi al mamei ei şi al mamei mamei ei. Poţi să-l accepţi sau să încerci să fugi, dar te va urmări până când vei obosi şi te vei prăbuşi.

M-am gândit la tata care complota cu Nakhtmin în logie, atrăgându-l într-o plasă care avea să ne prindă în mrejele ei şi să ne aducă înapoi în Amarna.

— Nefertiti va fi întotdeauna regină, continuă mama. Dar are nevoie de un fiu. Are nevoie de un moştenitor, ca să fie sigură că Nebnefer nu va conduce niciodată Egiptul.

— Dar a născut doar fete.

— Încă mai sperăm, spuse ea şi ceva din vocea ei mă făcu să mă aplec în faţă.

— Doar nu e...

Mama dădu din cap.

— La doar trei luni după Ankhesenpaaton?

Buzele îmi tremurau. Atunci, fără doar şi poate, de data asta era băiat, iar Nebnefer avea să fie dat uitării şi familia mea era în siguranţă. Aşadar, Nefertiti era însărcinată cu al patrulea copil. Al patrulea!

— Oh, Mutnodjmet, nu plânge!

Mama mă luă în braţe.

— Nu plâng, am răspuns, dar lacrimile îmi năvăliră pe obraji şi mi-am îngropat faţa la pieptul ei.

— Dar nu eşti dezamăgită, *mawat?* Nu eşti dezamăgită că nu vei avea niciodată un nepot?

— Şşt, spuse ea, mângâindu-mi părul. Nu-mi pasă dacă ai un copil sau zece.

— Dar nu am nici unul! am strigat. Şi nu merită şi Nakhtmin un copil?

— Asta ţine de zei, spuse mama cu resemnare. Nu e vorba de cine merită şi cine nu.

Mi-am şters lacrimile.

Nakhtmin şi tata veniră în grădină, amândoi cu expresii grave.

— Mă voi întâlni cu foştii preoţi ai lui Amon mâine seară, spuse tata.

— În casa mea? am exclamat.

— Mitanni a fost nimicit, Mutnodjmet, spuse Nakhtmin.

M-am uitat la tata, îngrozită.

— Atunci, n-ar trebui să fii în Amarna? Regele din Mitanni vă va cere soldaţi. Cu siguranţă, acum...

— Nu. E mai bine să fiu aici. Să mă gândesc la un moment când s-ar putea ca Amarna să nu mai existe.

Am încremenit.

— Nefertiti ştie ce faci?

— Ea ştie doar ce vrea să ştie, răspunse tata.

Noaptea următoare, când luna era un disc subţire şi argintiu în înaltul cerului, servitorii părinţilor mei mutară masa lungă din bucătărie în mijlocul logiei deschise. Ipu o acoperi cu pânză fină şi puse pe ea cel mai bun vin al nostru, făcu focul în vatră şi aruncă beţişoare de scorţişoară între cărbuni. Mi-am pus cea mai bună perucă şi cei mai frumoşi cercei şi Nakhtmin plecă să stea de pază la poalele dealului. Apoi bărbaţi ale căror nume le auzisem rostite cu cel mai adânc respect în copilărie începură să sosească, înveşmântaţi în mantii cu glugi şi încălţaţi cu sandale aurite. Capetele lor pleşuve străluceau în lumina lămpilor cu ulei. Intrară tăcuţi pe uşă şi o salutară pe Ipu cu binecuvântarea lui Amon.

— Câţi bărbaţi vin? am întrebat.

— Aproape cincizeci, răspunse tata.

— Şi femei?

— Opt sau nouă. Cei mai mulţi dintre oaspeţii din această seară au fost preoţi ai lui Amon. Sunt oameni puternici – glasul îi era încărcat de subînţelesuri – şi încă se mai roagă zeului lor în altare secrete.

Nu avu loc nici o primire oficială. Când tata hotărî că sosiseră toţi cei chemaţi, ieşi în noapte ca să-l găsească pe Nakhtmin, apoi se întoarse. Se aşeză pe o pernă cu picioarele încrucişate şi începu:

— Toţi cei de faţă ştiu că sunt vizirul Ay. Îl cunoaşteţi şi pe fostul general Nakhtmin.

Soţul meu îşi înclină capul.

— Soţia mea...

Mama zâmbi uşor.

— Şi fiica mea, domniţa Mutnodjmet.

Şaizeci de chipuri tăcute se întoarseră spre mine, căutându-mi ochii în lumina pâlpâitoare. Mi-am plecat capul – pe care mi-l simţeam greu, stând parcă să se sfărâme sub apăsarea perucii – ştiind că mă comparau cu Nefertiti: pielea mea tuciurie pe lângă a ei, ca de alabastru, trăsăturile mele comune pe lângă ale ei, ieşite parcă din mâna unui artist.

— Ştim cu toţii că regatul Mitanni a fost invadat, continuă tata. Hitiţii au traversat Eufratul şi au cucerit oraşele Halab, Mukish, Niya, Arahati, Apina şi Qatna. Nici unul dintre noi, aici de faţă, nu crede că Egiptul va trimite soldaţi regelui din Mitanni, Tushratta. Aceste oraşe nu mai sunt.

Oamenii prezenţi în logie se foiră.

— Dar faraonul Akhenaton consideră că este în siguranţă, bazându-se pe tratatul semnat cu regele hitiţilor.

Se auziră voci ridicându-se în jur.

— Aţi vorbit despre revoltă, li se adresă Nakhtmin bărbaţilor care se uitau la tatăl meu cu expresii alarmate. Vizirul Ay este de partea noastră. Vrea să lupte cu hitiţii, vrea să îl elibereze pe generalul Horemheb din închisoare, vrea să se întoarcă la preamăritul zeu Amon – însă acum nu este momentul pentru o revoltă.

Glasuri dezaprobatoare răsunară pretutindeni în jur şi zeci de capete rase se ridicară înfuriate.

— Eu nu-mi doresc să fiu faraon şi soţia mea nu-şi doreşte să fie regină.

— Atunci, să-l punem pe tron pe vizirul Ay! spuse tare unul dintre bărbaţi.

Tata se ridică în picioare.

— Fiica mea este regina Egiptului, zise el. Oamenii din Amarna susţin cârja din mâna ei. Şi o susţin şi eu.

— Dar pe faraon cine îl susţine? strigă cineva.

— Trebuie să îl sprijinim cu toţii. Prin el va primi Egiptul un moştenitor. Regina, anunţă el, este din nou însărcinată.

— Trebuie să sperăm că va fi un băiat, adăugă încet Nakhtmin.

— Speranţa nu ne-a adus nimic, se amestecă unul dintre bărbaţi.

Doi cercei de aur îi străpungeau ambele urechi. Când se ridică, am văzut că veşmintele lui erau dintre cele mai fine.

— Pe vremea Bătrânului, am fost Mare Preot în Memfis. Când Bătrânul s-a dus la Osiris, am sperat să mă întorc la templul meu. Am sperat să nu fie nevoie să-mi vând serviciile ca scrib ca să pot pune pâine pe masă, dar speranţa nu mi-a folosit la mai nimic. Am noroc că am economisit şi că am fost un om care s-a mulţumit cu puţin. Dar nu toţi aceşti oameni pot spune acelaşi lucru.

Făcu un gest larg cu braţul pe care îi zornăiau brăţările.

— Cine ar fi putut bănui ce avea să se întâmple după moartea Bătrânului? O nouă religie, o nouă capitală. Cei mai mulţi dintre oamenii prezenţi acum aici au pierdut totul. Şi, vizire, nu suntem nişte oameni de ici de colo, îl preveni el. Avem fii în armată. Avem fiice în haremul pe care faraonul îl ignoră. Am sperat că fiica ta va aduce Egiptul pe calea normală, dar ne-am săturat să sperăm. Ne-am săturat să aşteptăm.

Se aşeză şi tata i se adresă direct:

— Dar va trebui să aşteptaţi, spuse el simplu. Întâlnirea noastră de aici înseamnă trădare – vocea îi coborî – iar faptul că sugerăm înlăturarea faraonului de pe tron este chiar şi mai periculos. Să-l dăm jos pe faraon de pe tron ar însemna să riscăm un precedent îngrozitor. Regina Egiptului are grijă de poporul ei.

— Da, în Amarna! Dar în Teba? întrebă fostul preot.

— Va veni şi vremea Tebei, promise tata.

— Când? întrebă o femeie în vârstă, ridicându-se. După ce mă va chema şi pe mine Osiris? Atunci va fi prea târziu!

Se sprijini în bastonul de abanos şi privi chipurile din jur.

— Ştiţi cine sunt?

Tata dădu cu respect din cap.

— Am fost doica prinţului Tutmes. L-am îngrijit chiar şi pe patul de moarte. Şi nu este nimeni aici care să nu ştie povestea celor pe care le-am văzut în acea noapte.

Oamenii se foiră, tulburaţi.

— Un prinţ înconjurat de cearceafuri răsucite, continuă femeia, o pernă în care rămăseseră urme de dinţi!

I-am aruncat o privire îngrozită tatălui meu, care-i permitea femeii să vorbească mai departe despre fratricid.

— Akhenaton m-a izgonit din palatul Malkata de îndată ce fratele său a fost îngropat. Probabil că m-ar fi omorât, dar a considerat că sunt bătrână şi neputincioasă. Şi acum, ce familie mă mai angajează, strigă ea, pe mine, doica unui prinţ mort?

Se aşeză şi logia se cufundă într-o tăcere şocată. Îmi ţineam respiraţia. Bătrâna tocmai îl acuzase pe faraon de crimă.

— Cu toţii am făcut fapte ce vor atârna în balanţa lui Osiris, unele mai greu decât altele, răspunse Nakhtmin.

Tuturor ni s-a făcut un rău. Cu toţii o ducem greu de la moartea Bătrânului şi cu toţii am fost chemaţi aici ca să ne amintim că destinele sunt hotărâte de zei, nu de foştii preoţi ai lui Amon. Trebuie să aşteptăm ca regina să nască un fiu şi vizirul Ay îl va creşte ca pe un soldat vrednic de moştenirea Egiptului.

— Asta va mai dura încă cincisprezece ani! răsunară câteva glasuri.

— Poate, recunoscu tata. Dar acum ştiţi că eu sunt de partea voastră şi că fiica mea, regina Neferneferuaton-Nefertiti este şi ea cu voi. Amon nu va fi îndepărtat de Egipt pentru totdeauna.

Se ridică şi era clar că întrevederea luase sfârşit.

Oaspeţii noştri ascunşi sub mantii se înclinară respectuos în faţa familiei mele.

După ce plecară, i-am şoptit lui Nakhtmin:

— Nu văd cum o să potolească întâlnirea asta o revoltă.

— Oamenii nu se vor mai grăbi să pornească un război împotriva faraonului, acum că ştiu că Amon nu este mort în inima celui mai apropiat sfătuitor al lui Akhenaton, îmi răspunse el. Până la urmă, egiptenii sunt un popor răbdător. Ce era mai rău a trecut. Acum trebuie doar să aştepte schimbarea.

Nakhtmin îmi strânse umărul.

— Nu te teme, *miw-sher.* Tatăl tău ştie ce face. A vrut să îi liniştească, să îi asigure că viitorul nu este chiar atât de sumbru pe cât pare, atâta vreme cât el este acolo ca să îl plămădească. Şi te-au văzut şi pe tine, cealaltă fiică a lui, soţia unui fost general, dornică să lupţi împotriva hitiţilor. Asta trimite un mesaj puternic.

— Ce mesaj?

— Că nu toţi egiptenii au căzut sub vraja Amarnei. Există speranţă chiar în familia regală.

Părinţii mei au rămas până la sfârşitul lunii Pachons şi, când a sosit timpul să plece, mi-am muşcat buza şi am jurat că nu voi plânge, chiar dacă ştiam că nu se vor întoarce prea curând.

CAPITOLUL 23

1346 Î.HR.

Peret, anotimpul revărsării

Vestea despre apropierea naşterii lui Nefertiti sosi în prima lună a lui Peret, doar că de această dată nu mi se mai poruncea să fiu prezentă. Dacă sora mea murea, nu aş fi putut să-mi iau rămas-bun.

Am intrat în prăvălia mea şi Nakhtmin veni după mine. Se aşeză pe pernele portocalii destinate clienţilor şi mă privi dând jos o cutie de scorţişoară, care ţinea la distanţă păduchii de cap şi parfuma casa. Era pentru o femeie care venea o dată la zece zile, fiica unui scrib foarte respectat care îşi permitea asemenea lucruri costisitoare aduse tocmai din Punt.

Nakhtmin continua să mă privească şi m-am întors spre el.

— Te văd foarte rar când lucrezi, îmi explică el. Eu sunt mereu afară.

Pielea i se bronzase pentru că se antrena foarte mult cu soldaţii din Teba şi contrastul pe care îl făcea cu părul şi cu ochii lui era ameţitor. Nu credeam că există un bărbat mai frumos. Se ridică şi mă cuprinse în braţe.

— Mă bucur că nu te duci la Amarna, îmi mărturisi el, sărutându-mi gâtul. Îmi lipseşti când eşti plecată.

În timp ce aşteptam să aflăm ce se întâmplase în Amarna, alte veşti ne găsiră într-o seară, în timp ce mă plimbam cu Nakhtmin pe malul Nilului. Vorbeam despre vitejia soldaţilor din Mitanni, care continuau să lupte cu hitiţii, deşi jumătate dintre oraşele lor erau pierdute. Soarele la amurg strălucea deasupra apei şi, din când în când, sunetul peştilor întrerupea liniştea serii. Apoi Ipu

veni în fugă pe malul fluviului, îmbrăcată în hainele ei cele mai bune. Cu degetul ridicat, ne strigă:

— Mă mărit!

Ne-am oprit toţi trei. Nakhtmin o felicită primul, îmbrăţişând-o şi promiţându-i că-i vom organiza cea mai grandioasă petrecere din Teba.

M-am uitat la mâna ei ca să îi văd inelul. O verigă groasă, de aur. Probabil că îl costase pe viitorul mire câştigurile pe trei luni.

— Când s-a întâmplat asta?

— Azi după-amiază, spuse Ipu, cu obrajii îmbujoraţi. M-am dus la taraba lui şi mi-a dat o bărcuţă, pe care o cioplise chiar el. Mi-a spus că într-o zi vom pleca într-una la fel. Apoi mi-a spus să mă uit în cabina mititică, şi acolo era inelul!

— Oh, Ipu! Va trebui să începem numaidecât să pregătim petrecerea. Când te muţi?

— La sfârşitul lui Tybi[22].

— Atât de curând? am exclamat.

Ipu zâmbi.

— Ştiu. Dar nu vă părăsesc.

— Nu asta am vrut...

— Dar n-o voi face. Casa lui nu este prea departe. Voi veni în fiecare dimineaţă şi o să plec seara, când se întoarce de la taraba de peşte, îmi promise ea.

Ospăţul pentru nunta lui Ipu avu loc pe zece ale lui Tybi, o zi aducătoare de noroc. În acea seară, am îmbrăcat-o în cele mai fine ţesături din Teba, i-am pictat ochii şi i-am împrumutat unul dintre colierele mele late, încrustat cu turcoaze. La urechi îi atârnau cercei din faianţă albastră, iar părul îi era dat pe spate şi prins cu o

[22] „Ofrandă”. A cincea lună a calendarului egiptean antic şi prima a anotimpului Peret; corespunde intervalului dintre jumătatea lui noiembrie şi jumătatea lui decembrie. (n.red.).

floare de lotus albastru de Nil. Veniră femei care-i pictară cu hena mâinile şi sânii şi, când apăru în uşa încăperii noastre, Nakhtmin scoase un fluierat prelung.

— O mireasă care i-ar putea sta alături lui Isis, o complimentă el.

Ipu se privi în oglinda de bronz lustruit.

— Aş vrea să mă fi putut vedea mama, şopti ea, lăsând oglinda şi întinzând braţul, pentru ca bijuteriile să lucească în lumina serii.

— Ar fi fost foarte mândră, i-am spus eu, luându-i mâna. Şi cu siguranţă *ka*-ul ei veghează asupra ta.

Ipu îşi înghiţi lacrimile.

— Da, cu siguranţă.

— Haide, acum! Te aşteaptă Djedi.

Bărcile alunecau pe Nil, în lumina torţelor. Trei sute de oameni priveau ambarcaţiunile din curtea noastră, cu pânzele triunghiulare, ca nişte molii albe, şi m-am minunat să constat că Ipu îi cunoştea pe toţi invitaţii, bărbaţi şi femei, bunici şi copii deopotrivă. Cărarea ce cobora în grădină era luminată de lampioane şi o sumedenie de oameni s-au perindat pe acolo întreaga noapte, aducând daruri de aur şi mirodenii pentru noua pereche, sărutându-i fruntea lui Ipu şi atingându-i pântecul pentru a i-l binecuvânta. În timp ce priveam întreaga procesiune, mă simţeam precum balanţa lui Anubis, fericirea mea înclinând când într-o parte, când în cealaltă.

— Îţi doreşti să fi avut şi tu o nuntă? mă întrebă Nakhtmin, în mijlocul sărbătorii.

Eram înconjuraţi de mese încărcate cu mâncare, gâscă friptă în usturoi, flori de lotus îmbibate în miere şi bere de orz. Vinul cursese întreaga noapte şi femeile dansau în corul fluierelor.

Am zâmbit şi m-am întins peste masă ca să-i iau mâna. Era aspră, nu ca mâna tatălui meu, dar era puternică.

— Nu te-aş da pentru toate darurile din Teba.

Apărură Ipu şi Djedi, cu flori în păr şi cu feţele luminate de acea încântătoare mulţumire a celor abia căsătoriţi.

— Pentru gazdele acestui ospăţ, strigă Djedi şi sute de oaspeţi îşi ridicară cupele înspre noi, apoi muzicanţii începură o melodie veselă.

— Veniţi să dansaţi! strigă Ipu.

I-am întins mâna lui Nakhtmin, apoi am traversat curtea, până în locul în care bărbaţii şi femeile băteau din palme, scuturau sistrele şi le priveau pe tinerele dansatoare din Nubia, cu pielea strălucindu-le ca abanosul lustruit în lumina torţelor, aplecându-se pe spate şi sărind la unison în strigătele bărbaţilor.

Un străin care ar fi privit de pe cealaltă parte a Nilului ar fi văzut sute de torţe aurii pâlpâind asemenea unor stele pe fundalul indigo, ridicându-se în trepte şi scăldând în lumina lor vila ce-i aparţinea surorii Marii Soţii a faraonului. Sărbătoarea se sfârşi la primele ore ale dimineţii, când sosiră lecticile care să-i ducă pe oaspeţii mai importanţi înapoi la vilele lor de pe malul apei. Când curtea se goli în sfârşit, mi-am petrecut prima noapte fără Ipu, care fusese cu mine încă din vremea copilăriei.

*

A doua zi dimineaţa sosi un servitor din Amarna. Îmi întinse un pergament pe care nu aveam răbdare să îl citesc.

— Ce zice? am întrebat ţinându-mi răsuflarea şi chipul tânărului se întunecă.

— Regina a dat naştere prinţesei Neferuaton. Amândouă au supravieţuit.

A patra prinţesă.

CAPITOLUL 24

1345 Î.HR.

Şapte ale lui Thoth

Timp de opt luni nesfârşite după naşterea celei de-a patra fiice a lui Nefertiti, în Egipt a fost secetă. Un vânt fierbinte sufla deasupra pământului arid, pârjolind recoltele şi sugând viaţa din fluviul Nil. A început în anotimpul Peret. La început a fost doar o briză călduţă în timpul nopţii, când ar fi trebuit să sosească răcoarea deşertului. Apoi zăpuşeala invadă umbra, strecurându-se în locuri care ar fi trebuit să fie răcoroase şi bătrânii începură să coboare la fluviu ca să stea cu picioarele în apă şi să-şi ude feţele sub soarele arzător.

La fântâni, femeile începură să bârfească şi în faţa templelor bărbaţii şopteau că faraonul îi întorsese spatele lui Amon-Ra şi acum marele zeu al vieţii îşi dezlănţuise furia sub forma unei secete ce doborâse jumătate dintre vitele vecinilor noştri şi-i trimisese pe copiii pescarilor să cerşească în stradă. Doar Djedi părea imun în faţa foametei şi îi spunea lui Ipu că acum era momentul să ridice ancora şi să plece în susul fluviului, spre Punt, de unde să aducă comori mult mai preţioase decât orice peşte: abanos, scorţişoară şi aur verde.

— Dar Ipu nu e marinar! am strigat eu. O să moară în Punt!

Nakhtmin râse de mine.

— Djedi este un bărbat priceput. Va angaja marinari şi negustorii vor investi în afacerea lui.

— Dar Ipu îşi doreşte copii, m-am plâns eu.

Nakhtmin ridică din umeri.

— Atunci, îi va avea la Punt.

Groaza pe care mi-o trezi acest gând mă lăsă fără cuvinte.

— A fost alegerea ei, îmi aminti Nakhtmin, iar eu unul mi-aş lua la revedere de la ea în seara asta.

M-am dus la casa lui Ipu cu inima grea. Îmi pierdeam cea mai bună prietenă. Ipu îmi fusese alături din prima zi în care intrasem în palatul Malkata şi acum pleca într-un loc străin, de unde era posibil să nu se mai întoarcă. Tăceam şi îmi priveam servitoarea care ajunsese să-mi fie cea mai bună prietenă îndesând pânze şi ţesături în coşuri şi înfăşurând cosmeticele în papirus.

— Nu mă duc la capătul lumii! mă dojeni Ipu.

— Ştii măcar cum se poartă cu femeile cei din Punt? De unde ştii că nu e ca în Babilon?

— Pentru că egiptenii au mai fost acolo.

— Femei egiptene?

— Da. Pe vremea faraonului Hatşepsut, Punt era condus de o femeie.

— Dar asta era pe vremea lui Hatşepsut! În plus, tu n-ai fost niciodată cu adevărat pe o corabie. De unde ştii că n-o să-ţi fie rău?

— O să iau ghimbir.

Îmi luă mâna.

— Şi voi fi atentă. Când mă voi întoarce, îţi voi aduce ierburi pe care nimeni din Teba nu le-a mai văzut vreodată. Voi căuta prin pieţe, când voi ajunge acolo.

Am dat din cap, încercând să mă împac cu ceea ce nu puteam schimba.

— Ai grijă de tine, am pus-o să-mi promită din nou. Şi să nu îndrăzneşti să naşti un copil pe pământuri străine, fără mine!

Ipu râse.

— O să-i spun copilului că trebuie să-şi aştepte naşa.

Ipu şi Djedi şi corabia lor plină de marinari şi negustori plecară a doua zi dimineaţa către un ţinut pe care egiptenii şi-l imaginau la fel de îndepărtat ca şi soarele.

— Nu e chiar atât de departe precum crezi, îmi spuse soţul meu a doua zi dimineaţă, în timp ce-şi ascuţea săgeţile în curte. Se va întoarce până în luna Akhet, spuse el.

— Peste un *renpet*? am strigat. Dar eu ce-o să fac fără ea?

M-am aşezat pe ciotul unui palmier prăbuşit, plângându-mi de milă.

Nakhtmin se uită la mine şi un zâmbet i se întinse pe faţă.

— Oh, mă pot gândi eu la câteva lucruri pe care le putem face în lipsa lui Ipu.

Aveam senzaţia că se bucura că scăpase o vreme de pălăvrăgeala neîncetată a lui Ipu.

Dar, în fiecare lună, sângeram din nou.

Creşteam mătrăgună, puneam miere în ceai, mă duceam în fiecare dimineaţă la altarul lui Tawaret din oraş, aducându-i drept ofrandă cele mai frumoase plante din grădina mea. Începeam să accept gândul că nu-i voi dărui niciodată lui Nakhtmin copiii pe care şi-i dorea. Nu voi mai fi niciodată fertilă. Şi, în loc să mă dea la o parte, aşa cum ar fi făcut foarte mulţi soţi, Nakhtmin spuse doar:

— Înseamnă că zeii au vrut în schimb ca tu să faci pământul să rodească.

Îmi mângâie obrazul.

— Eu te iubesc la fel, cu cinci copii sau nici unul.

Dar vedeam un foc mocnind în ochii lui şi mă temeam. Doar pentru mine, doar pentru familia mea refuza să scape Egiptul de un bărbat care n-ar fi trebuit niciodată să fie faraon. Totuşi, nu spunea nici un cuvânt despre scrisorile care soseau de la soldaţii din armata lui

Akhenaton. Mă lua doar în braţe şi mă strângea la pieptul lui şi mă întreba dacă voiam să ne plimbăm pe malul fluviului.

— Înainte să dispară, glumea el amar.

— Le-am auzit pe preotesele de la templu discutând între ele, i-am spus. Cred că seceta este o pedeapsă pentru faptele faraonului.

Nakhtmin nu mă contrazise. Deschise poarta grădinii ca să putem ieşi şi apoi să mergem pe jos până pe malul fluviului.

— I-a neglijat pe Amon şi pe toţi ceilalţi zei.

Ne uitarăm amândoi înspre apă. Pe malurile goale, copiii se jucau dezbrăcaţi, aruncând o minge şi râzând în timp ce părinţii lor îi priveau de la adăpostul umbrarelor. Trei femei îşi înclinară respectuos capul în clipa în care trecurăm pe lângă ele şi Nakhtmin zise:

— Este uimitor cât de multe pot tolera egiptenii înainte să se răscoale.

Se întoarse spre mine, în lumina soarelui la amurg.

— Îţi spun asta pentru că te iubesc, Mutnodjmet, şi pentru că tatăl tău este un om mare, silit să slujească unui faraon fals. Oamenii nu se vor înclina la nesfârşit şi vreau să ştiu că nu te vei prăbuşi. Vei fi gata.

Cuvintele lui mă făceau să mă tem.

— Promite-mi că nu vei lua decizii nesăbuite, insistă el. Când va sosi clipa, promite-mi că vei hotărî pentru noi doi, nu doar pentru familia ta.

— Nakhtmin, nu înţeleg ce spui...

— Vei înţelege. Şi atunci, vreau să-ţi aminteşti această clipă.

Am privit Nilul care curgea în spatele lui, cu razele soarelui reflectându-se în oglinda apei. M-am uitat la Nakhtmin care aştepta răspunsul meu.

— Îţi promit, i-am spus.

CAPITOLUL 25

1344 Î.HR.

Akhet, anotimpul inundaţiei

Soţul meu nu mai vorbi niciodată despre promisiunea pe care mă pusese să i-o fac pe malul Nilului şi, fără să-mi dau seama, trecură anotimpurile Peret şi Shemu şi sosi vestea că ambarcaţiunea lui Djedi intrase în port. Mi-am pus peruca şi cea mai strălucitoare centură.

Nakhtmin ridică din sprâncene.

— Ai crede că a sosit regina!

Am coborât în port unde am găsit corabia, la fel de mare şi de impresionantă pe cât mi-o aminteam. Mirosul de chimen prăjit plutea apăsător în aer şi ne-am făcut loc printre oamenii care se îngrămădiseră pe chei. Mulţi dintre ei veniseră să-i vadă sosind pe cei dragi. Peste cincizeci de marinari plecaseră cu Djedi în acea zi din luna Thoth şi acum nevestele lor se împingeau una în alta, purtând flori de lotus în păr. Când am văzut-o pe Ipu, am scos un strigăt de surpriză. Era însărcinată!

— Domniţă! strigă Ipu, făcându-şi loc prin mulţime. Domniţă!

Îşi aruncă braţele pe după gâtul meu, iar eu abia dacă puteam să o cuprind cu ale mele.

— Uite! spuse ea zâmbind şi arătând spre abdomenul rotund. Te-a aşteptat.

— Câte luni? am exclamat.

— Aproape nouă.

— Nouă, am repetat.

Îmi era imposibil să cred. Ipu. Ipu a mea. Însărcinată.

Se întoarse înspre Nakhtmin.

— M-am gândit la tine când am fost plecată, recunoscu ea. Pe ţărmurile din Punt, soldaţii au altfel de

arme decât în Egipt. Soţul meu ţi-a adus câteva exemplare. De toate felurile. Din lemn de abanos şi de cedru. Chiar şi una dintr-un metal căruia i se spune fier.

Îşi puse mâna pe stomacul rotund. Arăta mai sănătoasă decât o văzusem vreodată.

— Ce-ar fi să mergeţi voi două acasă? spuse blând Nakhtmin. Eu rămân să îl ajut pe Djedi şi voi puteţi sta de vorbă. Nu e un loc potrivit pentru o femeie însărcinată în nouă luni.

Am dus-o pe Ipu la casa pe care nu o mai văzuse de aproape un an. În timp ce mergeam, îmi povesti despre un ţinut în care oamenii erau mai închişi la culoare decât egiptenii, dar mai deschişi decât nubienii.

— Şi poartă nişte podoabe ciudate în păr. Din bronz şi fildeş. Cu cât e mai bogată o femeie, cu atât are mai multe podoabe în păr.

— Şi ierburi? am întrebat-o.

— Oh, domniţă, ierburi cum nu ai mai văzut! Djedi ţi-a pregătit un cufăr întreg.

Am bătut din palme.

— Le-ai întrebat pe femeile de acolo la ce se folosesc?

— Mi-am notat aproape totul, răspunse ea, dar ajunsesem aproape de casa ei şi paşii îi încetiniră.

Ridică privirea spre clădirea cu două niveluri, cu chenar maro în jurul ferestrelor şi uşilor, minunându-se.

— Uitasem cât de bine e să fii acasă, spuse ea, punându-şi mâna pe abdomen.

Fără să vreau, m-am simţit copleşită de un sentiment ciudat de invidie.

O nemişcare apăsătoare ne întâmpină în clipa în care am deschis uşa, o linişte pe care mi-o aminteam de la mormintele din Teba. Ipu privi în jur la statuile lui Amon, toate aşteptând în acelaşi loc în care le lăsase. Cu

excepţia unui strat subţire de praf, nimic nu se schimbase. Numai ea.

Eu am vorbit prima:

— Ar trebui să ridicăm rogojinile şi să lăsăm să intre lumina.

Am început să ridic rogojinile de trestie în timp ce Ipu mă privea. Apoi, m-am întors spre ea:

— Ce este? am întrebat-o.

Se prăbuşi pe o bancă, punându-şi mâinile pe burtă.

— Îmi pare aşa de rău că eu sunt cea care urmează să nască. Îmi doream atât de mult să ai tu un copil!

— Oh, Ipu! am spus drăgăstos, făcând-o să se dea mai încolo şi îmbrăţişând-o. Asta e voia zeilor. Totul se întâmplă cu un motiv.

— Dar care e motivul? întrebă ea cu amărăciune. Ce ar putea fi? M-am rugat pentru tine când am fost acolo, recunoscu ea. Unei zeiţe de-a lor.

Am tras aer în piept.

— Ipu!

— N-are ce să strice, spuse ea repede şi vocea ei avea o seriozitate pe care o auzisem doar arareori.

Ne-am privit în lumina blândă ce pătrundea prin rogojinile lăsate şi am spus:

— Eşti o prietenă bună, Ipu.

— La fel şi tu, domniţă.

Vorbeam şi dereticam în acelaşi timp, ştergând praful de pe tapiseriile de pe pereţi şi frecând dalele. Îmi povesti despre aventurile ei de-a lungul Nilului. Începuseră călătoria în amonte, îndreptându-se spre Coptos, apoi, după ce lăsaseră corabia în grija unui marinar, călătoriseră spre răsărit, cu caravana, prin Wadi Hammamat. Când ajunseseră la mare, Djedi cumpărase trei corăbii pentru toate bunurile pe care aveau de gând să le aducă de acolo, după care angajaseră şi mai mulţi marinari şi se

îmbarcaseră într-o călătorie spre sud. Îşi aminti cum unul dintre bărbaţi fusese aproape ucis de un crocodil când se dusese să înoate şi cum mugetul hipopotamilor o ţinea trează toată noaptea.

— Nu ţi-a fost frică niciodată?

— Djedi era cu mine, la fel şi cincizeci de marinari înarmaţi. Nu era nici un pericol pe apă în afară de animale şi, pe măsură ce coboram spre sud, întâlneam animale cum nu ai mai văzut.

Am lăsat cârpa cu care ştergeam praful.

— Cum ar fi?

— Cum ar fi şerpi lungi cât camera asta şi pisici mari cât...

Ipu privi în jur.

— Mari cât masa asta!

Ochii mi se măriră.

— Mai mari decât statuile noastre din templul lui Amon?

— Mult mai mari.

Apoi începu să-mi descrie ierburile magnifice pe care le găsise şi coaja de scorţişoară din care îmi adusese un cufăr întreg.

— Peste tot mergeam pe jos, domniţă. Nu existau lectici pentru femei, se putea merge doar pe măgari. Şi, odată ce mi-a crescut burta, îmi era mai uşor să merg pe jos decât să călăresc.

Djedi îi dăduse voie să meargă în pieţele străine, unde femeile vindeau păstăi închise la culoare, cu miros de lămâie şi ghimbir, folosite pentru a aroma prăjiturile cu miere şi pâinea. Ipu văzuse bărbaţi în toată firea de mărimea unor copii şi animale înalte, cu pete, care mâncau frunze din vârful copacilor. Femeile vindeau condimente uscate şi ceaiuri aromate, iar culorile din pieţe

erau galben strălucitor de şofran, verde busuioc şi roşu aprins.

— Ca şi hainele lor.

— Toţi oamenii poartă roşu?

— Doar cei bogaţi. Nu e ca în Egipt, îmi explică ea, unde toate clasele poartă alb.

Când Djedi se întoarse de pe chei cu Nakhtmin, în urma lor venea un şir de servitori, cărând cufere pline. Mirosul de cedru învălui casa şi ne-am aşezat cu toţii în logie ca să vedem minunăţiile exotice şi să ascultăm povestea fiecăreia dintre ele. Câteva cufere erau daruri pentru noi. Era o cutie de fildeş plină cu ierburi pe care Ipu le adunase personal şi o ladă de lemn cu arme pentru Nakhtmin. Ipu îmi adusese şi o rochie de culoarea indigoului deschis. Restul erau bunuri pentru casă şi podoabe pentru copilul ce urma să vină. Aceasta avea să fie moştenirea lui: fildeş şi aur din Punt.

Am mâncat bine în acea seară şi am rămas până dimineaţa ascultând râsul sănătos al lui Djedi când ne povesti despre un marinar care mâncase un preparat din partea locului şi nu putuse părăsi gaura din pământ timp de o zi întreagă, pentru că în Punt, spre deosebire de Egipt, nu existau toalete. Doar Djedi putea egala râsul copios al lui Ipu şi, când ne-am luat rămas-bun, luând cu noi cutia de ierburi şi armele cele noi ale lui Nakhtmin, aveam senzaţia că nu fuseseră plecaţi nici o clipă.

În Egipt există o vorbă: când norocul priveşte asupra noastră, o face întreit, cu fiecare parte din ochiul lui Horus – pleoapa de sus, pleoapa de jos şi ochiul în sine. În dimineaţa în care Ipu sosi însărcinată în nouă luni, seceta luă sfârşit. Ploile începură să cadă torenţial, pleoscăind în Nil şi făcând bălţi de noroi în câmpurile noastre. În acea seară, în timp ce Nakhtmin lua cina lângă vatră şi eu pălăvrăgeam cu Ipu, sosi un mesager din Amarna, care

aducea un pergament cu sigiliul familiei mele. Djedi care deschisese uşa casei noastre, mi-l întinse cu ochii măriţi de curiozitate. Nu cred că văzuse vreodată sigiliul unui vizir – ceară grea, aurie, pe cel mai fin papirus care creştea în deltă. L-am deschis de îndată şi am citit cu voce tare:

O nouă sarcină o apasă cu putere pe sora ta şi preotesele lui Aton speră că vor fi gemeni sau că poate e un semn că va fi un prinţ. Dar se simte adesea rău şi te cheamă aici. Nakhtmin este binevenit.

Ipu exclamă:

— Al cincilea copil?

Ştiam ce ar fi vrut să mai spună. Că numai o regină binecuvântată de zei putea fi atât de fertilă. În fiecare an, Nefertiti năştea un copil, fie că erau ploi sau secetă. Şi dintr-o dată, fără nici un avertisment, ochii mi se umplură de lacrimi.

Nakhtmin îşi coborî potirul.

— Oh, *miw-sher,* spuse el tandru.

Mi-am şters lacrimile de pe obraji, ruşinată.

— Poţi să vii, am spus. Tata nu ar lăsa-o pe mama să trimită o astfel de scrisoare dacă ar crede că eşti în pericol. O să vii? l-am întrebat.

Şovăi, dar când văzu speranţa din ochii mei, răspunse:

— Sigur că vin. Plecăm imediat ce Ipu intră în pavilionul de naşteri.

Am răspuns pe loc, scriindu-i mamei că vom ridica ancora de îndată ce Ipu năştea. „Asta va mai dura cel puţin cincisprezece zile”, i-am spus, iar scrisoarea ce veni în grabă, cinci zile mai târziu, era scrisă chiar de mâna lui Nefertiti.

Vrei să aştepţi naşterea finului tău când nepoţii tăi, viitorii prinţi ai Egiptului, sunt pe cale să vină pe lume? Îmi

este rău în fiecare dimineaţă şi nu pot dormi nopţile, dar tu vrei să rămâi în Teba când aş putea fi moartă până în luna Aythyr?

Îi simţeam tonul acuzator. Dacă murea şi eu nu eram acolo să o binecuvântez, *ka*-ul meu nu şi-ar fi găsit nicicând odihna. Am terminat de citit scrisoarea.

Ştiu că nu m-ai abandona niciodată, nu când Anubis este atât de aproape de uşa mea, aşa că ţi-am trimis o corabie. Când va sosi, te va aduce în cea mai mare grabă în Amarna. Şi, pentru că ştiu că nu vei vrea să vii fără Nakhtmin, este şi el binevenit. Puteţi sta amândoi în camerele de oaspeţi, lângă Camera de Audienţe.

Am mototolit pergamentul în mână.

— Şi uite cum o luăm de la început. A trimis o corabie. Dar nu plec, am jurat, înainte să-mi binecuvântez finul.

Ipu clătină din cap.

— De data asta, sora ta are dreptate, domniţă. Când va sosi corabia, trebuie să pleci. Dacă are gemeni...

Îşi depărtă braţele, într-un gest de compasiune.

Nakhtmin dădu din cap.

— Nu e nevoie să-ţi amintesc cum a murit mama mea, spuse el încet. Şi nici unul dintre fraţii mei nu a supravieţuit.

Nu aveam de ales, trebuia să mă întorc la Amarna, în oraşul din care fusesem izgonită.

— Dar dacă naşterea lui Ipu se termină prost? am întrebat în şoaptă.

Nakhtmin se întoarse spre mine, în întuneric. Statuetele înfăţişând-o pe Tawaret, care fuseseră cioplite în stâlpii patului, ne priveau binevoitoare, scăldate în lumina lunii.

— Ştii ce spun medicii, Mutnodjmet.

Îşi puse degetul mare pe fruntea mea, ca să-mi alunge grijile.

— Cred că Ipu va naşte în următoarele şapte zile. Dar s-ar putea înşela.

Mi-am muşcat buza, gândindu-mă la corabia lui Nefertiti care se apropia de Teba.

— Dacă soseşte corabia şi Ipu nu este gata?

Am rămas trează, gândindu-mă la modalităţi prin care aş fi putut întârzia corabia. Sorocul lui Nefertiti era abia peste câteva luni. Putea aştepta. Dacă Ipu nu năştea în următoarele zile...

Dar îmi făceam griji degeaba. A doua zi dimineaţa, Ipu se duse în pavilionul de naştere pe care Djedi i-l construise lipit de casa lor. Toată dimineaţa a împins şi a ţipat. De cealaltă parte a uşii sculptate, Nakhtmin îl liniştea pe Djedi în timp ce Ipu mă strângea de mână şi mă punea să-i promit că voi avea grijă de băiatul sau de fata ei, orice ar fi fost, în cazul în care ea nu supravieţuia.

— Nu spune prostii! i-am zis, dându-i la o parte părul des de pe frunte.

Dar mă puse să-i jur. Aşa că i-am promis, dar nu era cazul. Până la căderea serii, calvarul ei se terminase şi Djedi era tatăl unui băieţel voinic.

— Uite cât e de greu! l-am lăudat eu, întinzându-i lui Ipu pruncul înfăşat.

Strigătele lui puternice umpleau încăperea.

— Ce nume îi dai?

Ipu privi cearceafurile însângerate din jurul ei. Afară, îi puteam auzi pe Djedi şi pe Nakhtmin sărbătorind.

— Kamoses, spuse ea.

Mi-am petrecut zilele aşteptând corabia lui Nefertiti împreună cu Ipu, privind-o cum are grijă de Kamoses şi invidiind-o pentru că îl putea îmbăia, îl putea legăna şi îi putea privi pieptul ridicându-se şi coborând în timp ce

dormea. Şi, chiar dacă era mofturos, simţeam un gol în stomac când îl vedeam hrănindu-se la sânul lui Ipu, cu feţişoara întinsă într-o expresie de totală mulţumire.

Serile, veneam acasă la Nakhtmin şi ne prăbuşeam în pat împreună, petrecându-ne nopţile încercând să concepem propriul nostru fiu. În ultima noastră noapte la Teba, Nakhtmin îmi dădu la o parte părul şi îmi spuse:

— Dacă nu vom avea niciodată un copil, eu voi fi împăcat. Dar tu nu, *miw-sher.* Văd asta.

Am clipit ca să-mi alung lacrimile.

— Nu-ţi doreşti un fiu?

— Sau o fiică. Dar e un dar din partea zeilor.

— Un dar pe care l-am trimis înapoi.

— Un dar care ne-a fost furat, mă corectă el, cu vocea îndurerată.

— Uneori, visez că vom avea un copil, am spus.

M-am întors cu faţa spre el şi Nakhtmin îmi şterse lacrimile.

— Tu crezi că înseamnă ceva?

— Zeii ne trimit visele cu un motiv.

Corabia sosi a doua zi, dar de data acesta îmi era cu mult mai greu să părăsesc Teba. Ipu şi Djedi ne-au condus până pe chei, trecându-şi-l pe Kamoses de la unul la celălalt, cu mândria proaspeţilor părinţi. Ne promiseseră să aibă grijă de casă în lipsa noastră, să se ocupe de grădină şi să-l hrănească pe Bastet. Ipu avea să le servească pe femeile care veneau după miere şi acacia. Mă privise amestecând ierburile timp de nouă ani şi îi promisesem o plată frumoasă.

— Nu este nevoie, domniţă.

— Aşa e cinstit, am răspuns. S-ar putea să treacă luni întregi până să ne întoarcem.

Stăteam la prora corăbiei, clipind în lumina puternică a soarelui, fără să ştiu cât de mult voi lipsi sau în ce circumstanţe mă voi întoarce.

Am sosit în Amarna când soarele călduţ de toamnă apunea. Stăteam pe puntea corăbiei şi am fost şocată să constat cât de mult crescuse oraşul şi cât de frumos părea. Fuseseră trimise lectici după noi şi am fost purtaţi prin oraş până la Palatul de pe Mal, adăpostiţi de soarele în amurg de nişte fâşii de pânză. Am dat la o parte perdelele şi am văzut că pe fiecare templu sau altar nou era imaginea lui Nefertiti: pe uşi, pe ziduri, pe chipurile sfincşilor ghemuiţi. Statuia ei fusese înălţată în orice spaţiu public şi chipul ei cioplit acolo unde ar fi trebuit să fie chipurile lui Isis şi Hathor. Iar de pe coloanele masive ce susţineau palatul, în locul lui Amon, era profilul lui Akhenaton. Când purtătorii de lectici ne coborâră în faţa porţilor fortificate, Nakhtmin privi mai întâi stâlpii înalţi, apoi oraşul ce se întindea la picioarele noastre.

— Se consideră zei!

Mi-am dus degetul la gură în clipa în care apăru tata.

— Mutnodjmet. Nakhtmin.

Îl îmbrăţişă călduros pe soţul meu. Când veni lângă mine, îmi şopti cu sinceritate:

— A trecut prea mult.

— Mai bine de doi ani de când ai fost la Teba.

Îmi zâmbi.

— Mama ta aşteaptă în pavilionul de naşteri.

— Nefertiti s-a mutat deja în pavilion?

— E bolnavă, spuse tata încet. Sarcina este foarte grea de data asta.

— La patru luni?

— Sunt doctori care spun că ar putea fi şase.

Furăm conduşi în palatul care arăta exact ca atunci când îl părăsisem. Coloanele albe, din calcar, se înălţau

spre ceruri şi, în fiecare curte, grădinile scăldate în soare erau înflorite. Cineva plantase smirnă şi iasomie şi iasomia începuse să se întindă în grădinile de ape, înmuindu-şi în piscine lujerii fragili. Trecurăm pe lângă Sala Mare şi tata spuse:

— Camerele voastre vor fi aici.

Ne arătă camerele de oaspeţi pentru diplomaţii şi mesagerii străini. Am simţit o împunsătură ascuţită, însă Nakhtmin dădu din cap, recunoscător.

— Veniţi, spuse tata. Vă duc pe amândoi în pavilion.

M-am uitat la Nakhtmin.

— Dar cum...?

— Suntem în Amarna, spuse tata, cu amărăciune. Nefertiti primeşte pe toată lumea. Bărbaţi, femei...

Intrarăm în pavilionul de naşteri şi un cor de voci se ridică de îndată. Am privit spre patul pe care era întinsă Nefertiti şi Akhenaton se încordă când ne văzu, aruncându-i lui Nakhtmin o privire suspicioasă. Apoi furăm înconjuraţi de nişte copii veseli, care săreau şi râdeau şi doreau să o vadă pe mătuşa Mutnodjmet şi să-l cunoască pe unchiul Nakhtmin. Am numărat în gând şi mi-am dat seama că Meritaton avea deja cinci ani. Zâmbetul ei precoce îmi amintea de Nefertiti.

— Mama a zis c-o să ne aduci daruri, spuse ea, întinzând mâna.

M-am uitat la Nakhtmin, care-şi înălţă sprâncenele şi deschise sacul. Fiecare dar era învelit în papirus; Ipu scrisese numele pe ele, înainte să plecăm.

— Unde e Meritaton? strigă Nakhtmin.

— Eu sunt! spuse prinţesa cea mai mare.

După ce-şi puse bine cadoul sub braţ, i le prezentă lui Nakhtmin pe surorile ei.

— Ea e Meketaton.

Arătă spre o fetiţă dolofană, cu părul creţ.

— E doar cu un an mai mică decât mine. Şi Ankhesenpaaton.

Meritaton arătă spre o fetiţă frumoasă, care stătea în spatele surorilor ei, aşteptându-şi răbdătoare cadoul.

— Ea are doi ani. Iar ea este surioara noastră cea mai mică, Neferuaton.

Bebeluşul veni în patru labe până la noi, apoi fiecare fetiţă îşi primi cadoul. Începură de îndată să le desfacă, pline de entuziasm, în timp ce mama veni lângă mine, mă îmbrăţişă şi-mi sărută ambii obraji. Apoi răsună vocea lui Meritaton.

— Nu am mai văzut niciodată aşa ceva! anunţă ea pe un ton ce o făcea să pară cu zece ani mai mare decât era. *Mawat!*

Se duse lângă Nefertiti.

— Tu ai mai văzut vreodată aşa ceva?

Nefertiti privi paleta de fildeş pe care Nakhtmin o sculptase cu ajutorul unui meşter ce lucrase la mormintele noastre. Numele prinţeselor erau gravate cu hieroglife şi ambele palete aveau pensule şi un bol pentru cerneală. Sora mea îşi trecu degetul peste muchiile netede şi peste pensulele subţiri şi chipul ei avea o altă expresie în clipa în care-şi ridică privirea pentru a-i mulţumi lui Nakhtmin.

— Sunt frumoase. Nu avem aşa ceva la palat, recunoscu ea. De unde sunt?

— Vreau să le văd! porunci Akhenaton.

Fetele se duseră cu tabletele de scris la tatăl lor. Faraonul le cercetă cu indiferenţă.

— Meşterii noştri pot face o treabă mai bună.

Nakhtmin îşi plecă respectuos capul.

— Le-am făcut eu, împreună cu un meşter din Teba.

— Sunt desăvârşite, îl lăudă Nefertiti.

Akhenaton se ridică şi chipul îi era roşu de furie.

— Meritaton, Meketaton! Mergem să călărim în arenă.

— Vine şi generalul? întrebă Meritaton.

Akhenaton se opri în uşă şi toţi ceilalţi încremeniră. Se întoarse, apoi se uită la Meritaton.

— Cine a spus că omul acesta este general?

— Nimeni.

Probabil că Meritaton simţise pericolul din vocea lui, pentru că îşi dădu seama că nu era bine să-i spună adevărul tatălui ei, şi anume că vizirul Ay încă îl mai numea pe Nakhtmin „general”.

— I-am văzut muşchii şi mi-am închipuit că are o meserie care îl ţine afară.

Akhenaton miji ochii.

— Şi de ce n-ar fi putut fi pescar sau pictor?

Nu voi uita niciodată răspunsul pe care îl dădu Meritaton, căci îi demonstra şiretenia, chiar şi la cinci ani.

— Pentru că mătuşa noastră nu s-ar fi măritat niciodată cu un pescar.

Urmară câteva clipe încărcate, apoi Akhenaton râse şi o ridică pe Meritaton în braţele lui.

— Hai să mergem în arenă şi o să-ţi arăt cum călăreşte un adevărat războinic. Cu scut!

— Şi eu? strigă Ankhesenpaaton.

— Tu ai doar doi ani! spuse tăios Meritaton.

— O să vii şi tu, hotărî Akhenaton.

După ce plecară toţi patru, tata se întoarse spre Nakhtmin:

— Să te conduc în camera ta?

— Cred că ar fi cel mai bine, răspunse soţul meu.

— Şi o să vă găsim nişte servitori personali cât timp staţi aici.

Mama se ridică pentru a se duce cu ei, dar Nefertiti strigă cu disperare:

— Dar vă întoarceţi până la cină?

— Desigur, spuse tata, ca şi cum altfel nici că s-ar fi putut.

Mi-am tras un scăunel lângă patul lui Nefertiti.

— Soţul tău este un bărbat chipeş, recunoscu sora mea. Nu mă mir că preferi să fii cu el şi nu cu mine.

— Nefertiti... am protestat, dar ea îşi ridică mâna.

— Surorile nu pot fi apropiate întotdeauna. M-am împrietenit cu Merit. L-am făcut pe tatăl ei vizir anul ăsta. Îşi irosea talentul în funcţia de scrib.

Am privit în jur.

— Îmi aduce un suc. Face un suc de curmal chinezesc excelent. Şi nu-şi doreşte să se mărite, adăugă ea apăsat.

Am oftat.

— Şi? Cum te simţi?

Sora mea ridică din umeri.

— Pe cât de bine se poate. Mi-au spus că bebeluşul este suficient de greu cât să fie băiat.

Ochii ei negri străluciră.

— Dar alţii spun că ar putea fi gemeni. Ai auzit de vreo femeie care să fi trăit, după ce a născut gemeni?

Mi-am muşcat buzele, ca să nu fiu nevoită să mint.

— Niciodată? şopti ea, temătoare.

— Gemenii sunt rari. Trebuie să existe femei care au supravieţuit.

Nefertiti îşi privi stomacul.

— Patru prinţese, Mutnodjmet. Cred că Nekhbet m-a abandonat.

Vorbea greu şi m-am întrebat dacă era pentru prima oară când îi împărtăşea cuiva temerile ei, de când plecasem eu din Amarna. În cine mai putea avea încredere? În mama, care ar fi asigurat-o că totul avea să fie bine? Sau în tata, care i-ar fi spus să se gândească la regat? În Merit, care nu ştia nimic despre naştere şi durerile ei? Îmi luă mâna şi dintr-o dată am simţit cât de

mult îmi lipsise la Teba, m-am simţit cumplit de vinovată pentru că o lăsasem singură cu temerile şi cu ambiţiile ei, deşi ea fusese cea care mă izgonise.

— Mutnodjmet, dacă mor de data asta, promite-mi că o vei face pe Meritaton regină. Promite-mi că nu va ajunge Kiya Mare Soţie.

— Nefertiti, nu vorbi aşa...

Degetele ei îmi strânseră mâna.

— Trebuie să supravieţuiesc acestei naşteri.

Tremura.

— Trebuie să trăiesc şi să-mi văd fiul pe tron.

Se uită plină de speranţă în ochii mei, însă nu-i puteam promite că va fi aşa. Numai Nekhbet ştia. Doar Tawaret putea spune.

În schimb, am întrebat-o:

— Câte luni au mai rămas?

Îşi privi stomacul umflat, mic şi frumos conturat, ca şi în celelalte dăţi, dar de data asta mai rotund şi parcă mai greu.

— Trei. Trei luni până se termină totul.

Nu fusese niciodată aşa cu ceilalţi. Atât de nerăbdătoare să se termine totul.

— Dar o să mă ajuţi, nu-i aşa?

— Desigur.

Dădu încet din cap, ca să se liniştească.

— Pentru că am crezut – ochii i se umplură de lacrimi – am crezut că m-ai abandonat.

Uitase cu desăvârşire că ea mă alungase, închisese această amintire într-un colţ al minţii ei de unde nu o putea bântui, ca să se poată convinge că ea fusese victima.

— Nu te-am abandonat, Nefertiti. Poţi iubi doi oameni deodată, aşa cum îi iubeşti tu şi pe Meritaton şi pe tata.

Privirea pe care mi-o adresă era încărcată de neîncredere.

— Voi rămâne aici până vei naşte băieţii, i-am promis.

CAPITOLUL 26

Peret, anotimpul revărsării

Câteva luni mai târziu, durerile începură în zori. Fu cel mai lung travaliu prin care trecuse vreodată sora mea şi, într-un colţ, moaşele schimbau priviri îngrijorate, discutând despre rubarbă şi virnanţ.

— Ce spun? strigă Nefertiti.

— Că nu ai mai trecut niciodată prin asemenea dureri, i-am răspuns, cu sinceritate.

— Mi-ai spune dacă ar fi ceva în neregulă! exclamă ea. Dacă ar şti ceva...

— Nu e nimic, am întrerupt-o, punându-i mâna pe frunte ca să o liniştesc.

Îşi strânse degetele pe braţele scaunului de naşteri.

— *Mawat!* strigă ea. Unde e tata? Mă doare atât de rău!

— Împinge! strigară moaşele la unison.

Nefertiti se încordă, împingându-se în spătarul scaunului, ţipând de l-ar fi trezit până şi pe Anubis, apoi sosiră.

Nu un copil, ci doi.

Moaşele strigară:

— Gemeni!

— Ce sunt? întrebă Nefertiti, încordându-şi gâtul ca să vadă. Ce sunt?

Moaşele schimbară priviri îngrijorate. Apoi una din ele păşi în faţă şi răspunse:

— Fete, Înălţimea Voastră.

Strigătele puternice ale nou-născuţilor străpunseră aerul. Nefertiti se prăbuşi în scaunul de naştere. Încercase de cinci ori. De cinci ori şi născuse şase fete. Strigăte de bucurie răsunară în pavilion. Mama ridică în braţe pe una dintre prinţese.

— Duceţi-mă înapoi în pat, şopti Nefertiti.

De îndată ce fu aranjată şi aşezată între aşternuturi, Akhenaton năvăli în camera de naşteri.

— Nefertiti!

Se uită după soţia lui şi, văzând că supravieţuise, îşi căută copiii.

— Gemeni, spuseră moaşele cu prefăcută bucurie.

Expresia de pe chipul lui Akhenaton era triumfătoare. Apoi deveni îngrijorată.

— Băieţi? întrebă el repede.

— Nu. Două fiice frumoase, spuse moaşa cea mai în vârstă şi mi se păru ciudat să văd chipul lui Akhenaton luminându-se de o nesfârşită bucurie.

Akhenaton se duse pe dată lângă Nefertiti.

— Ce nume să le dăm?

Nefertiti îi zâmbi, deşi dezamăgirea era adâncă.

— Setepenre, răspunse ea. Şi...

— Neferneferuaton.

— Nu. Neferneferure.

M-am uitat la Nefertiti şi îndârjirea din privirea ei îmi spuse că refuza să-şi numească fiicele după un zeu care îi dăduse şase prinţese. M-am întrebat dacă Amon i-ar fi dăruit oare un prinţ.

Akhenaton îi luă mâna surorii mele şi o apăsă pe pieptul lui.

— Neferneferure, acceptă el. După cea mai frumoasă mamă din lume.

Când primi vestea, tatăl meu se aşeză în faţa pavilionului de naşteri şi ceru să i se aducă ceva de băut.

— Şase fete, spuse el stins, ca şi cum nu ar fi putut crede. Îi dă Kiyei un fiu, iar sora ta are şase fete.

— Dar le iubeşte. Le adoră pur şi simplu.

Tata se uită la mine.

— El poate să le iubească mai mult decât îl iubeşte pe Aton, dar contează ce crede poporul.

În timp ce vestea se răspândea în Amarna, m-am dus în grădină, după soţul meu.

— Ai auzit? l-am întrebat, înfăşurându-mi mantia în jurul umerilor.

— Gemeni.

— Nu doar gemeni, am spus încet şi aburii respiraţiei mele se ridicară în aerul rece al grădinii. Fete.

— Cum a primit vestea? întrebă Nakhtmin.

M-am aşezat alături de el pe banca de lângă iazul cu lotuşi, întrebându-mă cum mai puteau peştii înota într-o apă care era de acum atât de rece.

— Akhenaton sau tatăl meu?

— Tatăl tău. Îmi pot imagina ce simte faraonul. Nu va avea un fiu cu care să concureze pentru afecţiunea lui Nefertiti. Nu va exista un prinţ de care să se teamă când va fi bătrân şi obosit de ani. Poate că Panahesi îşi imaginează că deţine acum toate atuurile. Nu-şi dă seama cât de mult se teme faraonul de Nebnefer.

— Dar Nebnefer are doar şapte ani...

— Şi când va avea paisprezece sau cincisprezece? întrebă soţul meu.

Am privit peştii ieşind la suprafaţa apei, căutând mâncare cu gurile lor rotunde.

— Tu ai fi gelos pe fiul tău?

— Gelos?

Râse.

— Nu mi-aş putea imagina o mai mare binecuvântare, spuse el cu sinceritate. Desigur, adăugă, dacă nu va fi să fie...

I-am luat mâna şi i-am strâns-o încet.

— Şi dacă ar fi?

Mă privi întrebător şi am zâmbit. Nakhtmin sări de pe bancă.

— Eşti...?

Am dat din cap, zâmbindu-i din toată inima.

Mă ridică de pe bancă şi mă strânse în braţele lui.

— De cât timp ştii? Eşti sigură? Nu este...?

— Sunt deja în trei luni, i-am spus, râzând ca o nebună. Nu am spus nimănui. Nici măcar lui Ipu. Am aşteptat să fiu sigură că nu e o alarmă falsă.

Bucuria de pe chipul lui era adâncă şi copleşitoare.

— *Miw-sher!*

Mă strânse la pieptul lui şi-mi mângâie părul.

— Un *copil, miw-sher*!

Am dat din cap, râzând.

— Se va naşte în luna Mesore.

— Un copil al recoltei, spuse el gânditor.

Nu exista nimic de mai bun augur decât un copil născut în timpul recoltei.

Am rămas ţinându-ne de mână, privind apa, şi aerul nu mi se mai părea atât de rece.

— Îi vei spune surorii tale?

— Îi voi spune mamei mai întâi.

— Ar trebui să-i spunem înainte să plecăm la Teba. Va dori să aranjeze lucrurile ca să poată fi lângă tine atunci.

— Dacă nu-mi porunceşte sora mea să nasc aici, am spus.

Ar fi fost tipic pentru Nefertiti să facă aşa ceva. Nakhtmin mă privi lung.

— O să o refuz, desigur. Dar ar trebui să mai rămânem câteva luni. Asta o s-o mai împace pe Nefertiti, mai ales dacă o să fie băiat.

— Trebuie să facem totul ca s-o împăcăm pe Nefertiti? întrebă el.

Am privit înspre peştii înfometaţi şi i-am spus adevărul. Aşa fusese întotdeauna în familia mea.

— Da.

Nakhtmin veni cu mine să-i dau vestea mamei. Era cu tata în Per Medjat, încălzindu-se lângă foc în timp ce el redacta o proclamaţie către regii naţiunilor străine, prin care îi anunţa că faraonul Egiptului fusese binecuvântat cu încă doi moştenitori.

Gărzile deschiseră uşile masive şi, când văzu expresia de pe chipul lui Nakhtmin, mama ştiu de îndată.

— Ay, spuse ea cu voce tremurată, ridicându-se.

Tata lăsă din mâna creionul de trestie, alarmat.

— Ce e? Ce s-a întâmplat?

— Ştiam eu!

Mama bătu cu putere din palme şi veni să mă îmbrăţişeze.

— Ştiam eu că o să se întâmple!

Nakhtmin îi zâmbea tatei cu gura până la urechi.

— Va fi un moştenitor şi în familia noastră.

Tata se uită la mine.

— Eşti însărcinată?

— În trei luni.

Tata râse, un sunet atât de rar şi de preţios, apoi se ridică şi veni să mă îmbrăţişeze şi el.

— Fiica mea cea mică, spuse el, luându-mi bărbia în palmă. Va fi mămică. Înseamnă că voi fi bunic de şapte ori!

Preţ de câteva momente nespus de preţioase, eu am fost fiica importantă care realizase ceva de seamă. Urma să aduc un copil pe lume. O moştenire cu sânge din sângele lor şi o parte din noi ce avea să dăinuiască până când s-ar fi scurs nisipurile. Stăteam împreună, ca o familie fericită, râzând, apoi uşile se dădură la o parte şi Meritaton apăru în prag, privindu-ne cu atenţie.

— Ce se întâmplă?

— Vei avea un verişor, i-am spus.

Cu o inteligenţă ce îi depăşea cu mult vârsta, copila mă întrebă:

— Tu eşti însărcinată?

Am zâmbit larg.

— Da, Meritaton.

— Dar nu eşti prea bătrână?

Toată lumea râse şi Meritaton roşi.

— Are doar douăzeci de ani, îi spuse mama blând. Mama ta are douăzeci şi doi.

— Dar la ea a fost a cincea sarcină, explică Meritaton, de parcă am fi fost cu toţii grei de cap şi nu înţelegeam.

— Pentru unii, durează ceva mai mult până să aibă un copil.

— Din cauză că Nakhtmin a fost plecat? ne întrebă ea.

O tăcere încărcată se lăsă în Sala Pergamentelor.

— Da, spuse tata în cele din urmă. Din cauză că Nakhtmin a fost plecat.

Meritaton îşi dădu seama că spusese ceva ce nu ar fi trebuit şi veni să mă îmbrăţişeze.

— La douăzeci de ani nu eşti atât de bătrână, spuse ea cu seriozitate, dându-mi permisiunea ei. O să-i spui acum şi mamei mele?

Am tras adânc aer în piept.

— Da, cred că-i voi spune acum.

Nefertiti era încă în pavilionul de naşteri. Eram pregătită să-i înfrunt furia, sau lacrimile, sau să fac faţă cine ştie cărei scene. Un copil avea să mă ia de lângă ea. Nu mă aşteptam la bucuria ei.

— Acum va trebui să rămâi în Amarna! strigă ea fericită.

Dar era o fericire calculată. Doamnele din pavilionul de naşteri mă priviră cu vădit interes. Peste muzica liniştită a harpei, puteau auzi ce discutam.

— Nefertiti, i-am spus apăsat. Până la urmă, mă voi duce acasă pentru a naşte copilul.

Sora mea se întoarse spre mine cu o expresie de adâncă trădare, perfect jucată pentru a mă face pe mine să simt că îmi doream un lucru lipsit de raţiune.

— Asta e casa ta.

Am privit-o lung.

— Şi dacă voi avea un fiu, crezi că va fi în siguranţă în Amarna?

Nefertiti se ridică în pat.

— Fireşte că va fi în siguranţă. Dacă va fi băiat.

— Voi mai sta încă două luni, i-am promis.

— Şi apoi? O să pleci şi-o s-o iei pe mama cu tine?

— Nu-ţi face griji, mama nu o să te lase singură, am cedat. Nici măcar ca să mă vadă născând primul copil.

Râse, ruşinată că adevărul fusese rostit în faţa atâtor femei.

— Mutny! Nu asta am vrut să spun.

Se ridică pe pernele ce se aranjau mari şi grele în jurul ei.

— Vino. Stai jos.

„Vrea să se revanşeze acum”, mi-am zis.

— Ştiai că va avea loc un banchet mâine? mă întrebă. Timp de trei nopţi. Iar Tutmes va sculpta un nou portret de familie pe care o să-l pună în templu. Ca să-i amintească lui Panahesi.

Avea să-l vadă ori de câte ori trecea prin faţa altarului lui Aton. Nefertiti, cu vipera şi coroana ei. Nefertiti cu cei şase copii frumoşi.

Îşi coborî vocea.

— Panahesi crede că nu mai am nici o şansă să am un băiat acum, după ce am născut încă două fete. Crede că Nebnefer va fi cel care va primi coroana Egiptului. Dar voi schimba asta, jură ea.

Am privit în spatele meu.

— Cum?

— Nu ştiu, recunoscu ea. Dar voi găsi o cale.

În a treia zi de sărbătoare, Nefertiti trânti uşa camerei ei, orbită de o furie incontrolabilă. Înainte să o pot calma, îşi aruncă peria în perete şi plăcuţele de faianţă se sfărâmară.

— Eu îi nasc două fete şi el se duce la Kiya?

Tata îi porunci unei servitoare să strângă de pe jos şi adăugă aspru:

— Mătură, apoi închide uşile în urma ta!

Aşteptarăm ca fata să facă aşa cum i se ceruse în timp ce Nefertiti spumega.

După ce servitoarea închise uşile, tata se ridică.

— Controlează-te! îi ceru el.

— Tocmai am născut doi copii. Nu e de ajuns?

— I-ai născut şase fete!

— Trebuie să mergem din nou la ea...

— În nici un caz, spuse tata. E prea periculos acum.

— De data asta, se poate duce Mutny!

Tata o ţintui cu privirea.

— Nu o vei implica pe sora ta în povestea asta.

Am încercat să mă conving că ceea ce spuneau nu avea nici o legătură cu pierderea celui de-al doilea copil al Kiyei.

— Lăsăm în voia zeilor, spuse tata.

— Dar va rămâne însărcinată într-o lună, şopti sora mea. Şi dacă va fi un alt moştenitor la coroană?

Panica îi creştea.

— Un fiu poate să moară, dar doi?

— Atunci va trebui să găsim alt mod de a păstra tronul. Cu cele şase fete.

Şapte zile mai târziu, pe întâi ale lui Phamenoth, în Camera de Audienţe sosiră doi preoţi care anunţară curţii:

— Maiestate, preoţii noştri au avut o mare viziune.

Tata şi Nefertiti schimbară o privire. Nu era soluţia pe care o gândiseră împreună.

Akhenaton se aplecă în faţă.

— O viziune, întrebă el. Ce fel de viziune?

— O viziune despre viitorul Egiptului, şopti misterios bătrânul preot.

Şi, când Panahesi se ridică nerăbdător din scaunul lui, ne-am dat seama pe dată că era mâna lui. Aşteptase acest moment încă din clipa în care Nefertiti folosise vicleşugul cu visul pentru a-l convinge pe Akhenaton că Panahesi trebuia să fie Mare Preot şi nu vistiernic. Acum, strigă cu mult dramatism:

— Cum de nu mi s-a spus despre această viziune?

Bătrânul preot făcu o reverenţă însoţită de o mişcare complicată din mână.

— A venit abia în această dimineaţă, Sfinţia Voastră. Doi preoţi au fost binecuvântaţi cu o viziune din partea lui Aton.

M-am uitat la Panahesi şi la cel de-al doilea preot, care avea o faţă rotundă şi blajină. „Nu doar un preot, ci doi.” Panahesi îşi alesese cu măiestrie jucătorii.

— Temeţi-vă de falşii profeţi, avertiză Nefertiti de pe tronul ei.

Curtea se umplu de murmure nerăbdătoare.

— Ce vi s-a arătat? continuă Akhenaton.

Preotul mai tânăr păşi în faţă.

— Înălţimea Voastră, astăzi, în templul lui Aton, am avut o revelaţie.

— Unde, mai exact? întrebă Nefertiti şi Akhenaton se încruntă auzindu-i asprimea din glas.

— În curte, sub razele soarelui, maiestate.

„Din ce în ce mai bine.”

— Îl onoram pe Aton cu tămâie când o lumină strălucitoare a coborât peste noi şi am văzut...

Bătrânul preot îl întrerupse:

— Am avut viziunea.

Akhenaton era prins:

— Ce viziune?

— L-am văzut pe Nebnefer purtând coroana pschent.

Panahesi veni numaidecât în faţă.

— Pe Nebnefer? Vreţi să spuneţi, pe fiul Înălţimii Sale?

— Da, spuse bătrânul preot, dând din cap.

Întreaga curte rămase nemişcată, aşteptând reacţia lui Akhenaton.

— O viziune foarte interesantă, spuse tata. Nebnefer – îşi arcui cu subînţeles sprâncenele – purtând coroana Egiptului.

— Viziunile trimise de Aton nu sunt niciodată greşite, spuse tăios Panahesi.

— Nu, fu de acord tata. Aton nu minte. Şi, desigur, au fost doi. Doi preoţi, cu aceeaşi viziune.

Panahesi se foi sub robele din blană de leopard. Nu-i plăcea că tata îl aproba.

— Un fiu care să conducă de pe tronul Egiptului, continuă tata. Şi care să poarte coroana ce a stat cândva pe capul tatălui său. Nu a avut şi Bătrânul o astfel de viziune?

Curtenii îşi dădură seama ce făcea şi Akhenaton păli.

Însă tata se grăbi să adauge.

— Dar Nebnefer este loial. Sunt convins că este un fiu care o va sluji bine pe Maiestatea Sa.

Era o interpretare la care Panahesi nu se aşteptase.

— Fireşte că Nebnefer este loial, spuse el, bâlbâindu-se. Desigur că este.

Akhenaton se uită la tata, care ridică din umeri cu şiretenie.

— Este un pericol la care sunt expuşi toţi faraonii care au băieţi.

„Şi cine ştia asta mai bine ca Akhenaton?” M-am simţit străbătută de un fior victorios, senzaţia de triumf pe care o resimţea probabil tata ori de câte ori întrecea în isteţime un adversar.

Kiya se înroşi de furie.

— Nimeni nu poate dovedi că prinţul nu e loial! ţipă ea.

Akhenaton se uită la cei doi preoţi.

— Povestiţi-mi şi restul viziunii, porunci el.

— Da! spuse Nefertiti, ridicându-se în picioare, udând sămânţa plantată de tatăl nostru. Aţi văzut vărsare de sânge?

Întreaga curte privi înspre preoţi şi cel tânăr răspunse.

— Nu, Înălţimea Voastră. Nu era sânge. Nu era trădare. Doar o lumină aurie, strălucitoare.

Akhenaton se uită la preotul mai în vârstă, pentru a primi confirmarea.

— Da, spuse degrabă bătrânul. Nu era nici un semn de violenţă.

Panahesi se înclină până la pământ.

— Înălţimea Voastră, îl pot aduce pe prinţul Nebnefer acum. Îi puteţi testa loialitatea.

— Nu!

Akhenaton se uită la prinţesele lui, aşezate în şir, pe tronurile lor micuţe.

— Vino aici, Meritaton.

Meritaton se ridică şi se aşează pe genunchii tatălui ei. Curtea privea, aşteptând să vadă ce o să urmeze.

— Tu îi vei fi întotdeauna credincioasă tatălui tău, nu-i aşa?

Meritaton dădu din cap.

— Şi îţi înveţi surorile să-i fie credincioase tatălui tău? întrebă el.

Meritaton dădu din nou din cap şi Akhenaton zâmbi, ca un tată îndrăgostit nebuneşte de copilul său.

— Aţi auzit cu toţii? întrebă el, cu glas tare.

Se ridică în picioare, dând-o jos pe Meritaton.

— Prinţesele Egiptului îmi sunt loiale, spuse el. Nici una dintre fiicele mele nu râvneşte să-mi ia coroana.

Kiya se uită la Panahesi cu disperare.

— Înălţimea Voastră, începu Panahesi, prinţul Nebnefer niciodată nu ar...

— Foarte bine, anunţă Nefertiti, întrerupându-l pe vizir. Am auzit viziunea trimisă de Aton şi nu avem nevoie de mai mult.

Le făcu semn preoţilor să plece şi curtea se ridică, urmându-i.

Kiya se duse repede lângă Akhenaton.

— Preoţii au avut doar o simplă viziune, spuse ea, grăbită. O strălucire şi coroana pe capul lui Nebnefer. L-am învăţat pe fiul nostru să-ţi fie credincios. Aşa cum sunt şi eu, credincioasă ţie şi lui Aton.

Privirea lui Akhenaton era neiertătoare.

— Fireşte că îmi eşti credincioasă. Orice altceva ar fi o nebunie.

CAPITOLUL 27

AMARNA

Nouă Pachons

În ciuda victoriei tatălui nostru în faţa lui Panahesi, până la începutul recoltei, Kiya era însărcinată. Chiar şi după dezastrul din Camera de Audienţe, Panahesi se plimba cu mare importanţă prin holuri, dând comenzi pe un ton poruncitor, ca şi cum ar fi putut simţi deja coroana grea a Egiptului în mâinile lui.

Un fiu putea fi trecut cu vederea, dar o naţiune nu putea ignora doi prinţi, doi moştenitori ai tronului. Dacă fiica lui reuşea să nască un al doilea băiat, ridicarea familiei lui Panahesi la tron era asigurată.

Akhenaton o găsi pe Merit în Sala Mare şi o însărcină să-i dea vestea lui Nefertiti. Era prea laş ca să-i spună personal.

— Ai grijă să-i spui că nici un copil nu-i va lua vreodată locul lui Meritaton în inima mea. Ea este copilul nostru de aur, copilul lui Aton.

L-am privit plecând cu fetele lui. Cu prinţesele lui care îl adorau. Fiicele despre care credea că nu se vor întoarce niciodată împotriva lui, aşa cum ar fi putut-o face un fiu, aşa cum se întorsese el împotriva fratelui şi tatălui său. „Nu înţelege fetele dacă-şi închipuie că ele nu pot fi viclene”, mi-am zis.

Merit mă privi cu o expresie disperată.

— Cum să-i spun?

Am ajuns la uşile Camerei de Audienţe.

— Spune-i pur şi simplu. Singură a spus că aşa o să se întâmple. N-ar trebui să fie surprinsă.

Înăuntru, Nakhtmin juca senet cu mama mea. Pe podium, capul tatălui meu era înclinat spre Nefertiti. Şi, de

data asta, sora mea nu era înconjurată de doamnele ei. Se duseseră toate să-l vadă pe Akhenaton călărind.

— Nu eşti afară? am întrebat-o.

— Nu am timp să mă duc în Arenă, sări ea. El poate să meargă să călărească ori de câte ori are chef, dar eu trebuie să supervizez planurile pentru ziduri. În cazul unei invazii, vom fi lipsiţi de apărare în faţa hitiţilor, dar pe Akhenaton nu îl interesează...

Se întrerupse şi se uită cu o privire scrutătoare mai întâi la mine, apoi la Merit.

— Ce vreţi?

Am arătat cu capul spre Merit şi tata îşi puse pergamentele cu planurile arhitecturale în poală.

— Înălţimea Voastră, începu Merit, am veşti care nu vă vor bucura.

Adăugă apoi cât putu de repede, ca să scape odată:

— Am primit veste că este însărcinată Kiya.

Nefertiti rămase nemişcată. Când tăcerea se prelungi, Merit continuă, nesigură.

— Este doar al doilea copil al Kiyei, Alteţa Voastră. Aveţi şase copii şi Akhenaton mi-a spus să vă transmit...

Nefertiti se ridică dintr-o dată şi sulurile de papirus se rostogoliră pe pardoseală.

— Soţul meu te-a trimis pe tine să-mi dai vestea? şuieră ascuţit.

Tata se ridică repede şi veni lângă ea.

— Trebuie să acţionăm acum, sugeră el. Să-l facem să arate întregului Egipt că Meritaton este cea căreia intenţionează să-i lase tronul, înaintea lui Nebnefer.

Schimbară o privire încărcată de vorbe nerostite şi am întrebat:

— Dar cum?

Nimeni nu răspunse întrebării mele.

— Cum puteţi face asta?

O sclipire stranie licărea în ochii lui Nefertiti.

— În singurul mod în care nu s-a făcut niciodată, spuse ea.

Akhenaton proclamă un Durbar în onoarea lui Nefertiti. Era un festival pentru a sărbători domnia lor împreună, iar transformarea din soţie geloasă în regină victorioasă fu imediată.

Nefertiti nu mai spuse nimic despre Kiya, iar Nakhtmin se întreba cât de adânc vor fi golite lăzile din vistieria Amarnei pentru a finanţa cel mai mare Durbar din istorie.

— Mutny, vino! mă strigă veselă sora mea.

Am intrat în camera cu haine, cu zecile de cufere pline de ţesături strălucitoare. Brice cu mânere de bronz erau împrăştiate peste tot şi borcane cu kohl erau răsturnate cu neglijenţă.

— Ce perucă să port?

Era înconjurată de podoabe pentru cap.

— Cea care costă cel mai puţin, am spus numaidecât.

Continuă să aştepte un răspuns care să o mulţumească.

— Cea scurtă, am răspuns.

Aruncă celelalte peruci într-o grămadă pe care Merit să o strângă mai târziu.

— Tata a trimis invitaţii tuturor regilor de la răsărit, se lăudă ea. Când prinţii celor mai mari naţiuni vor fi adunaţi aici, va fi făcut un anunţ ce va înscrie numele familiei noastre în eternitate.

Am privit-o cu coada ochiului.

— Ce vrei să spui?

Nefertiti îşi pierdu privirea deasupra oraşului.

— E o surpriză.

CAPITOLUL 28

Peret, anotimpul revărsării

Fu nevoie să se aştepte până în luna Tybi pentru a termina pregătirile legate de sosirea reprezentanţilor a douăsprezece naţiuni, prinţese şi curteni, regine de mai mică importanţă însoţite de suita lor şi mii de nobili din Mitanni şi Rodos. Soldaţii munceau din zori şi până-n noapte să îmbrace arena în pânză de aur şi să termine imaginile lui Aton de pe fiecare altar. Trebuiau organizate şapte nopţi de festivităţi, pregătite camere pentru o mie de demnitari şi trebuia adus vinul. Palatul nu stătu locului timp de o lună întreagă şi, deşi toată lumea credea că primul Durbar din ultimii douăzeci de ani era o sărbătoare a domniei lui Nefertiti şi Akhenaton, doar familia mea ştia adevărul.

Tata stătea în pragul uşii lui Nefertiti, privind-o alegându-şi sandalele.

— Este adevărat? întrebă el.

Auzisem şi eu zvonul. Akhenaton scrisese personal o scrisoare pe care i-o trimisese regelui Suppiluliumas al hitiţilor, invitându-l pe duşmanul nostru să vadă măreţia Amarnei.

Tata intră în încăpere.

— Este adevărat că soţul tău îi primeşte pe hitiţi? şuieră el. În mijlocul acestui oraş?

Nefertiti se ridică şi-şi înălţă spatele.

— Da, spuse ea. Ca să vadă ce am construit.

— Şi să-i lăsăm să ne aducă şi ciuma? strigă tata. Moartea neagră! îi explică mai clar. Să permitem şi asta?

Îi aruncă în faţă rolele de papirus pe care le adusese. Nefertiti le deschise netemătoare, citindu-le pe fugă.

— Ciumă în nord, îi spuse tata.

— Akhenaton ştie deja.

Împinse scrisorile la o parte.

— Înseamnă că e cu atât mai nesăbuit!

Se priviră adânc în ochi.

— Ştii ce vreau să fac, spuse Nefertiti.

— Da. Vrei să aduci moartea în acest oraş.

— Toată lumea trebuie să vadă ce o să se întâmple. Trebuie să înţeleagă toţi. Fiecare regat de la răsărit!

Îmi dădeam seama ce voia să spună tata. Că mândria, mândria întregii familii regale, avea să fie pierzania noastră.

În schimb, îi răspunse:

— Atunci invită-l pe regele Nubiei, dar nu risca să-i aduci pe hitiţi. Nu risca să aduci molima în oraş.

— Când a fost ultima oară ciumă în Egipt?

— Când Bătrânul era faraon. Când soldaţii au adus-o din nord, spuse tata sumbru, pe un ton prevestitor de rău.

Sora mea şovăi.

— Ei bine, n-am cum să-l fac pe Akhenaton să se răzgândească.

Tata o privi lung.

— Nu ai văzut niciodată moartea neagră, o preveni el. Nu ai văzut cum se înnegresc mâinile şi picioarele unui om, cum pielea începe să se umfle până când ajunge să fie acoperită cu bube mari şi negre.

Sora mea se dădu înapoi şi tata se apropie.

— Nu ştim ce pot aduce cu ei din nord. Sunt boli care apar în câteva zile. Trebuie opriţi!

— E prea târziu.

— Niciodată nu e prea târziu! zise tata.

— N-o să se răzgândească! strigă Nefertiti. Hitiţii vor veni şi vor dispărea când se va sfârşi Durbarul.

— Şi ce vor lăsa în urmă?

Nefertiti rânji, plină de ea:

— Aurul lor.

Tata se duse la Akhenaton, dar acesta nu putea fi convins să se răzgândească, exact cum spusese Nefertiti.

— De ce ar îngădui Aton ca ciuma să atingă acest oraş? întrebă el. E cel mai frumos oraş din Egipt.

Tata se duse la sora lui, care sugeră să se facă o ultimă încercare. Dar Panahesi râse.

— Nimeni nu a văzut ciumă de cincisprezece ani, pufni el.

— Dar au văzut-o în nord, spuse tata cu seriozitate. Lângă Kadesh au murit sute de marinari.

— Ce se întâmplă, vizire? Te temi că hitiţii vor intra mărşăluind şi vor vedea cât de lipsit de apărare este oraşul? Că vor vedea că faraonul are nevoie de un fiu puternic pentru a-i conduce armata, dacă speră să-l poată apăra vreodată? Nici una dintre fetele tale nu ar putea conduce bărbaţii în luptă. E doar o chestiune de timp până când Nebnefer va fi numit moştenitor.

— Înseamnă că nu-l cunoşti pe Akhenaton, spuse tata.

M-am întrebat atunci dacă acesta era marele secret al lui Nefertiti. Dacă Meritaton avea să fie declarată moştenitoarea tronului la începerea Durbarului.

— Şi, dacă ăsta este motivul pentru care îngădui hitiţilor să pătrundă în Amarna, eşti mai nesăbuită decât credeam.

Sosiră din toate colţurile lumii: nubieni, asirieni, babilonieni, greci. Femeile care veneau din adâncurile îndepărtate ale deşerturilor aveau chipurile acoperite de văluri în vreme ce noi umblam aproape dezbrăcate, cu sânii şi gleznele pictate cu hena şi cu părul ascuns sub peruci cu mărgele ce cântau melodios atunci când vântul cald sufla dinspre apus.

Servitoarele se agitau ca fluturii în jurul surorii mele, netezind şi pictând şi aranjându-i coroana. Tutmes o schiţă

pe un papirus aşa cum stătea în timp ce Merit se ocupa de ea, obişnuit cu toată vânzoleala şi tot răsfăţul.

— Nu vrei să-mi spui care este surpriza? am întrebat-o. Doar nu eşti iar însărcinată!

— Sigur că nu. E ceva mai important decât un fiu pentru Egipt. Este Egiptul însuşi, spuse ea veselă.

Tutmes îi adresă un zâmbet intim şi m-am răsucit cu faţa spre sculptor.

— Tu ştii?

M-am uitat din nou la Nefertiti.

— I-ai spus lui Tutmes, dar nu-i spui surorii tale?

— Tutmes trebuie să ştie, spuse ea, ridicându-şi bărbia. Ca să poată surprinde momentul în întregime.

Răsunară trompetele şi Merit se dădu la o parte. Nefertiti strălucea împodobită cu cele mai de preţ nestemate din Egipt. Nici măcar fiica ei, care avea să-i păstreze şi să-i poarte frumuseţea în posteritate, nu putea rivaliza cu ea. Meritaton păşi în faţă.

— Care este surpriza, *mawat?*

— Va fi moştenirea ta şi a mea totodată, îi promise ea, luându-şi fiica de braţ, apoi strigând după mine.

În urma noastră veneau Meketaton şi Ankhesenpaaton, în vârstă de trei ani.

— Unde e faraonul?

— La Fereastra Apariţiilor, îmi răspunse ea.

Auzeam aclamaţiile chiar din curtea interioară a palatului şi, când am ajuns la fereastra în dreptul căreia părinţii mei vorbeau precipitat cu Akhenaton, mi-am ţinut respiraţia. Sub noi, două sute de altare fuseseră ridicate şi împodobite cu smirnă. Mii de preoţi erau adunaţi în faţa lor şi, pe fiecare lespede, era sacrificat un bou şi oferit lui Aton. Două sute de sacrificii pentru a arăta bogăţia şi gloria palatului din Amarna. Nu se făcuse nici o economie pentru Durbarul ce avea să rămână în istorie. Pretutindeni

în jur erau sclipiri de cornalină, de lapis lazuli şi feldspat, la gâturile nobilelor şi la gleznele scribilor. Oamenii de rând stăteau sub umbrare şi paravane, beau, sărbătoreau şi priveau în sus, aşteptându-l pe zeul-pe-pământ care le dăruise acest spectacol. Preoţii erau înveşmântaţi în aur, de la glezne până la pieptarele strălucitoare şi, în faţa lor, pe cel mai înalt altar, era Panahesi.

— Eşti impresionată? mă întrebă Akhenaton venind lângă mine şi mi se părea ciudat că îl interesa părerea mea.

Am privit din nou în jos, ascultând amestecul de râsete şi acorduri cristaline de harpă în timp ce bărbaţii îi înălţau imnuri măritului zeu Aton, zeul care le dădea atât de mult aur şi vin. Mirosul de bou fript şi de smirnă se ridica în aer până la palat şi adierea vântului aducea cu ea şi mirosul ameţitor de bere.

— Eternitatea îşi va aminti de acest Durbar, i-am răspuns.

— Da, eternitatea.

Apoi Akhenaton îi luă mâna lui Nefertiti într-a lui şi se arătă la Fereastra Aparıţiilor.

— Un Durbar pentru cei mai mari faraoni din Egipt, declară el şi mulţimea izbucni în urale. Faraonul Akhenaton şi faraonul Neferneferuaton-Nefertiti!

Am scos un strigăt.

— Ce înseamnă asta? întrebă Meritaton.

Nefertiti şi Akhenaton rămaseră la fereastră, împreună, iar mulţimea izbucni într-un strigăt care i-ar fi asurzit chiar şi pe zei.

— Ce înseamnă asta? repetă Meritaton întrebarea şi soţul meu fu cel care îi răspunse, pentru că eu eram prea şocată.

— Înseamnă că mama ta va face ce n-a făcut nici o altă regină înaintea ei. Va deveni faraon şi coregent al Egiptului.

Era de neimaginat. O regină care să devină rege. Să fie coregentă împreună cu soţul ei. Nici măcar mătuşa mea nu se făcuse faraon. Expresia tatălui meu era indescifrabilă, dar îmi dădeam seama ce gândeşte. Familia noastră nu ajunsese niciodată atât de sus.

— Unde e Tiye? am întrebat, privind în jur.

— Cu emisarii din Mitanni, spuse tata.

— Şi Panahesi? întrebă soţul meu.

Tata îşi mişcă bărbia, arătând spre un om care se învineţise de furie. Panahesi privi mai întâi la dreapta, apoi la stânga, încercând să găsească o ieşire din curtea înţesată de preoţii care scandau incantaţii şi de miile de demnitari, dar nu avea unde să se ducă. Apoi ridică privirea spre tabloul creat de familia mea, perfect încadrat în Fereastra Aparițiilor oficiale.

M-am dat la o parte. Lângă mine, Nakhtmin clătina din cap, cu ochii sclipindu-i ageri, încercând să-şi dea seama ce însemna asta pentru o regină care nu avea nici un fiu. Dar eu ştiam deja ce avea să însemne. Nimeni, nici Kiya, nici Nebnefer, nici Panahesi nu ne mai putea dărâma acum.

— Mutnodjmet! Meritaton! Veniţi, strigă Nefertiti.

Ne apropiarăm.

— Unde este Nakhtmin? întrebă Akhenaton.

Îl văzu pe soţul meu în fundul încăperii.

— Şi tu!

Tata se grăbi să vină lângă faraon.

— Ce anume vă trebuie, Înălţimea Voastră?

— Fostul general trebuie să stea alături de mine. Va sta lângă mine şi poporul va vedea că până şi Nakhtmin se închină în faţa faraonilor Egiptului.

Inima începu să-mi bată cu putere în piept, fiindcă ştiam că Nakhtmin avea să refuze. Am surprins privirea soţului meu, apoi tata se duse lângă el şi îi atinse braţul, şoptindu-i ceva la ureche.

În clipa în care îl văzură pe Nakhtmin apărând la Fereastra Apariţiilor, mulţimea de jos, soldaţi şi oameni de rând deopotrivă, explodă în urale atât de entuziasmate încât până şi Akhenaton se dădu înapoi, izbit parcă de o lovitură puternică.

— Ia-mi mâna, porunci Akhenaton. Mă vor iubi aşa cum te iubesc pe tine, spuse el.

Îi ridică braţul lui Nakhtmin cu al lui şi parcă întregul Egipt începu să strige:

– Akhen-Aton!

La braţul lui stâng era Nakhtmin. La cel drept era Nefertiti. Se întoarse spre regina-faraon şi strigă:

— Oamenii mei!

Era îmbătat de dragostea poporului, pe care o cumpărase cu pâine şi vin.

— Oamenii mei! Faraonul Neferneferuaton!

Uralele deveniră asurzitoare în clipa în care Nefertiti ridică îmblăciul şi cârja, însemnele inconfundabile ale puterii în Egipt.

M-am dat înapoi şi Nefertiti strigă:

— Vă urăm bun venit la cel mai mare Durbar din istorie!

— Vor crede că îl iubeşti! i-am şoptit soţului meu în timp ce ne îndreptam spre templu. Toţi soldaţii vor crede că te-ai plecat în faţa lui Aton.

— Nu vor crede aşa ceva.

Mă strânse lângă el.

— Nu sunt naivi. Ştiu bine că îi sunt credincios lui Amon şi că nu stau în preajma faraonului decât pentru tine.

Am privit în faţă convoiul de bărbaţi îmbrăcaţi în tunici şi centuri militare.

— Vor şti şi că, tot din cauza mea, nu mai eşti general.

— Horemheb este întemniţat. I-aş împărtăşi acum soarta dacă nu aş fi avut iubirea ta.

Am ieşit într-o curte înţesată de care împodobite cu turcoaze şi aramă. Apoi apăru Panahesi, pentru a o purta pe Nefertiti spre soarta pe care şi-o făurise singură, fără să nască vreun fiu şi fără precedent în istorie. Chipul îi era numai zâmbet, ca şi cum nu şi-ar fi dorit niciodată altceva decât ca Nefertiti să urce pe tronul Egiptului, înaintea nepotului său.

— Acum va trebui să-şi lege steaua de a ei sau să uneltească împotriva a doi faraoni, spuse soţul meu.

— Chiar dacă înseamnă să le întoarcă spatele fiicei şi nepoţilor săi? am întrebat.

Nakhtmin îşi deschise palmele.

— Alege steaua cea mai strălucitoare.

Am fost prinşi în mulţimea de care şi duşi prin Curtea de Festivităţi până la templul lui Aton, împodobit cu statuile lui Nefertiti şi Akhenaton. Trompetele sunară şi numaidecât se deschise calea până la porţi.

— Arăţi de parcă ai fi muşcat din ceva amar, râse melodios Nefertiti, coborând din carul ei. Ce s-a întâmplat, Mutnodjmet? Este cea mai mare zi pe care o vom cunoaşte vreodată. Suntem nemuritori.

„Nu. Suntem înconjuraţi de mincinoşi.” Înainte să fie cărată de preoţi în sanctuarul interior al templului pentru a primi coroana Egiptului, i-am strigat:

— Oamenii sunt fericiţi acum pentru că li s-a dat pâine şi vin. Şi sunt hitiţi aici. În capitală, Nefertiti. De unde ştii că n-au adus ciuma?

Sora mea se uită la Nakhtmin cu o expresie uluită, apoi din nou la mine.

— De ce spui asta în mijlocul celui mai mare triumf al meu?

— Vrei să te mint, aşa cum o vor face cu toţii odată ce vei fi faraon?

Nefertiti nu răspunse.

— Nu-i atinge, am sfătuit-o. Nu-i lăsa să-ţi sărute inelul.

— Pe cine să nu atingă?

Akhenaton apăru în spatele lui Nakhtmin.

— Pe emisarii hitiţi, zise Nefertiti. Nu-i lăsa să-ţi sărute inelul, îi spuse ea.

Akhenaton pufni:

— Nu! Îmi vor săruta tălpile când vor vedea ce am construit.

Pe durata Durbarului, Akhenaton o copleşi pe Nefertiti cu daruri şi laude. Era Marea lui Soţie, cel mai de încredere sfătuitor al lui, partenera lui în orişice plan, iar de acum era şi faraon. Şi ca lumea să nu uite niciodată, am mers până la zidurile Amarnei, unde Akhenaton ridicase un stâlp care să marcheze domnia ei. Se aşeză în mijlocul demnitarilor de la răsărit şi îi porunci lui Maya să citească inscripţia pe care o scrisese pentru soţia lui, regina-faraon a Egiptului.

Moştenitoare, cea mai în graţii, chip fără cusur,
Doamna gingăşiei, mare aducătoare de fericire,
Dăruită cu talentul de a asculta,
Voce care aduce bucuria Faraonului.
Marea Soţie a lui, doamna celor două ţinuturi,
Şi acum faraonul Neferneferuaton-Nefertiti,
Fie să trăiască veşnic şi pentru totdeauna.

Nici un faraon nu dăduse vreodată cârja şi îmblăciul unei femei. Dar când Nefertiti apăru în faţa mulţimii pentru

a-i da binecuvântarea, oamenii se îmbulziră şi se ridicară pe scăunele doar ca să-i poată zări o clipă chipul.

— Mă adoră, spuse ea, în a doua zi a Durbarului. Mă iubesc mai mult decât atunci când eram regină.

— Pentru că acum ai o putere mai mare asupra lor, am zis.

Însă Nefertiti nu-mi luă în seamă cinismul.

— Vreau ca oamenii să-şi amintească acest moment pentru totdeauna, răspunse ea. În lumina difuză a camerei, soarele la amurg îi făcea pielea să-i pară din bronz aurit.

— Mutny, zise ea, găseşte-l pe Tutmes. Vreau să fiu sculptată exact aşa cum sunt acum.

Am traversat palatul şi m-am dus la atelierul artistului. Durbarul avea să dureze şase zile şi şapte nopţi şi deja erau bărbaţi beţi pe străzi în vreme ce soţiile demnitarilor urcau împleticindu-se în lectici, duhnind a ulei parfumat şi a vin. Tutmes era în atelierul lui, râzând înconjurat de fete şi de băieţi tineri şi frumoşi. Privirea i se înseninã când mă văzu.

— O sculptură? întrebă el, cu respiraţia tăiată. Voi fi gata numaidecât. Când am văzut-o la templu cu îmblăciul şi cârja în mână, îmi mărturisi el, cu cobra impunătoare de pe coroană, am ştiut că o să mă cheme. Nici o altă regină nu a mai purtat această coroană cu atâta graţie.

— Nici o altă regină nu a mai purtat-o deloc! am spus eu sec.

Tutmes râse.

— Spune-i maiestăţii sale să vină, zise el cu importanţă, apoi făcu un gest larg cu mâinile. Toată lumea trebuie să plece!

Femeile se îmbufnară şi se îndreptară fără entuziasm spre uşă, ţinând în mână cupele cu vin şi foşnind din rochiile lor cu mărgele.

După ce plecară cu toţii, l-am întrebat pe Tutmes:

— De ce te iubesc atât de mult femeile?

Stătu o clipă să se gândească:

— Pentru că le pot face nemuritoare. Când găsesc modelul potrivit, pot folosi o femeie ca să o sculptez pe Isis şi când vânturile timpului îi vor şterge amintirea din casa ei, chipul va continua să-i privească din temple.

M-am gândit la ce spusese Tutmes, când m-am dus să-i vestesc lui Nefertiti că o aştepta. Se schimbase şi m-am întrebat dacă aşa avea să rămână în istorie. La încheieturile mâinilor, la glezne, de la urechi şi până la degetele de la picioare, străluceau podoabe din aur masiv şi ceramică. Străbăturăm împreună sălile palatului, cum făcusem cu atâţia ani în urmă la Teba, în noaptea în care intrase virgină în camera lui Akhenaton. Puteam auzi mulţimile adunate în curţile palatului, râzând şi dansând, dar înăuntrul zidurilor era răcoare şi linişte.

În atelierul lui Tutmes fuseseră aranjate perne pe care să se aşeze Nefertiti. Era şi un scaun cu braţe pentru mine şi, în clipa în care intră Nefertiti, Tutmes se aplecă până la pământ.

— Faraonul Neferneferuaton-Nefertiti.

Sora mea zâmbi la auzul noului ei nume.

— Vreau un bust, îi spuse ea. De la piept până la coroană.

— Cu tot cu cobra care scuipă venin, spuse Tutmes, dând aprobator din cap.

Se apropie şi studie rubinele care formau ochii strălucitori ai şarpelui. Nefertiti se aşează ceva mai sus pe perne.

— Voi lucra bustul în calcar, anunţă artistul.

M-am ridicat, dar Nefertiti strigă:

— Nu poţi să pleci! Vreau să vezi!

Ne-am petrecut după-amiaza în atelierul lui Tutmes şi, deşi amintirile mele despre cel mai mare Durbar din istorie sunt pline de oameni bând şi dansând, imaginea care a rămas cel mai bine conturată în mintea mea este cea a lui Nefertiti aplecată în faţă în marea de perne care o înconjurau, cu ultimele raze ale soarelui reflectându-se în colierul ei lat, încrustat cu coral şi turcoaze, cu ochii negri asemenea unor lacuri adânci de obsidian. Pe faţa surorii mele se citea un calm adevărat. În sfârşit, Nefertiti era convinsă că nu va fi părăsită, că însemnele puterii faraonului o vor păstra în eternitate.

CAPITOLUL 29

A şasea zi a Durbarului

Zeul cu cap de şacal coborî asupra Egiptului în timp ce pe străzi încă se mai dansa şi în palat mai erau încă mii de demnitari. Mai întâi, se strecură prin alei, în timpul nopţii, înhăţându-i pe muncitorii de la mormântul faraonului, apoi prinse curaj şi intră în cartierul brutarilor, în plină zi. Când panica se răspândi în cele din urmă în palat, nu mai era nimeni în Amarna care să poată nega ce văzuseră cu toţii.

Anubis sosise aducând între fălci Moartea Neagră.

Tata intră în Camera de Audienţe în a şasea zi a Durbarului, pentru a-i aduce vestea faraonului. În curţile interioare ce se deschideau către fluviu, încă se mai dansa.

— Înălţimea Voastră, spuse tata, şi gravitatea tonului său întrerupse râsul lui Nefertiti.

— Vino, spuse Akhenaton, cu un zâmbet larg. Ce s-a întâmplat, vizire?

Chipul tatălui meu rămânea grav.

— Ni s-a raportat că ciuma a lovit taberele muncitorilor, maiestate.

Akhenaton se uită la Nefertiti.

— Imposibil! şuieră el. Am sacrificat două sute de tauri în cinstea lui Aton.

— Şi unsprezece muncitori de la morminte au murit.

Mai mulţi demnitari se îndepărtară de podium şi Nefertiti şopti:

— Sigur au adus-o hitiţii!

— Vă sugerez să vă izolaţi în Palatul de Nord, Înălţimea Voastră.

— În palatul celei de-a doua soţii? strigă Nefertiti.

— Nu, vom rămâne aici, spuse cu hotărâre Akhenaton.

Privi de jur-împrejurul Camerei de Audienţe. Groaza ciumei împietrise întreaga curte. Muzica se auzea în continuare în celelalte încăperi, dar râsetele femeilor amuţiseră.

— Înălţimea Voastră, îl întrerupse tata. Gândiţi-vă dacă e înţelept să rămâneţi în acest palat. Hitiţii, cel puţin, ar trebui ţinuţi în carantină. Toţi cei veniţi din nord ar trebui trimişi...

— Nimeni nu va fi trimis nicăieri! tună faraonul. Durbarul nu s-a terminat.

Până şi muzicanţii se opriră. Akhenaton se întoarse spre ei şi le porunci:

— Cântaţi mai departe!

Începură numaidecât o nouă melodie. Panahesi veni repede la baza podiumului. Nici măcar nu observasem când apăruse.

— Am putea aduce o ofrandă specială în templu, sugeră el.

Akhenaton îi zâmbi, tratându-l cu superioritate pe tata.

— Foarte bine. Şi Aton va proteja oraşul.

— Dar închideţi porţile! îl imploră tata. Nimeni să nu mai intre sau să iasă.

— Trebuie să închidem porţile, fu de acord Nefertiti.

— Şi să ne lăsăm oaspeţii să creadă că e molimă în oraş?

— Vor afla cât de curând, spuse tata încet. A fost afectat şi cartierul brutarilor.

Urmă un moment de tăcere panicată, apoi demnitarii începură să vorbească toţi deodată. Un val de curteni năvăli la picioarele podiumului, întrebând ce să facă şi unde să se ducă. Akhenaton se ridică de pe tron şi tata ne strânse în jurul lui. Pe mine, pe Tiye, pe mama şi pe Nefertiti.

— Trebuie să vă întoarceţi cu toţii în camerele voastre, le spuse tata curtenilor. Întoarceţi-vă în camerele voastre şi nu ieşiţi din ele!

— Eu sunt faraon şi poruncesc ca nimeni să nu se retragă în cameră!

Nefertiti îl contrazise:

— Faceţi precum v-a spus vizirul.

Întreaga noastră familie străbătu împreună sala şi până şi paşii lui Tiye erau iuţi. Cotirăm în dreptul apartamentelor regale, dar Akhenaton refuză să meargă mai departe.

— Trebuie să ne pregătim pentru ospăţul de diseară.

Nefertiti se înfurie, dar mi-am dat seama că frica era cea care o făcea să tremure.

— În timpul molimei, vrei ca oamenii să se pregătească de ospăţ? Cine ştie care dintre bucătari ar putea fi bolnav? Poate că ciuma s-a răspândit deja în toată Amarna!

— Şi vrem ca duşmanii noştri să ne vadă slabi? o provocă Akhenaton. Să vadă probleme în mijlocul sărbătorii noastre?

Nefertiti nu îi răspunse.

— Atunci mă voi pregăti eu pentru ospăţ şi nimeni nu va uita de ce se află acolo. Pentru gloria lui Aton. Asta îşi va aminti istoria.

Nefertiti îl privi dispărând în Sala Mare şi mi-am amintit de seara în care, cu mulţi ani în urmă, în timp ce ne întorceam pe Nil, tata observase: „Nu e stabil”. Sora mea privi sculpturile care o înfăţişau pe ea şi pe familia ei şi ochii i se umplură de lacrimi.

— Trebuia să fie magnific!

— I-ai invitat pe hitiţi, deşi ştiai că vor aduce ciuma, i-am răspuns.

— Şi ce puteam face? sări Nefertiti. Puteam să-l opresc?

— Şi tu ai vrut.

Clătină din cap. Răspunsul ei ar fi putut însemna şi da şi nu.

— Oamenii ne vor învinovăţi pe noi, spuse ea, când am ajuns în dreptul camerelor ei. Vor da vina pe devotamentul nostru faţă de Aton.

Închise ochii. Ştia deja cum se va desfăşura drama pe străzile Amarnei şi în tot regatul.

— Şi dacă ajunge în palat? întrebă ea. Dacă distruge tot ce am construit?

M-am gândit la Ipu, care-mi spusese cândva că tatăl ei folosea menta ca să alunge şobolanii din pivniţă şi că nici unul dintre muncitorii lui nu murise de ciumă.

— Foloseşte mentă, i-am spus. Mentă şi virnanţ. Leagă-ţi-le la gât şi atârnă-le la fiecare uşă.

— Tu trebuie să pleci, Mutnodjmet. Eşti însărcinată.

Nefertiti îşi înghiţi lacrimile.

— Şi ţi-ai dorit atât de mult acest copil.

— Nici măcar nu ştim dacă e ciumă, am zis, încercând să păstrez speranţa.

Tata îmi aruncă o privire lungă înainte să intrăm în camerele regale.

— E ciumă.

Şi totuşi, ospăţul avu loc. În noapte răsunară acorduri de harpă şi se ridică parfumul lumânărilor de lotus şi o sută de dansatori străluciră în lumina focului, în sclipiri de aur şi argint. Se simţea tensiunea printre invitaţi, dar nimeni nu îndrăznea să aducă vorba despre ciumă sub coloanele Marii Săli din Amarna. Mirosul florilor de portocali se ridica în noapte, printre stâlpi, şi oaspeţii râdeau tare şi nervos în curţi. Nakhtmin îmi aduse un platou cu cele mai bune preparate din carne şi mâncarăm

în timp ce, sub noi, Anubis bântuia străzile. Femeile flirtau şi bărbaţii jucau senet şi servitorii umpleau cupă după cupă cu vin roşu. Până la sfârşitul nopţii, până şi eu uitasem de frica morţii. Abia a doua zi dimineaţa, când câteva sute de invitaţi simţiră în aer o duhoare dulceagă şi înecăcioasă, se gândi cineva să vadă ce se întâmpla în oraş.

Când se întoarse, mesagerul raportă ce văzuse întregii Camere de Audienţe, care era plină până la refuz.

În timp ce noi petreceam, o mie de sărmani putrezeau în paturile lor.

— Închideţi palatul! strigă Akhenaton şi gărzile nubiene zoriră să izoleze palatul faraonului de restul oraşului.

— Şi servitorii trimişi cu treburi? întrebă tata.

— Dacă nu sunt în palat, atunci vor muri pe străzi.

Nakhtmin se întoarse spre mine.

— E ultima noastră şansă, Mutnodjmet. Ne putem întoarce la Teba acum. Putem fugi.

Am strâns braţele scaunului.

— Şi să-mi părăsesc familia?

— Este alegerea lor să rămână.

Îşi fixă privirea în ochii mei, amintindu-mi de seara de pe malul Nilului.

Tata veni şi-şi puse mâinile pe umerii mei.

— Eşti însărcinată. Trebuie să te gândeşti la copilul tău.

În depărtare începură să se audă lovituri de ciocane. Uşile erau închise cu scânduri, la fel şi ferestrele. Dacă boala reuşea să intre, avea să se împrăştie în toate încăperile. Mi-am pus mâinile pe burtă, ca şi cum mi-aş fi putut apăra copilul de această grozăvie. M-am uitat la tata.

— Şi voi?

— Akhenaton refuză să plece, spuse tata pe un ton solemn. Rămânem cu Nefertiti.

— Chiar şi mama?

Mama îi luă braţul tatei, ca să găsească putere.

— Rămânem împreună. E puţin probabil ca ciuma să ajungă în palat.

Dar ochii o trădau că nu era atât de sigură pe cât voia să pară. Nimeni nu ştia cum venea ciuma, la ce casă ajungea, la ce persoană.

M-am uitat la Nakhtmin. Ştia deja ce aveam să aleg, ce aş fi ales întotdeauna. Dădu din cap, înţelegând, şi îmi luă mâna.

— Ar putea fi şi în Teba.

Ne-am adunat în tăcere în Camera de Audienţe. Toţi demnitarii străini, fie ei din Rodos sau din Mitanni, fuseseră întorşi în stradă şi doar trei sute de oameni găsiseră adăpost sub coloanele masive. Kiya şi doamnele ei stăteau adunate într-un colţ, în vreme ce Panahesi şuşotea în urechea faraonului. Puţini oameni se mişcau. Nimeni nu vorbea. Păream nişte prizonieri care aşteaptă să fie chemaţi la execuţie.

M-am uitat la servitorii care plângeau. Un scrib pe care îl văzusem de multe ori pe coridoarele din Per Medjat era fără soţia lui. M-am întrebat unde oare fusese femeia în clipa în care faraonul poruncise să fie închis palatul, fără nici un avertisment. Poate că se dusese la templu, să ducă ofrande de mulţumire, sau acasă, ca să-şi vadă mama bătrână. Acum aveau să aştepte să treacă ciuma fiecare în altă parte, sperând că Anubis va trece pe lângă celălalt. Sau că se vor întâlni în viaţa de apoi. I-am strâns mâna lui Nakhtmin şi el îmi răspunse la fel, privindu-mi cu drag chipul.

— Ţi-e frică? l-am întrebat.

— Nu. Palatul este cel mai sigur loc din Amarna. E deasupra oraşului şi separat de cartierele muncitorilor. Ciuma ar trebui să treacă prin două ziduri ca să ajungă la noi.

— Crezi că ar fi fost mai bine la Teba?

Ezită.

— E posibil ca ciuma să fi ajuns şi la Teba.

M-am gândit la Ipu şi la Djedi. Poate că erau bolnavi chiar acum, închişi în propria lor casă, fără nimeni care să le aducă mâncare sau apă. Şi micuţul Kamoses? Nakhtmin îmi strânse umărul.

— Vom lua ierburile tale şi ne vom proteja cum putem mai bine. Şi sunt sigur că Ipu şi Djedi sunt în siguranţă.

— Şi Bastet.

— Şi Bastet, îmi promise el.

— Chiar ne-au adus hitiţii pacostea asta? am şoptit.

Chipul lui Nakhtmin era întunecat.

— Pe aripile mândriei faraonului.

În timp ce mii de oameni mureau în afara palatului, eu am fost dusă mai devreme de soroc în camera de naşteri.

Pavilionul pe care îl folosise sora mea era afară, aşa că femeile se grăbiră să umple o cameră cu imagini protectoare ale soarelui şi, când începură durerile, Nefertiti îmi strecură în mână o statuetă a lui Tawaret, pe care să o ascund sub perne în timp ce ţipam. Moaşele cerură *kheper-wer* şi busuioc ca să mă ajute să împing şi mi-am dat seama mai târziu, când au strigat după cuţit, că acest copil fusese un dar de la Tawaret şi că, probabil, nu aveam să mai nasc alţii.

— Vine! strigară moaşele. Vine!

Mi-am arcuit spatele şi am împins pentru ultima oară. Când fiul meu se hotărî în sfârşit să vină pe lume, soarele aproape că apusese. Nimic în legătură cu naşterea lui nu era de bun augur. Era un copil al morţii, născut la amurg,

venit pe lume în mijlocul haosului în timp ce, afară, petrecăreţii Durbarului faraonului se stingeau pe străzi, simţind mai întâi mirosul de miere în respiraţie, descoperindu-şi apoi umflături la subsuoară şi în zonele intime, bube care se înnegreau şi se umpleau de puroi. În spatele zidurilor, însă, moaşele îmi aşezară copilul în braţe, strigând:

— Un băiat! Un băiat sănătos, doamna mea!

Ţipa suficient de tare cât să-l audă şi Osiris şi sora mea ieşi în fugă din camera de naştere, ca să le spună soţului şi tatălui meu că supravieţuisem amândoi.

Am mângâiat puful negru de pe capul fiului meu şi mi-am apropiat buzele de el. Era gingaş ca soarele în zori.

— Ce nume îi dai? mă întrebă mama în clipa în care Nakhtmin năvălea în camera de naşteri.

— Baraka. *Binecuvântarea neaşteptată.*

Timp de două zile, m-am bucurat doar de fericirea de a fi mamă, fără să-mi pese de nimic altceva. Nakhtmin era în permanenţă lângă mine, supraveghindu-mă cu grijă în caz că aş fi dat cel mai mic semn de febră sau că micuţul Baraka ar fi început să tuşească. Merse până acolo încât le interzise tuturor servitorilor să intre în contact cu noi, de teamă că vreunul ar fi putut fi afectat de ciumă. În cea de a treia zi, când consideră că eram suficient de înzdrăveniţi încât să ne putem ridica din pat, porunci să fim mutaţi înapoi în camera noastră, unde ne putea feri de sosirile şi plecărilor celor din palat, care veneau să ne ureze de bine.

Spectrul lui Anubis era pe fiecare chip. Servitorii se mişcau în tăcere pe holurile palatului şi doar ţipetele lui Baraka străpungeau amorţeala din camerele de oaspeţi. Nefertiti poruncise să ni se împodobească încăperea cu mărgele de aur, culoarea pielii fiului meu, strălucitoare ca soarele, iar doamnele de la curte adunaseră mărgelele din perucile lor şi le cususeră între ele. Era ceva cu care să-şi

ocupe timpul, în timp ce eram prizonieri înăuntrul palatului. Meritaton, Meketaton şi Ankhesenpaaton pictaseră imagini vesele în partea de jos a pereţilor. Mărgelele atârnau la fiecare colţ şi erau întinse pe grinzile din lemn. În toate vetrele din palat fusese împrăştiată smirnă şi i-am simţit mirosul greu în clipa în care am intrat în încăpere. Sora mea se uită la Baraka şi mi s-a părut că zăresc o uşoară reţinere în ochii ei, dar când mă văzu că o privesc îmi adresă cel mai luminos zâmbet.

— Ţi-am găsit deja o doică. O să-l poată alăpta după ce-ţi termini cele trei zile.

— Cine este? am întrebat îngrijorată.

Mă gândisem să îl alăptez eu.

— Heqet, soţia unui preot al lui Aton.

— Şi eşti sigură că n-a fost afectată de ciumă?

— Fireşte că sunt!

— Dar de unde ştiu că laptele ei este bun?

— Doar nu te gândeşti să-l alăptezi chiar tu? întrebă Nefertiti. Vrei să-ţi atârne sânii până la buric până împlineşte el trei ani?

M-am uitat la fiul meu, la buzişoarele lui ţuguiate şi la expresia de adâncă mulţumire. Era singurul meu copil şi probabil că singurul avea să rămână. De ce să nu-l alăptez eu, cel puţin până trecea molima? Cine ştie ce putea doica să aibă în ea, cu atâţia oameni care mureau în jur? Dar trebuia să mă gândesc şi la altceva. Dacă mă consumam dându-i lui lapte, ce s-ar fi întâmplat dacă ciuma ajungea în palat şi trupul meu era prea slăbit ca să lupte? Baraka ar fi rămas fără mamă. Nakhtmin ar fi rămas văduv, nevoit să crească singur un copil. Nefertiti se uita la mine.

— Adu-o pe Heqet, am spus. O să încetez să-l mai alăptez pe Baraka în două zile.

I-am mângâiat năsucul cu degetul şi am zâmbit.

— Înţeleg de ce ai trecut de cinci ori prin asta, Nefertiti.

Sora mea îşi încreţi fruntea.

— Înseamnă că tu te bucuri mai mult decât m-am bucurat eu.

Am privit-o din pat.

— Dar ai fost întotdeauna fericită, am protestat.

— Pentru că supravieţuisem, spuse sec Nefertiti. Şi pentru că puteam încerca încă o dată să nasc un fiu.

Privirea i se opri asupra lui Baraka.

— Dar acum nu mai este nevoie. Acum sunt faraon şi Meri va fi faraon după mine.

M-am ridicat pe perne, făcându-l pe Baraka să ţipe ascuţit.

— Tata ştie?

— Desigur. Pe cine altcineva să-şi dorească pe tron? Pe Nebnefer*?*

M-am gândit la Kiya şi la Nebnefer, în cealaltă parte a palatului. Toată curtea din Amarna – sculptori, preoţi, dansatori, croitori – se strânsese la palat, căutând adăpost. Stăteau acum toţi înghesuiţi în încăperile de lângă Camera de Audienţe. Li se permisese să rămână tuturor celor care aveau influenţă sau vreo slujbă la palat, dar mâncarea nu era nesfârşită.

— Ce ne vom face dacă molima durează mai mult decât proviziile noastre? am întrebat încet.

— Cerem să ni se mai aducă, spuse veselă Nefertiti.

— Nu trebuie să mă minţi ca să mă protejezi. Ştiu că nu sunt prea mulţi servitori dornici să părăsească palatul. Nakhtmin mi-a spus că un mesager a venit aseară la fereastră ca să raporteze moartea a trei sute de muncitori. Trei sute! am repetat. Înseamnă două mii de morţi de la începerea Durbarului.

Nefertiti se foi, stânjenită.

— N-ar trebui să te gândeşti la asta, Mutnodjmet. Ai un copil...

— Şi nu-l voi putea proteja dacă nu ştiu adevărul!

M-am ridicat pe perne.

— Ce se întâmplă, Nefertiti?

Se aşeză pe un scaun, lângă mine. Obrajii ei îşi pierdură culoarea.

— Oamenii se revoltă în stradă.

Am tras aer în piept şi mi-am strâns atât de tare copilul în braţe, încât Baraka începu să plângă.

— Şi nu îi putem împiedica să atace închisoarea şi să-l elibereze pe Horemheb, spuse ea. Armata este în carantină. Sunt doar câţiva soldaţi...

— Ciuma a ajuns şi în temniţe. Dacă e ciumă la morminte...

— Dar l-ar putea elibera dacă nu a murit. Şi Horemheb ar conduce o revoltă împotriva familiei noastre. Am fi pierduţi cu toţii.

Ezită.

— Mai puţin tu. Pe tine te-ar salva Nakhtmin.

— Niciodată, Nefertiti. Zeii sunt de partea ta. Aşa ceva nu o să se întâmple.

Îmi zâmbi cu tristeţe şi am ştiut că se gândea la molima ce venise atât de repede după Durbar şi după urcarea ei pe cel mai râvnit tron din lume. Dacă zeii erau de partea ei, de ce trimiseseră ciuma?

— Şi atunci, ce facem?

M-am uitat la Baraka. Această viaţă micuţă şi nevinovată se putea sfârşi înainte să înceapă cu adevărat. Dar de ce ar fi făcut zeii asta? Să-mi dea un copil după atâta timp, doar ca să mi-l ia atât de repede?

— Tata ce crede că ar trebui să facem?

— Crede că ar trebui să trimitem mesaje la Memfis şi Teba. Ca să-i avertizăm.

— Nu i-aţi avertizat? am strigat.

— Am închis porturile, mi-o întoarse ea. Nimeni nu poate să plece. Şi porţile sunt închise. Dacă trimitem mesageri la Teba, ce vor spune oamenii, atât de repede după Durbar?

M-am uitat înspre ferestrele sigilate cu scânduri.

— Este împotriva legilor lui Maat să nu-i prevenim, am spus.

— Akhenaton nu o va face.

— Atunci trebuie s-o faci tu, i-am spus. Eşti faraon acum.

Şase bărbaţi din palat fură plătiţi în aur ca să ducă mesajele la Memfis şi Teba, pentru a preveni oraşele de ciuma din Amarna: hitiţii aduseseră ciuma la Durbarul faraonului, iar molima făcuse deja două mii de victime.

Nu fuseseră încă săpate suficiente morminte pentru a încăpea toţi morţii; până şi bogaţii erau aruncaţi în morminte comune, sortiţi să rămână anonimi în eternitate. Unii riscau moartea pentru a aşeza amulete cu cei dragi pe pământ, pentru ca Osiris să-i poată identifica. Aveam noaptea coşmaruri în legătură cu aceste morminte şi, când mă trezeam plângând, Nakhtmin mă întreba ce anume îmi bântuia visele.

— Am visat că Osiris nu mă putea găsi, că rămăsesem pierdută pentru eternitate, că nimănui nu îi păsase îndeajuns încât să-mi scrie numele pe mormânt.

Soţul meu îmi mângâie părul şi îmi jură că aşa ceva nu se va întâmpla, că ar fi riscat orice ca să-mi pună în mână o amuletă, înainte de a fi îngropată.

— Jură-mi că nu vei face asta, l-am implorat. Jură-mi că, dacă voi muri de ciumă, îi vei lăsa să-mi ia trupul, cu sau fără amuletă.

Braţele lui se strânseră protector în jurul meu.

— Fii sigură că nu te-ar lua fără o dovadă care să le arate zeilor cine ai fost. Nu aş permite niciodată aşa ceva.

— Dar ar trebui să mă laşi să plec. Pentru că, dacă eu aş muri şi tu te-ai îmbolnăvi, cine ar mai rămâne să aibă grijă de Baraka?

— Nu vorbi aşa!

— Toată Amarna moare, Nakhtmin. De ce să credem că palatul va scăpa?

— Pentru că aici suntem protejaţi. De ierburile tale, de poziţia noastră din vârful dealului. Suntem deasupra molimei, încercă el să mă convingă.

— Şi dacă mulţimea ar intra cu forţa în palat şi ar aduce boala cu ea?

Păru surprins de lipsa mea de încredere.

— Atunci soldaţii ar împrăştia mulţimea, pentru că ştiu că aici sunt hrăniţi şi protejaţi.

Ţipetele lui Baraka străpunseră liniştea dimineţii şi Nakhtmin se ridică să-l aducă. Îşi privi tandru fiul şi îl aşeză cu grijă la sânul meu. Din ziua următoare, fiul nostru avea să fie hrănit de o doică.

— Nefertiti a trimis veste la Memfis şi Teba că aici este ciumă, i-am spus.

Nakhtmin mă privi cu atenţie.

— Akhenaton va afla, după ce va trece molima.

— De unde ştii că va trece?

— Pentru că trece întotdeauna. E vorba doar de câte vieţi ia Anubis cu el, înainte să plece.

M-am cutremurat.

— Nefertiti mi-a spus că oamenii se revoltă în stradă.

Nakhtmin se uită scrutător la mine.

— De ce ţi-a spus asta?

— Pentru că am vrut să ştiu. Pentru că eu nu am minţit-o niciodată şi ştie că aştept acelaşi lucru de la ea. Ar fi trebuit să-mi spui tu.

— La ce bun? protestă el.

— Imaginează-ţi cât de şocată aş fi fost dacă ar fi intrat în palat. Nu aş fi ştiut ce se întâmplă. Poate nici nu mi-aş fi dat seama că trebuie să-l ascund pe fiul nostru.

— Nu vor intra în palat, spuse cu hotărâre Nakhtmin. Armata faraonului este la porţi. Soldaţii mănâncă aceeaşi mâncare şi folosesc aceleaşi ierburi. Oricât de nesăbuit este Akhenaton, până şi el ştie că nu trebuie să rişte să-şi piardă armata sau gărzile nubiene. Suntem în siguranţă, îmi garantă el. Şi, chiar dacă ar veni, v-aş apăra eu.

— Şi dacă ar veni cu Horemheb? l-am întrebat şi, din expresia lui, mi-am dat seama că se gândise şi el la asta.

— Atunci Horemheb le-ar porunci să nu se atingă de voi.

— Pentru că este prietenul tău?

Nakhtmin strânse din dinţi. Nu-i plăceau întrebările mele.

— Da.

— Şi Nefertiti? l-am întrebat.

Nu-mi răspunse.

— Şi nepoatele mele? am întrebat, cu voce sugrumată.

Nici de această dată nu-mi răspunse. În schimb, un mesager bătu în uşă şi ne solicită prezenţa în Camera de Audienţe.

— Iar jucăm senet, presupuse Nakhtmin.

Dar nu şi de data asta. Tata ne chemase ca să ne comunice că muriseră trei mii de egipteni.

— Din acest moment, începeţi să faceţi provizii de pâine în camerele voastre, le spuse el celor adunaţi în încăpere. Şi strângeţi apă în vase. Molima va dura mai mult decât proviziile noastre.

Tata privi apoi spre tronurile neocupate şi spre mesele de abanos. Peste o oră, în încăpere aveau să răsune

acordurile harpelor şi să se danseze şi Akhenaton le va porunci emisarilor să joace senet.

— O păstaie seacă! spuse el încet. I-au sărutat sandalele, aşa cum a vrut, şi acum oamenii îi vor muri la picioare.

Am ştiut că Moartea Neagră pătrunsese în Palatul de pe Mal când bucătarul dădu buzna ţipând în Camera de Audienţe, cu sudoarea curgându-i pe faţă.

— Două ajutoare sunt bolnave, strigă el. Moartea a ajuns în bucătărie. Cinci şobolani şi soţia brutarului sunt morţi.

Jocurile de senet se opriră şi degetele harpiştilor încremeniră pe corzi la auzul veştilor pe care bărbatul cel gras le dădea printre gâfâituri.

Ar fi putut la fel de bine să-l asmută pe Anubis în palat.

Nakhtmin mă înşfăcă de umeri.

— Du-te în camera noastră! Adu-i pe Heqet şi pe copilul ei, apoi închide uşa şi nu lăsa pe nimeni să intre până când nu îmi auzi vocea. Mă duc după apă proaspătă.

Femeile alergau şi bărbaţii zoreau să se dea la o parte din drum. Nefertiti îmi întâlni privirea şi îi simţeam groaza la gândul că scăpa din mâini hăţurile Amarnei. Dacă ciuma ajunsese în palat, însemna condamnarea la moarte pentru toţi cei dinăuntru. Akhenaton se ridică de pe tronul lui şi-şi chemă gărzile, urlând cât putea de tare că nimeni nu avea voie să-l părăsească. Dar nimeni nu mai putea controla panica ce lua proporţii. Se întoarse spre Maya, care stătea la baza podiumului.

— Tu vei rămâne! îi porunci el.

Chipul arhitectului se făcu negru ca pământul. Oraşul lui, oraşul lor, cândva un tribut adus vieţii, era acum un monument al morţii. În mijlocul panicii, cineva strigă ca toţi copiii să fie duşi în camera de joacă. Fiecare copil cu

vârsta mai mică de şaisprezece ani trebuia să fie protejat în cea mai izolată încăpere din palat.

— Cine va avea grijă de ei? Cineva trebuie să stea cu ei! strigă tata.

Dar vacarmul era asurzitor. Nici un soldat nu păşi în faţă. Apoi apăru Tiye, cu chipul împietrit, dar calmă.

— Voi avea eu grijă de copii.

Tata dădu din cap.

— Porunceşte gărzilor să resigileze ferestrele, îi spuse el lui Nefertiti. Ucide pe oricine încearcă să iasă. Ne-ar pune în pericol vieţile tuturor.

— Ce mai contează? ţipă o femeie. Ciuma a intrat deja în palat.

— În bucătării! strigă tata. Poate fi ţinută sub control.

Dar nimeni nu îl credea.

— Tu! strigă Akhenaton, arătând înspre o nobilă care îşi împinsese copilul printr-o fereastră deschisă şi se pregătea să fugă la rândul ei.

Luă un arc din mâna unui soldat.

— Încă un pas şi vei muri!

Femeia se uită la copilul ei. Apoi se aplecă să-şi aducă înapoi copilul şi o săgeată străpunse aerul şuierând. Toată lumea strigă la unison, apoi tăcerea puse stăpânire pe Camera de Audienţe în clipa în care femeia se prăbuşi pe fereastră şi copilul începu să ţipe. Akhenaton îşi coborî arcul.

— Nimeni nu părăseşte palatul! strigă el.

Akhenaton scoase o a doua săgeată şi o îndreptă spre mijlocul mulţimii, amuţite dintr-o dată. Nefertiti veni lângă el şi-i puse mâna pe braţ, coborându-i arma.

— Nu mai pleacă nimeni, îi promise ea.

Oamenii o priveau cu ochii măriţi de groază.

Akhenaton se opri în faţa unuia dintre preoţi, care se prăbuşi la pământ în semn de supunere.

— Oricine va deschide vreo fereastră sau va strecura vreun mesaj pe sub uşă va fi trimis să moară la bucătării. Gărzi! porunci el. Ucideţi toţi bucătarii şi ajutoarele lor. Nimeni de la bucătărie să nu rămână în viaţă. Nici măcar pisicile.

Se uită după bărbatul care adusese vestea că ciuma ajunsese în palat şi-l arătă cu degetul.

— Începeţi cu el!

Gărzile acţionară rapid. Omul fu scos ţipând din Camera de Audienţe, înainte să apuce măcar să implore îndurare. Întreaga noastră familie privi spre Nefertiti.

— Toată lumea să se întoarcă în camere, zise ea. Oricine descoperă semnele de ciumă trebuie să ia un cărbune din vatră şi să deseneze ochiul lui Horus pe uşă. Veţi primi mâncare o dată pe zi.

Îl văzu pe tata dând aprobator din cap şi continuă, cu vocea mai puternică şi mai încrezătoare.

— Servitorii vor lua mâncarea din pivniţe, nu din bucătărie. Şi nimeni nu are voie să iasă din camere până nu trec două săptămâni de când dispare ciuma din palat.

Panahesi făcu un pas în faţă, nerăbdător să se plaseze în mijlocul problemei.

— Ar trebui să facem un sacrificiu, anunţă el.

Akhenaton era de acord.

— O tipsie cu carne şi un vas cu cel mai bun vin din Amarna în faţa fiecărei uşi, declară el.

— Nu! am strigat, venind repede în faţa podiumului. Trebuie să atârnăm ghirlande de mentă şi virnanţ în faţa fiecărei uşi, dar numai atât.

Akhenaton se întoarse spre mine.

— Sora faraonului crede că ştie mai multe decât Marele Preot al lui Aton?

Privirea lui Nefertiti era aprigă.

— Cunoaşte puterea ierburilor şi sugerează să punem virnanţ, nu carne care să putrezească.

Vocea lui Akhenaton deveni suspicioasă:

— Şi de unde ştii că nu încearcă să scape de o soră şi de un cumnat? Poate-şi doreşte tronul pentru ea şi pentru fiul ei.

— Fiecare uşă va avea o ghirlandă de mentă şi virnanţ! porunci Nefertiti.

— Şi sacrificiul? insistă Panahesi în faţa celor doi faraoni ai Egiptului.

Akhenaton îşi îndreptă spatele.

— Pentru fiecare încăpere care doreşte protecţia lui Aton, spuse el tare. Cei care doresc să stârnească mânia zeului – privirea i se aţinti asupra mea – n-au decât să renunţe.

Toată lumea ieşi într-o tăcere apăsătoare din Camera de Audienţe. Când mulţimea se risipi, Nefertiti îmi atinse mâna.

— Ce vei face?

— Mă întorc la Baraka, apoi închid uşa şi nu las pe nimeni să intre.

— Pentru că nu putem fi toţi împreună, nu-i aşa? întrebă ea. Să punem întreaga noastră familie într-o singură încăpere ar însemna să riscăm totul.

Îi auzeam frica din voce şi mi-am dat seama că era pentru prima oară când avea să fie doar cu Akhenaton şi cu nimeni altcineva. Părinţii noştri mergeau în camerele lor în vreme ce Tiye rămânea cu copiii.

M-am întins şi i-am luat mâna.

— S-ar putea să supravieţuim cu toţii, fiecare în parte.

— Dar de unde ştii? Ai putea să mori de ciumă şi eu n-aş şti până când un servitor n-ar veni să-mi raporteze că a văzut ochiul lui Horus pe uşa ta. Şi fetele mele...

Trupul ei subţirel păru să se facă şi mai mic.

— Voi rămâne singură.

Era cea mai mare teamă a ei. I-am luat mâna şi am pus-o pe inima mea.

— Vom scăpa cu toţii, i-am promis, şi ne vom vedea peste două săptămâni.

Era prima oară când o minţeam.

În vreme ce Moartea Neagră se strecura în palat, Panahesi aşeza ofrande de carne sărată la uşile celor ce-şi doreau binecuvântarea lui Aton. În robele lui din blană de leopard şi purtând cele mai grele inele de aur, străbătea sălile urmat de preoţi tineri care-i înălţau imnuri lui Aton cu vocile lor înalte şi dulci. În vreme ce băieţii cântau, Anubis făcea ravagii.

Când Panahesi ajunse la uşa noastră, Heqet îi porunci să plece.

— Stai!

Am deschis uşa ca să îl pot privi în faţă. Atât Nakhtmin, cât şi doica strigară speriaţi.

— Voi ţine o ramură de virnanţ în faţă, le-am promis, apoi m-am întors spre Panahesi.

— Laşi ofrande şi la camera copiilor? l-am întrebat.

Mă privi cu un aer de bunăvoinţă.

— Sigur că da.

— Nu face asta. Nu lăsa ofrande acolo. Îţi dau tot ce vrei! am spus cu disperare.

Panahesi mă măsură arogant cu privirea.

— Şi ce aş putea să vreau eu de la sora Marii Soţii a faraonului?

— De la sora *faraonului,* i-am răspuns.

Buzele i se încreţiră.

— Nepotul meu doarme în camera aia. Crezi că aş otrăvi speranţa la tron a Egiptului doar ca să omor şase fete lipsite de importanţă? Înseamnă că eşti aşa de neghioabă pe cât te credeam.

— Închideţi uşa! strigă Heqet în spatele meu. Închideţi uşa, mă imploră, ţinându-l pe fiul meu în braţe, alături de al ei.

L-am urmărit pe Panahesi dispărând de-a lungul coridorului cu vasele lui pline de carne, apoi am închis bine uşa, îndesând crenguţe de virnanţ şi mentă pe sub ea, până când nu mai rămase nici cea mai mică crăpătură.

Trecură două zile, fără ca semnele Morţii Negre să apară pe holurile palatului. Nici un ochi de cărbune nu se vedea pe nici o uşă. Apoi, în a treia noapte, tocmai când începusem să sper că palatul va fi protejat, Anubis trecu să mănânce din fiecare încăpere care îi aducea ofrandă lui Aton.

Strigătele unei servitoare străpunseră holurile tăcute în zori. Trecu în fugă pe lângă încăperile regale, strigând despre ochiul lui Horus.

— Un băiat de lângă bucătărie, ţipa ea, îngrozită. Şi mai-marele cailor. Toţi cei care i-au adus ofrandă lui Aton! Doi ambasadori din Abydos. Şi unul din Rodos. Simţim mirosul din camerele lor.

— Acum ce facem? am şoptit, din spatele uşii noastre închise.

— Acum nu putem decât să aşteptăm să vedem ce va urma, răspunse Nakhtmin, şi să sperăm că moartea nu îi va vizita decât pe cei care i-au adus jertfă lui Aton.

Dar când oamenii din Amarna au văzut carele morţii urcând înspre palat, furia a pus stăpânire pe oraş. Dacă zeul faraonului nu apăra palatul Amarnei, de ce i-ar fi protejat pe oamenii simpli? În ciuda riscului, egiptenii au ieşit în stradă, scandând numele lui Amon şi distrugând imaginile lui Aton. Se împingeau în porţile palatului şi cereau să li se spună dacă faraonul mai era încă în viaţă. M-am apropiat de fereastra noastră închisă cu scânduri şi am auzit strigătele.

— Auziţi cum îi spun? am şoptit.

Ochii lui Heqet erau măriţi de groază.

— Faraonul necredincios, răspunse ea.

— Şi auziţi ce scandează?

Am ascultat zgomotul de ciocane zdrobind piatra. Spărgeau chipul statuilor lui Akhenaton şi cereau să fie distrusă însăşi Amarna.

— DAŢI-I FOC! DAŢI-I FOC!

L-am luat în braţe pe Baraka şi l-am strâns la piept.

Când sosi mâncarea, la amiază, Nakhtmin deschise uşa, dar se dădu înapoi, şocat. O altă servitoare ne aducea mâncarea, tremurând şi plângând.

— Ce este? o întrebă Nakhtmin.

— Camera copiilor, spuse fata, cu vocea sugrumată.

I l-am întins pe fiul meu lui Heqet şi am alergat la uşă.

— Ce e cu ea?

— Toţi au fost atinşi, spuse ea printre hohote, întinzându-ne un coş. Toţi copiii au fost atinşi!

— Cine? Cine a fost atins? am strigat.

— Copiii. Prinţesele gemene s-au stins. Prinţesa Meketaton e bolnavă. Şi Nebnefer, domniţă...

Îşi acoperi gura, ca şi cum vorbele ce voiau să iasă trebuiau ţinute înăuntru.

Nakhtmin îi strânse braţul fetei.

— E mort?

Genunchii servitoarei începură să tremure.

— Nu. Dar e atins de ciumă.

— Dă-ne mâncarea şi închide uşa, spuse el repede.

— Stai! l-am rugat. Nefertiti şi părinţii mei. Ei au ochiul lui Horus?

— Nu, şopti fata. Dar regina noastră faraon îşi va dori să fi murit când va afla că din şase prinţese nu i-au mai rămas decât trei.

M-am dat înapoi, îngrozită.

— Nu i s-a spus?

Fata îşi strânse buzele. Începu să plângă şi mai tare şi clătină din cap.

— Numai Domniei Voastre i s-a spus, domniţă. Servitorii se tem de el.

„De Akhenaton.” M-am sprijinit de uşă: trei prinţese şi, în curând, prinţul Egiptului. Şi dacă ciuma intrase în camera copiilor, ce se întâmplase cu Tiye? Cu Meritaton şi Ankhesenpaaton? Nakhtmin zăvorî uşa şi Heqet fu numaidecât în picioare.

— N-ar trebui să atingem mâncarea.

— Nu se transmite prin mâncare. Dacă ar fi fost aşa, am fi acum morţi cu toţii.

— Cineva trebuie să-i salveze pe cei care au supravieţuit, am spus.

Nakhtmin privea fix în încăperea în care era fiul nostru.

— Cineva trebuie să le salveze pe regină şi pe Meritaton, am repetat eu. Ankhesenpaaton...

— E pierdută.

Privirea soţului meu era întunecată.

— Dar trăieşte încă! am protestat.

— Şi nu putem face nimic pentru ea. Pentru nici unul din ei. Dacă trei prinţese au murit deja, camera copiilor trebuie ţinută în carantină.

— Dar îi putem separa pe cei sănătoşi de cei bolnavi. Îi putem pune în camere diferite, ca să le dăm o şansă.

Nakhtmin clătina din cap.

— Faraonul nu le-a dat nici o şansă în clipa în care i-a invitat pe hitiţi şi l-a ascultat pe Panahesi.

Am ştiut cu toţii când a sosit vestea că prinţesele gemene plecaseră dintre cei vii şi că Neferuaton, în vârstă de doi ani şi Meketaton, de cinci ani, se stinseră şi ele.

Clopotele răsunară în curţi şi palatul se umplu de ţipete. Femeile plângeau şi-l implorau pe Aton să ridice blestemul ce căzuse asupra palatului din Amarna. A venit o servitoare care ne-a spus că gărzile nubiene fuseseră trimise să salveze prinţesele care mai erau încă în viaţă şi pe regină, dar că fusese prea târziu pentru Nebnefer. Am închis uşa şi am rămas ascultând strigătele de sub zidurile palatului. Nu fuseseră niciodată atât de puternice.

— Ştiu că ciuma a intrat în palat, spuse Nakhtmin. Şi cred că, dacă au fost luaţi până şi copiii faraonului, înseamnă că tot ce se întâmplă trebuie să fie din vina lui.

Strigătele mulţimii nu se opriră timp de trei zile. Auzeam egipteni furioşi implorând milă în numele lui Amon şi blestemându-l pe faraonul necredincios care atrăsese molima asupra lor. Stăteam la fereastră, cu faţa lipită de lemn, cu ochii închişi, ascultând scandările ritmice.

— Nu va fi niciodată Akhenaton Întemeietorul. I se va spune Faraonul Eretic în eternitate.

M-am gândit la Nefertiti, singură în camera ei, primind vestea că patru dintre copiii ei erau morţi şi, ori de câte ori mă uitam la fiul meu, la sânul lui Heqet, ochii mi se umpleau de lacrimi usturătoare. Era atât de mic. Mult prea mic ca să poată lupta cu ceva atât de mare. Îl ţineam strâns la pieptul meu în timpul nopţii, încercând să fiu recunoscătoare pentru timpul ce-mi era dat cu el.

În timpul zilei, ascultam carele morţii trecând pe lângă zidurile palatului. Ne întrerupeam jocul de senet când auzeam căruţele, întrebându-ne al cui trup urma să fie dezbrăcat şi îngropat pentru eternitate, fără nici un însemn care să-i spună lui Osiris cine fusese, atunci când zeul avea să se întoarcă pe pământ. Îi imploram pe servitorii care ne aduceau mâncarea să ne mai aducă virnanţ, dar toţi spuneau că nu se mai găsea în palat.

— Ai căutat în pivniţe? am întrebat-o pe servitoare. S-ar putea să fie pusă laolaltă cu vinul. Uită-te la butoaie şi spune-mi ce scrie pe ele.

— Îmi pare rău, dar nu ştiu să citesc, domniţă.

Am luat un condei de trestie şi cerneală din cutia mea şi am scris numele plantei pe o coală din cartea mea de amestecuri tămăduitoare. Am şovăit înainte să o rup, apoi am dus fâşia femeii care aştepta în hol şi i-am îndesat-o în mână.

— Asta e planta. Caută numele ăsta printre butoaie. Dacă o găseşti, ia o parte şi puneţi-o sub uşă. Du cât poţi de mult surorii şi părinţilor mei. Restul adu-ni-l nouă. Dacă găseşti un al doilea butoi, împarte-l celor care mai sunt în viaţă.

Dădu din cap, dar, înainte să plece, am întrebat-o:

— Ce îţi dau ca să te plimbi prin aceste săli ale morţii?

— Aur. În fiecare zi, sunt plătită în aur şi păstrez inelele în camera mea. Dacă supravieţuiesc, i le voi da fiului meu ca să înveţe şi să ajungă scrib. Dacă iau Boala Neagră, va face cu aurul ce va dori.

M-am gândit la Baraka şi am simţit cum mi se ridică un nod în gât.

— Şi unde e fiul tău?

Cutele adânci din jurul ochilor femeii părură să se destindă o idee.

— La Teba. Are doar şapte ani. L-am trimis acolo, când am aflat că se împrăştie moartea.

Am şovăit.

— Mulţi servitori şi-au trimis copiii la Teba?

— Da, domniţă. Am crezut cu toţii că şi Înălţimea Voastră a procedat la fel, şi regina...

Dar se opri când văzu expresia de pe chipul meu, întrebându-se dacă nu cumva spusese prea multe.

— Mulţumesc, i-am şoptit. Dacă găseşti virnanţul, adu-l de îndată.

Veni a doua zi, cu un coş plin cu ierburi.

— Domniţă?

Bătu repede la uşă şi Nakhtmin îi deschise doar atât cât să-i poată vedea chipul.

— Spuneţi-i doamnei că am găsit ierburile şi că am făcut exact aşa cum mi-a spus. Am pus o parte sub uşa mea şi am dus un coş întreg vizirului Ay.

Nakhtmin îmi făcu semn să vin şi i-am luat locul la uşa pe care o ţineam doar uşor crăpată.

— Şi reginei?

Femeia şovăi.

— Faraonului Neferneferuaton-Nefertiti?

— Da. L-a primit?

Femeia îşi lăsă privirea în jos şi am ştiut de îndată.

— Ţi-a răspuns faraonul Akhenaton. Vreau să te întorci şi să pui iarba deasupra uşii lor.

Femeia scoase un strigăt.

— Dar dacă mă vede cineva?

— Dacă te întreabă cineva, spune-i că-l pui acolo din ordinul surorii mele. Faraonul va fi închis înăuntru. Nu va şti.

Femeia se dădu înapoi şi îi atinsei braţul.

— Nimeni nu te va contrazice, i-am promis. Şi dacă faraonul o va întreba pe regină, ea va şti că eu te-am trimis şi va spune că a fost porunca ei.

Dar femeia încă şovăia şi mi-am dat seama ce aştepta.

M-am încruntat, supărată.

— Nu am nimic să-ţi dau.

Se uită la brăţara de la mâna mea. Nu era din aur, dar era făcută din turcoaze. Fusese un dar de la Nefertiti. Mi-am scos-o şi i-am îndesat-o în mână.

— O vei atârna pretutindeni, am pus-o să-mi promită. Şi o vei împleti în ghirlande.

Puse brăţara în coş.

— Desigur, domniţă.

Nu am mai văzut-o pe servitoare timp de şapte zile. Trebuia să cred că făcuse ceea ce o plătisem să facă, în timp ce strigătele de pe holurile palatului deveneau tot mai dese. Auzeam femei în sandale alergând pe dalele de gresie. Unele băteau la uşi încuiate, cuprinse de delir, şi îmi puteam imagina groaza lor. Dar uşa noastră a rămas zăvorâtă şi nu ne-am părăsit încăperile. În a opta zi după ce venise servitoarea, o femeie al cărei copil murise bătu înnebunită la uşa noastră, rugându-ne cu disperare să îi deschidem.

— Nu vrea să moară singură, am înţeles şi am început să-l strâng şi mai puternic pe Baraka la pieptul meu, ştiind că timpul nostru împreună avea să fie scurt.

— Nu-l mai strângeţi aşa de tare, mă certă Heqet. O să-l striviţi!

Dar mă cuprinsese panica.

— N-o să ne ajungă mâncarea. O să murim de foame dacă nu ne atinge ciuma. Şi mormântul nostru nu este terminat. Nici măcar nu avem un sarcofag pentru Baraka.

Ochii lui Heqet se măriră.

— Sau fiul meu, şopti ea. Dacă murim, vom muri cu toţii aici, neştiuţi de nimeni.

Nakhtmin scutură furios din cap.

— Nu voi lăsa să se întâmple asta. Nu voi lăsa să vi se întâmple vouă. Nici uneia dintre voi.

M-am uitat la fiul nostru.

— Ar trebui să ne rugăm lui Amon.

Heqet îşi duse mâna la gură.

— În palatul faraonului?

Am închis ochii.

— Da. În palatul faraonului.

Când soarele se ridică a doua zi dimineaţa, nu se găsiră semne noi de ciumă. Nici un ochi nou al lui Horus. Am aşteptat încă o zi, apoi două şi, încet, după ce trecuseră şapte zile şi nu mai aveam de mâncat decât pâine învechită, curtenii începură să iasă din camerele lor.

Am văzut-o pe servitoarea care îşi riscase viaţa pentru aur. Supravieţuise Morţii Negre. Avea să-şi trimită fiul la şcoală, ca să devină scrib. Însă mulţi alţii nu fuseseră aşa de norocoşi. Mame îndurerate ieşiră împleticindu-se din camerele lor şi taţi care îşi pierduseră singurii lor fii. L-am văzut pe Maya, mai gârbovit şi mai plăpând decât fusese vreodată. Lumina i se stinsese din ochi. Când am ieşit, am auzit şoptindu-se că faraonul Egiptului era bolnav.

— De ciumă?

— Nu, domniţă, spuse încet femeia care pusese virnanţ deasupra uşii surorii mele. I s-a îmbolnăvit mintea.

Clopotele răsunară în palat, chemând vizirii şi curtenii şi toţi servitorii care mai rămăseseră în Camera de Audienţe. Acum, în încăperea în care stătuseră cândva câteva sute, mai erau doar o mână de oameni. Am privit numaidecât în jur, căutându-mi părinţii.

— *Mawat!*

Am alergat în braţele mamei mele care începu să plângă când îl văzu pe Baraka şi îl strânse la pieptul ei până când copilul începu să scâncească. Nefertiti ne privea de sus, de pe tronul ei. Nu-i puteam citi expresia de pe chip, dar îi ţinea mâna lui Akhenaton într-a ei. Mai jos stăteau Meritaton şi Ankhesenpaaton. Familia lor de opt fusese redusă la patru şi până şi micuţa Ankhesenpaaton stătea cuminte şi tăcută, amuţită probabil de ceea ce văzuse în camera copiilor, unde muriseră surorile ei.

— Ar trebui să plecăm din Amarna, şopti mama. Ar trebui să părăsim acest palat şi să ne mutăm în cel din Teba. Aici s-au petrecut lucruri cumplite.

Am crezut că se referea la blestemul ciumei, dar, când tata îşi încleştă maxilarul, mi-am dat seama că se gândeau amândoi la mai mult decât atâta.

M-am uitat de la unul la celălalt.

— Ce vrei să spui?

Ne-am îndepărtat de podium ca să nu fim auziţi.

— În cea de a şaptea zi de carantină, faraonul l-a insultat pe regele Asiriei.

— Pe rege? repetă Nakhtmin.

— Da. Regele Asiriei a trimis un mesager care să-i ceară trei tronuri de abanos. Când a sosit, mesagerul a văzut că în oraş e ciumă şi a ezitat. Dar avea un ordin de la rege, aşa că a intrat în oraş şi a străbătut tot drumul până la palat.

— Apoi gărzile s-au dus la faraon în loc să vină la tatăl tău şi acesta l-a trimis înapoi, spuse repede mama. Cu un dar.

Nakhtmin auzi tonul întunecat din vocea mamei mele şi se uită la tata.

— Ce fel de dar?

Tata închise ochii.

— Un braţ, mâncat de ciumă. Din camera copiilor.

Am făcut un pas în spate. Chipul lui Nakhtmin se întunecă.

— Asirieni au mii de soldaţi, ne preveni el sumbru.

Tata dădu din cap.

— Se vor ridica împotriva Egiptului, spuse el, cu siguranţă în glas.

— E prea periculos să rămânem aici, spuse Nakhtmin şi, din tonul lui, mi-am dat seama că nu mai era decizia mea.

Supravieţuisem Morţii Negre. Amon nu avea să fie la fel de îngăduitor când asirienii vor ataca Egiptul. Se uită la mine:

— Nu mai putem face nimic.

— Aşteptaţi până la înmormântare. Te rog! mă imploră Nefertiti.

— Plecăm în seara asta. Asirienii vor bate la uşa Egiptului şi armata voastră nu e pregătită să le facă faţă.

— Dar înmormântarea este în seara asta, spuse ea cu disperare. Rămâi cu mine, şopti. Sunt copiii mei. Nepoatele tale.

Am şovăit când am văzut tristeţea din ochii ei.

— Ce au făcut cu trupurile lor? am întrebat încet.

Nefertiti tremură.

— Le-au pregătit pentru incinerare.

Mi-am dus mâna la gură.

— Nu le îngroapă?

— Au fost victime ale ciumei, spuse ea cu sălbăticie, dar furia ei nu era îndreptată spre mine.

M-am gândit la Meketaton şi la micuţa Neferuaton, cu flăcările ridicându-se în jurul lor în timp ce ardeau pe rug. Prinţesele Egiptului.

— Dar plecăm spre Teba imediat după aceea, am spus cu hotărâre. Şi, dacă sunt înţelepţi, părinţii noştri o vor lua pe Tiye şi vor veni cu noi.

Mătuşa noastră era încă bolnavă, dar nu de ciumă. Suferea de inimă grea. Ea avea grijă de copii în clipa în care lovise Anubis. Îşi văzuse nepoţii îmbolnăvindu-se şi murind. Pe Meketaton, pe Neferuaton, pe Nebnefer. Şi fuseseră şi alţii: fii şi fiice de scribi şi negustori bogaţi. Când mă dusesem să o văd, lacrimile îmi ardeau ochii.

— Rămâi cu noi, am implorat-o. Nu vrei să rămâi şi să-ţi îngrijeşti grădina?

Clătinase din cap şi mă luase de mână.

— În curând, voi îngriji grădinile veşniciei.

Nefertiti clătina acum din cap în faţa mea.

— Tata nu pleacă nicăieri, zise ea. El nu m-ar abandona.

— Oamenii sunt furioşi, am prevenit-o. I-a lovit ciuma şi dau vina pe cei doi faraoni. Cred că Aton le-a întors spatele.

— Nu pot să aud asta, zise ea. Nu pot să aud asta acum.

— Atunci vei auzi când va fi prea târziu.

— Pot să repar lucrurile.

— Cum? Când regele Asiriei îşi va vedea darul, ce vei face atunci? Crezi că regatele de la răsărit nu au aflat de nesăbuinţa lui Akhenaton? De ce crezi că-i scriu tatei şi nu lui?

— Are viziuni... Viziuni măreţe, Mutnodjmet. Vrea să fie iubit... atât de mult.

— Aşa cum vrei şi tu.

— Nu e la fel.

— Nu, pentru că el ar face orice pentru asta. Iar tu eşti raţională. Eşti fiica tatălui tău şi tocmai de aceea te iubeşte pe tine mai mult.

Dădu să mă contrazică, dar am continuat:

— De aceea va rămâne aici, cu tine, chiar dacă s-ar prăbuşi întreg oraşul în jurul lui. Chiar dacă ar fi să murim cu toţii. Dar oare merită? am întrebat-o. Merită nemurirea un asemenea preţ?

Nu-mi răspunse. Am clătinat cu tristeţe din cap şi m-am îndepărtat. L-am găsit pe Nakhtmin cu Baraka, pe coridorul ce ducea spre camera noastră.

— Heqet va veni cu noi, spuse el. Nici o corabie nu poate părăsi Amarna. Vom pleca pe cai, apoi vom găsi o barcă în afara oraşului. Nu ne vom apropia de casele

muncitorilor. Vom merge direct la porţi şi soldaţii ne vor lăsa să trecem, spuse el încrezător.

— Dar nu putem pleca până la noapte, i-am spus. Va avea loc o înmormântare. Ştiu ce vrei să spui, dar nu poate trece prin asta singură. Nu poate.

— Va fi o incinerare, atunci? întrebă el.

Am dat din cap.

— Micuţa Neferuaton...

Buzele începură să-mi tremure în clipa în care m-am uitat la Baraka, în braţele puternice alte tatălui său.

— Nu ştiu cum poate suporta.

— Suportă pentru că este puternică şi nu poate face altceva. Sora ta nu e proastă, cu toate că îl susţine pe Akhenaton. Şi nu este slabă.

— Eu n-aş suporta, am spus şi Nakhtmin îmi cuprinse bărbia, ridicându-mi privirea spre a lui.

— Nici nu va fi nevoie. Te iau de aici, fie că vrei, fie că nu.

— După înmormântare.

Clopotele începură să bată după ce soarele apuse şi preoţii lui Aton care supravieţuiseră molimei se adunară în curtea palatului din Amarna. Toţi purtam ghirlande de virnanţ. Un rug fusese ridicat de servitorii temători – ciuma putea pândi de sub orice piatră – dar ne adunarăm cu toţii laolaltă, cu feţele acoperite de văluri. Femeile plângeau. Mama se sprijinea de umărul meu în timp ce tata stătea alături de Nefertiti, amândoi ca nişte turnuri puternice şi sfidătoare. Vaietele Kiyei erau cumplite. Era însărcinată aproape de soroc şi mă mira că, în starea ei fragilă, supravieţuise molimei.

Pe de altă parte şi micuţul Baraka supravieţuise.

Am privit-o plângând din străfundul sufletului ei şi m-am gândit cât de crud era că nu avea pe nimeni lângă ea, în afară de câteva femei care îi mai rămăseseră. Panahesi

stătea lângă rug în robele lui de leopard în vreme ce Nefertiti îi strângea mâna lui Akhenaton, temându-se să-i dea drumul.

— Crezi că sunt cu Aton? întrebă Ankhesenpaaton.

Era alt copil acum. Era tristă şi retrasă.

— Cred că sunt cu Aton, am spus, muşcându-mi buzele. Da.

Îşi întoarse ochii de la flăcările care începuseră să prindă viaţă în capul cel mai îndepărtat al rugului. Trupurile fuseseră înfăşurate în pânză peste care fusese presărat virnanţ. Flăcările ţâşniră spre cer, cuprinzându-le pe prinţese. Carnea crăpa şi sfârâia într-un miros înţepător. Apoi hainele prinţului Nebnefer luară foc şi giulgiul care-i înfăşura trupul se dezintegră, lăsând să i se vadă chipul. Un ţipăt disperat sfâşie curtea şi Panahesi o cuprinse pe Kiya. Akhenaton se uită la soţiile lui îndurerate şi ceva cedă înăuntrul lui.

— Este numai vina celor care îl preamăresc pe Amon! strigă el. Am fost trădaţi. Aceasta este pedeapsa lui Aton, strigă el, începând să-şi piardă minţile. Găsiţi-mi un car!

Gărzile nubiene se dădură înapoi.

— Un car! strigă el. Mă voi duce în fiecare casă şi voi dărâma uşile şi voi căuta zeii falşi. Sunt oameni care îl preamăresc pe Amon în oraşul meu. În oraşul lui Aton!

Era nebun. Furia îi schimonosea faţa.

Nefertiti îi prinse braţul.

— Încetează! strigă ea.

— Voi distruge familiile în ale căror case voi găsi zei falşi, jură el.

Îşi smulse braţul din strânsoarea ei, îşi aruncă mantia pe spate şi sări în carul care îi fusese adus. Cei doi cai nechezară nervoşi şi Akhenaton ridică biciul.

— Gărzi! porunci el, însă soldaţii se dădură în lături, temându-se.

În oraş încă mai era ciumă şi nimeni nu voia să-şi rişte viaţa. Când văzu că nimeni nu voia să vină cu el, Akhenaton porunci ca porţile să fie deschise oricum.

— Vor rămâne închise! tună vocea lui Nefertiti.

Gărzile se uitară de la un faraon la celălalt, întrebându-se pe care să îl asculte. Apoi Akhenaton o porni în galop spre porţile masive şi Nefertiti ţipă, înainte să se izbească de lemnul tare:

— Deschideţi! Deschideţi porţile!

Akhenaton nu se opri. Porţile se deschiseră la timp ca să lase să iasă carul şi vizitiul acestuia. Apoi faraonul Egiptului dispăru în noapte în timp ce flăcările se ridicau tot mai sus în întuneric, mistuindu-i pe copiii lui.

Nefertiti păşi în lumină. Ţinea cârja şi îmblăciul în mâna dreaptă. Strânse pumnul stâng.

— Aduceţi-mi-l înapoi!

Gărzile şovăiră.

— Sunt faraonul Egiptului. Aduceţi-l înapoi – vocea i se ridică – înainte ca Amarna să fie distrusă!

O servitoare ieşi plângând din palat şi întreaga curte păru să se întoarcă deodată.

Fata se prăbuşi la picioarele lui Nefertiti.

— Înălţimea Voastră, regina văduvă a murit.

Agitaţia din curte începea să se transforme în isterie şi tata veni alături de Nefertiti, vorbindu-i repede:

— Dacă se întoarce, ar putea aduce cu el ciuma. Trebuie să le dăm drumul celor din palat. Găseşte bărci şi du-i afară din oraş. Servitorii vor rămâne. Copiii tăi...

— Trebuie să plece, spuse Nefertiti, fără nici cea mai mică urmă de egoism. Mutnodjmet o să le ia cu ea.

Eram şocată.

— Nu! strigă Meritaton. Nu te părăsesc, *mawat.* Nu plec din Amarna fără tine.

Tata o măsură pe Meritaton, încercând să-şi dea seama cât era de hotărâtă.

— Nu părăsesc palatul, jură Meritaton.

Tata dădu din cap.

— Trimite-o atunci pe Ankhesenpaaton cu Mutnodjmet. Pot rămâne la Teba până când Akhenaton îşi recapătă controlul.

Tata privi înspre palat. Închise o clipă ochii, singura pauză pe care şi-o permitea.

— Acum trebuie să mă duc la sora mea, spuse el.

Vedeam preţul pe care familia mea îl plătise pentru putere. Ochii tatei păreau afundaţi şi Nefertiti părea micşorată de greutatea unei pierderi atât de mari. Şi acum, femeia care ne ridicase la putere nu mai era. Nu aveam să-i mai văd nicicând privirea ageră, nici n-o s-o mai aud vreodată râzând în grădina mea. Nu mă va mai privi cu acea putere de a-mi vedea gândurile ca şi cum ar fi fost aşternute ca nişte cuvinte pe un papirus din care să citească. Femeia care domnise alături de Bătrân, Amenhotep Magnificul, şi care-i luase locul atunci când acesta obosise şi nu-şi mai dorise să domnească, trecuse în viaţa de apoi.

— Fie ca Osiris să-ţi binecuvânteze trecerea, Tiye, am şoptit.

Femeile ţipau şi copiii alergau, călcându-se în picioare, pe holuri, îndreptându-se spre Camera de Audienţe.

— Faraonul a fugit! Faraonul a fugit! strigă un servitor şi vestea se răspândi printre servitori şi pe coridoare.

Am văzut femei ieşind prin ferestrele deschise, strigându-şi una alteia, cărând braţe întregi de haine şi bijuterii.

— Zeii au abandonat Amarna! strigă cineva. Până şi faraonul a plecat.

Femeile îşi împingeau copiii prin focul înţepător din curte, ca să poată ajunge pe chei. Cărau cufere pline cu haine în timp ce bărbaţii aduceau ce le mai rămăsese din bunurile de familie. Servitorii fugeau alături de curteni şi de emisari. Era o nebunie.

Familia mea intră degrabă în palat, însă Nakhtmin mă opri, înainte să ajungem la Camera de Audienţe.

— Nu îi putem lăsa aşa, zise el. Faraonul nu mai este. Când cei de afară vor afla că a dispărut, familia ta va fi în pericol.

— Dar vom fi în pericol şi dacă se întoarce, am spus cu disperare. Ar putea aduce ciuma!

— Atunci, îl vom ţine în carantină.

— Pe faraonul Egiptului?

— Fără acordul tatălui tău, nu te-aş fi avut, îmi explică el. Îi datorăm acest lucru. Rămâi cu Baraka şi cu Heqet şi fiţi pregătiţi să plecăm când vă voi spune. Luaţi-o şi pe Ankhesenpaaton. Mă duc să o găsesc pe sora ta. Trebuie să fie pregătită să-l pună în carantină dacă se întoarce.

Când gărzile intrară împleticindu-se, cărându-l între ele pe faraonul pe jumătate inconştient, însângerat şi ars de flăcările pe care le pusese la uşile propriilor săi supuşi, curtenii care mai rămăseseră săriră să ajute.

— Duceţi-l în camera cea mai îndepărtată şi închideţi uşa! Daţi-i mâncare pentru şapte zile şi nu lăsaţi pe nimeni să intre. Sub pedeapsa cu moartea, nimeni nu are voie să-l lase să iasă.

Tata supraveghea carantina în timp ce, lângă el, vizirul Panahesi nu spunea nimic.

— Să nu te duci la el! îl preveni tata.

— Sigur că nu! pufni Panahesi.

Când Akhenaton îşi dădu seama ce i se întâmpla, uşile fuseseră deja închise şi sigilate. Strigătele lui se auzeau în

tot palatul, cerând să fie eliberat, strigând-o pe Nefertiti şi în cele din urmă plângând după Kiya.

— O supraveghează cineva pe Kiya? întrebă sora mea.

Trimise gărzi să o păzească pe Kiya, care începu să plângă când află că Akhenaton fusese închis în camerele lui, asemenea unui prizonier. A doua zi, ea fu cea care anunţă întregului palat, cu ţipetele ei îngrozite, că Akhenaton tuşea cu sânge şi că mirosurile pe care gărzile le simţeau venind pe sub uşa regelui erau dulcege, ca mierea şi zahărul. Până în cea de a treia zi, tusea se mai potolise. Din a patra zi, fu tăcere.

Trecură şase zile până când cineva putu confirma ceea ce se ştia deja.

Faraonul eretic fusese chemat în faţa lui Anubis.

Când primi vestea, Nefertiti se duse să plângă în braţele mamei noastre. Apoi veni la mine. Fusese un faraon egoist, un prost conducător, dar fusese soţul ei şi partenerul ei în toate. Şi era tatăl copiilor ei.

— Trebuie să abandonăm acest oraş, spuse tata, intrând în încăpere urmat de Nakhtmin.

Nefertiti îl privi şi durerea din ochii ei era nesfârşită.

— Este sfârşitul Amarnei, îmi şopti ea. Când vom fi morţi, doar acest oraş va vorbi pentru noi, Mutny, şi se dărâmă.

Visul ei de nemurire şi măreţie avea să fie îngropat în nisip şi lăsat să piară în deşert. Închise ochii şi mă întrebai ce vedea în mintea ei. Oraşul? Pe soţul ei răpus de ciumă? Auzise rapoartele despre ce se întâmpla în oraş – oamenii îşi ardeau propriile case în semn de protest faţă de Akhenaton. Statuile lui erau dărâmate şi picturile care-l înfăţişau în temple erau distruse. La primul semn de ciumă, Nefertiti îi poruncise lui Tutmes să-şi închidă atelierul şi să fugă. Era singurul gest dezinteresat pe care

îl făcuse. Dar nu mai era nimic de construit în Amarna. Oraşul fusese ridicat şi acum era distrus.

Tata ne avertiză pe un ton aspru:

— Îşi dau foc la case şi palatul va fi următorul, dacă armata ne părăseşte. Trebuie să îl îngropăm pe Akhenaton.

Nefertiti plângea.

— Dar Panahesi i-a dus trupul lui Akhenaton la templu, am spus eu. Îl îngroapă chiar acum.

Nakhtmin înlemni.

— Ce face?

M-am uitat de la soţul meu la tatăl meu.

— A dus trupul la templu, am repetat.

Nakhtmin se uită la tata.

— Găsiţi-l pe Panahesi! strigă tata unui grup de soldaţi din hol. Nu-l lăsaţi să părăsească palatul.

— Ce se întâmplă? am întrebat.

— Vistieria este lângă templu. Panahesi nu s-a dus să îl îngroape pe Akhenaton, zise Nakhtmin. S-a dus să ia aurul şi să atace coroana surorii tale.

Soţul meu se întoarse spre Nefertiti.

— Trebuie să îl eliberezi pe Horemheb. Eliberează-l pe general şi oamenii îl vor urma, sau rişti ca Panahesi să-şi atragă armata de partea lui, cu aurul lui Aton. Iar dacă Kiya va naşte un băiat, Egiptul este pierdut.

Nefertiti privea în gol, de parcă nu ar mai fi văzut nimic. Lacrimile i se prelinseră pe obraji şi închise ochii.

— Nu-mi pasă ce se întâmplă, zise ea. Nu-mi pasă.

Dar Nakhtmin se duse repede la ea şi o apucă de umeri.

— Alteţa Voastră, faraon Neferneferuaton-Nefertiti, ţara voastră este sub asediu şi coroana vă este ameninţată. Dacă rămâneţi aici, veţi muri!

Ochii îi erau deschişi, dar lipsiţi de viaţă.

— O vor ucide pe Meritaton sau o vor mărita cu Panahesi, iar viaţa lui Ankhesenpaaton va fi ca şi pierdută, spuse Nakhtmin.

Chipul lui Nefertiti se lumină, aproape imperceptibil. Apoi privirea i se înflăcără.

— Eliberaţi-l din închisoare!

Nakhtmin dădu din cap, apoi o apucă pe coridor şi dispăru în întuneric.

Tata se întoarse spre mine.

— Ai încredere în soţul tău?

M-am uitat la el. Nakhtmin îl putea elibera pe Horemheb pentru a lua împreună coroana.

— Nu ar face niciodată asta, i-am garantat.

Revolta începu să cuprindă străzile. Egiptenii se înarmau cu furci şi coase sau cu orice le pica în mână. Din oră în oră, un servitor venea în fugă în Camera de Audienţe ca să ne aducă veşti: atacaseră templul lui Aton de pe dealuri. Mărşăluiau către palat, cerând întoarcerea la vechii lor zei, întoarcerea la Teba şi arderea din temelii a Amarnei.

Kiya stătea într-un scaun, la baza podiumului, cu chipul împietrit ca o mască a agoniei. Am încercat să-mi imaginez ce simţea. Era soţia a doua a unui rege mort. Copilul ei avea să se nască fără tată. Şi odată venit pe lume, dacă era băiat, ar fi reprezentat o ameninţare pentru coroana lui Nefertiti.

Doar Panahesi o mai putea salva.

Uşile Camerei de Audienţe se deschiseră şi Nakhtmin intră urmat de Horemheb. Temniţa îşi pusese amprenta asupra generalului. Părul îi crescuse până sub umeri şi o barbă întunecată îi acoperea maxilarul. Dar ochii îi erau pătimaşi, arzând cu o hotărâre nebunească pe care nu o mai văzusem niciodată la un om. Tata se ridică.

Horemheb înaintă.

— Ce se aude?

— Mulţimea a luat cu asalt templul lui Aton. Trupul faraonului a fost ars, înainte de a putea fi salvat.

Tatăl meu se uită la Nakhtmin, care adăugă:

— Oamenii au luat cu asalt şi vistieria. Aurul este în siguranţă, dar şase gărzi au fost ucise. La fel şi vizirul Panahesi.

Un ţipăt sfâşietor străpunse încăperea, trimiţându-mi un fior pe şira spinării. Kiya se ridică de pe scaunul ei, cu coapsele înroşite de sânge. Însă Horemheb înainta înspre tron.

— Am fost întemniţat la ordinul soţului vostru, Maiestate.

— Iar eu te readuc în funcţie, generale, spuse repede Nefertiti, ignorând ţipetele Kiyei. Vei prelua controlul armatei, alături de generalul Nakhtmin.

Îi reda funcţia şi soţului meu. Dar sângele Kiyei începuse să curgă şuvoaie.

— Cutia mea! am strigat. Aduceţi-mi coada şoricelului!

— Şi cum ştiu că nu mă vei trăda? o întrebă Horemheb pe sora mea.

— De unde ştiu eu că nu mă vei trăda tu? întrebă Nefertiti.

Le-am strigat servitorilor să aducă apă şi pânză.

— Domnia lui Aton s-a sfârşit, adăugă Nefertiti. Te voi recompensa pentru ce ai pierdut. Du-mă la poporul meu, ca să le pot spune oamenilor că începe o nouă domnie.

— Şi hitiţii? întrebă Horemheb.

— Vom lupta, îi promise regina-faraon, strângând în mână cârja şi îmblăciul. Îi vom şterge de pe faţa pământului!

Am sfâşiat repede o robă ca să fac din ea o pernă pentru Kiya.

— Respiră, i-am spus.

Când am privit în jur în Camera de Audienţe, am văzut că fuseserăm abandonate. Mai rămăseseră doar şapte servitori, cei loiali şi puţini care nu fugiseră la Teba.

— Trebuie să o ducem în altă cameră! am strigat şi servitorii mă ajutară s-o car.

— Te rog, nu o lăsa să-mi omoare copilul, şopti Kiya.

Îmi strânse atât de tare mâna, încât mă forţă să mă uit în ochii ei.

— *Te rog!*

Mi-am dat seama despre cine vorbea.

— Niciodată nu ar...

Cuvintele îmi muriră pe buze.

Servitorii o mutară într-o cameră de oaspeţi şi o întinseră pe pat, aranjându-i perne la spate.

— Nu avem scaun de naştere, am spus. Şi eu nu...

Kiya ţipa, înfigându-şi unghiile în braţul meu.

— Creşte-mi tu copilul! mă imploră ea.

— Nu! Nu ai să mori, i-am promis. O să te faci bine.

Dar, chiar în timp ce o linişteam, ştiam că nu era adevărat. Era prea palidă, copilul venea prea devreme. Broboane de sudoare îi apăruseră pe frunte.

— Jură-mi că o să-l creşti tu, mă imploră. Numai tu poţi să-l aperi de ea. Te rog!

Şi, într-o cascadă de apă, copilul veni pe lume ţipând. Un prinţ. Un prinţ al Egiptului. Kiya îşi privi copilul ale cărui ţipete răsunau într-o încăpere goală, în care nu era nici o imagine a lui Tawaret, şi ochii i se umplură de lacrimi. Cineva aduse un cuţit şi tăie cordonul. Kiya se prăbuşi între perne.

— Numeşte-l Tutankhaton, spuse ea, strângându-mi mâna ca şi cum nu am fi fost niciodată duşmance.

Apoi închise ochii şi chipul i se linişti într-o expresie împăcată. Scoase un oftat şi trupul îi înţepeni.

O servitoare spălă copilul şi îl înfăşură în pânză, punând ghemotocul de om în braţele mele. M-am uitat la băieţelul ce avea să devină fiul meu, copilul celei mai mari rivale a surorii mele. L-am aşezat la pieptul mamei lui, ca să-i cunoască atingerea şi să ştie că l-a iubit. Apoi lacrimile îmi umplură ochii şi am plâns. Am plâns pentru Kiya, pentru Nefertiti şi pentru copiii ei, pentru Tiye şi pentru micuţul Tutankhaton, care nu avea să cunoască niciodată sărutul mamei lui. Apoi am plâns pentru Egipt, pentru că, în inima mea, ştiam că ne abandonaserăm zeii şi singuri aduseserăm moartea asupra noastră.

Palatul arăta de parcă ar fi fost devastat de o furtună.

În doar câteva zile, ornamentele fură smulse de pe pereţi, dulapurile golite, cămările pustiite. Tot ce nu încăpea în caravana noastră plutitoare avea să rămână în Amarna, pentru a fi luat mai târziu de servitori sau îngropat sub nisipurile timpului. Butoaie de bere rămaseră în adâncul pivniţelor, la fel şi lăzi întregi din vinul preferat al lui Akhenaton. Am luat câteva sticle din vinul roşu cel mai vechi pentru Ipu şi le-am ascuns printre ierburile mele. Restul aveau să rămână acolo, până când cineva ar fi prădat palatul şi pivniţele lui sau până când gărzile rămase în urmă aveau să ajungă atât de disperate încât să atenteze la pivniţa faraonului. La urma urmei, cine să-i verifice? Şi cine ştia dacă ne vom mai întoarce vreodată?

Nu ne-am luat rămas-bun cum ar fi trebuit în clipa în care ne strânserăm pe chei. Tot ce-l interesa pe tatăl meu era să ne mişcăm cât mai repede. Cârja şi îmblăciul din mâna lui Nefertiti puteau fi smulse de un uzurpator ridicat din armată sau de un Mare Preot al lui Aton sau de un adept înfuriat al lui Amon. Orice se putea întâmpla şi totul depindea de susţinerea oamenilor. Şi oamenii nu mai credeau în Amarna. Voiau să se întoarcă la vechii zei, iar tata şi Nefertiti aveau să le îndeplinească dorinţa. În timp

ce ne îndreptam spre Teba, nimeni nu se gândea la ce lăsam în urmă.

De la prora, Nefertiti privea înspre Teba, aşa cum făcuse şi altădată, pe când era doar o copilă.

— Va trebui să existe o ceremonie, spuse tata, venind lângă ea.

Aerul era răcoros. Vântul se ridica rece deasupra apei.

— O ceremonie? întrebă Nefertiti amorţită.

— O ceremonie de schimbare a numelui, îi explică tata. În numele prinţeselor nu trebuie să mai existe *Aton*. Trebuie să le arătăm oamenilor că l-am uitat pe Aton şi că ne-am întors la Amon.

— L-am uitat? spuse Nefertiti cu vocea tremurându-i. A fost soţul meu. A fost un vizionar.

Am văzut afecţiunea sinceră pe care i-o purtase în clipa în care închise ochii. El o făcuse faraon al întregului Egipt. El îi dăruise şase copii.

— Eu nu voi uita niciodată.

— Cu toate astea, trebuie să facem aşa cum ţi-am spus.

CAPITOLUL 30

TEBA, 1343 Î.HR.

Întâi ale lui Pachon

Stăteam în faţa coloanelor templului, privind aleea de sfincşi cu capete de berbeci ce stăteau ghemuiţi în strălucirea amurgului, amintind de tot ce construise Amenhotep Magnificul şi ce încercase să distrugă fiul său. Se adunaseră preoţii lui Amon, cu capetele lor rase, şi întreaga nobilime. Marele Preot al lui Amon îşi ridică potirul în aer şi îmi ţinui respiraţia înainte ca apa să cadă şi să spele definitiv numele faraonului care fusese la un pas de a distruge Egiptul.

— Tutankh-aton, în numele lui Aumn, zeul Tebei şi părintele nostru, al tuturor, eşti de acum Tutankh-amon în ochii lui Osiris.

Nakhtmin îi ţinea capul micuţului Tut în timp ce apa trecea peste el – era un copil încă mult prea mic pentru a înţelege semnificaţia numelui său. Nefertiti stătea lângă fiicele ei.

Ankhesenpaaton îngenunche, plecându-şi capul sub apa sacră pentru a deveni Ankhesenamun. Apoi Marele Preot o chemă pe prinţesa Meritaton, dar Nefertiti făcu un pas în faţă şi spuse cu hotărâre:

— Nu!

Urmară câteva momente de agitaţie, în clipa în care cei adunaţi îşi dădură seama ce făcea.

— Nu Meritaton. Ea va domni împreună cu mine. Va fi consoarta mea şi cea care ne va aminti de trecutul nostru. Unge-o pe Meritaton regină a Egiptului, pentru ca preoţii lui Aton să ştie că nu au fost abandonaţi.

Nefertiti era fie isteaţă, împăcându-i astfel pe preoţii abandonaţi ai lui Aton, fie nu voia să-l şteargă din istorie pe soţul care o încoronase faraon al Egiptului.

Tata trase cu zgomot aer în piept şi Marele Preot se forţă să zâmbească aprobator. Luă un al doilea pocal, plin cu ulei, şi-l ridică deasupra capului lui Meritaton. Micuţa prinţesă păşi în faţă, cu o graţie ce depăşea cei şapte ani ai ei, apoi îşi coborî capul şi primi coroana.

Marele preot şovăi.

— Şi cum să-l ung pe faraonul Egiptului? o întrebă el pe Nefertiti.

Mulţimea se întoarse spre sora mea, care se uită la mine.

— Sub numele de Smenkhare, anunţă ea.

„Puternic este sufletul lui Ra.”

Nefertiti îşi luase un nume oficial fără nici o referire la Aton, transmiţându-le în mod clar oamenilor că era o domnie nouă, o întoarcere la vremurile când imperiul nostru se întindea de la Eufrat până în Sudan. Acum mai erau doar Egiptul şi Nubia. Akhenaton lăsase totul să se piardă: Cnossosul, Rodosul, Valea Iordanului, Micene. M-am întors să-l văd pe Horemheb salutându-l pe noul faraon şi mi-am spus: „Nu va fi întotdeauna aşa. Într-o zi, Egiptul va fi mare din nou.”

M-am uitat la Nakhtmin.

— Nu te întorci cu Horemheb să lupţi cu hitiţii? l-am întrebat.

Se uită la fiii noştri, în braţele doicilor.

— Nu, *miw-sher.* Vor fi destule de făcut aici. Soldaţii care nu au fost pregătiţi aşa cum se cuvine sub domnia lui Akhenaton vor trebui instruiţi. Pot să fac asta. Horemheb va trebui să îşi găsească pe altcineva.

— Dar pe cine? am întrebat, îngrijorată.

— Pe Ramses, poate.

Soţul meu arătă înspre un soldat plin de decoraţii, cu părul roşu ca soarele în flăcări.

— A fost comandantul fortăreţei Sile şi va fi vizir într-o bună zi. Am luptat împreună cu el în Nubia. Este deştept ca un scrib şi un bun soldat. Nimeni nu trage cu arcul mai bine decât el.

— În afară de tine.

Nakhtmin zâmbi şi nu mă contrazise.

În acea seară, faraonul Nefertiti le făgădui oamenilor mari victorii. Purtând pe cap o coroană strălucitoare, cu chipul de vultur al zeiţei Nekhbet, marea zeiţă a războiului, Nefertiti jură că Egiptul va recupera ţinuturile pe care Akhenaton fusese atât de nesăbuit încât să le scape din mână.

— Vom recuceri Rodosul, Micene şi Cnossosul! Vom intra mărşăluind în deşerturile Palestinei şi vom revendica din nou teritoriile pe care Amenhotep Magnificul le-a făcut vasalele Egiptului. Şi nu ne vom opri până când hitiţii nu vor fi alungaţi din Mitanni înapoi pe dealurile de unde au venit!

Armata izbucni în urale care i-ar fi asurzit până şi pe zei şi numai eu înţelegeam preţul pe care Nefertiti îl plătise pentru a deveni faraon. În jurul ochilor ei erau linii pe care nu le mai văzusem până atunci şi în ţinuta ei observam acum o rigiditate care îmi amintea de Tiye. Sora mea îşi ridică pumnul în aer:

— Sub protecţia lui Amon, Egiptul nu poate da greş. Domnia faraonului necredincios a luat sfârşit.

Bărbaţii aclamau ca şi cum le-ar fi întins victoria pe tavă.

Scuturile din mâinile lor erau noi, făcute din metalul confiscat din templele lui Aton, iar vârfurile de piatră ale suliţelor fuseseră cândva parte din sutele de statui ce împodobeau Palatul de pe Mal. Şi, deşi Nefertiti ridica

braţul triumfătoare, pe mine nu mă putea păcăli. Mi-am imaginat frumoasele ei vile umplute de nisip şi palatul rămas pustiu, cu perdelele fluturând în vânt. Puteam doar să ghicesc cât de greu atârnau cârja şi îmblăciul în mâna ei. Dar nu pierduse totul. Puteau distruge Amarna, oraşul ei strălucitor de pe malul Nilului, şi-i puteau folosi statuile drept iască de foc, dar pe ea nu o puteau şterge. Încă îşi mai putea grava numele pe monumentele din Teba.

— Nu va mai exista erezie! strigă ea. Amon, marele zeu al Egiptului, s-a întors!

Din spatele coloanelor, tata dădea aprobator din cap. Îi scrisese regelui Asiriei, trimiţându-i în dar şapte tronuri de aur – plata pentru un singur braţ mâncat de ciumă. Doar timpul avea să spună dacă şapte tronuri erau îndeajuns sau dacă urma să purtăm război şi cu Asiria.

Mama veni lângă mine.

— Nu a mai rămas decât Meritaton, murmură ea. Nu va fi niciodată un prinţ.

— Mai e şi Ankhesenamun, i-am spus eu.

Am privit-o pe prinţesa de patru ani strecurându-se înspre Fereastra Apariţiilor. Avea toată frumuseţea sălbatică a lui Nefertiti şi nimic din seriozitatea surorii ei. Avea să fie o mare năzdrăvană.

Când o armată de zece mii de soldaţi plecă mărşăluind înspre regatul Mitanni, Nakhtmin îmi atinse cotul. Din cealaltă parte a Camerei de Audienţe, Nefertiti spuse:

— Doar nu plecaţi, nu?

Am privit-o pe sora mea, cu îmblăciul şi cârja în mână, încă temându-se că o să rămână singură.

— Am doi fii care mă aşteaptă de cealaltă parte a fluviului.

— Dar te vei întoarce serile, nu? Vei veni în fiecare zi?

— Vom veni în fiecare seară, i-am promis. Îi voi aduce pe Baraka şi pe Tut, ca să poată creşte împreună cu verişoarele lor.

Nefertiti se încruntă adânc şi îi spusei:

— Este fiul meu, Nefertiti. Nu mai este acum cu nimic mai mult prinţul Egiptului decât Baraka sau Nakhtmin. Nefertiti îşi înghiţi vorbele pe care ar fi vrut să le spună.

— Dar vei veni, repetă ea.

— Da, i-am răspuns, adăugând în gând: „Cum am venit întotdeauna”.

Heqet le cânta încetişor lui Baraka şi micuţului Tutankhamon, la fereastra deschisă ce dădea înspre grădini. Ridică privirea în clipa în care ne auzi paşii, apoi veni repede în logie să ne întâmpine.

— O femeie pe nume Ipu a fost aici să vă vadă, doamna mea. V-a lăsat asta.

Heqet arătă înspre o cutie mică, pe masă.

— Spune că e ceva nou ce a găsit. S-a gândit că poate vreţi pentru grădină.

Am deschis capacul de lemn şi înăuntru am găsit o floare mică şi roz, încă prinsă de rădăcină. Era deschisă şi i-am mângâiat cu degetul petalele delicate. Erau lungi şi netede, ca o ţesătură foarte fin lucrată. I-am studiat culoarea perfectă, nuanţa soarelui la apus. Aveam grădina mea, casa mea, familia mea, puteam să păşesc sub razele soarelui şi să simt pământul cald în palme şi viţa crescând sub tălpile mele...

Heqet se opri, îngrijorată.

— Sunteţi bine, doamnă?

— Da. Pur şi simplu mă bucur că sunt acasă.

Hequet îşi îndreptă spatele, privind pereţii pictaţi şi coşurile cu ţesături.

— Şi ce veţi face acum, fără viaţa de la curte? mă întrebă ea.

— Îmi voi împlini destinul, i-am spus. În camera copiilor mei şi în grădină.

Am bătut la uşa pictată, pe care fusese sculptată imaginea unei corăbii pe mare.

— Domniţă!

Strigătul încântat al lui Ipu răsună până în stradă.

Obrajii îi erau mai plini şi părul îi crescuse până mai jos de umeri. Un plânset subţirel se auzi în spatele ei şi, când m-am uitat, l-am văzut pe Kamoses în braţele tatălui său. Eram uimită cât de mult crescuse.

— Uite ce mare te-ai făcut!

— Are mai mult de un an acum. Şi este atât de drăgălaş încât sunt pregătită să o iau de la capăt.

Îşi puse mâna pe stomac şi zâmbi.

Am exclamat:

— Oh, Ipu...

— Uite cine vorbeşte! strigă ea. Tu ai acum doi băieţi!

Se dădu un pas în spate ca să se uite la mine şi-mi zâmbi cu lacrimi în ochi:

— Oh, domniţă! După atâta timp!

Mă îmbrăţişă, apoi mă trase înăuntru.

— Bine aţi revenit acasă! spuse Djedi.

Arăta sănătos şi mulţumit. Ciuma nu ajunsese în nici un alt oraş în afară de Amarna şi am încercat să nu mă gândesc ce ar fi putut însemna contrariul.

— Aşadar el e Kamoses, am spus, încercând să mă obişnuiesc cu gândul că era acelaşi copilaş de la care îmi luasem rămas-bun pe chei, cu un an în urmă.

— E frumos. Are nasul tău, i-am spus lui Ipu.

— Şi ochii lui Djedi. Moaşa spune că va fi bogat.

— Şi ea de unde ştie?

— Pentru că primul lui strigăt a fost *nub.*

Am râs zgomotos.

— *Aur?* Mi-a fost dor de tine, Ipu.

— Şi lui Ipu de tine, spuse Djedi, rânjind. Numai despre tine vorbea toată ziua.

— Toată lumea nu vorbea decât despre Amarna, îmi mărturisi ea. Nimeni nu ştia ce să creadă. Mai întâi un Durbar, apoi un coregent, apoi ciumă. Este adevărat – vocea îi coborî – că faraonul i-a trimis un braţ de om regelui Asiriei?

Am făcut semn că da şi Ipu a clătinat din cap.

— Povesteşte-mi totul. Vreau să ştiu totul!

Aşa că i-am povestit despre Durbar şi despre încoronarea surorii mele, apoi despre Moartea Neagră şi ofrandele lui Akhenaton. I-am spus despre moartea copiilor lui Nefertiti, a lui Nebnefer şi în cele din urmă a lui Tiye. Când am ajuns la partea în care Akhenaton coborâse cu carul în oraş, Djedi îl aşeză pe Kamoses în pătuţul lui. Nu-i venea să creadă că plecase fără nici o escortă ca să distrugă altarele interzise ale lui Amon.

— Faraonul era cuprins de furie, i-am spus, dar îmi era peste putinţă să-i descriu amarul din ochii lui Akhenaton când îşi văzuse copiii arzând în oraşul pe care îl construise pentru Aton.

— Când au interzis corăbiilor să mai plece din Amarna, am crezut că toţi cei din oraş vor pieri, îmi mărturisi Ipu şi ochii i se umplură de lacrimi. Inclusiv tu şi Nakhtmin.

Am cuprins-o în braţe.

— Iar noi nu puteam şti dacă molima se răspândise sau nu. Şi noi am fost speriaţi.

Ceva mi se frecă de picioare şi un ghem mare şi greu sări în poala mea.

— Bastet! am exclamat.

M-am uitat la Ipu.

— A venit după mine într-o seară şi nu s-a mai întors. Poţi să-l iei înapoi acum, adăugă ea, dar puteam vedea şovăiala din ochii ei.

— Cum să-l iau?! Trebuie să rămână la tine, am spus cu toată sinceritatea. Ar fi murit împreună cu toate celelalte pisici din palat dacă nu l-ai fi salvat tu.

— Au omorât *miw*-ii?

— Toate animalele din palat au fost ucise.

— Unde au îngropat leşurile? întrebă Djedi.

— Au venit şi le-au luat cu căruţele.

— Fără amulete? şopti Djedi.

— Şi fără morminte? strigă Ipu.

— Gropi comune. Gropi săpate în pământ şi acoperite cu nisip.

Nici unul dintre ei nu mai spuse nimic.

Mai târziu plecarăm spre casa mea, în aerul călduţ al serii, iar Ipu îmi ceru pentru a doua oară să-i povestesc cum Kiya, pe patul de moarte, mă rugase să-i iau copilul. I-am spus din nou şi până şi micuţul Kamoses stătu potolit, ca şi cum ar fi fost şi el fascinat de poveste.

— Nimic nu s-a întâmplat aşa cum mi-am imaginat, spuse Ipu. Egiptul s-a dat cu totul peste cap. Tu îl creşti pe prinţul moştenitor! se minună ea.

— Nu, nu este un prinţ, am spus cu hotărâre. Este doar un băieţel.

*

Rutina se instală repede la Teba şi viaţa noastră intră într-un ritm liniştit. Oamenii veneau din tot oraşul să-l vadă pe Nakhtmin, povestindu-i ce se întâmplase la Teba în timp ce Amarna era pustiită de ciumă. Apoi încercau să-l atragă din nou în război, spunându-i că-şi irosea talentul pregătind soldaţii, când ar fi putut conduce oamenii spre victorie, în Rodos. Soldaţii stăteau în uşa casei noastre şi clătinau din cap, uitându-se acuzator la mine.

— Este cel mai bun general din armata faraonului, spuse Djedefhor. Oamenii nu înţeleg de ce refuză să se

întoarcă. M-au implorat să vin aici şi să-l întreb. Horemheb e dur. Este mult prea serios şi oamenii nu îl iubesc aşa cum îl iubesc pe Nakhtmin.

Mi-am amintit de cuvintele tatălui meu: *Ai încredere în el?* M-am uitat înspre Nakhtmin, care îi instruia pe soldaţii surorii mele. I se vedeau muşchii tari sub tunică, fruntea îi era acoperită de sudoare. Am zâmbit.

— Vor trebui să se mulţumească cu gândul că le transformă băieţii în bărbaţi.

— Dar ce veţi face, când nu veţi mai fi la curte şi el nu va lupta?

Am râs din toată inima la întrebarea lui Djedefhor.

— Vom trăi liniştiţi, am spus. Şi, într-o zi, Nakhtmin îi va învăţa pe fiii noştri să fie soldaţi sau scribi.

Djedefhor mă privi ciudat.

— Fiii?

— Îl avem şi pe Tut, i-am amintit, cu voce răspicată.

Am privit amândoi înspre grădină, unde doi băieţei mergeau de-a buşilea, la umbra unei bătrâne acacia. Heqet era acolo, supraveghindu-i.

— Fiul Kiyei, spuse el. Un posibil moştenitor al tronului.

— Niciodată! am răspuns. Va creşte aici, departe de curte. Meritaton va fi următorul faraon, apoi Ankhesenamum.

Ştiam ce voia să spună. Că Egiptul trebuia să aibă un prinţ, că aşa fusese întotdeauna şi aşa avea să fie mereu. În schimb, zise doar:

— Presupun că aţi aflat de înţelegerea la care s-a căzut cu preoţii lui Aton?

— Că li se dau două săptămâni să-şi schimbe robele cu cele ale lui Amon?

— Da. Şi unii au refuzat.

L-am privit şocată.

— Nu pot refuza! Nu vor avea unde să se ducă!

— Vor avea casele credincioşilor lui Aton. Sunt mulţi, domniţă. Copii care nu l-au cunoscut niciodată pe Amon şi adepţi care nu au părăsit Amarna decât după ce le-au fost arse casele. S-ar putea să avem probleme din partea lor.

În acea seară, am intrat în Sala Pergamentelor din palat şi un tânăr scrib mă conduse la tatăl meu. Era cu spatele întors la mine. Ţinea în mână mai multe papirusuri, legate în piele.

— Tată?

— Mutnodjmet!

Se întoarse spre mine.

— Mi s-a părut că te aud.

— Ce faci?

Lăsă din mână papirusurile şi oftă.

— Studiez hărţile Asiriei.

— Aşadar, şapte tronuri nu au fost îndeajuns?

— Nu. S-au aliat cu hitiţii, răspunse tata.

Am oftat.

— Akhenaton a făcut mult rău. De ce i-a permis Nefertiti?

— Sora ta a făcut mai mult decât îţi dai seama. L-a ţinut ocupat în timp ce eu şi mătuşa ta ne îngrijeam de afacerile Egiptului. A luat aur de la templul lui Aton ca să putem hrăni armata şi să plătim regii străini ca să ne rămână aliaţi. Loialitatea nu este ieftină.

— Akhenaton nu plătea armata?

— Niciodată.

Tata îmi aruncă o privire plină de semnificaţii.

— Sora ta a plătit-o.

Am rămas câteva clipe în tăcere.

— Cum a ascuns aurul? l-am întrebat.

— L-a ascuns în spatele unor proiecte pentru preamărirea lui Aton. Şi nu e vorba doar de câţiva debeni. Au fost cufere întregi de aur.

— Şi ce se va întâmpla acum cu preoţii lui Aton? Un soldat mi-a spus că i-ar putea crea probleme lui Nefertiti.

— Dacă va continua să se întâlnească cu ei.

— De una singură?

Vorbisem prea tare. Vocea îmi răsună cu ecou în Per Medjat.

— Şi nesocotind sfatul meu.

Dar tata nu mă rugă să încerc să o fac să se răzgândească. Avea douăzeci şi şapte de ani. Era o femeie matură şi faraon pe deasupra.

— Dar de ce se întâlneşte cu ei?

— De ce?

Scoase la rândul lui un oftat adânc.

— De ce? Nu ştiu. Poate că are sentimentul că le datorează ceva.

— Dar ce-ar putea să le datoreze? Îi ucid pe preoţii lui Amon. Poate speră să pună capăt acestei situaţii, am sugerat.

— Să pună capăt luptei? Lupta nu se va sfârşi niciodată. Ei cred că Aton este zeul Egiptului, dar cei mai mulţi oameni cred în puterea lui Amon.

M-am sprijinit de zid.

— Aşadar, va fi întotdeauna război.

— Întotdeauna. Aşa că fii recunoscătoare pentru pacea grădinii tale. Poate că eu şi mama ta ne vom refugia acolo, când grijile Tebei vor deveni prea apăsătoare.

— Cum sunt acum?

Îmi zâmbi sumbru.

— Cum sunt acum.

CAPITOLUL 31

1335 Î.HR.

Akhet, anotimpul inundaţiei

Muşchii de pe braţul lui Baraka se încordară, în clipa în care fiul meu prinse în arc o săgeată cu pene, trimiţând-o apoi direct în ţinta din celălalt capăt al curţii, într-o sclipire de roşu şi auriu.

— Foarte bine! îl lăudă Nakhtmin.

Baraka dădu din cap, satisfăcut. Semăna cu tatăl lui, avea aceiaşi umeri laţi şi acelaşi păr negru, tuns până la baza gâtului. Până şi mie îmi venea greu să cred că nu avea decât nouă ani. Arăta ca un băiat de unsprezece, chiar doisprezece ani.

— E rândul tău acum, spuse Baraka, dându-se la o parte pentru ca Ankhesenamun să se aşeze în faţa ţintei.

— Pun pariu că nimeresc mai aproape decât Tut, se lăudă ea. În timp ce tu stai cu nasul în papirusuri, eu vin aici şi mă antrenez cu Nakhtmin, îl necăji ea pe Tutankhamon.

Îşi trase braţul micuţ şi arcul se încordă.

— Uşurel, o sfătui Baraka.

Săgeata zbură, oprindu-se foarte aproape de mijlocul ţintei şi Ankhesenamun scoase un strigăt de încântare. Baraka îşi acoperi urechile.

— Foarte bine, spuse aprobator Nakhtmin. Devii un soldat foarte bun, Ankhesenamun. Curând, mama ta va trebui să te lase să te antrenezi cu elevii mei.

— Mi-ar plăcea să fiu soldat într-o bună zi!

Nakhtmin se uită către umbrarul de sub care îi priveam eu. Prinţesa nu semăna câtuşi de puţin cu tatăl ei.

— Haideţi! strigă ea. Să vâslim până la palat şi să-i arătăm mamei ce pot să fac!

— Crezi că reginei îi va plăcea? întrebă cu simţ practic Baraka.

Ankhesenamun îşi dădu la o parte zuluful de pe frunte. Peste doi ani, avea să şi-l taie şi să devină femeie.

— Cui îi pasă ce crede Meritaton? Ea nu face altceva decât să citească şi să recite poezii. Seamănă cu Tutankhamon, spuse ea pe un ton acuzator şi Tut se supără.

— Nu semăn cu regina! protestă el. Eu merg la vânătoare în fiecare zi.

— Da, dar reciţi şi poezii, îl necăji ea.

— Şi ce dacă? Tatăl nostru scria poezii.

Baraka înlemni şi Ankhesenamun îşi duse mâinile la gură.

— E-n regulă, se amestecă repede Nakhtmin.

— Dar Tut a spus...

Ankhesenamun nu termină.

— Nu contează ce a spus Tut. Ce-ar fi să mergem la mama ta şi să-i arătăm ce poţi să faci? Cu siguranţă ne aşteaptă.

Soarele aproape că apusese. Aveam să fim aşteptaţi curând, în Sala Mare din Malkata. În timp ce doi servitori ne traversau fluviul cu barca, Ankhesenamun se aplecă spre Tutankhamon.

— Nu ar fi trebuit să spui asta despre tatăl tău.

— Lasă-l în pace! spuse Baraka, luându-i apărarea lui Tut. A fost şi tatăl tău!

Ankhesenamun strânse din dinţi.

— Sunt sigură că Mutnodjmet nu ar fi de acord.

— Cu ce să nu fiu de acord? am întrebat cu un zâmbet neştiutor şi toţi trei copiii se uitară spre mine.

Ankhesenamun încercă să adopte o expresie de superioritate morală.

— Cu faptul că vorbim despre faraonul eretic. Ştiu că nu ai fi de acord, zise ea. Mama spune că nu trebuie să vorbim despre el, mai ales în public, şi că ăsta este motivul răscoalei din Egiptul de Jos. Dacă nu i-ar fi abandonat pe zei şi nu i-ar fi ridicat pe preoţii lui Aton, nu am mai avea acum războaie în nord şi preoţii noştri din Teba ar fi în siguranţă pe timp de noapte, fiindcă nu s-ar mai teme că cineva o să-i atace sau o să pornească vreo revoltă.

— Mama ta a spus toate astea? întrebă curios Nakhtmin.

— Da.

Dar Ankhesenamun încă se mai uita fix la mine, aşteptând un răspuns, şi, în cele din urmă, toţi cei din barcă se întoarseră să vadă ce voi spune.

— Poate că e mai bine să nu vorbim despre faraonul Akhenaton în public, am recunoscut, iar Ankhesenamun îi aruncă o privire triumfătoare lui Tutankhamon. Cu toate astea, nu e nimic rău în a ne aminti lucrurile bune pe care le-a făcut un om.

Ankhesenamun se uită lung la mine. Nakhtmin îşi ridică sprâncenele.

— A scris poezii, am spus, şovăind. Şi se pricepea să tragă cu arcul. De la el se poate să fi moştenit şi voi doi talentul.

— Mama trăgea foarte bine cu arcul, mă contrazise Ankhesenamun.

— Aşa este, dar Akhenaton era deosebit de rapid.

Dintr-o dată, mi-am amintit de femeia din Camera de Audienţe care încercase să-şi salveze copilul fugind din faţa molimei. Mi-am strâns mantia în jurul trupului şi Ankhesenamun se aplecă spre mine, ca şi cum voia să afle răspunsul la o întrebare foarte importantă.

— Tatăl meu chiar a fost eretic?

M-am foit pe pernă, evitând privirea lui Nakhtmin.

— A fost un mare credincios al lui Aton, i-am răspuns cu grijă.

— De-asta se întâlneşte mama cu preoţii lui Aton, chiar dacă vizirul Ay îi spune că este periculos? Pentru că tata credea în Aton şi ei îi pare rău?

I-am întâlnit privirea lui Nakhtmin.

— Nu ştiu, am răspuns. Nu ştiu de ce se întâlneşte cu ei, deşi toată lumea i-a spus că este periculos. Poate că este încă tristă.

— De ce să fie tristă?

— Pentru că a fost înşelată de Aton, când Amon este marele zeu al Egiptului, hotărî Baraka.

Nefertiti se întâlni cu preoţii lui Aton în ciuda protestelor vizirilor săi, împotriva oricărei logici şi a avertizărilor tatălui meu.

— Voi îndrepta lucrurile, jură ea, plimbându-se pe meterezele noului zid care înconjura Teba.

Cu vârsta, frumuseţea ei delicată se înăsprise şi trăsăturile îi erau acum parcă sculptate în piatră şi sfidătoare. Avea treizeci şi unu de ani.

— Şi dacă nu pot fi îndreptate? am întrebat-o. Sunt criminali. Vor puterea şi sunt dispuşi să ucidă pentru a o avea din nou.

Nefertiti scutură cu fermitate din cap.

— Nu voi permite să existe discordie în Egipt.

— Dar întotdeauna va fi discordie. Întotdeauna vor fi păreri diferite.

— Nu şi Egiptul meu! Voi discuta cu ei.

Îşi încleştă degetele pe creneluri şi privi dincolo de Nil. Razele soarelui cădeau pe piatra proaspăt tăiată, învăluind-o în căldura lunii Mesore. De aici puteam vedea întregul oraş: vila mea de pe cealaltă parte a fluviului,

statuile înalte ale lui Amenhotep Bătrânul, templul lui Amon şi sutele de grupuri statuare regale.

— Ce poţi rezolva discutând? Oamenii ăştia i-au ucis pe preoţii lui Amon, am spus. Ar trebui să-i trimiţi în carierele de piatră!

— Sunt Regina Poporului. În ţinuturile mele va fi pace, cât timp voi ocupa eu tronul.

— Şi cum te va ajuta întâlnirea cu ei să realizezi asta?

— Poate că voi reuşi să-i conving să se întoarcă la Amon. Să înceteze lupta.

Nefertiti mă privi cu coada ochiului, ca să vadă dacă ascultam.

— Am atâtea viziuni, Mutnodjmet. Un Egipt care să se întindă din nou de la Eufrat, în est, până la Kush în sud. Un ţinut în care Amon şi Aton să poată exista deopotrivă. Mâine mă voi întâlni cu doi dintre preoţii lui Aton. Mi-au înaintat o petiţie pentru un templu...

— Nefertiti! am spus apăsat.

— Nu-i pot lăsa să folosească templele lui Amon. Dar propriul lor templu... de ce nu?

— Pentru că vor dori şi mai mult!

Nu spuse nimic şi continuă să privească oraşul ce se întindea la picioarele noastre.

— Voi face pace cu ei, făgădui ea.

Seara următoare, am dat fuga în Per Medjat şi tata ridică privirea spre mine, speriat.

— Ai văzut-o pe Nefertiti? l-am întrebat.

— Este în Camera de Audienţe. Cu Meritaton.

— Nu este! Tutmes a văzut-o cu doi preoţi ai lui Aton. A promis că se întâlneşte cu noi în Sala Mare, dar nu e acolo.

Privirea lui o întâlni pe a mea şi am luat-o amândoi la fugă. Trecuse deja ora în care se primeau petiţionarii.

Năvălirăm amândoi pe uşile Sălii Mari şi gărzile palatului deveniră nervoase.

— Găsiţi-o pe regina-faraon! strigă tata şi teama din vocea lui îi făcu pe cei doisprezece soldaţi să plece în fugă.

Deschideau uşile, strigând numele lui Nefertiti. Din capătul coridorului, auzeam vocile bărbaţilor:

— Maiestate!

Deschideau uşi, dar nu găseau pe nimeni.

Un nod dureros mi se puse în stomac, un sentiment pe care nu îl mai încercasem până atunci.

Nakhtmin ne găsi în Sala Mare.

— Ce s-a întâmplat?

— Nefertiti! Nu o găseşte nimeni. Tutmes spune că a văzut-o discutând cu doi preoţi ai lui Aton.

Văzu teama din ochii mei şi numaidecât străbătu coridorul, strigându-le oamenilor lui să încuie toate uşile exterioare din palat.

— Nimeni să nu iasă! le strigă el.

Ankhesenamun veni însoţită de Tutankhamon.

— Ce se întâmplă? Cine a dispărut?

— Nefertiti şi Meritaton. Mergeţi în Camera de Audienţe şi nu ieşiţi de acolo!

M-am gândit la Fereastra Apariţiilor, unde Nefertiti îi ducea uneori pe mesageri ca să le arate oraşul. Copiii şovăiau.

— Plecaţi! le-am cerut.

Am alergat prin palat, cu sudoarea curgându-mi de sub perucă direct în ochi. Am aruncat cât colo peruca, fără să-mi pese unde ateriza sau cine o ridica de jos.

— Nefertiti! am strigat. Meritaton!

Cum se putea să fi dispărut amândouă? Unde să fie?

Am cotit înspre Fereastra Apariţiilor, apoi am deschis uşa.

Sângele se întinsese deja pe dalele de pe jos.

— Nefertiti! am strigat şi ecoul vocii mele răsună în tot palatul. NEFERTITI! Nu se poate! Am zgâlţâit-o.

— Nu se poate!

Am strâns la piept trupul surorii mele, dar era deja rece. Tata şi Nakhtmin apărură lângă mine.

— Cercetaţi palatul! strigă Nakhtmin. Vreau să căutaţi în fiecare încăpere! În fiecare cabinet, în fiecare cufăr, în spatele fiecărei uşi care dă înspre pivniţe!

Vedeam cuţitul aruncat pe jos, vedeam cât de adâncă era tăietura sub coasta lui Meritaton.

M-am prăvălit în genunchi lângă nepoata mea.

— Akhenaton! am strigat, ca să mă poată auzi Anubis.

Fuseseră preoţii lui, religia lui. Tata încercă să mă despartă de Nefertiti, dar refuzam să-i dau drumul. Se aplecă lângă mine şi o ţinurăm amândoi pe regină, sora mea, fiica lui, femeia care ne condusese vieţile timp de treizeci şi unu de ani.

Mama veni în fugă, cu Ankhesenamun şi Tutankhamon în spatele ei, în ciuda poruncilor mele.

— În numele lui Amon... şopti mama.

Era prea târziu să le mai spun copiilor să plece. Văzuseră deja ce făcuseră preoţii lui Aton.

— Aveţi grijă! le-am strigat.

Dar de ce ar mai fi trebuit să se ferească?

Ankhesenamun se aplecă şi o atinse pe sora ei. Avea doar cincisprezece ani şi firul vieţii îi fusese retezat. Se uită la mine şi Tutankhamon îi închise ochii lui Meritaton.

Am strâns şi mai tare în braţe trupul lui Nefertiti, încercând să-i prind spiritul cu al meu, să îl aduc înapoi.

Dar domnia lui Nefertiti se încheiase. Plecase din Egipt.

— Şşşt! l-am auzit pe Nakhtmin şoptindu-i fiului meu. Mama ta nu se simte bine.

— Să-i aduc nişte muşeţel? întrebă Baraka.

— Da, spuse Nakhtmin dând din cap.

Soţul meu veni lângă pat, mă privi, apoi îşi scoase sabia şi se aşeză lângă mine.

— Mutnodjmet, spuse el blând. *Miw-sher.*

Îmi mângâie obrazul.

— Îmi pare rău, dar trebuie să-ţi dau veşti proaste. Voiam să afli de la mine, înainte să auzi de la altcineva.

Mi-am înghiţit teama. „Pe toţi zeii, să nu fie vorba de mama sau de tata!”

— Trupul surorii tale a fost pângărit. Preoţii lui Aton au pătruns în camera mortuară şi au încercat să o distrugă.

Am aruncat cuvertura la o parte.

— Trebuie să o văd! am strigat.

— Nu!

Mă apucă de braţ.

— Tăieturile sunt...

Şovăi.

— ... extinse.

Mi-am dus mâna la gură.

— I-au tăiat faţa? am întrebat în şoaptă.

Îşi coborî privirea.

— Şi pieptul.

Locurile în care era *ka*-ul ei. Încercaseră să-i nimicească sufletul. Încercaseră să o ucidă şi după moarte.

— Dar de ce? am strigat, rostogolindu-mă jos din pat. De ce?

— Îmbălsămătorii o vor face la loc, îmi promise el.

Dar eram înnebunită de furie.

— Cum o pot face la loc? Era frumoasă!

I-am strâns braţul.

— Atât de frumoasă.

— Îmbălsămătorii ştiu cum. Apoi o vor îngropa în secret, la noapte. Deja a fost făcut un sarcofag nou. Tut îl va putea folosi pe al ei într-o zi. El va fi următorul faraon.

„Tut al nostru? La doar nouă ani?”

— Dar cum îi va recunoaşte Osiris chipul? am întrebat printre lacrimi.

— Au statuile din Amarna. Îi vor grava numele pe toţi pereţii noului mormânt. Osiris o va găsi.

Dar lacrimile îmi curgeau şi mai tare. Nu le puteam opri. M-am uitat la Nakhtmin printre suspine, dându-mi seama abia atunci ce spusese.

— Şi înmormântarea?

— Diseară. Nu va merge nimeni în afară de tatăl tău şi de Marele Preot al lui Amon. E prea periculos. Am risca să o găsească şi să o distrugă a doua oară.

Mă luă în braţele lui.

— Îmi pare rău, Mutnodjmet.

Oamenii au plâns-o în stradă. Fusese regina lor, faraonul Egiptului. Le dăduse Teba înapoi şi reconstruise templele şi altarele lui Amon. Stăteam la fereastra Camerei de Audienţe, privind mulţimea îngrămădindu-se la porţi, acoperindu-le cu amulete şi flori. Unii plângeau în hohote, alţii veneau tăcuţi şi aveam senzaţia că inima mi se transformase în piatră, atât de greu îmi apăsa în piept.

Nefertiti nu mai era.

Trimisese armatele noastre să obţină victorii în Rodos şi Lakisa, dar nu avea să mai poarte nicicând coroana Nekhbet sau să-şi întindă braţele pentru a saluta mulţimea. N-aveam să-i mai aud nicicând râsul sau să-i văd ochii îngustându-i-se de nemulţumire. Am auzit paşii tatei pe coridor. „A venit să mă caute.” Uşa Camerei de Audienţe se deschise scârţâind şi sunetul ascuţit al sandalelor lui pe gresie deranjă liniştea.

— Mutnodjmet.

Nu m-am întors.

— Mutnodjmet, ne întâlnim în Per Medjat. Ar trebui să vii şi tu. Este vorba de Tutankhamon.

Nu i-am răspuns şi tata veni lângă umărul meu.

— A fost îngropată cu grijă, îmi spuse el. Cu toate statuile din Amarna şi bogăţiile din Teba.

Vocea îi trăda o adâncă tristeţe şi m-am întors spre el. Dragostea pe care i-o purtase îi era întipărită în fiecare cută a feţei. Părea mult mai bătrân, dar Egiptul trebuia în continuare condus. Egiptul avea să existe întotdeauna, cu sau fără Nefertiti.

— Nu e drept, am spus, înghiţindu-mi un suspin. De ce au omorât-o preoţii lui Aton? De ce?

— Pentru că a creat credincioşi fanatici, zise el. Credincioşi dispuşi să facă orice ca să aducă la tăcere pe cineva care se ridica împotriva lor.

— Dar era faraon! am strigat. Ce au rezolvat dacă au omorât-o? Ce au câştigat?

— Teamă. Speră că următorul faraon se va teme atât de mult de ei, încât le va lăsa templele. Nu îşi dau seama că, dacă următorul faraon nu îi va da lui Amon templele lui Aton, zeul lor este ca şi mort.

— Pentru că oamenii se vor răscula, am spus, înţelegând.

Tata dădu din cap.

— Aşa că îi vom avea drept duşmani fie pe oameni, fie pe preoţii lui Aton.

— Şi nici un faraon nu trebuie să se opună voinţei poporului său.

Am clipit, ca să-mi alung lacrimile.

— Timpul ar trebui să stea în loc, am spus. N-ar trebui să meargă mai departe.

Tata mă privi în tăcere.

— Întregul Egipt ar fi trebuit să se năruiască înainte să moară ea! Şi Meritaton...doar cincisprezece ani!

Groaza şi singurătatea gândului că voi trăi într-o lume fără Nefertiti mă copleşiră.

— Ce vom face cu toţii? am întrebat, cuprinsă de panică. Ce va face familia noastră?

— Ne vom pregăti pentru o nouă domnie în Egipt, spuse tata. Şi ne vom întâlni în Per Medjat, când vei fi gata.

CAPITOLUL 32

Peret, anotimpul Revărsării

Faraonul Tutankhamon urcă podiumul spre tronurile lui Horus alături de prinţesa Ankhesenamun şi l-am văzut pe tata şoptindu-i în ureche, aşa cum îi şoptise de atâtea ori lui Nefertiti.

— Tatăl tău este din nou puterea din spatele tronului, remarcă Nakhtmin.

— Doar că, de data asta, pentru fiul nostru.

O briză uşoară alină căldura verii, încărcată de parfumul florilor de lotus şi al smirnei.

— Nu voi scăpa niciodată, nu-i aşa?

— De tronurile lui Horus? întrebă Nakhtmin, clătinând din cap. S-ar părea că nu. Dar de această dată va fi diferit, îmi făgădui el. De această dată, Egiptul va prospera şi nu vor exista răscoale sub domnia faraonului Tutankhamon.

— De unde ştii?

— Pentru că sunt eu aici şi pentru că Horemheb îi va distruge pe hitiţi şi se va întoarce victorios pentru gloria lui Amon. În cincisprezece ani, Aton va fi uitat.

Am simţit un fior gândindu-mă la oraşul lui Nefertiti, în mijlocul nisipurilor, distrus încetul cu încetul de vânturile timpului.

Tot ce încercase cu atâta trudă să realizeze se risipise. Dar mai era Ankhesenamun. Am ridicat privirea spre podium şi m-am uitat la fetiţa care semăna atât de bine cu sora mea şi mi s-a părut ciudat că stăteam acolo, în acelaşi scaun pe care îl ocupasem când fusese Nefertiti regină. Cât îşi va aminti această copilă despre mama ei? Îşi întoarse privirea înspre mine – aceiaşi ochi negri, acelaşi gât subţire – şi m-am întrebat ce oare vor scrie ea şi fiul meu împreună, pe stâlpii eternităţii.

POSTFAŢĂ

Povestea lui Nefertiti poate fi pusă cap la cap din sutele de imagini scoase la lumină din Amarna. Devotaţi artei, ea şi Akhenaton au umplut oraşul cu sculpturi care-i înfăţişau pe ei doi şi pe Aton, o zeitate minoră, pe care Akhenaton o ridicase la un statut suprem. Şi, pentru ca nimeni să nu îl confunde cu vreun alt faraon, portretele lui Akhenaton şi ale familiei sale regale au fost realizate în mod distinct. Gâturile lungi, capetele alungite şi şoldurile feminine sunt unice perioadei Amarna. Din multe puncte de vedere, Nefertiti şi Akhenaton au revoluţionat arta egipteană. Însă istoria şi-i aminteşte mai degrabă pentru modul eretic în care l-au abandonat pe Amon, gest pentru care Horemheb avea să distrugă Amarna bucată cu bucată, înainte de a deveni faraon, cu Mutnodjmet drept regină, aşa cum precizează datele istorice.

Din punct de vedere istoric, Horemheb s-a căsătorit cu Mutnodjmet după ce restul familiei ei murise, pentru că ea reprezenta ultima legătură regală cu tronul Egiptului. Există dovezi care sugerează că Mutnodjmet s-ar fi căsătorit cu forţa cu Horemheb. În *Regina eretică*, o continuare a romanului *Nefertiti*, sunt descrişi ultimii ani, tumultuoşi, din viaţa lui Mutny, sub domnia fascinantă a fiicei sale, regina Nefertari. Totuşi, în *Nefertiti* am descris deliberat primii ani din viaţa lui Mutny, când s-a căsătorit din dragoste.

În roman, multe nume au fost schimbate, pentru a uşura lectura cititorului. De exemplu, oraşul Akhetaten este prezentat cu numele său din prezent, Amarna, în vreme ce Waset a fost schimbat cu echivalentul său modern, Teba. Mare parte a acestui roman respectă istoria: de la prezentarea detaliilor casnice până la cunoştinţele pe care le aveau vechii egipteni despre

păstrarea vinului, sau descrierea picturilor de pe podiumul din Malkata. Totuşi, mi-am permis câteva libertăţi în ceea ce priveşte personalităţile, numele şi evenimentele minore. De exemplu, nimeni nu poate şti ce părere avea Mutnodjmet despre viziunea surorii ei în legătură cu un Egipt fără preoţi ai lui Amon. Însă, într-o reprezentare a ei găsită la Amarna, stă de o parte, cu braţele coborâte, în vreme ce toţi ceilalţi îl îmbrăţişează cu entuziasm pe Aton. Într-o perioadă în care arta încerca pentru prima oară să surprindă realitatea, acest detaliu mi s-a părut important. Şi, deşi Nefertiti a avut într-adevăr şase fiice cu Akhenaton, nu există dovezi că ar fi născut gemeni.

Mai sunt şi alte date istorice incerte. A fost vreodată Amenhotep cel Tânăr coregent alături de tatăl lui? A condus Nefertiti vreodată singură? Câţi ani avea Nefertiti când a murit? Ce a ucis-o pe Tiye? Sunt mistere care deocamdată nu şi-au găsit răspuns şi pentru care, în cele din urmă, am ales interpretarea care mi s-a părut cea mai probabilă.

În anii ce vor urma, poate că unele dintre aceste întrebări îşi vor găsi răspunsul, odată cu descoperirea mumiilor din Amarna. Deşi mare parte din trusoul funerar al Kiyei a fost găsit în mormântul lui Tutankhamon, nu a rămas aproape nimic din bunurile lui Akhenaton sau ale lui Nefertiti. Unii arheologi afirmă că două mumii ascunse în mormântul KV35 sunt trupurile lui Nefertiti şi ale Reginei Văduve. Dacă este adevărat, înseamnă că au rămas nişte frumuseţi uluitoare chiar şi după moarte. Dacă nu, căutarea a două dintre cele mai puternice femei din istoria Egiptului continuă.

GLOSAR

Alabastru Mineral dur, calcaros sau gipsos, cu aspect de marmură albă, exploatat în Egiptul antic din localitatea Akhetaton (numită de greci Alabastron).

Ammit Divinitate egipteană, devoratoarea morţilor, care adesea era reprezentată cu corp de leu şi cap de crocodil. În momentul trecerii în viaţa de apoi, dacă inima unei persoane cântărea mai mult decât pana adevărului zeiţei Maat, Ammit îi devora sufletul şi o condamna la uitare.

Amon Cea mai importantă divinitate egipteană, creatorul tuturor lucrurilor. Soţia lui era zeiţa Mut.

Ankh Simbol al vieţii, asemănător unei cruci cu o buclă în partea superioară şi mâner.

Anubis Paznicul morţii, care cântărea inima celui decedat pe o balanţă a dreptăţii pentru a hotărî dacă poate continua călătoria spre Ţinutul Binecuvântat. Adesea era întruchipat cu un cap de şacal, şacalii fiind văzuţi dând târcoale prin Valea Regilor, unde erau îngropaţi cei decedaţi.

Aton Disc solar venerat în timpul domniei lui Akhenaton.

Bastet (sau **Bast)** Zeiţa soarelui şi a lunii. Era şi divinitate a războiului, întruchipată sub formă de leu sau pisică.

Bes Zeul pitic al fertilităţii şi naşterii, ocrotitor al familiei.

Calendar

ANOTIMP	LUNĂ	FESTIVAL	DATE
Akhet Toamnă	Thot	Festivalul Wag	19 iulie–17 august
	Phaophi	Festivalul Opet	18 august–16 septembrie
	Aythyr	Festivalul lui Hathor	17 septembrie–16 octombrie

	Choiak		17 octombrie–15 noiembrie
Peret Iarnă	Tybi		16 noiembrie–15 decembrie
	Mechyr	Festivalul lui Isis	16 decembrie–14 ianuarie
	Phamenoth		15 ianuarie–13 februarie
	Pharuthi		14 februarie–15 martie
Shemu Vară	Pachon		16 martie–14 aprilie
	Payni	Sărbătoarea Văii	15 aprilie–14 mai
	Epiphi		15 mai–13 iunie
	Mesore		14 iunie–13 iulie
Epagomene			14–18 iulie

Canopă Vas funerar. În patru canope erau conservate cele mai importante organe ale unei persoane decedate (ficat, plămâni, stomac, intestine) pentru viaţa de apoi.

Cartuş *Shenou*. Simbol hieroglific de formă ovală, cu o linie orizontală la bază, care indica faptul că în interior era scris numele faraonului.

Cârjă şi îmblăciu Însemne ale puterii faraonului, simboluri care reaminteau poporului rolul lui de păstor (cârja) şi de binefăcător (îmblăciul, folosit la treieratul grânelor).

Cuneiform Sistem de scriere mai întâi pictografică, apoi cu simboluri în formă de cuie, înscrise pe tăbliţe de argilă şi folosit iniţial de sumerieni. A fost adoptat ulterior şi de hitiţi.

Deben Inel de aur, argint sau bronz cu valori stabilite şi folosit ca unitate de măsură pentru greutate.

Faianţă Ceramică smălţuită utilizată pentru podoabe mici sau amulete.

Hathor Zeiţa bucuriei, a maternităţii şi a iubirii. Era reprezentată adesea sub formă de vacă.

Horus Zeul cu cap de vultur al soarelui şi cerului.

Ibis Pasăre de baltă cu cioc lung şi curbat.

Isis Zeiţa frumuseţii şi a magiei. Era venerată şi ca soţie şi mamă.

Ka Spiritul sau sufletul unei persoane, care era creat la naştere.

Khepresh Coroană albastră purtată de faraon în război sau, mai rar, în timpul ceremoniilor.

Kohl Pudră minerală folosită în Egiptul antic ca rimel pentru machiaj şi realizată în principal dintr-un amestec de plumb, sulf şi grăsime animală, chiar bitum.

Maat Zeiţa dreptăţii şi a adevărului. Maat era adesea reprezentată sub forma unei femei cu aripi (sau o femeie care purta o coroană cu panaş). În viaţa de apoi, inima unei persoane era pusă în balanţă cu una dintre penele ei pentru a hotărî dacă meritau să treacă în Ţinutul Binecuvântat. Cuvântul *maat* reuneşte principiile dreptăţii, ordinii şi proprietăţii, pe care trebuia să le respecte fiecare egiptean.

Mawat Mamă.

Miw Pisică.

Montu Zeul cu cap de şoim al războiului.

Templu mortuar Templu (adesea separat de mormântul celui decedat) ridicat pentru a comemora viaţa cuiva.

Mut Zeiţa maternităţii şi partenera lui Amon. Adesea era reprezentată cu un cap de pisică.

Nemes Coroană regală cu aspect de perucă, cu dungi albastre şi aurii. Este coroana reprezentată pe sarcofagul lui Tutankamon.

Osiris Soţul zeiţei Isis, judecătorul sufletelor şi stăpânul lumii de dincolo. A fost ucis de fratele său, Seth, care a împrăştiat bucăţi din trupul său în tot Egiptul. Isis a adunat bucăţile din trupul lui Osiris şi l-a înviat, acesta devenind simbolul vieţii veşnice. Osiris a fost adeseori reprezentat ca un bărbat cu barbă, închis într-o ladă de mumie.

Papirus Tip de trestie care creşte în Delta Nilului, a cărei tulpină uscată, prin suprapunere şi presare, poate fi folosită apoi pentru scris.

Per Medjat Bibliotecă.

Pschent Coroana dublă egipteană, roşu cu alb, simbolizând atât Egiptul de Sus, cât şi Egiptul de Jos.

Ptah Zeul constructorilor şi al artiştilor.

Pylon Poartă sau intrare de piatră, adesea însoţită de statui pe ambele părţi.

Ra Zeul soarelui, care era frecvent reprezentat sub formă de şoim.

Renpet Un an, potrivit calendarului egiptean, care cuprindea 365 de zile (douăsprezece luni a câte treizeci de zile fiecare, la sfârşit adăugându-se cinci zile, epagomene).

Sarcofag Criptă sau sicriu de piatră, adesea acoperit cu aur.

Sekhmet Zeiţă cu cap de leu a războiului şi a distrugerii.

Senet Considerat primul joc de societate, pe tablă, din lume, ulterior a devenit un simbol religios şi a fost deseori reprezentat în morminte.

Senit Fetiţă.

Seth Zeul furtunilor, al haosului, zeu malefic, care l-a ucis pe fratele său, Osiris. Era înfăţişat cu capul unui animal

necunoscut, trup de ogar, coada despicată şi cu botul prelung, sau era reprezentat cu părul roşu.

Shedeh Băutura preferată a egiptenilor, făcută din rodii sau din struguri.

Sistru Instrument de mici dimensiuni din bronz (sau alamă) alcătuit dintr-un cadru în formă de U, prevăzut cu un mâner la capăt şi pe care erau aşezate mici discuri vibrante. Când era scuturat, instrumentul scotea un zornăit puternic, subţire.

Tawaret Zeiţa naşterii, care era reprezentată deseori sub formă de hipopotam.

Thot Zeul egiptean al lunii, al scribilor şi autorul renumitei *Cărţi a Morţilor*. I s-a atribuit inventarea scrierii şi a vorbirii. A fost înfăţişat frecvent ca un zeu cu cap de ibis sau de babuin.

Uraeus Coroana sub formă de cobră care reprezenta regalitatea. Cobra este înfăţişată cu gluga umflată, pregătită de atac, şi se credea că poate scuipa flăcări în ochii duşmanilor celui care o poartă.

Vizir Sfetnic al familiei regale.

MULŢUMIRI

În primul şi în primul rând, vreau să-i mulţumesc tatălui meu, Robert Francis Moran, care a sădit în mine dragostea pentru istorie. Ai fost cel mai mare campion al meu şi cel mai înfocat susţinător şi îmi lipseşti mai mult decât voi putea exprima vreodată în cuvinte. Voi regreta întotdeauna nespus că nu ai apucat să vezi romanul *Nefertiti* publicat, dar trebuie să cred că, de acolo de unde eşti, îl ştii acum. Vreau să-i mulţumesc şi mamei mele, Carol Moran, pentru că-mi este cea mai bună prietenă şi pentru că mă susţine din toate punctele de vedere. Fără tine *Nefertiti* nu ar exista. Dragostea şi bunătatea ta sunt o inspiraţie pentru mine.

Nu pot să nu-i mulţumesc soţului meu, Matthew Carter, a cărui generozitate în ceea ce priveşte timpul petrecut cu el mi-a permis să scriu acest roman. Eşti primul meu editor şi admiratorul pe care îl iubesc cel mai mult. Îţi mulţumesc că ai atât de multă încredere în mine şi că mi-ai acceptat atât de multe ore de muncă.

Desigur, scrisul nu este un efort solitar în publicarea unei cărţi. Îi datorez o profundă recunoştinţă agentului meu de presă, Anna Ghosh, care a crezut îndeajuns în mine încât să aştepte în timp ce scriam *Nefertiti.* Mulţumesc, Anna, mai mult decât îţi închipui. Danny Baror a fost un agent internaţional fantastic, care a avut grijă ca *Nefertiti* să poată fi citită în mai mult de treisprezece limbi, urmând să apară şi în altele. Şi lui Allison McCabe, incredibilul meu editor, care a avut o contribuţie imensă la romanul pe care îl aveţi în faţă, îi sunt profund îndatorată. Atenţia ta la detalii este neîntrecută. A fost o adevărată plăcere să lucrez cu tine şi mi-au plăcut în mod deosebit fotografiile pe care i le-am făcut lui Audrey. Fie să rămână mult timp cel mai frumos ogar italian din New York.

Oricum, cu tot ajutorul pe care l-am primit de când am început să scriu *Nefertiti,* nimeni nu devine autor dintr-o dată. Cei mai mulţi dintre autori pot privi în trecut şi să vadă evenimentele şi experienţele care i-au transformat în ceea ce sunt şi despre care au ajuns în cele din urmă să scrie. Din acest motiv, sunt recunoscătoare Muzeului de Istorie Naturală din Los Angeles, care a organizat pe timpul verii cursuri de ştiinţe pentru copii. Aceste cursuri au aprins în mine scânteia interesului pentru istorie, pe care tatăl meu l-a cultivat mai târziu şi pe care profesorii l-au rafinat. Sunt de asemenea recunoscătoare Colegiului Pomona şi Universităţii Claremont Graduate, care m-a ajutat să fiu trimisă în Israel pentru a lucra la situl arheologic care m-a inspirat să scriu romane de ficţiune istorică.

Am avut totodată norocul în cariera mea academică să întâlnesc profesori care au fost o mare inspiraţie: Gayle Hauser, Ed LeVine, Kenneth Medina, Ernestine Potts şi profesor Martha E. Andersen, care l-a readus la viaţă pe Shakespeare, din secolul al XVI-lea.

Şi, desigur, sunt recunoscătoare întregii echipe de la Crown. Directorului de producţie Cindy Berman şi extraordinarului corector Shelley Bennett, care au petrecut ore şi ore de muncă pentru a se asigura că nu există inexactităţi între mulţimea de naşteri şi morţi din *Nefertiti.* A fost o sarcină cu adevărat herculeană şi, sub privirile lor şi ale soţului meu, fiecare lună din *Nefertiti* a fost potrivită cu exactitate. Sarah C. Breivogel şi Dyana Messina rămân nişte editori de excepţie, care au reuşit să facă publicitate romanului *Nefertiti* în multe colţuri ale lumii. Publicarea unei cărţi este întotdeauna un efort colectiv şi le sunt recunoscătoare tuturor celor care au contribuit la succesul lui *Nefertiti.*

În cele din urmă, vreau să mărturisesc cât de norocoasă mă simt că am o familie şi prieteni care au crezut întotdeauna în cariera mea de scriitoare: Robert William Moran, Tracy Carpenter, familia Armstrong-Carter, familia Markstein, familia Moran, Cathy Carpenter, Judy Indig, Bobbie Kenyon şi Barbara Ballinger... sunt doar câţiva dintre ei. Mulţumesc şi colegei mele autoare M.J. Rose – sfaturile tale în legătură cu tot ceea ce înseamnă publicarea unei cărţi au fost pur şi simplu de nepreţuit. Şi minunatei mele echipe de asistenţi care m-au monitorizat, fără de care nu aş fi avut niciodată timp să scriu: Monica Castañeda, Cynthia Castellanos, Jésica Castillo, Dilery Lovillo şi Catherine Perez. Vă mulţumesc din suflet tuturor.